THEA BECKMAN

KINDEREN VAN MOEDER AARDE

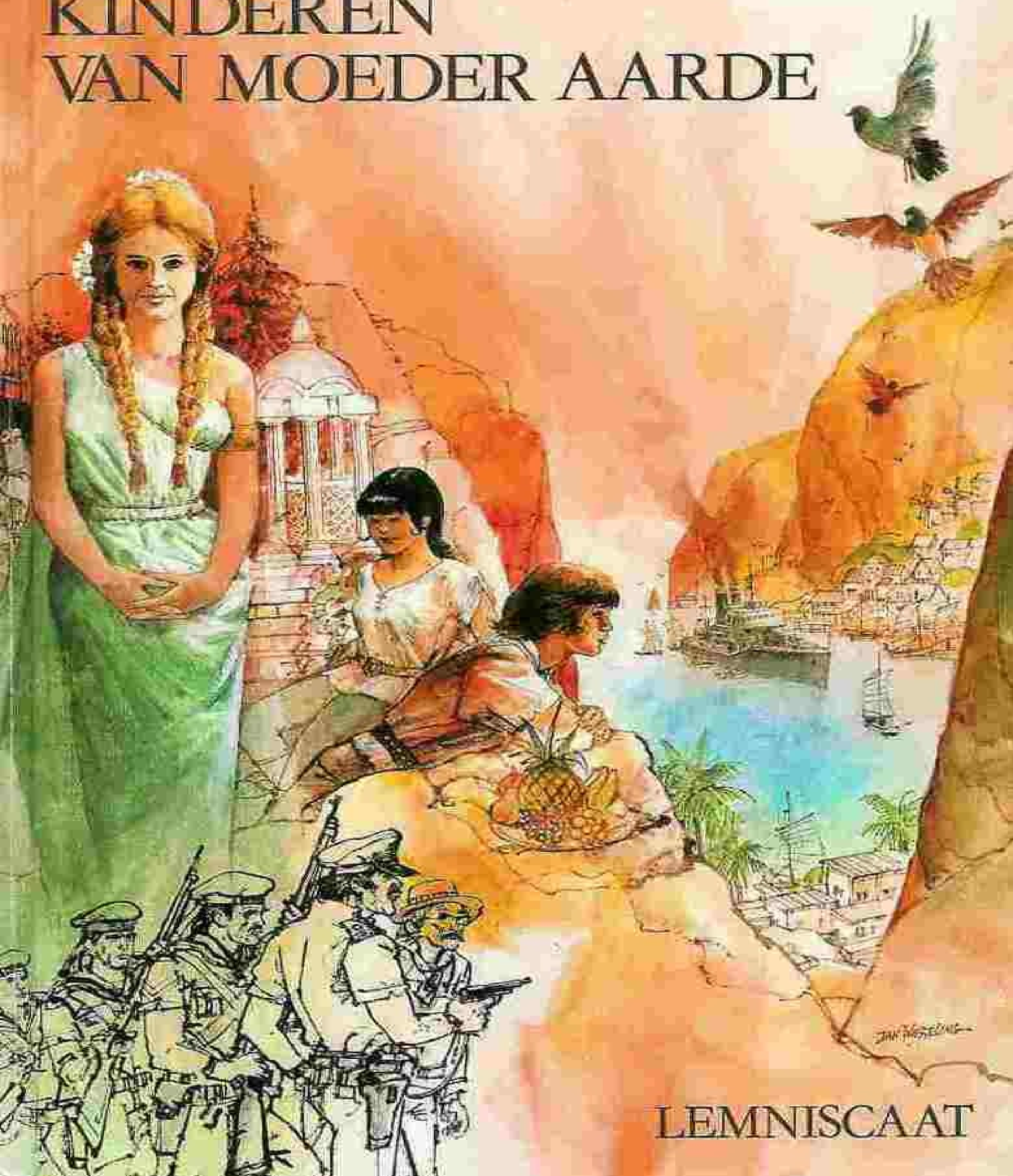

LEMNISCAAT

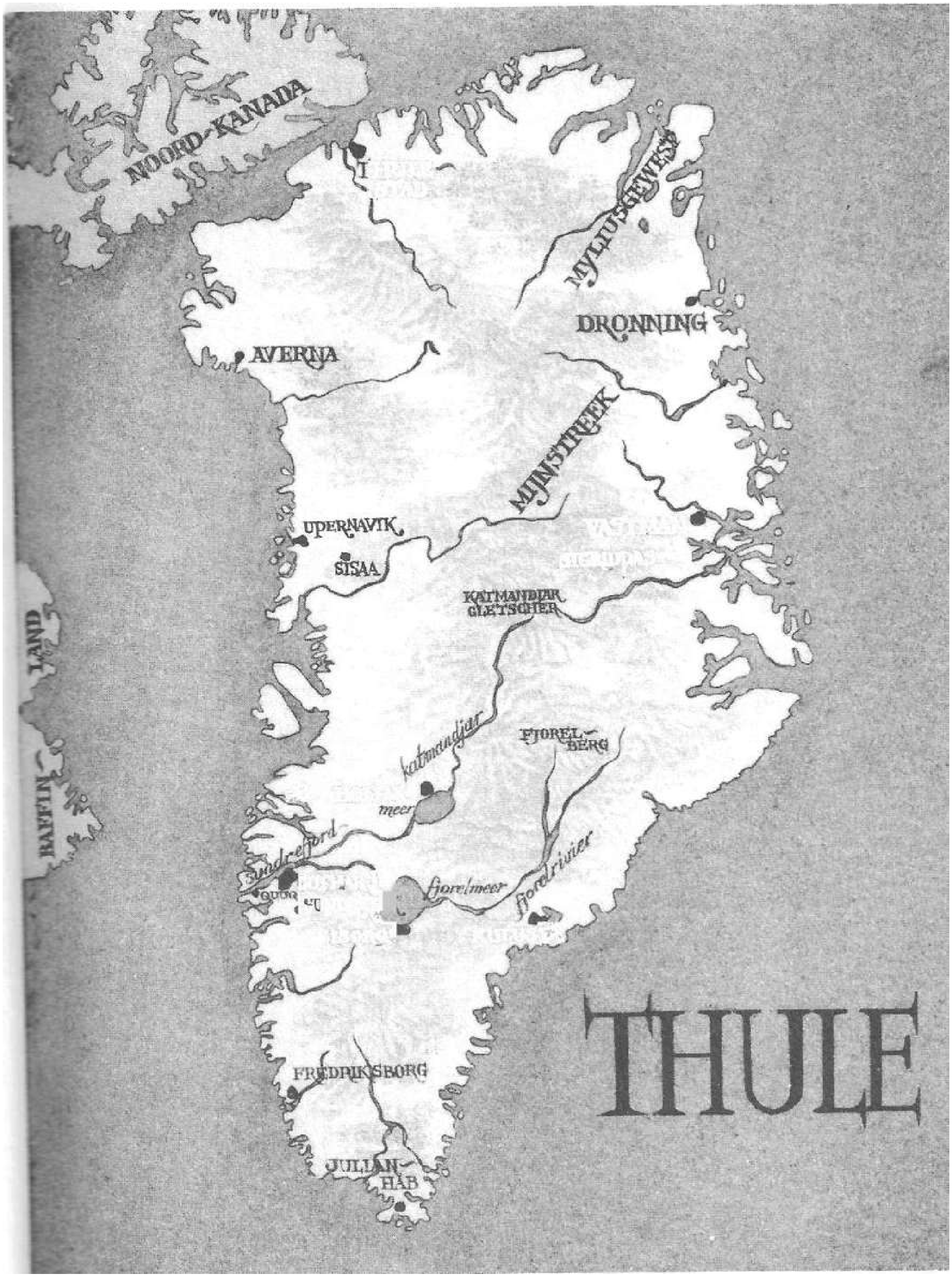
NOORD-KANADA
MYLIUSGEWEST
DRONNING
AVERNA
MIJNSTREEK
UPERNAVIK
SISAA
KATMANDJAR
GLETSCHER
LAND
BAFFIN
FJOREL-
BERG
katmandjar
meer
fjorelmeer
fjorelrivier
FREDRIKSBORG
JULIAN-
HÅB
THULE

Zesde druk 1986

CIP

Omslag: Dick van der Maat

© Lemniscaat b.v. Rotterdam 1985

ISBN 90 6069 612 3

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk: Drukkerij C. Haasbeek bv, Alphen aan den Rijn Inhoud

DE GROTE RAMP

Deel I

DE THULENEN

1 De verdwijning

2 Moeder en zoon

3 Afscheid

4 Tocht door het binnenland

5 Schokkende onthulling

6Thura

Deel II

DE BADENERS

7 De eerste expeditie

8 De vreemdelingen

9 Minachting en wantrouwen

10 De eerste conflicten

11 Christian slaat op hol

12 Verleidingskunsten

1 3 Hoog bezoek voor de B A D E N F E L D E R

14 Een onmogelijke liefde

Deel III

DE ONTDEKKINGSTOCHT

15 De ontvoering

16 Romance in Gothab

17 Moord in de wildernis 18 Vader en zoon

// 19 De samenzwering

Deel IV

DE STRIJD OM DE BADENFELDER

20 De deserteurs

21 Het vertrek

22 Het ultimatum

23 Storm

24 Amok

25 Patstelling

26 Schipbreuk

Deel V

VECHTEN VOOR DE LIEFDE

27 De opstandigen

DE GROTE RAMP

Het moest er een keer van komen: de Derde Wereldoorlog.

Langer dan een halve eeuw waren machthebbers en militairen bezig geweest de bevolking voor te liegen over de gevolgen van een kernoorlog. Het zou allemaal wel meevallen. Een paar miljoen doden, ja, dat was onvermijdelijk.

Een ontzaglijke verwoesting, ja zeker! Maar ook dat was te overzien. De mensheid had al twee grote wereldoorlogen achter de rug in de twintigste eeuw; ook toen hadden zwartkijkers het einde van de beschaving voorspeld en wat was het geworden? Miljoenen slachtoffers, Europa in puin, maar onmiddellijk daarna begonnen de overlevenden aan de opbouw en gouden tijden van welvaart braken aan. Zo zou het ongetwijfeld ook na de Dérde Wereldoorlog gaan. Zodra die voorbij was zouden de machthebbers en bestuurders met hun gezinnen en geheime dossiers uit de bomvrije schuilkelders komen opduiken, de teugels in handen nemen en de meesters van de nieuwe Gouden Tijden worden. Wie dan de macht bezat, zat op fluweel. De doden zouden plechtig, met bloemkransen, eregraven en toespraken herdacht worden en de wereld kon met frisse moed beginnen aan de wederopbouw. Nog mooier, grootser, hoger zouden de verwoeste steden uit de as herrijzen. En al-le problemen wat betreft krotopruiming en overbevolking zouden meteen zijn opgelost.

Nee, de mannen (het waren uiteraard mannen) met de vingers bij de rode knoppen en purperen telefoons waren niet bang. Op het moment waarop het grote conflict zou uitbreken zouden zij veilig onder de grond zitten. Wie boven de grond moest blijven zou het misschien een paar weken moeilijk krijgen en wellicht dood gaan, maar een wereldbevolking van vele miljarden mensen werd niet zomaar uitgeroeid. Er zouden genoeg overlevenden zijn om opnieuw te beginnen en de opgedoken machthebbers toe te juichen wanneer die in kogelvrije wagens voorbij kwamen rijden...

Het liep anders af.

Nooit eerder had de mensheid met een echte kernoorlog te maken gehad, en niemand had een werkelijk idee van de gevolgen. De doemdenkers en

zwartkijkers hadden gezegd: de aarde zal woest en ledig overblijven, *niets* zal het overleven. De optimisten — zie hierboven — rekenden op een echte overwinning en een mooi nieuw begin. En allemaal kregen ze ongelijk.

Aanvankelijk liet de kernoorlog zich niet zo ernstig aanzien. Een paar kleinere naties die met elkaar slaags raakten en van wie niemand wist dat ze over enkele A-bommen beschikten, verloren op een bepaald moment hun zelfbeheersing en verwoestten elkaars hoofdstad en olie-installaties. Drie weken lang balanceerden de grootmachten: Sovjet-Unie en Verenigde Staten op de rand van de waanzin. Waren het werkelijk de regeringsleiders van die kleine staten geweest die het bevel hadden gegeven of zaten de hoge heren van het Kremlin (of, zoals de tegenpartij beweerde: van Washington) erachter? Het wantrouwen groeide en groeide en daarmee de angst voor elkaars vernieti-gingsmogelijkheden. Wie zou het eerst het wantrouwen tot paniek laten ver-worden en gaan handelen? In alle grote steden van de wereld werden massale demonstraties gehouden, alle gewone mensen die geen toegang tot de schuilkelders hadden eisten ontwapening. Stakingen, oproer, rellen en nog meer demonstraties legden het dagelijks leven lam. En op een dag begon het, van twee kanten tegelijk. De mensen doken weg, onder tafels en in kasten. De generaals, kolonels, hoge ambtenaren en regeringsfunctionarissen, doken samen met hun presidenten, koningshuizen en ministers onder de grond en gaven bevelen. De oorlogshysterie, zo lang onderdrukt, tegelijk zo lang opgezweept, was eensklaps werkelijkheid geworden.

De eerste dag stierven ongeveer twee miljard mensen, in onvoorstelbare vuurstromen, in tot gloeiovens geworden steden, in brandende bossen en in-stortende gebouwen. De tweede dag was even erg, de derde dag... De derde dag ontploften nog altijd H-bommen, neutronen-bommen, A-bommen die automatisch werden gelanceerd en automatisch of computergestuurd hun doel zochten. Vernielde ruimtesatellieten vielen op de aarde, brandend, gloeiend. Uit verwoeste chemische fabrieken ontsnapten in reserve gehouden bacillen en vergiften. De diep in de rotsen uitgehakte schuilkelders schudden en kraakten, maar ze hielden het. Van wat er boven de grond gebeurde, daarvan hadden de bevelhebbers nog nauwelijks enige notie. Het moest daar een hel zijn, maar wat voor hel?

Na drie dagen kernoorlog leefde nog bijna de helft van de wereldbevolking

— of had althans een kans te overleven, want het aantal stervenden, zwaar

gewonden en zieken was niet meer te tellen. Steden, militaire bases, industrie-complexen, vliegvelden en supermarkten waren van de aardbodem verdwenen. Maar nu was toch alles gelanceerd, verschoten en ontploft wat maar in voorraad had gelegen en de oorlog was afgelopen. Wie er gewonnen had wist niemand en het kon ook niemand meer iets schelen.

Met één aspect echter hadden de geleerden geen rekening gehouden: met de reactie van Moeder Aarde. Want op die derde dag begon het pas goed...

Een twintig megaton H-bom, computergestuurd en erop berekend met zijn infraroodzoeker een militaire basis in Alaska te vinden, was neergekomen en ontploft in een van de grootste werkende vulkanen in dat gebied: de Katmai-krater. De explosie blies niet alleen de berg op maar verwoestte een gebied van ruim vierduizend vierkante kilometers en scheurde het zuidelijke gedeelte van Alaska los waarna het in de zee verdween. De vloedgolf die daarvan het gevolg was vernietigde het grootste gedeelte van Brits Columbia (in West-Canada) en het Djoekdjes-schiereiland van Siberië. Maar daar bleef het niet bij. De schokgolf plantte zich naar binnen toe voort, bracht de magmamantel onder de aardschollen in beweging en veroorzaakte een ontzaglijke beroering onder de vaste aardkorst. Hetzelfde gebeurde vrijwel gelijktijdig met een vijftien megaton bom die, door eenzelfde infrarood-mechanisme geleid, terechtkwam in de krater van de Foudsji-San bij Tokio/Yokohama. Deze bom scheurde het Japanse eiland Honshu in tweeën, veroorzaakte geweldige uitbarstingen van andere grote vulkanen op de bergrug en liet geen steen op de andere. Japan uitgeschakeld. Maar ook hier plantte de schokgolf zich naar binnen toe voort.

Wellicht kwamen nog meer kernbommen terecht in werkzame vulkanen of in breukgebieden waar de aardkorst dun was. Hoe het ook zij, de natuurkrachten die door deze schokken ontketend werden hadden onvoorstelbare gevolgen. Niemand van de nog levenden begreep waar die enorme vloedgolven, aardbevingen, vulkaanuitbarstingen en alles verwoestende tornado's vandaan kwamen. Weinig mensen kregen ook de tijd erover na te denken.

Moeder Aarde had Haar evenwicht verloren. Ze kantelde.

De kettingreactie in de magmamantel waardoor de aardas zich met een ruk verplaatste ging gepaard met een opeenstapeling van natuurrampen zoals de mensheid nooit eerder had gekend. Alle nog bestaande stuwdammen bezweken, vloedgolven van honderden meters hoog sloegen over de kusten en spoelden

alles weg wat nog leefde of overeind stond. Californië verdween voor een groot gedeelte in zee, schiereilanden werden losgescheurd van het vasteland, kolossale rotsmassa's blokkeerden de dalen, laaggelegen gebieden werden overstroomd en veranderden in zoutmoerassen. Continenten scheurden op breuklijnen, meren liepen leeg. Atoomvrije schuilkelders werden door aardbevingen in elkaar gedrukt als spanen doosjes, kwamen onder water te staan of werden voor eeuwig bedolven onder steenlawines. Sneeuw-stormen, hagelstormen, verwoestende onweders, orkanen wier kracht niet meer te meten bleek, zeebevingen en aardschokken, en in hun loop gewijzig-de rivieren, losgescheurde gletsjers en asregens vernietigden wie er na de driedaagse oorlog nog meende tot de overlevenden te behoren.

De hele atmosfeer was verzadigd van stof, dat tot kilometers hoog was opgestuwd. Die stoflaag verhinderde het zonlicht door te dringen tot de aarde, zodat er de eerste jaren na de ramp een kleine ijstijd ontstond. De koude maakte weer veel slachtoffers...

Maar de mensheid is taai. Nog altijd waren er overlevenden. In verafgelegen landelijke gebieden, in beschutte dalen, in Canada, op Groenland, in Centraal-Europa leefden nog mensen: bang, koud, hongerig, wanhopig. Het duurde jaren eer het tot hen doordrong dat er op aarde iets fundamenteels was veranderd. De polen hadden zich verplaatst, evenals de evenaar.

In het steeds kouder wordende Rusland trokken troepen zwervende boeren langs verwoeste spoorlijnen of trachtten een schamele oogst aan de ver-schroeide bodem te ontworstelen. Hier, daar, overal waren nog groepjes mensen die probeerden in leven te blijven, zich voort te planten, een nieuw bestaan op te bouwen met primitieve middelen. Niemand kon elektriciteit gebruiken; de centrales waren verwoest en brandstof was er niet. De meeste technici, ingenieurs en geleerden waren dood. Benzine of dieselolie was er evenmin; overal tussen de puinhopen stonden overbodige vervoermiddelen te roesten. Voorlopig had de techniek afgedaan.

Nadat het stof was gedaald — en dat duurde jaren — en de zon weer doorbrak werd het wonder van de gekantelde aarde pas goed zichtbaar. De voormalige polen begonnen te smelten, terwijl op andere plaatsen nieuwe koudegebieden zich gingen vormen: de noordpool kwam ter hoogte van het voormalige Japan te liggen, waardoor ook China bevroor, de nieuwe zuidpool vormde zich in Zuid-Amerika. De nieuwe evenaar liep langs het zuiden van Australië, door West-

Afrika en door het zuiden van wat eens de Verenigde Staten van Noord-Amerika waren geweest.

En Groenland kreeg een heerlijk klimaat-

Miljoenen jaren lang was Groenland, het grootste eiland van de wereld, bedolven geweest onder een kilometers dikke ijskap. Maar nadat de aarde was gekanteld, en de korte ijstijd voorbij was, voltrok zich aan Groenland het grote wonder. De ijskap begon te smelten. Dat ging vrij snel omdat het op het eiland jaar na jaar warmer en behaaglijker werd. Reusachtige gletsjers gleden schurend met steeds toenemende snelheid de oceaan in, kalfden af tot ijsber-gen die naar het zuiden dreven en smolten weg — omdat de evenaar in dat deel van de wereld zoveel hoger was komen te liggen. De hoge bergrug die midden over Groenland liep kwam te voorschijn. Eerst de toppen, later de hellingen en dalen. Het smeltende ijs liet gruis, stenen en vruchtbare aarde achter. Nieuw gevormde rivieren sneden hun bedding in door de gletsjers nagelaten U-vormige dalen, of vulden dalkommen met helder water. De Groenlanders die de opeenvolgende rampen hadden weten te overleven vormden een volk, bestaande uit een mengeling van Inuït (eskimo's), Denen, Amerikanen en Indianen. Een klein volk was het maar; Groenland had ten tijde van de Grote Ramp slechts een bevolking van ongeveer vijftigduizend zielen en vele mensen daarvan waren omgekomen. Maar enkele duizenden overleefden het en vormden de kern voor een nieuw volk. Aanvankelijk werden nog vele zieke en mismaakte kinderen geboren met weinig levenskansen, maar de Groenlanders, gewend aan barre omstandigheden, slaagden er toch in de gruwelen van de kleine ijstijd, de hongersnood en het ontbreken van comfort te doorstaan. En naarmate het klimaat op hun eiland milder werd en de kinderen gezonder, gloorde er weer hoop voor hen. Ze gaven hun eiland een nieuwe naam: Thule, en hun afkomst was nog altijd af te lezen van hun gezichten. Vele Thulenen hadden donkere, wat smalle ogen, een gedrongen bouw, korte benen, brede schouders. Anderen, met meer Deens of Ameri-kaans bloed in de aderen waren langer, hadden een lichtere huid, grijze of blauwe ogen, een hoog voorhoofd. Vooral de vrouwen vielen op: slank, met lange golvende haren en een fijn beendergestel.

In dit Thule, in dit nieuwe land, te voorschijn gekomen na een ramp die het grootste deel van de aarde verwoestte en die bijna het einde van de wereldbevolking had betekend, speelt dit verhaal.

En het begint met de Konega van Thule: Armina-Dottir, en met haar enige zoon:

Christian.

Deel I DE THULENEN

1 De verdwijning

De zon spiegelde zich in de Vastmanfjord en Christian, zittend op de hoogste klif, keek gespannen naar beneden. Het was heel rustig in het kleine vissers-dorp Vastman. Langs de steigers van het haventje lagen een paar schepen, maar daarop vertoonde zich niemand, zo min als in de straatjes tussen de houten huizen. Alleen op de werf werd gewerkt en verderop, waar het smalle zandstrand begon, speelde een aantal kinderen. Het was prachtig weer. De pijnbomen die op de steile hellingen groeiden wierpen zwarte schaduwen over het roodachtige gesteente. Een visarend vloog over, stiet een schelle kreet uit en verdween achter de rotsen. Het kegelvormige Konega-eiland, ruim een halve mijl buiten de kust, schitterde met haar witte gebouwen en de slanke vuurtoren op de top ving met zijn dikke ruiten de fonkeling van de zon en de weerkaatsing van de zee op.

Christian zat hier al een uur, hopend daar beneden het meisje te zullen zien met wie hij graag nader kennis zou maken. Ze was maar een gewoon meisje, slechts enkele jaren ouder dan hij, dochter van een bouwer van visserssche-pen en haar naam was Thura. Dat was alles wat hij in de afgelopen weken te weten was gekomen wanneer hij, net als vandaag, in zijn kano van Konega-eiland naar Vastman was gepeddeld, zogenaamd om een lange wandeling te maken; in werkelijkheid om te ontdekken wie en wat Thura precies was.

Zolang Christian zich kon herinneren was hij elke eerste zomermaand met zijn ouders en de hofhouding per schip van Gothab, de hoofdstad, naar Vastman en het Konega-eiland gekomen om de beide warmste maanden van het jaar door te brengen in het zomerpaleis op het eiland. Aan het begin van de laatste zomermaand reisden ze dan over land terug naar de hoofdstad. Der-tien jaar lang had hij elke zomer doorgebracht op Konega-eiland, was hij honderden keren in Vastman geweest, had hij tussen de houten huizen gelopen, kijkend naar de mannen en vrouwen op de scheepswerf, had hij gespeeld met visserskinderen, schelpen gezocht langs de vloedlijn, was hij in bomen geklommen of met de bruinvissen meegezwommen. Maar plotseling stond *zij* daar toen hij, vier weken geleden, aanlegde bij het steigertje, zijn kano vast-bond, het trapje opwipte en rondkeek, blij met het mooie weer, de koele zeewind, de vertrouwde geuren van pek, touw, zout.

Ze had lang glad haar, heel donker, dat los over haar schouders lag en opwaai-de in de zeewind. Maar wat hem het meest trof was haar gezicht. Een rond,

bruingetint gezicht was het, met hoge jukbeenderen, kleine oren, zwarte, enigszins schuinstaande ogen. Hij had dit meisje nooit eerder gezien.

'Dag,' zei ze vriendelijk. 'Ik ben Thura. Wie ben jij?'

'Christian,' antwoordde hij, enigszins verlegen.

'O, *die* Christian?'

Hij knikte omdat zijn tong opeens lam in zijn mond lag. Zou ze nu schrikken en weglopen, beschaamd omdat ze hem had aangesproken als een gewone jongen? Maar nee. Ze lachte even.

'Ik had me je anders voorgesteld,' zei ze alleen.

'O ja? Hoe dan?' wist hij eruit te wringen. Ze scheen absoluut niet onder de indruk van het feit dat ze tegenover de Konegazoon stond.

'O, veel langer — en verwaander.'

Christian haalde de schouders op. Wat had hij om verwaand te zijn? Hij was maar een jongen. Dat zijn moeder toevallig de Konega van Thule was, deed aan dat feit niets af.

Eer hij de conversatie kon voortzetten zwaaide ze naar hem, sprong van de steiger af in een kleine roeiboot, trok het touw los en roeide met krachtige slagen het haventje uit, de fjord op. Hij keek haar na, bewonderde de lijn van haar stevige schouders en verbaasde zich. Wie was dit meisje?

Daarna had hij haar nog enkele malen gezien, soms roeiend op de fjord, soms lopend door de dorpsstraat. Langs allerlei omwegen en door het maken van zogenaamd toevallige opmerkingen was hij van de dorpsbewoners te weten gekomen in welk huisje ze woonde. Tammie, de oude vrouw die een winkel-tje in scheepsbenodigdheden dreef, vertelde hem dat Thura, haar vader en beide broers pas kort geleden in Vastman waren aangekomen, nadat haar moeder was overleden. De familie kwam uit het noorden, daar was haar moeder dorpsbestuurster geweest. Na haar dood was Thura's vader zich in Vastman komen vestigen waar een zuster van hem woonde.

Dat verklaarde dus dat Christian haar nooit eerder had gezien, maar het

verklaarde niet waarom juist dit meisje zo'n indruk op hem had gemaakt. Iets in haar stem, haar houding, in de schittering van die donkere ogen maakte dat hij zich klein, hulpeloos en onhandig voelde, terwijl hij er tegelijkertijd hevig naar verlangde door haar bewonderd te worden. Niet omdat hij de Konegazoon was, maar... ja om wat eigenlijk? Nu zat hij hoog boven de fjord in de middagzon en piekerde. Wat hem, sedert hij Thura had ontmoet, het meest hinderde was het feit dat hij geen zusters had. Alleen dan zou hij de baas over zijn eigen leven mogen zijn, terwijl nu...

Zijn moeder, de Konega Armina-Dottir had, eer haar zoon werd geboren een dochtertje gehad. Wat moest ze daar blij mee zijn geweest: een troonopvolgster! Maar het kind was nog geen drie jaar oud geworden, ondanks de tedere zorgen waarmee het werd omringd. Toen de Konega enige tijd later opnieuw zwanger was, hield het hele land de adem in. Wat zou het worden?

Het werd een zoon. Geen kleine Dottir om haar moeder over het verlies van haar eerstgeborene heen te helpen, geen prinses die dit keer misschien lang genoeg in leven zou blijven om haar moeder op te volgen, maar slechts een zoon: Christian. Zoons waren van opvolging uitgesloten. Eén kans was er nog voor Christian: wanneer hij later ging trouwen en een dochter kreeg, zou dit kind haar grootmoeder moeten opvolgen. In het andere geval zou de zuster van Armina-Dottir of haar dochter het Konegageslacht voortzetten.

Waarom had Armina-Dottir niet meer kinderen gekregen? Toen Christian klein was, kon dat nog. Toen was zijn vader er nog geweest: Rajo, de Konega-echtgenoot. Maar die was sedert bijna drie jaar verdwenen.

Christian had onmenselijk veel van de man gehouden. Rajo was zo anders dan zijn vrouw: levendiger, soms zelfs uitbundig, met grijze ogen die konden glanzen en twinkelen. Rajo was geliefd geweest bij de Thulenen en Christian wist niet beter of ook zijn moeder koesterde een diepe liefde voor haar man.

Diep in zijn hart voelde Christian dat zij nog altijd om hem treurde, al sprak ze zelden over Rajo.

Zijn oom Anouk had geprobeerd een vader voor Christian te zijn, hij had de jongen leren zeilen, timmeren, naaien — het gewone mannenwerk dus. Kimora, de paleislerares, had hem zijn algemene ontwikkeling bijgebracht en hem geleerd hoe het land werd geregeerd en waarom het goed was zoals het was: de

mannelijke bevolking ondergeschikt aan de vrouwelijke.

Eens, ondenkbaar lang geleden, had Kimora hem verteld, was het anders geweest. Toen hadden vrouwen, ondanks hun grotere talenten, gevoeligheid en belangrijkheid geen macht gehad. Mannen hadden de wereld bestuurd en ze brachten er weinig van terecht. Eeuw na eeuw heersten onrechtvaardigheid, wreedheid en eigenbelang, eeuw na eeuw vloeiden er stromen bloed, haat-ten de mensen elkaar en wisten ze niet wat ze moesten verzinnen om elkaar zoveel mogelijk schade toe te brengen. Donkere tijden waren dat geweest en het kon niet anders: het liep verkeerd af. De beschaving stortte ineen tot er niets restte dan ontelbare doden, onvoorstelbare verwoesting en slechts een handjevol wanhopige overlevenden. Moeder Aarde, vertoornd over het vele onrecht dat eeuw na eeuw op Haar huid had voortgewoekerd, had het men-sengeslacht verdelgd. Uit de puinhopen verrees een nieuw geslacht: de Thulenen, die leerden te luisteren naar wat Moeder Aarde hun influisterde. De Thulenen hadden begrepen dat de belangrijkste wezens op aarde de vrouwen waren. Vrouwen brachten nieuw leven voort, vrouwen kenden mededogen, ze waren gevoelig, eerlijk, intelligent. Ze waren bereid rekening te houden met de wensen en noden van anderen. Ze waren ook beter bestand tegen de strijd om het bestaan, omdat ze veelzijdiger, taaier en vindingrijker waren en beter pijn of verdriet konden verdragen dan mannen.

En ze bezaten in hoge mate datgene wat de meeste mannen misten: intuïtie; haarzuiver aanvoelen wat er gebeuren moest — en het dan doen, zonder er lang over te praten, zonder zich op te blazen tot overbodige gewichtigheid, zonder in de eerste plaats te denken: waar ligt *mijn* voordeel? Bij vrouwen kwamen algemeen welzijn, kinderen en gezondheid op de eerste plaats. Bij vrouwen was je veilig; ze zorgden goed voor je. Daarom kon er nooit, in der eeuwigheid niet, een man plaatsnemen op de troon van Thule. Mannen waren aardige, sterke, dikwijls vriendelijke wezens die het zware werk konden doen, die het land konden omploegen, bomen konden omhakken, zware vrachten konden tillen en huizen konden bouwen, maar zoiets gevoeligs als het landsbestuur kon je hun niet toevertrouwen. Daarvoor waren ze te ruw, te eigengereid, te zelfzuchtig...

Ben ik ruw en zelfzuchtig, dacht Christian beklemd. Was mijn vader Rajo dat? Hij herinnerde zich hoe Rajo hem op zijn knie had laten paardjerijden, hoe ze samen boeken hadden gelezen, samen de zee waren opgezeild tot ver voorbij Konega-eiland, hoe Rajo hem had laten kennismaken met de bruinvissen en dolfijnen: de beste vrienden van de mensen. Jarenlang had Christian zijn eigen

bruinvis gehad: een wijfje, waarmee hij rondzwom bij de ingang van de Vastmanfjord, waarmee hij dook en op wier rug hij door het water kliefde. Armina had hij zijn bruinvis genoemd, naar zijn moeder. Het was een jong, speels dier geweest dat hem waarschuwde als er storm op komst was, dat hem om Konega-eiland had gedragen zodat hij het aan alle kanten kon bekijken. Bijna elke kustbewoner van Thule had als kind wel een bruinvis of dolfijn gehad als speelkameraad.

Wanneer in de lente de grote scholen bruinvissen voor de oostkust van Thule verschenen, doken jongens en meisjes juichend van de rotsen en kozen een lievelingsdier uit. Bruinvissen en dolfijnen verschilden net zoveel van elkaar als mensen, en ze hielden van kinderen. Ze doken en buitelden door het water. Je kon met hen praten. Ze luisterden naar je als je ze vriendelijke dingen toevoegde; ze klapten speels met hun staart op het water wanneer je ze aan het lachen maakte, ze waren intelligent en hadden een eigen taal, die na enige tijd van spelen en dartelen goed te begrijpen was voor een kind.

Met een steek van verdriet herinnerde Christian zich hoe na drie heerlijke zomers zijn eigen bruinvis hem had beloofd de volgende lente terug te keren —

maar Armina-bruinvis was nooit teruggekomen.

Wat was er met haar gebeurd? Was ze ergens in de grote oceaan verongelukt, omgekomen in gevecht met een orka, gestorven aan een ziekte? Hij zou het nooit weten.

Maar op deze stralende middag dacht Christian niet aan de verdwenen speelkameraad, maar aan zijn vader Rajo. Ook weggegaan en nooit teruggekomen.

Wat was er met hèm gebeurd?

Al was het nu bijna drie jaar geleden, hij herinnerde zich die laatste avond alsof het gisteren was. Uit het gewest Kalmarbjerg, waar de bergtoppen meer dan vierduizend armlengten hoog waren, was bericht gekomen over een beer die moordend rondging, de schrik van de berggeiten was geworden en in de wouden slachtingen aanrichtte onder de jonge reeën. Dat was ongewoon voor een beer. Vooral omdat dit dier de kadavers van zijn moordlust liet liggen als prooi voor raven en aaseters. Het doodde dus niet uit honger maar uit bloeddorst.

Thulenen waren zuinig op wilde dieren, jacht erop maken was verboden, behalve wanneer een dier een regelrecht gevaar voor de omgeving ging betekenen. Zelfs dan werd een beer, een vos of een wolf niet zomaar gedood maar indien mogelijk levend gevangen, waarna een sjamana (gezondheidsbeambte) of woudloper zich erover ontfermde en trachtte de oorzaak van de bloeddorst op te sporen.

Deze beer moest dus gevangen worden. Hannah-Dottir, moeders zuster en de knapste sjamana van Thule, veronderstelde dat het dier pijn had en daardoor razend was geworden.

Ze zaten in het zomerpaleis aan de avondmaaltijd toen het bericht over de beer hun bereikte.

'Als we het dier van zijn pijn kunnen verlossen wordt hij weer normaal en kunnen we hem waarschijnlijk weer de vrijheid geven,' meende Hannah-Dottir.

Jagen op een moorddadige beer en het beest levend vangen was een gevaarlijk karwei, alleen toe te vertrouwen aan ervaren woudlopers. Toch besloot Hannah-Dottir zelf mee te gaan om te zien of de beer nog te redden was.

'... en ik,' zei Rajo.

'Jij?' mompelde Armina-Dottir, terwijl ze haar man over de tafel heen aankeek. 'Rajo, dat kan niet.'

'Ik zou niet weten waarom niet. Te paard kunnen we er binnen enkele dagen zijn.'

'Dat weet ik,' antwoordde de Konega vriendelijk, 'maar jagen op een wild geworden beer is een risico waaraan ik mijn echtgenoot niet kan blootstellen.'

'Ik stel mijzelf bloot, liefste,' zei Rajo beminnelijk maar Christian, tien jaar oud, meende even een ondertoon van spot in zijn vaders stem te horen.

'Geen sprake van,' besliste Armina-Dottir.

Even dacht Christian dat zijn vader zou proberen zijn zin door te drijven, maar Rajo zweeg en at door. Hannah-Dottir schoof haar stoel naar achteren.

'Als we morgenochtend vroeg willen vertrekken moet ik nu de nodige voor-bereidingen treffen,' zei ze. 'Ik ga de woudlopers bijeen roepen en instructies geven. De zon komt in het zesde uur op, dan moeten we meteen gaan.'

Ze gaf haar man Anouk een wenk en liep naar de deur. Een mooie vrouw was ze, hoog opgericht, met lang blond haar en zachte handen. Christian aanbad zijn tante en hoopte dat zij voorzichtig zou zijn bij de jacht. Zelf had hij ook wel mee willen gaan, maar hij wist dat daar helemaal geen sprake van kon zijn.

De enige zoon van de Konega, die later voor dochters zou moeten zorgen, mocht niets overkomen, zomin als zijn vader. Toch riep Rajo zijn schoonzus-ter na:

'Hannah-Dottir, houd er rekening mee dat ik ook ga.'

'Nee!' zei Armina-Dottir scherp. Oom Anouk liep door, maar Hannah-Dottir bleef in de deuropening staan en keek over haar schouder.

'Je meent het,' zei ze spottend.

'Ja, ik meen het.'

De Konega schoof haar bord van zich af.

'Rajo,' zei ze, 'je praat onzin.'

'Ik ga. En geen mens zal in staat zijn mij tegen te houden.'

Christian voelde zijn hart in zijn keel kloppen. Nu werd mama boos. Neen, Armina-Dottir beheerste zich.

'Rajo,' sprak ze, tamelijk zacht, 'je weet dat het niet kan. Dit wordt een gevaarlijke expeditie. Die beer is krankzinnig. Hij valt alles aan wat op zijn weg komt.'

'We nemen verdovende pijlen mee en netten van stevig touw waaruit het dier zich niet zal kunnen bevrijden. We krijgen hem wel, Armina,' zei Hannah-Dottir.

'Jullie ja. Maar Rajo blijft hier.'

'Rajo gaat mee op berejacht,' zei Christians vader rustig maar beslist,

'Morgenochtend bij zonsopgang.'

'Rajo, ik verbied het je!' riep de Konega verontwaardigd.

'Jij hebt mij niets te verbieden, liefste,' antwoordde Rajo vriendelijk.

Christian hield de adem in. Hoe durfde zijn vader! Armina-Dottir stond op, evenals Rajo. Hannah-Dottir ging snel weg, ze had nog veel te doen en met een echtelijke ruzie wenste ze zich niet te bemoeien.

'Mama,' fluisterde Christian bang, en toen, nog banger: 'papa...'

Zijn ouders hoorden hem niet. Ze stonden recht tegenover elkaar, keken elkaar aan. Armina-Dottir gebiedend, Rajo weerstrevend. Twee sterke mensen, in zwijgende worsteling met elkaar. Christian voelde de zinderende spanning, de pijn die zijn moeder moest voelen nu haar man opzettelijk haar bevelen in de wind sloeg.

'Rajo, voor de laatste maal: ik wil niet dat je met Hanna en de woudlopers de wildernis intrekt. Je bent me te kostbaar.'

'Is Hannah-Dottir niet kostbaar?' vroeg Rajo ironisch.

'Allicht, ze is mijn zuster. Maar zij weet wat ze doet. Het gevaarlijke werk zullen de woudlopers doen, zij hoeft alleen maar te wachten tot de beer is gevangen en verdoofd zodat ze hem kan onderzoeken. Jij wilt jagen.'

'Ja, dat is mannenwerk.'

'Het is geen werk voor de echtgenoot van de Konega.'

'Waarom niet? Ik ben sterk en niet bang. Ik heb zo vaak door de wildernis gezworven en kwam altijd gezond weer thuis. Wat kan me gebeuren?'

'Toen stond je niet tegenover een gek geworden beer.'

Rajo glimlachte, bijna minachtend.

'Ik ben geen slappeling, Armina.'

De Konega stampvoette in machteloze woede.

'Je blijft hier, Rajo!'

'Nee, morgen ga ik op jacht, of je het goed vindt of niet.'

Toen gebeurde het vreselijke. Armina-Dottir hief de hand en kletste die tegen Rajo's wang. Christian hapte naar adem. Hij durfde niet te geloven wat hij had gezien. Klein weggedoken zat hij achter zijn bord. Zelf had hij nooit in zijn leven een klap gehad en hij wist niet eens of zoiets pijn deed. Misschien voelde je er nauwelijks iets van, want Rajo bleef staan waar hij stond, terwijl zijn ogen die van zijn vrouw geen moment loslieten. Zijn linkerwang, daar waar Armi na-Dottir hem had geraakt was eerst wit geworden, werd nu rood. Om zijn mond was een harde trek verschenen. Toen draaide hij zich om en liep de eetzaal uit.

Armina-Dottir liet zich verslagen op haar stoel zakken, verborg het gezicht in de handen; haar schouders schokten. Christian durfde zich nog altijd niet verroeren, niets te vragen. Eindelijk hief zijn moeder het hoofd op, veegde haar ogen droog en keek naar het jongetje.

'Ga naar bed,' zei ze zacht. Gehoorzaam stond hij op en sloop de eetzaal uit, bevend en ontsteld. Met zijn tienjarige hersentjes kon hij nauwelijks verwerken wat hij had gezien. Zijn vader — toch maar een man — had zich verzet tegen de hoogste vrouwe van het land. Dat was iets ongehoords. Maar toch...

Rajo, die aardige, speelse man slaan! Hoe kon ze? Hij was zo van streek dat hij de halve nacht in bed lag te huilen. Tegelijk wist hij dat in de kamer naast de zijne zijn moeder ook lag te woelen. Door de dikke muren heen voelde hij haar spijt, haar wanhoop, haar verwarring. Verder leek alles in het zomerpaleis leeg en stil, ofschoon het toch vol mensen moest zijn.

Waar was zijn vader? Die sliep vannacht niet bij zijn moeder. Christian voelde, zonder dat hij het kon zien, dat de plaats naast haar in het grote bed leeg was. Het liefst was hij opgestaan, naar haar toegegaan om troost in haar armen te zoeken, zoals hij vroeger wel deed als hij akelig had gedroomd. Maar hij durfde niet. Ze zou ook boos op hem worden, want ze zou onfeilbaar aanvoelen hoe hij in zijn hart partij koos voor zijn vader.

Ten slotte viel hij in slaap en droomde afschuwelijk. Hij zag zijn vader bloedend op de rotsgrond liggen met een kolossale beer over zich heen, die zich klaarmaakte om hem te verscheuren. Met een gil werd hij wakker en toen hoorde hij op de binnenplaats hoefgetrappel, het snuiven van paarden, de heldere stem

van Hanna-Dottir die bevelen gaf. Snel glipte hij zijn bed uit, opende de luiken en leunde naar buiten. Op de binnenplaats waren de stal-knechten bezig de paarden gereed te maken, ook Sleipnir, de grote zwarte hengst van zijn vader. Aan de rand van het eiland, in het kleine haventje, lag de transportboot, die mensen en paarden naar het vasteland zou brengen.

Dus Rajo ging toch mee, ondanks het uitdrukkelijke verbod van de Konega.

Christian huiverde in de kille ochtendlucht.

Daar kwam zijn vader al naar buiten, in rijbroek en leren jas. Groot en sterk zag hij eruit. Zijn gezicht echter stond ernstig en hij keek niet op, ofschoon hij toch moest voelen dat één verdieping hoger zijn kind uit het open venster leunde en op hem neerkeek. En daar gingen ze! Hannah-Dottir voorop, gevolgd door Rajo met daarachter vier woudlopers voorzien van netten, verdovingspistolen en lange messen. Ze zouden zeker een week wegblijven. Waarom keek papa niet één keer om, waarom wuifde hij niet even naar zijn zoon?

Hij moest toch voelen, dat...

Toen voelde Christian het zelf. In de kamer naast de zijne stond ook zijn moeder voor het venster en keek hoe de jachtexpeditie de poort uitreed. Ze keek toe hoe Rajo haar verbod in de wind sloeg en op berejacht ging. Christian kon haar niet zien. Ze boog zich niet uit het venster zoals hij, maar hij voelde hoe bedroefd zij was, hoe graag ze naar beneden was gehold om haar man vergif-fenis te vragen voor de klap. Haar waardigheid van heerseres verbood haar dat echter. Christian, vervuld van medelijden, wendde zich af. Hij wilde niet meer zien hoe de paarden aan boord werden gebracht en hoe het transport-schip met de wind mee de Vastmanfjord zou inzeilen.

En dat: de lederen rug van zijn vader toen hij achter Hannah-Dottir de poort uitreed was de laatste herinnering die Christian aan zijn vader had. Rajo was nooit teruggekomen.

Het duurde bijna tien dagen eer Hannah-Dottir terugkeerde uit Kalmarbjerg, zonder woudlopers en zonder Rajo. Christian was er bij toen zijn tante verslag uitbracht over de expeditie aan de Konega.

Ze hadden de beer inderdaad gevonden, in netten gevangen, verdoofd en Hannah-Dottir had het dier onderzocht. Wat ze vermoedde bleek waarheid; de

kolossale beer leed aan een ernstige ontsteking van het tandvlees, veroorzaakt door een lange doorn die diep in zijn kaak was gedrongen en een ondraaglijke pijn moest veroorzaken. Daarvan was hij gek geworden. Hij kon nauwelijks eten en de honger had hem ertoe gebracht geiten, jonge elanden en reeën te doden, maar als hij zijn razende honger wilde stillen verhinderde de pijn hem te eten. De beer was dan ook al sterk vermagerd en zou zeker van ellende omkomen als hij niet werd behandeld. Hannah-Dottir had de oorzaak van de narigheid vakkundig verwijderd, de etterende wond gereinigd, ontsmet en daarna had zij de beer nog enkele dagen onder lichte verdoving gehouden om de wond gelegenheid te geven te genezen. Ze hielden het dier op krachten met melk en stukjes vlees, daarna werden de touwen verwijderd en ze hadden zich op veilige afstand teruggetrokken. Twee uur later kwam de beer weer helemaal bij, vond het voor hem klaargelegde rauwe vlees, verslond het — ja, hij kon weer eten! Daarna sjokte hij het bos in. Voortaan zou hij leven als andere beren, jagend, vissend, bessen snoepend, naar honing klauwend, maar zonder overdreven moordlust. Hannah-Dottir vertelde dat ze de tevredenheid en opluchting van het dier had kunnen voelen toen hij hen de rug toekeerde en tussen de bomen verdween.

Armina-Dottir luisterde naar het verhaal en kwam toen met de vraag die ook Christian op de lippen brandde en waarvan ze beiden voelden dat Hannah-Dottir die vreesde:

'En Rajo?'

Hannah-Dottir aarzelde zichtbaar en kreeg een kleur. Ze boog het hoofd en fluisterde: 'Op de terugweg zijn we Rajo kwijtgeraakt.'

'Hoe kwijtgeraakt?' vroeg Armina-Dottir. Haar stem trilde. Hannah-Dottir ontweek de onderzoekende ogen.

'We hadden ons basiskamp opgeslagen op de helling van de Kleine Munatak,' zei ze zacht. 'Op de ochtend nadat we de beer hadden behandeld was je man plotseling verdwenen, met zijn paard. Ik verzeker je, Armina, dat we als gekken naar hem hebben gezocht. Het hele gebied hebben we uitgekamd, el-ke bergbewoner die we zagen hebben we uitgehoord, maar niemand had Ra-jo gezien of wist waarheen hij was gegaan. Hij leek van de aardbodem verdwenen. En het is zo'n woest gebied. Op die harde rotsgrond, doorsneden met tientallen beekjes is het moeilijk sporen volgen.'

'Zelfs voor geoefende woudlopers?' vroeg de Konega ongelovig. 'Die kunnen elk spoor vinden in de wildernis.'

Hannah-Dottir zuchtte.

'Daarom heb ik hen achtergelaten, Armina. Ze zoeken nog steeds. Thor meende dat Rajo naar huis was gegaan, uit ongeduld en omdat hij nu wel had gezien hoe het ging: een razende beer vangen en van zijn ongemak afhelpen.

Ik... het gaf me een schok toen ik daarstraks zag dat Sleipnir niet in de stallen stond en dat Rajo niet was teruggekomen...'

Geschrokken keek Christian op naar zijn moeder. Iets in Hannah-Dottirs verhaal bracht hem aan het twijfelen, maar hij was pas tien en vertrouwde dat gevoel niet. Hoe reageerde mama?

Die schudde alleen maar verdrietig het hoofd.

'Zuster,' riep Hannah-Dottir, 'we hebben dagen naar Rajo gezocht! En waar de paarden niet konden komen gingen we te voet. Maar we vonden geen spoor van Rajo of Sleipnir... Daarom dacht ik: hij is naar huis gegaan.'

Er stonden tranen in haar ogen, daarom twijfelde Christian niet langer aan haar woorden. En zijn moeder?

Hij leunde tegen haar knie en voelde haar angst, haar ongerustheid, met een ondergrond van woede. En hij begreep het niet.

'Ik wil dat er onmiddellijk een grote zoekactie op touw wordt gezet,' besliste de Konega.

Diezelfde dag verlieten zeven mannen en vier vrouwen het dorp Vastman om te gaan zoeken naar de verdwenen echtgenoot van de regerende vorstin. Ze speurden een maand, ondervroegen de dalbewoners, volgden woeste rivieren, overal uitkijkend naar een aangespoeld lijk, van man of paard, maar ze vonden niets. Aan het begin van de laatste zomermaand reisden Armina-Dottir en haar hofhouding over land terug naar Gothab — zonder Rajo. In het maandelijks nieuwsbulletin, dat overal in het land werd verspreid, werd melding gemaakt van Rajo's vermoedelijke dood.

Intussen waren bijna drie jaren verstreken en algemeen werd aangenomen dat Rajo moest zijn omgekomen in de wildernis en dat zijn stoffelijk overschot was verslonden door de wolven, de raven, de bergratten. Voor Christian was het een ondraaglijke gedachte dat zijn geliefde vader niet eens een behoorlijke begrafenis had gekregen maar was verdwenen in de harde sna-vels van de raven, verscheurd was geworden door de wolven of dat zijn mooie lichaam had gediend als kinderkamer voor de maden. Hij duwde de gedachte daaraan weg en zelfs nu, drie jaar later, zittend op de hoge rotsen boven Vastman, hoopte hij nog. Kon het zijn dat Rajo nog rondzwierf in de ongerepte en maar half ontsloten wildernissen van Thule? Te trots om terug te keren naar de vrouw die hem een klap had gegeven?

Ik begrijp het niet, dacht Christian, uitkijkend over de fjord, het dorp en de haven. Waarom moest juist ik zoveel verliezen? Eerst mijn vader, de daarop volgende zomer mijn bruinvis. En voor mijn geboorte verloor ik al mijn zuster. En... en... Thura?

Hij ontdekte plotseling dat hij te lang had zitten dromen op zijn uitkijkpost.

De zon stond al laag, zijn maag knorde en straks werd het vloed! Snel stond hij op, begon het uitgehakte pad af te dalen. Maar dat kostte tijd, hij zou straks tegen de stroom en de vloed in moeten peddelen.

Zichzelf zijn domheid verwijtend liep hij langs de scheepswerf waar het werk al was gestaakt, terwijl de half afgebouwde romp van een schip sinister afstak tegen de rood kleurende hemel. Hij betrad de houten steiger aan het eind waarvan hij zijn kano had liggen. En daar, gehurkt bij de meerpaal zat een meisje. Christian voelde een steek door zijn borst schieten alsof de bliksem bij hem insloeg. Thura zat enigszins voorovergebogen en bekeek met belangstelling zijn kano. Voorzichtig, alsof hij bang was haar te verschrikken, naderde hij haar, toen kuchte hij onderdrukt. Maar ze had hem al gehoord en keek glimlachend naar hem op.

'Dag,' zei Christian zacht. Thura kwam overeind en toen ze tegenover hem stond was ze bijna een half hoofd langer dan hij. Christian voelde zich weer klein worden, kinderlijk, dodelijk verlegen.

'Is dat jouw kano?' vroeg ze vriendelijk. Hij knikte stom, niet in staat een woord uit te brengen.

Ze keek langs hem heen naar de fjord als iemand die bekend is met water, wind en stromingen en schudde het hoofd.

'Het zal niet meevallen voor een kleine jongen om tegen de vloed in naar het eiland te peddelen. Denk je dat het je zal lukken?'

Kleine jongen! Hij was bijna veertien! Maar in haar ogen nog een kind...

Christian richtte zich hoog op en zei nijdig:

'Waarom niet? Ik heb mannenkracht.'

Ze bekeek hem. Niet spottend, gewoon met veel belangstelling.

'Ja, je ziet er stevig uit, dat wel,' knikte ze waarderend. Christian bloosde, ook al schaamde hij zich daarvoor. Stoerheid, mits getemperd door hoffelijkheid en respect, maakte indruk op vrouwen. Dat had oom Anouk hem geleerd.

Maar waarom zou hij indruk moeten maken op dit gewone meisje?

'Ik zal het zeil hijsen,' zei hij kortaf.

'De wind staat de verkeerde kant uit. Met gewoon peddelen zul je sneller vooruit komen dan met laveren. Al zal het nogal wat kracht kosten.'

Was ze werkelijk bezorgd of dreef ze de spot met hem? Al was hij maar een jongen, hij was de Konegazoon! Een beetje respect mocht hij van een meisje als zij toch wel verwachten.

Met het dalen van de zon was de oostenwind, die van de oceaan kwam, aangewakkerd. Hij zag haar lange zwarte haren opwaaien en zijn hart roffelde.

Wat had dit meisje dat hij er zo door van streek raakte? Met trillende vingers maakte hij het touw los, sprong in de kano en greep de peddels. Hij stiet zich af, gleed snel naar het midden van de fjord en gebruikte al zijn energie om daarna in een rechte lijn op Konega-eiland aan te sturen. Op de steiger stond nog steeds Thura hem na te kijken. Christian voelde haar ogen in zijn rug, hij perste de lippen op elkaar. Ha, hij zou eens laten zien wie hier een kleine jongen was! De stromingen in de fjord kende hij goed. Konega-eiland lag maar iets meer dan een halve mijl uit de kust. Een hoogoprijzend kegelvormig eiland was het, bebouwd

met het paleis en de terrasvormige tuinen.

De opkomende vloed dreigde hem voortdurend terug te sleuren. Hij moest al zijn krachten inspannen om zeer langzaam vooruit te komen. Eenmaal keek hij om, niet te lang want hij moest zijn aandacht erbij houden, maar tot zijn voldoening merkte hij dat Thura nog altijd op de steiger stond. Verbeten worstelde hij verder, nauwelijks vorderend.

Christian wist dat het straks, zodra hij de fjordoevers voorbij was, nog moeilijker zou worden. Het laatste stuk tot het eiland was een deel van de open zee, met hogere golven, vooral nu de wind snel toenam. Toch zou hij liever van uitputting bezwijken dan in Thura's ogen als een zwakkeling omkeren en toegeven dat het onmogelijk was.

Juist toen hij de fjord verliet voelde hij plotseling dat het peddelen gemakkelijker ging en dat hij snel voorwaarts schoot, terwijl hij toch recht tegen wind en stroom optornde en het water zo woelig was geworden. Een golf van behulpzaamheid sloeg over hem heen, hij werd geduwd! Iets dat sterker was dan de getijdestroom en de wind duwde hem voort, regelrecht op Konega-eiland af. Nu pas ontdekte Christian hoe moe zijn armen waren geworden. Vragend keek hij om. Achter de kano zag hij de donkere rugvin van een bruinvis.

Armina? Nee, het was een mannetje dat hem met zijn gewelfde kop voortduwde. Achter het dier zag hij nog meer donkere gestalten zwemmen, waarschijnlijk de vrouwtjes. De bruinvissen hadden gezien dat hij op weg was naar het eiland en het moeilijk had — nu kwamen ze hem helpen. Weer keek hij om, maar hij kon niet goed zien of Thura nog altijd op de steiger stond. Als ze er was — ja als, dan moest ze hem nu wel bewonderen en zich verbazen over de kracht waarmee hij op zijn doel afstevende.

Vlak bij het haventje van Konega-eiland verdwenen de bruinvissen. Met nog enkele forse slagen was hij er. Op de steiger stond Anouk.

'Christian!'

Hij ving het touw op, sloeg dat snel om een paal en hielp de jongen op het plankier.

'Waarom bleef je zo lang weg? Wat een waanzin om tegen wind en stroom in te kanoën! Ik was juist van plan een boot te nemen en te kijken waar je was.

Kom snel mee. Je bent nat geworden en het weer gaat veranderen. Straks krijgen we regen.'

Dit was typisch zijn oom Anouk: jong, altijd vrolijk maar tot in het oneindige bezorgd voor de vaderloze Christian. De jongen vertelde hem over de bruinvissen.

'Heerlijke dieren! Steeds bereid de mensen te helpen,' riep hij uit.

Anouk keek hem even vreemd aan maar zei verder niets.

2 Moeder en zoon

Na de avondmaaltijd bleef Christian lang treuzelen in de eetzaal. Iedereen behalve de Konega was al vertrokken. Nu waren alleen zij tweeën nog over, met de schaal appelen tussen hen in. Armina-Dottir had geen woorden nodig om haar zoon duidelijk te maken dat ze hem wilde spreken. Of misschien zelfs onderhanden nemen. Ze wilde weten hoe het kwam dat hij het getij had verzuimd en waarom hij zo vaak overstak naar Vastman.

'Verveel je je op het eiland?'

Christian stamelde een soort uitleg.

'Het was zulk heerlijk weer en ik zat op de klip een beetje na te denken.'

'Je bent een dromer,' lachte ze. 'Waarover heb je dan zitten piekeren daar in de hoogte?'

'Ik... ik dacht aan papa en waarom hij verdwenen is,' antwoordde Christian eerlijk. Zijn moeder beet even op haar onderlip (hij voelde haar verwarring) en zei toen koel:

'Mooi. En waaraan nog meer?'

'Aan mijn toekomst.'

'Juist, en het wordt tijd dat we daarover eens ernstig met elkaar praten. Anouk zegt dat hij je weinig meer kan leren. Wat hij te bieden had: zwemmen, zeilen, kennis van getijden en stromingen, de handel — dat heb je allemaal gehad.

Nu zul je in de komende jaren ook het land zelf moeten leren kennen: de fokkerijen, de mijnen, de fabrieken en weverijen, het landbouwbedrijf. Maar eerst stuur ik je naar de universiteit.'

'Nu al?' vroeg Christian verbaasd. 'Ik word over een paar weken pas veertien.

Voor Fredriksborg moet je minstens zeventien zijn, dacht ik.'

'Dat geldt voor gewone studenten. Jij bent een Konegazoon. Jij kunt sneller leren

dan gewone kinderen en je moet ook eerder afgestudeerd zijn.'

'Waarom?'

'Als je achttien bent stuur ik je naar onze verre verwanten overal in Thule. Ten eerste moet je het land tot in alle uithoeken leren kennen, ten tweede zul je dan vele Dottirs ontmoeten.'

'Waarom moet ik zoveel leren? Om mijn dochters te kunnen opvoeden?'

'Precies! Ik heb vertrouwen in je, Christian. Je lijkt op je vader. Je hebt zijn moed, zijn gevoel voor schoonheid, zijn liefde voor de natuur geërfd.'

Zoals ze daar over Rajo sprak! Met warmte en liefde, alsof ze hem zijn opstandigheid en ongehoorzaamheid al lang had vergeven en hij in haar herinnering voortleefde als de ideale man.

'En die... eh... Dottirs? Moet ik daaruit een vrouw kiezen?'

'Lieve jongen, dat heeft de tijd nog. Pas als je twintig bent.'

'Dat weet ik, maar...'

'Wat maar?'

'Ik vroeg me af... Zoekt u mijn toekomstige vrouw of moet ik zelf...'

'Stotter niet zo, kind. Natuurlijk mag je zelf kiezen, wat dacht je dan? Al rei-zend zul je ze ontmoeten, de jonge Dottirs, afstammelingen van onze stammoeder en dus heel in de verte aan je verwant. Elk van hen zal de positie van Konegamoeder waardig zijn.'

Christian dacht aan Thura.

'Waarom geen meisje uit het volk?'

'Omdat een Konegamoeder over bijzondere gaven moet beschikken. Een superieur verstand, kunstzinnigheid, vindingrijkheid. Ze moet snelle beslissingen kunnen nemen en haarzuiver aanvoelen wat mensen van een Konega verwachten. Ze moet bereid zijn haar eigen belangen opzij te zetten terwille van

Thule en ze moet volkomen eerlijk, betrouwbaar en trouw zijn. Ach Christian, moet ik je dat allemaal voorzeggen? Kimora heeft je dat toch al jaren geleden bijgebracht.'

'U beschrijft een Konega, niet een Konegamoeder.'

'Dat is hetzelfde. De Konegamoeder moet over die eigenschappen beschikken om ze te kunnen doorgeven aan haar dochters. In dit land van veefokkers weten we, hoe een ras verbeterd en in stand gehouden moet worden.'

Onwillig legde Christian zijn mes neer.

'Ik ben geen bok,' zei hij stug, 'aan wie je de beste melkgeit geeft. Ik ben een mens!'

Opmerkzaam keek Armina-Dottir haar zoon aan.

'Het is of ik je vader hoor,' mompelde ze.

Dat maakte hem nog opstandiger.

'Ik ken nog een goede eigenschap waarover een Konega moet beschikken,'

zei hij fel. 'Zelfbeheersing.'

Nu zag hij zijn moeder ineenkrimpen.

'Dat was wreed van je, Christian,' fluisterde ze.

'Is het dan niet waar?'

'Jazeker.'

'Nou dan.'

Waarom had hij er plotseling zoveel plezier in haar pijn te doen? Hij voelde hoe ze leed onder zijn opmerking. Maar hij moest het zeggen omdat ook zijn hart pijn deed.

'Zelfbeheersing,' sprak nu de Konega, 'is een eigenschap die geen mens bij de geboorte meekrijgt. Babies kennen het niet en een mens die in het wild op-groeit

kent het evenmin. Zelfbeheersing moet aangeleerd worden, langzaam, met eindeloos geduld. En dan nog. Dan nog kan een mens zichzelf wel eens vergeten, een rood waas voor de ogen krijgen, iets doen waarvan zij de rest van haar leven spijt zal hebben...' Haar stem stierf langzaam weg en Christian was haar dankbaar voor haar oprechtheid.

'Toch worden mensen die uit woede of hartstocht andere mensen kwaad doen gekenmerkt als misdadiger en door elk fatsoenlijk mens gemeden,'

merkte hij op.

'Ja, zo luidt de wet. Geweld moet worden uitgebannen omdat het verkeerd is.'

Hij dacht aan de klap op die fatale avond en zweeg. Raadde Armina-Dottir zijn gedachten? Ze zat stil achter haar bord met bruin geworden appelschil-len en ze zag bleek.

Toen zei ze, nog steeds volkomen oprecht:

'Geweld is altijd fout maar er zijn gradaties. Wie een ander een klap geeft, in blinde drift, zichzelf en haar opvoeding vergetend gedurende één razend ogenblik, doet iets verkeerds maar het is geen misdaad. Zo'n klap doet even pijn en heeft geen schadelijke gevolgen. Het enige wat wordt verwond is de trots van degene die geslagen werd. Erg genoeg, dat geef ik toe, maar niet on-herstelbaar, niet dodelijk. Volwassen mensen hebben begrip voor zoiets, het is niet hetzelfde als stelen of mishandelen of, het allerergste: doden uit haat of bloeddorst. Maar je hebt gelijk, Christian, als je vindt dat een Konega zelfs geen schijn van gewelddadigheid op zich mag laden en onder alle omstandigheden haar zelfbeheersing moet bewaren.'

'Ik heb u geen verwijt gemaakt, mama.'

'Je maakte een toespeling en het is duidelijk wat je denkt. Goed. Je bent intussen oud genoeg om zelfstandig te kunnen denken.'

Kon Thura dat maar horen! Die had hem 'kleine jongen' genoemd. Waarom kan ik dat maar niet vergeten? dacht Christian verwonderd.

'Iemands trots verwonden,' zei hij plotseling, 'is dat ook geen vorm van geweld? Ik bedoel, dat doet ook pijn.'

Want dat was, wat Thura hem had aangedaan. Hij zag zijn moeder knikken.

'Trots is het verkeerde woord, jongen. Trots vind je bij mensen die zichzelf beter achten dan hun medemensen en dat is verkeerd. Niemand is beter dan de ander. We zijn allemaal mensen die worstelen met verkeerde ingevingen en karakterfouten. Wat jij bedoelt is: waardigheid. Het besef van je waarde als mens, het inzicht dat je ondanks je fouten en tekortkomingen toch een compleet mens bent, waardevol, de moeite waard! En wie tracht je te vernederen en erop uit is je een gevoel van minderwaardigheid bij te brengen, die is wreed en slecht.'

'Het kan toch bij ongeluk gebeuren dat iemand iets zegt wat... wat pijn doet?'

'Zeker. Dan is het vervelend en zoiets mag je ook meteen zeggen. Elkaar opzettelijk pijn doen en vernederen, dat is beneden onze waardigheid.'

En ik deed haar pijn toen ik over haar gebrek aan zelfbeheersing begon, dacht Christian onrustig. Medelijden met zijn moeder kneep opeens zijn keel dicht. Eénmaal had ze zichzelf vergeten — en ze moest er al jaren voor boeten.

Het was niet eerlijk... Toen, zo zacht dat het bijna onverstaanbaar was, vroeg hij:

'Hield u veel van mijn vader?'

'Meer dan van mijn leven.'

Dat antwoord verraste hem. Het klonk zo volstrekt eerlijk dat hij er koud van werd.

'En toch... toch sloeg u hem.'

'Ja.'

Hij keek in haar bleke gezicht, in de grijze ogen en voelde hoe groot haar verdriet was.

'En papa? Hij moet toch ook veel van u gehouden hebben,' riep hij uit.

Armina-Dottir zweeg.

'U weet het niet zeker? Zoiets voel je toch!'

De Konega slikte, slikte nog eens. Christian begreep dat ze zich moest inspannen om niet in tranen uit te barsten. Gespannen keek hij haar aan. Eindelijk, weer gekalmeerd, zei ze:

'Het is voor elke man, ook al is hij de zoon van een Dottir, een hele eer om door een toekomstige Konega tot echtgenoot verkozen te worden. Ik kan me niet herinneren dat het in de geschiedenis van ons land ooit is voorgekomen dat een man een dergelijk huwelijksaanzoek weigerde. Ook jouw vader zei onmiddellijk ja toen ik hem vroeg mijn man te worden. Mijn moeder, jouw grootmoeder, leefde en regeerde nog, maar ze was al ziekelijk en ik zou haar spoedig moeten opvolgen Jij hebt haar nauwelijks gekend, Christian, maar ze was een geweldige vrouw. Zo wijs, zo rechtvaardig...'

'U had het over mijn vader.'

'Ja. Hij had er dus geen enkel bezwaar tegen mijn man te worden en de eerste jaren van ons huwelijk waren volmaakt. Vooral toen ons dochtertje werd geboren. We waren zo blij met haar. Maar het kind kwam om.'

'Kwam om? Ik dacht dat het gewoon gestorven was. Wat gebeurde er?'

'Rajo nam haar mee naar het strand, hij wilde dat ze kon zwemmen voor ze drie jaar oud was. Ik was er op tegen maar hij beweerde dat een kind niet vroeg genoeg kon leren zwemmen. En toen...' Haar stem stokte weer.

'Ga door, ga door.' Christian zat op het puntje van zijn stoel.

'Je vader had het kind een zwemgordel omgedaan en aan die gordel een lijn vastgemaakt, dus eigenlijk kon er niets gebeuren. Het was hoog zomer, het water was warm genoeg voor zo'n kleintje. Het gebeurde hier, op Konega-eiland, voor het strandje achter het paleis. Het is de plaats waar alle paleiskin-deren leren zwemmen. Er kwam een school bruinvissen voorbij. Een van de bruinvissen zwom plotseling naar het strand tot daar waar het dier nog juist genoeg water had om niet op het zand geworpen te worden, hapte naar de lijn, beet die door, nam het kindje in haar bek en zwom er mee weg.'

'Maar zoiets doen bruinvissen niet! Die zijn juist zo lief voor kinderen.'

Armina-Dottir knikte droevig.

'Je tante Hannah beweerde later dat het een wijfjesbruinvis moet zijn geweest die haar eigen kind verloren had.'

'Wat... wat deed papa?'

'Hij ging er natuurlijk meteen achteraan. Maar geen zwemmer kan een bruinvis inhalen. Die dieren kunnen ook heel lang onder water blijven zonder adem te halen, veel langer dan een mens. Rajo zwom als een gek, maar de bruinvis ontsnapte met het kind. Het was hopeloos...'

'En... mijn zusje verdronk?'

Armina-Dottir boog het hoofd.

'Twee dagen later,' zei ze verstikt, 'twee verschrikkelijke dagen later vonden we het kind op het strand. Daar had de moeder-bruinvis haar weer gebracht toen ze merkte dat het mensenkind gestorven was. Sedertdien is het aan kinderen onder de zes jaar verboden met bruinvissen of dolfijnen te spelen.'

'Dat alles heb ik nooit geweten,' zei Christian, 'ik heb altijd gedacht dat bruinvissen...'

'Het zijn en blijven lieve dieren, heel intelligent en betrouwbaar. Ze houden van kinderen, ze doen geen mens kwaad. Maar volgens Hannah-Dottir kan een bruinvis die van haar jong is beroofd dol van verdriet worden. Bruinvissen — nu ja, alle zeezoogdieren — houden van hun kinderen evenveel als mensen dat doen.'

'Ja, maar u dan, en papa? Waren jullie niet dol van verdriet?'

De Konega knikte zwijgend.

'En... maakte u papa verwijten?'

'Toen niet. Hij leed onder het drama niet minder dan ik. Hij aanbad de kleine Sigrid.'

'Sigrid.' Natuurlijk had Christian geweten dat zijn overleden zusje zo heette, nu kreeg de naam opeens een diepere betekenis voor hem.

De stammoeder van het Konegageslacht had Sigrid geheten.

'Kleine Sigrid-Dottir, ontvoerd door een verdrietige bruinvis en daarbij omgekomen,' prevelde hij voor zich heen. 'En daarna werd ik geboren en ik was maar een jongen.'

Dat laatste had de Konega toch verstaan. Ze hief snel de blik op van haar bord met etensresten.

'Nee Christian, zo moet je jezelf niet zien. Je bent niet "maar" een jongen, je bent *mijn* jongen. Je bent een regelrechte nazaat van Sigrid Helgadottir en van een hele rij Konega's en daar mag je gerust fier op zijn.'

Sigrid Helgadottir, een magische naam in Thule.

Ruim zeshonderd jaar geleden, toen Thule nog geen echte natie was, maar een verzameling nederzettingen langs de kust, bevolkt met de nakomelingen van de Grote Ramp van enkele eeuwen eerder, kwam op een wonderschone dag een vreemd schip het haventje van Julianshab aan de uiterste zuidpunt van Thule binnenlopen. Aan boord een aantal mannen en vrouwen onder bevel van kapitein Sigrid Helgadottir. Het schip kwam, zoals na enige spraak-verwarring bleek, van een groep eilanden ten oosten van Thule: Yselan. De Grote Ramp had ook Yselan zwaar getroffen, de oude hoofdstad Reykjavik van de aardbodem weggevaagd en de daarna optredende aardbevingen, vulkaanuitbarstingen en vloedgolven hadden Yselan, toch al een vulkanisch eiland, volkomen uit elkaar gescheurd. Maar de Yselânders waren een taai volk. De overlevenden wisten zich nog redelijk goed te redden en bouwden een nieuwe beschaving op. De grote moeilijkheid echter was dat op hun eilanden nauwelijks bomen groeiden. Daarom had het lang geduurd eer ze voldoende hout hadden weten te kweken om een schip te bouwen. Daarmee was Sigrid Helgadottir op avontuur uitgetrokken. In het ruim: dertig schapen, vijf rammen, dertig geiten en vijf bokken. De bedoeling was die veestapel ergens te ruilen voor boomstammen en vooral stekjes. Yselan had hout nodig. Het had een goed klimaat, al was de grond niet zeer vruchtbaar en juist de aanplant van wouden zou de bodemgesteldheid kunnen verbeteren. De Thulenen waren blij met de dieren en leverden uit hun eigen ontzaglijke wouden de gevraagde boomstammen en stekjes. Het schip zeilde terug naar Yselan maar Sigrid Helgadottir bleef achter in Thule. Ze had daar een jongeman ontmoet die haar verzekerde dat het enige doel in zijn leven nog kon zijn: Sigrid dienen. Deze Sigrid Helgadottir werd de

eerste Konega van Thule, want ze was niet alleen moedig en ondernemend, maar ze bezat een geniaal verstand. Samen met haar man slaagde ze erin, de verspreid wonende stammen Thulenen tot één volk te maken. Ze gaf deze nazaten van Inuït en Deense pioniers een wetgeving gebaseerd op geweldloosheid en eerbied voor vrouwen, de behoedsters van het leven. Aan het Sundrefjord bouwde ze haar hoofdstad Gothab en na haar dood trad haar dochter Hannah Sigriddottir in haar voetsporen. 'Dottir' betekende oorspronkelijk in de taal van de Yselan-ders: dochter van. Maar binnen een eeuw werd het in Thule een eretitel, alleen gedragen door vrouwen uit het nageslacht van Sigrid.

De Dottirs hadden het geluk naar Thule gebracht, maar zelf ook geluk gehad.

De tijd voor het ontstaan van een grote welvarende natie was rijp geweest.

Het klimaat van Thule werd met het jaar plezieriger. Warme zomers, zachte winters, behalve in het noorden van het reusachtige eiland, waar het in de wintermaanden zelfs flink kon vriezen en sneeuwen. De kusten echter, om-spoeld door het warme water van de Golfstroom, bleven zelfs hartje winter ijsvrij.

Afstammelingen van de Inuït vertelden elkaar verhalen over de tijd dat Thule onbewoonbaar was en schuilging onder een geweldige massa ijs. Toen Moeder Aarde de Grote Ramp over de wereld bracht en de mensheid uitroeide, had zij in haar goedheid toegestaan dat de ijskap van Thule verdween, waardoor er onbedorven maagdelijk land vrijkwam dat werd gegeven aan mensen van goede wil die er niet op uit waren elkaar te doden, maar die be-loofden eendrachtig samen te leven. In de loop der eeuwen, waarin Thule steeds welvarender werd, werd ook het woeste binnenland opgenomen in het beschavingsprogram, terwijl de ene Konega na de andere waakte over het geluk en de gezondheid van mens en dier. De wetten werden verfijnd, de mannen kregen de plaats die hun toekwam en gaandeweg verflauwde de herinnering aan de Grote Ramp die de wereld had getroffen. De verhalen daarover kregen steeds meer de vorm van mythen en sprookjes, overgoten met een sausje van goedpraterij van de bestaande toestand. In die verhalen immers waren mannen altijd de boosdoeners. Zij waren het, die uit kwade wil hadden getracht Moeder Aarde te vergiftigen en te verwoesten. De vrese-lijkste beledigingen en vernederingen hadden zij de Al-moeder aangedaan, tot de Geduldige tenslotte haar oneindig schijnende geduld verloor en de mensheid gruwelijk strafte. Nooit, in der eeuwigheid niet, zou Moeder Aarde daarom nog toestaan dat mannen hun vroegere macht herkregen,

want dan zou de mensheid opnieuw moeten worden gestraft. Sprookjes? De Thulenen geloofden erin.

Maar ze waren ook realisten. Ze beseften dat, al waren het de vrouwen die de kinderen voortbrachten, er geen bevruchting tot stand kon komen zonder mannelijk zaad. Dus gaven zij hun mannen evenveel eer en voorrechten als zij zelf bezaten, uitgezonderd regeringsmacht. Ook de meeste leidende functies werden door vrouwen uitgeoefend als iets dat vanzelf sprak. Wie de macht van de vrouwen wilde aantasten handelde daarmee tegen de heiligste principes van Thule, tegen de geest van Moeder Aarde zelf. Het was dus niet te ver-wonderen dat Konega Armina-Dottir, zesentwintigste nazaat van de legen-darische Sigrid Helgadottir, haar ijzeren zelfbeheersing had verloren toen haar man haar bevelen weerstreefde en hem een klap had gegeven. De man van de Konega hoorde onder alle omstandigheden voor haar grote macht te buigen. Deed hij dat niet, dan was hij niet waardig haar echtgenoot te zijn.

Was Rajo daarom verdwenen in de wildernis? Had hij zelfmoord gepleegd uit schaamte?

'Iedereen denkt dat papa is omgekomen in de bergen,' zei Christian nu.

'Waarom bent u dan nooit hertrouwd? U had nog een dochter kunnen krijgen.'

Armina-Dottir schudde het hoofd.

'Ik had Rajo verkozen om de vader van mijn kinderen te zijn,' antwoordde ze zacht.

'Maar de opvolging! Het is toch helemaal niet zeker dat ik dochters krijg als ik trouw.'

'Dat maakt geen verschil, zoon. Je tante Hannah heeft een dochtertje. Hannah-Dottir is jonger dan ik maar niets minder, ook een dochter van Berthe-Dottir, ook een regelrechte nazaat van de Moeder des Vaderlands.'

'Ja maar... ik heb misschien helemaal geen zin om te trouwen met een verre nicht die ik nooit eerder heb gezien.'

'Waarover maak je je zorgen? Tegen dat je een jaar of twintig bent wil je niets liever.'

'En... moet ík zo'n meisje dan ten huwelijk vragen in plaats van andersom?'

vroeg hij verbijsterd.

'In dit geval wel.'

'Ik zou niet weten hoe ik dat moet doen,' grinnikte Christian. Het leek zoiets onvoorstelbaars. In Thule ging het initiatief tot een huwelijk immers altijd van het meisje uit? Natuurlijk had elke jongen het recht om nee te zeggen of de toenaderingspoging af te wijzen.

'Mag het ook een Kanadeense zijn?'

Kanada, het grote buurland overzee werd op vrijwel dezelfde wijze bestuurd als Thule, al heette daar de hoogste vrouwe Kwien. Thulenen en Kanadenen dreven druk handel met elkaar en het kwam vaak genoeg voor dat een Thuleense kapitein thuiskwam met een Kanadeense bruidegom. Zo'n stoere Kanadeen werd van harte geaccepteerd, want het veefokkende volk van Thule wist maar al te goed: vermenging met ander bloed verbetert het ras.

'Een Kanadeense? Nee, dat is tegen de wet. Sigrid Helgadottir, onze stammoeder, had drie dochters, die allemaal ook weer dochters kregen en zo verder. Alleen de oudste levende dochter — of kleindochter — in rechte lijn kan Konega worden, maar de vele andere Dottirs, die verspreid over het land wonen stammen óók van haar af al kun je hen intussen zeer verre verwanten noemen. En uit de jonge Dottirs zul je moeten kiezen, want zo blijft de oorspronkelijke genialiteit van onze stammoeder het best in ons geslacht bewaard. Maar ik moet nu over iets anders met je spreken. Ik zei je al: Anouk kan jou niet veel meer leren, Kimora evenmin en langzamerhand ben je rijp voor hoger onderwijs. Daarom wil ik weten: heb je al nagedacht over het beroep dat je wenst te kiezen?'

'Ja mama,' antwoordde Christian zonder aarzelen, 'ik wil sjamana worden, net als tante Hannah.'

Daarna hield hij angstig de adem in want dit prachtige beroep was vrouwenwerk. Tot zijn opluchting begon de Konega te stralen.

'Daar ben ik erg blij om.'

'U vindt het goed?'

'Een goede gezondheidsbeambte moet beschikken over een uitmuntend stel hersens,' knikte zijn moeder. 'Bovendien vereist dit beroep veel gevoel, intu-itie en wat wij noemen: gezond verstand. Ik geloof dat jij die eigenschappen bezit. Jij kunt nadenken over mensen, je bent bezorgd voor anderen, je wilt elk levend wezen pijn, verdriet en zorgen besparen. Bovendien beschik jij over de gevoeligheid die vele mannen ontbreekt. Wanneer je tante Hannah deze winter weer les gaat geven aan de universiteit in Fredriksborg kun je met haar meegaan en in haar huis wonen. De opleiding duurt zes jaar, maar jij zult het in vier jaar moeten doen. Dat betekent extra hard studeren.'

'Waarom?'

'Omdat je de Konegazoon bent. Door je afstamming heb je al een grotere intelligentie dan de meeste studenten want jij bent het produkt van een eeuwenlange teeltkeus. Trek niet zo'n vies gezicht! Zo goed als we edelvee kunnen fokken, zo goed kunnen we dezelfde principes op mensen toepassen.

Het Konegageslacht ìs superieur, al blijven we tegelijkertijd gewone mensjes met gewone gevoelens, want gevoelens laten zich niet door erfelijkheid bepa-len. Intelligentie en karaktereigenschappen wel. Daarom zijn onze wetten zo streng wat de opvolging betreft, daarom zul jij in de toekomst een Dottirmeisje moeten trouwen.'

'Alleen als ik zielsveel van zo'n meisje houd!' riep Christian heftig.

'Allicht.'

'Maar als ik nu... nee, laat maar.'

'Wat wilde je zeggen?'

'Niets.'

'Je wilde zeggen: maar als ik nu verliefd word op een gewoon meisje.'

'Stil maar, ik ken het antwoord al,' gromde Christian en keek langs zijn moeder heen.

'De wet staat niet toe...' begon de Konega. Christian hief afwerend de handen op.

'Ik weet het, ik weet het. Laat maar. Ik wil er verder niet over praten. Ik ben nog veel te jong om er iets van te begrijpen.'

'Lieve Christian, je bent nergens te jong voor. Je bent een Konega kind, vergeet dat nooit. Verbaas je niet over je eigen inzichten, je talenten en je snelle begrip. Dat alles heb je meegekregen bij je geboorte. Je zult in Fredriksborg geen enkele moeite hebben met de studie, dat verzeker ik je. Maar ik zal je wel heel erg missen.'

Ja, ze zal nog eenzamer worden dan ze al is, schoot het door hem heen. Haar man verdwenen, vermoedelijk dood — de man die zij zo liefhad, haar zoon onder de hoede van anderen, ver van Gothab... Plotseling stond hij op, rende om de tafel heen en omhelsde zijn moeder.

'Ik zal aan u denken, iedere dag,' fluisterde hij, 'en lange brieven schrijven.'

Armina-Dottir drukte hem tegen zich aan.

'Dat is goed jongen. En ik zal er aan moeten wennen dat je groot begint te worden. Maar kom, het is laat geworden, je moet gaan slapen.'

'Ja. Goedenacht, mama.'

Op de drempel van de eetzaal keek hij nog even om naar zijn moeder. Zoals ze daar zat, aan de lange tafel, leek ze zo alléén. Hij ging opzij toen twee jonge knechten verschenen om de tafel te komen leegruimen.

Arme mama, dacht hij verdrietig. Zo machtig, zo goed en toch zo eenzaam.

3 Afscheid

Elk jaar reisde de Konegafamilie per zeilschip van de hoofdstad Gothab naar Konega-eiland, de terugreis echter werd over land gemaakt. Dat was traditie.

Christian was altijd blij geweest met die reizen, want als alle kinderen hield hij van verandering. Dit keer betekende de reis: afscheid nemen van Thura, haar heel lang niet meer zien. Daarom peddelde hij de dag voor hun vertrek nog eenmaal de Vastmanfjord binnen en legde aan bij de steiger. Als hij Thura nog wilde zien, misschien zelfs spreken, moest het vandaag gebeuren! Nog eer hij zijn kano had vastgemaakt had hij haar al opgemerkt. Ze zat rustig op de planken en ze... ze zat te hengelen! Wat een barbaarse bezigheid voor een meisje.

Langzaam naderde hij haar en bleef achter haar staan terwijl Thura onbeweeglijk zat, turend naar haar dobber. Eindelijk bewoog ze zich, vrij schielijk, zodat Christian achteruit stoof. Ze haalde haar hengel op met een kreet van triomf. Aan het eind van het snoer spartelde een zilveren vis. Thura greep ernaar, trok de vis van de haak en sloeg hem dood tegen een paaltje. Zo beschaafd was ze nog wel dat ze het dier niet langzaam liet stikken in de buiten-lucht.

Nu keek ze eindelijk op met een stralende lach.

'Ze bijten goed vandaag. Dit is de vierde al.'

Ze bekeek de dode vis, gooide hem toen in het mandje dat naast haar stond en waarin nog meer vissenlijken lagen. Christian rilde van afschuw.

Weer keek ze naar hem op en zijn hart begon te bonken toen haar donkere ogen de zijne ontmoetten. Ze lachte warm.

'Hé, je ziet bleek. Kun je er niet tegen?'

'Het... het doet me altijd pijn als ik levende wezens zie doden,' zei hij moeilijk.

'Onzin. Vissen maakt deel uit van onze broodwinning. Als jullie op Konega-eiland niet altijd de bruinvissen in bescherming namen, zouden mijn vader en broers een kostelijk leven kunnen hebben. Zolang die kudden voor onze kust zwemmen kun je het vissen wel vergeten.'

Christian zuchtte. Hij vond zeevis erg lekker al kon hij die nooit door zijn keel krijgen zonder schuldgevoelens.

'Hengelen is een barbaarse bezigheid, net als jagen,' zei hij pedant.

'O ja? Dan snap ik niet waarom jullie zo dol zijn op die bruinvissen. Dat zijn pas jagers!'

'Bruinvissen zijn lieve dieren. Dolfijnen ook.'

'Voor mensen, ja. Maar ze leven van vis, die zij levend vangen en levend verslinden.'

'Dat is de natuur. Moeder Aarde heeft ze zo gemaakt.'

'Moeder Aarde heeft mij ook gemaakt en wel zo, dat ik vis lekker vind en goed kan verdragen,' kefte Thura terug. 'Of wou je beweren dat ik geen natuur ben?'

Christian verstomde. Tegen vrouwenlogica kon hij niet op.

Thura prikte nieuw aas aan haar hengel en wierp weer uit.

'Heb je... heb je nog niet genoeg?' vroeg Christian slikkend.

'Jongetje, ik begin pas.'

Jongetje! Kleine jongen! Voor wie hield dat meisje hem eigenlijk?

Christian schraapte de keel en liet een voet hard neerkomen op de planken van de steiger.

'Hé, maak niet zo'n lawaai!' riep Thura kwaad. 'Je jaagt mijn avondmaaltijd weg.'

'Dat is maar goed ook. Je moest je schamen.'

'Waarvoor? Ik doe geen mens kwaad.'

'Je doet die vissen kwaad.'

'Ik wil lekker eten en vlees is schaars deze zomer. Vis vangen is niet verboden, wel?'

'Dat niet, maar...'

'Bemoei je er dan niet mee.' Nu werd het Christian toch te bar.

'Weet je wel tegen wie je spreekt?' vroeg hij hooghartig.

'Stil... ik geloof dat er weer een aan mijn aas zit te sabbelen.' Ze fluisterde plotseling en Christian keek met ontzetting toe hoe ze even later een piepklein visje ophaalde, niet langer dan zijn middelvinger. 'Onder de maat,' zei Thura afkeurend, terwijl ze het visje voorzichtig losmaakte en terugwierp in het water. 'Eerst nog maar een poosje groeien jij.'

'Je deed hem pijn,' zei Christian en hij huilde bijna van medelijden. Woedend ging hij voort: 'Hoe zou jij je voelen als je dacht in iets lekkers te happen en er zat een gemene haak in de koek verborgen, die dwars door je lip en je wang ging, huh? Je zou het uitschreeuwen. Maar die arme vissen kunnen geen geluid voortbrengen. Als ze, telkens als ze aan de haak werden geslagen zouden gillen, zou geen vrouw zich ooit meer willen verlagen tot hengelen.'

'Zijn alle Konegakinderen zo sentimenteel?' informeerde Thura, beslist niet onder de indruk. 'Hoe zou je je voelen als je een vis was en levend werd opgeslokt door zo'n allerliefste bruinvis? En wat de bruinvissen mogen, daar zouden mensen zich voor moeten schamen? Oef, wat ben je dom.'

Christian hapte naar adem. Hij zou dit barbaarse kind moeten haten! Maar haar zwarte haar hing zo dik en glanzend over haar schouders, in haar schuinstaande ogen blonk zo'n helder licht, haar huid spande zo strak over haar ho-ge jukbeenderen... Hij vond haar verreweg het aantrekkelijkste meisje dat hij ooit had gezien. En ze was niet eens mooi!

'Misschien heb je gelijk,' zei hij moeilijk, toch trachtend redelijk te klinken,

'maar ik kan er niets aan doen dat ik medelijden heb met die arme vissen. Je doet ze pijn. En als ze groot genoeg zijn vermoord je ze.'

'Medelijden met de vissen! Nou, ik heb medelijden met mijn vader en mijn beide broers die de hele zomer staan te zwoegen op de werf in plaats van lekker op zee te dobberen en netten vol vis binnen te halen. Wat krijgen ze vanavond als ze moe en hongerig thuiskomen? Gerstekoeken en een paar eieren.

En alleen op vrije dagen een stukje taai schapevlees. Mag ik ze dan alsjeblieft eens verwennen met een lekkere schotel vis op een dag dat die domme dieren toevallig goed bijten? Zoveel vis zit er om deze tijd van het jaar niet in de fjord, dank zij jouw lieve bruinvissen.'

'Dat zijn beschermde dieren, zoogdieren, heel intelligent en...'

'O, ik weet er alles van, ik heb ook op school gezeten. Maar mensen als mijn vader en broers maken ze het leven alleen maar moeilijk.'

'Waarom kiezen ze dan geen ander beroep?'

Thura haalde de schouders op.

'Dat is niet zo eenvoudig. Wat kunnen ze nu helemaal? Vissen en timmeren.

Mijn moeder had een betere opleiding gehad, zij was dorpsbestuurster. Tien jaar achtereen, want ze werd steeds herkozen. Na haar dood wilde papa weg uit Puliq, waar alles aan haar herinnerde. We gingen zuidwaarts omdat in Vastman een zuster van hem woont. De school hier viel tegen. Wat ik hier kan leren weet ik allemaal al.'

'Wat wil jij dan...' begon Christian, maar Thura siste: 'Stil, ik heb weer beet!'

Ditmaal haalde ze een zalm op van zeker vier pond. Verrukt bekeek ze haar vangst.

'Die ga ik roken! Niets is zo lekker als een goed gerookte zalm. Vind je ook niet?'

'Je... je bent verschrikkelijk,' stootte hij uit. En toch kon hij er niet toe komen om weg te gaan, in zijn kano te springen, uit haar leven te peddelen. Hij keek naar de meeuwen die boven de fjord cirkelden, naar de hoog oprijzende klippen met de kromgegroeide pijnbomen in de spleten, naar de blauwe lucht waarin hier en daar vreemd gevormde wolkjes dreven die weer oplosten boven land. Het leek allemaal zo vredig, zo eeuwigdurend mooi. En op deze prachtige aarde woonde dit meisje, met haar harde kern van wreedheid en onverschilligheid. Toch — hij besefte het plotseling — was dat het juist wat hem zo in haar aantrok.

'Daar,' riep ze, wijzend in de richting van de zee. 'Zie je ze? Bruinvissen. Kijk ze

duikelen. Het zijn prachtige dieren, daarin heb je gelijk. En zo speels... Ze zijn alleen zo vraatzuchtig. Nu kan ik wel ophouden met hengelen. Zodra zij verschijnen, verdwijnen de vissen uit de fjord. Weet je eigenlijk dat bruinvissen uitstekend smaken? Papa heeft er een keer een gevangen. Het dier was gewond en kon toch niet blijven leven, dus doodde hij het.'

'Het doden van bruinvissen is streng verboden!'

'Weet ik. Maar een zwaar gewonde bruinvis... Het is beter zo'n dier uit zijn lijden te helpen.'

'Ik geloof er niets van.'

'Dan geloof je het maar niet. In elk geval hadden we er wekenlang een heerlijke maaltijd aan. Er zit heel wat vlees aan zo'n dier, al smaakt het wat tranig.

Het was een vrouwtje.'

'Wanneer... wanneer was dat?' vroeg Christian angstig, denkend aan de verdwenen Armina-bruinvis.

'O, jaren geleden, toen we nog in het noorden woonden.' Ze pakte haar vis-tuig bijeen en nam de mand met dode vissen op. 'Denk erom, dat je niet weer het ebtij verzuimt.'

'Wacht,' riep Christian angstig, 'ik... ik kwam eigenlijk om afscheid te nemen.

Morgen vertrekken we.'

'Goede reis dan.'

'Zie ik je de... de... volgende zomer weer?'

Thura aarzelde.

'Ik ga ook spoedig weg uit Vastman, denk ik.'

Toen liep ze weg. Christian staarde haar na. Wat liep ze fier! Hij maakte een onwillekeurige beweging om haar na te lopen, maar iets weerhield hem. Nee, Thura was niet voor hem bestemd. Een gewoon meisje, geen Dottir. Bovendien:

hoe zou een vrouw met zoveel wildheid in haar bloed, zo ruw en weinig gevoelig ooit Konegamoeder kunnen worden?

Op het strandje aan het uiteinde van de fjord verscheen een aantal kinderen die met stokjes in het zand en de modder begonnen te porren op zoek naar kreeftjes en krabben die door het water werden achtergelaten wanneer het zich terugtrok. Het werd dus eb. Tijd om terug te keren naar Konega-eiland.

Christian liet zich in zijn kano zakken, maakte het touw los en liet zich met het getij mee de fjord uit drijven. Morgen begon zijn nieuwe leven.

'Ik zal je missen,' had zijn moeder gezegd. En dat betekende, besefte hij, dat zijn kindertijd voorbij was. In Fredriksborg zou hij student zijn tussen andere studenten. Er zou geen sprake meer zijn van zorgeloos spelen of stiekem af-spraakjes proberen te maken met een werkmansdochter. Het was fijn om groot te worden, maar ook droevig. Je verloor er zoveel bij...

Thuisgekomen liep Christian nog eenmaal door de terrastuinen achter het paleis. Elke stap van die wandeling was doordrenkt met toekomstig heimwee. Om hem heen bloeiden de rozen, de guldenroede, de violieren. Op een hoge, in zee uitstekende klip lag de kleine tempel voor Moeder Aarde en Christian zag hoe Hannah-Dottir erheen liep, met de armen vol bloemen. Hij begreep dat ze voor de laatste keer deze zomer een groet aan Moeder Aarde ging brengen.

In het begin van de herfst zou hij in het huis van zijn tante komen wonen. Eigenlijk hield hij evenveel van Hannah-Dottir als van zijn moeder. Ze reisde veel; alles wat leefde en groeide op Thule had haar belangstelling. Ze zag erop toe dat de wouden niet nodeloos werden uitgedund, geen boom mocht gekapt worden zonder dat er onmiddellijk een nieuwe loot werd geplant. Ze be-streed ongewenste insekten door vogels die van deze insekten leefden naar de getroffen streek te brengen. Ze liet vossen, wolven en beren vangen om die weer los te laten op plaatsen waar de bergratten de overhand dreigden te krijgen. Ze was niet slechts de Konega-zuster, ze was Armina-Dottirs meest vertrouwde medewerkster.

'De natuur zorgt zelf voor evenwicht,' placht ze haar studenten voor te houden. 'Alleen daar, waar mensen zich vestigen dreigt dat evenwicht verstoord te raken. Daarom is het onze taak de natuur te helpen nieuw evenwicht te vinden.'

Hannah-Dottir merkte haar neef niet op en liep zonder op of om te kijken langs

een ander pad terug naar het paleis. Christian wachtte tot ze verdwenen was, ging toen op zijn beurt de kleine tempel met de open wanden binnen.

Op de platte steen onder het gewelfde dak stonden twee vazen met in elk daarvan een prachtig boeket bloemen: gele rozen, heldergele guldenroede, goudgele chrysanten. Geel, de kleur van de zomer, van de zon, van de vruchtbaarheid. Christian legde zijn handen op de steen, voelde zich doortrokken worden van liefde voor de aarde.

Over de steen heen keek hij naar de oceaan. Kimora had hem geleerd dat hoe verder je noordwaarts zeilde, hoe kouder het werd, ten slotte kwam je dan tegen een gordel van ijs aan die elke doorgang versperde. Voer je zuidwaarts, langs de kusten van Kanada, dan kwam je in steeds warmer gebied, waar de barbaarse Merikanen woonden. De hitte blééf maar toenemen, het land van de Merikanen bestond grotendeels uit dorre woestijn.

Maar, dacht hij opeens, wat ligt ten oosten van ons? Yselân, ja — maar verder?

Niemand in Thule die het wist. Niemand had ooit de moed of onderne-mingsgeest gehad de onafzienbare oceaan over te steken. Waarom eigenlijk niet? dacht hij. Vinden de Thulenen dat te gevaarlijk of kan het ze niet schelen?

De volgende ochtend bracht de vloed het schip met de Konega-huishouding, de rijpaarden en de bagage naar het einde van het Vastmanfjord, waar twee grote ossewagens het gezelschap opwachtten. Terwijl ze langs het dorp voeren keek Christian scherp uit of hij Thura zag. Van de scheepswerf klonk ge-hamer. Zwarte rook steeg op uit de pektonnen en uit het binnenland afkom-stige boomstammen dreven tot vlotten bijeengebonden langs de hellingen van de werf. Hij zag mannen in blauwe pakken die zich ijverig tussen de helling en het half afgebouwde zeilschip bewogen. Een van hen moest Thura's vader zijn.

Om het Konegaschip dartelden een paar bruinvissen, die blijkbaar beseften dat de kinderen die aan boord waren en die een halve zomer met hen hadden gespeeld, nu gingen vertrekken. Ze deden uitgeleide. Hun sprongen en de merkwaardige fluittonen die zij uitstootten leken op een afscheid, een 'tot ziens'. Christian zou er wat voor gegeven hebben als Armina-bruinvis er nog bij was geweest al werd hij langzamerhand te groot om op de rug van een bruinvis langs het strand en om Konega-eiland heen te rijden. Toch kon hij niet nalaten naar de dartele dieren te wuiven, denkend aan de avond toen de bruinvissen hem tegen

wind en stroom in hadden geholpen Konega-eiland te bereiken.

Zijn moeder stond naast hem. Haar gezicht stond ernstig.

'Het lijkt wel of er elke zomer minder zijn,' zei ze plotseling. Christian had daar nooit over nagedacht.

'Denkt u?' vroeg hij geschrokken. Ze knikte droevig.

'Toen ik nog een kind was en met bruinvissen langs het strand speelde,' zei ze zacht, 'wemelde het er van. Overal waar je keek zag je ze springen. De lucht was vervuld van hun gezang en gesprekken. Dat is sedert die tijd veel minder geworden.'

'Heeft tante Hannah daar geen verklaring voor?'

'Nee. Zij beweert dat er weinig zieke bruinvissen zijn; van een epidemie schijnt geen sprake te zijn. Ik denk dat er 's winters, wanneer ze meer zuidwaarts trekken iets met hen gebeurt.'

'Waarheen gaan ze dan?'

'Geen mens die het weet.'

'Maar als tante Hannah zich ongerust maakt over het feit dat het aantal bruinvissen vermindert, waarom stuurt ze dan geen schip met hen mee, als ze aan de trek beginnen, om de zaak te onderzoeken?'

'Ken jij iemand die dat zou durven?'

'Oom Anouk misschien.'

Verbaasd keek de Konega op haar zoon neer.

'Hoe kom je daar bij?'

Christian zweeg. Anouk, de man van Hannah-Dottir, zou voor zo'n gevaarlijke en onzekere onderneming nooit toestemming krijgen, besefte hij. Zo min als zijn vader Rajo deel had mogen nemen aan de berejacht. De heerseressen van Thule waren zuinig op de door hen gekozen mannen. Ze werden beschermd, in toom

gehouden, met liefde omringd — of erdoor verstikt? Rajo was ertegen in opstand gekomen en spoorloos verdwenen. Anouk legde zich er kennelijk bij neer. En ik? dacht hij verward.

Het schip schoof dieper de fjord binnen. De bruinvissen sprongen nog een keer uit het water, keerden om en zwommen terug naar zee.

'Tot ziens,' riep Christian hen na. Eén van de dieren sloeg hard met zijn staart op het water dat glinsterend opspatte. Daarna dook het onder. Dat was beslist mijn redder, dacht de jongen vertederd.

Een half uur later meerde het schip af. De bemanning begon snel de bagage uit te laden en op de klaarstaande wagens vast te sjorren. De rijpaarden bries-ten ongeduldig. Hannah-Dottir stond haar witte merrie vriendelijk toe te spreken, Anouk aaide zijn bruine ruin en inspecteerde de hoefijzers.

Christian liep om de ossewagens heen, waarin de reisbagage, de dekens en tenten werden ingeladen. Hij keek naar de weg die verderop in het woud verdween. Aan de rand van het bos bespeurde hij beweging. Zag hij het goed, stond daar een meisje?

Snel besteeg hij zijn paard en reed op haar toe. Ja, het was Thura.

Toen hij haar had bereikt hief ze haar gezichtje naar hem op.

'Aardig van je om ons te komen uitwuiven,' zei hij moeilijk. Ze had een sleetje bij zich, met takkenbossen.

'Ik ging hout halen,' verklaarde ze, volslagen overbodig. Maar ze lachte tegen hem en voegde eraan toe:

'Bovendien wilde ik je nog even zien en iets zeggen.' Ze sloeg de ogen neer, plukte aan haar gordel. 'Christian, ik...' Hij zag haar slikken en toen, terwijl het haar kennelijk moeite kostte, stootte ze uit:

'Ik was gisteren heel onaardig tegen je. Dat spijt me. Het komt omdat ik er niet goed tegen kan als mensen... als mensen zich overgevoelig tonen. Terwijl ik toch wist dat je gelijk had, ik dééd die vissen pijn.'

Ze zuchtte, strekte haar hand uit naar de hals van zijn paard. 'Maar jij weet nog

niet hoe hard het leven kan zijn,' zei ze, heel zacht.

'Ik was niet boos op je,' verzekerde Christian haar warm. Hij voelde zich geweldig, zo hoog op de rug van zijn merrie, klaar om de lange reis over land te maken. Het was niet moeilijk om edelmoedig en vergevingsgezind te zijn, merkte hij.

'Goede reis dan — en tot ziens,' antwoordde Thura met veel nadruk. Dat maakte hem heel gelukkig. Ze hoopte werkelijk hem terug te zien!

'Het ga je goed, Thura.'

Hij wendde zijn paard en voegde zich bij de karavaan die intussen in beweging was gekomen en de bosrand al bijna had bereikt. In zijn rug voelde hij hoe Thura hem nakeek. Benijdde ze hem nu? Hij was op weg naar de grote, mooie hoofdstad. Zij bleef achter in Vastman, waar 's winters weinig te beleven viel. Met moeite onderdrukte hij de neiging nog eens om te zien. Toen slokte het woud het reisgezelschap op.

4 Tocht door het binnenland

Eerst reden ze lange tijd door de sparrenwouden, daarna begon de weg geleidelijk te stijgen en werd bochtiger. De hellingen zagen paars van de katte-staarten en bloeiende heidestruiken. Het weer hieldzich goed, de hemel zonder wolken, de zon warm en koesterend. Christian genoot. Hij kende de route, toch verbaasde hij zich nog steeds over de schoonheid van het landschap, over de afwisseling. Na elke nieuwe bocht wachtte een verrassing: een klaterende beek, een woeste rotsformatie, een waterval, een bevermeertje of een weids plateau waar schapen graasden of een paardefokkerij lag. Ver voor hen uit verhieven de Grote en de Kleine Munatak hun altijd besneeuwde toppen en daar weer achter lag de Petermansberg, bijna altijd gehuld in half door-zichtige nevels, geheimzinnig en lokkend.

Zij bogen echter af in zuidwestelijke richting, waar de weg leidde door ravijnen en langs bergmeren. Ze kampeerden die avond aan de oever van een van die meren, dat stil lag te glanzen in het licht van de maan en waar in de schemering de elanden kwamen drinken.

Dit deel van Thule was dun bevolkt. Hier en daar in de dalen lagen kleine nederzettingen van geiten- of schapenboeren. Er groeiden ook veel vruchtbomen, en er waren een paar roggeveldjes. Steden waren er niet. Wel wegen, meestal niet veel breder dan een karrespoor, ongeplaveid, tegen wegspoelen beschermd met een laagje steengruis, wat niet verhinderde dat er overal na een hevige regenbui gaten en kuilen ontstonden.

Dagenlang reden ze voort in zuidwestelijke richting. Op een middag, toen ze een grazig stuk land bereikten, gaf de Konega het sein hier de rustpauze te houden. De ossen werden uitgespannen, ook de rijpaarden werden van bit en zadel ontdaan en kregen een paar uur de vrijheid. Een helder beekje stroomde langs de bergwei. Het water was koud maar smaakte goed. Christian liet zijn merrie drinken, evenals de hengst van zijn moeder en Hannah-Dottirs witte paard, terwijl Anouk een laken uitspreidde over het gras en een van de voedselmanden begon uit te pakken. Christian had honger en beet met geestdrift in de met honing gezoete gerstekoeken.

Juist toen de rust voorbij was en de Konegakaravaan zich opmaakte om de reis voort te zetten kwam een drietal herders hun eerbiedig tegemoet. Ze durfden de

Konega niet aan te spreken maar wendden zich tot Kimora in wie ze een oude wijze dame herkenden, die bovendien op een van de ossewagens meereed omdat haar leeftijd niet gedoogde de reis op de rug van een vurig paard te maken. Met veel omhaal van woorden vertelden de herders dat in hun schaapskudde een besmettelijke ziekte was uitgebroken waardoor ze al veel dieren hadden verloren. De gezondheidsbeambte van deze streek was echter zelf ook ziek geworden en kon weinig beginnen; ze lag met hoge koorts in de ziekenhut. Nu hoopten de herders dat zich bij het reisgezelschap een sjamana bevond die even naar de aangetaste kudde kon komen kijken. Aan hun gezichten zag Kimora, hoezeer de herders een ramp vreesden.

Hannah-Dottir werd erbij geroepen en de herders herhaalden hun verzoek.

De zuster van de Konega verbleekte zichtbaar.

'Grote Moeder Aarde, het zal toch geen miltvuur zijn!'

Ze dook snel in een van de wagens, pakte haar tas met instrumenten en ging met de herders mee. Ontsteld keek Christian naar de grazende paarden. Miltvuur! Niemand in Thule wist precies wat het was, maar het was een veeziekte die hele landstreken kon aantasten en zelfs voor mensen gevaarlijk was. Een met miltvuur besmet weiland kon in geen jaren gebruikt worden. Snel liep de jongen naar zijn merrie die hem met haar grote bruine ogen goedmoedig aankeek. Angst kneep zijn keel dicht. Had het dier te zamen met de andere paarden besmet gras gegeten en zou het morgen doodziek zijn?

'Laten we inspannen,' besliste de Konega, die blijkbaar hetzelfde dacht.

'Hannah-Dottir haalt ons later wel in. Anouk, jij blijft achter met twee paarden en wacht op haar. Ik pas wel op de kleine Berthe.'

Langzaam zette de karavaan zich weer in beweging. Christian keek nog een paar maal om naar de eenzame figuur van zijn oom Anouk, die peinzend bij het beekje zat. Hij zou graag bij hem zijn gebleven om hem gezelschap te houden, maar hij durfde het niet voor te stellen.

Vijftien mijl verder, in een breed dal vlak bij een dorp, sloegen ze hun kamp op voor de nacht. De uitgeladen wagens werden benut als slaapplaats voor de vrouwen en kinderen, de mannen bouwden tenten waarin ze zouden slapen.

Christian ging na de maaltijd eerst nog eens naar zijn paard kijken.

'Hoe maak je het, Frida?' vroeg hij bezorgd. Hij klopte het dier op de hals en smeekte Moeder Aarde in stilte om de merrie te sparen. Als hij na zijn vader en zijn bruinvis nu ook nog zijn lievelingspaard moest verliezen...

Kimora brouwde boven het kampvuur een soort kruidenthee, die ze rond-deelde aan de reizigers. De thee was bedoeld als middel om de weerstand tegen ziekten te vergroten. Maar tegen miltvuur was geen kruid gewassen, wist Christian — wisten ze allemaal. Bedrukt zaten ze om het vuur, dronken hun kroezen leeg, denkend aan Hannah-Dottir en haar man.

Pas drie dagen later haalden Hannah-Dottir en Anouk de reizigers in, juist toen die zich opnieuw op een grazige kampplaats voor de nacht hadden inge-richt. Hannah-Dottir, moe en bleek, keek naar de bezorgde gezichten en schudde het hoofd.

'Het was broes, geen miltvuur,' zei ze terwijl ze zich uitgeput naast de Konega neerliet. Het kampvuur aan hun voeten flakkerde, terwijl iedereen die er omheen zat een diepe zucht van verlichting slaakte. Broes was een ziekte die speciaal weideschapen kon aantasten: besmettelijk en fataal. Maar het sloeg niet vanzelf over op mensen of dieren. Hannah-Dottir streek over haar voorhoofd.

'Broes,' herhaalde ze verdrietig. 'Ik heb een van de dode schapen opengesne-den en haar organen bekeken. De maag was verschrompeld en wit uitgesla-gen, toen was er geen twijfel mogelijk. Voor dat herdersdorp is het wel een ramp. Ik moest ze hun hele kudde laten doden en verbranden, anders bestaat de kans dat de ziekte wordt overgebracht naar andere dalen.' Christian zag de tranen in haar ogen staan.

'De hele kudde!' stamelde hij ontzet.

Hannah-Dottir zuchtte.

'Daarom ben ik erbij gebleven, ik moest er zeker van zijn dat het gebeurde.

Vijftienhonderd schapen en lammeren... het was verschrikkelijk. Alle mensen uit het dorp stonden erbij te huilen.'

Ze huilde zelf ook. Christian leefde diep met haar mee.

'En hun gezondheidsbeambte?' vroeg de Konega.

'Die heb ik ook bezocht, ze had inderdaad koorts en moet in bed blijven. Ik heb medicijnen bij haar achtergelaten, ze was bijna door haar voorraad heen.'

'Die schaapskudde,' vroeg Armina-Dottir verder, 'was dat hun enige middel van bestaan?'

'Ze verbouwen wat graan, knollen en groenten, maar zonder die kudde...'

Hannah-Dottir snoof en veegde haar gezicht droog.

'Dan zal ik er op toezien dat vanuit Holtak voedsel wordt gestuurd,' zei Armina-Dottir ernstig, 'anders komen die mensen de winter niet door. En in het voorjaar zal ik hen tweehonderd lammeren sturen als begin van een nieuwe kudde. Schrijf het op, Kimora, zodat we het niet vergeten.'

'Waar is Berthe?' vroeg Hannah-Dottir, kijkend naar de ossewagens.

'Ze slaapt. Ga je haar wakker maken?'

'Allicht. Ze moet weten dat haar ouders er weer zijn.' Hannah-Dottir stond op, zo moe als ze was en liep naar de voorste wagen om haar dochtertje nog eens in te stoppen. Christian keek haar na en leed met haar mee. Hoe vreselijk moest dat zijn geweest voor zijn tante om een kudde van ruim vijftienhon-derd dieren te laten doden en verbranden: jonge en oude dieren door elkaar

— onherroepelijk! En het was of hij Thura's stem weer hoorde toen ze zei: 'Jij weet nog niet hoe hard het leven soms kan zijn.'

Vier dagen later, vroeg in de middag, bereikten ze de Sigridpas. Het was gaan regenen en dat betekende dat de weg modderig, glad en moeilijk begaanbaar werd voor mens en dier. Daarom beval de Konega dat ze vast het kamp moesten opslaan en de nacht moesten doorbrengen aan de voet van het Sigridmassief. Wellicht zou de volgende ochtend het weer beter zijn en konden ze dan zonder moeite over de pas trekken. De kinderen die de tocht in de wagens meemaakten, dreinden. Ze klaagden dat ze het koud hadden. Alleen de vijfja-rige Berthe-Dottir vond het beneden haar waardigheid om te zeuren.

Tot ieders opluchting hield de regen tegen de avond op en de volgende ochtend

scheen de zon weer. De goed uitgeruste ossen werden snel ingespannen, de paarden werden gezadeld, de bagage opgeladen en toen trokken ze het Sigrid-Bergmassief binnen, te beginnen met de pas. De kinderen moesten lopen om de trekdieren niet te veel te belasten. Mijl na mijl bleef de weg stijgen, hoger en hoger kwamen ze tot ze in de namiddag de boomgrens bereikten.

Van dit punt af was de berg kaal, slechts begroeid met bremstruiken en steke-lig kruid. Als een grijs lint tekende de slingerende weg zich ertegen af.

Hoger en nog hoger. Een koude wind woei uit het oosten, bracht de geur van wilde tijm en sterrebloemen mee. Gouden zonnestralen schoven over de bruingroene hellingen die dan plotseling oplichtten. Evenals de andere ruiters was Christian afgestegen en leidde zijn paard aan de teugel. De weg was breed genoeg maar nogal modderig door de regen van de vorige dag en er waren altijd losse stenen of onder slik verborgen kuilen waardoor paarden konden struikelen.

Eindelijk bereikten ze het hoogste punt. Rondom hen verhieven zich de stenige bergtoppen van het Sigridmassief: scherp, puntig, volkomen kaal. Op het hoogste punt van de Sigridpas, waar alleen nog wat gras en mos groeide, hielden ze een paar uur rust om te eten en de paarden te drenken. Waterloop-jes vond je hier overal: dunne straaltjes kristalhelder water die uit rotsspleten opwelden, in holten kleine plassen vormden die daarna weer overliepen.

Hannah-Dottir en Kimora brouwden kruidenthee. Het was heel koud hierboven ofschoon de zon nu volop scheen.

Christian verbaasde zich over de vele kleuren die hij zag. Vooral de kale toppen van het omringende gebergte vertoonden een mengeling van bruin, goudgeel, donkerblauw, doorschoten met glinsterende kristallen en hier en daar toefjes bloemen: wit, helderblauwe en dieprood. Hoog boven de dalen cirkelden de arenden, meestal in paren. In deze tijd van het jaar moesten hun jongen al groot zijn en geweldige hoeveelheden voedsel aankunnen.

Plotseling zag hij een groepje wilde berggeiten over de tegenoverliggende hellingen springen: sierlijk van rots tot rots, over levensgevaarlijke richels.

Het was hem een raadsel hoe de dieren met hun dunne gespleten hoefjes houvast konden vinden op die kale, chaotisch dooreengesmeten rotsblokken. De Konega zag ze ook. Met in haar rechterhand de kroes thee en in haar linkerhand de gerstekoek keek ze met glinsterende ogen toe. Christian hoorde haar mompelen:

'O grote Moeder Aarde, wat is de wereld mooi!' Hij deelde haar ontroering, voelde diep hoe heerlijk het was om te leven, met zijn allen om een vuurtje te zitten, op reis te zijn door deze prachtige bergwereld.

Daarbij maakte het niets uit of je een mens was, een berggeit of een insekt dat de bloementoefjes bezocht: voor alles en iedereen was leven iets wonder-baarlijks, iets om heel zuinig op te zijn.

Toch verbaasde Christian zich over zichzelf. Deze reis had hij, zo lang hij leefde, elk jaar gemaakt. En nooit eerder had de omgeving hem zo ontroerd, had hij zo bewust om zich heen gekeken en zich verwonderd over alles wat hij zag.

Op elke reis waren er wel een paar problemen en moeilijkheden geweest, zoals dit keer in het dorp waar de schaapskudde moest worden vernietigd.

Maar in voorgaande jaren schenen zulke gebeurtenissen langs hem heen te zijn gegaan. De volwassen vrouwen in de karavaan hadden de problemen opgelost zonder dat hij zich erbij betrokken voelde. Dit keer was het anders. Het leek wel of alles wat hij zag volstrekt nieuw voor hem was. Hoe kwam dat?

Waarom keek hij plotseling zo anders tegen de wereld aan?

Ook betrapte hij zich voortdurend op een nieuwe gedachte: zou Thura dit alles ooit gezien hebben? Hoe klein — of hoe groot — was haar wereld? Hij verlangde ernaar haar alles te kunnen wijzen: de kale bergtoppen, de bloeiende dalen, de watervallen, de beboste hellingen. Hij deelde zijn verrukking met de mensen om hem heen, met zijn moeder en met Hannah-Dottir. Maar het liefst zou hij zijn geluksgevoel met Thura hebben gedeeld.

De Konega gaf een teken dat opnieuw moest worden ingespannen. Nu werd het moeilijker, want de weg begon te dalen, eindeloos te dalen. De remmen van de wagens werden goed vastgezet, de voerlui hielden de ossen bij de teugel om te verhinderen dat de dieren te snel gingen, steeds sneller tot ze niet meer te houden zouden zijn en hun poten zouden breken. De ruiters stegen op, hielden de teugels strak terwijl elk van hen een kind voor zich had. Bij de afdaling kon een wagen verongelukken, te veel vaart krijgen, over de rand van een ravijn tuimelen. Met kinderen namen de Thulenen geen risico.

Anouk hield kleine Berthe in de armen.

'Zo heeft papa mij vroeger ook voor zich op Sleipnir gehad', dacht Christian en de herinnering deed pijn. Toch was hij er trots op dat hij nu zelf reed, met een kleuter voor zich.

Omdat het laat in de zomer was, waren de dagen reeds aan het korten en de schemering breidde zich uit over het dal eer zij een geschikte kampplaats bereikten. Terwijl de voerlui de tenten opzetten liep Christian een beetje rond.

De ondergaande zon scheen nog op de bergtoppen, die rood opgloeiden.

Het was een schitterend gezicht en Christian bleef ernaar kijken tot het bijna donker was geworden en de gloed op de toppen doofde. Hij dacht aan Thura.

Ze reisden verder, langs diepe kloven, helderblauwe bergmeren, door dalen en langs dorpjes opgetrokken uit witte of grijze steen, met houten daken. Ze kochten er verse appels en manden vol donkerblauwe bessen die heerlijk zoet en dorstlessend waren. Ze staken het hoogland van Tuna over, dat doorsneden werd door diepe ravijnen op de bodem waarvan woeste beken bul-derden en eindelijk bereikten ze het Katmandjarmassief. Hier verhief de Katmand zijn witte top terwijl op de bergflank een reusachtige gletsjer lag, twee mijlen breed: één machtige glinstering van blauw ijs en verraderlijke zwarte spleten: een laatste herinnering aan de geweldige ijskap die eens heel Thule had bedekt.

Deze gletsjer voedde de grootste rivier van Thule: de Katmandjir, die uit-mondde in het Holtakmeer, vandaar weer verder stroomde door het binnenland om zich aan het einde in de Sundrefjord te storten, welke fjord weer in verbinding stond met de open zee. Halverwege de Sundrefjord lag de hoofdstad Gothab.

Opnieuw moesten ze een pas overwinnen, vanwaar ze een prachtig uitzicht hadden op de Katmandgletsjer. Vijftien dagen na hun vertrek uit Vastman bereikten ze eindelijk het Holtakmeer, waaraan de stad Holtak was gelegen.

5 Schokkende onthulling

Voor Christian was eik weerzien met de stad Holtak een feest. Na Gothab was Holtak de grootste stad in Thule, druk en schilderachtig. Het meer met zijn beboste oevers en intieme strandjes was een wonder van schoonheid.

Het was Thulenen toegestaan in het meer en op de rivier te vissen, al zag de gewestbestuurster er nauwlettend op toe dat er niet méér forellen of zalmen werden gevangen dan wettelijk was toegestaan. In de onafzienbare wouden van het Katmandgewest mocht gekapt worden, dat wil zeggen: de bossen mochten worden uitgedund op voorwaarde dat voor elke gerooide woud-reus onmiddellijk een nieuwe loot werd geplant. Het hout werd in Holtak tot vlotten aaneengebonden waarna het de Katmandjir afdreef tot voorbij Gothab, waar de grote scheepswerven lagen. Ook stonden in Holtak grote roke-rijen waar het vlees van geslacht vee werd verduurzaamd of waar gevangen vis werd gerookt om daarna naar alle delen van het land te worden verstuurd.

Toch was Holtak vooral beroemd om haar pottenbakkerijen, leerlooierijen en andere fabrieken in de omgeving, die werden aangedreven door de waterkracht van de woeste bergbeken.

Holtak was een pleisterplaats. Iedereen die over land van west naar oost reisde, of van noord naar zuid, kwam in Holtak, vond daar voedsel en onderdak, vond er stalhouderijen, paardefokkerijen en ateliers, waar mooie gebruiks-voorwerpen en sieraden werden gemaakt. Zoals de Holtakvazen...

De klei daarvoor kwam van de overzijde van het meer, waar het ondiep was en waar door ossen aangedreven baggermolens de fijne kleiafzettingen naar boven haalden. Daarvan werden schalen, borden, vazen en beeldjes gemaakt. De klei bezat de bijzondere eigenschap te glinsteren. Uiterst fijn stof-goud had zich met de klei vermengd, hoe en wanneer wist niemand. Maar een schaal of beeldje uit Holtak kon als het licht erop scheen diep glanzen en straalde een gouden gloed uit.

De straten van de stad waren breed, de huizen stonden er ver van elkaar, omgeven door bloemen- of groentetuinen. Elke straat was een laan met prachtig geboomte: beuken, platanen, eiken, hazelaars. Tegen koude noordoosten-winden beschermd door de bergen had Holtak een heerlijk klimaat, maar

's zomers kon het er erg warm zijn. De bomen met hun brede bladerkronen gaven dan koelte en schaduw. In de winter verloren zij hun blad zodat de winterzon ongehinderd op de Holtakkers kon schijnen.

Noordelijk van Holtak, ongeveer tien mijlen van de stad, lagen tussen de bergen de warme bronnen, die ondiepe poelen vormden waarin mensen, geplaagd door pijnlijke gewrichten of door slecht werkende ingewanden verlichting konden vinden. Rondom de hete modderige poelen waren gasthui-zen verrezen, evenals in de stad zelf, waar de zieken werden opgevangen door gezondheidsbeambten. Christians grootmoeder, de Konega Berthe-Dottir, had haar laatste levensjaren in Holtak gewoond. Ze had toen al afstand van de regering gedaan ten behoeve van Christians moeder en in Holtak was ze ook gestorven. Ze lag begraven onder de tempel van Moeder Aarde aan de oever van het meer. Elk jaar wanneer Armina-Dottir op doorreis in Holtak kwam bezocht ze het graf en bleef er zeker een uur: stil, peinzend, soms voor zich heen prevelend, alsof ze een gesprek hield met de dode en haar om raad vroeg. Ze ging altijd alleen of vergezeld van haar zuster. Christian, die zijn grootmoeder nauwelijks had gekend — ze stierf toen hij drie jaar oud was —

hoefde niet mee. Al had hij nog vage herinneringen aan de begrafenisplechtigheid en vooral aan de hand van zijn vader Rajo, een hand die warm en troostend de zijne had vastgehouden.

Meestal bleven ze een week in Holtak, in een speciaal voor de Konega gereserveerd gasthuis. Armina-Dottir vergaderde daar met de gewest- en stadsbestuursters, ontving fabrieksdirectrices en regelde honderd zaken. De waardin van het gasthuis was een gemoedelijke dikke vrouw, die drie zonen had die allemaal voor haar vlogen. Na drie jongens had ze de hoop om ooit een dochter te krijgen opgegeven en een weeskind opgenomen: een aardig meisje met lange vlechten dat prachtig kon borduren en weven en dat zich helemaal uitleefde in de versiering van het gasthuis. Later zou zij de waardin worden.

Christian vond het heerlijk om door de beschaduwde straten van Holtak te zwerven, de ateliers binnen te lopen, te zien hoe de glinsterklei werd gevormd tot prachtige schalen en kommen, om bij de houtsnijders te gaan kijken of zich een nieuwe broek te laten aanmeten. Bij de warme bronnen was hij nog nooit geweest; hij was niet ziek en had er dus niets te maken.

In Holtak, temidden van de bergen en wouden, zag je vaak woudlopers die naar

de stad waren gekomen om hun voorraden aan te vullen of rapport omtrent hun werk te komen uitbrengen. Woudlopers waren bijna altijd mannen, maar het was een hooggeschat beroep omdat het uithoudingsvermogen, spierkracht en soms een vorm van meedogenloosheid vereiste. De mannen bezaten een grote kennis van de natuur en hun taak bestond erin dat ze toe-zicht hielden op alles wat leefde en groeide in de wildernissen van Thule. Ze hielden de wildstand in het oog, zagen erop toe dat er niet willekeurig bomen werden gerooid, ze sloegen alarm in het geval van bosbranden en trachtten de schade zoveel mogelijk te beperken. Ook maakten ze jacht op stropers en ze hadden de bevoegdheid elke gesnapte stroper te arresteren en over te leveren aan het gerecht. Woudlopers kenden de bergen en bossen in hun gebied op hun duimpje, ze wisten de wildpaden te vinden, de drinkplaatsen, de be-reholen, vosseburchten, bevermeertjes en de plaatsen waar de wolven zich verzamelden voor de jacht. Ze waren ook de enige mannen in Thule die het recht hadden wapens te dragen: verdovingspistolen en lange messen, want in de wildernis konden ze voor vreemde verrassingen komen te staan. Overigens was het doden van wilde dieren streng verboden. Kwamen in een bepaald gebied te veel verscheurende dieren, dan was het de taak van de woudlopers om een aantal van die dieren te vangen, te verdoven en over te brengen naar een streek waar ze schaars waren en betere overlevingskansen hadden.

Toch was geen enkele Thuleen bang om door onherbergzame gebieden te trekken. Dieren die met rust werden gelaten vielen zelden een mens aan.

Woudlopers kon je herkennen aan hun stevige kleding, gemaakt van rendier-huid en schapevacht. Ook hun vilten hoeden met brede rand waren opvallend, evenals hun zachte laarzen met dikke zolen. Bovendien hadden zij in de wildernis waar ze in primitieve omstandigheden moesten leven weinig gelegenheid zich te scheren of hun haren te laten knippen. Woudlopers die naar de stad kwamen droegen baarden en snorren, lange haren en ze liepen met een verende pas, bijna onhoorbaar. Christian was altijd erg nieuwsgierig naar hen geweest; zij leken figuren uit een oud verhaal van wier mannelijkheid en gebruinde gezichten hij telkens weer onder de indruk raakte. Altijd buiten, zomer en winter, altijd rondzwerven in Moeder Aardes wilde natuur, vertrouwd met alles wat daar leefde, de bomen zien groeien, de stropers betrap-pen — het leek hem een heerlijk en avontuurlijk bestaan.

Het waren staatsdienaren. Omdat hun werk zo belangrijk was voor het in stand houden van het natuurlijke evenwicht werden ze wel eens de bewakers van

Thules schoonheid genoemd. Zij kregen ook een goed salaris dat ze nauwelijks konden opmaken, zodat een oude woudloper (met vijftig jaar werden ze gepensioneerd) er in de regel warmpjes bijzat en een mooi huis aan de altijd warme zuidkust kon bouwen. Vooral kinderen waren dol op deze woudlopers-in-ruste; ze konden zulke prachtige verhalen vertellen!

Al slenterend kwam Christian bij de oevers van het meer. Daar, langs de brede Houtkade dobberden de vlotten van pas aangevoerde boomstammen.

Hij keek een poosje naar het werk van de vlotters, draaide zich toen om en zag uit een bierhuis een drietal woudlopers komen, met hun verende stappen en brede hoeden. Kennelijk net die dag aangekomen. Het was bekend dat ze dan eerst een bierhuis opzochten om het smakelijke Holtakbier te proeven, iets wat ze in de wildernis niet konden krijgen.

Hun oog viel op Christian en twee van hen zeiden iets tegen elkaar waarom ze moesten lachen. De derde echter scheen plotseling te verstijven. Hij hield de pas in, trok de hoed wat verder over zijn voorhoofd, hij keek doordringend naar de jongen en ging toen snel aan de andere kant van zijn kameraden lopen. Iets in zijn bewegingen kwam Christian bekend voor. Had hij hem misschien bij een vorig bezoek aan Holtak ontmoet? Waarom trachtte de man hem dan te ontwijken?

Een tijdje bleef Christian achter de drie mannen aanlopen. De twee grappen-makers trokken zich niets van hem aan, maar de derde, de zwijgzame, keek een paar maal om en dan weer snel voor zich.

Christian voelde zijn hart bonken. Het kon niet! Toch vertelden zijn ogen hem dat het waar moest zijn. Die rug, die lange benen in herteleren laarzen, de manier waarop de man zijn schouders naar achteren trok alsof hij zijn borst de ruimte moest geven om te ademen, dat alles herinnerde hem zo sterk aan zijn vader dat het pijn deed. Was het Rajo? Of gewoon iemand die toevallig veel op hem leek? Als hij zijn gezicht maar eens goed kon zien...

Christian aarzelde. Zijn eerste impuls was te gaan draven, de mannen in te halen en aan te spreken. Toch durfde hij niet, bang voor de teleurstelling als het alleen maar een toevallige gelijkenis zou blijken te zijn. Je kon er zo weinig van zeggen met die baarden en snorren en die brede hoeden...

Christian slikte, slikte nog eens en verhaastte zijn pas. Nu was hij vlak achter de

woudlopers. De derde man keek weer om, schrok omdat de jongen zo dichtbij was.

'Papa,' fluisterde Christian. Nu stokten ook de beide anderen en draaiden zich om. Rajo maakte een streng handgebaar.

'Loop maar door, ik ken die jongen. Ik wil even met hem praten.'

De woudlopers knikten, liepen weg. Christian stond, hijgend van ontroering, tegenover zijn vader die hij in meer dan drie jaar niet had gezien en die een vreemde leek met dat baardige gezicht.

'Zo Christian,' zei Rajo moeilijk, 'hoe maak je het?'

'O goed. En hoe gaat het met u?'

Het leek volslagen belachelijk, die uitwisseling van beleefdheden tussen een zoon en zijn doodgewaande vader. Het liefst zou hij zich tegen de man hebben aangeworpen om zijn hoofd te kunnen verbergen tegen die brede borst en te huilen van blijdschap. Maar het was of er een glazen muur tussen hen stond.

'Je bent gegroeid, jongen,' zei Rajo alsof hij een ver familielid was dat eens op bezoek kwam.

'U ook,' fluisterde Christian vertwijfeld.

'Ik? Haha, ik groei niet meer, hooguit in de breedte.'

'Ja.' Het klonk als een zucht.

Waarom kon hij niet uitroepen: 'Papa, eindelijk zie ik u weer, o, kom toch terug naar huis, mama mist u zo!' Het leek onmogelijk.

Hij rook het bier dat zijn vader gedronken had. Hij rook de geuren van de wildernis die nog in de kleren van zijn vader hingen.

'Papa,' fluisterde hij smekend.

Een harde hand daalde neer op zijn schouder en kneep er in.

'Christian.'

Toen zwegen ze weer, niet wetend wat ze moesten zeggen, te zeer in de war om ergens een begin mee te maken. Eindelijk zei Christian, opkijkend in het baardige gezicht (o, hoe miste hij het gladde jongensachtige gezicht zoals hij het zich herinnerde!): 'Ik... ik dacht dat u... dat u dood was.'

Rajo knikte, keek rond. Zijn oog viel op het witte tempeltje voor Moeder Aarde, tussen groen en bloemen aan de meeroever een halve mijl verderop. Hij wees ernaar.

'Laten we daarheen gaan, dan kunnen we rustig praten,' stelde hij voor.

Christian vond alles goed, zolang hij maar bij die man kon blijven die verdwenen was, die woudloper was geworden, die in paleizen had gewoond en nu in een blokhut ergens in de wildernis woonde, samen met andere woudlopers, even ruig en baardig als hijzelf.

Zwijgend, dicht naast elkaar liepen ze door de lindelaan in de richting van het tempeltje. Eindelijk waren ze bij het witte gebouw waaronder Christians grootmoeder begraven lag. De Konega was er die ochtend al geweest, dat kon Christian zien aan de verse bloemen in de Holtakvaas op de grote steen.

Ze gingen zitten op een bank naast de zuilenrij. Nog altijd spraken ze niet.

Christian zocht even de hand van zijn vader, kreeg een ogenblik het gevoel dat Rajo die hand wilde terugtrekken, maar onmiddellijk daarna sloot de grote vuist — eeltig geworden — zich om zijn vingers.

'Ik heb u zo gemist,' zei Christian zacht. Het was geen verwijt.

'Ik jou ook, mijn jongen.'

De vraag die hem zoveel jaren had beziggehouden kon nu gesteld worden.

'Waarom... bent u weggegaan... van ons?'

'Tja, waarom...'

'Vertel het me.'

'Weet je, het is nogal ingewikkeld. Ik weet niet of je het kunt begrijpen.'

Jij bent voor niets te jong, had zijn moeder een paar weken geleden gezegd, want je bent een Konegazoon. Wist Rajo dat niet? Christian zei niets meer, hij wachtte. Zijn vader staarde naar de bloemen.

Eindelijk zei hij: 'Herinner je je dat ik er met een stel woudlopers en Hannah-Dottir op uit trok om een waanzinnig geworden beer te vangen?'

Christian knikte stom. Hoe zou hij dat ooit kunnen vergeten?

'Het was tegen de wil van je moeder.'

'Ja.'

'En het was al de derde keer dat ik... dat ik...'

'De derde keer?' vroeg Christian verbaasd.

'Schandalig nietwaar? De man van de Konega die zich te weinig aantrekt van de bezorgdheid, het gezonde verstand en de intuïtie van zijn vrouw, maar zijn eigen koppige gang gaat.'

'Mama is niet tiranniek,' zei Christian, plotseling boos op de man wiens hand hij vasthield.

'Dat hoor je me niet zeggen. Je moeder is een lieve, waardige vrouw, gevoelig en met groot verantwoordelijkheidsgevoel. Een Konega tot in haar vingertoppen. Ze had gelijk dat ze bezwaar maakte toen ik op berejacht wilde gaan.'

Het klonk niet helemaal oprecht, voelde Christian. Hij trok zijn hand terug en staarde over het meer.

'Had mama ook gelijk toen ze u die klap gaf?'

'Hé, weet je dat nog? Ja, je was er bij. Was je erg geschrokken?'

'Ik vond het vreselijk,' lispelde Christian, 'later dacht ik dat u daarom van ons was weggegaan. Ik wilde niet geloven dat u dood was.'

'Het was niet om die klap, die stelde niets voor... Heeft Hannah-Dottir jullie niet verteld wat er gebeurde bij die jacht op de beer?'

'Ze zei dat u, toen alles achter de rug was, in de nacht verdween. Iedereen ging zoeken maar ze vonden geen spoor meer van u. Toen vreesden ze een ongeluk.'

'Ik begrijp het.'

'Nee papa, u begrijpt er niets van,' zei Christian verhit. 'Mama zond, nadat tante Hannah zonder u was teruggekomen een man of tien uit om u te zoeken en zij vonden ook niets. Toen zei iedereen: Arme Rajo, hij moet omgekomen zijn. Ik wilde het niet geloven. Eigenlijk ben ik blijven hopen — al die jaren.'

'Dus Hannah-Dottir heeft jullie niets verteld over mijn verwonding. Ze heeft jullie niet verteld hoe de beer mij aanviel, mijn schouder openscheurde zodat zij de wond moest naaien en de hele nacht bij mij waakte en...'

'U was gewond geraakt? Nee, daar wisten we niets van, mama ook niet. Tante Hannah kan toch niet tegen ons gelogen hebben?'

Dat leek zo onvoorstelbaar dat Christian eerder twijfelde aan de woorden van zijn vader. Een Konegadochter liegt niet!

'Ze verzweeg alleen het belangrijkste, denk ik,' zei Rajo. 'Ze heeft jullie blijkbaar niet verteld hoe ik roekeloos en eigenzinnig die levensgevaarlijke beer tegemoet ging, hoe de klauw van het beest mijn schouder openreet, hoe de woudlopers nog net op tijd hun netten over het dier konden werpen en het wisten te verdoven, anders had ik het zeker niet overleefd. Er gebeurde precies datgene waarvoor jouw moeder zo bang was geweest. Ik nam te veel risico.'

Christian moest dat even verwerken. Het was drie jaar geleden gebeurd, nu zat Rajo gezond en wel naast hem, toch voelde hij zijn hart ineenkrimpen bij de gedachte aan het gevaar waarin zijn vader had verkeerd. Het had zijn dood kunnen zijn!

Rajo vervolgde zijn verhaal:

'Nadat Hannah-Dottir mijn wond had genaaid en verzorgd bleven we nog een paar dagen in ons kamp op de helling van de Kleine Munatak. Ik had gelukkig niet veel bloed verloren en voelde me al gauw weer in staat om te rijden. Maar ik wist toen al dat ik niet terug kon gaan naar huis. Ik kon je moeder niet meer onder ogen komen, mijn schuld was te groot geworden.'

'Dat begrijp ik niet.'

Rajo zuchtte.

'Ik ben nooit een goede Konega-echtgenoot geweest, Christian. Ik ging altijd tegen haar in en soms liep dat verkeerd af. Zoals toen we ons dochtertje verloren. En die keer dat ik met alle geweld wilde gaan zeilen terwijl er storm dreigde. Je moeder smeekte me niet te gaan, maar ik wilde mijn krachten meten met het water, met de wind, met Moeder Aarde zelf. Mijn boot sloeg lek op de rotsen waar de wind me tegenaan kwakte, er moest een vissersschuit uitvaren in dat bar slechte weer om me te komen redden en daarbij verloor een van de redders zelf het leven. Ook toen schaamde ik me, maar ik leerde er niets van. Ik bleef die ik was: eigenzinnig, opstandig. En toen die beer... Luister jongen, en ontdek wie je vader eigenlijk is. Hannah-Dottir behandelde niet alleen mijn verwonding maar ook de gevangen beer. Het bleek dat het dier een ontstoken kaak had, niet meer behoorlijk kon eten en daardoor zo woest was geworden. Bovendien was het arme beest sterk vermagerd en ver-zwakt. Hannah-Dottir verwijderde de infectiehaard, ontsmette de kaak en paste haar feilloze wondermiddeltjes toe, met die koele handen van haar. Ik herinner me hoe ze de half verdoofde beer streelde en vriendelijke woorden tegen hem sprak alsof hij haar kon verstaan. Maar op mij was ze woedend omdat ik onvoorzichtig was geweest en het een haar had gescheeld of ik was het leven erbij ingeschoten. Toen... toen begon ik die beer te haten. Door hem had ik opnieuw ruzie met mijn vrouw gekregen, door hem zou ik levenslang met een lelijk litteken rondlopen om me er tot mijn dood aan te herinneren dat ik een onwaardige echtgenoot voor de Konega was. O, ik weet dat ik onredelijk was, misschien had ik koorts, ik had veel pijn. 's Nachts, toen iedereen sliep behalve Thor, die de eerste wacht had, nam ik mijn mes en plantte dat in het hart van die zieke beer, die zich niet kon verweren.'

Christian deinsde terug.

'U... u... doodde die beer... zomaar?' vroeg hij verbijsterd. 'Papa, nee!'

'Ja. Ik moet half gek zijn geweest. Thor probeerde het nog te verhinderen maar ik was hem te vlug af. Schreeuwend wekte hij de anderen, want ik had de heiligste principes van een woudloper als hij overtreden. Dat bedoelde ik toen ik zei dat mijn schuld te groot was geworden. Ik was op dat moment niet beter — of eigenlijk nog slechter — dan een stroper. Hannah-Dottir stond openlijk naast het lijk van de beer te huilen. Ze had zoveel moeite voor het dier gedaan en het was

voor niets geweest. De woudlopers trokken zich met afschuw van mij terug alsof ik een misdadiger was — en dat was ik ook. Ze houden van beren, Christian, want het zijn prachtige dieren en nog nuttig ook. Ze ruimen kadavers op, ze kunnen zo heerlijk gemoedereerd door de wouden sjokken, ze hebben gevoel voor humor, ze zijn een van de mooiste scheppingen van Moeder Aarde. En ik had, willens en wetens, een hulpeloze beer gedood, die nadat Hannah-Dottir hem genezen had nog jaren gelukkig had kunnen leven. Ze riep me toe: "Rajo, hoe kon je dat doen!" en de woudlopers stonden in hun baarden te vloeken en zagen eruit alsof ze mij wilden aanvliegen. En ik, dwaas die ik was, voelde de pijn in mijn schouder, de wond brandde als vuur, brandde zeker zo hevig als mijn schaamte en ik schreeuwde je tante in haar gezicht: "Houd je mond. Ik heb genoeg van jullie zachtaardige onderdrukking, Hannah-Dottir. Voortaan wil ik leven als een man, niet als een verwende kater." Daarna draaide ik me om, liep naar de paarden, maakte Sleipnir los, zadelde hem en reed weg, regelrecht naar het noorden.'

Christian, ineengeschrompeld, zei niets. Zijn keel zat dicht, zijn borst deed pijn, hij durfde zijn vader niet aan te kijken.

Met dit geheim had Hannah-Dottir dus jaren rondgelopen. Ze had het nooit aan iemand verteld en de woudlopers blijkbaar op het hart gedrukt er ook over te zwijgen. De Konega mocht niet weten hoe onwaardig, hoe gewelddadig haar man zich had gedragen, hoe hij zichzelf en zijn vrouw had vernederd.

Zijn vaders stem bereikte hem weer.

'Ik zwierf lang rond, als de eerste de beste Thuleen die van plan is van woonplaats te veranderen maar nog niet weet waarheen hij zal gaan. Ik vermoed dat Hannah-Dottir en haar woudlopers werkelijk dagen naar mij hebben gezocht. Dat deel van haar verhaal zal wel waar zijn geweest. Maar ik wilde niet gevonden worden, ik wilde niet terug naar Konega-eiland of naar Gothab, ik wilde mijzelf verliezen in de wildernis. In een kleine mijnstad kreeg ik een nieuwsbulletin in handen waarin mijn vermoedelijke dood werd gemeld en pas toen voelde ik me veilig. Ik had een andere naam aangenomen, ik noem mij nu Erik. Een tijdje werkte ik in de mijnen, daarna trok ik opnieuw naar het zuiden, de wildernis in en belandde eindelijk in het Fjorelbergmassief.

Daar ben ik anderhalf jaar lang de assistent van een woudloper geweest en toen de man deze winter werd gepensioneerd, kreeg ik een vaste aanstelling.

In Fjorelberg kent niemand me als Rajo, ik ben er Erik de woudloper. Nu ben ik het die jacht maakt op stropers, die het wild in bescherming neemt, die de wouden bewaakt. Zie dat maar als een soort boetedoening, al wordt die arme beer er niet levend door.'

Christian boog het hoofd. Hij had zijn vader teruggevonden en het was heerlijk te weten dat die nog leefde en gezond was. Toch voelde hij zich teleurgesteld. De man tegen wie hij als kind zo had opgezien had zich ontpopt als een zwak mens. Door zijn onvoorzichtigheid was de kleine Sigrid om het leven gekomen, was een visser verdronken, een prachtige beer gestorven. Door Ra-jo had Armina-Dottir zoveel verdriet gekend...

Maar hij had gesproken over schaamte en boetedoening. En weer moest hij denken aan Thura's woorden: Jij weet nog niet hoe hard het leven kan zijn.

Tot de Konegahuishouding behoren hoefde niet te betekenen dat iemand door en door goed was! Hannah-Dottir had gelogen, Rajo had zich aan een weerloos beest vergrepen, zijn gezin in de steek gelaten. Hijzelf... Hij had ruzie gemaakt met Thura omdat ze hem niet met voldoende eerbied behandelde: dat wees op verwaandheid. Soms zei hij wrede dingen tegen zijn moeder alleen om te zien hoe ze erop reageerde.

Het bleef een hele tijd stil tussen hen beiden; Christian probeerde te verwerken wat hij had gehoord. De bloemen op het altaar geurden indringend.

'Papa...'

'Zeg het maar, mijn jongen.'

'Was... u blij toen u mij daarstraks zag?'

'Ik schrok. Ik herkende je meteen ondanks het feit dat je zo gegroeid bent.

Maar ik was er niet zeker van of je mij zou herkennen. Ik was het ook nog niet met mijzelf eens of ik wel herkend wilde worden.'

'Waarom niet?'

'Een man wordt niet graag geminacht door zijn bloedeigen zoon.'

'Ik minacht u niet!'

'Nee?'

'Het is erg wat u heeft gedaan, maar... u bent mijn vader! En fouten maken we allemaal.'

Rajo's arm gleed om zijn schouder en dit keer weerde Christian hem niet af.

'Papa, er is me iets opgevallen.'

'?'

'We praten al een uur met elkaar en u heeft niet één keer naar mama gevraagd.'

Rajo zweeg.

''Waarom niet, papa?'

Stilte. Maar dat kon Christian ook. Hij wachtte zwijgend op een antwoord.

En eindelijk kwam het.

'Lieve jongen, ik heb niet naar je moeder gevraagd en ga het ook niet doen omdat ik al jaren probeer niet meer aan haar te denken.'

'Hoe kan iemand in Thule doen alsof de Konega niet bestaat?'

'Ik probeer aan haar te denken als aan de Konega, niet als aan de vrouw waarmee ik getrouwd was.'

'U bent nog steeds haar man, papa, of u wilt of niet.'

'Ze denkt dat ik dood ben, nietwaar? Welnu, laat het dan zo. Jij weet nu de waarheid, maar het is beter dat je die voor je houdt. Het zou je moeder alleen maar meer verdriet doen als je haar vertelde wat je deze middag van mij hebt gehoord.'

'Mama heeft recht op de waarheid.'

'Christian, gebruik je verstand! Het leven van een Konega moet onberispelijk

zijn, evenals het leven van haar man. Het hele volk ziet naar ons op, vertrouwt ons, neemt een voorbeeld aan het gezin van de Konega. Voor je moeder zou het uiterst pijnlijk zijn als het volk ontdekte dat ze een onwaardige man als levensgezel had gekozen. Mijn schande zou op haar terugslaan. Dat kun je haar niet aandoen, Christian!'

Plotseling werd de jongen woedend, hij duwde de arm van zijn vader weg.

'U denkt alleen aan haar reputatie, niet aan haar hart. Ze treurt om u... Ik zie haar elke dag, ik weet hoe groot haar verdriet is. Ze houdt zoveel van u! Maar wat deed u? U verspeelde haar kind, u maakte ruzie met haar, u ergerde zich aan haar bezorgdheid voor u. Kan het u dan niets schelen dat ze 's nachts in bed ligt te huilen en naar u verlangt?'

'Jongen, ik...'

'Nee, ik wil het niet meer horen! U nam toentertijd haar huwelijksaanzoek aan omdat het u wel interessant leek de man van een Konega te zijn. U trouwde met de eer. En van begin af aan heeft u haar verdriet gedaan.'

De tranen liepen over zijn gezicht.

'Je moet om mij niet huilen, jongen.'

'Ik huil niet om u, maar om haar, om mama. Waaraan heeft ze zoveel verdriet verdiend? U bent haar man en mijn vader, u hoort bij ons te zijn en niet ergens in de wildernis verstopt net te doen of er geen Konega bestaat!' Zijn woede zakte weer en hij werd smekeling. 'Waarom komt u niet bij ons terug? Ik weet zeker dat mama u niets zal verwijten en alleen maar erg blij zal zijn...'

'Ik kan niet, zoon. Nog niet.'

'Wanneer dan wel?'

'Dat... dat weet ik niet. Later misschien, of nooit...'

Christian staarde naar het meer, naar de vonkende lichtjes op het oppervlak, de rimpels in het water. Ver weg, aan de overzijde, knarste de baggermolen.

Scheepjes met witte zeilen voeren rond: een vrolijke aanblik, maar in zijn hart

stormde het.

'Luister jongen, ik zal proberen het je uit te leggen,' hoorde hij zijn vader zeggen. 'Als man van de Konega was ik niemand. Een beeld, een soort meubel-stuk. Je moeder schreef me voor hoe ik me moest gedragen. Ik was geen man die kon doen wat hij wilde. Ik moest doen wat zij wilde, ik kon geen moment mezelf zijn. Begrijp je dat? Ik hield ervan bij stormweer te gaan zeilen — dat mocht niet. Ik hield van bergbeklimmen en lange voettochten maken — dat mocht niet, veel te gevaarlijk. Soms had ik zin om luid zingend door de gangen van het paleis te hollen en daarbij mijzelf te begeleiden op een trommel.

Dat was ongepast voor een Konega-echtgenoot. Dikwijls had ik zin om mee te doen met de wedstrijden tijdens de herfstspelen, maar dan zouden de deelnemers me laten winnen en dat leek me vervelend. Ga zo maar door.

Mijn leven werd bepaald door de vrouw met wie ik getrouwd was, niet door mijzelf. Dat maakte me opstandig en eigenwijs. Ik kon het eeuwige: Rajo doe dit, Rajo, doe dat niet, niet langer verdragen. Ik leefde niet, ik wérd geleefd. Ik behoorde het fijn te vinden om elke eerste zomermaand naar Vastman te zeilen en elke laatste zomermaand over land terug te reizen naar Gothab, want dat was traditie. Ik moest je moeder vergezellen op inspectiereizen, maar van het regeringsoverleg was ik uitgesloten, want dat was werk van de Vrouwenraad. Ik moest alles goedvinden waarvan je moeder zei dat het goed was. Ik moest alles verafschuwen waarvan zij zei dat het slecht was. Maar ik ben toch een mens met eigen gedachten, meningen, gevoelens? O, ik weet dat de meeste Thuleense mannen hier nooit over nadenken en het heel gewoon vinden dat hun vrouwen belangrijker mensen zijn dan zijzelf. Maar ik... ik vond het *niet* gewoon. En daardoor liep het fout.'

'Vrouwen *zijn* toch belangrijker en verstandiger dan mannen,' riep Christian uit.

'Dat zeggen ze. Wie zeggen het? De vrouwen!'

'Papa, dit is onzin. Het waren juist de mannen die de Grote Ramp veroorzaakten.'

'Ach wat, dat is een legende, in het leven geroepen om de bestaande toestand te rechtvaardigen.'

Christian verstijfde.

'Gelooft u zelfs niet in de grote macht van Moeder Aarde?' vroeg hij verbijsterd.

'Soms weet ik niet wat ik wel of niet moet geloven. Maar ik ben blij dat jij zo'n aardige, intelligente jongen bent geworden, echt het kind van je moeder.'

De schaduw van het tempeltje was langer geworden. Aan de overzijde van het meer kwam de baggermolen tot stilstand en de ossen werden uitgespannen. De dag liep ten einde. Christian besefte dat het tijd werd terug te keren naar het gasthuis voor de avondmaaltijd. Dat betekende afscheid nemen van zijn vader, hem misschien nooit terugzien.

'Ik... ik moet gaan,' zei hij moeilijk. Rajo knikte.

'Ja, het wordt laat. Ga maar. Enne... als je later groot bent en ooit in Fjorelberg komt, zoek me dan op. Ik... ik zou je graag als man zien, begrijp je?'

Zijn hand streek over Christians haar. Bijna verlegen stonden ze op, keken elkaar aan. Toen keerde Rajo zich bruusk om en liep weg met verende passen.

Christian keek hem na met tranen in de ogen. Hij vocht tegen de impuls om de man na te rennen, het samenzijn te rekken. Maar wat had het voor zin? Wat gezegd moest worden was gezegd.

De ondergaande zon verfde het water rood, de beboste oevers werden dieper en donkerder van kleur, de zeilscheepjes zetten koers naar de haventjes, de baggermolen lag stil. In de stad roezemoesde het van naar huis terugkerende arbeiders, de bierhuizen liepen vol. Het was het gewone beeld van het einde van een werkdag. Christian haastte zich echter niet. Hij dacht na over zijn vader, die zich in de paleizen van de Konega verstikt had gevoeld en de voorkeur had gegeven aan een vrij leven in de wildernis — daar waar een man zich een man kon voelen. Of was hij woudloper geworden om eindelijk een wapen te mogen dragen?

6 Thura

Na Holtak kwam het gemakkelijke deel van de reis. De Konega en haar gezelschap scheepten zich in op een groot rivierschip. Ze zeilden over het Holtakmeer en voeren de Katmandjir af, stroomafwaarts en met de wind mee. Kleine Berthe-Dottir rende uitgelaten over het dek en riep telkens: 'Kijk daar, een reiger! En daar, een hele grote vis. Papa, papa, wat zijn dat voor bloemen die langs de oever groeien? O, zie je die kano's? Die jongens doen een wedstrijd.

Papa, hoe heten die bomen, dat zijn toch geen beuken, ze zijn wit! Berken?

Waarom heten ze berken?'

Anouk beantwoordde met veel geduld haar eindeloze vragen en knipoogde over haar hoofd heen naar Christian, die ook niet genoeg kon krijgen van het steeds wisselende uitzicht op de oevers. Ze gleden langs dorpen en landhui-zen, langs velden en groentetuinen, soms langs woeste gedeelten met rotspar-tijen en wildgroei. Daarna weer langs glooiende heuvels waar paarden graasden met de veulens ernaast. Mijl na mijl gleed onder hen weg, vier dagen lang.

En al die tijd drukte op Christian het gewicht van het geheim dat zijn vader hem had toevertrouwd. Dan keek hij schuin naar zijn moeder wanneer die ook aan dek kwam en hij probeerde haar te zien zoals Rajo haar gezien moest hebben toen ze zijn vrouw was, of zoals andere mensen naar haar keken wanneer ze zich als Konega tussen hen bewoog. Tiranniek, hoogmoedig, afstan-delijk, slechts vervuld van haar plichten jegens haar volk en land? Neen! Hij zag haar lachen om kleine Berthe, verrukt kijken naar een paar dartele veulens, hij hoorde haar aan de kapitein vragen hoe het met haar beide kinderen ging. Als ze over dek liep woeien haar lange groene rokken om haar benen en grinnikend trachtte ze haar sjaal die dreigde weg te waaien in bedwang te houden. Op andere ogenblikken was ze plotseling weer ernstig, luisterde aandachtig wat Titana, de afgevaardigde van het Katmandgewest haar vertelde. Titana was hoogzwanger; het kind zou over een maand in Gothab geboren worden en Armina-Dottir lachte hartelijk toen Titana haar toevertrouwde: 'Ik weet dat het krankzinnig is voor een gewestelijke afgevaardigde om naar een zoon te verlangen, maar ik hoop toch zó dat het een jongetje wordt.'

Nee, dacht Christian, mama is geen tiran, ze is niet hoogmoedig en afstande-lijk.

Dat hoeft ze ook niet te zijn, de mensen hebben respect voor haar als ze gewoon zichzelf is. Moet ik het haar vertellen, van papa?

De vijfde dag na hun vertrek uit Holtak bereikten ze de hoofdstad. Ter ere van de thuiskomst van de Konega was de haven versierd met vlaggen en wim-pels. De ondergaande zon deed de daken van de regeringsgebouwen op-gloeien. Meeuwen zwierden boven de fjord en stieten felle kreten uit. Op de kade, voor de pakhuizen, stonden karretjes met bloemen en vruchten, die gretig werden gekocht door mensen die de Konega met geschenken wilden verwelkomen. Toen ze aan land gingen trad een koor van in lichtblauwe bloesjes geklede meisjes naar voren en zong de koninklijke stoet toe. Het was zoals elk jaar: feest en vreugde, want de lange hete zomer zou spoedig ten einde zijn, de Konega kwam weer thuis, de winter beloofde zacht, regenachtig en prettig te worden. De Konega zou weer door de straten rijden, vriendelijk glimlachend naar de mensen, geduldig luisterend naar hun uitroepen, klachten en zorgen. Of, wat vaker voorkwam, luisterend naar hun waarderende woorden en hoopvolle verwachtingen. De wilde ganzen zouden in de fjord dobberen en hun veren poetsen, de jonge visarenden zouden uitvliegen en een eigen plekje zoeken tussen de rotsen. In Fredriksborg zou de universiteit haar deuren weer openen en toegang verlenen aan honderden jonge studenten. En dit keer zou Christian er één van zijn.

Een week later al reisde Christian met zijn oom en tante door naar Fredriksborg. Tussen de heuvels en aan een inham die niet eens een fjord kon worden genoemd lagen de lange gebouwen van de hogeschool. Lokaal naast lokaal met daarlangs een zuilengang en gerangschikt rond een grote binnenplaats waar kruiden en planten groeiden, bestemd om bestudeerd te worden. On-deraan de heuvel lag het studentendorp: kleine wooneenheden waar de jonge mannen en vrouwen verblijf hielden die in Fredriksborg hun opleiding kwamen voltooien.

Christian had daar ook wel willen wonen, maar Hannah-Dottir vond hem te jong, bovendien moest hij sneller zijn studie afmaken dan de andere jonge mensen. Hij kon geen tijd verloren laten gaan met spelletjes, wedstrijden en uitstapjes naar het achtergelegen bergland. Het gevolg van die uitzonderings-positie was wel dat hij weinig contact kreeg met de andere studenten, die ook veel ouder waren dan hij. Tachtig van de honderd waren meisjes. Jongens, die blijk hadden gegeven van begaafdheid konden even goed studeren maar veelal werden ze door hun ouders niet aangemoedigd. Bij de verdeling van de hogere beroepen hadden de vrouwen nu eenmaal voorrang. Zij immers konden beter leiding geven, sneller

beslissingen nemen, eerlijker oordelen en zuiverder aanvoelen, meende men.

Doordat Christian in het huis van zijn tante woonde en buiten de klasuren om nog les van haar kreeg, stond hij buiten de gemeenschap van de studenten; hij kende hen alleen van gezicht en naam. Maar ze hadden te veel respect voor zijn afkomst om hem te plagen of zich te verbazen over zijn prille jeugd.

Vaak speet het Christian dat hij hun vrolijkheid in de lange avonden niet kon delen, vooral als uit het studentendorp de heldere stemmen opklonken, met muziek en liederen. Alleen wanneer in de middagpauze de studenten op het grote grasveld achter de universiteit hun onderlinge wedstrijden hielden ging hij wel eens kijken, al deed hij nooit mee. Te goed herinnerde hij zich de klacht van zijn vader, dat die graag aan wedstrijden zou hebben meegedaan maar het niet deed uit angst dat men hem zou laten winnen. Niet dat het belangrijk was om te winnen. Maar jonge mensen vinden het nu eenmaal leuk om met elkaar te spelen, hun krachten te meten, hun lichamen te bewegen nadat ze uren stil hebben moeten zitten. Op het ruime veld was het dan een drukte van belang. Honderden jonge meisjes en jongens krioelden dooreen: roepend, lachend, springend. De wind kwam uit zee, bracht de geuren van zout en wier mee, was koesterend zacht en vochtig. De dikke bomen die het speelveld omzoomden toonden vlammende herfstkleuren: goudgeel, don-kerbruin, koperrood. Het gras was heldergroen, al vertoonde het hier en daar kale plekken waar de zomerzon het had weggeschroeid.

'Christian, doe je mee?' riep een meisje uit zijn klas. Ze was vier jaar ouder dan hij. 'Olof en Fredrik doen een wedstrijd wie het langst op zijn handen kan staan. Kun jij dat ook?'

'Jazeker,' antwoordde hij blij. Olof rolde als eerste om, daarna volgde Fredrik, terwijl Christian nog steeds op zijn handpalmen balanceerde, zijn voeten naar de lucht gekeerd. De meisjes juichten terwijl Christian voelde hoe het bloed naar zijn hoofd stroomde; hij kreeg het er benauwd van. Toen hij weer op zijn benen stond was hij even duizelig. Plotseling hoorde hij een bekende stem die riep: 'Hoe ziet de wereld er ondersteboven uit, Christian?'

Met een ruk draaide hij zich om, nog wankelend, en keek in het lachende gezicht van Thura.

Even was hij verbijsterd. Zijn hart roffelde, zijn maag maakte een vreemde draai,

hij snakte naar adem.

'Thura!'

Hoe kwam ze hier, zo ver van huis? Niet over land, natuurlijk. Haar vader was visser, had een eigen boot. Kennelijk had hij zijn dochter daarmee naar Fredriksborg gebracht alvorens aan het visseizoen te beginnen. Was ze dan zo begaafd dat ze het moeilijke toelatingsexamen had kunnen doorstaan?

'Je kijkt of je een beer ziet,' lachte ze in zijn verbaasde gezicht.

'Hoe... hoe kom jij hier?' wist hij eindelijk uit te brengen.

'Papa heeft me gebracht. Ik zei je toch al: in Vastman valt niets meer voor me te leren.'

'Dus je studeert hier?'

'Allicht. Wat zou ik anders in Fredriksborg moeten doen?'

'Nou ja...' Hij werd er verlegen van. Zijn eerste schrik maakte plaats voor uitbundige vreugde. Thura studeerde hier ook, hij zou haar de hele winter kunnen zien!

'Wat studeer je dan? Bedrijfskunde?'

'Zeevaart.'

Hij had het kunnen raden. Thura, opgegroeid aan de kust, dikwijls uitgeva-ren met haar vader en broers, was een kind van de zee. Dus wilde ze kapitein worden.

De studie voor de zeevaart duurde in Fredriksborg drie jaar. Daarna kon de vrouw die het diploma zeevaart had gehaald een plaats krijgen als leerling-kapitein op een van de vele schepen die regelmatig langs de kust kruisten of die op Kanada, Baffinland en Yselân voeren. Na een kleine tien jaren praktijkervaring kon een leerling dan tot kapitein worden benoemd en haar eigen schip krijgen.

'En jij?' vroeg ze.

'Ik word sjamana.'

'Maar je bent nog zo klein — zo jong bedoel ik! Vijftien?'

'Bijna,' stamelde Christian, die een maand tevoren veertien was geworden.

Thura bekeek hem nu met meer respect.

'Oef! Vind je het niet te moeilijk?'

'Nee. Eigenlijk valt het me nogal mee.'

'Knap hoor.'

'Ik moet wel,' fluisterde Christian en even kreeg hij zoiets als medelijden met zichzelf.

'Maar als je nog geen tien jaar op school hebt gezeten...' begon Thura.

Snel viel hij haar in de rede.

'Ik ging niet naar school. Ik heb thuis les gekregen, van Kimora en mijn oom Anouk.'

'Nooit naar een gewone school geweest, tussen andere kinderen? Wat saai!'

'De lessen die ik kreeg waren niet saai.'

'Ik bedoel: als je nooit eerder in een klas zat moet je behoorlijk wereldvreemd zijn geworden.'

Die woorden deden hem pijn omdat ze waar waren. Even verbaasde hij zich over haar feilloze inzicht.

'Nu ja...'

Met een hartelijk gebaar legde ze een hand op zijn schouder. Voelde ze de rilling die daarbij door hem heen ging? Haar donkere ogen glansden.

'Je moet vaker komen spelen hier. Dat zal je goed doen.'

Hij durfde niet te zeggen dat hij daarvoor nauwelijks tijd had.

Nog altijd keek Thura welwillend op hem neer.

'Weet je, Christian,' zei ze opeens, 'ik geloof dat jij een aardige jongen bent.

Een beetje verlegen en onzeker, maar dat gaat wel over. En ik vind het leuk dat je sjamana wilt worden, dat is echt iets voor jou. Maar dan moet je toch een beetje harder worden.'

'Waarom?' vroeg hij opstandig.

'Omdat je bij de behandeling van een ziek mens of dier je patiënt wel eens pijn moet doen. En dat kun jij niet.'

Ze had weer gelijk. Hij dacht aan Hannah-Dottir en hoe die deze zomer een hele kudde schapen moest laten vernietigen. Zulke vreselijke beslissingen moest je als sjamana soms nemen. Zou hij het werkelijk niet kunnen?

'Ik leer dat nog wel,' zei hij zacht.

Thura knikte en dat blijk van vertrouwen deed hem goed. Het meisje keek omhoog. Grijze wolken dreven voorbij waaruit soms een bui viel.

'Ik verheug me zo op de toekomst,' zei ze blij. 'Eenmaal afgestudeerd zal ik de zeeën bevaren, niet zomaar een beetje langs de kust zoals op papa's vissersboot, maar echte oversteken maken, naar Baffinland en Kanada! Dagenlang niets dan water en lucht om me heen. O Christian, dat is zo heerlijk!'

'Het zeevrouwenleven is niet zonder gevaar,' zei de jongen.

'Gelukkig niet. Ik hou van gevaar. Ik hou ervan mijn krachten te meten met de natuur.'

Het was of hij zijn vader hoorde spreken. En opeens begreep hij wat Rajo had bewogen uit zijn beschermde bestaan weg te glippen. Ook Rajo moest de ruimte om zich heen hebben, gevaar in de ogen kunnen zien, zichzelf op de proef kunnen stellen.

En ik? dacht hij beklemd.

Hij had zich altijd prettig gevoeld in mama's paleizen, waar hij werd verwend en jonge bedienden voor zich zag werken. Zelfs de reis over land elke nazo-mer, van Vastman naar Gothab, was comfortabel. Anderen zetten de tenten op, bouwden de kampvuren, wezen de weg door dalen, kloven en over de passen. Zelf had hij de reizen alleen maar ondergaan, genietend van de schone uitzichten, de warmte van het vuur. Honderden ogen hadden zijn kindertijd bewaakt, zijn geest gevormd. Maar wat wist hij van het leven, van de harde strijd om het bestaan, van het gewone volk? Bitter weinig. Hij benijdde Thura.

'Je vindt me slap en onbenullig,' zei hij zacht.

Thura keek hem scherp aan.

'Ik zou niet durven,' mompelde ze, maar het klonk niet overtuigend.

'Wel waar. In mij zie je het Konegazoontje, verwend en behoed als een fokstier.' Waar kwam die behoefte zich in haar ogen te vernederen vandaan? Hij zou zo graag door haar bewonderd worden!

'Christian, jij bent geen slappeling, je bent een tobber,' zei Thura. 'En dat is goed zo,' vervolgde ze snel, zonder er op te letten dat ze hem pijn deed. 'Wij Thulenen zijn zorgeloos en oppervlakkig. Wij vertrouwen op onze Konega, op de Vrouwenraad en we zijn er aan gewend geraakt dat alle problemen voor ons worden opgelost door een of andere bestuurster of gezondheidsbeambte. Het is een zegen voor Thule dat de natuur er nog zo woest is, dat het land zo groot is en de bewoners steeds voor verrassingen zet, anders zouden we allemaal lui en vet worden. Die verrassingen zijn niet altijd aangenaam. Ongewoon zware sneeuwval zoals ik die wel in het noorden heb beleefd kan ons behoorlijk voor problemen zetten. Reizen door de wildernis blijft moeizaam en ingewikkeld. Oogsten ontwringen aan een bodem die dikwijls onwillig is en waarvan de vruchtbaarheid met allerlei kunstgrepen in stand moet worden gehouden valt niet altijd mee. Dat neemt niet weg dat we alle moeilijkheden nogal luchtig opnemen, er op vertrouwend dat de vrouwen met regeringsmacht ons niet in de steek zullen laten, dat zij er altijd voor zullen zorgen dat iedereen te eten heeft, op verzorging kan rekenen. Dat wil zeggen: het nadenken, het tobben zoals ik het graag noem, laten we aan anderen over. Dus ben jij, de Konegazoon, opgegroeid in een tobberige omgeving, want jouw moeder doet niets anders dan zich bezighouden met de problemen van anderen. Ik wed dat ze er dikwijls verstrooid en zorgelijk uitziet.'

Hoe kon een visserskind zo wijs geworden zijn? Christian bleef zich maar over haar verbazen.

Samen keken ze naar de rennende, worstelende, hoogspringende studenten, nu nog jong en zorgeloos. Over enkele jaren zouden de meisjes onder hen hun posten gaan innemen en de verantwoordelijkheid te dragen krijgen voor een gewest, een stad, een groep dorpen, een schip. Of ze zouden een leidende functie krijgen in de nijverheid, in de landbouw, de bosbouw, de handelsvloot. Zoals Thura, die kapitein wilde worden op een vrachtschip dat de verbinding tussen Thule en Kanada onderhield. Dan werd er alleen nog maar gespeeld en gezongen op vrije dagen, dan werd er getrouwd, kwamen er een of twee kinderen waarna de jonge vrouw zich nuttig kon gaan maken voor de gemeenschap. Kortom: dan begon het 'tobben' zoals Thura het noemde.

In de vleugels van de studiegebouwen klonken de koperen bellen, ten teken dat de pauze ten einde was. Thura klopte de jongen even op de schouder en rende weg nog voor hij een antwoord had weten te verzinnen. Langzaam slenterde hij naar zijn eigen klaslokaal, op zijn schouder zorgvuldig het gevoel bewarend dat haar klopje had veroorzaakt.

De studenten in de zeevaartkunde verbleven in een andere vleugel dan zij die studeerden voor sjamana. Zo kwam het dat ofschoon Christian de eerstvolgende dagen voortdurend uitkeek naar Thura hij haar niet meer zag. Soms ging er een steek door zijn borst als hij haar op het speelveld of op de binnenplaats meende te herkennen en dan moest hij zich bedwingen om niet als een kleine jongen op haar toe te rennen. Maar als het meisje zich dan omdraaide bleek het tot zijn grote teleurstelling telkens een ander te zijn.

Toen hij haar eindelijk zag, aan het eind van de boulevard in de stad, kon hij haar niet bereiken, want hij zat naast Hannah-Dottir en Anouk in een rijtuig waarmee ze naar de haven reden om de Konega Armina-Dottir af te halen, die voor de Herfstspelen naar Fredriksborg kwam.

Ofschoon Christian blij was dat hij straks zijn moeder zou zien had hij op dat moment het liefst uit de wagen willen springen om Thura in te halen. Maar het rijtuig boog af naar de kade en toen hij nog eens omkeek was Thura uit het gezicht verdwenen. Hij vergat haar echter op het ogenblik dat het schip met de Konega afmeerde en hij zijn moeder aan dek zag staan in een lange groene japon, de vlechten tot aan haar middel. Hoe fier en waardig stond ze daar: een

lange, statige vrouw, Konega tot in haar vingertoppen. De aanblik gaf hem dezelfde steek als die hij even tevoren had gekregen toen hij in de verte Thura ontwaarde. Hij zwaaide uitbundig en kneep zijn tante opgewonden in de arm.

Ze keken toe hoe de loopplank werd uitgelegd en even later kon Christian zijn moeder omhelzen. Ze drukte hem heftig tegen zich aan en hij voelde haar ontroering.

'Lieve Moeder Aarde, wat heb ik je gemist,' zuchtte Armina-Dottir. 'Net of het hele winterpaleis leeg is zonder jou. Hoe bevalt het je in Fredriksborg?

Laat mijn zuster je niet te hard studeren? Ik ken haar, ze is bezeten van haar beroep. Ze zal niet rusten tot ze je alles heeft bijgebracht wat ze zelf weet en dat is niet weinig. Laat me je bekijken. Ik heb je in zeven weken niet gezien.'

Christian nam zijn baret af en hief zijn gezicht naar haar op. Lachend keken ze elkaar in de ogen. Toen, alle voorzichtigheid vergetend, zei hij snel en zacht:

'Mama, ik moet u vanavond spreken, alleen. Komt u mij als ik naar bed ga in-stoppen?'

'Een student die moet worden ingestopt, nee maar,' lachte Armina-Dottir.

'Natuurlijk kom ik met je praten. Als het maar niet over ernstige zaken is, want ik wil van de Herfstspelen genieten.'

Het sprak vanzelf dat de Konega haar intrek nam in het huis van haar zuster.

Na de avondmaaltijd zei Armina-Dottir, terwijl ze haar zoon glimlachend aankeek:

'Ik weet dat Christian een grote jongen is, toch ga ik hem vanavond naar bed brengen alsof hij vier is in plaats van veertien.'

Eenmaal in zijn kamer gekomen liet de jongen zijn moeder de boeken zien die hij bestudeerde en vertelde haar over zijn nieuwe leven in Fredriksborg.

Over Thura zweeg hij. Toch wisten ze beiden dat dit maar een inleiding was.

Hij kleedde zich uit, schoof onder de dekens en wachtte tot Armina-Dottir naast

zijn bed kwam zitten. Er brandde slechts één kaars, zodat het tamelijk donker was in het kamertje en alleen hun gezichten verlicht werden.

'Je hebt iets op je hart,' zei de Konega uitnodigend.

'Ja.' Christian zat rechtop in bed, hij kneep zijn tenen samen. 'Ik moet u iets vertellen. Toen we ruim twee maanden geleden in Holtak waren... Herinnert u zich de dag dat u bloemen op het graf van grootmoeder had gezet?'

'Dat doe ik elk jaar.'

'Nu, diezelfde middag liep ik in de stad en daar zag ik drie woudlopers en- Mama, ik weet niet goed hoe ik het moet vertellen. Eén van die mannen herkende ik. Het was... het was...'

'Het was je vader,' zei Armina-Dottir kalm. Christians mond viel open.

'Hoe weet u dat?'

'Vertel verder.'

'U wist dat hij niet dood is?'

'Ja.'

'Maar hoe...?'

Armina-Dottir keek haar zoon recht aan.

'Dat voelde ik.'

'En wist u ook dat hij woudloper is geworden, ergens in de wildernis?'

'Ik vermoedde dat. Het is echt iets voor Rajo.'

'Papa en ik hebben lang gepraat, hij heeft me dingen verteld die ik... die ik verschrikkelijk vond. Toch was ik blij hem gezond terug te zien. Ik heb hem al die jaren zo gemist, mama.'

'Dat weet ik.'

'U voelde dat hij nog in leven was... Hoe kan dat?'

'Voelde jij dat dan niet, Christian?'

'Ja. Eigenlijk wel. Ik dacht dat ik er alleen maar op hoopte.'

'Wij mensen moeten nooit onze gevoelens wantrouwen, jongen, die zijn het eerlijkste deel van ons.'

'Papa wilde niet dat ik het u vertelde. Hij vindt het beter om als doodgewaande door het leven te gaan. Erik noemt hij zich nu en niemand in Fjorelberg weet wie hij werkelijk is.'

Armina-Dottir antwoordde niet en Christian vroeg zich af of hij verder moest gaan.

'Ik... ik heb hem gesmeekt om weer bij ons terug te komen,' zei hij zacht, 'maar hij wilde niet. Nog niet. Hij zegt dat hij het niet waard is de echtgenoot van een Konega te zijn. Vindt u dat ook?'

Even was het stil, toen zei Armina-Dottir:

'Voor iemands overtuiging moeten we respect hebben, Christian. Als jouw vader van mening is dat het beter voor ons is dat hij blijft waar hij is, dan moeten we daar vrede mee hebben.'

'Heeft u er vrede mee?' vroeg hij dringend.

'Ik heb geleerd het te aanvaarden.'

'Onzin! U verlangt naar hem.'

Opeens werd hij verdrietig.

'Waarom heeft u indertijd zo'n domme keuze gedaan?' riep hij verwijtend. 'U

werd verliefd op een man die het niet waard was, die u in de steek liet ofschoon hij wist hoeveel we van hem houden. Weet u dat papa zich onderdrukt voelde? Ik begrijp dat wel maar hij deed ons toch maar verdriet! Hij vond het fijn mij te zien, tegelijk stoorde het hem. Het liefst wil hij ons vergeten. Dat is gemeen, dat

is pure zelfzucht! Ik...'

'Christian, ik wil niet dat je zo over je vader spreekt.'

'Daar! Eerst zegt u dat ik mijn gevoelens niet moet wantrouwen en als ik ze uitspreek mag dat ook weer niet. Als het een vreemde man betrof zou ik verontwaardigd mogen zijn over zijn handelwijze. Nu het toevallig mijn vader betreft moet ik respect hebben voor wat hij doet. Dat is niet logisch.'

'Je hebt gelijk. Toch kan ik niet verdragen dat iemand kwaad spreekt van Rajo want hij is nog steeds mijn man en ik houd van hem. En geloof me: hij houdt ook van ons.'

Ze praatte over hem als over iemand die bestond, die als het ware zonder veel moeite te bereiken was. Terwijl het Christian voorkwam dat zijn vader onbereikbaarder was dan ooit.

'Ik geloof het niet,' riep hij heftig, 'papa houdt van ons maar hij verdwijnt zonder één woord uit ons leven en laat ons in de waan dat hij dood is. Wat is dat voor een liefde?'

'Je vergeet dat mensen lang niet allemaal zo rechtlijnig redeneren als jij doet.

Jij wilt dat alles precies gaat zoals het volgens jou moet gaan. Dat komt doordat je nog zo jong bent. Maar het leven is ingewikkelder. Daar kom je nog wel achter. Wat jouw vader ondraaglijk hinderde was, dat ik hem geen enkele regeringsbevoegdheid wilde geven. Hij had gehoopt, toen hij met mij trouwde, dat hij in staatszaken zou mogen meepraten, maar dat gebeurde niet want dat is tegen de wet. Hij heeft heel lang geduld gehad, gehoopt... Ten slotte werd het hem te veel.'

'Dat wist u allemaal!'

'Natuurlijk.'

'U hebt genoeg invloed om de wet te laten veranderen.'

'Ja, maar niet de wens.'

'Zoals het land nu wordt geregeerd is het goed?'

;ja.'

'Papa noemde het: zachtzinnige onderdrukking.'

'Zei hij dat?'

'Niet tegen mij, maar tegen tante Hannah... O mama, u weet lang niet alles.

Maar daarover wil ik niet praten.'

'Je probeert te zeggen dat mijn zuster Hannah tegen ons heeft gelogen over zijn verdwijning. Ik kan me voorstellen dat je vader tijdens die berejacht weer een of andere dwaasheid uithaalde die verkeerd afliep en er toen maar vandoor ging, zonder de gevolgen van zijn daad te willen dragen. Dat is evenmin nieuws voor me, Christian. Hannah-Dottir is mijn bloedeigen zuster, ik ken haar door en door en wist dat haar verhaal niet klopte, dat ze dingen verzweeg of anders voorstelde. En zij voelde dat ik het wist maar niet aandrong om de waarheid te horen te krijgen. Dat zou te pijnlijk zijn geweest, voor mij en voor haar. Christian, wat ben je toch nog naïef! Je probeert de geheimen van de volwassenen te doorgronden ofschoon je nog te jong bent om zuiver aan te voelen hoe gecompliceerd mensen zijn en hoe ze voor hun daden altijd meer dan één reden hebben.'

'U zou papa kunnen bevélen om bij ons terug te komen.'

'Ik denk er niet over! Rajo is een vrij man en ondanks zijn fouten een goed mens. Ik mis hem, Christian, meer dan jij zelfs maar vermoedt. Daar in de wildernis tracht hij zijn geschonden zelfrespect terug te krijgen en daarom kan ik wachten. Eens zal hij bij ons terugkomen, als hij voelt dat we hem nodig hebben. Niet eerder. Geloof me, zoon. Ik weet wat ik doe en waarom ik het doe.'

'Dat is ook niet erg logisch,' meende Christian.

Zijn moeder lachte zacht.

'Wat heb ik met logica te maken? Als de toekomst van Thule op het spel staat kan logica ons niet redden, alleen moed en gevoel. Welterusten.'

Na die geheimzinnige woorden streek Armina-Dottir haar zoon over de haren en ging weg. De half opgebrande kaars nam ze mee.

Nog lang lag Christian in het donker te staren. Wat had zijn moeder bedoeld met: als de toekomst van Thule op het spel staat. Dreigde er dan gevaar?

Intussen groeide het respect dat hij voor zijn moeder had. Al die jaren had ze geweten, gevoeld dat Rajo niet dood was. Zoals ze ook had aangevoeld dat Hannah-Dottir een onwaarschijnlijk verhaal had opgedist over zijn verdwijning en iets zeer onaangenaams had verzwegen.

Dat alles had zij jaar na jaar opgezouten, er nooit over gesproken, tot haar nieuwsgierige zoon ernaar begon te boren.

'Rajo zal terugkomen als hij voelt dat we hem nodig hebben.' Die woorden bleven door zijn hoofd malen. Wat verwachtte, wat vreesde de Konega van Thule?

Die winter werd Christian goede vrienden met Thura. Hij vond het fijn met haar over Vastman te praten, over Konega-eiland of zeiltochten op zee. Vrienden mochten ze zijn — meer niet. Dat wisten ze beiden, al weigerde Christian vooralsnog dat feit te accepteren. Eens, op een winderige dag in midwinter waagde hij het Thura te bekennen:

'Later zou ik willen trouwen met een meisje als jij.'

Hij bloosde erbij, verwachtte toch dat ze zich vereerd zou voelen. In plaats daarvan lachte ze: de heldere vrolijke lach van de Thulenen.

'Zeg toch niet zulke dwaze dingen, Christian. Straks hoort iemand het nog en word je voor een gek aangezien.'

Ze stonden aan de rand van het speelveld onder de kale bomen die geen regendruppels tegenhielden. De vochtige, zoute zeewind streek langs zijn slapen, de grond sopte onder zijn voeten, maar de temperatuur was zacht, bijna lenteachtig.

'Het is helemaal niet gek wat ik zeg,' mompelde Christian, half beledigd.

'Natuurlijk wel. Lieve Moeder Aarde, jij zult de vader van de volgende Konega worden! Dat is niet niks. De beste vrouw in Thule is nog maar net goed genoeg voor jou.'

Christian zweeg verdrietig. Was ik maar een gewone jongen, dacht hij. Voelde Thura wat er in hem omging? Heel licht legde ze haar hand op zijn schouder.

'Waarom ben je zo opstandig, Christian?'

'Omdat ik niet eens over mijn eigen leven mag beslissen,' barstte hij uit. 'Denk je dat het leuk is om een Konegazoon te zijn?'

'Natuurlijk is dat leuk,' antwoordde Thura nuchter. Ze trok haar hand terug en keek hem aan of ze zijn oudere zuster was. Christian beet op zijn onderlip; alles werd hem duidelijk. Thura vond hem aardig, ze respecteerde hem om zijn intelligentie en gevoeligheid en ze was vriendelijk tegen hem, zoals je vriendelijk kunt zijn tegen een braaf huisdier. Misschien begreep ze, dat hij half en half verliefd op haar was. Maar het betekende niets voor haar. Over enkele jaren zou hun studententijd achter hen liggen en gingen ze elk hun eigen leven leiden. Dan was het voorbij met de kindervriendschap...

Elk voorjaar maakte Hannah-Dottir een lange inspectiereis naar enkele verafgelegen gewesten in Thule. Meestal ging Anouk ook mee, terwijl hun dochtertje Berthe logeerde bij de Konega. Besloten werd dat in de komende jaren ook Christian zijn tante zou vergezellen op die reizen, zo leerde hij het land beter kennen. En werkelijk ging er voor Christian in de volgende jaren een nieuwe wereld open. Ze bezochten de grote tapijtweverijen in het noorden, in Thulestad, waar Helga, een zuster van Christians vader als ontwerpster werkte. De tapijten die deze weverij verlieten gingen voor een deel naar het buitenland en werden betaald met alles wat de Thulenen goed konden gebruiken: tin, ijzer, olijfolie, of de goudbruine knollen die in het zuiden van Kanada werden gekweekt en waar alle Thulenen dol op waren.

Ook in het schapengebied van Axelbjerg werden tapijten vervaardigd, met de hand geknoopt en daardoor zeer kostbaar. De ontwerpen ervoor kwamen echter weer uit Thulestad.

Christians tante Helga kon nooit genoeg krijgen van het verzinnen van nog mooiere patronen. In de weverij zag hij tapijten vol bloemen in schitterende kleurencombinaties, tapijten met verhalen, tapijten als wolkenluchten, als sneeuwhellingen of als een zee gegeseld door een storm. Hij herkende de vormen van bruinvissen, dolfijnen, sneeuwhoenderen, zwaluwen, reigers, zilvervossen; op een ander de golvende graanvelden van Noord-Thule. Het

ontroerde hem te ontdekken dat Rajo's zuster zulke artistieke ontwerpen kon maken. Blijkbaar kwam zijn vader toch uit een goed nest.

Zeilen langs Thules kusten, te paard reizen door Thules wildernissen van het binnenland — Christian vond dat leerzamer dan de lessen op de universiteit.

Overal waar ze kwamen riep Hannah-Dottir bestuursters en sjamana's bijeen en liet zich inlichten over de situatie ter plaatse. Dan nam Anouk zijn neef mee op uitstapjes en korte kampeertochten.

En Christian genoot. Wat een prachtig land! Dwars door bloeiende velden, door de steppen en akkerlanden van Tunmark trokken ze, of door het bergland tot diep in de mijnstreek waar het zilvererts werd gedolven en vanwaar de steenkool kwam voor de smeltovens. Het land straalde — letterlijk. Op de weiden stoeiden de lammeren. Naast elke merrie stond een veulen op aan-doenlijk hoge benen. Het meest vertederd raakte Christian door de ezelsveu-lens, pasgeboren, niet veel groter dan een flinke hond, die hem aankeken met grote nieuwsgierige ogen en geestdriftig aan zijn vingers sabbelden. Op de berghellingen stoeiden de berewelpen met elkaar of met alles wat zij vonden om te spelen. In woeste dalen klonk tussen de rotsblokken het hoge gekef van wolvewelpen. De hemel was doorspikkeld met miljoenen vogels, bezig miljarden insekten te vangen voor hun pas uit het ei gekomen kroost. Stuifmeel vloog door de lucht; ganzen en eenden ploeterden in de talloze meertjes en plassen, terwijl vossen door het onderhout slopen en hoog boven de bergtoppen de arenden cirkelden. De eerste vlinders verschenen, bijen zoemden in bruine wollige wolken boven de in bloei staande hellingen. Heel Thule trilde van leven, van eten en gegeten worden, van vernieuwing en vruchtbaarheid.

Moeder Aarde in lentekleed; iets mooiers, opwekkenders en heerlijkers kon Christian zich niet indenken. Heel diep van binnen voelde hij dat de verering van de Thulenen voor Moeder Aarde wortelde in liefde, maar vooral in de grote vreugde te beseffen dat zij deel uitmaakten van dit bruisende leven, de-ze jaarlijkse vernieuwing.

Toen Christian met Hannah-Dottir en Anouk eindelijk in de zomer op Konega-eiland arriveerde, was zijn moeder er al en kon hij nog een volle maand genieten van de geurende rozen, de zout smakende zeewind, van zeiltochtjes en zwempartijen. En in Vastman zat Thura op de houten steiger te hengelen.

Tot Christians vreugde ving ze niet veel. Daarover beklaagde ze zich.

'Die ene keer in het jaar dat ik met vakantie in Vastman ben willen de vissen natuurlijk niet bijten,' gromde ze. Christian, nu niet verlegen meer, lachte haar uit.

'Hé, je bent veranderd,' riep het meisje uit. 'Wat is er met je gebeurd?'

'Ik heb gereisd.'

'O. Ik dacht ook al: waar blijft Christian toch. De hele maand heb ik naar je uitgekeken. Nu is het alweer bijna tijd om terug te keren naar Fredriksborg.

Was het een fijne reis?'

'Heerlijk.'

'Thule is groot, hè?' Ze zuchtte. 'Weet je, ik heb alleen de buitenrand ervan gezien. De eilanden, de kust... Hoe is het in het binnenland?'

'Heel anders. In het mijngewest bijvoorbeeld — daar is het de omgekeerde wereld. Mannen worden er met meer respect behandeld dan vrouwen, want het zijn de mannen die er het zware en gevaarlijke werk doen en die houden er niet van zich door een vrouw te laten vertellen wat ze moeten doen. Sommige van de dorpsbestuurders zijn zelfs mannen! Dat is dan wel tegen de wet, maar wat kunnen we ertegen doen? De mensen daar willen het zo.'

Hij herinnerde zich dat zijn vader na diens verdwijning en nadat hij de naam Erik had aangenomen ook een tijd in het mijngewest had gewoond. Om zich weer een man te kunnen voelen zonder gebukt te gaan onder wat hij noemde: de zachtzinnige onderdrukking?

Thura was niet onder de indruk.

'Waarom zou er naast onze vrouwenwereld niet ook een half verborgen mannenwereld bestaan?' meende ze. 'Een schipper op een vissersboot is ook meestal een man.'

'Dat komt omdat vrouwen vissen een wreed beroep vinden.'

'Nee, omdat het een gevaarlijk beroep is!'

Ze lachten, keken elkaar aan. De dobber was vergeten. Ze waren blij elkaar te zien, te weten dat ze zulke goede vrienden waren. Thura legde haar hengel neer en stond op.

'Kijk nou eens! Je bent nog gegroeid ook! Straks ben je langer dan ik, Christian.'

Ja, dacht hij blij. En over een jaar of vijf, als ik nog groter en sterker ben geworden, ga ik Thura schaken en trouw in het geheim met haar. Dan kan niemand haar meer van mij afpakken.

Een jongensdroom! Maar ook Konegazonen kunnen dromen van onmogelijke zaken.

Op Konega-eiland zag Christian zijn moeder vaak naar het witte tempeltje gaan op de uitspringende rots boven de oceaan, en in de verte staren alsof ze wilde zien waar het einde van de wereld lag. Eenmaal volgde hij haar, ging naast haar staan en keek in dezelfde richting.

Water, lucht, de dunne lijn van de horizon, ver weg een school dolfijnen, witte zeilen van plezierscheepjes zag hij, verder niets.

'Waarop wacht u, mama?'

Armina-Dottir schudde het hoofd.

'Weet u wat achter de horizon ligt?'

'Ik weet één ding,' zei ze toen, heel zacht. 'Als er ooit gevaar dreigt voor Thule zal het daar vandaan komen, uit het zuidoosten. Maar voorlopig nog niet, de dreiging is overgegaan.'

'Ik begrijp het niet.'

'Eerlijk gezegd, ik ook niet. Het is zomaar een gevoel. Misschien vergis ik me.'

De intuïtie van een Konega maakte geen vergissingen, wist hij. Bezorgd keek hij weer naar de zee, de lucht, de buitelende dolfijnen.

Gevaar? Wat voor gevaar?

De jaren gingen voorbij, waarin Christian hard studeerde, veel reisde, veel met Thura praatte en lachte en waarin hij gaandeweg veranderde van een verlegen jongen in een geharde jongeman. Toen deed Thura eindexamen en verliet met haar zeevaartdiploma de universiteit.

'Ik zal proberen in Gothab een aanstelling te krijgen,' beloofde ze haar vriend. Ze was nu ruim negentien jaar oud, Christian zou deze zomer zeventien worden. Toch was hij al een half hoofd groter dan zij. Hij keek naar haar rond gezicht met de donkere ogen, een gezicht dat hem zo lief was geworden en onwillekeurig stak hij een hand uit en beroerde haar lange zwarte haar, dat zij zelden in een vlecht droeg. Ze trok onmiddellijk haar hoofd terug.

'Ach Thura...'

'We zien elkaar nog wel eens,' antwoordde ze luchtig. 'Dag Christian, het ga je goed.'

Verstandige meisjes als Thura laten zich niet het hoofd op hol brengen door een verliefde Konegazoon. Maar Christian meende toch een glimp van verdriet in haar ogen te zien, en een trek van pijn om haar mondhoeken.

Tot zijn verwondering ging hij deze lente niet met zijn tante op inspectiereis en de Konega besloot niet te vertrekken naar het zomerpaleis. Armina-Dottir deelde dat besluit mee toen ze na het sluiten van de universiteit met Hannah-Dottir, Anouk en Christian op het terras van het paleis in Gothab zat.

'Waarom niet?' vroeg Christian verwonderd.

De Konega hief het hoofd, alsof ze naar iets luisterde.

'Het is zo ver, Christian.'

'Wat?'

'Tien jaar geleden, jij was nog maar een jaar of zes en je kreeg zeilles van je vader, voelde ik het voor het eerst: gevaar was op weg naar ons toe. Het was vroeg in de zomer, we waren juist op Konega-eiland aangekomen, de bruinvissen trokken in grote kudden langs de kust, Rajo was nog bij ons en jij

had nog je lievelingsbruinvis waarmee je om Konega-eiland speelde... Toen kreeg ik plotseling de bijna onweerstaanbare neiging je terug te roepen, je in het paleis op te sluiten, je was nog zo klein en kwetsbaar, zo... bedreigd. Ik wist niet door wie of wat, maar het gevaar naderde met grotere snelheid dan iemand voor mogelijk durfde houden. Ik kon er nachtenlang niet van slapen. Je vader zei dat ik het me verbeeldde, dat er niets aan de hand was... Maar ik voelde dat... ik weet niet wat ik voelde. Angst. Ja, ik was heel gewoon bang voor iets onbekends. En opeens... opeens was het weg. Ik werd op een ochtend wakker en wist: het komt niet. Vraag me niet hoe ik dat wist, ik kan het niet verklaren.

Maar ik kon weer vrij ademen, jou zonder bezorgdheid bij je spel gadeslaan, mijn aandacht bij andere zaken houden. Het was alsof een vernietigende or-kaan een tijdje in onze richting was komen jagen, plotseling van koers was veranderd en was uitgeraasd boven de oceaan zonder iemand kwaad te doen.

Moeder Aarde heeft ons beschermd, dacht ik. Ik stond op en ging bloemen naar haar tempel brengen om haar te bedanken.'

'En nu voelt u het opnieuw aankomen?'

'Ja, al een dag of wat. Daarom zal ik niet naar Konega-eiland vertrekken. Ik zal hier nodig zijn, in de hoofdstad.'

'En ik?' vroeg Hannah-Dottir. 'Ik was van plan deze lente de zuidelijke gewesten te inspecteren.'

'Doe dat. Maar laat Christian hier.'

'O toe, mama,' riep de jongen, denkend aan Fjorelberg. De kans zijn vader terug te zien liet hij niet graag door zijn vingers glippen.

'Maar als je denkt, voelt dat iets gevaarlijks op weg is naar ons toe, waarom stuur je mij dan weg?' vroeg Hannah-Dottir.

'Omdat ik niet weet waaruit het gevaar bestaat. Ik voel dat het komt, maar ik weet niet waar of wanneer. Daarom moeten we onze krachten verdelen. Ik blijf op mijn post aan de kust, jij gaat naar het binnenland. Doe wat ik je vraag, Hannah. Zorg dat ik voortdurend weet waar je bent, wat je doet, zodat ik je kan terugroepen als het nodig is.'

'U praat alsof u een invasie van woeste Merikanen verwacht,' riep Christian.

'Nee, ik kan me niet voorstellen dat van die zijde gevaar dreigt. Als we de ou-de verhalen van de Inuït-afstammelingen mogen geloven, dan waren de Merikanen in de Oude Wereld van voor de ramp het rijkste, machtigste en meest beschaafde volk dat er bestond. Maar ze dachten niet na. Ze waren zo hoogmoedig geworden en zo bezeten door hun rijkdom dat ze Moeder Aarde de gruwelijkste wonden toebrachten en niet ophielden de grond waarop zij woonden te vergiftigen, te vernielen, te bederven. Dat was de reden waarom Moeder Aarde hen zwaarder strafte dan welk volk ook en hen bijna volkomen uitroeide. Bij de Grote Ramp bleef van hun hooggeroemde beschaving niets over, alles stortte ineen, de afschuwelijkste ziekten teisterden de overlevenden. Op de puinhopen van hun steden en dorpen vochten de overlevenden met elkaar om een handvol voedsel, een deken, een slok water. En in alle eeuwen die daarna kwamen bléven ze als wilden met elkaar vechten, omdat zelfzucht, gewelddadigheid en zich beter achten dan wie ook hun taaiste eigenschappen waren geworden. Dus heerst er, ook nu nog, bij hen het recht van de sterkste, dat wil zeggen: de pure meedogenloosheid. Zolang ze niet van karakter veranderen kunnen zulke mensen nooit een werkelijke bedreiging voor ons vormen.'

'Dat begrijp ik niet,' beweerde Christian. 'Als de Merikanen zo gewelddadig zijn als iedereen beweert en ze komen hier, dan...'

'Dan lopen ze onherroepelijk te pletter tegen onze beschaving,' antwoordde Armina-Dottir kalm. 'Thule is een te hechte eenheid om door barbaren verscheurd te kunnen worden. Nee, de dreiging die ik voel naderen komt uit het zuidoosten, van ver achter de horizon. Als daar land is waar mensen wonen die op dit ogenblik op weg zijn naar ons, dan moeten dat beschaafde mensen zijn zoals wij. Hoe zouden ze de Oceaan kunnen oversteken als ze geen zee-waardige schepen kunnen bouwen? Hoe zouden ze ons ooit kunnen bereiken als ze niet alles afweten van zeestromingen, navigeren, koers uitzetten?'

'Voor beschaafde mensen hoeven we toch niet bang te zijn?' meende Christian.

'Toch wel. Als we hier ooit een invasie krijgen van een hoogontwikkeld volk dat totaal andere opvattingen heeft dan wij, dan kunnen er ongelukken gebeuren.'

'U bent bang voor veranderingen? Vernieuwingen?' vroeg Christian.

'Nee. Wat goed is kan altijd nog verbeterd worden.'

'Ja, ons wegennet,' zei de jongen snel.

Hannah-Dottir begon te lachen.

'Fout, Christian! Ik ben het met je eens dat ons wegennet onvoldoende is en dat de afstanden ontzaglijk groot zijn. De meeste belangrijke plaatsen zijn alleen per schip bereikbaar. Maar hoe hoog zou de prijs zijn voor betere wegen, weet je dat? Het zou ten koste moeten gaan van de rust in de wouden, van de schoonheid en woestheid van het landschap, van de stilte in de dalen. Betere, bredere en vooral meer wegen zouden misschien goed zijn voor de Thulenen, maar ze kunnen een ramp betekenen voor de planten- en dierenwereld.

We moeten nu eenmaal voorzichtig zijn met wat Moeder Aarde ons heeft geschonken.'

Christian was het er niet mee eens.

'U praat alsof Moeder Aarde een levend wezen is, terwijl zij alleen maar een idee is.'

'Nee Christian, dan heb je er niets van begrepen. De Geduldige is ons aller moeder. Zij voedt ons, behoedt ons, tenzij we ons tégen haar keren. Wij leven op haar lichaam, drinken haar sappen, voeden ons met haar gewassen, wij kri-oelen op haar huid als vlooien in de pels van een wolf. Maar zolang wij nederig genoeg zijn om dat te beseffen en Moeder Aarde dankbaar zijn voor wat zij ons geeft, kunnen wij in harmonie en ongestoord op haar huid leven. Wanneer de vlooien in de pels van de wolf te hinderlijk worden, het dier te fel bijten, hem uit zijn slaap houden en te veel van zijn bloed aftappen, gaat die wolf zich krabben, hij bijt met zijn scherpe tanden de vlooien in stukken of hij stort zich in een beek om ze te verdrinken. Als mensen de wetten van Moeder Aarde overtreden en de Geduldige te veel schade toebrengen zal ook zij zich schudden en trachten ons te verdelgen. Dat is haar goed recht. De wetten van Moeder Aarde overtreden wreekt zich *altijd*. Misschien niet meteen — soms pas na een paar generaties — maar dikwijls ook heel snel. Dat is nu eenmaal een natuurwet, jongen.'

'Dat weet ik allemaal wel. Maar dan zie ik nog niet in waarom we bang zouden moeten zijn voor een hoogontwikkeld volk dat ver achter de horizon woont.

Laat ze hier komen! We gaan toch ook met de Kanadenen om, met de Yselânders en de mensen uit Baffinland?'

'Ja, omdat die net zo over het leven denken als wij. Maar wat zal er gebeuren wanneer hoogontwikkelde mensen, die er geheel andere gewoonten op na houden, ons komen storen?'

Christian haalde de schouders op. Hij was misschien nog te jong, maar zoiets kon hij zich niet voorstellen.

'Als ze anders denken en leven dan wij, dan zijn ze niet beschaafd,' meende hij. 'Kijk maar naar de Merikanen. En voor zulke mensen hoeven we niet bang te zijn, zegt u.'

'Ik weet het niet,' herhaalde Armina-Dottir. 'Ik heb datzelfde onrustige, bedreigde gevoel van tien jaar geleden. En daarom blijf ik in Gothab.'

'Wie zenuwachtig wordt moet juist met vakantie gaan,' riep Hannah-Dottir.

'Ik ben niet zenuwachtig en ook niet overwerkt. Ik voel alleen dat ik hier moet blijven. Dus blijf ik. Dat spreekt toch vanzelf!'

Hannah-Dottir knikte, maar Christian bleef het vreemd vinden.

Deel II DE BADENERS

7 De eerste expeditie

De Derde Wereldoorlog die het kantelen van de aarde tot gevolg had, had niet alleen in Thule ingrijpende klimaatsveranderingen teweeggebracht.

Ook in andere delen van de wereld waren overlevenden, al hadden stormen, vloedgolven, aardbevingen en de korte ijstijd weinig overgelaten van wat eens als Beschaving had gegolden.

In Europa was letterlijk geen baksteen op de andere blijven staan. Het grootste deel van West-Europa was verzwolgen door de zee en toen de nieuwe polen zich gingen vormen en het water zich terugtrok bleef er niets over dan ver-zilte moerassen en slijmerige puineilanden, waar eens bloeiende steden hadden gelegen.

Op de hogere gronden van Midden-Europa hadden groepjes mensen zich weten te handhaven. Ook zij hadden geheel van voren af aan moeten beginnen, zonder andere middelen van bestaan dan wat primitieve landbouw, een weinig visvangst in de bergmeren, gevonden wortels, knollen, bessen. Vele kinderen die werden geboren in de eerste eeuwen na de Ramp waren mismaakt en weinig levensvatbaar geweest. De kolossale puinhopen van wat eens miljoenensteden waren geweest werden lange tijd angstvallig vermeden

— te veel gif ontsnapte daaruit. Daar groeide niets meer, eeuwenlang niet.

Geleidelijk verloor het gif zijn uitwerking, werd opgelost, weggespoeld, verdween in de bodem tegelijk met het puin en de miljoenen geraamten. De natuur hernam haar rechten. Waar eens bedrijvige steden hadden gelegen, lagen nu wild overwoekerde heuvels. Waar eens reusachtige wouden in vlammen waren opgegaan, ontstonden nieuwe bossen, ruig en ondoordringbaar.

Rivieren, eens misbruikt als open riolen waarin de mensen hun chemisch afval, hun industriegif en rottingsprodukten hadden geloosd, hadden hun loop veranderd, zochten zich moeizaam een weg door de moerassen naar de zee, werden langzaam, heel langzaam weer schoon.

Aan de verlaten kusten verschenen weer mensen: vissers, jagers. Tussen de heuvels ontstonden kleine nederzettingen die zich langzaamaan begonnen uit te

breiden. Vijf eeuwen na de Grote Ramp bloeide onder de nazaten van de Europeanen weer een voorzichtige vorm van beschaving op. Het ging er anders toe dan in wat de Thulenen Merika noemden, waar de strijd om een stukje grond of een koe nog altijd werd beslecht met spierkracht of op het mes. Europa was ouder, had meer traditie, een langere geschiedenis, die niet meteen uit de herinnering van de overlevenden en hun nazaten waren verdwenen. Een verminkte vorm van christendom was blijven bestaan en werd de Europeanen tot steun en troost. De boekdrukkunst bestond nog, al waren de persen moeizaam opgebouwd uit brokken ijzer, de letters gegoten uit lood en werd de pers met handkracht bediend.

Kleine nieuwe staten ontstonden, die elkaar al spoedig begonnen te beoorlo-gen. Elk landje werd bestuurd door De Ouden, dat waren wijze, met verhalen en legenden gevoede mannen. De Aarde opnieuw bevolken was hun ideaal; gezinnen met twaalf of meer kinderen stonden in hoog aanzien. Daarbij betwistte men elkaar de weinige stukken vruchtbaar land, de mijnen, de veestapels, havens en versterkingen. Zo ontstond er opnieuw een wapenin-dustrie, waar pijlen, bogen, lansen, zwaarden werden gesmeed. Troepen jongens en mannen joegen met pieken en speren over de steppen van Midden-Europa of vochten met elkaar om het bezit van een vallei, een heuvelland, een bosgebied. Tot het goud zijn intrede deed.

Het waren de Badeners, een sterk volk uit Centraal-Europa, die het vonden.

Eigenlijk was men op zoek naar andere zaken: ijzererts, steenkool, koper.

Daartoe werd soms diep gegraven op plaatsen waarvan men hoopte dat men daar het veelbegeerde metaal, noodzakelijk voor de fabricage van wapens, zou kunnen vinden. Wat de Badeners ten slotte vonden was de ruïne van een stad, die een geweldige omvang moest hebben gehad en die tijdens de Grote Ramp totaal was verwoest. Onder die ruïnes, die overdekt waren met aarde, stenen en struikgewas stuitten de mijnwerkers op de wonderlijkste zaken.

Metalen voorwerpen waarvan niemand kon zeggen waartoe ze ooit hadden gediend. Gesmolten glas en aardewerkscherven, vergane stofresten, bakste-nen en betonmuren. De Badeners waren al zo beschaafd dat ze beton konden maken, of iets wat erop leek. Het beton van Zürich — zo heette de vergeten stad waarvan ze de ruïnes hadden ontdekt — verbrokkelde onder de schoppen van de Badeners. Nog dieper drong men door in de geheimen van de verloren stad en

toen stuitte men hier, daar, op vele plaatsen op staalwanden, nog nauwelijks aangetast door roest en vocht. De staalplaten werden met veel moeite losgewrikt en opgetakeld. De Badeners waren zielsgelukkig met die vondst. Maar nog verraster waren ze toen bleek dat zich binnen al dat staal en beton holle ruimten bevonden, die eeuwenlang luchtdicht afgesloten hun geheimen bewaard hadden. Nu werden ze opengebroken, en wat er te voorschijn kwam sloeg elke grondwerker de adem weg. Goudstaven, zwaar en gaaf, de stempels nog leesbaar. Bakken en laden, gevuld met juwelen van onvoorstelbare pracht. Ook veel rommel: aandelen in oliemaatschappijen die eeuwen geleden al van de aardbodem waren weggevaagd, bankbiljetten die geen enkele waarde meer bezaten, zelfs postzegelverzamelingen, allemaal zaken waarvan niemand begreep wat het waren. Contracten voor zaken die nooit waren uitgevoerd. En nog meer goud, in de vorm van munten en sieraden.

Verwoed groeven de Badeners verder; meter na meter van de ruïnes werd omgespit. De naar boven gehaalde schatten maakten van de Badeners het rijkste volk ter wereld. Ze wisten wat goud was; het werd in hun bijbel beschreven en je kon er de aarde zelfs mee kopen! De Ouden die de regering vormden lieten de ganse schat in beslag nemen en vervolgden te vuur en te zwaard elke grondwerker die trachtte een munt, een edelsteen, een parel achter te houden. Langzaamaan vulde de schatkist van de Badense regering zich met onvoorstelbare schatten. Er moest een tot de tanden gewapende macht worden ingesteld om de rijkdommen te bewaken. En vele jaren achtereen bleef de inspanning van alle Badeners erop gericht nog meer van dat kostbaars te vinden. Ze boorden gaten in elke heuvel en berg die maar een ruïne zou kunnen verbergen en vonden ten slotte het voormalige Bern en ook daar kluizen vol goud en juwelen. Beboste heuvels werden kaalgeslagen en afge-graven, bergen en rotsen met buskruit opgeblazen, landerijen omgewoeld.

Soms werden, diep onder de grond, zaken aangetroffen die op andere wijze een schat genoemd konden worden, bewaard gebleven ondanks verwoesting en verrotting. Schuilkelders met tot stof vergane gebeenten, maar ook met boeken die nog vaag leesbaar waren. Die boeken werden naar het geleerden-centrum in de hoofdstad Badenburg gestuurd en bestudeerd door mensen die zich geleerden noemden en die hoopten door middel van die half onleesbare bladzijden te ontdekken hoe hun voorouders voor de Grote Ramp hadden geleefd en hoe het mogelijk was geweest dat ze zulke ontzagwekkende schatten hadden kunnen vergaren.

Zo ontdekten de Badeners opnieuw de techniek: het gebruik van elektriciteit, de stoommachine, de fabricage van vuurwapens. Van het meeste wat in de geredde boeken stond begrepen ze niets, slechts de eenvoudigste wetten van mechanica en natuurkunde konden ze ontcijferen en leren toepassen. Ze ontdekten dat elektriciteit kon worden opgewekt met waterkracht of brandstof. De kennis van vuurwapenfabricage was voor deze krijgshaftige volks-stam bijna nog meer waard dan de vondst van de goudschatten. Geen van de buurlanden bezat zulke wapens. De Badeners konden de wereld veroveren!

Zo trokken ze — bijna acht eeuwen na de Grote Ramp — erop uit om de hun bekende wereld te onderwerpen. Niet langer hoefden hun boeren zich af te jakkeren op schrale akkers en stenige velden of hun magere vee te hoeden op schriele bergweitjes. De Ouden trokken hun volk een soort uniform aan, leerden de mannen hoe een geweer te gebruiken en stuurden hen naar de buurlanden om die leeg te plunderen. Badenburg aan het Badenmeer groeide en werd de grootste en machtigste stad op het vasteland. En wat ze niet konden veroveren kochten ze met hun goud: de gunst en hulp van andere stammen.

Natuurlijk kwam toen op zeker moment een 'groot man' naar voren, die met behulp van een aantal helpers een revolutie ontketende, zich meester maakte van de macht, de Ouden afzette en zichzelf tot president van het Groot Badense Rijk uitriep. Hij beloofde zijn onderdanen wereldmacht en hij hield woord. Het ene buurland na het andere werd onderworpen. Na de dood van Egon de Grote, zoals de eerste dictator werd genoemd, volgde zijn zoon hem op: even vastbesloten, machtshongerig en meedogenloos als zijn vader. Egon de Tweede verbond zich bovendien met de Kerk, schonk aan de kathedraal van Badenburg een deel van de in de ruïnes gevonden schatten en kon se-dertdien rekenen op de hulp en de toewijding van de bisschoppen. Die predikten toen behalve onderwerping aan God ook onderwerping aan Het Gezag.

Binnen honderd jaar veranderde het aanzien van Europa. Spoorwegen doorsneden de gebieden. Locomotieven die zwarte rook uitbraakten trokken lange treinen met mensen en goederen van oost naar west, van noord naar zuid.

Stalen masten verrezen, die dikke kabels torsten waardoorheen de elektrische stroom werd gevoerd naar de steden. De wegen werden van een beton-laag voorzien en er reden wagens op die niet door paarden of ezels getrokken hoefden te worden maar zichzelf voortstuwden door middel van vernuftig in elkaar gezette motoren, die weliswaar een vieze blauwe rook achterlieten en

verschrikkelijk stonken, maar het verkeer tussen de steden onderling aanzienlijk sneller maakten.

Nog altijd werden heuvels en bergen omgewoeld, op zoek naar nog meer goudschatten. De reusachtige wouden die de flanken bedekten werden gekapt want er bestond een chronisch tekort aan brandstof voor de industrie en van bomen kon men houtskool maken, nodig voor de staalfabricage en wa-penmakerijen. Vele van de onderworpen stammen gingen geheel op in het Groot Badense Rijk. Het weerspannigste volk bleken de Magiaren aan de oostgrens. In wezen aardige, vriendelijke mensen die nooit veel met oorlog hadden opgehad en liever rustig hun veestapels hoedden en hun velden be-bouwden. Hun land was vruchtbaar, daarom probeerde de ene Egon na de andere de Magiaren in te lijven. Die hadden geen verweer tegen de tanks, kanonnen en pantservoertuigen van de Badeners, maar zelfs na hun onderwerping bleven het lastposten, meesters in het lijdelijk verzet, slechte soldaten, luie werkers, elk ogenblik bereid in opstand te komen.

De uitbreiding van het Groot Badense Rijk ging maar door, het ging maar door. Tot aan de kusten van de Oostzee. Tot aan de moerassen in het westen.

Die moerassen werden drooggelegd en herschapen in grasland of ingedijkt tot sompige maar bruikbare polders. Aan de monding van de rivieren ontstonden havensteden en het duurde niet lang of de Badense vissers ontdekten het Britse Eilandenrijk.

Ha, weer een land om te veroveren!

De Britten spraken een wonderlijk taaltje, maar ze bestookten de Badense schepen met kogels en granaten. Want ook zij hadden het gebruik van vuurwapens en explosieven opnieuw ontdekt.

Maar die wuivende palmen op de Britse kusten zagen er zo uitnodigend uit!

Negen jaren duurde de oorlog tussen Badeners en Britten en intussen kwam de vijfde Egon aan de macht. Hij was een meer bezadigd man dan zijn hebbe-rige vader en stuurde in plaats van oorlogsschepen of een invasievloot een zevental diplomatieke vertegenwoordigers met gouden munten, goudstaven en een fonkelende kroon naar de King van het Britse Rijk. De King aanvaardde de geschenken met nauw verholen vreugde en sloot een vriendschapsver-bond met de Egon van het Groot Badense Rijk. Van dat moment af bestonden beide rijken

naast elkaar en voerden geen oorlog meer. De Badeners hielden er niet van te vechten tegen volkeren die even 'beschaafd' en sterk waren als zijzelf. Bovendien was het voordeliger handel te drijven met de koppige Britten dan met hen te vechten.

Zaken die in het Groot Badense Rijk waren opgegraven maar niet meteen gebruikt konden worden om de schatkist aan te vullen of om de oorlogsinspanningen te vergroten, verdwenen in een museum of gingen naar de universiteit van Badenburg waar ze werden bestudeerd. Zo ook de atlassen en wereldkaarten die op een gegeven ogenblik uit een diep onder een puinheuvel verborgen kelder te voorschijn waren gekomen. Badense geleerden bestudeerden de kaarten.

Het werd hun meteen duidelijk dat voor de Grote Ramp de aarde er anders had uitgezien. Volgens de geleerden klopte er niets meer van de oude atlassen. Het noorden was het noorden niet meer, de kustlijnen liepen heel anders, ook de klimaatsaanduidingen waren niet in overeenstemming met de werkelijkheid. Het Iberisch Schiereiland, dat oorspronkelijk gewoon lekker warm moest zijn geweest was nu bijvoorbeeld niets anders dan een zinderende woestijn, terwijl het China van de oude kaarten, voor zover de Badeners wisten, nu niets anders was dan een met sneeuw en ijs bedekt poollandschap.

Professor Schultz, een van de knapste koppen in Badenburg, geloofde niet dat de verre voorouders van de Badeners te dom waren geweest om juiste kaarten te tekenen. Dat de kaarten en aanduidingen niet langer klopten moest een andere oorzaak hebben. Hij begreep dat vóór de Grote Ramp de aardas een andere helling moest hebben gehad en dat de evenaar evenals de koudegebieden van plaats veranderd waren tijdens of kort na de Ramp. Landen, die eens een leefbaar klimaat hadden gehad, waren daardoor veranderd in een ijswoestenij, terwijl andere gebieden, ruim achthonderd jaar geleden nog schuilgaand onder een dik pak ijs, nu langzamerhand uit die verstarring te voorschijn moesten zijn gekomen. Het klimaat in Europa was lang geleden ook blijkbaar anders geweest: minder droog en dor, koeler, aangenamer.

De Badeners vonden de uitleg van professor Schultz nogal onzinnig en gingen gewoon verder met de wereld te beheersen voor zover zij die kenden en begrepen.

Tot honderd jaar na de dood van Schultz een jonge geleerde, Wilhelm Kunz

geheten, in de universiteitsbibliotheek op het boekwerk van de oude man stuitte en het geïnteresseerd begon te lezen. Hij vond de theorie van zijn voorganger zo mal nog niet. Kunz was op de Britse Eilanden geweest en wist dat aan de noordoostkust van die eilanden elke winter grote scholen roofvis-sen verschenen. Eigenlijk waren dat geen vissen maar zoogdieren: dolfijnen, zwaardwalvissen, bruinvissen. Zodra de lentezon het oceaanwater begon te verwarmen verdwenen de dieren en trokken weg, tot groot verdriet van de Britten en Badeners, want bruinvissen en dolfijnen werden beschouwd als een delicatesse. Waar gingen de begerenswaardige dieren heen? Vroeger hadden moedige vissers getracht de wegtrekkende scholen te volgen tot ze niet verder durfden en alleen nog onafzienbare oceaan om zich heen hadden, maar dat waren mensen op zeilbotters geweest. Nu beschikten de Badeners over grote, gepantserde stoomschepen die snel en veilig waren en grote voorraden konden meenemen.

Turend op de oude kaarten dacht Kunz: Ik begrijp het! Die lekkere dieren trekken in het voorjaar noordwaarts, richting Groenland. Op de kaart ziet het er onherbergzaam en onbewoonbaar uit. Niets dan sneeuw en ijs...

Maar had professor Schultz niet beweerd dat gebieden die voor de Ramp bevroren waren geweest intussen ontdooid moesten zijn? Kunz trok de redenering door. Zeezoogdieren leefden van vis. Ze zouden alleen naar het noorden trekken als daar volop vis, schaaldieren en wier te vinden was. Dus moesten daar richting Groenland rijke visgronden liggen! En het eiland zelf? Zo groot als half Europa moest dat zijn! Lag het nog steeds onder een dik pak eeuwige sneeuw of was ook daar het klimaat zodanig veranderd dat het ijs was verdwenen en het land bewoonbaar was geworden? Mensen zouden er wel niet zijn, meende Kunz, want voor de Grote Ramp was het nauwelijks bewoonbaar geweest, met alleen een paar nederzettingen langs de kust en die moesten tijdens de vloedgolven en zeebevingen zijn weggevaagd.

De gedachte dat daar in het noordwesten een kolossaal eiland lag, onbewoond maar wel ontdooid, liet Kunz niet meer los. Als er al iemand woonde, redeneerde hij, konden dat niet anders dan primitieve wilden zijn.

Hij ging aan het werk. Hij wendde zich tot de Egon met het verzoek een expeditie te mogen uitrusten naar Groenland. Na vier jaar touwtrekken, formulie-ren invullen en spreekbeurten houden voor commissies, generaals en admiraals kreeg hij eindelijk de vereiste toestemming. De Egon zelf — de

achtste in de rij — haalde er de schouders over op. Op een onbewoond eiland, al was het nog zo groot, zou wel niet veel te halen zijn. In elk geval zou het interessant zijn om te weten waarheen de bruinvissen gingen bij hun jaarlijkse trek.

Zo werd in het Groot Badense Rijk een expeditie uitgerust om het onbekende Groenland te gaan ontdekken. Dr. Wilhelm Kunz ging zelf niet mee, omdat hij kort voor het schip vertrok zijn pols brak en in het ziekenhuis belandde. Hij kon wel huilen...

Het expeditieschip, uitgerust met boordkanonnen, werd de E G O N gedoopt en voer uit in de lente om zo goed mogelijk de trek van de bruinvissen te kunnen volgen, waarbij de kapitein gebruik maakte van de aan oude atlassen ont-leende zeekaarten. Maar die klopten niet meer. Stromingen en ondiepten hadden zich verplaatst, zelfs het kompas was vrij nutteloos, want wat op de oude kaarten het noorden was, was iets anders geworden. Dat wisten ze natuurlijk wel, daarom hielden ze zoveel mogelijk westelijk aan, maar toen raakten ze de bruinvissen kwijt. Of beter: de scholen bruinvissen leken zich ge-splitst te hebben en de kapitein van de E G O N volgde vooral de dieren die westwaarts aanhielden. De bodem van de oceaan vertoonde onverwachte ondiepten en troggen, een zware voorjaarsstorm sloeg de E G O N nog verder uit de koers en toen de opvarenden eindelijk land zagen, na zes en een halve dag varen, slaakten ze een zucht van verlichting. Voor hen doemde een grilli-ge, diep ingesneden kust op.

Ja, dat klopte! Onder de kliffen ontdekten ze door hun kijkers een kleine menselijke nederzetting, opgetrokken van hout en door palissaden omgeven.

Het kon bijna niet anders, dit moest het geheimzinnige Groenland zijn. En er woonden mensen. Weliswaar in zeer primitieve omstandigheden en waarschijnlijk waren ze niet beter dan onbeschaafde wilden, maar het land zelf zag er groen en veelbelovend uit.

Toch vergiste de kapitein zich. Dit was Groenland niet, dit was het noorde-lijkste deel van wat bij de Thulenen bekend stond als Merika. En zo liep de E G O N in de fuik, want van de Merikanen wisten ze nog niets af.

Bij de nadering van het schip dat grote zwarte rookwolken uitstootte hadden de Merikanen zich snel teruggetrokken achter rotsblokken en houtopslag-plaatsen. Langs het strand dobberden onbemand hun kano's. De E G O N naderde heel

voorzichtig en ging voor anker. Toen de kapitein en zijn officieren door hun verrekijkers geen teken van leven zagen, besloten zij eerst een willekeurig kanonschot af te vuren om de bevolking te melden dat hier een superieur ras was aangekomen en daarna werden twee sloepen uitgezet. Elke sloep bemand met twaalf goedbewapende matrozen en een officier. Nog altijd liet zich op het strand of in het dorp geen mens zien. De matrozen roeiden naar de kust, trokken de sloepen op het strand en keken nieuwsgierig rond.

De kano's die daar lagen zagen er veelgebruikt en haveloos uit. Overal slingerde visafval, afgekloven graten, door zeewater gebleekte lorren en andere halfverrottte rommel. Eén van de matrozen raapte een afgebroken harpoen-punt op.

'Vissers,' meende hij. Met de geweren in aanslag trokken ze het verlaten dorp binnen. In 1 de hutten gloeide het vuur nog in de haard, dus kennelijk was de nederzettinng in grote haast door de bewoners verlaten.

'Ze zijn zich een ongeluk geschrokken van ons schip,' grijnsde de jongste officier.

Ze dwaalden door het dorp, bekeken de hutten en vonden alleen tekenen van armoede. Wel vonden ze in elke hut een bergje harde knollen, die blijkbaar als voedsel dienden en het menu van zeevis moesten aanvullen.

En nog altijd geen mens. Wel een paar honden, maar die blaften als gekken en waren vastgebonden, zodat ze de vreemde bezoekers niet konden aanvallen.

'Ze zijn hier nog armer dan in Arlesië,' bromde de oudere officier onder zijn snor.

De Badeners verzamelden zich op iets dat op een dorpsplein leek en keken elkaar eens aan. De jonge officier tuurde met kennersblik naar de rotsen die het dorp en het strand omzoomden.

'Ik wed d a t dit land nog volkomen ongerept is en dat die heuvels daarginds vol zitten met kostbare delfstoffen,' zei hij tevreden.

Op dat ogenblik brak voor de Badeners de hel los. Van alle kanten vlogen pijlen en kortte speren op hen af, de punten ervan bleken vergiftigd. Met wild ge-schreeuw en lange messen in de hand stortten de Merikanen zich op de bemanning van de sloepen. De Badeners kregen nauwelijks tijd hun geweren te

richten. De Merikanen hadden buit geroken en voor buit gingen ze letterlijk door het vuur.

Vijftien Merikanen vielen onder het moordende vuur van de geweren, zesentwintig opvarenden van de E G O N , de beide officieren inbegrepen lieten het leven in d i e nederzetting op Labrador. Dat wil zeggen dat niemand van het kleine invasieleger het overleefde.

De Merikanen, bezeten van de gedachte aan nog meer buit, aarzelden geen moment. De Badeners werden uitgekleed, van hun wapens ontdaan en op een hoop gegooid. Daarna trokken de Merikanen de Badense uniformen aan, renden naar de sloepen, sprongen er in en roeiden naar de E G O N met de bedoeling ook het moederschip te veroveren. Weliswaar wisten ze niet hoe ze met de geweren moesten omgaan, maar de zware kolven van hardhout vormden prachtige knotsen.

Op de E G O N had men achter de palissaden horen schieten en de kapitein ademde verlicht op toen hij een tijdje later zijn eigen mensen weer over het strand zag rennen, in de sloepen zag springen en wegroeien. Door zijn kijker turend telde hij hen: ja, ze waren er alle zesentwintig! Hij gaf bevel de scheepstrap te laten zakken en wachtte ongeduldig tot de eerste officier boven zou komen om verslag uit te brengen en te vertellen waarom er werd geschoten.

De Merikanen klauterden omhoog, het mes tussen de tanden, de geweren op de rug en wierpen zich op de bemanning van het vreemde schip. Ze gebruikten de geweren als knots en soms ging een van de vuurwapens bij ongeluk af.

De boordkanonnen waren waardeloos op deze korte afstand.

Binnen een uur was het voorbij; de Merikanen waren meester van het schip, al hadden ze zware verliezen geleden en wisten ze niet wat ze met een stoomschip moesten aanvangen, behalve het leegstelen. Een schip als dit hadden ze nooit eerder gezien. Zelf gingen ze alleen de zee op in primitieve kano's of kleine zeilbootjes en nooit zover dat ze het zicht op de kust verloren. Van echte zeevaart wisten ze niets af.

Niettemin verkeerden ze in een overwinningsroes, want de E G O N had voor zes weken levensmiddelen aan boord: vlees, eieren, meel, koffie en grote hoeveelheden bier en sterke drank. De Merikanen dronken zich een stuk in de kraag en nadat ze hun roes hadden uitgeslapen laadden ze alle buit in de sloepen

en roeiden ermee aan land. Hun aanvoerder, een grote sterke kerel, hief een woest krijgslied aan en sloeg terloops een kameraad dood die meende recht te hebben op de gouden ring van de kapitein van de E G O N .

Het leeggeplunderde expeditieschip lag nog de ganse zomer te roesten voor de kust. Toen sloeg het in een herfststorm van zijn ankers, dreef af en liep te pletter op de rotsen, acht mijl ten zuiden van de nederzetting.

Voor de derde maal hadden Europeanen zonder het te beseffen Amerika ontdekt, maar het was slecht voor hen afgelopen.

In Badenburg aan het Badenmeer wachtte men ruim een jaar op nieuws van het expeditieschip. Daarna gaf men de hoop op. En het duurde zeker tien jaren eer een tweede expeditie naar Groenland werd uitgerust, want de Magiaren kwamen weer eens in opstand, er waren binnenlandse woelingen, de ou-de Egon kwam te overlijden waarna zijn jongste zoon — en niet de oudste —

zich meester maakte van de macht door middel van een staatsgreep. En al die tijd droomde professor dr. Wilhelm Kunz van het geheimzinnige Groenland dat er toch moest *zijn* en waarnaar hij zo nieuwsgierig was. Eindelijk, toen de rust was weergekeerd, legde hij zijn plannen voor aan de nieuwe Egon, en na veel smeken, toespraken houden en boeken schrijven kreeg hij zijn zin. Een tamelijk oud oorlogsschip, de BADENFELDER, werd gereedgemaakt voor de expeditie. En dit keer ging Kunz zelf ook mee.

8 De vreemdelingen

Op een warme middag in de laatste lentemaand ontstond er in de kleine haven van Julianhab grote beroering. Voor de kust verscheen een groot, grauw, lomp schip dat in brand leek te staan. Het deed geen moeite de haven binnen te varen, het wierp de ankers uit in diep water en na enige tijd maakte zich van het wonderlijke schip een sloep los, die langzaam naar de kade voer. De daar verzamelde Thulenen keken er met grote verbaasde ogen naar. Het vreemde ijzeren schip bleef maar vieze rookwolken uitbraken, toch scheen niemand aan boord in paniek te zijn of werden er nog meer boten uitgezet, ofschoon het duidelijk was dat in die kleine roeiboot nooit de gehele bemanning een plaats had kunnen vinden. Twee zeilscheepjes voeren de haven uit om te zien of er soms hulp geboden moest worden.

Senta, de havenmeesteres, liep nieuwsgierig de steiger op toen de sloep daar aanlegde en keek verwonderd toe hoe een zestal met lange stokken gewapende mannen eruit sprong. Eén van hen, gekleed in een keurig wit pak met goudkleurige strepen op zijn mouwen en pet, naderde haar en sprak haar aan in een volslagen onbekende taal. Senta antwoordde in het Thuleens:

'Het spijt me, ik versta u niet.'

Weer zei de man iets en Senta haalde de schouders op, al was ze razend nieuwsgierig naar de herkomst van het schip. Julianhab lag aan de uiterste zuidpunt van Thule en was niet erg belangrijk. Maar het werd vaak door reizende Thulenen bezocht, omdat dit de historische plaats was waar de Moeder des Moederlands, Sigrid Helgadottir, voor het eerst de Thuleense bodem had betreden. Senta kreeg even het wonderlijke gevoel dat de geschiedenis zich ging herhalen.

De man probeerde het nog eens, ditmaal in een andere taal. Ja, nu waren het tamelijk bekende klanken. Wat hij zei leek een beetje op Kanadeens en als al-le havenmeesteressen sprak Senta natuurlijk vloeiend Kanadeens. Alleen sprak de in het wit geklede man de woorden uit met een vreemd accent en gebruikte hij soms uitdrukkingen die zij niet verstond. Enige communicatie was in deze taal echter mogelijk.

De vreemdeling stelde zich voor als tweede luitenant Parzel, hij noemde de

naam van zijn schip: de BADENFELDER en vertelde dat hij afkomstig was uit een machtig land: het Groot Badense Rijk. Verder verklaarde hij, dat hij en zijn ondergeschikten niets dan vreedzame bedoelingen hadden. En was dit land, dat zij na een lange reis bereikt hadden werkelijk Groenland?

Senta staarde hem aan en vroeg zich af of ze het wel goed had verstaan. Van het Groot Badense Rijk had ze nooit gehoord, ofschoon ze toch een ontwikkelde vrouw was. En dat de man, hoewel hij uit onbekende verte kwam een soort gebroken Kanadeens kon spreken zette haar helemaal voor raadsels. Ze antwoordde in dezelfde taal en vertelde hem dat hij zich moest vergissen. Julianhab was de meest zuidelijke havenstad van Thule. En waar had hij Kanadeens geleerd?

'Ik spreek geen Kanadeens, ik spreek een mondje Brits,' verklaarde de man.

'De meeste Badense zeelui spreken Brits omdat we al eeuwen vriendschappelijke betrekkingen onderhouden met het Britse Rijk.'

Nu ja, Brits of Kanadeens, beide talen hadden veel van elkaar weg en ze konden elkaar tenminste enigszins verstaan.

'Volgens mijn berekeningen,' zei luitenant Parzel, 'moet dit Groenland zijn.

Het grootste eiland ter wereld.'

'Thule is een eiland,' knikte Senta, 'en ook erg groot. Het kost je minstens een maand om er helemaal omheen te zeilen.' Ze glimlachte fier.

Luitenant Parzel keek naar de nieuwsgierige mensen op de kade, naar de huizen en pakhuizen achter hen, naar de groene heuvels daar weer achter, de heldere blauwe hemel erboven en hij had niet het gevoel bij wilden beland te zijn. In de havens lagen zeilschepen — geen stoomboten. Op de heuvels achter het vriendelijke stadje draaiden windmolens. Tientallen! Kerktorens zag hij niet.

'Wel,' zei hij zo vriendelijk mogelijk, 'ik zou het zeer op prijs stellen als iemand van het stadsbestuur — de burgemeester of zoiets — mij zou willen ontvangen.'

Senta's gezicht drukte onbegrip uit. De officier wees naar de zee, naar het grauwe schip.

'Wij komen van ver,' verduidelijkte hij in een soort kindertaaltje.

Ja, dat had Senta ook begrepen.

'Wij willen vriendschap sluiten met de mensen hier,' vervolgde de officier.

Wat moest ze daar nu mee aan? Tot haar opluchting zag ze de beide plezier-jachtjes terugkeren. Ze wachtte tot de eigenaressen ervan aan land waren gekomen en vroeg iets in haar eigen taal.

'Nee, ze hadden geen hulp nodig, ondanks de rook,' antwoordde de vrouw.

'Ik begrijp er niet veel van, maar de mensen daar aan boord stonden alleen vrolijk naar ons te zwaaien. Wat ze riepen konden we niet verstaan. Heb je ooit eerder zo'n wonderlijk schip gezien, Senta?'

'Het komt van ver. Die man spreekt gebroken Kanadeens en hij wil een hooggeplaatste bestuurster spreken.'

'Stuur hem naar de Konega,' raadde de vrouw aan. Senta glimlachte. Ze wendde zich weer tot de luitenant.

'Parzel, het lijkt me beter dat u zich tot onze Konega wendt. U zult haar vinden in onze hoofdstad Gothab, vierhonderd mijl ten noorden van Julianhab, aan de westkust. De Konega zal het belangwekkend vinden gasten uit een zo ver en machtig land te ontvangen.'

De enige man die zij ooit zó beleefd had toegesproken was Anouk, de echtgenoot van de Konegazuster geweest en het kostte haar moeite de hoffelijke woorden uit haar keel te wringen. Luitenant Parzel maakte een halve buiging en sloeg de hakken tegen elkaar.

'Wie is de Konega?' vroeg hij.

'Armina-Dottir,' antwoordde Senta bevreemd. Die buiging vond ze belachelijk.

'Ik bedoel: wat is de functie van de Konega?' En toen hij zag dat ze hem niet begreep vervolgde hij: 'Uw Konega is het staatshoofd?'

Senta, blij dat ze nu begreep waar hij het over had, knikte heftig.

Parzel wierp een blik op de omgeving en zuchtte.

'Vierhonderd mijl naar het noorden, zei u? Wij kennen deze kust niet. Zo te zien is die nogal... rotsachtig.'

'Erg rotsachtig,' bevestigde Senta, 'en veel eilandjes voor de kust. Stromingen en ondiepten. Heel verraderlijk. Maar als u naar de hoofdstad wilt varen kan ik u een loods meegeven.'

Ze was toch wel snel van begrip, ontdekte de luitenant, al vond hij het vreemd dat het een vrouw was die hem te woord stond.

'Een loods? Dat zou prachtig zijn.'

Tjee, dacht hij, dit is warempel een beschaafd land!

'Met wie heb ik eigenlijk de eer?' vroeg hij toen, niet helemaal op zijn gemak.

De vrouw leek zo rustig, zo weinig opgewonden door het bezoek van een vreemd schip uit een ver land.

Dat begreep ze niet, zag hij.

'Ik bedoel: wie bent u en wat is uw naam?'

'O. Ik ben Senta, havenmeesteres van Julianhab.'

'U... eh... bestuurt deze stad?'

'Natuurlijk niet. Maar onze stadsbestuurster is op reis. Ik vervang haar zolang.'

Zij, haar... had hij het wel goed verstaan?

'Wacht,' zei Senta en keerde hem de rug toe. Luitenant Parzel wachtte. Achter hem stonden de matrozen. Over zijn schouder zei de officier: 'Ze schijnen hier heel vriendelijk te zijn,' in het Badens. Het was bedoeld om de mannen gerust te stellen, al konden de meeste van hen het gesprek wel volgen.

Even later kwam Senta weer op de steiger, gevolgd door een vrouw van gevorderde leeftijd, dik, met korte blonde haren, gekleed in een wollen trui en een korte blauwe broek. Ze droeg geen enkel sieraad, alleen een lederen gordel

waaraan een of ander apparaatje hing.

'Dit is Frika, een ervaren loods,' stelde Senta de vrouw voor. 'Zij kan u veilig naar Gothab brengen.'

Een vrouwelijke loods en dan nog wel een die niet om aan te zien was!

Parzel slikte iets weg en dacht met schrik aan wat kapitein Semmel daarvan zou zeggen. Vrouwen aan boord brachten ongeluk, dat wist een kind.

Hij trachtte Senta duidelijk te maken dat hij het aanbod om een loods ter beschikking te stellen heel aardig vond, maar dat de bemanning van de BADENFELDER meer vertrouwen in een mannelijke loods zou hebben dan in een vrouw, al twijfelde hij niet aan haar bekwaamheid. Senta en Frika keken hem verwonderd, bijna boos aan en spraken even met elkaar in hun eigen taal.

Toen zag hij hoe de oudere vrouw fel het hoofd in de nek wierp, zich omdraaide en terugmarcheerde naar de kade. Senta bleef achter.

'Ze wil niet,' verklaarde ze toen. Dat was wel duidelijk.

'U kunt het zelf ook vinden,' zei Senta daarna, nogal afgemeten. 'U vaart gewoon ruim vierhonderd mijlen langs onze westkust, dan ziet u een eilandje met een rode rots die lijkt op de kop van een bruinvis. Er staat een vuurtoren op. Veertig mijl daar voorbij ziet u de ingang van de Sundrefjord. Die is breed en diep, al liggen er ook een paar eilandjes in. U vaart de fjord binnen en na enige tijd ziet u vanzelf een grote stad liggen. Dat is Gothab. Gothab heeft een grote, diepe haven. In Gothab woont de Konega.'

Na die woorden keerde ze zich om en liet hem staan, met zijn matrozen.

'Ik zal de boodschap aan onze kapitein overbrengen,' riep hij haar na.

Senta, al halverwege de steiger, keerde zich plotseling om en kwam weer naar hem toe. Haar gezicht stond donker. Ze wees naar de matrozen.

'Zijn dat wapens?'

Parzel knikte. 'U begrijpt, we konden niet weten wat ons te wachten stond in een volstrekt vreemd land,' legde hij uit. Senta trok de bovenlip op.

'Mannen met wapens,' zei ze en haar stem droop van afschuw. Ze schudde het hoofd en wees naar de BADENFELDER die nog altijd op stoom lag.

'Ga maar,' zei ze kortaf.

Opnieuw liep ze weg en dit keer kwam ze niet meer terug.

Parzel sprong weer in de sloep en gaf zijn mannen bevel terug te roeien naar het schip. Daar wachtten kapitein Semmel en eerste luitenant Kolbe hem ongeduldig op, in gezelschap van professor Kunz.

'En?' vroeg Kunz gretig, 'is het Groenland?'

'Het lijkt er veel op, alleen noemen ze het zelf Thule. Ze spreken een onverstaanbaar taaltje maar de vrouw die mij ontving brabbelde ook iets dat in de verte op Brits lijkt. Zelf noemt ze het Kanadeens.'

Hij bracht verslag uit van zijn gesprek met de havenmeesteres, terwijl professor Kunz langs hem heen keek naar het land, dat groen en uitnodigend voor hen lag. Er woonden dus mensen op Groenland, zo te zien zelfs zeer beschaafde mensen. Ze bezaten steden en havens en zeilschepen en windmolens en een hoofdstad met een soortement koning.

Bijzonder interessant, dacht hij opgewonden.

'Vierhonderd mijl naar het noorden?' hoorde hij kapitein Semmel roepen.

'Maar wat is hier een mijl?'

Parzel haalde de schouders op.

'Daar heb ik niet naar gevraagd. Een mijl is een mijl, dacht ik.'

'We weten toch niet hoe deze mensen rekenen. Hun mijl kan een kilometer zijn, of zelfs tien... U had die loods niet moeten wegsturen, luitenant.'

'Ik heb haar niet weggestuurd,' stoof de jongeman op, 'ze wilde zelf niets van ons weten. Ik vroeg alleen maar om een mannelijke loods, dat is toch logisch.

Wat weten vrouwen van de zee?'

'Parzel had gelijk,' viel nu luitenant Kolbe in. 'Een vrouw aan boord is niets gedaan, daar hebben we alleen maar last van.'

'Wagen we het erop deze kust nog een paar honderd mijlen te volgen?' vroeg de kapitein. 'Dit stadje hier schijnt volstrekt onbelangrijk te zijn. Ik denk dat we de hoofdstad wel zullen vinden als we de aanwijzingen opvolgen.'

'En wie zegt dat die havenmeesteres of wat was ze, ons niet bedriegt?' zei Kolbe.

'Als blijkt dat dat het geval is,' gromde kapitein Semmel, 'dan keren we om en schieten Julianhab plat! Dan weten ze hier meteen dat er met Badense marineschepen niet te spotten valt.'

'Het lijkt me anders wel een mooi land,' mompelde de professor. Hij richtte zijn verrekijker op Julianhab, met de ver van elkaar staande huizen, de kleine haven en hij volgde een zeilschip dat juist uitvoer. In stilte bewonderde hij de lijn van het schip. Het zag er prachtig uit met een ranke boeg, een overstekende achtersteven en drie volgetuigde masten.

'Schepen bouwen kunnen ze in elk geval wel,' prevelde hij.

De milde zeewind speelde met zijn dunne haar, het zonlicht fonkelde op het water; hij voelde zich plotseling heel behaaglijk.

'In het donker varen in deze onbekende wateren is me te gevaarlijk,' besliste de kapitein. 'Morgen vroeg zullen we het anker lichten en proberen de Sundrefjord en de hoofdstad te vinden. In elk geval heeft u gelijk gekregen, professor: Groenland bestaat echt. En het ziet er aanlokkelijk uit. Ik vraag me alleen af: wat is er tien jaar geleden met de E G O N gebeurd? Luitenant Kolbe, laat vannacht de wacht verdubbelen, want al hebben de Groenlanders Parzel geen kwaad gedaan — je kunt nooit weten.'

'Aye, aye, kapitein.'

'Dan nemen we nu een borrel op de goede afloop van onze reis,' zei Semmel, die zich ook nogal gelukkig voelde met dat mooie land op de achtergrond.

Hij wist niets van de ijlbode die reeds te paard met een bericht van Senta naar Gothab onderweg was.

Langzaam stoomde de BADENFELDER langs de westkust van Thule. Professor Kunz was dikwijls aan dek te vinden, vanwaar hij door zijn kijker de verre kustlijn bekeek. Ze voeren langs eilandjes, langs hoge klippen, langs rotsstrandjes en stadjes — altijd op veilige afstand van het land waarvan ze nog niets afwisten. De machines werkten slechts op halve kracht, deels om brandstof te sparen, deels omdat luitenant Parzel de waarschuwing van Senta voor ondiepten niet was vergeten. Toch hadden ze nog geen vierhonderd zeemij-len afgelegd toen ze het eiland dat de vorm had van een bruinviskop in zicht kregen. De vuurtoren stond er ook — tot zover bleken de aanwijzingen van Julianhabs havenmeesteres juist te zijn.

Luitenant Kolbe maakte een snelle berekening en zei: 'De Groenlandse mijl komt ongeveer overeen met veertienhonderd meter, of bijna anderhalve kilometer.'

Ze moesten er nog aan wennen om Groenland Thule te noemen.

Maar wat zij tijdens hun vaart langs de kust te zien kregen beviel de Badeners wel. Veel heuvels, bergen in de verte en groen, groen, groen. Soms passeerden ze prachtige zeilschepen en ook zagen ze veel kleinere bootjes waarin mensen voor hun plezier schenen rond te varen. De grijsgeschilderde BADENFELDER wekte uiteraard veel nieuwsgierigheid. Toch bleven de scheepjes op veilige afstand. De stampende machines en rookwolken uitbrakende pijp schenen de Thulenen schrik aan te jagen. Niet lang nadat ze het bruinviskop-eiland waren gepasseerd leek het of de kust terugweek.

'Zou dat de Sundrefjord zijn?' vroegen de officieren zich af.

De kapitein van de BADENFELDER verlegde de koers en voer langzaam verder.

Nu kregen ze de brede, met rotsen omzoomde fjord in het oog. Bij de wijde ingang lagen scheepswerven, daarachter rezen heuvels op: groen en bebost.

Aan bakboord waren de rotsen steil en hoog, slechts in gaten en spleten begroeid met kromme boompjes. Aan stuurboord was de oever lager, daar zag je verspreid liggende huizen en nog een grote scheepswerf. Tegenover de scheepswerf, midden in de fjord een begroeid maar onbewoond rotseilandje.

Ze voeren er met uiterste voorzichtigheid langs en kwamen toen aan een bocht.

Op de fjord was een druk verkeer van grote en kleine zeilschepen, die allemaal voor het grauwe schip opzij gingen. Peilingen wezen uit dat de vaargeul behoorlijk diep was. 'Hierdoor moeten eens reusachtige gletsjers naar zee geschoven zijn,' meende de professor. Hij keek zijn ogen uit naar de prachtige oevers, en de duizenden vogels die boven het water cirkelden.

Meeuwen, alken Jan-van-Genten, papegaaiduikers en tal van andere soorten waarvan hij de namen niet kende. De lucht was vervuld van hun geroep. Het water weerspiegelde helderblauw de onbewolkte hemel, de groene oevers en gladde rotswanden leken licht uit te stralen. Langs een van die hoge rotsen tuimelde een zilverwitte waterval.

Iedere Badener die geen dienst had in de machinekamer stond aan de railing en keek, keek...

'Oef!' zuchtte luitenant Kolbe, 'mooi hè!'

Professor Kunz keek om. De zee was al niet meer te zien, want de fjord vertoonde flauwe bochten, die meestal omzoomd werden door hoge rotsen.

Dieper en dieper groeven ze zich een weg naar binnen, weer een bocht en toen...

'Daar! Dat moet het zijn!'

Daar lag aan stuurboord, gebed tussen groene heuvels, een grote stad. Niemand van de Badeners twijfelde eraan: dit moest Gothab zijn, de hoofdstad van Thule. Semmel seinde naar de machinekamer: 'Stop! Halve kracht achteruit. Stop!' en de BADENFELDER kwam stil te liggen.

Kapitein Semmel liet de voor- en achterankers uitwerpen, want de haven binnenvaren durfde hij niet. Hier, midden in de fjord, tegenover de stad voelde hij zich veiliger. Wat wisten ze tenslotte van de bewoners van Groenland?

Het konden wel kannibalen zijn.

Allemaal stonden ze vol bewondering te kijken naar de stad. Dit was wat ze zagen:

Een grote haven, met kaden en steigers, omzoomd door hoge pakhuizen, met daarachter ver van elkaar staande huizen omgeven door tuinen. Een stad zo

kleurrijk en ruim dat ze hun ogen niet durfden geloven. Gothab was op lage heuvels gebouwd, op de hoogste punten stonden lustig draaiende windmolens. De straten waren breed, omzoomd door dikke, oude bomen, die hun schaduw wierpen over het plaveisel.

In de haven tientallen grote en kleine zeilschepen, langs een van de steigers vele witte roeibootjes. De hijskranen op de brede kade werden bediend door mankracht of ossen. De wagens die werden in- en uitgeladen voor de pakhuizen werden getrokken door paarden met brede schoften en zware, harige benen. Zo ver het oog reikte geen elektriciteitsdraden, geen torens, geen spoorlijnen. Ver weg, op een lage heuvel, lag een park waarin iets wits schemerde.

Een gebouw? Hoe groot de stad precies was konden ze niet zien, er waren zoveel bomen dat het bijna een groot bos leek.

Kapitein Semmel liet konstabel Kantwerk een drietal kanonschoten lossen, met losse flodders natuurlijk, als aankondiging dat de afgezanten van het Groot Badense Rijk Groenland ontdekt hadden — pardon: Thule.

Intussen had zich een aanzienlijke menigte Thulenen op de kade en steigers verzameld, kijkend naar het vreemde, grauwe schip dat daar midden in de fjord op zijn ankers reed en waar kleine figuren af- en aan liepen. Door zijn kijker bestudeerde professor Kunz de mensen. Ze zagen er weinig welvarend uit. Velen liepen in een hemd met korte mouwen, een broek die niet verder dan hun knieën reikte en op sandalen. Hij zag ook mannen zonder hemd, met enkel een korte broek. De meeste kinderen liepen blootsvoets, een paar kleintjes waren zelfs helemaal naakt. Het was een warme lentedag, dat wel.

Toch zag hij er een teken van armoede in.

Het gebulder van de Badense kanonnen deed de menigte terugdeinzen en vele van de kinderen holden weg.

Ze zijn zich een ongeluk geschrokken, dacht de professor tevreden. Goed gezien van de kapitein. Nu weten ze meteen dat de BADENFELDER geen schip is dat overvallen en geplunderd kan worden, maar een drijvend fort.

Semmel kwam naast hem staan.

'Dus dit is het dan,' zei hij neutraal. Professor Kunz knikte tevreden. 'Eenvoudig

geklede mensen, geen stoomschepen, geen elektriciteitswerken, geen hoogbouw, geen rokende fabrieksschoorstenen...' somde hij op. 'De optel-som maakt het duidelijk: dit is een achtergebleven gebied met een primitieve economie, een arme bevolking en kennelijk een wonderschoon achterland dat nog wel niet half ontgonnen zal zijn.'

Zijn hart sprong op in een onzinnige hoop. Deze domme Groenlanders zouden in hem en de andere Badeners zeker een soort halfgoden zien, aangekomen op hun statige zeekasteel om hun de zegeningen van een moderne beschaving te brengen, nadat zij met hun donderende kanonnen de inboorlin-gen een heilige vrees hadden ingeboezemd.

Na de aankomstschoten besloot kapitein Semmel minstens een uur te wachten. Wellicht kwam er straks een boot met hoogwaardigheidsbekleders langszij om de Badeners welkom te heten. Laat ze eerst maar kijken, gapen van verwondering, zich afvragen wat dit voor een bijzonder schip is, dacht hij vermaakt.

Maar professor Kunz werd ongeduldig. Hij hunkerde ernaar aan land te gaan, die wondermooie stad van dichtbij te bekijken, kennis te maken met de bewoners. Al moest hij de kapitein gelijk geven: het was beter te wachten tot de koning — of konega — door nieuwsgierigheid gedreven zich het eerst zou melden.

Vijftien jaar lang had professor dr. Wilhelm Kunz gedroomd van Groenland.

Het feit dat het eerste expeditieschip, de E G O N , nooit van de reis was teruggekeerd had hem niet ontmoedigd. Groenland moest er zijn! Het was te groot om als zoveel eilandjes tijdens de Grote Ramp in de oceaan verdwenen te zijn. Nu was hij geen geestdriftige jonge geleerde meer, maar een bezadigd man van even in de veertig. Maar kijkend naar Gothab en het groene achterland, naar de wazige bergcontouren daar weer achter liep zijn hart vol met dankbaarheid. Hij had gelijk gehad! Groenland bestond en zijn eerste indruk was: een mooi land, arm en primitief, maar zéér de moeite waard!

Niemand van de Groenlanders scheen de moed te hebben de BADENFELDER

te naderen. De mensen stonden op de kade en steigers, een beetje vreesachtig leek het wel, maar onbeweeglijk. Geen met witte paarden bespannen wagen verscheen waaruit een prins, een koning of een burgemeester stapte om de vreemde bezoekers nader te bekijken. Er gebeurde helemaal niets.

'We hebben ze bang gemaakt,' meende Kunz. 'Laten we het erop wagen en aan land gaan.'

Kapitein Semmel aarzelde. Eindelijk zei hij:

'Goed, ik zal een sloep laten strijken en vier man aan land sturen onder leiding van luitenant Kolbe. Hij spreekt de taal van de Britten vrij goed en om de een of andere onbegrijpelijke reden schijnen er op Groenland ook mensen te zijn die Brits spreken — al snap ik nog altijd niet hoe dat kan.'

'Voor de Grote Ramp,' zei de professor, 'was het Brits een soort wereldtaal.

Misschien is daarvan niet alleen in het Britse Rijk maar ook in andere delen van de wereld nog iets overgebleven.'

'U zult het wel weten, professor,' gromde Semmel en hij wees vier matrozen en eerste luitenant Kolbe aan om naar de haven te roeien.

'Ik ga ook mee,' verklaarde Kunz vastbesloten.

'Mijn beste professor, dat kunt u beter niet doen. We moeten er eerst zeker van zijn dat die Groenlanders geen kwaad in de zin hebben.'

'Ik durf het wel aan, kapitein. Ik ben niet bang voor deze mensen. Ze zien er vriendelijk uit en zo te zien is niemand gewapend. Ik zal in elk geval mijn revolver meenemen.'

'Nee, ik verbied het u, professor.'

'Kapitein, u bent de gezagvoerder van de BADENFELDER, maar het is *mijn* expeditie, ik ben geen militair en over mij hebt u niets te zeggen.'

'Aan boord van mijn schip ben ík de baas.'

'En ik heb een opdracht te vervullen van onze hooggeëerbiedigde Egon in eigen persoon. Het is mijn plicht het eerst aan land te gaan en mijn opwachting te maken bij het Groenlandse staatshoofd of de regering of wat ze hier hebben. Ik heb diplomatieke status.'

Trots klopte de geleerde op zijn borstzak. Ondanks zijn veertig jaren en niet-

militaire kleding zag hij er krijgshaftig uit.

'In Godsnaam dan, professor, maar ik wens u eerst onder getuigen te horen bevestigen dat u zich aan land begeeft ondanks mijn nadrukkelijke bezwaren.

Als die wilden u dan aan stukken scheuren ben ik er niet verantwoordelijk voor.'

'Akkoord.'

Formaliteiten en zich aan alle kanten indekken waren eten en drinken voor de Badeners.

De sloep werd uitgezet en vier matrozen roeiden professor Kunz en luitenant Kolbe naar de haven tot bij een drijvende steiger. Vele behulpzame handen werden de vreemdelingen toegestoken zodra ze aanstalten maakten de sloep te verlaten. Luitenant Kolbe gaf twee matrozen opdracht de sloep te bewaken, de beide andere moesten meegaan. Even later stonden ze op de ronde keien van de kade, omstuwd door honderden mensen die zich echter niet op-drongen en de bezoekers voldoende ruimte lieten om zich te bewegen. De luitenant wendde zich tot een baardige oude heer en sprak hem aan in het Brits:

'Edele heer, wij zijn afgezanten van een machtig land dat ver in het zuidoosten aan de oceaan ligt. Wij komen met vreedzame bedoelingen en zouden graag contact opnemen met uw staatshoofd of diens vertegenwoordigers.'

'Dat verstaat hij toch niet,' riep een jonge stem. Een meisje van een jaar of twintig werkte zich naar voren en keek de vreemdelingen vrijmoedig aan. 'U

wilt de Konega spreken?'

Haar accent van het Brits was moeilijk thuis te brengen maar toen ze haar woorden nog eens herhaalde konden ze haar redelijk goed verstaan. De luitenant salueerde, de professor klapte zijn hakken tegen elkaar.

'Het zal ons een grote eer zijn,' zeiden ze, min of meer tegelijk.

Het meisje keek even twijfelend, zei in haar eigen taal iets tegen de omstan-ders die onmiddellijk uiteenweken om hen door te laten.

'Ik zal u de weg wijzen,' zei het lieve kind. Lenig en vrolijk huppelde ze voor

hen uit. Ze sloeg een brede laan in. Deze laan kwam uit op een andere en weer een andere... na enige tijd begon de weg te stijgen. Professor Kunz vroeg zich verontwaardigd af waarom hun geen rijtuig of zoiets ter beschikking was gesteld. Hij kreeg het warm en raakte buiten adem.

Toen hij omkeek zag hij een hele sliert kinderen die meeliepen: de kleintjes meestal naakt, de oudere gekleed in luchtige bloesjes, korte broeken, blootsvoets. Hij kon niet goed zien wat het waren: jongens of meisjes. Het meisje dat voor hen uit danste — want dit kon je nauwelijks lopen noemen, zo lichtvoe-tig scheen zij — droeg eveneens een korte broek, die strak om haar stevige dij-benen spande. Geen kousen, alleen sandalen. Dat het een meisje was en geen zachtaardige jongen kon je zien aan haar vormen en aan het prachtige lange haar dat in een vlecht op haar rug hing. Luitenant Kolbe streek zijn snor op en trok zijn schouders naar achteren. In zijn onberispelijke witte uniform wilde hij graag bewonderd worden.

'Jongedame, niet zo snel! Ik krijg steken in mijn zij,' riep Kunz, maar het meisje scheen hem niet te verstaan.

En wat een vogels! Overal zaten ze: op de schuine daken, midden op de weg, in de struiken van de tuinen, tussen het lover van de beuken, platanen en eiken. Of ze vlogen rond om neer te strijken in een dakgoot, op een hek en met een schuin kopje te kijken naar de optocht in de laan. Veel katten en honden die onbekommerd rondliepen. Maar gelukkig ook opgeschoten jongens, gekleed in een soort dunne overall, die met wagentjes langs de straten liepen en die met bezem en schep zoveel mogelijk vogelpoep en hondedrollen opveeg-den, waarna ze de schep in de wagentjes ledigden. Verder bestond het enige verkeer uit wagens getrokken door paarden of ezels. De voerlui liepen er altijd naast en duwden mee als het heuvelop ging.

Eindelijk, na een lange, vermoeiende wandeling kwamen ze bij een hoog smeedijzeren hek, aan beide kanten geflankeerd door een twee meter hoge taxushaag. Het hek was erg mooi en stond wijd open. Daarachter lag een soort park met bloeiende struiken, perken en grasvelden en midden in dat park lag een breed, laag gebouw, opgetrokken van blauw-witte natuursteen en omgeven door een zuilengalerij. Een paleis zonder torens. Het was Kunz al meteen opgevallen dat dit een stad zonder torens was, zelfs kerktorens ontbraken. Het waren vooral de vele windmolens die hun malende wieken hoog in de lucht staken die de stad een karakteristiek aanzien gaven.

Bij het hek stond geen wachtpost, maar het meisje ging niet verder mee. Ze wees op het grote gebouw.

'Daar woont de Konega,' zei ze vrolijk. Ze wuifde even naar de vreemden en liep weg.

'Doorlopen dan maar,' prevelde Kolbe en gaf de twee matrozen een wenk hem te volgen. Het grind knerpte onder hun voeten.

In het park kwamen twee vrouwen hun tegemoet, ouder dan het meisje dat hen hier had gebracht — en ze droegen rokken! Hofdames? Professor Kunz maakte een diepe buiging waarbij hij de hakken tegen elkaar sloeg. Hij had zich voorgenomen zich als een waardige regeringsvertegenwoordiger te gedragen. De vrouwen wisselden even een verbaasde blik en nog voor luitenant Kolbe iets had kunnen zeggen sprak de oudste van de twee in het Brits:

'Konega Armina-Dottir is van uw komst op de hoogte gesteld en wenst u te spreken.'

'Daarvoor zijn wij gekomen, dame,' antwoordde Kolbe zo beleefd mogelijk.

'Komt u maar mee.'

Ze liepen over een breed pad, soldaten of wachten zagen ze niet, alleen een paar tuinlui die bezig waren rozenstruiken op te binden en bloemperken te wieden.

Ze betraden de zuilengalerij waarop veel deuren uitkwamen. In de schaduw van de galerij liepen een paar vrouwen, vier kinderen renden rond, er lag een mooie langharige hond te slapen en twee katten speelden in een hoekje met een sparappel. Vele van de deuren stonden open. Bij één ervan hielden de vrouwen stil.

'Komt u binnen.'

Ze kwamen in een ruim vertrek waar lage banken overdekt met kussens stonden. Midden in de zaal stond een jongeman naast een tafeltje met enig aardewerk.

De vrouwen wezen naar de banken. Kunz en Kolbe waren blij dat ze konden gaan zitten. De beide matrozen bleven achter hen staan, het geweer in de holte van hun arm. Dat begrepen de dames niet. Ze gebaarden dat die jongens ook

moesten gaan zitten. Luitenant Kolbe zag het en snauwde zijn ondergeschikten toe: 'Blijf staan' waarna de matrozen meteen bevroren en rechtop onbeweeglijk voor zich uit staarden. De jongen schonk intussen een viertal bekers vol uit een aarden kruik en bood ze de vreemdelingen aan. Eerst kregen de matrozen er een, tot geheime verontwaardiging van Kolbe. Daarna de professor en toen pas de luitenant.

De drank was lekker. Koel, lichtzuur, prikkelend en opwekkend. Het scheen een soort bier te zijn, maar bevatte weinig alcohol. Ze dronken dorstig. Intussen keken de vrouwen nieuwsgierig naar de geweren en naar de revolvergor-dels van Kunz en Kolbe.

'Zijn dat wapens?' vroeg de oudste plotseling. 'Wilt u die dan op de galerij neerleggen?'

'Op de galerij?' vroeg Kolbe verbluft. 'Zomaar, terwijl iedereen daar rond-loopt? Het spijt me, mevrouw, dat mogen we niet doen. Het zijn wapens die bij uw mensen niet bekend zijn. Als ze er uit nieuwsgierigheid aan gaan peu-teren kunnen er ongelukken gebeuren.'

De vrouw keek hem boos aan.

'Niemand zal er een vinger naar uitsteken, dat kan ik u verzekeren,' zei ze kortaf. Ze stapte op een van de matrozen toe en stak gebiedend haar hand uit.

'Laat je niet ontwapenen,' schreeuwde de luitenant in het Badens.

De matroos schudde vastberaden het hoofd en hield zijn geweer buiten haar bereik.

'Dan moet ik u verzoeken meteen weer te vertrekken,' zei de vrouw en het was te zien hoe kwaad ze was. Professor Kunz deed een poging tot verzoe-ning.

'Ik kan me voorstellen dat ze geen gewapende vreemdelingen bij hun staatshoofd toelaten,' zei hij. 'Wat voor kerel die Konega ook moge zijn — ze kennen ons hier niet en weten niet waarvoor we zijn gekomen. Wij zouden een gewapende Groenlander ook niet zomaar toelaten tot onze geëerbiedigde Egon, nietwaar? Kom Kolbe, laat uw mannen hun geweer op de galerij brengen, anders komt er van onze onderhandelingen niets terecht.'

'Ik heb mijn orders,' gromde Kolbe koppig.

Toen stond Kunz op, gespte zijn patroongordel los en legde die buiten op de galerij. Daar had zich intussen een aantal vrouwen en kinderen verzameld.

'Laat niemand daar aankomen,' zei Kunz, 'vooral de kinderen niet. Ze zouden zich kunnen bezeren.'

De vrouwen staarden hem aan, hij zag één van hen knikken; blijkbaar verstond ze zijn Brits. Ze wendde zich tot de anderen en vertaalde wat hij had gezegd. Achteraan werd gegiecheld.

Kunz keerde terug naar de zaal en verzekerde de luitenant dat er geen enkel gevaar te duchten was. Deze mensen waren veel te aardig en bescheiden om dingen beet te pakken die zij niet kenden. Daarom zette Kolbe zijn beide matrozen ook op de galerij, met wapens en al en gaf hun bevel daar te blijven. Hij legde zijn eigen revolver af, al deed hij het met tegenzin. Hij was niet gewend te doen wat vrouwen hem opdroegen.

Ze kregen nog een beker van het frisse bier en daarna brachten de vrouwen hen door allerlei gangen naar een terras aan de achterzijde van het paleis.

Daar zat, op een stenen bank belegd met kussens een vrouw — alweer een vrouw! — in een lang groen kleed, met naast haar een jongen die niet ouder kon zijn dan een jaar of zeventien.

Het terras lag hoog boven de stad en bood een prachtig uitzicht op huizen, pleinen en parken. In de verte glinsterde het water van de fjord.

De vrouw op de bank was imponerend. De groene japon reikte tot over haar voeten, twee lange vlechten, met zilverdraad doorweven, hingen neer tot op haar middel, op het hoofd droeg ze een bloemenkrans. De jongeman naast haar droeg een wit hemd, lederen korte broek en sandalen, maar leek toch op een of andere manier beter gekleed dan de jongens die Kunz in de stad had gezien. Wie van hen beiden was nu de Konega?

Kunz en Kolbe bogen diep, al wisten ze niet precies voor wie van de twee.

Er zaten en stonden nog meer vrouwen op het terras, ook liepen er een paar jongens rond met schalen vruchten en kruiken bier.

Kolbe salueerde, stelde zich voor, stelde ook de professor voor en gaf die daarna het woord. Kunz, zoekend naar de mooiste uitdrukkingen in het Brits, zei zijn lesje op. Hoe hij als afgezant van het Groot Badense Rijk dat half Europa besloeg was gekomen met het doel vriendschappelijke betrekkingen aan te knopen met het volk van Groenland, namens het hoofd van de Badense regering: Egon de Achtste. En hoe deze Egon hoopte dat deze vriend-schapsbanden tot wederzijds genoegen en voordeel konden strekken. Hij verzekerde de Konega (was het nu de vrouw of de jongen?) dat hij diep onder de indruk was van hetgeen hij tot nu toe had gezien van de prachtige hoofdstad en het schone Groenland en dat hij...

'Ons land heet Thule,' viel de dame hem kortaf in de rede.

Kunz verontschuldigde zich uitgebreid. Daarna vertelde hij over de oeroude landkaarten die de geleerden van zijn land hadden bestudeerd, kaarten die op geen enkele wijze meer klopten omdat ze dateerden uit de tijd van voor de Grote Ramp, maar ze hadden er toch uit kunnen opmaken dat ver naar het noordwesten een groot eiland moest liggen dat de naam Groenland droeg en...

'Dat is de oude naam. Tien eeuwen geleden hebben de overlevenden van de Grote Ramp het land een nieuwe naam gegeven. Het heet nu Thule,' zei de vrouw. Tot dat ogenblik had Kunz zijn woorden in hoofdzaak tot de jongen gericht, menend dat hij de Konega was en de dame zijn moeder. Misschien trad zij op als regentes, want die knaap was natuurlijk nog te jong om te regeren. Maar omdat het de dame was die hem steeds antwoord gaf, wendde hij zich nu rechtstreeks tot haar.

'Het grote verlangen naar vriendschap met de hele wereld van onze geëerbiedigde Egon heeft hem ertoe gebracht een expeditieschip te laten uitrusten om op zoek te gaan naar Groe... naar Thule, opdat ook wij...'

'Hoe komt het, Kunz, dat u de taal van de Kanadenen spreekt, zij het door-spekt met onbekende woorden?' vroeg de Konega. Dat ze hem voortdurend in de rede viel vond Kunz nogal ongemanierd, maar het verried ook een levendige interesse en dat kon geen kwaad.

'Mijn vadertaal is het Badens, hoogheid. Een aantal Badeners echter heeft geleerd ook het Brits te beheersen omdat het Groot Badense Rijk nauwe han-delsbetrekkingen onderhoudt met het Britse Eilandenrijk. De Britten zijn een

hoog ontwikkeld volk maar zij hebben moeite met het leren van vreemde talen. Wij Badeners niet. U noemt het Kanadeens, maar beide talen hebben duidelijk dezelfde oorsprong. Uit oude, opgegraven boeken hebben wij kunnen opmaken dat het land Canada, dat nog veel westelijker moet liggen, lang geleden deel uitmaakte van het Britse Rijk en daarom neem ik aan dat in Canada, voor zover daar mensen wonen, die taal nog steeds wordt gesproken.'

'Kanada ligt aan de overzijde van de Thuleense zee,' zei de Konega. 'Kanadenen en Thulenen drijven ook handel.'

'Het verheugt mij dit te horen,' sprak Kunz beleefd. 'Sta mij toe, hoogheid, dat ik u een persoonlijke groet van de grote Egon overhandig.'

Uit zijn binnenzak haalde hij een rol papier, dichtgebonden met een rood lint en reikte het de vrouw aan. Die schoof het lint eraf, rolde het document open, dat voorzien was van een aantal indrukwekkende stempels en het zegel van de Egon hoogstpersoonlijk. Ze wierp er een onverschillige blik op en gaf het papier terug.

'Ik kan dit niet lezen, maar ik geloof u op uw woord. Waarom gaat u eigenlijk niet zitten?'

Ze wees op de vele kussens die her en der op het stenen terras verspreid lagen. Sommige kussens waren bezet, maar er was nog plaats genoeg.

'Graag hoogheid, als u ons toestaat in uw bijzijn plaats te nemen...'

Wie op audiëntie bij de Egon kwam bleef staan, op eerbiedige afstand. En boog. En klapte met zijn hakken, de pet of hoed onder de arm. En ging achteruitlopend het vertrek weer uit. En boog in de deuropening nog eens. Daarom waagden Kunz en Kolbe het nauwelijks om op de kussens plaats te nemen.

Bovendien zaten ze dan laag en moesten opzien naar die statige vrouw op de bank.

Armina-Dottir keek koeltjes op hen neer.

'Waarom noemt u mij telkens hoogheid, Kunz? Ik ken dat woord niet. Men spreekt mij aan met Konega.'

'Vergeef het ons, hoo... Konega, dat konden wij niet weten,' stamelde de

professor, die niet graag een hooggeplaatst persoon verkeerd aansprak. Daarmee kon je je heel vervelende dingen op de hals halen.

'Vertel me meer van uw land.'

En de professor vertelde. Hij beschreef het machtige Groot Badense Rijk dat reikte van de kusten van de Noordzee tot diep in het binnenland van Europa, tot waar het zo koud werd dat er geen palm of vijgeboom meer wilde groeien.

Hij sprak over het spoorwegnet dat de grote steden met elkaar verbond, over de elektriciteitscentrales en gebruikte minstens acht maal de term: technische vooruitgang. Ook gaf hij hoog op van de Badense cultuur, de dichtkunst, beeldhouwkunst, architectuur. Over de godsdienst zweeg hij. Het ontbreken van kerken in Gothab had hem te denken gegeven. Waren deze mensen nog heidenen? Dat was dan iets van later zorg. De bisschop van Badenburg zou zeker niet aarzelen een paar honderd missionarissen naar Thule te sturen zodra hij daarvan lucht kreeg.

Kunz sprak lang en vurig, trots op zijn vaderland. De Konega luisterde stil, evenals de jongen, ofschoon de professor vermoedde dat zij lang niet alles verstonden en zeker niet alles begrepen van wat hij vertelde. Eindelijk zweeg hij, een beetje buiten adem en blij met het koele windje dat over zijn voorhoofd streek.

'Het klinkt interessant,' zei de Konega, 'maar het doel van uw komst is me nog niet geheel duidelijk.'

Zittend maakte Kunz weer een soort buiging.

'Ten eerste,' zei hij deftig, 'is ons bezoek het gevolg van wetenschappelijke belangstelling voor Gr... eh... Thule. Verder is het de wens van onze geëerbiedigde Egon om met alle volkeren van de aarde in vrede en vriendschap te leven.'

'O.' Het klonk alsof ze er geen woord van geloofde. Nu wendde de Konega zich tot de jongen die tot nu toe zwijgend naast haar had gezeten.

'Wat denk jij ervan, Christian?' Blijkbaar uit beleefdheid jegens de gasten vroeg ze dat in het Kanadeens. De jongen antwoordde in dezelfde taal:

'Het klinkt wel opwindend, mama.'

Zijn ogen schitterden en hij keek niet zonder bewondering op Kunz neer.

'Goed. Kunz, u lijkt mij een beschaafd mens. Uw metgezel die eerst weigerde zijn wapens af te leggen bevalt me minder. Maar u zoudt mij een genoegen doen door enige tijd mijn gast te blijven, opdat u niet alleen mij, maar ook de leden van de Vrouwenraad kunt inlichten over uw land en uw regerings-vorm. Uw metgezellen kunnen teruggaan naar hun schip. Daarbij moeten zij wel bedenken dat het in Thule aan mannen niet is toegestaan wapens te dragen.'

Kunz wilde iets zeggen, maar de luitenant was hem voor.

'Edele Konega, mag ik u erop wijzen dat wij niet konden weten hoe de ontvangst in dit voor ons onbekende land zou zijn? Die wapens waren slechts een voorzorgsmaatregel. Reeds eerder verloren wij een expeditieschip dat Groenl... dat Thule trachtte te bereiken.'

'Wanneer was dat?'

'Ruim tien jaar geleden. Wij weten zelfs niet of het schip ooit Thule heeft bereikt en...'

'Het is niet hier geweest, dan zou ik erover hebben gehoord.'

Dat kan ze nou wel zeggen maar ik geloof het niet, dacht Kolbe.

'Verder moet ik u zeggen, edele Konega, dat de bemanning van ons schip de B A D E N F E L D E R ernaar hunkert aan land te gaan. Ongewapend uiteraard. De manschappen zijn wekenlang op zee geweest, we hebben twee voorjaarsstor-men moeten doorstaan en door de onbekendheid van de bestemming ontstonden er soms spanningen aan boord. Ik verzoek u daarom alleronderda-nigst uw toestemming te geven zodat onze matrozen bij toerbeurt de gelegenheid krijgen te passagieren.'

'Wat is passagieren?'

'Aan land komen, de stad bekijken.'

'Dat mogen ze.'

'Dank u, edele Konega.'

'En Kunz blijft hier als mijn gast.'

'Ik voel me zeer vereerd, Konega,' antwoordde Kunz weer met een buiging.

Als je op een kussen zit kun je moeilijk je hakken tegen elkaar klappen.

'Staat u mij echter toe nog deze avond aan boord door te brengen, opdat ik wat bagage bijeen kan pakken? Het zal me een eer en genoegen zijn mij morgenochtend opnieuw ten paleize te melden en gebruik te maken van uw edel-moedige gastvrijheid.'

Hij stond op, Kolbe volgde zijn voorbeeld. Nu bogen ze samen, klapten met de hakken, liepen achteruit in de richting van de terrasdeuren. Ze hoorden de vrouwen giechelen, zagen de Konega glimlachen en de jongen sloeg de hand voor de mond alsof hij zich moest inhouden om niet in een schaterlach uit te barsten.

'Even wachten,' riep de Konega toen de Badeners op het punt stonden het terras te verlaten. 'Kolbe, is het waar wat ik heb gehoord, dat aan boord van de BADENFELDER geen enkele vrouw is?'

'Natuurlijk niet, Konega.'

'Vreemd...'

Ze draaide zich om naar de jongen en begon in het Thuleens tegen hem te praten. Dat scheen het einde van de audiëntie te zijn. Kolbe haalde diep adem toen hij met Kunz terugkwam in de voorzaal.

'Een hooghartige dame hoor,' zei hij in het Badens, 'maar verder viel het nogal mee. Ze scheen wel onder de indruk van uw woorden, professor.'

Ze vonden hun matrozen en wapens terug in de voorgalerij, liepen door het paleispark tot ze bij het hek kwamen dat nog altijd wijd openstond.

'Is het u ook opgevallen, professor, dat het paleis niet eens bewaakt wordt?

Geen wachtposten, geen officieren in het paleis, alleen dames en jongens. Ik

snap er niets van.'

'Ik heb wel een man in de galerij gezien,' antwoordde Kunz, 'maar je weet hier waarachtig niet of je dan te maken hebt met een minister of met een knecht.'

'Het paleis vond ik ook tamelijk armoedig. Geen brokaten gordijnen, geen gouden biesjes langs de panelen, geen kristallen hanglampen of zilveren vaatwerk... Wat is dat voor een soort staatshoofd? Al is de bevolking arm, elke koning of president voelt toch de behoefte zich van de gewone mensen te onderscheiden door een geweldig vertoon van pracht en rijkdom. Die Konega droeg zelfs geen juwelen. Zou hier eigenlijk wel iets voor ons te halen zijn, professor?'

'Dat zal wel blijken in de volgende dagen.'

'Ik vond nog iets erg vreemd. Het staatshoofd is een vrouw, ze zei ook zoiets over een Vrouwenraad... Het zal hier toch niet zo zijn dat de *vrouwen* het voor het zeggen hebben?'

'Dat kan ik me nauwelijks voorstellen. Die jongen zal wel de toekomstige koning zijn, maar hij is nog te jong en dus regeert zijn moeder voor hem. Wellicht is de koning, zijn vader overleden. In een arm land als dit zullen de mensen waarschijnlijk niet erg oud worden.'

Maar terwijl de Badeners, dit keer zonder gids, door de lanen van Gothab dwaalden op zoek naar de haven, zagen ze toch menige oude heer of oudere dame over straat lopen, die hun vriendelijk toeknikte en soms een flitsende glimlach schonk. Het viel Kunz op dat ze nog zo'n goed gebit hadden, ondanks hun gevorderde leeftijd.

Eindelijk bereikten ze de kade weer en lieten zich terugroeien naar de BADENFELDER.

9 Minachting en wantrouwen

Op het terras achter het paleis zaten Christian en zijn moeder en dachten na over het bezoek van de vreemdelingen. De ondergaande zon kleurde de muren van het winterpaleis zachtroze.

Christian was verbijsterd. De vreemdelingen — juist de mensen waarvoor zijn moeder de vorige week haar angst had uitgesproken — leken zo onschuldig, zo... gewoon! Net zulke mensen als Thulenen of Kanadenen. Iets anders gekleed, hun Kanadeens klonk zonderling, nogal afgebeten en sissend en hij vreesde dat hij lang niet alles had begrepen wat die Kunz had verteld over het Groot Badense Rijk, maar voor de rest waren het gewone beschaafde mensen. Niet zoiets als de Merikanen.

Tegelijk voelde hij dat zijn moeder er niet gerust op was.

'Mama,' zei Christian zacht.

'Ja.'

'Waar denkt u aan?'

'Waar dacht jij aan?'

Ze waren alleen achtergebleven op het terras. De andere vrouwen waren weggegaan om hun verschillende plichten te gaan vervullen, de kinderen naar bed te brengen of om hun reis naar hun eigen gewest voor te bereiden.

Hooggeplaatste vrouwen zoals de leden van de Vrouwenraad hadden aan de normale zesurige werkdag niet genoeg. Zij werkten bij wijze van spreken dag en nacht.

'Ik dacht,' zei Christian, 'dat die Badeners precies zijn als wij en toch heel anders. Zoals ze het Kanadeens radbraken... En Kunz sprak over zaken waarvan ik me geen voorstelling kan maken. Wat is een spoorwegnet? Of een stoommachine? Snapte u er iets van, mama?'

'Jazeker.'

'Leg het me eens uit.'

'De stoommachine is in Thule al bijna twee eeuwen geleden uitgevonden door een technisch begaafd echtpaar. De vrouw berekende de principes, de man bouwde het ding. En het werkte! Je moet maar eens aan Anouk vragen hoe het werkte, hij weet het wel. Goed, ze lieten het ding proefdraaien en iedereen was onder de indruk, behalve de toenmalige Konega, mijn bet-over-grootmoeder Belle-Dottir. Ze keek naar de rookwolken die de machine uitbraakte, luisterde naar het gestamp van de zuigers, hoorde geratel en gesis van ontsnappende stoom en schudde het hoofd. Ze verbood ooit nog zulke dingen te bouwen. Het oorspronkelijke ding werd weer uit elkaar gehaald en voor iets anders gebruikt.'

'Wat kan zo'n machine doen?'

'Precies hetzelfde wát onze windmolens en watermolens doen: raderen laten draaien. Alleen veel sneller en met meer lawaai en vuiligheid.'

'Is dat de reden waarom Belle-Dottir de bouw van stoommachines verbood?'

'Ja. Ze verslinden brandstof: hout of kolen. Ze moeten voortdurend vet gehouden worden, ze stinken vreselijk en vervuilen alles om zich heen: de lucht, de grond, de mensen die ermee moeten werken.'

Christian fronste de wenkbrauwen.

'Die man, die Kunz, sprak ook over spoortreinen. Hebben die iets met stoommachines te maken?'

'Ik denk dat je een stoommachine op wielen kunt zetten en dan andere wagens kunt laten voorttrekken. Zo goed als een stoommachine een tandrad kan laten draaien, kan het ook wielen in beweging brengen: vier of zes. Een kwestie van overbrenging. Je kunt die dingen dus als trekdier benutten. Op de een of andere vernuftige manier schijnen de Badeners er ook een schip mee vooruit te kunnen duwen. Hoe, weet ik niet. Maar wij stonden allebei op de tempelheuvel te kijken toen de BADENFELDER de fjord inkwam en zag je de vieze rook die er uit opsteeg? En geen zeil te bekennen...'

'Het zag eruit of er brand aan boord was.'

'Om een stoommachine aan de gang te houden heb je een groot vuur nodig.'

'Maar dan kunnen ze ook varen — en zelfs heel snel — als het windstil is.'

'Ja.'

'Beter dan een zeilschip.'

Ja.'

'Maar dan is de stoommachine toch een vooruitgang! En die werd tegengehouden door een Konega.'

'Belle-Dottir verbood het ding omdat ze vreesde voor de omgeving, die zou vervuild raken en bederven. Toen Kunz zijn verhaal afstak kreeg ik een soort visioen. Het was alsof ik een golvend landschap zag, vol met hoge ijzeren palen waaraan lange draden hingen; de vogels vlogen zich ertegen kapot. En ik zag een glimmend zwart lint door dat landschap waarover zich een soort slang voortbewoog, een hoge ijzeren slang volgepakt met mensen en goederen. De slang blies vieze rook uit, precies zoals dat schip in de fjord en hij stonk, ratelde, bonkte, siste. De vogels vluchtten weg, de dieren in de wouden schrokken en gingen er in paniek vandoor, de smook bleef hangen boven de velden, verwoei geleidelijk, maar je bleef het ruiken. En ik zag een berg vuilnis, onvernietigbaar stinkend vuilnis, vergeven van ratten en vliegen. Daar-omheen: kwijnende bomen, stervende struiken. Ik begreep de beelden die ik zag niet altijd, maar ze bleven terugkomen, telkens als die Kunz sprak over technische vooruitgang. Hij scheen er zelfs bijzonder trots op te zijn. Maar ik dacht: Wat bedoelt hij precies met technische vooruitgang? Wat is de prijs?

Vernietiging van de natuur?'

'Onzin,' riep Christian verhit, 'u houdt niet van veranderingen, u bent er bang voor.'

'Bang is het goede woord niet. Denk na: de Badeners komen aan in een schip dat vuile rook uitbraakt, ze komen gewapend naar het paleis en eisen de Konega te spreken, maar Kunz keek steeds naar jou omdat hij jou blijkbaar de belangrijkste persoon vond. Zijn eigen staatshoofd is ook een man. Hij scheen zich tussen vrouwen weinig op zijn gemak te voelen — is je dat niet opgevallen? In de klank van zijn stem schemerde iets zeer hooghartigs door, vooral toen hij ontdekte dat niet jij maar ik de Konega was. Het hinderde hem dat hij zijn boodschap van vrede, vriendschap en wederzijds voordeel aan een vrouw moest afgeven. Op

zijn schip zijn geen vrouwen, zelfs de kapitein is een man. Wat wil dat zeggen? Het betekent dat in zijn land de mannen het voor het zeggen hebben, de macht uitoefenen. En dat geeft te denken...'

'In elk geval,' antwoordde Christian, 'blijkt nu, dat mannen ook in staat zijn een hoogontwikkelde samenleving te scheppen. Ik heb altijd al gezegd: de mannen zijn niets minder dan de vrouwen.'

'Ze zijn niet minder, dat heb ik nooit beweerd. Ze zijn alleen — anders. Dus een land waar mannen de baas zijn zal ook anders zijn — heel anders. Hoe verschillend het leven in het Badense Rijk is zal nog moeten blijken als Kunz morgen zijn verhaal vertelt voor de Vrouwenraad. Grote Moeder Aarde zij dank hoef ik niet alleen te beslissen over het aanbod van de Badeners om vriendschap met hen te sluiten.'

'Mag ik ook komen luisteren?'

'Neen.'

'Ik was er vanmiddag bij.'

'Ja. En ik beloof je dat je op de hoogte zult blijven. Maar op de besluiten van de Vrouwenraad mag jij geen invloed uitoefenen.'

'Jullie besluiten voor ons mannen, nietwaar?' zei Christian bitter.

'Precies.'

'Eigenlijk is dat onrechtvaardig.'

'Nu hoor ik je vader.'

'Ja, en soms denk ik: papa had gelijk met opstandig te zijn.'

'Dat had hij niet. Maar jij bent nog te jong om dat in te zien.'

'Telkens als ik u tegenspreek, mama, werpt u mij mijn vader voor de voeten.

Om me af te schrikken?'

'Ik denk het.' Ze stond op en keek welwillend op hem neer.

'Kom Christian, het is tijd voor het diner.'

Kapitein Semmel had de BADENFELDER laten keren, zodat het schip met de neus in de richting van de fjorduitgang lag. De vuren had hij ook laten aanhouden voor het geval ze razend snel moesten zien weg te komen.

Hij stond ongeduldig te wachten toen Kolbe als eerste weer aan boord klom.

'U kunt de vuren laten doven, kapitein. De prof is uitgenodigd een tijdje de gast te zijn op het koninklijk paleis en ze waren erg vriendelijk voor ons. Geen sprake van vijandigheid of wantrouwen. De mensen hier vinden ons erg interessant.'

Huding, de eerste machinist, was blij toe, want hij wilde graag brandstof sparen voor de terugreis. De machines van het schip verslonden kolen en het was nog maar de vraag of ze hier konden bunkeren.

Kunz vertelde de kapitein over hun bezoek aan de Konega. Terwijl hij sprak stonden ze aan dek en keken naar de flikkerende lichtjes van Gothab.

'Het lijkt me een mooie stad,' zei Semmel, 'de mannen snakken ernaar voet aan wal te zetten.'

'Daar heb ik voor gezorgd, kapitein,' zei Kolbe zelfvoldaan. 'De Konega heeft haar toestemming gegeven, mits ze ongewapend zijn en in kleine groepen komen.'

'Dat haalt je de duivel! Ik laat ze niet allemaal tegelijk het schip verlaten, dat zouden die Thulenen wel willen.'

'U doet hun onrecht, kapitein. De Thulenen lijken zeer vredelievend en ze schijnen in ons een soort toeristen te zien die een uitstapje maken in onbekend gebied.'

Plotseling verstijfden ze. Achter de stad steeg een vuurpijl op, die hoog in de donkere lucht uiteen waaierde in een regen van blauwe sterren. Nog een vuurpijl, die rode sterren uitbraakte. Daarna twee tegelijk, die glanzende witte sterretjes over de heuvels strooiden.

Vuurwerk. Afgestoken ter ere van de bezoekers uit een ander werelddeel?

'Verroest,' vloekte de kapitein. 'Zien jullie dat?'

Het was onmogelijk om het niet te zien en allemaal begrepen ze wat het betekende.

'Die lui hebben buskruit!'

Semmel wendde zich tot Kunz die met open mond naar het vuurwerk keek.

De ene pijl na de andere schoot sissend omhoog...

'Professor, probeert u er morgen eens achter te komen waar ze hun kruitma-gazijnen hebben staan. En vis uit of ze er nog iets anders van maken dan vuurwerk.'

'Zeker, zeker,' stamelde Kunz verbluft.

'Ik bedoel: vuurwapens,' verduidelijkte de kapitein. Kunz keek hem woedend aan.

'Ik ben niet slecht van begrip!'

Het presenteerblaadje waarop Kunz de geëerbiedigde Egon het land Thule had willen aanbieden, werd opeens heel zwaar.

De volgende ochtend pakte Kunz wat kleren en toiletartikelen in een koffer-tje, liet zich naar de kade roeien en haastte zich naar het paleis. De stad was al ontwaakt en het beloofde opnieuw een warme dag te worden. Maar in het paleis, met de dikke stenen muren, kleine vensteropeningen en omringd door groen en bomen, was het behaaglijk koel. Een vrouw die redelijk Kanadeens sprak informeerde of Kunz al had ontbeten en toen hij van ja knikte bracht ze hem in een zijvleugel van het gebouw, in een grote zaal waarvan de openstaande deuren uitkeken op het park. In het midden stond een lange schra-gentafel, bedekt met een groen vilten kleed, en dertig stoelen er omheen. Aan de wanden hingen kleurige, heel mooie tapijten, de vloer bestond uit marmeren platen. Voor elke stoel stond een eenvoudige witte kruik gevuld met bier, een houten beker ernaast. Er was nog niemand.

Kunz ging in de deuropening staan en keek naar het park waar de bloemen geurden en de frisse zeewind over het gras streek. Hij zag een paar naakte

kindertjes voorbijrennen, druipnat. Blijkbaar hadden ze gezwommen. Tussen de bomen door zag hij de blauwe glinstering van een grote vijver.

Achter hem ging een andere deur open en een hele stoet vrouwen kwam binnen; hij telde er zevenentwintig. Ze droegen net als de Konega lange rokken, in allerlei tinten blauw. Alleen de Konega droeg groen.

De jonge prins was er niet bij.

Ah Kunz, u bent er al,' begroette Armina-Dottir haar gast. Ze wees hem een stoel en nam zelf plaats aan het hoofd van de tafel.

Kunz was naast een wonderschone vrouw komen te zitten die hem vriendelijk toelachte. Aan zijn linkerhand zat een oude dame met grijs haar, duizend rimpels, heldere ogen. Ook zij knikte hem toe, zij het afgemeten.

De Konega nam het woord, in het Kanadeens, zodat Kunz haar toespraak ook kon volgen.

'Tegen onze gewoonte in hebben we hedenochtend een man in ons midden.

Zijn naam is Kunz. Hij is gisteren aangekomen met het schip dat jullie allemaal in de fjord hebben gezien, het schip heet de BADENFELDER. Kunz is vertegenwoordiger van de Badense regering en als ik het goed heb begrepen ligt dat land ver achter de horizon ten zuidoosten van Thule. Ik verzoek u, Kunz, ons nog eens het doel van uw komst uiteen te zetten. U hebt dat weliswaar gisteren reeds gedaan, maar slechts enkele leden van de Vrouwenraad waren daarbij aanwezig en ik wil, dat jullie het allemaal horen.'

Dus stak de professor hetzelfde verhaal nog eens af, zich afvragend of deze vergadering de ministerraad van de Konega was of alleen een stel nieuwsgierige dames op wie de Konega indruk wenste te maken. Hij sprak opnieuw uitgebreid over de 'technische vooruitgang', over de veroveringen van het Groot Badense Rijk, over de vriendschap met de Britten en hoe het mogelijk was dat zowel Thulenen als Badeners — nu ja, de ontwikkelden onder hen — die Britse taal verstonden. Hij benadrukte nogmaals de vredelievende bedoelingen van zijn regering, het verlangen van de Egon om tot handelsovereenkomsten te komen en ging daarna over op het hoofdstuk wetenschappelijke nieuwsgierigheid. Hij overdreef daarbij zijn eigen belangrijkheid — wisten ze hier veel! — en hij stelde het voor alsof het helemaal van hem zou afhangen of de machtige Egon

verdere connecties met Thule zou aanknopen. Kortom: professor Kunz gaf college, hij was goed op dreef en sprak zeker anderhalf uur achter elkaar. Toen ging hij uitgeput weer zitten en dronk een hele beker bier achter elkaar uit.

Het was hem niet ontgaan dat een oudere dame, die vlak bij de Konega zat, intussen aantekeningen had zitten maken. Ze had een hele stapel papieren voor zich. De andere vrouwen luisterden alleen maar.

'Ik dank u voor uw duidelijke uiteenzetting, Kunz,' sprak de Konega.

'Kila, die de bibliotheek in het paleis beheert, heeft zoals u ziet alles wat u zei opgeschreven. Kila, wil je de tekening die je gisteravond uit het archief haalde even laten rondgaan?'

Kunz reikte de hals om te zien wat voor stuk papier dat was en wat erop stond.

De vrouwen pakten het een voor een aan, bestudeerden het even en gaven het dan door aan hun buurvrouw. Eindelijk belandde de tekening bij Kunz en hij herkende de afbeelding. Een stoommachine!

Verbluft staarde hij erop neer. Het papier was vergeeld, omgekruld aan de randen, alsof het oeroud was. Opgegraven uit een of andere ruïne?

Armina-Dottir glimlachte hem toe.

'Twee eeuwen geleden uitgevonden door een paar Thulenen,' zei ze koeltjes.

'Jullie zien wel, zusters, dat het een vreemd soort machine is. Het ding kan werken maar het vreet brandstof, braakt vieze rook uit, stinkt en maakt een afschuwelijk lawaai. Om die reden werd deze uitvinding nooit in gebruik genomen. Nu u weer, Kunz.'

'Ik... Bedoelt u, dat u zaken als machines en motoren afwijst?' stamelde de man verbijsterd.

'Als de nadelen ervan zwaarder wegen dan de voordelen, waarom niet?' sprak de oude dame naast hem. 'Wij hebben wind, stromend water, trekdieren, ossen en sterke mannen genoeg om onze fabrieken aan de gang te houden.

Waarom zouden we dan onze toevlucht nemen tot stinkende, bonkende

machines?'

'Maar dat is... dat is de vooruitgang tegenhouden!' riep de professor verontwaardigd. 'Zo verhindert u de voortgang van de wetenschap, van de techniek, van de welvaart van het hele volk!'

Kolbe had gelijk, dacht hij ongelukkig, dit land wordt inderdaad geregeerd door vrouwen. Grote hemel, waar zijn we terecht gekomen? Hoe kun je stomme, niets begrijpende vrouwen overtuigen van de voordelen van de technische vooruitgang? Ze snappen er niets van...

'En waar,' hoorde hij de Konega zeggen, 'heeft die technische vooruitgang de mensheid gebracht? Daarmee riepen ze bijna duizend jaar geleden de Grote Ramp over zich uit. En het duurde vele eeuwen eer de wereld weer enigszins bewoonbaar werd. Daarom zwoeren de Thulenen een dure eed: dit nooit weer.'

'Onzin. Machines en motoren verhogen de welvaart, vermeerderen de rijkdom, ontlasten mensen van lange zware arbeid. Zij nemen het werk van de spieren over en...'

'Wat heeft u tegen spierarbeid?' vroeg de mooie jonge vrouw aan zijn rechterhand.

'Het gaat te langzaam, de produktie is niet hoog genoeg!'

'De produktie van wat?' vroeg de Konega snijdend.

'Van... van alles! Machines maken een betere arbeidsverdeling mogelijk, zodat tien arbeiders met machines meer kunnen produceren dan honderd arbeiders zónder. Begrijpt u? Daardoor wordt de welvaart verhoogd, komen er meer goederen ter beschikking van de bevolking en... en... Hoort u eens, ik ben geen econoom, ik ben professor in Wereldkunde en dat is iets anders.

Maar zelfs ik weet, dat machines onmisbaar zijn om een zeker welvaartspeil te bereiken.'

'U bedoelt dat de mensen in het Groot Badense Rijk nauwelijks meer hoeven te werken omdat de machines de arbeid verrichten?' vroeg een van de andere vrouwen.

Kunz wilde heftig van ja knikken en schrok toen van zijn eigen geestdrift. Hij moest opeens denken aan de fabrieken in zijn vaderland: bonkend, krijsend, fluitend, sissend. Arbeiders — duizenden — stonden daar twaalf uur per dag tussen de raderen en zuigers, voor een hongerloontje. Vrouwen — doodarme vrouwen — pakten de produkten in, nooit snel genoeg, want ze werden voortdurend opgejaagd en toegesnauwd dat ze harder moesten werken. Welvaart? O ja, het Groot Badense Rijk telde duizenden miljonairs en welgesteld-den: officieren, fabrikanten, organisators, de medewerkers van de Egon. Zij werkten niet. Zij profiteerden van het zwoegen van de arbeiders. Zo was het altijd geweest, zo hoorde het te zijn. Maar hoe bracht je zoiets vrouwen aan hun botte verstand?

Een vrouw die Wertha werd genoemd begon te spreken.

'Kunt u ons vertellen, Kunz, welke produkten het Groot Badense Rijk ons kan bieden in ruil voor zaken die wij in overvloed hebben?'

Kunz maakte een hulpeloos gebaar.

'Ik weet toch niet wat de Thulenen bezitten? Het Badense Rijk beschikt over een overvloed aan goederen. Om een voorbeeld te geven: wij voeren machines uit naar het Britse Rijk en krijgen er kolen voor terug, of andere delfstoffen. Wij importeren zijde uit Lutetië, een land ten zuiden van het Badense Rijk en leveren daarvoor katoen en rijst. Ga zo maar door. Serviesgoed! Wij bezitten fabrieken die ontzaglijke hoeveelheden serviesgoed produceren.

En glas — glasserviezen bedoel ik.'

Hij wees op de eenvoudige stenen bierkan voor zich. 'Zelfs in het paleis van de Konega heb ik geen enkel glazen drinkstel gezien, alleen eenvoudig aardewerk. En dames: denk eens aan parfums, hooggehakte schoentjes, prachtige glanzende stoffen voor japonnen. Denk aan rijtuigen waarvoor geen paard meer nodig is omdat ze worden voortgedreven door brandstof en met behulp van een motor. Wij hebben voertuigen op rupsbanden die zich op ongelijk terrein met grote snelheid kunnen voortbewegen. O, we hebben zo ont-zettend veel.'

'Wat zijn parfums?' wilde de mooie Rama weten.

'Dat zijn geurige oliën op basis van alcohol, die maken dat onze vrouwen gehuld zijn in een wolk van verrukkelijke geuren en dat ze ruiken naar bloemen, naar

allerlei heerlijkheden, naar het paradijs!'

'Dat zal dan wel nodig zijn als ze zich ook omringen met stinkende machines,'

meende Rama nuchter. Kunz zat als door de bliksem getroffen, want in haar argeloosheid had zij gelijk. Vooral in de grote fabriekssteden gebruikten de dames uit de hogere kringen zakdoekjes gedrenkt in geurwater om zich tegen de vuile lucht te beschermen. Eerst produceren we stank, daarna verzinnen we iets om die stank te bestrijden, dacht hij onbehaaglijk. De Badeners ver-vuilden het water, moesten dan snel iets bedenken om dat water weer te zui-veren, anders konden er geen dranken van worden gebrouwen. Ze verpest-ten de grond tot er niets meer wilde groeien en moesten dan weer oorlog voeren om vruchtbare streken te veroveren, of handelsovereenkomsten sluiten met omringende landen om de broodnodige levensmiddelen te kunnen in-voeren, in ruil voor nog meer fabrieksprodukten. Ze moesten een reusachtig leger in stand houden dat miljoenen Marken verslond om de veroverde gebieden onder de duim te houden.

En alleen de voorname burgers van het Groot Badense Rijk werden daarbij steeds rijker, konden zich met steeds meer luxe omringen, nog duurdere kleren, parfums en meubels kopen, nog luxueuzere huizen bouwen, op plaatsen ver van de steden waar de arbeiders bijeen hokten en het werk deden.

'Het verheugt me te horen,' zei de dame recht tegenover hem, 'dat alle Badeners zo rijk zijn en zo'n prettig leven leiden.'

Ze moest eens weten, dacht Kunz. Hij knikte haar vriendelijk toe.

'Dat komt,' zei hij sarcastisch, 'doordat de Badeners niet bang zijn voor technische vooruitgang en uitvinders bij ons in hoog aanzien staan. Als bij ons een nieuwe technische uitvinding wordt gedaan verdwijnt die niet onmiddellijk in het archief om daar vergeten te worden, maar worden de toepassingsmo-gelijkheden grondig onderzocht.'

'Ook als die uitvinding een regelrecht gevaar voor de natuurlijke omgeving oplevert?' vroeg de oude dame, die Katuna heette, verbijsterd.

Van vrouwen kon je zulke domme vragen verwachten. Vragen waarop eigenlijk geen verstandig antwoord te geven was. Kunz ergerde zich.

'Mensen gaan altijd voor, het geluk en de welvaart van mensen zijn belangrijker

dan wat ook,' gromde hij. 'De omgeving is er voor óns. Wij zijn er niet om de omgeving te sparen! We zijn geen wilden, afhankelijk van de luimen van de natuur, van het weer. De mens is sterker dan de natuur, de mens kan de natuur naar zijn hand zetten, bedwingen, exploiteren!'

Hij verbaasde zich over de ontsteltenis die zijn woorden veroorzaakten.

Achtentwintig paar ogen keken hem geschrokken aan. Wat heb ik gezegd dat zo'n paniekreactie teweegbrengt? dacht hij verward. Ach, wat maak ik me druk! Die wijven hier begrijpen er gewoon niks van!

De Konega stond op.

'Tijd voor het middagmaal,' zei ze rustig. 'Kunz, ik dank u voor uw uitleg. Zusters, vanmiddag na het tweede middaguur zullen we ons hierover nader beraden. Iemand zal u uw kamer wijzen, Kunz en vanavond hoop ik u aan het diner te zien.'

Na die woorden liep ze de vergaderzaal uit, gevolgd door druk in het Thuleens pratende vrouwen. Alleen Kila bleef nog even zitten en ordende haar papieren. Kunz liep om de tafel heen naar haar toe.

'Neemt u me niet kwalijk, dame, maar er zijn een paar dingen die ik niet goed begrijp. Wie waren deze vrouwen? Ministers? Een soort parlement?'

Kila schoof de papieren in een map en keek hem aan.

'Thule wordt geregeerd door de Konega en de Vrouwenraad. Dit was de Vrouwenraad.'

'Jawel, maar hoe is die samengesteld? Zijn het edelvrouwen of...?'

'Thule telt zesentwintig gewesten. Elk gewest zendt een afgevaardigde naar de hoofdstad. Te zamen vormen de zesentwintig vrouwen de Vrouwenraad.'

'Aha. En hoe worden die vertegenwoordigsters aangewezen?'

'Door het volk in haar gewest.'

'Door middel van verkiezingen?'

'Allicht.'

'Mag ik weten hoe dat gaat?'

'Gewoon. Om de zes jaar zijn er per gewest verkiezingen. Alle vrouwen en mannen boven de twintig jaar nemen daaraan deel. Meestal zijn er twee of drie kandidaten. Altijd vrouwen want mannen kunnen geen machtspositie innemen, dat zou te gevaarlijk zijn. Ongeveer een maand voordat de verkiezingen plaatsvinden stellen twee of drie vrouwen zich kandidaat en wachten dan rustig af. Als de stemmen zijn geteld wordt bekend gemaakt wie de nieuwe afgevaardigde zal zijn. De afgetreden afgevaardigde herkiezen kan natuurlijk ook. Katuna, de oude dame die links van u zat, is al meer dan veertig jaar de afgevaardigde van het gewest Kitaa. Ze doet het uitstekend.'

'Juist ja. Ik neem aan dat er verschillende partijen zijn...'

'Partijen?'

'Politieke partijen, elk met een eigen program bedoel ik.'

Kila schudde het hoofd.

'Ik begrijp u niet. Misschien heb ik het verkeerd verstaan. Wat bedoelt u met partijen?'

'Wel, elke kandidate zal toch een eigen aanhang bezitten, een groep vertegen-woordigen die hem... eh... haar in de verkiezingsstrijd bijstaat?'

'Verkiezingsstrijd? Verkiezingen hebben toch niets met strijd te maken?'

'Hoe gaat het dan?'

'Dat vertel ik u juist. De kandidaten stellen zich beschikbaar en wie het meest geschikt wordt geacht voor de taak krijgt vanzelf de meeste stemmen en wordt gekozen. Daarna komen de mensen uit de stadjes en dorpen naar haar toe en leggen haar hun problemen voor. Zij noteert die en bespreekt ze met gewestelijke bestuursters, en met de werkelijk grote problemen vertrekt ze naar de hoofdstad om met de Konega en de andere leden van de Vrouwenraad te overleggen. De voltallige Vrouwenraad buigt zich erover en zoekt naar een oplossing.'

'Wacht eens even. U zegt dat mensen of bestuurders pas na de verkiezingen bij haar komen? Niet voor die tijd?'

'Natuurlijk niet. Wanneer het voor die tijd gebeurt gaan kandidaten beloften doen die zij wellicht niet kunnen nakomen. Afgevaardigden hebben veel invloed en daarom moeten ze worden gekozen op bekwaamheid, niet op beloften.'

'Mevrouw! In deze wereld... in Thule bedoel ik, gebeurt alles precies andersom dan bij ons.'

'Dat zal wel. Vandaar misschien dat Thule zo'n gelukkig land is,' antwoordde Kila afgemeten. Ze knikte hem toe en maakte aanstalten om de zaal te verlaten. Verroest, wat een katten zijn het toch, dacht Kunz boos. Hij rende voor haar uit en hield hoffelijk de deur voor haar open.

'Laat mij die zware map voor u dragen,' bood hij aan. Kila schudde het hoofd.

Niettemin bleef hij met haar meelopen. Hij was nog lang niet klaar met vragen.

'En in de gewesten zelf? U had het over bestuursters. Worden die ook gekozen?'

'Er zijn dorpsbestuursters, stadsbestuursters en een gewestbestuurster. Gekozen door de mensen met wie zij rechtstreeks te maken hebben.'

'Ook zonder partijvorming?'

'Ik begrijp nog steeds niet goed wat u met partijen bedoelt.'

Nee, dacht Kunz. Hé, daar heb ik nooit bij stilgestaan. Zijn politieke partijen een typische mannenschepping? Vrouwen moeten er blijkbaar niets van hebben... Ze kennen dat hier niet eens!

Ze liepen door een lange gang waarop vele deuren uitkwamen. Voor een van die deuren bleef Kila staan en ging naar binnen. Kunz volgde haar ongevraagd, brandend nieuwsgierig. Het was een soort bibliotheek. Langs de wanden boekenplanken, in het midden een grote tafel, ook daarop lagen boeken. Terwijl Kila haar map opborg drentelde de professor naar de tafel en sloeg een van de dikke boeken open. Het Thuleens kon hij niet lezen, maar de illustraties boeiden hem buitengewoon. Het scheen een soort naslagwerk te zijn. Prachtig gekleurde platen troffen zijn oog.

'Wat is dit, mevrouw?' vroeg hij opgewonden. Kila kwam naast hem staan.

'Deze boeken beschrijven het dierenleven in Thule.'

'Deze... leven allemaal in dit land?'

'Jazeker.'

Opgewonden bladerde hij het boek door. Vogels: in alle soorten en afmetin-gen. Daar, dat moest een arend zijn. In Europa leefden geen arenden meer, maar hij had er afbeeldingen van gezien in een oeroud opgegraven boek. En daar: beren. Een witte beer, de bruine, een zwarte en één die groter was dan de bruine en een grijsblauwe pels had. Snel sloeg hij de bladzijden om. Wolven, in verschillende grootten en kleuren. In Europa vond je alleen nog in het noordoosten wolven, daar waar het koud was en weinig mensen woonden.

Verder: vossen. In het Britse Rijk kon je bij hoge zeldzaamheid nog wel eens vossen aantreffen: haveloze, opgejaagde dieren. Verderop zag hij wilde katten, allerlei soorten kleinere of grote pelsdieren...

'Die dieren zijn zeker zeer zeldzaam?' vroeg hij.

'Ze komen in groten getale voor in het binnenland,' antwoordde Kila.

'Wordt er geen jacht op gemaakt? Die pelzen zijn schitterend.' De rijke Badense dames zouden er fortuinen voor neer willen tellen, dacht hij.

'Jacht?' Kila's stem droop van afgrijzen. 'Jagen op in het wild levende dieren is streng verboden.'

De tweede helft van het boek was gewijd aan tamme dieren. Schapen, vele geitesoorten, sommige met opvallend lang haar en prachtige koppen, herten, reeën, maar ook dieren die hij niet kon thuisbrengen, fraai gebouwd met ranke poten en een fier gewei.

Kila wees ze aan en gaf ze hun namen: 'Dat zijn rendieren, dit zijn muskusossen, dat daar elanden en dit zijn Wapiti, die hebben we eeuwen geleden inge-voerd uit Kanada en ze gedijen hier goed. Veel van deze dieren waren niet in-heems in Thule, we kregen ze van onze vrienden de Kanadenen om onze wildstand op peil te brengen. Mooi zijn ze, nietwaar?'

'Leven ze in kudden?'

'De meeste wel. Berggeiten, Wapiti, de meeste hertesoorten leven bovendien in het wild al wordt er wel op hen gepast en worden ze bijgevoederd als het voedsel in de winter te schaars wordt.'

'En mag daar ook niet op gejaagd worden?'

'Natuurlijk niet. Zieke en zwakke dieren worden gedood door de wolven en beren. Dieren die een natuurlijke dood sterven worden opgeruimd door de aaseters, de raven, de bergratten, de wilde honden. In de wouden van Thule houdt de wildstand zichzelf in evenwicht. En waar een enkele keer dat evenwicht verstoord dreigt te geraken grijpen onze woudlopers in.'

'Maar welk nut heeft het om dieren uit Kanada in te voeren als er toch niets mee gedaan mag worden?'

'De woudlopers verzamelen afgeworpen geweien, daarvan worden veel nut-tige zaken gemaakt. Oudere rendieren worden soms geslacht voor hun vlees en vooral voor hun huid, evenals de herten en muskusossen. Maar nooit voor ze tien jaar oud zijn. Ook tamme schapen en geiten mogen niet gedood worden in de eerste zes jaren van hun leven. En waarom we wilde hertesoorten invoerden zonder er later jacht op te maken? Omdat ze goed zijn voor het bos, voor de bergweiden, voor het natuurlijke evenwicht.'

Professor Kunz had er nog veel meer over willen horen, maar Kila werd ongeduldig en schoof hem de bibliotheek uit. Op de gang stond een jongen van een jaar of vijftien die uitsluitend Thuleens sprak en hem wenkte mee te komen. Hij bracht Kunz naar een logeerkamertje dat er uiterst eenvoudig uitzag

— een monnikscel! Op het bed lag een matras dat veerkrachtig aanvoelde, er waren lakens en wollen dekens, maar geen hoofdkussen. Kussens dienden hier blijkbaar alleen om op te zitten.

De jongen zei iets wat Kunz niet verstond, ging weg en kwam even later terug met een dienblad. Daarop lagen een stuk bruin brood, een brok schapen-kaas, drie harde koeken, een appel, een perzik en er was een beker geitemelk bij. Armoediger lunch kon de professor zich niet voorstellen.

'Achtergebleven gebied,' mompelde hij, terwijl hij moeizaam op het droge brood

kauwde en rilde van de sterke smaak van de kaas. 'Maar ja, wat kun je anders verwachten in een land waar vrouwen de baas zijn en techniek taboe is?'

Hij liet de helft van het eten staan.

Wat nu? De Konega ging weer vergaderen met die domme verzameling vrouwen en daarbij hadden ze hem niet meer nodig. Om echter de rest van de stralende dag in dit kale kamertje door te brengen lokte hem ook niet aan. Hij vond de Thulenen erg ongemanierd. Een gast liet je toch niet aan zijn lot over?

Boos stond hij op van de enige stoel en opende de deur. De gang was leeg.

Een beetje frisse lucht zou hem goed doen, meende hij. Hij liep de gang in, kwam een meisje tegen dat hem toeknikte, maar niets tegen hem zei. Toen ze om een hoek was verdwenen opende hij op goed geluk een deur, maar stond toen in een slaapkamer, niet veel groter dan de zijne. Snel schoot hij terug, liep verder en stuitte op een dik gordijn. Hij schoof het opzij en stond in de ontvangstzaal met de banken en kussens. Opgelucht — nu wist hij waar hij was — opende hij de deur ertegenover en kwam uit in de voorgalerij.

In de zuilengang wandelden een paar vrouwen, hij zag een jongen die met iets liep te sjouwen, een paar kinderen die speelden met twee jonge honden.

Toen kwam er opeens een breedgeschouderde jongeman op hem toe. Kunz schatte hem op een jaar of dertig, misschien iets ouder. Hij had een knap, openhartig gezicht, gebruind door de zon en onder het dunne witte hemd kon je zijn spieren zien golven. Ook hij droeg de gewone korte leren broek, afgezet met een zilveren bies en een gordel met koperbeslag. In deze vrouwenwereld moest hij ongetwijfeld een man van gewicht zijn.

'Goede middag Kunz,' zei hij opgewekt in het Kanadeens. 'Ik hoorde dat u enige tijd onze gast zult zijn. Zin in een wandeling? Ik zal u de tuin laten zien.'

'Graag,' zei Kunz. 'Enne... met wie heb ik de eer, als ik vragen mag?'

'?'

'Hoe is uw naam?'

'O, ik ben Anouk.'

Nu wist Kunz nog niets. Naast elkaar liepen ze het park in. Anouk wees op een aantal bloeiende planten, noemde de namen ervan, iets waarvoor de professor geen enkele belangstelling had.

'Mag ik een onbescheiden vraag stellen?' zei hij eindelijk.

'Bestaan die?' lachte Anouk. 'Als iemand iets vraagt, wil hij iets weten. Wat is daar onbescheiden aan?'

'Ik eh... wie bent u eigenlijk?'

'O, u heeft mijn naam niet verstaan! Ik ben Anouk.'

'Ja maar, wat is uw functie hier aan het hof?'

'Functie?'

'Wat voor werk doet u?'

'O dat! Vroeger gaf ik les in zeevaartkunde. Nu niet meer. Nu ben ik getrouwd en...'

Ze werden onderbroken toen een klein meisje op hen afstormde en in Anouks armen vloog. Lachend knuffelde hij het kind.

'Dit is Berthe-Dottir, mijn dochtertje. Ik pas op haar terwijl mijn vrouw op inspectiereis is. Eigenlijk wonen we in Fredriksborg, en 's zomers gaan we met de Konega naar haar zomerpaleis aan de oostkust, maar ditmaal zijn we in Gothab gebleven omdat de Konega uw komst verwachtte.'

'De... hare hoogheid verwachtte ons?' vroeg Kunz verbluft. Anouk moest lachen om dat 'hare hoogheid'.

'We voelden natuurlijk dat jullie in aantocht waren,' legde hij uit. 'En dat vonden we nogal griezelig. Maar het schijnt mee te vallen.'

Kunz begreep er niets meer van.

'Hoe kon hare hoo... de Konega weten dat er Badeners op zoek waren naar Groen... naar Thule?'

Anouk haalde de machtige schouders op.

'Och, het moest er een keer van komen, niet? Zo goed als er op Thule een nieuwe beschaving was opgebloeid, zo goed moest dat in andere delen van de wereld ook het geval zijn, veronderstelden we. Maar wat voor mensen dat dan zouden zijn — daarvan hadden we geen flauw idee. Dat schip van u is nogal verrassend. Zulke schepen kennen we hier niet. Hoe kan het varen zonder zeilen? Nee, probeer het maar niet uit te leggen, ik begrijp toch niets van technische zaken.'

Kunz probeerde een andere invalshoek.

'Is uw echtgenote lid van de Vrouwenraad?'

'Hannah-Dottir, o nee. In de Vrouwenraad zitten geen Dottirs. Mijn vrouw is sjamana en misschien wel de knapste vrouw in heel Thule. We zijn wat trots op haar, nietwaar Berthe?'

Hij woelde het kind door de bruinblonde krullen, zei iets in het Thuleens waarom het meisje hartelijk lachte waarna ze wegrende. Anouk keek haar na met zoveel genegenheid dat het Kunz ontroerde.

'U hebt maar één kind?' vroeg hij voorzichtig.

'Hannah-Dottir is zo belangrijk voor Thule dat zij geen tijd had meer kinderen te krijgen,' vertelde Anouk opgewekt. 'Kleine Berthe lijkt op haar moeder, hetzelfde prachtige haar en een even goed verstand. We zijn erg blij met haar.'

Kunz keek naar de talloze zangvogeltjes die tussen de bloemperken vlogen, telkens op de grond of op een tak gingen zitten, nauwelijks schuw waren en zelfs niet opvlogen als iemand passeerde.

'De vogels schijnen zich nogal op hun gemak te voelen,' merkte hij op.

'Waarom zouden ze niet? Zijn er in uw land geen vogels?'

'Jawel, maar lang niet zoveel als ik er hier heb gezien. En bij ons zijn ze erg schuw.'

'Wat saai!'

Saai? dacht Kunz. Ik zou gek worden als ik altijd zoveel vliegend gedierte om me heen moest hebben. Dat kwettert en tjilpt maar, je kunt je eigen woorden nauwelijks verstaan.

Ze liepen langs de vijver die Kunz al eerder had opgemerkt. In het heldere water zwommen kinderen en jonge meisjes, allemaal naakt en Kunz durfde er bijna niet naar te kijken. Met afgewend hoofd zei hij:

'In de bibliotheek zag ik een boek vol met afbeeldingen van dieren. Mevrouw Kila vertelde me, dat die hier in het wild leven. Wolven, vossen, beren zelfs...

Is dat niet gevaarlijk voor... voor de kinderen?'

'Toen ik een jongen was had ik een wolf als huisdier,' zei Anouk. 'Ik vond hem als welp en nam hem mee naar huis. We waren heel goede vrienden en hij heeft me maar één keer gebeten en dat was mijn eigen schuld, ik plaagde hem.'

Kunz schudde het hoofd bij dit onwaarschijnlijke verhaal.

'Een beschaafd volk kan toch geen wilde dieren in haar midden velen!' meende hij.

'Waarom niet? Ze vallen geen mensen aan.'

'Natuurlijk wel!'

'Alleen als je ze bedreigt,' zei Anouk.

'Bij ons zijn ze zo goed als uitgeroeid,' verklaarde de professor voldaan.

Anouk keek hem aan alsof hij een heel eng beest onder een steen uit zag kruipen. Toen draaide hij zich om en beende weg. Kunz krabde zich achter het oor.

'Heb ik wéér iets verkeerds gezegd?' mompelde hij. 'Die ellende ook met dat Kanadeens. Het lijkt op Brits en is toch anders. Daar komen al die misverstanden van.'

Hij dwaalde nog een poosje door het park, verveelde zich en zocht toen zijn weg terug naar de logeerkamer, waar hij de rest van de middag besteedde aan het maken van aantekeningen voor zijn rapport voor de Egon.

Tegen de avond kwam Anouk hem halen. Hij opende brutaalweg de deur, en riep opgewekt: 'Tijd voor het diner, Kunz,' alsof ze elkaar al jaren kenden.

Geërgerd door dat gebrek aan ontzag stond Kunz op, klapte zijn aantekenboek dicht en trok zijn witte jasje aan.

De blonde reus nam hem mee door een aantal gangen tot ze in een grote eetzaal kwamen met een lange, reeds gedekte tafel. Een stuk of tien vrouwen waren er al, hij herkende hun gezichten van die ochtend, en maar twee mannen: Anouk en de zoon van de Konega. Armina-Dottir zat niet aan het hoofd, zoals hij verwachtte, maar gewoon in het midden tussen Anouk en de jongen. De professor mocht tegenover haar gaan zitten.

Zijn ogen vlogen over de tafel. Het serviesgoed zag er eenvoudig uit; wijnglazen, karaffen, zilveren vingerkommetjes en messenleggers ontbraken. Het bestek was uit hoorn gesneden, de vorken hadden slechts twee tanden en alleen midden op de tafel lagen een paar messen, lang en scherp.

Bij elk bord stond een mandje met bruin brood en een beker bier.

De eerste gang werd opgediend (door jongens) zonder dat er eerst een gebed werd uitgesproken. Heidenen, dacht Kunz minachtend.

Ze begonnen met soep, die uitstekend smaakte, daarna waren er allerlei soorten groente, en kleingesneden vlees in een soort saus. Het was wel lekker, maar wat was dat vlees taai! Toen herinnerde hij zich dat Kila had verteld dat alleen oudere dieren geslacht mochten worden. Maar er waren ook gekookte knolletjes die smaakten als room en rauwe salades, fris en knapperig. Toen iedereen genoeg brood met ragoût en groente had gegeten kwamen er manden vol blozend fruit op tafel.

Van de gesprekken die rondom werden gevoerd verstond hij geen woord. Als iemand zich al eens in het Kanadeens tot hem wendde klonk dat zo vreemd en vervormd dat hij er de helft niet van begreep. Hij kreeg het onaangename gevoel dat de vrouwen hem bekritiseerden en over hem praatten. Enkele malen ving hij zijn naam op: Kunz. Nooit 'professor Kunz'.

Nou, nou, dacht hij, moet dit een koninklijk diner voorstellen? Zelfs in het Badense Rijk beschikt de armste arbeider over beter tafelgerei dan deze hofhouding. Al wist Kunz, dat de glimmende lepels en vorken van de armen een

poging waren zich een beetje te vereenzelvigen met de betere standen en dat wat ze ermee aten niet half zo lekker of voedzaam was als wat hier op tafel stond.

Het begon donker te worden en drie jongens brachten kandelaars binnen met brandende kaarsen. Ook de toortsen aan de muren werden ontstoken.

Ze gaven een romantisch, flikkerend licht. Plotseling kwam een eenvoudig gekleed meisje de eetzaal binnenstormen, liep regelrecht naar de Konega en zei iets tegen haar. Ze leek erg opgewonden en Kunz zag hoe Armina-Dottir verbleekte. Woedend richtte ze haar blikken op de professor.

'Ik hoor zojuist, Kunz, dat de mannen van uw schip zich hebben vergrepen aan een aantal zwemvogels in de fjord. Ze hebben de dieren gegrepen en de nek omgedraaid. Kunt u mij daarvan de reden zeggen? Wat zijn dat voor bloeddorstige manieren?'

Rondom zich zag Kunz het afgrijzen op de gezichten verschijnen. Het zweet brak hem uit.

'Pardon hoogheid,' stamelde hij. 'Ik... ik denk dat de mannen trek in een lekker boutje hadden. Vergeet u niet dat ze lang op zee zijn geweest en voorna-melijk moesten leven van ingemaakt vlees en gedroogde groente.'

'Dat is geen verontschuldiging!' snerpte de stem van de Konega.

Kunz keek verbaasd.

'U kunt het die matrozen toch niet kwalijk nemen, hoogheid? Al die vogels in de fjord, die zitten daar voor het grijpen.' Hij grinnikte even. 'Het is toch logisch dat zoiets het jachtinstinct van elke man wakker maakt.' Hij keek onschuldig naar de Konega maar schrok van de uitdrukking op haar gezicht.

'Met het zogenaamde jachtinstinct van uw mannen heb ik niets te maken. Dat is alleen maar een mooi woord om pure bloeddorst in te verpakken. Ik verlang dat u onmiddellijk teruggaat naar uw schip en uw mannen verbiedt zich nog langer bezig te houden met zinloze moordpartijen. Indien zij behoefte hebben aan vers voedsel zal ik morgenochtend een karrevracht vlees, groente, fruit en brood laten brengen. Maar er wordt niet meer gedood, anders zal ik mij genoodzaakt zien u te bevelen aanstonds met uw schip te vertrekken.'

Nu werd het de professor toch te gortig.

'Ik ben hier als afgezant van mijn regering,' riep hij boos, 'ik geniet diplomatieke onschendbaarheid.'

'Ik weet niet wat diplomatieke onschendbaarheid betekent,' antwoordde de Konega vlammend, 'maar ik weet wel dat uw mensen onze wetten overtreden en zich schuldig maken aan misdaden tegen het leven. Als de Badeners zinloos willen doden moeten ze dat in hun eigen land doen, niet in het onze. Is dat duidelijk?'

'Maar hoog... Konega! U moet begrijpen dat...'

'Wat moet ik?' Haar stem was scherp als een mes.

'U moet begrijpen dat...'

'Van wie moet ik dat?'

'Ik bedoel... mijn mannen kennen de wetten en gewoonten van dit land niet.

Ik verzeker u dat ze in volkomen onschuld hebben gehandeld en...'

'Onschuld! Dieren doden, vogels vangen en de nek omdraaien, levens vernietigen, dat noemt u *onschuld ?'*

Kunz wist zich geen raad. Hij vond dat het mens verschrikkelijk overdreef met haar woede. Zoveel drukte over een paar zwemvogels... Hij sprong op, zelf ook goed kwaad, en schreeuwde:

'Goed, goed, ik zal kapitein Semmel zeggen dat zijn mannen nog even geduld moeten hebben en morgen vers voedsel krijgen aangevoerd. Maar...'

'Verspil dan geen tijd en ga. Anouk, jij gaat met hem mee. Jullie nemen elk maar een paard. Over een paar uur verwacht ik u terug, Kunz, met de verzekering dat zoiets niet meer zal voorkomen.'

'Jawel hoogheid, eh... Konega.'

Lieve help, wat een haaibaai, dacht hij.

Anouk nam de professor mee naar de stallen, zadelde zijn paard en ook een makke ruin voor de professor. Kunz was geen beste ruiter, al had hij in zijn studententijd wel eens op een paard gezeten; het leek of Anouk dat zonder meer had begrepen. Overigens was Kunz blij dat hij het hele eind naar de haven — en terug — dit keer niet hoefde te lopen.

Het was heel rustig in Gothab, de door dieren getrokken wagens waren uit de lanen verdwenen, de kinderen lagen kennelijk al in bed. Uit bijna alle huizen straalde warm, geel licht, op de straathoeken brandden toortsen.

'Ik begrijp het niet,' zei professor Kunz tegen zijn metgezel. 'Waarom wordt er zoveel drukte om een paar zwemvogels gemaakt? Of zijn ze heilig voor de Thulenen?'

'Heilig?' antwoordde Anouk bevreemd. 'Dat woord ken ik niet. Vogels zijn levende wezens en die doe je dus geen kwaad. Ze vertrouwen ons, dus is het gemeen dat vertrouwen te beschamen.'

'Daarstraks bij de maaltijd werd een vleesgerecht opgediend. Daarvoor moest ook een dier sterven.'

'Zeker. Het was rendiervlees, lekker hè? Mensen,' zei Anouk opgewekt, 'zijn alleseters, dat is zo in de natuur geregeld. Daarom heeft Moeder Aarde er geen bezwaar tegen dat we soms dieren doden om te eten, mits we dat met verstand, meegevoel en liefde doen en de dieren tot aan het moment dat ze slachtrijp zijn een prettig leven bezorgen. Vlees afkomstig uit een gelukkige kudde smaakt trouwens beter dan vlees van mishandelde, verwaarloosde dieren. Wist u dat niet?'

'Het blijft doden,' hield de professor vol.

'Ja en dat knaagt aan ons geweten. Daarom mogen ook nooit jonge dieren geslacht worden; ook een geit, een schaap, een rund moet zo lang mogelijk van het leven kunnen genieten.'

'Waarom dan die drukte over een paar vogels?'

'Thulenen eten nooit vogels, die zijn te... te mooi... te... hoe moet ik het zeggen... te *vrij!* En ze zijn onze vrienden, ze houden Thule vrij van te veel lastige of schadelijke insekten, ze houden de wouden schoon, ze...'

'...ze vreten de oogst op,' viel Kunz in.

'Dat valt wel mee,' lachte Anouk. 'De korenvelden wemelen van katten, daar komt geen vogel of muis meer bij. En Moeder Aarde is zo gul: ze geeft en geeft en geeft, in elk seizoen, eeuw na eeuw. Zij is goed voor ons, op voorwaarde dat wij Haar dankbaar zijn en Haar niet onnodig pijn doen. Want dan wreekt zij zich, onherroepelijk.'

Wat een onzin, dacht Kunz. Ze hadden intussen de kade bereikt en keken naar de BADENFELDER in de fjord. Licht straalde van de deklampen. Anouk steeg af, Kunz volgde stijfjes zijn voorbeeld. Een jongen kwam aanlopen.

Anouk wierp hem de teugels toe.

'Pas even op die dieren, ze zijn van de Konega,' zei hij in het Thuleens. Toen liep hij met verende passen naar de steiger met de vele roeiboten. Hij sprong in een ervan en maakte het touw al los.

'Kunt u roeien?' vroeg hij vrolijk.

Kunz kon dat wel maar hij gaf er de voorkeur aan 'nee' te zeggen. Laat die kerel het werk maar doen, dacht hij boos, hij ziet er sterk genoeg uit.

Anouk gaf er niet om. Met krachtige slagen roeide hij de haven uit in de richting van het grauwe schip. De wacht aan boord hoorde het geplas van de riemen en boog zich over de reling. Met een zaklantaarn zocht hij het donkere water af tot hij de boot ontdekte.

'Werda?'

'Goed volk, ik ben het: professor Kunz.'

De scheepstrap werd neergelaten en nog voor ze boven waren kwam kapitein Semmel aansnellen.

'Kapitein, mag ik u voorstellen: dat is Anouk, een hooggeplaatste Thuleen,'

zei de professor, min of meer op goed geluk. 'Anouk, dit is kapitein Semmel, gezagvoerder van de BADENFELDER.'

'Dag,' zei Anouk gezellig. Semmel boog, klapte de hakken tegen elkaar en Anouk moest daar hartelijk om lachen.

'Wat moet die kerel hier aan boord?' vroeg Semmel in het Badens.

'De Konega stuurt hem.' Daarna, half fluisterend, half verontwaardigd vertelde de professor hoe woedend die dame was geworden vanwege een paar gedode vogels en dat ze beloofd had de volgende ochtend de BADENFELDER van vers voedsel te voorzien.

'Mooi. Enne... hoe staat het met hun kruitfabriek? Hebben ze vuurwapens?

Verdedigingswerken? Een staand leger?'

'Verhip kapitein, ik ben nauwelijks een dag in hun midden geweest. Alles wat ik tot nu toe te weten ben gekomen is, dat de vrouwen hier de dienst uitmaken, walgelijk sentimenteel doen over dieren en vogels en verder zo arm als de mieren zijn. Ze verbeelden zich dat ze een beschaafd volk zijn, maar de eerste beginselen van economie en staatsmanschap moeten ze nog leren. Geloof het of niet, maar ze hebben hier al honderden jaren geleden de stoommachine uitgevonden en die toen verboden! Kunt u zich dat voorstellen? Het ding stonk te veel volgens de dames. Is het niet krankzinnig?'

'Ze hebben buskruit,' hield Semmel vol, vrezend voor zijn kostbare schip en denkend aan de nooit teruggekeerde E G O N .

Professor Kunz grinnikte.

'Voor zover ik kan nagaan gebruiken ze dat alleen voor vuurwerk. Wapens heb ik niet gezien. Zo zorgeloo>s als ze hier zijn — niet te geloven! Het paleis van hun Konega wordt niet eens bewaakt. We zouden hier met de voltallige bemanning het paleis kunnen innemen, de Konega afzetten en meester van heel Thule kunnen worden zonder dat er een druppel bloed hoeft te vloeien!

Die wijven hier hebben toch geen verweer.'

'Dat is nog maar de vraag. Nee, zo'n risico kunnen we voorlopig niet nemen, dat zou me mijn hele bemanning kunnen kosten. U moet eerst meer inlichtingen verzamelen.'

Anouk, die het in het Badens gevoerde gesprek toch niet kon volgen, liep rond over het schaarsverlichte dek, waarbij hij veel belangstelling toonde voor de boordkanonnen. Luitenant Kolbe voegde zich bij hem en legde in het Brits omstandig uit hoe die dingen werkten en waartoe ze dienden.

Anouk leek diep onder de indruk. Maar al spoedig wendde hij zich tot de professor.

'Het wordt tijd om terug te gaan naar het paleis, Kunz. De paarden zullen ongeduldig worden.'

Het liet de professor koud of de paarden zich op de kade stonden te vervelen.

Maar hij knikte gehoorzaam.

'Goedenacht, kapitein. Ik beloof u dat ik u op de hoogte zal houden.'

Anouk roeide hen terug naar de haven. Ofschoon Kunz weinig meer van hem kon zien dan een donker silhouet, bewonderde hij de kracht van de man, het gemak waarmee hij de zware riemen door het water trok. Daarbij voelde hij een soort afkeer van zoveel jeugd, kracht en gezondheid. In Baden zou zo'n kerel een schitterende soldaat kunnen zijn, hier was hij een verwend paleis-jonkertje... Tjessis!

De maan was opgekomen: een dunne sikkel die weinig licht gaf. Na de warmte van de dag heerste er een aangename temperatuur en de tienduizenden vogels hielden zich eindelijk stil. Kunz onderging de rust als een weldaad. Hij was moe. Hij verlangde naar een warm bad, een zacht bed.

10 De eerste conflicten

Voor Christian was met de komst van de vreemdelingen een nieuwe wereld opengegaan. Het was dus waar wat hij al had vermoed: aan de andere zijde van de oceaan lag een reusachtig land, met beschaafde mensen, met steden en universiteiten, maar vooral met mensen die op avontuur durfden gaan!

Ofschoon hij weinig had begrepen van de technische wonderen waarover de professor had gesproken was één ding goed tot hem doorgedrongen: in het Groot Badense Rijk waren mannen belangrijker dan vrouwen. Iets wat volgens Armina-Dottir nooit goed kon gaan, maar kijk eens! De Badeners waren gekomen met een schip dat groter, sterker, sneller was dan welke Thuleense vrachtboot ook. Ze droegen kleren van verblindende pracht, met gouden strepen op de mouwen en baretten, en lange broeken, keurig in de vouw. Van de moord op de watervogels was hij evenzeer geschrokken als de Konega maar Kunz' gestamelde verontschuldiging dat de bemanning van de BADENFELDER niets kon weten van de wetten die op Thule golden had hij redelijk gevonden. Waarvoor was zijn moeder dan bevreesd? Hij wist dat hij haar met zijn verwijt dat ze de vooruitgang probeerde tegen te houden pijn had gedaan, toch herhaalde hij die woorden nu. Na de maaltijd waren moeder en zoon de tuin in gegaan om te genieten van de koelte na de warme dag. Armina-Dottir bleef midden op het grindpad staan.

'Nee Christian, ik probeer niet de vooruitgang tegen te houden, ik probeer de vernietiging van Thule te voorkomen.'

'U overdrijft. Thule zal heus niet in de oceaan verzinken als we hier een paar vreemdelingen verwelkomen.'

'Geloof je werkelijk dat dit gewone ontdekkingsreizigers zijn, die uit pure nieuwsgierigheid naar ons toe zijn gekomen? Ik niet. Ik voel... ik ben er zeker van dat ze andere plannen hebben.'

'Wat voor plannen dan?'

'Dat weet ik niet — nog niet, maar veel goeds kan het niet zijn. Daarom heb ik Kunz gevraagd onze gast te blijven. Die man is zo met zichzelf ingenomen dat hij te veel praat en uit wat hij zegt kunnen we veel opmaken. Eén ding is me

daarstraks al duidelijk geworden: hij veracht ons.'

Christian maakte een afwerende beweging.

'Ja, dat verbaast je. Hij gedraagt zich zo beleefd. Maar dat is de buitenkant.

Zijn kruiperige manieren verhullen een eerzuchtig innerlijk. Je wilt weten waarvoor ik bang ben. Ik ben bang voor mensen die de wereld zien als een wingewest dat veroverd kan worden en in dienst kan worden gesteld van de mensheid. Het waren zulke mensen boven wier hoofden de Grote Ramp zich lang geleden voltrok. Lees er de oude verhalen maar op na. Die mensen zijn knap en ondernemend, moedig en vindingrijk, heel slim maar vooral wreed.

Ze denken aan niets dan aan zichzelf en hun eigen belangen, ze zijn in staat daaraan alles en iedereen op te offeren: dieren, mensen, hun leefomgeving...'

'Mama, de Grote Ramp vond zo'n kleine duizend jaar geleden plaats en de overgeleverde verhalen zijn zo dikwijls doorverteld en daarbij veranderd en verminkt dat je ze nu niet meer ernstig kunt nemen. Het zijn sprookjes geworden.'

'Sprookjes, sagen, met een kern van waarheid.'

'Als we maar wisten welke kern...' grinnikte Christian. Dat kon zijn moeder waarderen. Ze vervolgde:

'Wat was het eerste dat de Badeners deden toen ze in de fjord voor anker gingen? Ze lieten het driemaal donderen; er kwamen vuurflitsen en rookwolken uit de dingen die ze op het dek hebben staan, maar het was geen vuurwerk!

De bedoeling was indruk op ons te maken, ons angst aan te jagen. Maar alleen de vogels schrokken zich een ongeluk. Die ontploffingen richtten geen schade aan, ik voelde het eerder als een waarschuwing: pas op, dit schip kan zich verdedigen. Terwijl het bij geen enkele Thuleense zou zijn opgekomen om het schip plompverloren aan te vallen.'

'Dat konden de Badeners niet weten,' zei Christian snel.

'Je hebt gelijk. Toch was het een machtsvertoon dat me niet beviel. Ik heb daarstraks Anouk meegestuurd met Kunz zodat hij een kijkje op dat schip kon

nemen om te zien uit welk apparaat dat gedonder kwam en hoe het werkt.'

'Ik weet zeker dat uw wantrouwen misplaatst is, mama,' hield Christian vol.

Hij kon heel koppig zijn.

'Ik hoop het, jongen.'

Thura had eens gezegd: Ik denk dat jouw moeder er dikwijls verstrooid en zorgelijk uitziet. Nu, terwijl ze terugkeerden naar het paleis en in het licht kwamen van de toortsen op het terras zag hij die trek op het gezicht van Armina-Dottir. Ze maakte zich werkelijk zorgen. Christian vond dat nog steeds overdreven. Hoe konden mensen uit een beschaafd en hoogontwikkeld land ooit een gevaar zijn voor Thule?

De volgende ochtend dwaalde Christian door de paleistuin, nadenkend over zijn moeders wantrouwen en zijn eigen twijfels. In de grote vergaderzaal be-sprak de Konega met de Vrouwenraad de situatie. Professor Kunz was na het ontbijt de stad ingegaan, alleen. De deuren van de vergaderzaal stonden wijd open, want het was weer een warme dag en van het pad af kon Christian naar binnen kijken, waar de vrouwen om de grote tafel zaten. Armina-Dottir was aan het woord...

Waar ging het vandaag over? Christian kon het wel raden: over de Badeners natuurlijk. Was de Konega bezig haar eigen vooroordelen met betrekking tot de vreemdelingen over te brengen op de Vrouwenraad? Daar zouden toch wel een paar zeer verstandige afgevaardigden bij zijn, die net als hij de Badeners wel interessant vonden en de Konega zouden aanraden rustig af te wachten?

Als jongen had hij het recht niet dit soort vergaderingen bij te wonen maar zijn nieuwsgierigheid groeide.

'Ze praten, ze nemen besluiten, ook over mij,' mompelde hij opstandig voor zich heen. 'Maar dat doen ze wel zónder mij!'

Hij keek weer naar de open deuren. Terzijde daarvan groeiden de rododendrons, rode, witte en lila bloesemschermen — ze begonnen al enigszins uitge-bloeid te raken. Als hij eens...?

En toen deed hij wat hij nog nooit eerder in zijn leven had gedaan.

Met een wijde boog naderde hij de gevel, zó dat niemand die binnen zat hem kon opmerken en hij schoof op zijn buik onder de struiken. Nog altijd kon hij niet alles verstaan wat in de zaal werd gezegd, maar als een van de aanwezige vrouwen haar stem een weinig verhief, werd het wel verstaanbaar. Omdat de discussie daarbinnen hoog oplaaide, gebeurde dat nogal eens. En niemand kon Christian zien, weggedoken onder de bloemschermen en brede bladeren...

'...maar waaróm zouden wij ons isoleren?' hoorde hij de oude wijze Katuna zeggen. Armina-Dottir antwoordde:

'Omdat uit wat Kunz ons vertelde we kunnen opmaken dat het Badense Rijk een roofstaat is. De Badeners beschouwen de Aarde als iets dat benut, geëx-ploiteerd en uitgemergeld kan worden — niet als een geschenk waarmee de mens behoedzaam dient om te gaan.'

'Dat geloof ik niet,' riep een van de andere vrouwen. 'Wat ik tot nu toe van de vreemdelingen heb gezien was niet ongunstig. Het zijn keurige mensen. Beleefd zijn ze ook. Ik denk dat we veel van hen kunnen leren.'

'Nee,' riep Kila luid. 'Ik heb gisteren nog even met Kunz gepraat. De Badeners vinden dat wilde dieren in een beschaafd land niet geduld kunnen worden en dus worden ze bij hen uitgeroeid. De man was stomverbaasd te horen dat in onze wouden nog beren, wolven, vossen, lynxen en elanden rondzwerven en hij begreep maar niet dat wij niet verbeten jacht op die dieren maken. Welnu, mensen die er zo over denken kun je niet beschaafd noemen.'

Volgde een verward over en weer gepraat waarvan Christian de helft niet kon verstaan. Duidelijk was wel dat de meningen in de Vrouwenraad sterk verdeeld waren. Dat verbaasde de jongen. Hij had nooit beseft dat afgevaardigden zijn moeder van tijd tot tijd heftig tegenspraken.

Eindelijk werd het stil en kon de Konega zich verstaanbaar maken.

'Voor de Badeners,' zei ze helder, 'tellen alleen mensen en dan nog slechts die mensen die de macht uitoefenen. Alle anderen moeten dienstbaar zijn, vooral de vrouwen. Dat is wat ik zo griezelig vind. Hoe zien deze Badeners ons?

Wat willen zij?'

'Zij willen ons helpen,' riep een stem.

'Nee, zij willen ons onderwerpen,' riep een ander.

'Zij zijn alleen nieuwsgierig,' klonk de derde.

Weer een tijdje onverstaanbaar gemompel, daarna het geluid van bekers die op de tafel werden gezet. De afgevaardigden kregen een droge keel van het praten.

Toen herkende Christian Rama's heldere stemgeluid.

'De grote moeilijkheid, Konega,' zei ze, 'is dat de tijd is aangebroken dat we naar onze gewesten moeten terugkeren om die te inspecteren en nieuwe instructies te gaan halen. Het is goed dat u dit keer niet bent afgereisd naar Konega-eiland maar in Gothab bent gebleven. Maar als wij weggaan na de ont-binding van de Vrouwenraad, staat u er wel alleen voor.'

'Jullie zouden ook kunnen besluiten in Gothab te blijven,' meende Armina-Dottir.

'Nee, dat kunnen we niet doen,' riep een andere vrouw. 'Terwille van een handjevol vreemdelingen kunnen we niet ons hele systeem in de war sturen.

Zo belangrijk zijn die Badeners niet.'

'In onze gewesten wachten onze eigen mensen met hun problemen, zorgen en moeilijkheden,' viel een ander haar bij. 'We kunnen niet toestaan dat de Badeners de gewone gang van zaken verstoren.'

'Jullie beseffen blijkbaar niet hoe belangrijk hun komst is voor Thule en hoe gevaarlijk,' zei de Konega ernstig.

'Zou het?'

'Dat geloof ik niet.'

'Onze Konega heeft misschien gelijk.'

'Maar onze plichten gaan voor. Thuis rekenen de mensen op ons!'

'Ik werd gekozen om de belangen van mijn gewest te behartigen, niet om op vreemdelingen te passen.'

'Precies!'

'O, maar ik ben bereid in Gothab te blijven deze zomer.' Dat was Rama weer.

'Hoe kun je dat tegenover de mensen in je gewest verantwoorden, Rama?'

Opnieuw begonnen ze door elkaar te praten. De Konega vroeg om stilte.

'Luister,' zei ze scherp, 'al dit gepraat leidt nergens toe. Ik heb een voorstel.

Wie meent dat het nodig is in de komende dagen naar haar eigen gewest af te reizen moet dat zeker doen. Maar houd er dan wel rekening mee, dat ik in de-ze zomermaanden wellicht beslissingen moet nemen die indruisen tegen alles wat wij goed en juist achten! En als jullie vertrekken zal ik die beslissingen alléén moeten nemen. Maar dat kan alleen wanneer jullie mij daartoe de volmachten verstrekken.'

'Ik zie niet in waarvoor zoiets nodig is,' protesteerde een diepe altstem. 'Die Badeners hebben toch geen haast. Wanneer u hen van levensmiddelen voor-ziet zoals u hebt beloofd, kunnen ze hier de hele zomer blijven en al uw vragen naar hun bedoelingen beantwoorden. Als we na de zomer weer in Gothab komen kunnen we gezamenlijk beslissen over wat er verder moet gebeuren. Vriendschap sluiten met het Badense Rijk of Kunz mededelen dat we liever op onszelf blijven.'

'Was het maar zo eenvoudig,' riep Armina-Dottir gekweld. 'Nee, ik sta erop dat, als jullie besluiten weg te gaan, ik gerechtigd ben te doen wat ik goed acht, zonder voorafgaand overleg. Als jullie dat laatste niet willen, moeten jullie ook hier blijven.'

'Ik blijf,' riep Rama heftig.

'Ik ook. Ik vertrouw de Badeners ook niet erg,' zei de oude Katuna.

'Ik kan niet blijven, ik moet helemaal naar het Myliusgewest en daar zijn altijd problemen. Ik vertrek morgen al,' klonk een andere stem.

'Wij moeten op de wijsheid en inzichten van onze Konega vertrouwen,'

meende de afgevaardigde van het Gothabgewest, die natuurlijk in de hoofdstad

zou achterblijven. 'Ik begrijp zusters, dat jullie je plicht wilt laten voorgaan. Waarom gaan we dan niet in op het voorstel van de Konega? Laten we haar alle volmachten verstrekken die zij maar wenst om met de Badeners te handelen zoals zij denkt dat goed is.'

'Maar dan zetten we onszelf buiten spel!' riep iemand ongerust.

'Katuna, Rama en ik blijven toch achter om de Konega met raad en daad terzijde te staan.'

'Ik ben het er niet mee eens, maar ik moet naar Mylius!'

'In het Mijngewest zouden ze er niets van begrijpen wanneer ik deze zomer niet kwam.'

'Ik heb bijna tien maanden lang mijn familie niet gezien, ik ga in elk geval naar huis.'

De diepe alt nam weer het woord.

'Konega, tracht niet onze afreis te verhinderen. We zijn bereid u de gevraagde volmacht te verstrekken. Wij hebben het volste vertrouwen in u.'

'Ja, ja, zeker wel...'

'Maak u niet bezorgd, Konega. Wat u ook doet, hoe u ook handelt, wij staan achter u. Uw wijsheid en inzicht zullen u de weg wijzen en Moeder Aarde zal u bijstaan,' meende iemand vroom.

'Ik dank jullie voor jullie vertrouwen, zusters. Ik beloof jullie dat ik voorzichtig en met veel overleg zal handelen en geen moeilijkheden zal maken als het niet nodig is. Maar,' vervolgde Armina-Dottir streng, 'dan wil ik naderhand ook geen verwijten horen van: dat had u anders moeten doen, Konega.'

'We twijfelen er niet aan of u zult jegens de Badeners de juiste gedragslijn volgen,' riep de afgevaardigde van Mylius haastig.

Zie je wel, dacht Christian. De Vrouwenraad ziet in de komst van de vreemdelingen nauwelijks een bedreiging. Mama overdrijft.

Hij verliet zijn schuilplaats, zich schamend over zichzelf, maar toch blij omdat de Vrouwenraad niet zo ongerust was over de komst van de Badeners als zijn moeder en het gewoon aan Armina-Dottir wilde overlaten om met de vreemdelingen te onderhandelen.

Professor Kunz was er die ochtend al vroeg op uitgegaan om de stad te gaan bekijken. Hij slenterde door zonnige winkelstraten, door ruime parken waar in alle vijvers kinderen speelden, over pleinen omzoomd door dikke bomen en bijna vanzelf kwam hij weer bij de haven terecht. Even stond hij daar te kijken naar de BADENFELDER, die door duizenden vogels werd belegerd. Ze zaten op de pijp, op de brug, op de reling en de davits. Soms stormde een matroos op hen af, zwaaiend met zijn zwabber en dan vlogen ze op om meteen een eindje verder weer neer te strijken. Vier grote roeiboten verlieten de kade.

Ze waren volgeladen met tonnen, pakken en balen en werden elk door twee halfnaakte mannen geroeid. Ze zetten regelrecht koers naar de BADENFELDER, blijkbaar om daar de beloofde levensmiddelen af te leveren. Kunz dacht: Dus de Konega heeft woord gehouden. Dat beviel hem. Hij wendde zich af, wandelde langs de kade en gluurde een huis binnen waarvan de brede deur wijd open stond. Het leek wel een kroeg. Tafeltjes en stoelen zag hij, allemaal van hout en daaraan zaten zowel mannen als vrouwen met een kroes roze schuimende drank voor zich: het Thuleense bier. Kunz, die de smaak van geite melk van zijn ontbijt nog in de mond had, was graag naar binnen gegaan om ook zo'n kroes te bestellen maar hij had alleen Badens geld. Waarmee betaalden de Thulenen? Joost mocht het weten, misschien met kralen of schelpen!

Ach wat, dacht hij, ik probeer het gewoon. Hij stapte het lokaal binnen. Een paar mensen keken naar hem, knikten hem toe maar niemand bemoeide zich met hem. Achter de houten tapkast stond de waardin en keek hem vragend aan. Kunz haalde een halvemarkstuk uit zijn zak, wees op de kroezen. De vrouw wierp slechts één blik op de munt, nam hem aan en wierp hem onverschillig in een openstaande lade. Daarna tapte ze hem een volle kroes bier. En nog een. En nog een. Zonder een spier te vertrekken schoof ze hem de drie kroezen toe.

Kunz was verbijsterd. In plaats dat de vrouw bezwaren maakte tegen de onbekende munt kreeg hij voor zijn halve mark drie volle kroezen van het lekkere bier dat verfriste en waarvan je niet eens dronken kon worden.

De kroezen hadden oren. Kunz pakte ze beet, droeg ze naar een leeg tafeltje en

ging zitten. De eerste dronk hij in één teug leeg. Hé, dat smaakte. Over de tweede deed hij langer.

Plotseling hoorde hij zich in het Badens aanspreken.

'Ha professor, ook op kroegentocht gegaan?'

Het was eerste luitenant Kolbe die er in zijn witte uniform onberispelijk uitzag. De gouden banden op zijn onderarm glommen feestelijk, zijn donkere snorretje was aan de punten ingevet.

'O, dag luitenant. Het verbaast me u aan wal te zien.'

'Och, ik wilde de stad eens bekijken. Hoewel er weinig te beleven valt, geloof ik. De manschappen die gisteren verlof hadden gekregen kwamen nogal teleurgesteld weer aan boord 's avonds. Ik heb gehoord dat ze hier ons geld aannemen, klopt dat?'

'Ja, maar pas op, dit bier kost bijna niets. Drink alsjeblieft eerst die derde kroes van me leeg, ik kan niet meer.'

De luitenant snoof even en probeerde zijn minachting voor een geleerde die niet meer dan twee biertjes op kon te verbergen. Snel ledigde hij de kroes en voelde in zijn zakken.

'Lekker,' zei hij. 'Wat kost dat spul?'

'Ze geven je er drie voor een half markstuk. Wist ik veel...'

Kolbe lachte, sprong op en ging drie kroezen halen.

In de deuropening verschenen twee matrozen van de BADENFELDER met verwachtingsvolle gezichten, maar toen ze hun officier ontwaarden liepen ze snel weer weg. Gewone matrozen in hetzelfde lokaal als een luitenant, dat kon niet volgens Badense begrippen.

Kolbe had hen niet gezien. Hij stond bij de tapkast, keek toe hoe de waardin de drie kroezen voltapte en toen ze hem die toeschoof probeerde hij haar hand te pakken. Heftig trok ze haar vingers terug en keek hem woedend aan.

Kolbe haalde de schouders op en keerde met de drank terug naar het tafeltje.

'Preutse meisjes hier,' mopperde hij tegen de professor. Kunz schudde het hoofd.

'Ik moet u waarschuwen, luitenant. In dit land hebben de vrouwen het voor het zeggen. Dat meisje achter de tapkast is waarschijnlijk de eigenares van het lokaal.'

'Wat vertelt u me nou?'

'Het is waar wat we eergisteren al vermoedden: dit is een vrouwenmaatschap-pij.'

'Tjessis.'

'Ik ben het volkomen met u eens, luitenant.'

Kolbe keek kwaad in de richting van de waardin die rustig achter de tapkast troonde. Ze was niet jong meer maar straalde een kalme waardigheid uit. Zoals bijna alle vrouwen in Thule was ze stevig gebouwd, dominerend, barstend van gezondheid. Toch moest ze van de aanraking van een knappe marine-officier niets hebben. Het kreng!

'Bent u nog iets wijzer geworden van de Konega, professor?'

'Nee, ik heb haar vandaag nog niet te zien gekregen. Ze zit weer te vergaderen met dat damesparlement van haar. Voor de rest laten de hofdames me aan mijn lot over. Wie ik ook tegenkom in dat paleis geeft me een vriendelijk knikje en voor de rest besta ik niet. Raar volk, hoor!'

'Heel raar,' knikte de luitenant, 'maar rijk.'

'Rijk?'

'Ik heb een poosje rondgekeken bij hun pakhuizen,' vertelde Kolbe, 'en ik rolde van de ene verbazing in de andere. Graanvoorraden: prachtig goudgeel graan, korrels zo dik als een duimnagel. Vaten vol honing, zo helder en doorzichtig als glas. Aan het eind van de kade, waar die molen draait, persen ze olijven uit. Ik heb een praatje gemaakt met een van de havenarbeiders die op dat moment niet veel te doen had en vroeg hem wat Thulenen alzo versche-pen. Je zult het niet

geloven, professor, maar ze voeren goud uit.'

'Goud!'

'Ja, de vent sprak een beetje Brits — of Kanadeens zoals ze dat hier noemen —

en toen ik hem vroeg waar dat goud dan wel vandaan kwam mompelde hij zoiets van: uit de bergen. Waar precies wist hij ook niet, het kon hem ook weinig schelen. De Thulenen geven niks om hun goud. Ze gebruiken het om handel mee te drijven, want de Kanadenen willen het wel hebben. Niet lachen, hoor.

Ze ruilen het voor zilver.'

'Ze ruilen goud voor zilver? Waarom in godsnaam?'

'Omdat ze zilver mooier vinden en er munten van slaan. Goud is te zwaar, te zacht en de kleur staat hun niet aan. Zijn ze nou gek of niet?'

'Over smaak kun je moeilijk ruzie maken.'

'Kunt u zich een volk voorstellen dat het goud veracht?'

'Nauwelijks.'

'Als de Kanadenen het niet van hen kochten zouden ze het gewoon in de grond laten zitten, geloof ik.'

'Je houdt het niet voor mogelijk.'

'Zelf hebben ze ook wel zilvermijnen — ergens in die befaamde bergen van ze

— maar dat schijnt niet genoeg te zijn. Verder voeren ze van alles uit: wol, koper, want daarvan schijnen ze ook veel te hebben, katoen en tapijten. Maar die tapijten, veelal handgeknoopt, worden uit een andere haven verscheept als ik het goed heb begrepen. O ja, die kerel prevelde ook iets over Holtakvazen, maar dat snapte ik niet zo goed. Schijnt iets heel kostbaars te zijn.'

'En pelzen?' vroeg Kunz geïnteresseerd. 'Ik ben erachter gekomen dat het in hun wouden wemelt van de pelsdieren.'

'Daar zei die vent niks over.'

Kolbe dronk zijn bier uit en stond op.

'Laten we een eindje gaan wandelen,' stelde hij voor.

Dat deden ze. De zon stond hoog aan de hemel en begon te branden; daarom waren ze blij dat er zoveel bomen waren die schaduw gaven. Tussen de verschillende wijken van de stad lagen grote parken met badvijvers, waarin niet alleen kinderen zwommen. Een paar mannen waren bezig wasgoed uit te wringen.

'Ziet u dat?' riep Kolbe, 'hier doen de mannen de was. Nou moet je ophouden! De kerels doen het zware werk en de vrouwen maken het zich gemakkelijk. Het wordt tijd dat die arme Thulenen bevrijd worden van de vrouwelijke onderdrukking.'

Toch zagen de mannen er niet ongelukkig of ontevreden uit. Integendeel, ze schenen er plezier in te hebben met water te flodderen, stoepen te schrob-ben, zware pakken te tillen, dakgoten te herstellen, huizen te bouwen, hand-wagentjes de hellende straten op te duwen. Hun blote, gebruinde bovenli-chamen glommen van het zweet, straalden van gezondheid, hun ogen keken blij en open de wereld in. Kunz bedacht dat het uitstekende soldaten zouden zijn: sterk en vol werklust. Als iemand deze stevige mannen zou kunnen organiseren en hen warm kon laten lopen voor een revolutie zou het spoedig gedaan zijn met de verwaande Konega!

Plotseling, na het beklimmen van een tamelijk steile straat, stonden de Badeners buiten de stad, op de top van een heuvel waar geen huizen meer waren en waar alleen een open gebouwtje stond: cirkelvormig, gesteund door witte, ronde zuilen. Onder het dak stond een rechthoekig stuk graniet met daarop twee vazen met bloemen. De bloemen waren vers en geurden. Rondom het tempeltje stonden stenen banken. Op een daarvan zat een jongen: Christian.

'Dit lijkt wel een heiligdom,' mompelde de professor. Christian keek op en herkende de Badeners. Hij knikte maar zei niets.

'Mooi uitzicht heb je hier,' prevelde luitenant Kolbe.

Ze keken neer op de stad, op de haven in de verte, op de statige zeilschepen waarvan er juist een vertrok. De BADENFELDER leek op die afstand klein en kwetsbaar. Toen Kunz zich omdraaide en naar het oosten keek voelde hij de warme landwind langs zijn gezicht strijken. Die wind bracht de geuren mee van

wouden, bloemen, kruiden. Zover het oog reikte zag hij beboste heuvels of waar de wouden ontbraken landerijen met rijpend graan en verderop rijen en rijen vruchtbomen. Daartussen huizen, ver uiteengelegen, met schuren en stallen. Ook een hellend weiland waar paarden graasden. En ver, heel ver weg de donkere contouren van bergen. Links van hem sneed de Sundrefjord diep het land in, met ruige oevers, steile klippen. Een tijdje lieten de twee mannen al die schoonheid op zich inwerken, toen zei Kunz:

'Wat een ideale plek om een hotel te bouwen!' In gedachten zag hij ze al komen, de rijke Badeners, om hier in dit ongerepte land te komen uitrusten van hun drukke leven vol intriges en statuszoekerij. Als eigenaar van zo'n hotel kon je binnen tien jaar bulkend rijk worden.

En vogels, vogels overal! Kolbe wees plotseling naar een boomgroep.

'Daar, ziet u dat? Een vos! Daarginds in het onderhout.'

De vos was bezig een konijntje te besluipen dat zich te goed deed aan de kool-bladeren van een akker. Even later had het drama zich voltrokken en verdween de vos weer tussen het groen, het dode konijn in de bek.

'Die heeft daar vast een hol, met welpen,' meende de luitenant. 'Tjee, wat zou je hier kunnen jagen!'

'Zal wel weer verboden zijn,' mompelde de professor.

'Niet nadat wij hier de macht hebben overgenomen,' riep Kolbe triomfantelijk.

Kunz knikte, niet van harte. Hij moest denken aan de hoofdstad van het Badense Rijk, met de stoffige straten, gloeiend heet, aan de hoge betonnen gebouwen en kale buitenwijken. Aan het leeggeviste Badenmeer dat eens bijzonder mooi moest zijn geweest, maar langs welks oevers hele industrieter-reinen waren verrezen die hun afvalwater in het meer loosden, waardoor het water vuil en ongezond was geworden.

Hoe nam je de macht over van *vrouwen*? dacht hij ongerust. Door tegen hen te vechten? Kon je van Badense soldaten verwachten dat ze met tanks, kanonnen en geweren een vrouwenleger aanvielen?

Zijn blik viel op Christian en het verbaasde hem een beetje dat de jongen maar

stil op de bank was blijven zitten en niet naar hen toekwam. Omdat hij nieuwsgierig was naar de betekenis van het tempeltje gaf hij Kolbe een wenk en liep naar de jongen. In het Brits zei hij:

'Dag Christian.'

Ze gingen elk aan een kant van de jongen zitten en Kunz wees naar het gebouwtje.

'Is dit een soort heiligdom, of een monument ter ere van iemand?'

'Het is opgericht ter ere van Moeder Aarde,' antwoordde Christian.

'Jullie aanbidden een soort al-moeder?' vroeg Kunz verrast.

'Aanbidden? Wat is dat?'

'Vereren dan.'

Christian schudde bevreemd het hoofd.

'Moeder Aarde hoeft alleen gerespecteerd te worden,' zei hij.

'Jullie zien in Moeder Aarde een godin?'

Ook dat woord scheen Christian niet te kennen. Hij wees om zich heen.

'Zij is de Aarde waarop wij leven, waarvan wij leven en waarmee wij leven.

Wij zijn haar kinderen, zoals ook de dieren, de vogels, de insekten, vissen en planten haar kinderen zijn. Het hoort allemaal bij elkaar en is een geheel: Moeder Aarde. Wij mensen zijn evengoed een deel van Moeder Aarde als de bloemen daar in de vazen, de steen waarop ze staan of de vogels die er rondhippen. Op plekken waar je een groot stuk van de aarde kunt overzien met alles wat erbij hoort: mensen, dieren, bomen, akkers, wouden, de zee of de bergen bouwen we soms een tempeltje aan haar gewijd. Opdat zij weet hoe blij we zijn met het leven op haar huid. Ze staan mooi in het landschap, ze zijn een uiting van... van dankbaarheid. Het is toch heerlijk om te leven!'

'Ja.'

'Bovendien herinneren deze gebouwtjes ons aan onze verplichting om de aarde gaaf en mooi te houden, om ieders leven te beschermen en het evenwicht in de natuur niet te verstoren, want dat loopt altijd verkeerd af. Niemand kan Moeder Aarde ongestraft kwaad doen; dat wreekt zich.'

Een typisch vrouwengeloof, dacht de professor. Mannen streven naar het hogere, naar de hemel. Vrouwen echter zijn laag-bij-de-gronds, die zoeken hun heil in modder, water — het zal wel iets met hun vruchtbaarheid te maken hebben.

'Jullie Moeder Aarde is dus een soort wrekende gerechtigheid,' meende luitenant Kolbe.

'Onze Moeder Aarde? Ze is ook de uwe, u bent evengoed haar kind,' riep Christian uit.

Ik had gelijk, de Thulenen zijn volstrekte heidenen, dacht professor Kunz.

Streng zei hij:

'Onzin. Jouw Moeder Aarde is niets dan een steenklomp die in het heelal rondwentelt, die van binnen nog gloeiend heet en half vloeibaar is.'

Christian was niet verontwaardigd.

'Dat weet ik,' zei hij kalm. 'Maar de buitenkant van Moeder Aarde is van steen, want onder zand en klei vind je altijd weer rotsgrond. Gesteente. Maar ook op steen kan van alles groeien en leven, al is het maar een laagje mos of een bosje algen. Steen wordt vruchtbaar als het vergruisd is tot klei of leem of zand... en het wordt vergruisd door de wind, het water, de planten of de vorst.'

'Komen de Thulenen regelmatig bidden in de tempeltjes?' vroeg Kolbe die van het gesprek weinig anders had begrepen dan dat het open witte gebouwtje gewijd was aan een soort heidense godsdienst.

'Bidden? Wat is dat?'

'Praten met God.'

'God?'

'Daar heeft-ie nooit van gehoord,' zei Kunz in het Badens. 'Onze missionarissen zullen het hier druk krijgen.' Daarna ging hij verder in het Brits: 'Wij Badeners weten dat er een Heer in de Hemel is tot wie we ons kunnen wenden om hulp en steun en troost.'

Christian dacht even na. Hiervan snapt die jongen helemaal niets, dacht Kunz, maar hij vergiste zich.

'Ik denk,' zei Christian langzaam, 'dat we beiden hetzelfde bedoelen al geven we er andere namen aan. In uw land zijn het mannen die regelen en regeren, nietwaar? Dus is het begrijpelijk dat zij het levenbrengende principe als een man zien, een Heer. Mensen meten allerlei zaken graag af naar zichzelf. Wij Thulenen worden geregeerd door vrouwen omdat wij vinden dat vrouwen verstandiger zijn en meer van de natuur begrijpen. Daarom is voor ons de aarde, de natuur, alles wat leeft en groeit voortgekomen uit een vrouw, uit Moeder Aarde. En eerlijk gezegd vind ik dat laatste logischer.'

Hij zag Kolbe heftig het hoofd schudden. Rustig ging hij voort:

'Het is zo'n warme gedachte dat we allemaal dezelfde Moeder hebben. Elke Thuleen, man of vrouw, die verdriet heeft, of zorgen of grote tegenslag kan naar een tempeltje gaan, de aarde onder haar voeten voelen, de aarde vertellen wat haar bedrukt, waarom ze verdrietig is. En als je dan rondkijkt en ziet hoe mooi de wereld is, hoe alles groeit en leeft en ook sterft, dan geeft dat een geweldige troost. Hierboven kun je alleen zijn met Moeder Aarde, met de he-le wereld. Je kunt er je hart uitstorten of alleen maar stil zitten kijken en tot rust komen. Niet alle tempels staan op hoge plaatsen zoals deze. Sommige staan aan de oever van een meer, aan de kust of zien uit over een rivier.'

Hij moest opeens denken aan het pijnlijke gesprek met Rajo bij het tempeltje aan het Holtakmeer. Daar was het toen zo rustig, zo vredig geweest dat het vreselijke wat zijn vader hem vertelde hem toch niet te erg had aangegrepen.

Niemand die in de schaduw van een tempel zat en uitkeek over een mooi brok Thule kon lang ongelukkig zijn.

'Wie bouwt die dingen?' vroeg Kolbe praktisch. 'De priesters?'

'Gewoon: de Thulenen met elkaar.'

'In wiens opdracht?'

'Ik begrijp u niet.'

'Is er een priester of priesteres die opdracht geeft ergens een tempel op te richten? En wie maakt het ontwerp?'

'We bouwen er een als we daar zin in hebben of als er geen tempel in de buurt is waar we heen kunnen gaan om uit te rusten of troost te zoeken. Dan komen de bewoners van een stad of een dorp bijeen en spreken af op welke plek ze zullen bouwen en hoe het tempeltje er uit moet zien. Ze zijn niet allemaal eender. Je hebt ronde, vierkante, ovale, ruitvormige, maar ze zijn altijd open zodat de wind erdoorheen kan waaien en onder het dak wordt altijd een grote platte steen geplaatst waarop je vazen met bloemen kunt zetten. Mensen houden zoveel van Moeder Aarde dat ze iets voor haar willen doen, hun dankbaarheid willen tonen. Dat doen we dan met bloemen.'

'Bloemen die door Moeder Aarde zelf zijn voortgebracht krijgt ze terug,' zei Kolbe schamper. Hij verwachtte dat de jongen boos zou opspringen maar Christian glimlachte slechts.

'Ja, en in vazen door mensen gemaakt. Soms zelfs zijn het Holtakvazen. En de bloemen worden tot mooie boeketten geschikt. Daarmee laten we aan Moeder Aarde zien wat we kunnen doen met datgene wat zij ons schenkt. Iets moois maken is ook dankbaarheid tonen.'

Kunz wees op de rechthoekige steen.

'Wat betekent die inscriptie?'

'Er staat: DE KINDEREN VAN MOEDER AARDE ZULLEN THULE

BEWAREN. We weten niet wie dat erin heeft gebeiteld, maar het is nogal ongewoon dat de bloemensteen een spreuk draagt.'

'Waarom ongewoon?'

'Omdat zulke inscripties je gedachten in een bepaalde richting sturen en de bedoeling van de tempeltjes is juist dat iedereen hier kan komen om na te denken over zichzelf, haar eigen dromen kan dromen, met zichzelf in het reine kan

komen. Dat u mij aansprak terwijl ik hier zat is niet zoals het hoort.

Wanneer hier verschillende ménsen tegelijk komen, elk met hun eigen problemen of gevoelens, zeggen ze niets tegen elkaar, ze laten elkaar met rust.

Geen enkele Thuleen die bij een tempeltje zit zal ooit gestoord worden.'

'Dus wij hebben u gestoord, prins?' vroeg de professor niet zonder leedvermaak.

'Ja. Maar dat was niet erg want u kent onze gewoonten niet.'

Christian had aan Thura zitten denken. In het begin van de zomer was het meisje voorzien van haar zeevaartdiploma op een groot vrachtschip gaan werken, dat regelmatig de oversteek naar Kanada maakte: de ZEEAREND. Een dezer dagen werd het schip terugverwacht en Christian had aan Moeder Aarde gevraagd haar veilig de reis van Kanada naar Thule te laten doorstaan.

Niet dat er in de zomermaanden veel gevaar bestond. Maar de zee was en bleef onbetrouwbaar, met verschuivende zandbanken of plotseling opste-kende stormen.

'Iets moois maken is ook dankbaarheid tonen.' Die woorden bleven in Kunz'

gedachten hangen. Het tempeltje was mooi, dat moest hij toegeven, zoals de gepolijste steen, de vazen en de bloemen mooi waren. En dat alles stond op een plek waar al de schoonheid van het Thuleense landschap zich aan je openbaarde. Ondanks zijn nuchtere, op gewin gerichte geest begon hij onder de indruk te raken. Heidenen waren het, die Thulenen, maar geen onbeschaafde wilden!

En Christian had gelijk, op deze plek kwam je vanzelf tot rust.

Kunz probeerde zijn gedachten terug te sturen naar zijn droomhotel, naar de horden toeristen uit het Badense Rijk die hier zouden komen om uit te rusten, te jagen, te vissen... het lukte hem niet meer.

Hij keek opzij naar de fjord, waar de BADENFELDER voor anker lag en opeens zag hij dat het expeditieschip maar een lelijk ding was, zoals het daar grauw en een beetje roestig in het blauwe water lag. Lomp in vergelijking met de fraaie lijn van de Thuleense zeilschepen.

Zullen we die aan schoonheid verslingerde Thulenen ooit zo ver krijgen dat ze onze schepen gaan nabouwen? vroeg hij zich af.

Luitenant Kolbe scheen zich te vervelen.

'Ik ga nog een poosje de stad in,' kondigde hij aan. Hij stond op en rekte zich uit. -

'Ik ga mee,' zei Kunz: Hij wendde zich tot Christian.

'Vergeef ons, prins, dat we u stoorden bij uw overpeinzingen.'

Daarna verdwenen ze en lieten de jongen alleen. Hij was blij toe.

Het werd warm op de plek waar hij zat en hij verhuisde naar een bank die in de schaduw lag. En plotseling verlangde hij hevig naar zijn vader. Hoe ouder hij werd, hoe meer hij van Rajo begon te begrijpen. Vrijheidsdrang! Christian had dat nooit eerder gekend, niet in deze vorm, niet zo dat hij er alles voor over meende te hebben om zich los te maken van de duizenden banden die hem vastketenden aan het hof, aan de Konega.

Maar Rajo had het gedaan! Hij was de wildernis ingetrokken waar een man zichzelf kon zijn, waar moed, kracht en intelligentie van een man op prijs werden gesteld en waar hij tegelijkertijd zijn land kon dienen met gevaarlijk werk dat de spieren staalde en de zintuigen scherpte. Zou zijn oom Anouk die drang nooit hebben gevoeld? Christian had er nooit iets van gemerkt.

Vreemd...

Christian besefte dat hij werd verscheurd door twee tegenstrijdige gevoelens.

Aan de ene kant was daar de onverbrekelijke trouw aan zijn moeder, aan de wetten van het land en de aanvaarding van het feit dat hij 'maar' een jongen was. Aan de andere kant was er de verbittering omdat het met Thura en hem nooit iets kon worden. Hij moest zichzelf zien als de doorgever van eigenschappen, als de toekomstige vader van de nieuwe Konega. In die toekomst was geen plaats voor een vissersdochter met zwarte ogen en een staalharde kern. Maar hoe zou hij haar ooit kunnen opgeven?

Hij stond op en liep de heuvel af in de richting van de stad. De schoolvakan-ties

waren juist begonnen en de straten en parken van Gothab waren vol spelende, zingende, badende kinderen. Door de winkelstraten flaneerden vreemde matrozen. De Konega had bevel gegeven aan alle neringdoen-den om de munten van de Badeners aan te nemen wanneer ze iets wilden kopen: het was van metaal en had dus waarde. Winkeliers konden ze later bij de stadsbestuurster komen inwisselen voor de Kroniq, de gangbare munt van Thule. Wat dat betreft konden er dus geen moeilijkheden ontstaan.

Toch liepen de Badeners met boze gezichten rond. In Gothab waren geen bordelen of sexpaleizen, geen kroegen waar je rum of cognac kon krijgen, alleen bier en limonade! Stomvervelend. Ze oogden de voorbijlopende meisjes na, spraken er soms een aan, maar de meisjes haalden de schouders op en liepen door. Ook de Badeners die het met een half mondje Brits probeerden kregen geen voet aan de grond. Ze konden ook niet weten dat het als onge-oorloofde brutaliteit werd beschouwd zomaar een meisje aan te spreken of na te fluiten.

Onweerstaanbaar droegen Christians voeten hem naar het havenkwartier.

Hoe laat kon de ZEEAREND verwacht worden? Zou ze nog wel komen vandaag?

Hij was dan ook aangenaam verrast toen hij bij de haven kwam en de ZEEAREND daar zag liggen, pas afgemeerd. Havenarbeiders waren al bezig de lading uit de ruimen te hijsen. Christians hart begon te bonken.

Een Konegazoon kon zich meer veroorloven dan de eerste de beste jongen.

Hij rende de loopplank op en informeerde bij een kapiteinsleerling die toe-zicht hield op het uitladen naar Thura.

'Thura?' zei het meisje. 'O, die is naar het kantoor van de havenmeesteres gegaan om de papieren te laten aftekenen. Ze zal zo wel terugkomen.'

'Hebben jullie een goede reis gehad?'

'O ja. Zeg eens, wat is dat voor een vreemd schip dat in de fjord ligt?'

'Dat hoor je nog wel,' antwoordde Christian die geen zin had in een lange uitleg. Hij wilde Thura opvangen. Snel ging hij van boord en liep in de richting van het havenkantoor. Thura kwam juist naar buiten, een bundel papieren in de hand.

Niemand liep zo vastberaden en tegelijk zo bedachtzaam als Thura, met haar stevige benen gestoken in laarzen, het wollen jack dat ze aan boord had gedragen nu achteloos over de schouder geworpen. Christians hart sprong op. Hij besloot haar langzaam tegemoet te lopen, dan verrast te blijven staan en uit te roepen: 'O, dag Thura, wat leuk om je weer te zien!' of zoiets. Dan zou ze stilhouden, hem recht aankijken met die wat schuinstaande ogen van haar en hem vertellen over de reis, het weer, de lading... Maar zover kwam het niet.

Juist toen hij haar tot op vijftien pas was genaderd werd Thura omringd door drie Badense matrozen, die haar de weg afsneden en haar aanspraken. Ze bleef staan en keek koeltjes naar hun uniformen, schudde het hoofd. Ze probeerde de Badener die wijdbeens voor haar stond uit de weg te duwen. De man greep haar bij de arm en hield haar tegen. Hij sprak Badens, wat niemand verstond, maar zijn bedoeling was duidelijk toen hij met zijn vrije hand naar het bierhuis wees dat grensde aan het havenkantoor. Hij wilde Thura trakteren.

Weer schudde ze het hoofd. Ze moest van de havenmeesteres al gehoord hebben wat dat vreemde schip in de fjord betekende. Vergeefs probeerde ze zich los te rukken. Ze liet de papieren vallen. Maar iets in haar houding of gezicht had de mannen blijkbaar het idee gegeven dat zij anders was dan de meisjes die hun tot nu toe uit de weg waren gegaan.

De tweede matroos grabbelde in zijn broekzak en toonde Thura een handvol munten. Nog eens schudde het meisje nadrukkelijk het hoofd. Toen greep de derde haar bij de andere arm, ging op de tenen staan en probeerde zijn mond tegen haar gezicht te drukken. Christian verstijfde van schrik. Een vrouw liefkozen tegen haar wil! Dat kon niet...

Hij schoot naar voren, duwde de matroos opzij en schreeuwde:

'Hé zeg, wat stelt dat voor? Laat haar met rust.'

In zijn opwinding sprak hij Thuleens.

De matrozen lieten het meisje los, grepen hem beet en smeten hem opzij, met veel geweld. Christian kwakte tegen de keien, bezeerde zijn blote knie, schaafde zijn elleboog, de pijn vlijmde door hem heen. Toen kreeg hij een paar harde trappen in zijn lendenen en hij hoorde de Badeners schreeuwen

— het zouden wel scheldwoorden zijn. Het kwam niet in Christians hoofd op

iets terug te doen; hij had nooit gevochten. Een duw, dat kon er mee door, jongens duwden elkaar wel vaker, spelenderwijs. Maar iemand tegen de grond slaan en nog natrappen viel onder het begrip: grof geweld. En als er iets was wat Thulenen verafschuwden was dat het wel.

Onthutst lag hij op de grond, staarde ongelovig omhoog. Hij zag een gelaars-de voet die omhoog ging om hem tegen het gezicht te schoppen, hij trok het hoofd tussen de schouders, probeerde weg te rollen. Grote Moeder Aarde, wat gebeurde er met hem?

De Thulenen die zich op de kade bevonden keken verbijsterd toe en vroegen zich af wat ze moesten doen. De drie matrozen wendden zich af van de weerloze jongen en begonnen weer aan Thura te sjorren om haar te bewegen met hen mee te gaan. Met een felle ruk bevrijdde ze zich, bleek van woede. Toen gebeurde het. Bliksemsnel trok ze haar verdovingspistool en schoot op een van de belagers. De naald drong diep in zijn linkerarm en bleef daar steken.

De man vloekte, greep naar zijn arm, terwijl Thura een stap terug deed, haar gezicht vertrokken, en haar pistool richtte op de beide anderen die verbaasd zagen hoe hun kameraad wankelde, iets glazigs over zich kreeg en toen langzaam door de knieën zakte. Van de beide overigen deed nu één een poging het meisje het pistool af te pakken, maar ze schoot opnieuw, hij deinsde terug en lag enkele tellen later uitgevloerd naast zijn bewusteloze kameraad. De derde keerde zich om en rende weg. Niemand probeerde hem tegen te houden. Christian kwam voorzichtig overeind krabbelen. Thura hielp hem.

'Doet het pijn?' vroeg ze vriendelijk.

'Gaat wel.' Hij wreef over het ondereinde van zijn rug, daar waar de zware laarzen hem hadden geraakt en waar het nu wel blauw zou worden. Om hen heen was een hele oploop ontstaan.

'Die kerels verdienen het om voor de rechtbank te worden gebracht,' zei iemand boos.

'Ze zijn de hele dag al bezig vrouwen lastig te vallen,' riep een ander.

Thura bukte zich en trok de verdovingspijltjes uit de armen van de roerloze matrozen.

'Die lui voor de rechtbank brengen heeft geen zin,' zei ze kalm. 'Ze zouden het toch niet begrijpen. Ik zal ze straks wel naar hun schip brengen.'

Christian was door het gebeurde nogal van zijn stuk gebracht. Kapiteins en leerling-kapiteins hadden het recht een wapen te dragen, daar ze op zee, vooral aan de zuidelijke kusten van Kanada, Merikaanse plunderaars konden tegenkomen. Maar om die pijltjes nu meteen tegen de Badeners te gebruiken...

Hij wees op de matroos aan zijn voeten; de man bloedde een beetje uit zijn bovenarm.

'Weet je niet dat je die pijltjes niet van zo dichtbij mag afschieten? Zeven pas afstand is voorgeschreven, anders dringen ze te diep in het vlees en kunnen ze iemand zwaar verwonden. Van zo dichtbij zou het pijltje zelfs in zijn hart kunnen dringen of zijn longen doorboren. Je moet voorzichtiger zijn met die dingen, Thura.'

Het was de toekomstige sjamana die sprak.

'Welja, geef me maar een lesje. Ik kreeg de kans niet om voldoende afstand te nemen. Die kerels waren door het dolle heen. Ze wilden me met geweld ergens heen slepen en waarvoor? Dat mag je raden. Overigens vond ik het dap per van je, Christian, dat je me te hulp schoot.'

'Daar had je anders niet veel aan,' mompelde de jongen beschaamd. Zijn knie bloedde en deed pijn, zijn geschaafde elleboog brandde als vuur.

Thura lachte zacht.

'Nee, ik had er niets aan, behalve dat jij erdoor gewond raakte. Maar nu heb je meteen gezien dat ik uitstekend op mijzelf kan passen. Kom mee naar het havenkantoor, dan kun je je daar laten verbinden. Dit,' vervolgde ze minachtend, wijzend op de twee bewusteloze matrozen, 'roei ik straks wel naar dat gekke schip. Ik schat dat ze zeker zes uren buiten kennis zullen blijven. Ik hoorde van de havenmeesteres dat die vreemdelingen hier een paar dagen geleden kwamen opduiken met niets dan mannen aan boord; zelfs de kapitein schijnt een man te zijn.'

'Dat klopt,' antwoordde Christian terwijl hij naast haar voortstrompelde, 'ze komen uit het Groot Badense Rijk, ver naar het zuidwesten en we begrijpen niet

veel van die lui.'

Ze sloeg een arm om zijn schouder en Christian begon nog erger te hinken —

lekker overdreven. Verbonden en vertroeteld te worden door de stevige handen van Thura was het heerlijkste wat er bestond.

Professor Kunz had zich tegelijk met luitenant Kolbe naar de BADENFELDER

laten roeien omdat hij nog iets met de kapitein te bepraten had. Hij stond juist op het punt terug te keren naar de vaste wal, toen een witte roeiboot het expeditieschip naderde. Er zat een meisje aan de riemen en ze wenkte nadrukkelijk.

'Laat de scheepstrap zakken,' riep de bootsman. Hij boog zich over de reling, nieuwsgierig naar wat het meisje wenste. Toen zag hij op de bodem van de roeiboot twee bewegingloze gestalten liggen in het uniform van zijn eigen manschappen. Waren ze zo dronken dat ze niet meer op hun benen konden staan? Hij riep de kapitein erbij.

Het kostte moeite de twee matrozen aan boord te krijgen, daarna kwam ook het meisje naar boven. Ze wendde zich tot kapitein Semmel, want die had de meeste gouden strepen op zijn mouwen.

'Dag,' zei ze vrolijk in het Kanadeens. 'Ik kom u een paar van uw mannen terugbrengen. Ze wisten niet hoe ze zich in een Thuleense stad behoren te gedragen. Ze vielen vrouwen lastig en gebruikten geweld, dus zagen we ons genoodzaakt hen een poosje in slaap te brengen. Kijk maar niet zo verschrikt, ze zijn alleen verdoofd. Voor de nieuwe dag aanbreekt zullen ze weer ontwaken.

Misschien hebben ze dan nog een dag een stijve arm, maar dat trekt wel weg.

Bent u de kapitein van deze schuit? Dan raad ik u aan, uw mannen aan hun verstand te brengen dat geweld en brutaliteiten jegens vrouwen in Thule absoluut niet worden geduld.'

Ze keek hem vrijmoedig aan en kapitein Semmels mond viel open. Nog nooit had een vrouw zo tegen hem durven spreken. Wat verbeeldde dit kind zich wel? Ze kon niet ouder zijn dan een jaar of negentien, hooguit twintig en ze sloeg een toon aan alsof hij het koksmaatje was in plaats van de gezagvoerder van een

oorlogsschip!

Ze zag er overigens stevig uit, met haar laarzen, wollen jack en opgebonden zwarte haar. Geen katje om zonder handschoenen aan te pakken.

'Juffrouw,' antwoordde Semmel stijfjes, 'u vergeet dat ik de gezagvoerder van de BADENFELDER ben en dat het bij ons niet de gewoonte is dat een gezagvoerder standjes van een buitenstaanster in ontvangst neemt.'

Thura was niet het minst onder de indruk. Ze lachte hartelijk.

'Bij ons is het niet de gewoonte geweld te dulden, kapitein.'

'O nee? En wie heeft mijn matrozen dan neergeslagen?'

'Ik. Ze vielen me lastig. En ik sloeg hen niet neer, ik schóót hen neer.'

'Je hebt...'

'Maar ze zijn niet gewond, hoor, alleen maar in diepe slaap gebracht. Dat doen we ook met wilde dieren wanneer die gevaar opleveren voor een mens.

Dus denk er om: welke van uw bemanningsleden ook aan land mogen komen: laten zij zich onthouden van geweld en brutaliteiten.'

Met die woorden draaide zij zich om naar de scheepstrap toen professor Kunz riep:

'Halt. Ik ga met u mee naar de wal, jongedame.'

'En wie bent u?' vroeg Thura, verbaasd dat een man haar een bevel durfde geven.

'Mijn naam is professor dr. Wilhelm Kunz van de Universiteit te Badenburg en ik ben de gast van uw Konega. Ik was aan boord teruggekeerd om wat bagage te halen.'

'Als u hier op eigen gelegenheid heen kon roeien, kunt u ook zelf weer terugroeien,' antwoordde Thura koeltjes.

Ze liep de trap af, sprong in haar bootje, stootte af en roeide met krachtige slagen naar de haveningang, nagestaard door een verblufte kapitein Semmel en een

vernederde professor Kunz.

'Asjemenou,' liet Semmel zich ontvallen en hij vloekte stevig. Kolbe had intussen de scheepsdokter geroepen, die zich nu bezorgd over de twee bewusteloze matrozen boog. Hij luisterde naar hun hartslag, tilde hun oogleden op, schudde het hoofd.

'Helemaal van de kaart,' mompelde hij, 'maar hun temperatuur is normaal en ik kan geen wonden ontdekken, behalve die prik in hun bovenarm die er uitziet als een injectie.'

'Injectie?' riep Semmel, 'maar dat meisje zei dat ze die twee stommelingen had neergeschoten!'

'Geen schotwonden,' herhaalde de arts, 'alleen allebei een prik. Ik zal hen naar de ziekenboeg laten brengen en dan moeten we maar hopen dat ze inderdaad over een paar uur weer bijkomen.'

'En zo niet,' juichte professor Kunz, 'dan hebben we een prachtig internationaal schandaal om uit te spelen tegenover de Konega. Ziet u het voor u, kapitein? Onschuldige passagierende matrozen van het marineschip BADENFELDER gedood door de barbaarse inwoners van Thule. Dat schreeuwt om wraak, tenzij de Konega bereid is de schuld af te kopen met een voordelig handelscontract of een scheepslading goud. Ze hebben hier goudmijnen, kapitein.'

'Toch bevalt het me niks,' gromde Semmel, 'wat voor geheime wapens hebben die wijven hier? Luitenant Kolbe! Ik wil dat u teruggaat naar de wal en al-alle mannen opspoort die daar nog rondlopen. Ze moeten onmiddellijk terugkomen. Ik geloof niet dat ze nog langer veilig zijn in de stad.'

Dus lieten Kolbe en Kunz zich naar de haven roeien, waar ze afscheid van elkaar namen. De professor vond het tijd worden dat hij zich weer eens in het paleis vertoonde, terwijl Kolbe de stad introk op zoek naar mariniers die in wie weet welke moeilijkheden waren beland.

11 Christian slaat op hol

Professor Kunz kreeg de Konega niet te zien eer het tijd was voor het diner.

Tot zijn verwondering was de eetzaal half leeg: vele leden van de Vrouwenraad waren die ochtend vertrokken voor de reis naar hun eigen gewest. Kunz kwam weer recht tegenover Armina-Dottir te zitten en hij zag dat Christian een verband droeg om zijn knie en linkerarm.

Nog voor de soep werd opgediend wendde de Konega zich tot Kunz en haar gezicht stond op onweer.

'Ik heb gehoord dat er hedenmiddag op de kade een vechtpartij heeft plaatsgevonden,' zei ze snijdend. 'Mijn zoon is daarvan het slachtoffer geworden.

Drie opvarenden van uw schip vielen hem aan en verwondden hem. Dank zij het ingrijpen van een leerling-kapitein gebeurden er verder geen ongelukken, maar bloedvergieten wordt bij ons als een ernstig misdrijf gezien. Wat hebt u daarop te zeggen, Kunz?'

De professor, die merkte dat hij in een handomdraai van beschuldiger in verdachte was veranderd, voelde zich in de verdediging gedrongen nog eer hij een slok bier had kunnen nemen.

'Het was niet mijn schuld,' riep hij snel, 'ik was er zelfs niet bij.'

Het meisje dat de twee bewusteloze matrozen op de BADENFELDER was komen afleveren had niets gezegd over een vechtpartij waarbij Christian betrokken was. Verroest, wat was er eigenlijk gebeurd?

'Het waren mannen van uw schip,' vervolgde de Konega ijzig, 'dat wil zeggen: onze gasten. Brallend van trots op uw vergevorderde beschaving komen jullie hier aan land, vallen burgers lastig en verwonden mijn zoon. En u weet zogenaamd van niets? U behoort te weten wat uw mannen doen, zoals ik weet wat er in mijn rijk gebeurt.'

Het ergste vond Kunz dat zij volkomen in haar recht stond met haar verontwaardiging.

'Het... het spijt me,' stamelde hij.

'Hebt u maatregelen genomen om te zorgen dat iets dergelijks niet meer kan voorkomen? U bent in de namiddag op uw schip geweest.'

Dat mens ontgaat ook niks, dacht de professor zwetend. Maar nu begon hij zich ook kwaad te maken. Van een vrouw een standje krijgen ging tegen zijn eergevoel in.

'Konega, luistert u eens goed naar mij. Ten eerste is de BADENFELDER niet mijn schip, het is een oorlo... expeditieschip dat onder bevel staat van kapitein Semmel. Ik ging mee als passagier, en als vertegenwoordiger van de Badense regering, maar over de bemanning heb ik niets te zeggen. Ten tweede: u spreekt over ongeoorloofd geweld. Welnu, toen ik vanmiddag op het schip was om wat papieren en bagage te halen, was ik er getuige van dat een meisje

— eh, een jonge vrouw twee bewusteloze matrozen aan boord bracht die naar zij beweerde door haar waren neergeschoten. Onmiddellijk heeft kapitein Semmel alle verloven laten intrekken. Maar wie heeft er nu geweld gebruikt?'

'Het meisje waarover u spreekt,' antwoordde de Konega, 'werd door drie —

let wel: drie! Badense matrozen lastig gevallen, vastgehouden, tegen haar wil geliefkoosd. Ze had het volste recht van haar verdovingspistool gebruik te maken. Een dergelijke handelwijze kan geen Thuleense vrouw verdragen, want het getuigt van minachting!'

'Wij minachten vrouwen niet,' riep Kunz. 'Wij vereren en beschermen hen.'

'Ik geloof u niet. Dat meisje op de kade is niet de enige geweest die werd aangesproken, aangeraakt en die uw matrozen van zich af moest duwen.'

De professor hief de handen op in een wanhoopsgebaar.

'Begrijp het nou toch, Konega. Bijna alle opvarenden van de BADENFELDER

zijn jonge kerels en ze zijn al wekenlang van huis. Dan komen ze eindelijk in een mooie havenstad en het is toch logisch dat ze dan behoefte hebben aan wat vrouwelijk gezelschap, een beetje tederheid en sex. Dus klampen ze de meisjes aan, want een bordeel hebben ze in heel Gothab niet kunnen vinden.

Het is allemaal zo begrijpelijk, zo... normaal.'

'Is het in uw land gewoon dat meisjes tegen hun wil worden gedwongen tot handelingen die hun niet aanstaan?' vroeg de Konega met meer verbazing dan woede.

'Die jongens waren wanhopig,' betoogde de professor. 'Ze liepen urenlang door Gothab, nergens een meisje van plezier, een speelhuis of een echte kroeg waar iets sterkers wordt geschonken dan dat onschuldige bier. Wij, in onze havensteden, zorgen ervoor dat er voor passagierende zeelui iets te beleven valt. Hier is niets voor hen, niets.'

'Er zijn bierhuizen, er zijn winkels waar ze gebak en fruit kunnen kopen, er zijn badvijvers...' somde een van de aanwezige vrouwen op. Kunz wierp haar een minachtende blik toe. Als dat alle amusement was...

Intussen had professor Kunz geen kans gekregen van het 'neerschieten' van twee Badense matrozen een internationaal schandaal te maken. Integendeel: de Konega toonde zich de beledigde partij. Verslagen staarde hij op zijn bord en de volgende woorden van Armina-Dottir drongen maar langzaam tot hem door.

'Het verbaast me nauwelijks dat in een maatschappij die door mannen wordt geregeerd allerlei misstanden bestaan ten koste van vrouwen. Daar hebben wij echter niets mee te maken. Het gaat erom dat mijn zoon werd aangevallen en geschopt door onze Badense gasten. Daarom verwacht ik morgenavond van uw kapitein uitgebreide verontschuldigingen voor dat gewelddadige gedrag van zijn manschappen. U kunt hem en zijn — hoe heet het — officieren voor het diner morgen uitnodigen.'

'Ik... ik zal de boodschap overbrengen, Konega,' zei Kunz verslagen. Toen herinnerde hij zich zijn opdracht. 'Ik moet u namens kapitein Semmel nog bedanken voor het welkomstvuurwerk dat u op de avond van onze aankomst liet afsteken. Het was schitterend, we waren diep onder de indruk. Ik neem aan dat de kruitfabriek een eind buiten de stad staat?'

Niemand antwoordde daarop. Kunz gaf het echter niet zo gauw op.

'En... eh... de formules volgens welke uw vuurwerkmakers te werk gaan, die...

eh... interesseren mij zeer. Zou ik de fabriek eens een keer kunnen be-zoeken?'

Armina-Dottir keek hem aan. Nu speelde een flauw lachje om haar lippen.

Hij zag haar grijze ogen glanzen.

'Is dat het enige van Thule waarin u geïnteresseerd bent, Kunz? Vuurpijlen en lichtwaaiers? Terwijl u zelf kanonnen aan boord hebt die als ze losbranden de stenen uit de rotsen doen vallen! Waarom hebt u dan belangstelling voor ons bescheiden kruitfabriekje?'

'Het maken van buskruit vereist technische vaardigheden...' zei hij flauwtjes, maar zijn hersenen werkten snel. De Konega wist dus al wat kanonnen waren? Anouk! schoot het door hem heen. Die jonge halfgod met zijn bruine lichaam is aan boord geweest en heeft zich laten uitleggen wat de kanonnen voor dingen waren! Hij heeft warempel gauw eventjes voor spion gespeeld en natuurlijk alles overgebriefd aan de Konega. Nijdig keek hij naar de jonge man die rustig doorat en toen hij de blik van de professor op zich gericht voelde, hem vriendelijk toelachte. Huichelaar! dacht Kunz.

'Ik stel belang in alles wat met Thule te maken heeft,' zei hij ijverig. 'En aangezien u weet wat onze kanonnen zijn, neem ik aan dat u zelf ook over geschut beschikt?'

De Konega doopte een stuk brood in de ragout en deed of ze het niet had verstaan.

'Een leger,' drong Kunz aan. 'U beschikt toch zeker wel over een staand leger?'

'Wat bedoelt u met leger?' vroeg Anouk.

'Soldaten, verdedigingsmiddelen. U gebruikt er misschien andere woorden voor. In het Groot Badense Rijk heeft de politie de taak om de orde te bewaren, misdadigers op te sporen, stakingen te onderdrukken, kortom te zorgen dat het dagelijks leven zijn gewone gang kan gaan. Het leger dient om de gren-zen te verdedigen, onze vijanden af te schrikken, strafexpedities te houden in opstandige provincies. Elke gezonde jongeman moet bij ons tussen zijn acht-tiende en tweeëntwintigste jaar als soldaat zijn plicht vervullen, dan wordt hij ingedeeld bij de landmacht of bij de zeemacht. Wie van goede familie is kan zijn beroep er van maken en als officier twintig tot dertig jaar dienst doen en de jonge dienstplichtigen opleiden. Dat wil zeggen: hun leren hoe ze met de wapens moeten omgaan, hoe ze kanonnen en tanks moeten bedienen, hoe ze de vijand

moeten besluipen en...' Hij was in vuur geraakt, Badener tot in zijn vingertoppen.

'O, ze leren vechten!' riep Anouk, wie het begon te dagen.

'Ze leren doden,' viel de Konega scherp in. Kunz keek haar boos aan. Hoe weinig diplomatiek waren die Thulenen toch. Zoiets sprak je niet hardop uit, aan tafel.

'Heeft het Badense Rijk zoveel vijanden?' vroeg een van de vrouwen nieuwsgierig.

'Elke welvarende natie heeft vijanden, mevrouw. Het is onze plicht te zorgen dat niemand ons kan aanvallen en...'

'Uit wat u ons eerder vertelde,' viel de Konega hem ijskoud in de rede, 'leek het er meer op dat niemand het Badense Rijk aanvalt maar dat de Badeners zelf de aanvallers zijn.'

'Neem me niet kwalijk, edele Konega dat ik u moet tegenspreken, maar de Egon heeft nooit iets anders dan de beste bedoelingen en streeft onophoudelijk de vrede na. Het zijn de ons omringende volkeren die...'

'Dan begrijp ik niet hoe het Groot Badense Rijk kon ontstaan,' hield Armina-Dottir vol. 'Eerst vertelde u ons dat de Badeners de laatste twee eeuwen voortdurend hun grondbezit wisten uit te breiden tot het Rijk ten slotte een half werelddeel besloeg en er steeds meer grensgebieden werden ingelijfd —

en nu zegt u dat dit ter verdediging gebeurde. Aanvallen als verdediging?'

Kunz zuchtte diep. Die vrouwenlogica — daar kreeg hij wat van!

'Onze zegevierende legers vielen alleen buurlanden binnen wanneer de bevolking daar door de eigen regering werd onderdrukt en van die onderdrukking bevrijd moest worden,' zei hij. 'Daarna smeekten die volkeren om opgenomen te worden in het Groot Badense Rijk.'

Hij liegt, dacht Christian, dachten ze allemaal.

Daarom, omdat Thulenen er niet van hielden met leugenaars te praten, spraken ze nog alleen onder elkaar in hun eigen taal en lieten de professor zwijgend de maaltijd beëindigen. Hij kookte. Hij had zich zoveel voorgesteld van dit diner.

Eerst had hij de Konega in het nauw willen drijven vanwege het neerschieten van twee matrozen. Toen dat niet lukte had hij gehoopt haar aan het bluffen te krijgen over Thules goed georganiseerde verdediging — indien er althans zoiets bestond, maar ze had al zijn gewroet handig ontweken en hij was niets wijzer geworden. Integendeel, ze hadden hém uitgehoord. Het was om uit je vel te springen.

En kijk nou toch! De maaltijd was ten einde, de dames stonden op, knikten hem koeltjes toe en liepen gezellig met elkaar babbelend de eetzaal uit. Een buiging had hij nog nooit iemand zien maken, zelfs niet voor de Konega. Plotseling waren ze allemaal vertrokken en zat hij moederziel alleen in de grote zaal, waar jongens de tafel kwamen afruimen en niemand zich verder met hem bemoeide. Hij moest maar zien hoe hij de rest van de avond doorkwam.

Was dat de manier om een gast te behandelen?

Professor Kunz kon niet weten dat er onmiddellijk iemand naar hem toe zou komen als hij zich verdrietig of ellendig zou hebben gevoeld. Maar hij was alleen maar kwaad. En boze mensen werden nu eenmaal ontweken door de Thulenen.

Armina-Dottir, Christian en Anouk waren naar de tuin gegaan, ook de beide afgevaardigden Katuna en Rama hadden zich bij hen gevoegd. Het was een heerlijk zwoele avond. De hitte van de dag was voorbij maar was blijven hangen tussen bomen en struiken. De vrouwen spraken levendig in hun eigen taal en Christian voelde zich trots op het feit dat ze hem niet wegstuurden.

Natuurlijk waren de Badeners het onderwerp van gesprek. Armina-Dottir was werkelijk zeer verontwaardigd dat iemand het had gewaagd haar zoon tegen de keien te slaan, te schoppen en uit te schelden.

'Het is een bewijs van de Badense mentaliteit,' meende ze. 'Geweld gebruiken zodra iemand hen voor de voeten loopt. Ik gruw ervan.'

'Het doet al geen pijn meer,' zei Christian zachtzinnig. Hij probeerde het nog altijd voor de Badeners op te nemen. Iets in deze mensen boeide hem ongemeen.

'Ik wantrouw hun bedoelingen,' ging de Konega voort. 'We hebben vanavond aan tafel Kunz horen liegen en de veroveringen van het Badense Rijk horen

goedpraten. Hij doet al dagenlang pogingen om erachter te komen of we behalve vuurwerk ook vuurwapens bezitten. Waarom is hij zo nieuwsgierig?

Zijn vragen zijn altijd daarop gericht: wat hebben wij, wat kunnen wij?'

'Als ik in het Badense Rijk zou komen,' protesteerde Christian, 'zou ik ook willen weten hoe de zaken daar zijn geregeld.'

'Zijn belangstelling is te eenzijdig,' meende Rama. 'Ik heb hem niet één keer horen informeren hoe bij ons het onderwijs is geregeld, of de gezondheids-dienst.'

'Je kunt zijn hebzuchtige nieuwsgierigheid voelen zodra je bij hem in de buurt komt,' knikte Katuna. 'Ik mag de man niet.'

'Het Groot Badense Rijk,' zei de Konega, 'is een roofstaat, zusters. We hebben het Kunz daarstraks nog horen toegeven. En nu hebben de Badeners Thule ontdekt. Al zolang ik Konega ben voelde ik dat eens het gevaar uit het zuidoosten zou komen. En nu is het er!'

'Dat geloof ik niet,' riep Christian weer. 'De Badeners zijn beschaafde mensen, hoogontwikkeld, verder dan wij.'

'Verder met wat? Wat wij verafschuwen vinden zij doodgewoon. Wat wij als normaal beschouwen vinden zij vreemd, gek of ronduit dom. Badeners en Thulenen hebben elk een ander besef van goed en kwaad.'

'Maar daar valt over te praten,' meende de oude, wijze Katuna. 'In feite is het verschil tussen goed en kwaad een kwestie van afspraak. Wat *noem je* kwaad, of goed.'

De Konega ging daar niet dieper op in. Iets anders hield haar bezig.

'Wanneer de Badeners ontdekken dat onze enige verdedigingswapens de verdovingspistolen zijn, zijn we verloren,' verklaarde ze.

'Mama, u overdrijft!' riep Christian.

'Nee jongen, dat doe ik niet. Denk na. Wat gebeurt er als straks dat schip in de thuishaven terugkeert en Kunz of de kapitein verslag uitbrengt van wat ze hier

hebben gevonden?'

'Niets,' meende Christian.

'Misschien komen er dan spoedig nog veel meer van die schepen,' veronderstelde Rama.

'Een hele vloot,' prevelde Katuna ongerust.

'Juist! Om handel met ons te drijven, of om ons ook bij het Groot Badense Rijk in te lijven?' vervolgde Armina-Dottir. 'Met hun mannenmaatschappij zijn zij enigszins verwant aan de Merikanen, zij het dat zij minder barbaars zijn en zeker veel minder primitief. Daarbij beschikken de Badeners over wapens en mogelijkheden om heel Thule te vernietigen, althans dodelijk te verwonden. En wie garandeert ons dat zij die wapens niet tegen ons zullen gebruiken wanneer zij menen dat het hun voordeel kan opleveren? Jullie hebben enkele dagen de tijd gehad die Kunz te bestuderen. Wat zagen jullie? Een eerzuchtig mens, de hebzucht straalt uit zijn ogen. Bij alles wat hij ziet en hoort is zijn eerste reactie: aha, hoe kan ik daarmee mijn voordeel doen? Hij ergert zich aan ons, omdat hij niet gewend is dat vrouwen de leiding nemen en macht uitoefenen: hij vindt dat onnatuurlijk. Uit wat hij ons heeft verteld over zijn land gaat het daar niet goed. Het klimaat is er ongunstig: te weinig regen in de zomer, te veel regen en overstromingen in de winter. Woestijnvorming, omdat zij meedogenloos de wouden hebben gekapt. Te weinig vruchtbare grond omdat ze de insekten die schade aan de oogsten toebrengen te lijf zijn gegaan met vergiften, waardoor én de vogelstand werd aangetast én de grond bedierf. Kunz verbaast zich voortdurend over onze vele vogelsoorten, de honden en katten die overal vrij rondlopen, en hij begrijpt niet hoezeer die dieren onze bondgenoten zijn. Ik vraag me af wat hij ervan zou vinden als het hier overal wemelde van ratten en muizen — waarschijnlijk zou hij onmiddellijk eisen dat er vergif werd gestrooid. Bij al zijn geleerdheid is de man een idioot met geen flauw idee van het natuurlijke leven. En die man komt bij ons als vertegenwoordiger van zijn regering. Welnu, als hij de algemene Badense mentaliteit en wetenschap weerspiegelt kunnen we beter concluderen: de Badeners zijn nog barbaren, waarmee we beter niets te maken kunnen hebben.'

'Ze doden dieren voor hun plezier, niet om te eten,' zei Katuna met afkeer.

'Ja, omdat ze zich meesters wanen van de aarde en van alles wat erop leeft.

Met gezond verstand heeft dat niets meer te maken, alleen met bloeddorst en hebzucht. Daaraan is de wereld al een keer te gronde gegaan en de wereld van de Badeners zal er ook eens aan kapot gaan — onherroepelijk. Waar mannen de macht uitoefenen regeert de techniek, maar verdwijnt de beschaving.

Daarom zusters, zal het misschien noodzakelijk zijn ervoor te zorgen dat de B A D E N F E L D E R en haar bemanning nooit meer de thuishaven bereikt, zodat ze in het Badense Rijk onkundig van ons bestaan blijven.'

'Dat meent u niet!' schreeuwde Christian verschrikt.

'Jazeker meen ik dat.'

'Het is tegen de wetten van Moeder Aarde om mensen die ons nooit kwaad hebben gedaan, leed aan te doen,' zei Katuna ernstig. 'En de mannen op dat schip, hoe lelijk en gevaarlijk het ding ook moge zijn, hebben thuis wellicht vrouwen en kinderen die naar hun terugkeer uitkijken. Hun verhinderen naar huis terug te gaan zou én de bemanning én hun dierbaren onnoemelijk veel leed berokkenen. Dat mogen wij niet doen. De Badeners zo gruwelijk straffen alleen omdat zij anders denken en handelen dan wij is beneden onze waardigheid, Konega!'

'Ja, het was vreselijk wat je daar zei,' steunde Rama.

'Als het voor het voortbestaan van Thule noodzakelijk is,' zei Armina-Dottir verbeten, 'ben ik bereid alle wetten te overtreden.'

'Mama!'

'Houd je er buiten, Christian. Thule zal tot barbarij en ellende vervallen indien we toestaan dat het Badense regeringssysteem hier ingang vindt. Ik voorspel jullie: zij zullen niet rusten eer het zover is. Dat voel ik. Dat wist ik op het moment dat Kunz voor het eerst voor mij verscheen. Zodra de Badeners onze zwakte ontdekken zullen ze wegvaren en terugkeren met een hele vloot en ons land bezetten. En wat kunnen wij dan nog doen? Niets... Daarom móet ik verhinderen dat ze ooit de thuishaven bereiken en verslag over ons land kunnen uitbrengen.'

Anouk, die tot nu toe zwijgend had toegehoord, hief de hand op.

'Lieve Armina,' zei hij bezwerend, 'wil je werkelijk beweren dat alle mannen van nature slecht zijn en zodra ze aan de macht komen een land onmiddellijk te gronde zullen richten? Dan doe je de helft van Thules bevolking onrecht.'

'Juist,' riep Christian.

'De mannen van Thule,' zei Armina-Dottir, 'zijn de beste ter wereld. Zij zijn Moeder Aarde even trouw toegedaan als wij vrouwen en daarom houden we ook zoveel van hen. Maar mannen kunnen niet met macht omgaan. Dat hebben ze nooit gekund en ze zullen het nooit leren. Iets in hun natuur, in hun bewustzijn of in hun lichaam verhindert dat ze een juist gebruik van macht weten te maken. Geef een man — zelfs de beste, de aardigste, iemand als jij Anouk — geef zo'n man grote macht en hij zal er onmiddellijk misbruik van maken. Zo zijn jullie nu eenmaal. Daarom moeten wij vrouwen ervoor zorgen dat de macht in onze handen blijft. Want wij kunnen macht hanteren zonder anderen pijn te doen.'

'Niet alle vrouwen kunnen dat,' zei Christian brutaal.

'Nee, maar een Konega kan het wel,' viel Rama snel in.

Inderdaad, dacht de jongen, daarvoor worden de Konega's gefokt. Edelvee.

Kwam het omdat Thura hem die middag had gered door haar bliksemsnelle actie met haar verdovingspistool dat hij zo opstandig was? Hij had zich laten mishandelen, weerloos en onervaren als hij was; Thura had geschoten. Daarna was ze, zoals hij later had gehoord, eigenhandig de twee bewusteloze Badeners op het schip gaan afleveren en als de geruchten waar waren had ze daarbij de barse kapitein flink de mantel uitgeveegd. Toch was Thura maar een gewoon meisje, niet het produkt van een eeuwenlange teeltkeuze. Desondanks was ze dapper, verstandig — en het aantrekkelijkste wezentje dat hij ooit had ontmoet.

'Weet u wat het is,' zei hij fel, 'u en alle vrouwen om u heen zijn alleen maar bang macht te verliezen. Daarom probeert u elke vooruitgang en verandering tegen te houden. U ziet liever een zeilschip volgeladen met graan of tapijten in een vliegende storm vergaan dan de Badeners toe te staan ons te leren hoe we stoomschepen kunnen bouwen, die beter bestand zijn tegen de woede van de zee. Want daarbij zouden jullie wel eens een beetje macht kunnen verliezen en dat mag niet gebeuren. U beweert dat alleen vrouwen macht kunnen hanteren; ik geloof daar niet in. Jullie willen vasthouden wat je hebt en niets prijsgeven, ook al klopt een nieuwe tijd aan de deur. Jullie zijn geschrokken van het feit dat de

wereld groter is dan we dachten en dat er andere volkeren zijn, met andere opvattingen. Iets wat anders is — dat wordt meteen gevaarlijk en bedreigend genoemd. Iets nieuws moet met het grootste wantrouwen benaderd worden, want stel je voor dat het de macht van de Thuleense vrouwen zou inperken! Poeh, jullie hanteren de macht niet, jullie zitten erop, zo breed mogelijk. En op het moment dat het vreemde en nieuwe toch komt binnenglippen zeggen jullie: halt, dit is een gevaar, hiervan moeten we ons ontdoen, desnoods door onze eigen wetten te overtreden. Wat zijn dat voor wetten als ze uit pure angstvalligheid buiten werking gesteld kunnen worden?'

'Christian, je bent nog maar een kind, je weet niet wat je zegt,' gromde Armina-Dottir met uiterste zelfbeheersing.

'Ik ben geen kind meer en ik weet heel goed wat ik zeg,' draafde Christian door. 'Ik ben bijna zeventien en een Konegazoon, dat wil zeggen: iemand met meer verstand dan de meeste mensen. En die hersens wens ik ook te gebruiken! Wat hier gebeurt is juist datgene waarvoor jullie altijd bang zijn geweest.

Geen mannen bij belangrijke besprekingen, geen mannen in de regering, want ze deugen immers niet. Dit keer ben ik er toevallig bij en kijk: ik ben het niet eens met de Konega en haar Vrouwenraad. Ik pleit ervoor de vreemdelingen een kans te geven, vriendschap met ons te sluiten. Maar dat willen jullie niet horen want het kon er wel eens op uitdraaien dat de mannen van Thule dan ook iets gaan opeisen van de macht waar jullie zo fier op zijn. Mama, kijk niet zo donker, ik wéét dat ik op mijn vader lijk, daaraan hoeft u me niet steeds te herinneren. En ik begrijp Rajo beter dan u ooit heeft gedaan. Ik begrijp ook wat u bedoelde met de woorden: Hij komt terug als ik hem nodig heb. Dat betekent dus: nooit. Want u zult uw leven lang niet willen toegeven dat u hem nódig hebt! Dat zou uw kwetsbaarheid en zwakte onthullen...'

'Christian,' begon Anouk maar Armina-Dottir hief gebiedend de hand op.

'Stil. Laat hem uitspreken.'

'Ik ben bijna klaar. Maar u moet goed begrijpen, mama, dat ik me niet schaam om op mijn vader te lijken. Ik ben er zelfs trots op! U mag me een onwaardige zoon noemen, een mislukking — dat kan me niet schelen. Ik heb evenveel recht van spreken als welke Thuleense vrouw ook en als oom Anouk de moed had om te zeggen wat hij denkt, zou hij me bijvallen.'

'Geen sprake van,' riep Anouk. 'Jij slaat op hol, beste neef. Je bent kwaad omdat je vanmiddag een pak slaag hebt gekregen van een stel gewone matrozen.

Ze hebben je pijn gedaan en de kade met je aangeveegd. Nu probeer je daarvan je moeder de schuld te geven en dat is dom.'

'En waarom veegden ze de kade met me aan?' vlamde Christian op. 'Omdat ik nooit geleerd heb me te verdedigen en als man beslist geen wapen mag dragen. Ik heb geleerd braaf en vriendelijk en meegaand te zijn, mijn moeder en haar vriendinnen te bewonderen, maar me verweren tegen geweld en beledigingen kan ik niet. Een meisje moest me uit de handen van die kerels redden want zij had wel een wapen. Is het niet krankzinnig? Waarom kan ik, de Konegazoon, niet eens voor mijzelf opkomen? Omdat ik niets ben, hoort u, niets!

Ik ben alleen de doorgever van eigenschappen, maar niemand ziet mij als mens, met eigen opvattingen en verlangens.'

Hij verwachtte woede en verontwaardiging van zijn moeder, misschien kreeg hij nu ook een klap van haar, zoals Rajo lang geleden? Nee, ze begon te lachen: welgemeend en vrolijk. Dat sloeg hem meer uit het veld dan een standje zou hebben gedaan.

'Lieve Christian,' zei ze opgewekt, 'zie je nu zelf niet wat er met je gebeurt? Ik sta toe dat je bij een terloopse bespreking aanwezig bent. Ik laat je zeggen wat je op je hart hebt en onmiddellijk probeer je het hoogste woord te voeren, ons jouw zienswijze op te dringen die overigens niet voldoende doordacht is, en je maakt ruzie. Dat is wat er gebeurt wanneer mannen aan macht ruiken: ze slaan meteen op hol, worden onverantwoordelijk en hun eerste eis is: geef me een wapen!'

Dat was zo waar, dat Christian op slag alle woede en opstandigheid uit zich voelde wegvloeien, alsof iemand zijn opgeblazen zelfgevoel met een verdovingspijltje had doorgeprikt. Maar zijn koppigheid dwong hem recht overeind te blijven en zijn moeder in de ogen te kijken.

'Nu bent u teleurgesteld in uw zoon, nietwaar?' vroeg hij uitdagend.

'O nee, ik ben trots op je. Er zit pit in je, je hebt moed en je bent eerlijk. Maar je verwart twee zaken, Christian. Wij, de bestuursters van Thule, sluiten ons niet af voor vernieuwing en verbetering, mits de prijs daarvoor niet te hoog is.

We trekken ons terug en isoleren ons zodra we voelen dat de prijs voor het nieuwe zal bestaan uit verwoesting en verloedering van alles wat wij hoog achten.'

'U bent alleen bevooroordeeld.'

'Dat is niet waar.'

'Jazeker. En u hebt, heel slim, de Vrouwenraad zelfs zover gekregen dat ze u volstrekte volmacht heeft gegeven om tegenover de Badeners te handelen zoals u goeddunkt. Dat betekent absolute macht! Zonder voorafgaand overleg zoals bij andere beslissingen.'

Hij zag Katuna terugdeinzen en Rama een verschrikte beweging maken.

'Hoe weet jij dat?' vroeg Armina-Dottir ijzig.

'Ik was in de tuin en hoorde het toevallig. De deuren stonden open.'

'Jij kunt dat alleen gehoord hebben als je je verstopt hebt in de rododendrons die langs de gevel groeien,' constateerde de Konega. 'Dus heb je ons afgeluis-terd.'

'Ja, en?'

'Zoiets doet een zoon van een Konega niet.'

'Ik wel.'

Hij trilde.

Armina-Dottir schudde bedroefd het hoofd, maar dat deed ze, voelde hij, om tijd te winnen en te kunnen nadenken.

'Ik vind,' begon Katuna, maar een handgebaar van de Konega legde haar het zwijgen op.

'Luister Christian,' zei Armina-Dottir en ze keek hem recht aan. 'Misschien heb je gelijk, misschien ben ik bevooroordeeld — al geloof ik dat zelf niet. Ik heb echter groot vertrouwen in je verstand en als jij het zegt is het wellicht waar. Daarom doe ik je een voorstel. Als jij kunt aantonen dat wat de vreemdelingen

ons te bieden hebben werkelijk waardevol is voor Thule — en daartoe wil ik je alle gelegenheid geven — ben ik bereid de kusten van Thule voor hen open te stellen. Maar als ze, wat ik vermoed, alleen zijn gekomen om te zien wat hier voor hun roofzuchtige heerser te halen valt dan moeten we er voor zorgen dat geen Badens schip ooit meer een Thuleense haven zal aandoen.'

'U geeft me de kans mijn gelijk te bewijzen?'

'Jazeker. Bemoei je zoveel mogelijk met die Kunz, hoor hem uit, bezoek het schip, leer ervan. Praat met zoveel mogelijk Badeners. Tracht hun bedoelingen te doorgronden. Je bent slim genoeg om de juiste conclusies te kunnen trekken.'

'En als ik kan aantonen dat de vreemdelingen niet half zo slecht zijn als u denkt, zult u dan naar mijn bewijzen luisteren? Belooft u me dat?'

'Ja.'

'Jullie zijn mijn getuigen,' riep hij tegen Rama en Katuna. Ze glimlachten en knikten hem toe.

'Dan begin ik meteen,' besloot de jongen. En hij stapte weg, op zoek naar professor Kunz.

12 Verleidingskunsten

Professor Kunz zat op zijn kamer bij kaarslicht zijn aantekeningen door te lezen en er nieuwe aan toe te voegen. Daardoor duurde het even eer het gekrabbel aan de deur tot hem doordrong.

Zeker weer zo'n vervloekte kat, dacht hij. Je breekt elk moment je nek over die beesten.

Het gekrabbel hield aan en toen schoot het hem te binnen dat dit de Thuleense manier was om toegang te verzoeken. Die lui konden niet eens behoorlijk op een deur kloppen. Hij opende de deur en keek tot zijn verbazing in het gezicht van de Konegazoon.

'Christian... kom binnen.'

De jongen stapte over de drempel. Hij hield een mooie zwarte poes in de armen. 'Ik dacht,' zei hij, 'dat u misschien gezelschap zou willen hebben.'

Eindelijk iemand die zich om zijn eenzaamheid bekommerde! En dan niet zo'n eigenwijs vrouwmens maar de jongen, die aardig en vriendelijk was. De kat negerend knikte Kunz en wees Christian de enige stoel die het kamertje rijk was. Zelf ging hij op de rand van het bed zitten. Verkeerd, bedacht hij te laat. Nu zat de jongen hoger dan hij. Kunz hield er niet van tegen mensen te moeten opkijken.

'Hoe moet ik u eigenlijk aanspreken, prins?' vroeg hij. 'Hoogheid, of eh...'

'Ik heet Christian.'

'Dat weet ik. Maar als zoon van het staatshoofd draagt u toch zeker een titel?'

'Wat is een titel?'

'Thuis spreekt men mij aan met "professor". Dat is mijn titel.'

'Ik dacht dat u Kunz heette.'

'Professor doctor Wilhelm Kunz.'

'Oef, dat is een mond vol!'

'Konega is ook een titel,' verduidelijkte de professor.

'Net als Afgevaardigde,' knikte Christian. 'Maar ik ben gewoon Christian, hoor. Iedereen noemt me zo. Ik vind het een aardige naam. Ze zeggen ook dat het een heel oude naam is.'

'Het is me opgevallen,' zei Kunz, 'dat niemand hier ooit bij de achternaam wordt aangesproken.'

'Wat is een achternaam?'

'Bij ons hebben alle mensen twee namen: de roepnaam en de geslachtsnaam, die ook door de vader, de grootvader en ga zo maar terug al werd gedragen.'

'Aha. Zoiets als Dottir.'

'Ja.'

'Maar Dottir is geen titel en ook geen naam, het is een aanduiding. Als een vrouw zich Dottir mag noemen betekent het dat zij een afstammelinge is van Sigrid Helgadottir, de Moeder des Moederlands. Daarom heet mijn moeder Armina-Dottir en haar zuster Hannah-Dottir en als ik ooit een dochter krijg is dat ook een Dottir. Maar ik ben er geen.'

'Omdat u een jongen bent?'

'Precies. Dottir betekende oorspronkelijk: dochter van... Hoe kan een jongen ooit de dochter van iemand zijn?'

'En verder hebben alle Thulenen maar één naam? Hoe worden ze dan geregistreerd?'

'Dat worden ze niet.'

'Niet? De Thulenen kennen niet zoiets als een burgerlijke stand, een register waar iedereen is ingeschreven?'

'Welnee. Wat zou het nut daarvan zijn?'

'Dan kun je altijd nagaan waar iedereen zich bevindt, het is gemakkelijk voor de dienstplicht, voor de belastingheffing, voor het opsporen van misdadigers... noem maar op. Een goed georganiseerd land kan er niet buiten.'

'O, sommige dorpsbestuursters of stadsbestuursters houden wel een lijst bij van de inwoners in hun district, maar nodig is het niet.'

'Hoe worden dan de belastingen geïnd?'

'Ik begrijp u niet.'

'De Konega of de Vrouwenraad of hoe zit dat hier moet toch allerlei beambten een salaris betalen?'

'Soms. Maar daarvoor is altijd geld.'

'Waar komt dat dan vandaan?'

'Uit Thule natuurlijk.'

'Wie haalt dat geld op?'

'Niemand, het is er gewoon.'

'Ik begrijp er niets van.'

'We praten langs elkaar heen,' lachte Christian. 'Thule is toch van ons allemaal en daarom ook van de Konega. Het is... hoe moet ik dat nu uitleggen: één grote gemeenschap waarin iedere volwassene een taak heeft en die uitvoert. De een is landbouwer en een ander heeft een bedrijf en weer iemand anders geeft les of verzorgt de zieken en... er zijn duizend of meer beroepen! Geld is er alleen om een tekort aan ruilmiddelen aan te vullen. Elk dorp is een hechte gemeenschap waar iedereen alles tegelijk bezit en ook gebruikt. En alleen de overschotten worden naar de stedelingen verkocht maar er zijn altijd veel overschotten. En de Dottirs drijven handel of leiden de bedrijven — met de regering bemoeien ze zich niet, uitgezonderd de Konega's en haar zusters. De Dottirs, die allemaal familie van de Konega zijn omdat ze afstammelingen zijn van Konegazusters en die vooral veel aan de handel op het buitenland verdienen, staan een groot deel daarvan af aan de Konega en die betaalt daarvan weer de beambten zoals de woudlopers en alle andere beambten die niet door een stad of dorp onderhouden

kunnen worden. Hoe het precies in elkaar zit weet ik ook niet, want ik studeer voor sjamana, dat is een gezondheidsbeambte en niet voor bestuurster of handelaarster. We hebben verschillende universiteiten. In Thulestad staat de universiteit voor bestuurszaken en handel. In Holtak staat er een voor bosbouw, landbouw en mijnbouw. In Fredriksborg, waar ik studeer, kun je leren voor sjamana, voor de zeevaart en ook weer voor bedrijfskunde. Het is eigenlijk allemaal erg eenvoudig.'

Ja, dacht Kunz jaloers. Ze hebben de bureaucratie afgezworen en de eenvoud binnengehaald. Hij moest onwillekeurig denken aan de omvangrijke administratie in het Groot Badense Rijk, aan de duizenden, tienduizenden ambtenaren, aan de ingewikkelde procedures om iets gedaan te krijgen van de over-heid, wat altijd extra geld kostte want geen ambtenaar deed — naast zijn salaris — iets voor niets.

'Wie was dat, de Moeder des Moederlands?' vroeg hij plotseling.

Christian was gekomen om Kunz' bedoelingen te peilen maar tegen de nieuwsgierigheid van de professor was hij niet opgewassen. Hij vond het prettig om datgene wat hem van de wieg afwas bijgebracht nu aan de Badener te kunnen doorgeven. En het was zo'n mooi verhaal, bijna een droom om je voor te stellen hoe op een stralende dag Sigrid Helgadottir over zee kwam aangezeild, met haar fiere gestalte, haar blonde haar en geniale brein en hoe ze de nog moeizaam ploeterende Thulenen had geleerd wat recht en wet was en hoe zij Moeder Aarde konden dienen.

En terwijl hij sprak, steeds meer in vuur rakend, schoten er honderd gedachten door Kunz' hoofd.

Zo'n zestienjarige jongen, telg uit een roemrijk geslacht, zou die nooit dromen van macht? Zou hij nooit in opstand komen tegen de overheersing van niets dan vrouwen?

Als ik hem voor de Badense zaak kan winnen, dacht hij, hem kan beloven koning van Thule te worden — uiteraard in afhankelijkheid van onze eigen Egon — krijg ik hem allicht aan mijn kant. We zouden de sterke jonge kerels hier wapens kunnen bezorgen, hun leren hoe ze ermee om moeten gaan, en deze knaap aan het hoofd plaatsen als rechtmatige erfgenaam van de troon.

Met beide handen zullen de Thulenen de kans aangrijpen om zich te bevrijden

van het vrouwelijke juk waaronder ze al zoveel eeuwen gebukt gaan en ze zullen bereid zijn te vechten voor hun jonge koning. En dan ligt Thule voor ons open, want tegen onze strijdmacht zullen ze na hun revolutie niet zijn opgewassen. Ja, zo zouden we het moeten aanpakken, want Badense soldaten en mariniers inzetten tegen een vrouwenleger zie ik nog niet zo snel gebeuren...

Intussen luisterde hij maar met een half oor naar wat Christian vertelde over de stammoeder van de Konega's. Toen de jongen zweeg, begon hij voorzichtig te zuigen.

'Heel interessant, die geschiedenis van de Moeder des Moederlands,' zei hij.

'Ze leefde ruim zes eeuwen geleden, zeg je? Het klinkt als een mythe, een legende... U weet natuurlijk, prins, dat volkeren altijd trachten hun geschiedenis te verfraaien en dan zo, dat de huidige toestand er door bevestigd wordt.

Vooral erfelijke staatshoofden hebben de neiging hun voorouders te idealise-ren en als bijna volmaakt voor te stellen; dat bevestigt hun positie. Zolang die vrouw uit het grijze verleden wordt vereerd en als voorbeeld wordt gezien, zal elke Konega onuitgedaagd van haar macht kunnen genieten. Maar de zonen? U bent een Konegazoon. Ook u stamt in rechte lijn af van die geniale vrouw met haar geniale dochters. Toch begrijp ik uit uw relaas dat geen Konegazoon ooit waardig zal worden bevonden de troon van Thule te bestijgen.

Zelfs u niet, al heeft u geen zusters. En wie zegt dat u geen goede regeerder zou zijn?'

'Niemand zegt dat. Maar het is tegen de wet.'

'Een wet die werd opgesteld en wordt gehandhaafd door vrouwen.'

'Allicht.'

'En dus is die wet bedoeld om de macht van de vrouwen te bestendigen.'

Geschrokken staarde Christian de man aan. Dit was precies wat hij eerder de-ze avond zijn moeder voor de voeten had geworpen. Dus Kunz dacht er net zo over? Maar dat maakte Christian juist voorzichtig. Iets in de stembuigin-gen van de man beviel hem niet.

'Als Konegazoon geniet ik al zoveel voorrechten,' zei hij, 'ik hoef bijvoorbeeld niet te wachten tot een Dottirmeisje mij ten huwelijk vraagt, ik mag zelf het initiatief nemen.'

'Het betreffende meisje moet dan wel in de smaak vallen bij mama,' zei Kunz roekeloos. Hij zag de jongen verbleken. Aha, dacht hij, dit is een pijnlijk onderwerp voor hem. Nu doorzetten...

Maar Christian was niet voor niets een Konegazoon. Hij voelde de zelfvoldaanheid van de professor en was op zijn hoede.

'Het gaat er vooral om,' zei hij koeltjes, 'dat het meisje *mij* bevalt en de vereiste eigenschappen bezit voor de positie van Konegamoeder. Of mama haar lief vindt is van geen enkel belang.' En toen snel, om van het netelige onderwerp af te stappen vroeg hij:

'Zou het mogelijk zijn dat ik het schip waarmee u bent gekomen eens bekijk?

Oom Anouk, die van de week even aan boord was heeft me er veel over verteld en dat heeft me nieuwsgierig gemaakt.'

'O, maar natuurlijk! Kapitein Semmel zal het als een grote eer beschouwen om de zoon van de Konega op zijn schip te ontvangen en rond te leiden.'

'Morgen?' vroeg Christian gretig.

'Wanneer u maar wilt.'

'Is het waar dat er bij u geen enkele vrouw aan boord is?'

'Op oorlogsschepen dienen alleen mannen.' Toen kon Kunz zijn tong wel afbijten want hij had zich weer eens versproken. 'Ik bedoel: op oorlogs- en expeditieschepen. De BADENFELDER is een expeditieschip.'

'Waarom mogen er dan geen vrouwen mee?'

'Vanwege het gevaar. Tien jaar geleden al vertrok er een Badens schip om op zoek te gaan naar Groe... naar Thule en het is nooit teruggekeerd. Een bewijs dat ontdekkingsreizen ondernemen niet geheel zonder gevaar is. Wij stellen onze vrouwen niet aan gevaren bloot.'

We sturen hen, als ze arm en lelijk genoeg zijn, wel de mijnen in, dacht hij, maar dat sprak hij niet uit.

'Bij ons,' zei Christian peinzend, 'zijn kapiteins altijd vrouwen, net als haar leerlingen. De gewone matrozen zijn mannen want die hebben meer spierkracht en moeten dus de zeilen reven, het roer bedienen bij zwaar weer, het touwwerk hanteren. De vrouwen doen de navigatie, wikkelen de handels-transacties af en zien toe op het laden en lossen.'

'Thule voert metalen uit naar Kanada, heb ik gehoord,' viste de professor voorzichtig.

'Ja, goud en lood. Zilver voeren we soms in. Dat gebruiken we voor de munt-slag.'

'Waarom slaan Thulenen geen goudstukken?'

'We geven niet om goud, het is zacht, zwaar en alleen te gebruiken voor versieringen. We houden wel van de gouden gloed die de Holtakvazen uitstralen omdat de vorm van de vazen dan zo mooi uitkomt en bloemen er zo prachtig in staan. Maar zilver vinden we mooier, dat doet ons denken aan de maan in stille zomernachten, aan de berken uit het noorden en aan de sneeuw op de bergen.'

'Ik ben nieuwsgierig naar het binnenland,' zei Kunz zo onverschillig mogelijk, maar hij kon toch niet verhinderen dat zijn stem oversloeg en de wilde glinstering in zijn ogen was Christian niet ontgaan. Had zijn moeder dan toch gelijk en werden de Badeners gedreven door hebzucht? Het voelde zo aan...

Snel bracht hij het gesprek terug op de BADENFELDER.

'Toch begrijp ik nog niet goed waarom de Badeners geen vrouwen op hun ex-peditieschepen dulden. Vrouwen zijn toch veel intelligenter dan mannen, en ze zijn beter bestand tegen moeilijkheden of ontberingen.'

'Ach jongen... prins, bedoel ik, dat hebben ze u maar wijsgemaakt. Vrouwen kunnen niet half zo goed denken als mannen. Ze weten niet hoe ze met macht moeten omgaan en van techniek begrijpen ze helemaal niets. De natuur heeft vrouwen voorbestemd om moeder te zijn, en om hun echtgenoten te ver-kwikken en te plezieren. Vrouwen zijn uitstekende mensen als je ze kans geeft voor iemand te zorgen. Maar als leidsters en regeersters zijn ze niet veel waard. Kijk

naar uw eigen land, prins, gedompeld in zelfgenoegzaamheid en armoede. Alles gebeurt met handkracht, zelfs voor een eenvoudige stoommachine schrikken vrouwen terug want je krijgt er vuile handen en vuile jurkjes van!'

De Badeners minachten ons, had zijn moeder gezegd en nu bleek hoe waar dat was. Onrustig schoof Christian op zijn stoel heen en weer en aaide de kat op zijn schoot.

'Armoede?' vroeg hij schril, er één woord uitpikkend dat hem bijzonder had getroffen.

Toen begon professor Kunz op zijn beurt te vertellen, en hij beschreef de paleizen van de Egon, met hun machtige gevels, brede fronten, met bladgoud versierde zalen, met de geweldige koepels, de brede marmeren trappen, de gebeeldhouwde leuningen, de roodfluwelen lopers, de beeldengalerijen, de spiegelzalen, de vitrines vol zilver, porselein, kristal. Hij sprak over de met zil-verbeslag opgetuigde rijpaarden, de speciale Egon-trein getrokken door een verkoperde locomotief, het Egonjacht met de luxe kajuiten en de orgieën aan boord. Hij vertelde over de glanzende feesten in de paleizen, waar schone vrouwen met kostbare gewaden en juwelen pronkten en mannen in gala-uniform, met diamanten op de gouden kragen, die dames ten dans vroegen. Hij sprak van groots opgezette jachtpartijen, met de meute, drijvers en in het rood geklede adellijke jagers te paard. Hij weidde breed uit over alle pracht, luxe en verrukkingen waarmee de hoogstgeëerbiedigde Egon van het Badense Rijk zich wist te omringen.

'Zoiets maakt indruk op het volk,' zei hij met glanzende ogen, 'het doet de onderdanen beseffen hoe hoogverheven, hoe machtig en superieur hun staatshoofd is. Daardoor stijgt de Egon in hun achting. Hoe kan een volk geloven in de macht als die macht zich niet weet te manifesteren?'

Het was zijn eigen grote verlangen om deel uit te maken van de elite, dat Kunz al die pracht en praal zo uitvoerig deed beschrijven. Hij zwaaide met de armen, zijn ogen blonken, zijn stem werd hees van ontroering. Ja, dat was pas vertoon van rijkdom! En wat kon de Konega van Thule daar tegenover stellen? Eenvoudig vaatwerk, houten bekers, taai vlees en lauw bier. Of door insekten aangebeten fruit! Wat bezaten de Thulenen? De eenvoudigst mogelijke kleding, kinderen die op blote voeten liepen, houten karretjes en armoe-dige behuizingen die ze zelf nog moesten bouwen ook.

...en het mooiste kustlandschap ter wereld, dacht Kunz er bij, maar daarover zweeg hij.

Christian was werkelijk onder de indruk.

'En in die paleizen mag iedereen komen?' vroeg hij.

'O nee — stel je voor! Daarin woont de Egon met zijn gezin en hofhouding, met zijn bedienden en de garde, dat is zijn lijfwacht. En alleen genodigden en hun dames hebben er toegang en dat zijn natuurlijk altijd mensen uit de hoogste kringen: rijke fabrikanten, hoge officieren en...'

'Ja maar,' viel Christian in, 'wat heeft al die pracht dan voor zin als alleen een paar honderd mensen ernaar mogen kijken en alle anderen, hoeveel miljoen, het alleen van horen zeggen kennen?'

'De Egon telt veertig miljoen onderdanen,' zei Kunz trots. 'En hoeveel Thulenen zijn er?'

'Weet ik niet, niemand heeft ze ooit geteld. Ook een paar miljoen, schat ik.

Thule is bijna twaalfhonderd mijl lang en ruim zevenhonderd mijl breed, maar de meeste mensen wonen langs de kust. En bij ons kan iedereen die de Konega wil spreken het paleis komen binnenlopen en als ze tijd heeft ont-vangt ze ook iedereen. De paleizen van uw Egon zijn bestemd voor enkele honderden mensen — dat is toch geen rijkdom!'

'Ach prins, de macht en rijkdom stralen er van af! Zo zou ook een koning van Thule kunnen wonen; met zoveel schittering en luister zou ook een koning van Thule zich kunnen omringen...'

'Een Konega bedoelt u?'

'Nee, een koning! Een man die weet hoe hij zijn onderdanen moet imponeren, die weet hoe hij respect moet afdwingen omdat hij rijker, machtiger, sterker is dan wie ook.'

Christian schudde het hoofd, bijna droevig. 'Weet u, Kunz, ik begrijp maar half wat u zegt. Daarom klinkt het me misschien zo... barbaars in de oren.'

'Barbaars! U noemt een schitterend paleis volgestouwd met kunstschatten, met kostbaarheden en prachtig gemeubileerd, van binnen bekleed met tapijten, damasten gordijnen, met mozaïekvloeren en kristallen luchters barbaars?'

Christian zuchtte. Hoe moest hij dit duidelijk maken? Hij was bang de man te beledigen. 'Ik bedoel,' zei hij, zorgvuldig zijn woorden kiezend, 'wat steekt er achter al dat moois? Toch gewoon een mens? Een mens die zich uitkleedt om naar bed te gaan en dan precies is als alle andere mensen. Die zijn mond moet opendoen om te eten en te drinken en wiens organen precies zo werken als die van alle andere mensen. Die buikpijn krijgt als hij iets verkeerds eet en zweet als hij het warm krijgt. De rest... al die dure en glimmende dingen, dat is omhulsel. En dat mag dan mooi en dik en blinkend zijn, maar de mens die erin zit is gewoon een vrouw of een man...'

Zijn stem stierf weg, hij was er niet zeker van of hij zich juist had uitgedrukt.

'Mijn beste prins Christian, u begrijpt het inderdaad niet. Wat u omhulsel noemt is juist het symbool van de macht, van de rijkdom van de Egon en zijn edele vrienden. Het volk wil het immers zo. Dat wil gapen van bewondering, buigen voor de pracht, stil van eerbied zijn voor de luister, en zich gelukkig voelen omdat het zo'n ontzagwekkende heerser mag dienen.'

'Maar...' begon Christian weer, vrezend dat Kunz hem wel erg dom zou vinden, 'als uw Egon zo loopt te pronken, worden zijn onderdanen zoals u ze noemt, dan niet jaloers?'

'En of!' liet de professor zich ontvallen. Hij herstelde zich snel.

'Natuurlijk heb je altijd mensen die een ander het geluk misgunnen. Die zelf al die macht en schoonheid en rijkdom zouden willen bezitten. Afgunst maakt deel uit van de mens, nietwaar? Maar het omhulsel, zoals u het wenst te noemen, is niet slechts schijn: de macht is heel werkelijk en wie een vinger durft uit te steken naar de bezittingen van onze Egon, of zelfs hij die er sma-lend over durft te spreken is nog niet gelukkig!'

'Hij krijgt een stempel?' vroeg Christian.

'Een stempel? Welnee, hij gaat regelrecht de gevangenis in!'

'O. Wat is een gevangenis?'

Verbluft staarde Kunz de jongen aan. Weer een taaimisverstand, dacht hij.

'U kent het begrip vast wel. Het is een akelig, met tralies beveiligd gebouw waarin misdadigers worden opgesloten om hun straf te ondergaan.'

'Opgesloten? In het Badense Rijk sluiten ze mensen op?' Christian kon er niet over uit.

'Wordt in Thule iemand die iets heeft misdreven dan niet gestraft?'

'O jawel. Maar niet met opsluiting. Dat kan toch niet?'

O hemel, dacht Kunz geschrokken. Ze hebben hier lijfstraffen! Ze hakken een dief zijn hand af, hangen moordenaars op, koken verraders in de hete olie! 'Waarom kunnen misdadigers niet worden opgesloten?'

'Dat is toch mensen van hun vrijheid beroven!'

Allicht. Waaruit bestaan dan de Thuleense straffen?'

'Dat ligt aan het misdrijf. Wie de wet overtreedt krijgt een stempel in zijn gezicht, op een duidelijk zichtbare plaats. De inkt is niet meer te verwijderen en moet langzaam verbleken of wegslijten. Daarom gebruiken de rechters voor elk misdrijf een andere kleur inkt. Rood is voor stropers, dat duurt zeker drie jaar eer het stempel is verdwenen. Groen is voor mensen die op een of andere manier verkeerd met de natuur zijn omgesprongen, door willekeurig bomen te kappen of zoiets: groen is trouwens de lichtste straf want dat gaat er binnen een paar maanden al af, het is meer als waarschuwing bedoeld. Paars is voor zware mishandeling en blijft vier jaar zitten en zwart... dat is het ergste. Wie een pikzwart stempel draagt is een moordenaar!'

'Ja maar, welk nut hebben die stempels dan? Je kunt eraan zien wat iemand heeft uitgehaald. Maar is het een straf?'

'Reken maar. Iemand met een strafstempel wordt ten eerste door geen enkele vrouw meer aangekeken — en als het een vrouw is die het draagt, wil geen man meer iets van haar weten. En in haar of zijn eigen gemeenschap krijgt de gemerkte altijd de moeilijkste en vervelendste karweitjes opgedragen, en als het een zwart stempel is, wordt-ie uit de gemeenschap gestoten. Niet zijn of haar kinderen, die kunnen er niets aan doen en worden opgenomen in een pleeggezin

en iedereen probeert het die arme kinderen zo gemakkelijk mogelijk te maken om de schande van de ouders te dragen. Stel het u eens voor: een man met een zwart stempel, overal gemeden, zeven jaar lang leven zonder een vrouw, zonder liéfde. Ik vind het een zware straf, hoor!'

'Ze houden dat zwarte stempel hun leven lang?' vroeg Kunz huiverend.

'Nee, ik zei al: dat blijft ongeveer zeven jaren zichtbaar. Wij Thulenen gaan ervan uit dat zelfs de zwaarste misdaad na zeven jaren is uitgeboet. Dan kan de stakker opnieuw beginnen en als hij intussen verhuist naar een ander gewest waar niemand hem kent, en niemand weet wat hij heeft gedaan, kan hij weer gewoon leven, als elke burger. Zijn les heeft hij dan wel geleerd.'

'Dus aan de kleur van het stempel is te zien wat iemand op zijn kerfstok heeft!

Ik bedoel: wat zijn misdrijf was.'

'Ja.'

'Wat een vreemd systeem!'

'Nee, het werkt heel goed. Er zijn weinig misdadigers in Thule, iedereen is doodsbang voor zo'n merkteken. Je loopt er mee voor schandaal, je kunt geen vrouw meer beminnen, zelfs je eigen vrouw wil niets van je weten zolang het teken niet vanzelf is verdwenen. Dikwijls gaan mannen met een merkteken naar het mijngewest om daar het zware werk te doen. Ze hoeven niet, hoor, maar ze doen het uit eigen beweging. In de duistere mijngangen zijn de stempels niet zo zichtbaar en hun kracht en ijver worden op prijs gesteld. Ze worden daar niet helemaal met de nek aangekeken.'

'Heeft jullie stammoeder dit uitgevonden?'

'Sigrid Helgadottir? Ja. Ze was geniaal, niemand kon zich in verstand met haar meten.'

'Ik heb in Gothab niemand zien lopen met zo'n verkleuring op zijn gezicht.'

'O, ze zijn er wel hoor, maar geen zwarte stempels.'

'Ik geloof graag dat jullie er een soort inkt voor gebruiken die moeilijk is uit te

wissen, maar kan een moordenaar niet op andere wijze van zijn stempel afkomen? Door een brandwond bijvoorbeeld.'

'Dan blijft-ie zijn leven lang met zo'n lelijk litteken rondlopen en zal iedereen met wie hij te maken krijgt wantrouwen koesteren! Nee, dat zou dom zijn, en zo dom zijn Thulenen niet. Trouwens, aan de mate waarin het merkteken al verbleekt is kun je zien hoe lang het geleden was dat de bedrijver van de misdaad werd berecht en dat is ook een voordeel. Iemand die zijn straf bijna heeft uitgeboet wordt veel tegemoetkomender behandeld dan iemand wiens stempel vers is.'

Toch zo gek nog niet, dacht de professor. Je hebt bij dit strafsysteem geen gevangenissen nodig, dus ook geen bewakers en geen opsporingsapparaat om ontvluchte gevangenen na te zitten en de mensen blijven vrij, en blijven werken voor hun broodje. Ze worden niet gehoond of gemarteld zoals bij ons, alleen veracht — en dat is jandorie een zware straf! Geen wonder dat er hier weinig misdaad is!

Intussen zat hij zich ook te ergeren. Christian scheen helemaal niet onder de indruk te zijn geweest van de visioenen van macht en rijkdom die Kunz voor hem had opgeroepen bij zijn lofzang op de Egon. Misschien omdat hij een Thuleen was en daarom alles terugbracht tot eenvoud? Of... de gloedvolle schildering van Egons paleizen en diens grandioze feesten was de jongen ontgaan omdat hij zoiets nooit in zijn leven had gezien of er zelfs maar van had gehoord. Wat een mens niet kent, zal hij ook niet herkennen.

Christian daarentegen wist nog steeds niet wat Kunz met 'de armoede van de Thulenen' had bedoeld. Hij wist dat een Thuleen nooit honger hoefde te lijden, altijd kleren had om aan te trekken en van een dak boven zijn hoofd verzekerd kon zijn — wat had een mens nog meer nodig? Wie geen geld had om iets moois te kopen of te laten maken, maakte het zelf: wandversieringen, boeketten van veldbloemen die overal voor het plukken stonden, houtsnij-werk, een beeldje of een schilderij, liederen of gedichten, muziek en feestkledij. Vrije tijd hadden ze allemaal genoeg.

Christian stond op en hees de kat op zijn schouder. Kunz had niet één keer geprobeerd het mooie dier te aaien of er zelfs maar naar gekeken.

'Het is al laat en ik krijg slaap. Morgenochtend na het onbijt gaan we dus uw

schip bekijken? Ik neem dan wel een jonge leerling-kapitein mee die meer verstand heeft van schepen dan ik.'

'Zoals u wilt, prins.'

Kunz strekte de hand uit ten afscheid, maar Christian knikte hem alleen toe en vertrok. Plotseling drong het tot de professor door dat hij wel verliefde paartjes in de straten had gezien, die hand in hand liepen, maar dat hij hier nooit iemand een hand ten afscheid had zien geven. Ze bogen ook nooit voor elkaar, zelfs niet voor de Konega, voor Anouk of voor de prins.

'Onbehouwen volk,' bromde hij maar dat was alleen om tegenover zichzelf de ingewikkelde beleefdheidsvormen van de Badeners te verdedigen. Elkaar de hand geven betekende: Kijk, ik kom ongewapend, als vriend. Een buiging betekende: Ik heb eerbied voor u en onderwerp me (een beetje). De hakken tegen elkaar klappen betekende: Ik sta pal voor u, u kunt op me rekenen. Allemaal dingen die bij de Thulenen vanzelf spraken. Nee, hield hij zichzelf voor, het is toch maar een arm en primitief land. Dat het daarenboven een bijzonder mooi land is, is geen verdienste van de bevolking, dat is gewoon de natuur.

Morgen, dacht hij, zal ik die jonge prins eens verbaasd laten staan!

1 3 Hoog bezoek voor de B A D E N F E L D E R

In de vroege ochtend regende het, maar daarna losten de wolken op en brak opnieuw de zon door. Die ochtendlijke regenbuitjes wasten het stof van de bomen, maakten de bloemen aan het glanzen, brachten verfrissing voor de mensen die daarna opgewekt aan hun werk gingen. Wat een zalig klimaat, dacht professor Kunz toen hij op zijn gemak met Christian naar het havenkwartier wandelde.

'Wat lopen er toch altijd veel mensen die niets te doen schijnen te hebben,' zei Kunz.

'O, die hebben hun vrije dag,' antwoordde Christian argeloos.

'Maar de anderen zijn gewoon aan het werk!'

'Natuurlijk.'

'Zijn niet alle mensen op dezelfde dag vrij, op zondag bijvoorbeeld?'

'Dat zou toch vreselijk lastig zijn,' meende Christian. 'Elke Thuleen werkt vijf dagen en heeft de zesde dag vrij, werkt dan weer vijf dagen en krijgt weer een dag vrij. Alleen zeevarenden kunnen dat niet doen, die sparen hun vrije dagen op en nemen ze allemaal achter elkaar als ze aan land zijn. Wat een onzin: iedereen tegelijk. Dan zou alles een hele dag stilliggen.'

'En de vakanties?'

'O, dat regelen ze onder elkaar. Wie een paar weken op reis wil, kan dat doen

— zo een of twee keer in het jaar. Anderen nemen dan het werk wel over. Een mens wil ook wel eens wat van het land zien, nietwaar?'

'Zijn de scholen ook na elke vijf dagen een dag gesloten?'

'Ja. En gedurende de zomer twee maanden. Al kunnen de kinderen als ze dat willen dan altijd doorgaan met les krijgen in zwemmen, zeilen en roeien. En de meesten willen wel! Als het warm is, is het lekker op het water.'

'Wat leren ze nog meer?'

'O, van alles. Zeilnaaien, kleren maken, houtsnijden, timmeren, metselen, molens repareren... Alle kinderen gaan zodra ze vijf jaar oud zijn naar school en blijven er een jaar of tien. Dan kunnen ze kiezen: verder leren of gaan werken. De kleintjes moeten natuurlijk eerst leren lezen en schrijven en ze krijgen wetskennis...'

'Kleine kinderen? Dat is te dol!'

'Een Thuleen moet toch weten waaraan hij toe is? Wat wel of niet kan, dat kun je niet vroeg genoeg leren.'

Kunz klemde de lippen op elkaar. Hoe meer hij ontdekte, hoe minder hij begreep van die rare mensen, die met de eenvoudigste levenswijze genoegen namen maar het zich intussen heel plezierig wisten te maken.

Tot zijn opluchting zag Christian de ZEEAREND nog altijd langs de kade liggen.

'Wacht even hier,' verzocht hij. Hij liet de professor achter op de kade en rende de loopplank op. Hij vond Thura op het achterdek, waar ze zat te lezen.

'Heb je tijd? Ik ga het vreemde schip bekijken en ik wil dat jij met me mee-gaat. Jij hebt meer verstand van de zeevaart dan ik.'

Stralend keek het meisje hem aan.

'Dag Christian. Wat zie je er mooi uit met je arm in het verband! Nee, ik ga niet met je mee. Dat ellendige schip heb ik gisteren al gezien, ik ben er zelfs aan boord geweest en het beviel me niet. Het stinkt! En die kerels daar aan boord verslonden me met hun ogen. Zelfs de kapitein, al was hij woedend op me omdat ik een paar van zijn matrozen buiten gevecht had gesteld.'

'Dus je durft niet meer,' zei Christian roekeloos. Hij moest en zou haar mee-krijgen. Thura's donkere ogen schoten vonken.

'Zeg dat nog eens!'

'Mijn moeder heeft me gevraagd me zoveel mogelijk met de vreemdelingen te bemoeien... ze... ze wantrouwt hun bedoelingen.'

Thura knikte bedachtzaam.

'Je hoeft geen Konega te zijn om te voelen dat die mensen anders zijn dan wij.

Hoe de Badense vrouwen zijn kan ik alleen maar raden, maar de mannen-Ze lopen in de stad de meisjes na, ze willen niets liever dan vriendschap met hen sluiten, maar als die meisjes er niet meteen op ingaan beginnen ze te schelden en trekken een gezicht alsof ze diep beledigd zijn. Hun houding tegenover vrouwen is er een van begeerte en minachting tegelijk. Nu ja, dat heb je gisteren zelf gezien. Nee, ik wil niets met die lui te maken hebben.'

'Maar we hébben met hen te maken,' betoogde Christian. 'Ze zijn nu eenmaal hier en we moeten proberen erachter te komen wat ze van plan zijn. Daarom heeft mama me gevraagd haar te helpen. Je kunt een verzoek van de Konega toch niet naast je neer leggen?'

'Heeft jouw moeder je opgedragen mij mee te tronen naar dat stinkende schip?'

'Dat was mijn eigen idee.'

Opnieuw schudde Thura het hoofd. 'Ik blijf liever van die lui vandaan.'

'Mama is bang dat de Badeners een gevaar voor Thule zullen worden, ik vind dat onzin,' hield Christian vol. 'Ze zijn anders dan wij, maar dat hoeft niet te betekenen dat ze slecht zijn. Daarom heb ik op me genomen te bewijzen dat Badeners mensen zijn als jij en ik en niets kwaads in de zin hebben. Ze zijn alleen ondernemender dan de Thulenen, ze gingen op avontuur uit om de wereld te verkennen en vriendschap te sluiten met andere volkeren. Het is dom om meteen alles af te wijzen wat anders of nieuw is.'

'Jouw moeder is niet dom.'

'Dat zeg ik toch niet.'

'Jawel. En als jouw moeder de Badeners wantrouwt heeft ze daar haar rede-nen voor. Waarom heb je geen vertrouwen in haar intuïtie? Jullie mannen willen altijd alles bewézen zien. Nou ja, ik zal wel met je meegaan. Kunnen we zomaar naar die grauwe klomp ijzer varen en laten ze ons dan aan dek komen?'

'Ik heb Kunz bij me, dat is een Badener die in het paleis logeert en met mama probeert te onderhandelen over een vriendschapsverdrag.'

Thura ging de kapitein van de ZEEAREND vertellen dat ze haar post voor enkele uren moest verlaten en volgde toen Christian naar de loopplank.

'Dit is de leerling-kapitein die ons zal vergezellen,' stelde Christian het meisje aan Kunz voor. 'Haar naam is Thura.'

De professor herkende haar en verschoot van kleur. Zijn blik vloog naar haar gordel, maar de lus waarin anders haar verdovingspistool hing was leeg. Toch zou kapitein Semmel niet blij zijn als hij dat brutale kind weer aan boord kreeg.

'Waarom juist zij?' vroeg hij argwanend.

'Ze heeft verstand van schepen en bovendien is ze mijn vriendin,' antwoordde Christian. 'We kennen elkaar al jaren.'

Hé, dacht Kunz. Zou de Konega weten dat haar zoon vriendinnetjes heeft onder

het gewone volk?

'U heeft smaak, prins,' zei hij beleefd. Thura was intussen naar een van de roeiboten gelopen en sprong erin. Het was een witgeschilderd bootje wat betekende dat het aan niemand toebehoorde en kon worden gebruikt door wie het maar nodig had. In elke Thuleense haven lagen er zo tientallen, voor algemeen gebruik.

Thura en Christian roeiden, de professor zat op de achterbank en dat gaf hem gelegenheid het meisje in stilte te bestuderen. Hij moest toegeven dat ze een aardig rond gezichtje had, al had hij in Gothab wel mooiere meisjes gezien.

Ze had een stevig figuur, ze roeide als een man met krachtige slagen en er was niets schuchters of verlegens in haar houding, ook al zat ze in één roeiboot met een prins en een geleerde. Het zelfbewuste van de Thuleense vrouwen bracht Kunz nog steeds in verwarring.

Hij was zo in gedachten verdiept dat hij bijna vergat naar de dekwacht van de B A D E N F E L D E R te wuiven en dacht er pas aan toen hij twee geweren op zich gericht zag.

'Ahoy,' riep hij snel, 'ik ben het, professor Kunz!' Hij zwaaide heftig en ging rechtop staan. De geweren verdwenen, in plaats daarvan kwam de scheepstrap naar beneden. In stilte hoopte Kunz dat de beide Thulenen de geweerlopen niet hadden opgemerkt.

Maar Thura had ze gezien.

Even later stonden ze alle drie aan dek. Kapitein Semmel was gewaarschuwd en kwam hen tegemoet.

'Mag ik u voorstellen: prins Christian,' zei de professor in het Brits. 'Prins Christian, dit is kapitein Semmel, gezagvoerder van de BADENFELDER.' Thura werd niet voorgesteld, dat hoefde ook niet. Semmel had haar herkend en wierp haar een boze blik toe.

'Prins Christian en zijn vriendin,' vervolgde Kunz, 'zouden graag uw schip bekijken.'

'Welkom aan boord, prins Christian,' mompelde Semmel. 'Mag ik u eerst iets te

drinken aanbieden? We zullen naar mijn hut gaan.'

Buigend als een knipmes en achteruitlopend wees hij naar een ijzeren trap met koperen randen, die naar het binnenste van het schip afdaalde.

'Staat u mij toe dat ik u voorga?'

De trap mondde uit in een smalle gang met een aantal deuren. Achter een van die deuren lag de kapiteinshut: een groot en tamelijk luxueus verblijf. De gasten kregen zachte fauteuils aangeboden en even later kwam de hofmeester binnen met een dienblad, waarop glazen en flessen stonden.

'Waarmee kan ik u dienen, hoogheid? Rum, cognac of citroensap?'

'Neem citroensap, Christian,' waarschuwde Thura in het Thuleens. 'Wat cognac is weet ik niet, maar rum ken ik, dat stoken ze ook in Baffinland en het is gemeen spul, je verliest er je verstand bij.'

Zelf vroeg ze om citroensap.

Kunz en de kapitein sloegen hun borrel met kennelijk plezier achterover en even kreeg Christian spijt dat hij niet ook om rum — wat dat ook wezen mocht — had gevraagd. Hij nam zich in stilte voor zich door Thura wat minder op de kop te laten zitten.

'Zo, en mag ik u beiden nu mijn schip laten zien?' vroeg Semmel, nog steeds kruiperig beleefd.

'Graag.'

Anouk was enkele dagen tevoren door luitenant Kolbe rondgeleid en die had de Thuleen alleen datgene laten zien waarmee hij indruk kon maken. Christian echter stond erop dat letterlijk elke deur voor hem werd geopend.

Toen de deur van de wapenkamer zogenaamd per ongeluk werd overgesla-gen bleef hij midden in de nauwe gang staan en wees naar de gesloten deur waarop in het Badens met strenge letters stond: GEEN TOEGANG VOOR

ONBEVOEGDEN. Maar dat kon hij niet lezen.

'Wat is hierachter?'

'O, dat is de zoveelste voorraadkamer,' zei Semmel en hij probeerde het onverschillig te laten klinken.

'Wat voor voorraden?'

'Gewoon: meel, scheepsbeschuit, allerlei levensmiddelen.'

Christian voelde het duidelijk: de kapitein loog en hij was niet van plan deze deur voor zijn gasten open te maken. Thura moest het ook gevoeld hebben want ze zei brutaal:

'Het voedsel van de Badense zeelui interesseert ons zeer.'

'Ja,' viel Christian in, 'we kunnen er altijd iets van leren.'

Thura probeerde de deur, die was op slot.

'U hebt ons beloofd dat u ons alles zou laten zien,' klaagde Christian.

'Maak maar open,' siste de professor in het Badens. 'Ik wil hun gezichten zien als ze wapens bekijken waarvan ze niet kunnen raden wat het zijn. En als ze wel begrijpen wat het zijn, weten wij meteen meer over hen.'

Semmel rammelde onwillig met zijn sleutelbos, vond eindelijk wat hij zocht.

Op de stalen deur zaten drie sloten. Toen hij ze open had en de deur week, bleek het binnen stikdonker te zijn. De kapitein drukte op een knopje en meteen gloeide een aantal peertjes in de zoldering op.

'Knap hè, dat licht,' fluisterde Thura haar vriend in. Maar Christian hoorde het nauwelijks. Hij staarde naar de rekken met geweren, de ijzeren kisten voorzien van geschilderde doodskoppen, naar de twee machinegeweren op standaards. Wat hij zag begreep hij nauwelijks, maar hij wist nu dat de kapitein inderdaad gelogen had over de inhoud van dit ruim. Wat waren het? Wapens?

Hij merkte dat de kapitein en Kunz geen oog van hem afhielden, alsof ze van zijn gezicht wilden lezen wat hij dacht. Daarom bleef hij onbeweeglijk staan, hield zijn gezicht in de plooi en liet alleen zijn ogen door de ruimte dwalen.

De kisten en rekken hadden opschriften die hij niet kon lezen, maar er stonden ook symbolen op geschilderd, dikwijls in vuurrode verf: doodskoppen, bliksems, een ontploffend zonnetje. Kennelijk tekens die moesten aangeven: voorzichtig, explosieven!

Hij herinnerde zich de donderslagen waarmee de BADENFELDER haar komst had aangekondigd — maar ook Kunz' verhaal over het verdwenen expeditieschip de EGON. Natuurlijk hadden de Badeners gelijk dat ze zich behoorlijk wapenden wanneer ze vreemde kusten gingen verkennen, en toch...

Hij wees op de gesloten metalen kisten.

'Levensmiddelen?' vroeg hij, schijnbaar argeloos.

Semmel, Kolbe (die er ook bij was gekomen) en Kunz knikten ijverig.

Thura zei niets. Ze keek vooral 'naar de in rekken staande geweren; die had ze op zich gericht gezien toen ze met de roeiboot de BADENFELDER naderden en de wacht aan dek de professor niet meteen had herkend.

Wat er in de kisten zat kon ze alleen maar raden. Beslist geen scheepsbeschuit. Christian wendde zich tot de professor.

'U vertelde ons dat uw matrozen vogels vingen en doodden omdat ze gebrek aan voedsel hadden. Maar hier ligt genoeg.'

'Dit zijn geen...' begon Kunz onvoorzichtig, maar Kolbe haastte zich te zeggen:

'In die kisten zit vooral gereedschap.' Opnieuw voelde Christian dat er tegen hem gelogen werd.

Daarna bekeken ze de brug, een licht gepantserde stuurhut. Ze bewonder-den de telegraaf, die in rechtstreekse verbinding stond met de machinekamer, ze kregen uitleg over de sextant en het kompas en Christian merkte hoe vrolijk Thura zich over dat alles maakte, want de navigatiemiddelen van de Thulenen waren veel slimmer uitgedacht. Dat zei ze echter niet. Ze deed alsof ze vol verbazing was.

Ten slotte daalden ze weer af, dit keer naar de machinekamer en nu kwam Thura pas goed op gang. Ze liet zich door Huding, de eerste machinist, uitvoerig de werking van de drijfstangen, pompen en ventielen uitleggen en ze bleef maar

doorvragen. Huding, een aardige vent van middelbare leeftijd, kreeg er zowaar plezier in om een meisje, dat blijkbaar een technische knob-bel had, in te lichten over zijn trots en glorie. Hij ging zelfs zover haar tekeningen te laten zien. Het duizelde Christian bij het horen van al die technische termen. Hoe knap moesten de Badeners zijn om zoiets te kunnen bouwen, het te laten werken en ermee om te gaan! De twijfels die hem waren bekropen bij het zien van de wapenkamer verdwenen weer.

Thura kon er maar niet genoeg van krijgen. Vooral de schroeftunnel scheen haar belangstelling te hebben. Ofschoon de vuren gedoofd waren en de machinekamer blinkend schoon was hing er toch een bedompte sfeer. Het rook er naar afgewerkte olie, naar vet, ijzer en koper. Christian hoopte dat Thura eindelijk klaar zou zijn met vragen stellen zodat ze weer naar boven konden gaan, de frisse lucht in.

Maar Thura's nieuwsgierigheid leek onuitputtelijk. Ze liep rond over de plaatstalen vloer, betastte de glimmende zuigerstangen, bekeek de talloze wijzerplaten voorzien van geheimzinnige tekens, de peilglazen en afstelknop-pen, ze wees naar dit en vroeg naar dat. Ze vroeg maar en vroeg maar...

Huding, aangemoedigd door haar belangstelling, liet haar ook de bunkers met brandstof zien.

'Helemaal vol kunnen we veertien dagen achtereen op zee blijven. En dat is maar goed ook, want om dit land te bereiken waren we al zes dagen onderweg. En ik ben bang dat het niet mogelijk zal zijn in deze haven te bunkeren.'

'Zes dagen?'

'Op de terugweg zullen we er wellicht vijf dagen over doen, maar dan moeten we natuurlijk geen slecht weer treffen want dat kost extra kolen.'

Thura grinnikte. 'Wij doen er minstens vijf dagen over om van Gothab naar Baffinland te komen, als de wind gunstig is.'

In de machinekamer waren meer mannen bezig, gekleed in donkerblauwe overalls. Ze spraken niet, ze deden niets dan poetsen met vette lappen, en ze toonden een onderdanig respect voor de machinist. Huding liet het meisje ook een apart staand apparaat zien, dat monotoom zoemde.

'Dit is onze generator, die wordt gestookt met methanol en werkt dag en nacht voor de elektriciteitsvoorziening. Als we stilliggen kunnen we de vuren doven, maar de generator moet blijven doorwerken, anders hebben we geen licht, valt de koelkast uit en kan de kok niet koken.'

'Methanol?' vroeg Thura.

'Sommigen noemen het houtalcohol. Je kunt het destilleren uit houtafval.

Het is een vluchtige brandstof voor verbrandingsmotoren en... maar nu weet u niet meer waar ik het over heb.'

'Nauwelijks,' lachte Thura.

'Het schijnt,' zei Huding vertrouwelijk, 'dat heel lang geleden, ik bedoel tijdens de vorige beschaving waaraan we nog zoveel te danken hebben, in Europa alle werk met machines werd gedaan en dat zelfs de schepen geen kolen of een stoommachine meer nodig hadden, maar waren uitgerust met sterke motoren die de schroef aandreven — en die motoren werden gestookt met brandstof die olie of benzine werd genoemd. Helaas hebben wij niet meer de mogelijkheid om dat spul uit de grond te halen en zo te bewerken dat het voor motoren te gebruiken is. Daarom gebruiken we houtalcohol, dat kunnen we wél maken.'

'Ten koste van de bomen?'

'Dat is een teer punt, jongedame. De Badeners kunnen erg veel, ze kunnen machines en motoren maken zó vernuftig dat je er verbaasd over staat, maar die dingen werken alleen als je er brandstof voor gebruikt en die brandstof-fen worden schaars bij ons. De kolenmijnen raken uitgeput, de houtalcohol wordt steeds duurder, want hout raakt in Europa ook op... Bossen hebben we nauwelijks meer...'

'Plant dan nieuwe!'

'Is geprobeerd, jongedame, is geprobeerd. Maar de grond is intussen zo dor geworden... Als we niet zoveel suikerriet verbouwden zou het niet eens meer mogelijk zijn om houtalcohol te maken. Vergeet niet dat Europa een veel heter en droger klimaat heeft dan Thule. Woestijnvorming is onze grootste vijand. Al is het natuurlijk onze eigen schuld. De Badeners zijn niet zuinig genoeg geweest op hun wouden — ze bleven maar kappen en gaven de erosie vrij spel. Nu zitten

we met de problemen.'

Thura had genoeg gehoord. Ze bedankte Huding voor zijn openhartige uitleg en gaf tegen Christian te kennen dat ze alles gezien had wat ze wilde zien.

Kapitein Semmel nam zijn gasten weer mee naar zijn kajuit, opnieuw werden er drankjes verstrekt, maar toen Christian merkte dat in zijn citroensap een flinke scheut rum werd gedaan nam hij niet meer dan een enkel slokje. Hij vond het niet lekker.

'En wat vond u van mijn schip, hoogheid?' vroeg Semmel trots.

'Indrukwekkend, zeer indrukwekkend. De Badeners zijn werkelijk ongelooflijk knap.'

Thura zei niets, haar werd ook niets gevraagd.

Christian herinnerde zich de opdracht van zijn moeder en hij nodigde de kapitein en zijn officieren uit voor een officiële ontvangst die avond in het paleis van de Konega. Toen konden ze vertrekken, maar de professor wilde nog aan boord blijven omdat hij iets met de kapitein te bespreken had, zoals hij beweerde. Christian sloeg het aanbod om met een motorsloep naar de wal gebracht te worden af. Thura en hij wilden met het witte bootje terugroeien.

Ze vertrokken, vriendelijk nagewuifd door de kapitein, de eerste luitenant en de professor. Maar toen Semmel zich omdraaide en de professor aansprak stond zijn gezicht op onweer.

'Vervloekte Thulenen,' gromde hij. 'Gisteravond werd er weer een bewusteloze matroos aan boord gebracht, neergeschoten door een vrouw. De twee eersten kwamen pas in de nacht bij hun positieven en klagen nog steeds over een stijve arm. Wat zijn dat toch voor wapens waarmee die wijven onze jongens belagen, professor? Onze dokter beweert dat ze een injectie met iets verdovends hebben gehad, maar de mannen zelf beweren dat er met een soort pistool op hen werd geschoten. En waarom? Omdat ze met een van die leuke meisjes uit de stad wilden aanpappen. Gewoon, om er een avondje mee te stappen.' Hij vloekte zacht. 'Je zou bijna gaan denken dat mijn jongens de pest met zich omdragen. Als ze maar een meisje durven aanraken is het meteen: pats! een injectienaald in hun bast en van de kaart zijn ze!'

'De vrouwen van Thule verdragen het niet om ongevraagd te worden aangeraakt,' antwoordde Kunz.

'Maar die kerels zijn nu al langer dan een week van huis. Ze willen een verzetje!'

'U vergeet steeds, kapitein, dat de vrouwen hier de baas zijn.'

'Een krankzinnige wereld is het,' gromde Semmel. 'Vandaag heb ik alle mannen aan boord gehouden want ik wil niet dat er nog meer ongelukken gebeuren. Waarom heeft u die jonge blaaskaak eigenlijk aan boord gebracht en dan nog wel in gezelschap van zo'n kreng van een meid?'

'Ik probeer hem aan onze kant te krijgen, kapitein. De Konega, zijn moeder, is weinig toeschietelijk en schijnt ons voor geen pfennig te vertrouwen. Overigens: die zogenaamde vererende uitnodiging voor het diner vanavond heeft ook een bedoeling. De Konega eist dat u haar uw verontschuldigingen aanbiedt omdat twee van uw jongens gisteren haar zoon tegen de kade hebben geslagen. Daarbij is hij licht gewond geraakt.'

'Wat?'

'U zag toch dat verbandje om zijn elleboog?'

'Bedoelt u,' brieste de kapitein, 'dat ik mijn verontschuldigingen moet komen maken omdat twee van mijn mannen ruzie hadden met zo'n stomme Thuleen? Nooit van mijn leven!'

'Die stomme Thuleen was toevallig wel de zoon van het staatshoofd hier.'

'Dat konden die mariniers toch niet weten?'

Kunz zuchtte.

'Ik moet u gelijk geven, kapitein, je wordt compleet gek van die Thulenen. Je moet maar raden hoe je je hier dient te gedragen en wee je gebeente als je iets verkeerds doet, dan vliegen ze meteen op. Toch zou ik u aanraden om de Konega haar zin te geven en excuus te maken voor het gedrag van onze jongens.

Dan komen we er nog goedkoop af, lijkt me. Wat denkt u dat er bij ons zou gebeuren als iemand bij ongeluk de zoon van de Egon een klap had gegeven?

Het zou hem de kop hebben gekost!'

'Hm... ja... Bent u er nog achter kunnen komen hoe het verdedigingssysteem van de Thulenen in elkaar zit?'

'Daarover doen ze erg geheimzinnig. Elke toespeling in die richting ontwijken ze. Maar hoe kunnen ze een leger hebben als het aan mannen verboden is om wapens te dragen?'

'Ach, je kunt ook vrouwen leren schieten.'

'Dat is zo. Daarom heb ik geprobeerd die jongen in de verleiding te brengen.

Hij is een jaar of zestien — bijna zeventien. Precies de leeftijd waarop jongens tegen hun moeders bezorgdheid en overheersing in opstand plegen te komen. Als ik hem kan overhalen een paleisrevolutie te ontketenen en zijn moeder van de troon te stoten om zichzelf tot heerser over Thule uit te roepen, valt dit hele land ons als een gebraden haantje op het bord!'

'Maar dat kost tijd! En is dit land de moeite waard? Dat is nog maar de vraag.'

'Kom nou. Wij hebben het ontdekt, dus is het nu voor ons. En ik weet zeker dat het de moeite waard is. Ze hebben rijke goudmijnen, zilvermijnen, uitge-strekte wouden, vruchtbare vlakten en het land is dun bevolkt. Ook al weer omdat de vrouwen het hier voor het zeggen hebben. Ze hebben geen zin om veel kinderen te krijgen, dus als ze er een of twee hebben houden ze ermee op. Dan pakken ze een goede baan en laten hun mannen op de kleintjes passen. Ik ben het met u eens, kapitein, dit is een krankzinnige wereld. Je snapt niet dat die mannen het nemen.'

'We zouden onder leiding van luitenant Kolbe in het diepste geheim een mannenlegertje van Thulenen kunnen trainen,' meende de kapitein.

Kunz schudde het hoofd.

'Hoe wilt u zoiets geheim houden? Denk niet dat er in deze omgeving ook maar iets verborgen blijft voor de Konega. Het verbaast me telkens weer, maar ze weet precies wat er in haar hoofdstad gebeurt, ze schijnt overal haar spionnen te hebben. En iedereen die iets te melden heeft kan zomaar bij haar komen binnenvallen, zelfs een gewone arbeidster.'

Kapitein Semmel knarsetandde.

'Dat is de ellende in een land als dit. De vrouwen zijn de baas en omdat ze niet logisch kunnen denken weet je nooit wat ze het volgende ogenblik zullen doen.'

'Daarom juist moet ik die jongen in de verleiding brengen,' hield Kunz vol.

'Het is een onnozele hals en hij is diep onder de indruk van onze mogelijkheden.'

14 Een onmogelijke liefde

Langzaam roeiden Christian en Thura weg van de BADENFELDER. Ze hadden er behoefte aan even alleen te zijn en ze waren blij dat de professor op het schip was achtergebleven. Ze zaten naast elkaar, elk met een roeiriem en Christian kon zich niet herinneren ooit zo gelukkig te zijn geweest. De zon scheen warm op het heldere water, de naaldbomen die uit de gaten en spleten van de rotsen groeiden wierpen scherpe schaduwen, hoog boven hun hoofden vloog een zeearend, op het kalme water wiegden honderden watervogels, de zwaluwen vlogen laag boven het struikgewas op de strandjes, happend en bliksemsnel van richting veranderend.

Zomer! Gothab lag stil te zinderen onder de zon, maar hier op het water was het heerlijk. Christian voelde Thura's arm langs zijn schouder schuren, hij voelde de warmte van haar heup, zag van heel dichtbij haar profiel en zijn hart barstte bijna uit elkaar van verrukking.

'Niet te snel roeien,' zei hij zacht, 'het is zo fijn op het water.'

Glimlachend liet Thura haar roeispaan rusten, Christian haalde de zijne zelfs helemaal in. Zo dreven ze een eind van de BADENFELDER af, genietend van de zomer en elkaars nabijheid.

Thura keek even om naar het grauwe schip.

'Die machinekamer is een wonder van techniek, maar het schip zelf blijf ik lelijk vinden,' zei ze. 'Zo grimmig en lomp. En het stonk er.'

'Het moet groot en lomp zijn met bijna vijftig man aan boord,' meende Christian. 'Die moeten allemaal ergens eten en slapen en werken. En dan moeten ze opslagruimte hebben voor de kolen, de watertanks...'

'En de wapens,' viel Thura in.

'Denk je dat het wapens waren die ze ons lieten zien in de ruimte die zo goed was afgesloten?'

'Wat anders? Zag je die lange dingen, die op stokken leken en in de rekken

stonden? Daarmee heb ik ook een paar matrozen het dek op en neer zien lopen. Ze hielden de wacht. Want die Badeners vertrouwen ons even weinig als wij hen vertrouwen. Dus moeten die lange dingen iets zijn waarmee je aanvallers of plunderaars op afstand kunt houden. Hoe ze werken weet ik niet, maar ik denk dat ze met kruit worden geladen, net als onze zwaarste verdovingspistolen. Alleen zullen ze veel gevaarlijker zijn.'

'Je bedoelt dat ze er pijlen tot op honderd pas afstand mee kunnen afschieten?'

'Ja, of iets dat nog veel gemener is en dat ontploft als het je raakt.'

'Kom nou! Zoiets bestaat niet,' riep Christian rillend.

'Jawel. Met die lange stokken schieten ze ook op de zwemvogels, op flinke afstand en dan is zo'n beest meteen dood. Niet verdoofd maar echt dood. De havenmeesteres vertelde me dat ze het hen heeft zien doen.'

'Afschuwelijk! Weet mijn moeder dat?'

'Natuurlijk is haar dat verteld. En ik kan me goed voorstellen dat de Konega die kerels wantrouwt. Ze liegen steeds...'

'Jij bent bevooroordeeld omdat je het gisteren met die matrozen aan de stok kreeg,' meende Christian in een poging rechtvaardig te zijn.

'Misschien. Maar hun gedrag is toch tekenend voor hoe ze denken.'

'Mama zegt: De Badeners voelen zich meesters van de wereld en menen dat alles wat leeft en groeit aan hen ondergeschikt is. Maar zo voel ik het niet. Ze gingen gewoon op onderzoek uit en belandden bij toeval aan onze kust.'

'Mogelijk...' Even was het stil tussen hen beiden. Toen zei Thura:

'Soms denk ik: waarom gebruiken wij ons buskruit alleen voor vuurwerk en voor de mijnbouw en doen we er verder niets mee? De Badeners hebben er wapens voor gemaakt: vuurwapens. Waarom hebben wij niet zoiets? Tegen een werkelijke vijandige aanval kunnen we niets beginnen.'

'Hou toch op, Thura, zo kun je niet praten! Het klinkt gewoon bloeddorstig.'

'Nee Christian, ík wil niemand kwaad doen. Ik houd net zoveel van mensen en dieren als jij doet. Maar ik leef niet in een droomwereld. Waarom dragen kapiteins en leerling-kapiteins pistolen? Omdat we, als we op Zuid-Kanada aankoersen altijd Merikanen kunnen ontmoeten. Onze schepen zijn beter dan de hunne, we kunnen ze gemakkelijk achter ons laten, maar niet wanneer een schip van ons vastloopt op een zandbank of strandt op een klip. Welnu, zo'n handjevol Merikanen met hun lange messen kunnen we gemakkelijk genoeg buiten gevecht stellen — maar Badeners? Die hebben ons gevonden en zijn nieuwsgierig naar ons. Begrijpelijk. Maar wat gaan ze straks over ons in hun eigen land vertellen? Komen er dan steeds meer Badeners naar Thule om hier de meisjes lastig te vallen, op vogels en dolfijnen te jagen, of willen ze alleen handel drijven? We weten het niet. Ze kunnen wel zéggen dat ze de beste bedoelingen hebben, maar ze kunnen ook goed liegen.'

'Ach kom. Ze hebben wekenlang naar ons eiland gezocht, ze wisten dat het bestond, alleen niet precies waar. Ze wilden graag kennis maken, dat is alles.'

'Zeggen ze dat: wekenlang?'

'Ze waren maar wat blij dat ze ons eindelijk hadden gevonden. En daarom vingen ze watervogels, ze hadden niet genoeg meer te eten.'

'Maar dat is ook allemaal gelogen! Die aardige man in de machinekamer vertelde me dat ze nooit langer dan twee weken op zee kunnen blijven zonder nieuwe brandstof in te nemen. Het kostte ze zes dagen om Thule te bereiken en nu hebben ze nog maar net genoeg kolen om terug te gaan naar Baden tenzij wij hun steenkool kunnen leveren. En voedsel hebben ze zat. Dat vogels-schieten doen ze voor hun plezier, Christian.'

'Jij praat al net als mijn moeder. Die wil ook niet dat Thule zich bewust wordt van de rest van de wereld. Zij wil dat we ons voor alle andere volken afsluiten

— vooral als die niet precies op ons lijken.'

Thura schudde heftig het hoofd. 'De Konega heeft gelijk. Als jouw moeder Thule openstelt voor vreemdelingen moeten we eerst zorgen dat we tegen hen opgewassen zijn. Dat zijn we niet.'

Christian begon te grinniken.

'Jij hebt mijn moeder nooit ontmoet en je doet alsof je weet hoe ze denkt.'

'Jouw moeder is al veertien jaar Konega en ik weet hoe ze regeert. Bovendien praat jij altijd over haar. Zou ik haar dan niet kennen?'

'Je bent veel te slim voor een vissersdochter.'

Daar moest Thura hartelijk om lachen. 'Lieve jongen, wat onderschat jij de intelligentie en intuïtie van de Thuleense vrouwen toch. Slimheid en gevoeligheid zijn niet alleen eigenschappen van Dottirs.'

'Dat weet ik wel. De meeste bestuursters zijn geen Dottir.'

'Juist, en dat is maar goed ook, want de Dottirs staan te ver van het gewone volk af. Zelfs jij, Christian, ondanks je opvoeding en de vele reizen die je hebt gemaakt. En je bent veel te gevoelig.'

'Als sjamana kun je niet gevoelig genoeg zijn. Mama zegt dat ik bijzonder geschikt ben voor dat beroep. Ik voel de pijn van levende wezens aan en bekommer me erom. Toen ik jou jaren geleden een zalm zag vangen draaide mijn hart om. Ik voelde heel sterk de pijn en doodsangst van die vis.'

'Dat bedoel ik juist. Mededogen met al wat leeft en leven wil is goed, maar als mensen willen overleven moeten ze soms hard zijn. Ik moet ook wel eens schepelingen het want insturen terwijl ze doornat en ijskoud zijn en hun handen bloeden... alleen omdat anders het schip ten onder zou gaan en we allemaal zouden verdrinken.'

'Je kunt een kapitein niet vergelijken met een Konega.'

'Nee?'

'Natuurlijk niet. Als een schip vergaat en de opvarenden komen om, is dat iets verschrikkelijks. Maar als Thule ten onder gaat is dat een wereldramp.'

Daar moest Thura over nadenken.

'Je hebt gelijk,' zei ze eindelijk, 'maar juist daarom moeten de Thulenen weerbaarder worden dan ze nu zijn. Overigens heb ik ontdekt wat de zwakke plek is van dat lompe ijzeren schip met zijn machtige machines.'

'Het leek mij onvernietigbaar.'

'Ik heb het niet over vernietigen, maar over lamleggen. De zwakke plek is de schroef die aan het achtersteven zit, een eind onder de waterspiegel. Als die niet werkt, kapot gaat, afbreekt of wat dan ook, komt het schip niet meer van zijn plaats. Dan is het machteloos geworden.'

Christian dacht aan de woorden van zijn moeder: Misschien moeten we verhinderen dat de Badeners ooit naar huis terugkeren. Had Thura ook zoiets in haar hoofd? Ai, wat was ze toch hard!

Met de stroom mee dreven ze langzaam in de richting van de havenmonding.

Nog altijd zaten ze dicht tegen elkaar aan op de roeibank, schouder aan schouder, met rustende riemen.

'De machinist, Huding, vond ik wel aardig,' mompelde Thura voor zich heen.

'De kapitein kan mijn bloed wel drinken en Kolbe vond ik een engerd. Hu, wat een vent.'

'Kolbe? Dat is toch een mooie man,' zei Christian verwonderd. In stilte was hij een beetje jaloers op de knappe scheepsofficier met zijn donkere snorretje en strakke uniform. Hij had gedacht dat die man wel indruk op Thura zou maken.

'Een mooie man, ja dat zeker. Maar hij weet het zo goed. Hij vindt zichzelf de interessantste man ter wereld en verwacht van ons dat wij dat ook vinden. Op zo'n rondstappende haan zou ik nooit verliefd kunnen worden. Terwijl het helemaal geen moeite kostte om van jou te gaan houden. Jij bent altijd gewoon jezelf — dat vind ik zo roerend.'

Haar stem trilde plotseling.

Christian zat doodstil, happend naar adem. Zijn hart begon te bonken. Wat had ze daar gezegd?

Thura greep de roeispaan beet.

'Schrik maar niet, Christian, het... ontviel me. Ik had dat niet mogen zeggen.

Ik heb juist altijd zo mijn best gedaan je op een afstand te houden en je een beetje af te schrikken. O, ik weet wat je voor mij voelt, natuurlijk weet ik dat.

Vroeger dacht ik: ach, het gaat wel over, hij is nog zo jong. Vandaag of morgen ontmoet hij een knap Dottirmeisje en dan vergeet hij Thura wel.'

'Het gaat niet over,' antwoordde Christian hees, 'het zal nooit overgaan.'

Met afgewend hoofd fluisterde Thura: 'Ja, daar ben ik ook bang voor.'

'Maar Thura, meende je het? Houd je echt van me?'

Ze keek hem nog steeds niet aan toen ze fluisterde: 'Dom van me, hè? Ik weet immers dat het nooit iets kan worden tussen ons. Voor mij ben jij zo onbereikbaar als de zon. Maar net als van de zon zal ik mijn leven lang van je blijven houden. Daar, nu weet je het. Maar het is geen nieuws voor je, nietwaar? Je hebt het gevoeld. Zoiets voelt een mens.'

'Ja,' zuchtte de jongen, 'en ik durfde het niet te geloven.'

Hij raapte opeens al zijn moed bij elkaar en legde zijn wang tegen de hare.

'Niet doen, niet doen! Wij zijn niet voorbestemd ons met elkaar te verenigen, het mag niet, het kan niet!' riep Thura verschrikt. 'We mogen vrienden zijn, meer niet. Jij zult een Dottir trouwen, zo luidt de wet. En ik heb respect voor de wet, ook al is die wreed, want het is een goede wet.'

'Wat is er goed aan een wet die maakt dat mensen die van elkaar houden niet kunnen trouwen?' vroeg Christian heftig.

'De Konegalijn moet ongebroken worden voortgezet ter wille van Thule.'

Alsof hij zijn moeder hoorde! Verbitterd gromde Christian:

'Ja, dat ben ik: de doorgever van eigenschappen. De bok in de kudde, die een nieuwe Konega moet fokken. Want Konega's worden gefokt, net als edelvee.'

'Niet bitter worden Christian, dat ben ik ook niet.'

'Dus jij bent bereid van mij af te zien omdat de wet het voorschrijft, terwijl je

van me houdt? In heel Thule kan iedereen trouwen met wie hij maar wil als er liefde in het spel is. Behalve ik. En dat vind jij rechtvaardig?'

'Liefste, het doet er niet toe wat ik ervan vind. Thule is belangrijk, niet ik.'

'Voor mij ben jij belangrijker dan wie ook.'

Thura liet de riem weer los en legde een warme hand op zijn schouder.

'We moeten er niet tragisch over doen. Klagen over zaken die niet te veranderen zijn heeft geen enkel nut.'

Haar nuchterheid verscheurde zijn hart.

'Ik zal de wet veranderen,' mompelde hij. Zijn kaken deden pijn, zo hard had hij zijn kiezen op elkaar geklemd.

Hij verwachtte half en half dat Thura nu in lachen zou uitbarsten. Een jongen die beweerde dat hij zich met regeringszaken zou gaan bemoeien maakte zich belachelijk. Tot zijn opluchting bleef ze ernstig.

'Ja, ik weet dat je ertoe in staat bent. Maar doe het dan op een eerlijke manier, niet met behulp van de Badeners, want die zouden jouw verlangens misbruiken voor hun eigen doeleinden.'

Christian schrok. Hoe wist ze dat hij één ogenblik aan die mogelijkheid had gedacht?

'Ik laat me door niemand misbruiken,' zei hij snel.

'Mooi.' Thura kneep even in zijn schouder, liet toen haar hand langs zijn wang glijden — één heel kort ogenblik maar — en greep naar de roeiriem. Samen voeren ze zonder verdere onderbreking de haven in.

Christian was tegelijk gelukkig en verdrietig. Thura gaf om hem! Het was een liefde zonder toekomst, maar het was heerlijk te weten dat ze van hem hield.

En wettig of niet, hij was vastbesloten voor die liefde te blijven vechten.

Die avond kwamen kapitein Semmel en zijn officieren dineren bij de Konega.

Alleen derde luitenant Kwartsfink was op de BADENFELDER achter gebleven voor de bewaking. Het diner werd geen succes, want de Badeners vonden het vlees te taai, het bier te flauw, de omgeving niet luxueus genoeg. Ze gedroegen zich beleefd en verveelden zich. Behalve luitenant Kolbe, want die zat aan tafel naast een mooie vrouw: Rama. Ze droeg een lichtblauwe japon die haar bijzonder goed stond en om haar te zien glimlachen vertelde Kolbe haar een paar anekdotes waarvan hij zich het arrogante karakter niet bewust was. Hij draaide voortdurend zijn snor op, trachtte haar diep in de ogen te kijken, kortom: hij stelde zich verschrikkelijk aan.

Rama lachte hem in stilte uit maar liet daarvan niets merken. Plotseling, toen ze nog nauwelijks aan het dessert waren toegekomen, schoof ze haar stoel naar achteren en stond op.

'Ik ga naar mijn kamers, Konega. Ik wil zien of de kinderen slapen.'

'Kinderen?' stamelde de luitenant geschrokken. Rama knikte hem vriendelijk toe.

'Hun vader past op hen, maar ze willen altijd dat hij hun verhalen vertelt en dat kan hij niet weerstaan. En hij kan zo prachtig vertellen! Daardoor gaan de kinderen soms veel te laat naar bed.'

'U bent gehuwd!'

'Jazeker.'

'Mag ik vragen hoeveel kinderen u hebt?'

'Een tweeling, bijna drie jaar oud.'

'Uw man is een geluksvogel.'

Wat een krankzinnige toestand, dacht de luitenant. Zij dineert aan de tafel van het staatshoofd en haar man mag voor kindermeisje spelen, het kroost naar bed brengen en hij wordt dan nog gecontroleerd ook! Had hij daar de hele avond geprobeerd indruk op het mooie vrouwtje te maken en al die tijd had ze aan haar kinderen zitten denken en zich afgevraagd of de wurmen wel op tijd in bed werden gestopt.

Ik wou dat ik thuis was, dacht hij. Daar wonen tenminste normale mensen.

Deel III DE ONTDEKKINGSTOCHT

15 De ontvoering

De BADENFELDER lag nu al bijna een week in de fjord bij Gothab en onder de bemanning die sedert het incident met Christian zorgvuldig aan boord werd gehouden, begonnen de spanningen op te lopen. De matrozen stuurden bootsman Herlitz naar de kapitein om te vragen of ze spoedig konden terugkeren naar het Groot Badense Rijk. Semmel, geconfronteerd met de eerste tekenen van opstandigheid, barstte uit in luid gevloek. Hij donderde de bootsman toe dat ze niet voor niets zo'n eind hadden gevaren en dat hij die wijven van Thule nog wel klein zou krijgen. En hij dacht er niet over om te vertrekken zolang die professor zijn onderzoek niet had voltooid. De miljoenen Marken die in dit expeditieschip waren gestoken kon hij niet zomaar wegsmijten om thuis te gaan vertellen dat de Thulenen niet tegemoetkomend genoeg waren geweest en dat ze het daarom maar hadden opgegeven.

Kortom: hij veegde de bootsman zo verschrikkelijk de mantel uit dat deze met hangende pootjes terugging naar het matrozenverblijf en probeerde daar het gemor te sussen.

De enige afleiding voor de bemanning bestond uit vissen en watervogels schieten. Daarmee gingen ze, ondanks de protesten van de Konega, gewoon door. Wat moesten ze anders doen om de dagen door te komen?

Toch had het gesprek met zijn bootsman kapitein Semmel ongerust gemaakt.

Hij zag in dat hij moeilijk week na week in deze vervloekte fjord kon blijven liggen zonder dat er iets gebeurde en zonder dat professor Kunz iets verder kwam met de ontoegankelijke Konega. Actie moest er komen!

Dikwijls had hij uit oostelijke richting schepen aan zien komen, die goederen naar Gothab brachten. Dat betekende dus dat de fjord het verlengstuk van een rivier was, want de boten waren kleiner en hadden minder diepgang dan de prachtige zeeschepen die geregeld kwamen laden en lossen. Een bevaar-bare rivier, die naar welke stad, welk binnenland leidde? Stroomopwaarts zeilen of roeien zoals de Thulenen deden leek kapitein Semmel erg omslach-tig, maar hij had een motorsloep aan boord! De gewone reddingssloepen, die geroeid moesten worden, waren in geval van nood bestemd voor de matrozen, de stokers, en wat er verder aan personeel aan boord was. Maar de motorsloep was bestemd om

door officieren te worden bemand — want het Badense Rijk was zeer zuinig op zijn officieren. Dat waren altijd telgen uit rijke of deftige families. Omdat de brandstof nodig voor de motorsloep echter schreeuwen duur was vanwege de schaarste mocht het ding alleen in tijden van uiterste nood gebruikt worden. Toch overwoog de kapitein de sloep in dienst te stellen van een ontdekkingsreis.

De eerste de beste keer dat professor Kunz weer een kijkje op de BADENFELDER kwam nemen nam Semmel hem mee naar zijn kajuit en vroeg op de man af hoe de professor vorderde met zijn rapport voor de Egon.

'Slecht,' moest de professor erkennen. 'De vrouwen in het paleis zijn beleefd tegen me, maar verder blijven ze zo dicht als een pot. Ik heb geprobeerd de Konega te interesseren voor het gebruik van elektriciteit en haar uitgelegd dat je die kunt opwekken met waterkracht, met windmolens, met alle brandstof die maar ter beschikking staat. Maar zodra het tot haar doordrong dat er dan een netwerk van elektriciteitsdraden over het land gespannen zou moeten worden om de stroom van de centrale naar fabrieken en huizen te leiden, begon ze te jammeren over landschapsbederf en dat soort dingen. Ik geloof niet dat je ergens ter wereld zulke domme, conservatieve en sentimentele vrouwmensen zult vinden als juist hier in Thule.'

'Ja, hoor eens, dat kan me niet schelen,' zei Semmel ongeduldig. 'Ik lig hier met een schip vol morrende mannen die ernaar snakken om aan wal te gaan en die ik daarvoor geen toestemming meer durf te geven omdat een van mijn jongens zo onvoorzichtig is geweest de zoon van de Konega een speels duwtje te geven, waarvoor ik dan mijn verontschuldigingen nog moest gaan aanbieden ook!'

'De Konega heeft uw mannen niet verboden aan wal te komen. U hebt die verloven zelf ingetrokken.'

'Ik zal die intrekking weer ongedaan moeten maken. De kerels moeten een verzetje hebben anders slaan ze straks aan het muiten. Wat ik me afvraag is: waarom blijft u steeds in dat paleis rondhangen? Waarom trekt u het land niet in om daar rond te kijken?'

'Ik zou niets liever willen,' zuchtte Kunz, 'maar u weet hoe hier het vervoer is geregeld. Wie reizen wil doet dat te paard — en zo'n beste ruiter ben ik niet.

Er zijn ook ossewagens waarmee hele families van het ene gewest naar het andere trekken, maar die leggen misschien twintig of dertig kilometer per dag af

en dat zou betekenen dat ik maanden onderweg ben.'

'U kunt met de motorsloep de rivier opvaren tot diep in het binnenland.'

'Hé, dat is een idee!'

'Maar dan moet u dat doen zonder de Thulenen te vertellen wat u van plan bent,' vervolgde de kapitein, 'anders geven ze u weer zo'n bazige tante mee om erop toe te zien dat u geen vogeltje of visje vangt.'

'Hoeveel mark kunt ú mij meegeven?'

'In de motorsloep is ruimte voor tien man. Laten we zeggen: u krijgt luitenant Kolbe mee plus vier gewapende matrozen, met u erbij maakt dat zes.'

'Prachtig. Maar hoe verklaar ik mijn afwezigheid op het paleis?'

'Dat is uw zaak. Op dit ogenblik worden we door de Thulenen behandeld alsof we de grootste schoften zijn en dat ben ik beu! Luitenant Kolbe beweert dat daar in het binnenland goud, zilver en wie weet wat nog meer voor bodemschatten gedolven worden. En je hebt niet eens een verrekijker nodig om te zien dat ze hier reusachtige wouden moeten hebben. Het wordt hoog tijd dat u en Kolbe gaan onderzoeken hoe het zit met de rijkdommen van Thule.'

'Wat voor levensmiddelen krijg ik mee?'

'Een paar zakken bonen, meel, suiker en zout,' besliste Semmel, 'en genoeg munitie om het menu aan te vullen met alle vlees dat jullie onderweg aantreffen. Volgens luitenant Kolbe moet het in het binnenland wemelen van wild.'

Kunz knikte, hij kreeg er zin in. Dit riekte naar avontuur en aan avonturen was zijn leven tot nu toe niet rijk geweest. Nu pas voelde hij zich een echte ontdekkingsreiziger.

'Het is hoogzomer en de nachten zijn kort,' vervolgde de kapitein. 'Morgennacht is het nieuwe maan en hartstikke donker. Dat is de beste tijd om te vertrekken zonder dat de Thulenen er iets van merken. Kunt u voor die tijd een kaart bemachtigen? Die stomme vrouwen zullen toch wel landkaarten bezitten?'

'Ik weet het niet. Altijd als ik ernaar vraag ontwijken ze een antwoord. Toen ik

het aan de prins vroeg zei hij: Kila heeft ze. Maar Kila, die de bibliotheek beheert, houdt voortdurend haar deur op slot. Wantrouwig mens!'

'Ja, die jongen!' riep Semmel geestdriftig.

'Huh?'

'Die jongen — hoe heet hij ook weer? Dat verwende zoontje van de Konega.

U kunt toch goed met hem opschieten?'

'In het paleis is-ie niet van me af te slaan. Hij vraagt en vraagt en vraagt... Die jongen is helemaal gefascineerd door het leven in het Groot Badense Rijk.'

'En weet hij iets van het binnenland af?'

'Zeker. Hij vertelde me dat hij elk jaar lange reizen heeft gemaakt met zijn tante, een zuster van de Konega die getrouwd is met die salonjonker Anouk.'

'Hebt u die zuster ontmoet?'

'Ze schijnt nu ook op reis te zijn. Hannah-Dottir heet ze en ze geniet groot respect.'

'Dus ze is er niet. Mooi. Denkt u de jongen te kunnen overhalen om met u het binnenland in te gaan? Dan hebt u een gids en een tolk, dat kan van pas komen.'

Kunz trok een minachtend gezicht.

'Als hij niet wil, dwing ik hem,' zei hij. Semmel grijnsde.

'Met de kans dat jullie in de kortste keren de hele gewapende macht van Thule achter jullie aan krijgen. En dan komt er van een ontdekkingstocht niets terecht.'

'Laat dat maar aan mij over, daar verzin ik wel iets op. Trouwens, wie zou ons iets durven doen als we de zoon van het staatshoofd in gijzeling houden?'

'Goed. Laten we dit afspreken. Morgennacht omstreeks twaalf uur bent u met de jongen op de kade, ik zorg dat de motorsloep jullie daar oppikt.' Ze schudden elkaar de hand en professor Kunz keerde opgewekt terug naar de wal.

Christian had er een gewoonte van gemaakt zoveel hij kon met professor Kunz op te trekken. Meestal wandelden ze na het diner nog een poosje in de paleistuin tot het te donker werd om nog iets te onderscheiden, waarna Kunz zich terugtrok in zijn kamer om aan zijn rapport te werken. De avond waarop de ontvoering moest plaatsvinden gebeurde het niet anders. Ze liepen langs de badvijvers, die nu verlaten lagen te glanzen. Plotseling suisde er iets over hun hoofden. Professor Kunz stuikte ineen; hij was zich een ongeluk geschrokken.

'Een steenuil,' verklaarde Christian. Aan de rand van een bosje klonk een angstig gepiep; de uil had een veldmuis verschalkt. Vreemd genoeg kreeg Kunz opeens medelijden met het muisje. Zoiets was hem nooit eerder overkomen en hij begreep er niets van. Kreeg de sfeer van Thule hem te pakken?

Maar de jongen scheen het niet te kunnen schelen dat een roofvogel zojuist zijn prooi had geslagen en een plotselinge dood had toegebracht aan een onschuldig wezentje. En dat terwijl die Thulenen zich over dieren altijd zo druk maakten!

'Arme muis,' prevelde de professor.

'Het is de natuur,' antwoordde Christian rustig. 'En de natuur is niet week-hartig, dat zijn alleen mensen en dat moet ook, want mensen zijn aan de ene kant de natuur ontgroeid, aan de andere kant kunnen ze onnoemelijke schade aanrichten. Daarom staat Moeder Aarde ons niet toe te jagen, want dat zou het natuurlijke evenwicht verstoren.'

Hij zei het gewone lesje op dat Kimora hem jarenlang had ingeprent en dat hem als hoogste wijsheid voorkwam. Kunz ging er niet op in. De Thulenen op meer verstandige gedachten brengen was onbegonnen werk, wist hij. Ze zaten zo vastgeroest in hun overtuigingen dat geen bijbeltekst of filosoof hen nog op andere denkbeelden zou kunnen brengen.

In het Badense Rijk waren nauwelijks meer roofdieren of roofvogels te vinden. Uitgeroeid. Waarom eigenlijk? vroeg Kunz zich plotseling af, ze waren toch nuttig?

Nee, dacht hij, het was iets anders. Omdat ze moeilijk te vangen waren gingen we jacht op ze maken. Ze vormden een uitdaging aan onze mannelijkheid en wie in zijn huis een opgezette lynx, valk, vos of uil kan plaatsen, die is iemand!

Een kwestie van prestige. Hier in Thule kennen ze dat woord niet eens. Is

prestige dan een puur mannelijk begrip dat in een vrouwenwereld zelfs niet gedacht kan worden? Ik word hier gek, dacht Kunz.

De schemering was overgegaan in duisternis.

'Prins Christian, ik zou het prettig vinden als u me vanavond nog wat gezelschap hield op mijn kamer.'

'Dat is goed.'

De man voelt zich eenzaam, dacht Christian niet zonder medelijden.

In Kunz' logeerkamer gekomen stak Christian beide kaarsen aan. De professor scheurde een blaadje uit zijn aantekenboek en schroefde de dop van zijn vulpen.

'Prins, ik wil dat u een briefje aan uw moeder schrijft met de mededeling dat u zich verveelt nu de universiteit is gesloten en dat u daarom zonder toestemming te vragen besloten hebt een trektocht in de omgeving te maken. En u schrijft dat in het Kanadeens, zodat ik kan zien wat u schrijft. En u doet dat nu!'

Zijn stem klonk snijdend al sprak hij zacht. Christian grinnikte.

'Ik ben helemaal niet van plan een trektocht te maken.'

'Jawel.'

Stomverbaasd keek de jongen neer op het scherpe mes dat de professor hem onder de neus hield.

'Wanneer u weigert, prins, zal ik mij genoodzaakt zien een van uw oren af te snijden.'

Nog steeds bewoog Christian zich niet, alsof hij niet kon geloven wat hij hoorde.

'Kijk niet zo dom, prins. U zal geen kwaad geschieden zolang u doet wat ik verlang. Een aantal Badeners is van plan het binnenland in te trekken, ik ga ook mee en daarbij hebben we een gids en tolk nodig. Die gids zult u zijn.

Maar we wensen niet achtervolgd te worden door een groep gewapende ruiters, vandaar dat u uw verdwijning moet verklaren door middel van een briefje.

Schrijf!'

Christian begon te lachen.

'U vindt dit grappig, prins?'

'Het is volslagen belachelijk,' hikte Christian. 'U wilt mij met bedreiging van geweld dwingen tot iets wat ik dolgraag doe! Natuurlijk ga ik met u mee als u het binnenland in wilt. Daar hoeft geen dwang of bloedvergieten aan te pas te komen.'

De jongen houdt zich goed, dacht Kunz niet zonder bewondering.

'Schrijf dan,' commandeerde hij.

Christian negeerde de vulpen.

'Hoe wilt u reizen, Kunz. Te paard?' Hij wist wat een slechte ruiter de professor was.

'We gaan per boot. Een motorboot. Over de rivier.'

'Aha! Dat klinkt spannend.'

'Schrijf!'

'Mijn beste Kunz, mama is toch veel te slim. Ze zal geen woord geloven van wat ik schrijf behalve als ik de waarheid vertel.'

'U schrijft wat ik u dicteer.'

'In het Kanadeens?'

'ja.'

'Dan zal het mama meteen duidelijk zijn dat die brief een afleidingspoging is en onder dwang werd geschreven.'

De jongen had gelijk. Christian greep nu eindelijk het papier en de pen.

'Ik zal een briefje schrijven en haar vertellen dat ik met u ben meegegaan —

vrijwillig. Ik doe dit ook vrijwillig want dwingen kunt u mij in geen geval.'

'Goed. Maar denk erom, als u probeert ons te bedriegen ziet het er slecht voor u uit. Badeners laten niet met zich spotten.'

Bedreigingen, geweld — weten ze niets anders te verzinnen? dacht Christian.

Zou mama dan toch gelijk hebben?

In het Thuleens schreef hij: 'Lieve mama, professor Kunz wil het binnenland per boot gaan verkennen en ik ga met hem mee. We zullen de Fjorelrivier opvaren. Uw liefhebbende Christian.'

Hij vertaalde het voor de professor, vouwde het briefje op en ging staan,

''s Nachts kan het koud zijn op het water. We moeten daarom warme kleren aantrekken. Gaat u mee naar mijn kamer, dan leg ik daar het briefje neer.'

Kunz, niet van plan zijn gegijzelde nog een seconde uit het oog te verliezen, knikte kort. In zijn eigen kamer aangekomen, die al even eenvoudig was gemeubileerd als Kunz' logeerkamer, haalde Christian een lange broek, een wollen trui en laarzen uit een kist die hij snel over zijn zomerkleren aantrok.

Hij sloeg ook nog een dichtgeweven cape om. De professor lette goed op of de jongen toch niet op een of andere manier een verdovingspistooltje tussen zijn kleren smokkelde. Weer moest Christian daarom lachen. 'Ik ben een jongen, dus altijd ongewapend. Wat begrijpt u toch weinig van ons.'

Dat Christian geen spoor van angst toonde vond de professor verontrustend.

Wat voerde de knaap in zijn schild? Hij hield het mes nog altijd steekklaar en opende de deur om de gang af te kijken. Niemand te zien.

'We moeten ongemerkt vertrekken,' zei hij.

Christian vond al die geheimzinnigheid overbodig, maar hij kon niet denken als een Badener en inwendig had hij veel plezier. Als hij gewild had, had hij Kunz kunnen bespringen, hem het mes kunnen afpakken en het hele paleis wakker kunnen schreeuwen. Juist omdat hij de hele 'ontvoering' zo amusant vond besloot hij Kunz' bevelen op te volgen. Die onnozele Badeners wisten niet waar

ze aan begonnen!

Even later liepen ze weer in de paleistuin, waarvan Christian elke steen en elk grassprietje kende. De professor, die weinig kon zien in het donker, kwam aarzelend achter hem aan.

'Hierheen,' zei de jongen. Een wit pad glom vaagjes in het licht van de sterren.

Ze kwamen uit bij een hek dat niet zeer hoog was en klommen eroverheen, Kunz hijgend en steunend. Christian moest hem helpen.

'Oef, ik ben de jongste niet meer,' prevelde de man als verontschuldiging.

'Inderdaad,' antwoordde Christian met zoveel grimmige voldoening dat het de professor koud over de rug liep.

Thura kon niet slapen. Al had ze zich die middag groot gehouden tegenover Christian, in werkelijkheid was ze heel verdrietig bij de gedachte dat een Konegazoon nooit voor haar bestemd kon zijn. Christian had iets roerends over zich, dat al haar beschermingsinstincten wakker maakte. Ze zou bij hem willen zijn, dag en nacht en haar armen om hem heen slaan telkens als het leven moeilijk dreigde te worden. In haar ogen miste Christian elke hardheid, hij was een dromer, een tobber die de werkelijkheid van alle dag nauwelijks aankon. Toch waren het juist zijn overgevoeligheid, zijn oneindige medelijden, de warmte van zijn hart die haar onweerstaanbaar aantrokken. Hij was nog zo jong, zo vol vertrouwen — juist nu de boze wereld in de vorm van een grauw lomp schip aan de poorten van Thule had geklopt.

Slapeloosheid wekt tobben in de hand. Na een poosje hield Thura het niet meer uit, ze stond op, schoot haar kleren aan en ging aan dek. De nacht was donker, enkel de heldere sterren gaven wat licht. Ze leunde tegen de reling van de ZEEAREND, keek naar de duistere omtrekken van de stad, en toen naar de BADENFELDER die met de boordlampen aan in de fjord lag als een somber dreigend beest. Opeens tuurde ze scherper. Iets maakte zich los van die roet-zwarte romp, ze hoorde een zacht tjomp, tjomp, tjomp, zag boegwater opspatten. Een sloep die gevuld scheen met donkere schimmen naderde de haven. Even later legde de boot aan bij een van de steigers, niet ver van de ZEEAREND, en toen hield plotseling het gesputter op zodat opnieuw een diepe stilte neerdaalde.

Zacht deinde de sloep naast de steiger, de mensen die erin zaten schenen op iets

te wachten.

Ook Thura wachtte.

Na een klein half uur kwamen twee figuren de steiger op, die zich in de wachtende sloep lieten helpen. Thura verstijfde. Een van die schimmen had ze herkend, aan zijn loop. Het was Christian!

De motor van de sloep werd gestart en langzaam tufte het vaartuig de haven uit. Naar de BADENFELDER? Nee, ze voeren er voorbij en zetten koers naar het oosten, dieper de fjord in.

In de voorsteven van de sloep werd een lamp ontstoken die een scherpe lichtbaan op het water wierp. Waarom was Christian meegegaan?

Het was allemaal zo stil, zo geheimzinnig gebeurd. Thura wist niet wat ze ervan moest denken. Vreemd, dacht ze. Heel vreemd.

Het leek op een ontvoering en toch ook weer niet. Moest ze haar kapitein wekken om die alles te vertellen? Of kon ze beter een boodschap naar het paleis sturen om de Konega in te lichten over wat ze had gezien?

De Sundrefjord sneed diep het land in en ging dan over in een tweetal rivieren: de Katmandjir en de Fjorelrivier. Wie de Katmandjir stroomopwaarts volgde kwam ten slotte in Holtak terecht. De Fjorelrivier boog af naar het Fjorelgebergte, waar Christians vader zijn leven als woudloper sleet.

Christian was niet van plan de Badeners naar Holtak te brengen.

Er lagen rivierschepen langs de oevers van de fjord, stil en donker te wachten op het ochtendkrieken. In fjorden en op rivieren werd 's nachts niet gevaren.

'Houdt nooit iemand de wacht op zo'n schip?' vroeg luitenant Kolbe verwonderd.

'Waarom zouden ze?' antwoordde Christian onverschillig. 'Jullie begrijpen er nog steeds niets van, hè? Alles in Thule is van de Thulenen en tegelijk van de Konega. In de leefgemeenschappen wordt alles gedeeld, zo eerlijk mogelijk, daarom komt nooit iemand iets tekort. Wie steelt, steelt eigenlijk van zichzelf en iets dommers kan geen Thuleen zich voorstellen.'

Dat vond Kolbe inderdaad onbegrijpelijk.

'Maar jullie hebben toch bezit,' riep hij uit. 'Een eigen huis, een paard of een ezel, een wagen, soms alles tegelijk.'

'Juist. Iedereen heeft alles tegelijk.'

'En jullie hebben geld, daar moeten Thulenen voor werken en ze kunnen er allerlei zaken voor kopen.'

'Natuurlijk, maar die kopen ze niet alleen voor zichzelf.'

'Hoe bedoel je?'

'Nou kijk. Een Thuleense die zich ergens wil vestigen bouwt met haar hele familie en leefgemeenschap een huis. Daarin gaat ze met haar gezin wonen. Dat huis is van haar, maar het is door tientallen mensen gebouwd dus is het ook van hen. Wanneer de vrouw met haar gezin weer wegtrekt, wordt het huis vanzelf weer een deel van de gemeenschap en kan iemand anders erin gaan wonen, die geen tijd of vrienden genoeg heeft om er zelf een te bouwen. Of het wordt afgebroken en het materiaal wordt gebruikt voor iets anders. Alle Thulenen kunnen timmeren, dat leren ze als kind al op school.'

'De meisjes ook?'

'Zeker. Met de dieren gaat het net zo. In elk dorp, in elke wijk is een aantal werkpaarden, trekossen, rijpaarden, wagens beschikbaar. Als er water in de buurt is zijn er ook boten. Wie een dier of boot nodig heeft, gebruikt er een.

De hele leefgemeenschap is voor die dieren en dingen verantwoordelijk. Wie op reis wil gaan, tijdelijk, kan daarvoor over een paard of een ossewagen beschikken. Wie ergens anders heen wil om er te blijven, koopt zijn vervoermiddel of laat er iets anders voor achter wat de gemeenschap goed kan gebruiken.

Het is allemaal zo eenvoudig. Professor Kunz beweert dat we arm zijn, maar hoe zou een Thuleen arm kunnen zijn als hij alles bezit wat er in het land aanwezig is?'

'De Konega heeft paleizen, een hele stoeterij,' viel Kunz in. 'Zij heeft meer dan

de anderen.'

'Dat zijn allemaal geschenken,' knikte Christian. 'In het winterpaleis wonen ook de leden van de Vrouwenraad met hun gezinnen, daarom moet het zo groot zijn en zoveel kamers en keukens bevatten. Wanneer een paardenfok-ster een bijzonder mooi veulen ontdekt stuurt ze dat soms naar de hoofdstad ter aanvulling van de stoeterij van de Konega. Wanneer mama op reis wil gaan, per schip, hoeft ze maar een boodschap naar de haven te sturen en dan is er altijd wel een kapitein die bereid is haar te brengen waarheen ze maar wil. Voor hun Konega staan de Thulenen onmiddellijk klaar, omdat ze weten dat zij ook altijd voor hen klaar staat en beschikbaar is.'

Ze voeren nog altijd op halve kracht door de fjord. Christian verbaasde zich over de snelheid van de motorsloep. Het ging stroomopwaarts! Thuleense rivierschepen konden dat alleen doen wanneer er een stevige bries uit het westen woei.

Soms doemde in het licht van de lamp een obstakel op: een eilandje begroeid met bomen. Christian, voorin de boot, gaf aanwijzingen. Hoe dieper ze de fjord binnendrongen hoe hoger de oevers werden, vooral aan bakboordzij-de.

Het was inderdaad fris op het water en luitenant Kolbe liet een fles cognac rondgaan waaruit de matrozen elk een slok mochten nemen.

Kolbe had de mannen met zorg uitgekozen: drie Badeners: Fritz, Hans en Ru-di, en één Brit: William Hunter. Alle vier konden ze goed met hun wapens overweg, ze waren getraind in vechttechnieken en niet bang uitgevallen. Zelf genoot Kolbe ook van het avontuur. Dit was iets anders dan standjes te moeten krijgen van verwaande Thuleense dames!

Voor hen uit begon de hemel een zachtere tint te krijgen. De sterren verbleek-ten en het werd nog kouder.

'Vaart minderen!' riep Christian. Een eind voor hen leek de fjord zich in twee-

ën te splitsen. Hier kwamen de Katmandjir en Fjorelrivier bij elkaar.

'De rechterzijtak nemen,' zei Christian.

'Waarom?' riep Kolbe. 'Als we gewoon doorvaren, waar komen we dan?'

'Dan komen we in een dichtbevolkte streek waar jullie meer moeilijkheden zullen krijgen dan zelfs in Gothab.'

'En die andere rivier?'

'Die brengt ons regelrecht naar de binnenlanden van Thule. Dat wilden jullie toch?'

Kolbe en de professor overlegden even in het Badens.

'Die naam Fjorelrivier doet me ergens aan denken,' zei Kunz. 'Ik heb die meer gehoord. Hoe of waar weet ik niet meer...'

Ze minderden op bevel van Kolbe nog meer vaart en lagen bijna stil. Voor hen uit waren de twee waterwegen: breed en goed bevaarbaar zo te zien. En in beide rivieren lagen schepen, wachtend op de dag.

Christian zag de aarzeling bij de Badeners en omdat hij vastbesloten was hen mee te nemen de Fjorelrivier op, zei hij duidelijk:

'De meest linkse rivier is de Katmandjir, die buigt af naar het noorden en verdwijnt een paar honderd mijl verder in het hooggebergte. De Fjorelrivier buigt af naar het zuiden en biedt de meeste mogelijkheden voor een interes-sante ontdekkingstocht.'

'U zult het wel weten, prins. Maar nogmaals, ik waarschuw u. Als u ons bedriegt zal het slecht met u aflopen.'

Maar het was de naam van de rivier die zowel bij Kunz als bij Kolbe een belle-tje had doen rinkelen, dus besloten ze Christians raad op te volgen. Bij welke gelegenheid heb ik die naam toch horen noemen in Gothab? dacht de professor. In het paleis, in de haven, in de stad?

'Ik wou dat we een kaart hadden,' gromde Kolbe.

'Niet nodig,' zei Christian vrolijk. 'Ik weet de weg.'

Eenmaal eerder in zijn leven was hij de Fjorelrivier opgevaren, maar niet verder dan het Fjorelmeer. Wat daarachter lag kende hij niet. Hij wist alleen dat zijn vader in het Fjorelgebergte woudloper was en dat zijn tante Hannah er door zijn

moeder heen was gestuurd.

En van de lessen van Kimora herinnerde hij zich verhalen over de wildernis...

Geen betere manier om de ware aard van mensen te leren kennen dan samen met hen door de wildernis te trekken.

Het werd nu snel licht. De sloep, beladen met zeven mensen, een flinke hoeveelheid levensmiddelen, munitie en brandstof, lag diep in het water. Maar de Fjorelrivier was breed, kalm en het water was helder. Elke man in de sloep kreeg het gevoel dat hij met vakantie was.

Op de afgemeerde rivierschepen begon zich van alles te roeren. Nieuwsgierige hoofden verschenen boven de reling en keken de sloep na, die tot hun grote verbazing zonder zeil stroomopwaarts voorbij voer. Christian wuifde vriendelijk naar de rivierschippers, die terugwuifden.

'We hoeven niet zo de aandacht te trekken,' meende de professor. Christian haalde de schouders op.

'Wat geeft dat nou. Niemand zal proberen ons tegen te houden, dat kan ik u verzekeren. We maken gewoon een tochtje. Thulenen maken zo vaak een tochtje in de zomer, dat vindt iedereen heel gewoon.'

De Badeners vreesden nog altijd dat de Konega zou trachten haar zoon terug te halen en ze hielden de oevers van de rivier scherp in het oog of daar geen troep ruiters verscheen. Ze zagen ook wel eens een ruiter, meestal een vrouw en hoog boven het water liep een tijdje een soort weg waarop wagens zich voortbewogen, maar van vijandigheid of een aanval was geen sprake.

Toen hield, vrij plotseling, het bewoonbare gedeelte op. In plaats van grazige heuvels, verspreide dorpjes en bebouwde akkers strekten zich aan beide zijden van de rivier dichte bossen uit. Kolbe begon uit te zien naar een geschikte landingsplaats. Ze vonden een smal grindstrandje, waar alleen wat wilgen groeiden. Daar legden ze aan en gingen het ontbijt klaarmaken. William Hunter zette koffie, Rudi bakte pannekoeken en roosterde varkensworstjes boven een snel aangestoken kampvuurtje.

In Thule leefden geen varkens en Christian had dus nooit zoiets geproefd als hij nu kreeg voorgezet. Hij vond het wel lekker, alleen erg vet. De koffie lustte hij

niet, die smaakte hem te bitter. Hij ging zijn dorst lessen in de rivier, tot grote afschuw van de Badeners. Fritz liep hem na om hem tegen te houden.

'Laat hem,' riep luitenant Kolbe. 'Als die jongen zichzelf wil vergiftigen moet hij dat weten.' En hij schonk zich nog een kroes koffie in. Christian had het niet verstaan, maar begreep wat er was gezegd. Lachend kwam hij terug bij het kampvuur. 'Van dit water word je niet ziek,' zei hij.

'Da's nog maar de vraag,' bromde Kunz. Hij wist te goed dat het in het Badense Rijk levensgevaarlijk was om rivierwater te drinken. De wateren daar waren bruin van weggespoelde aarde en afval. Dit kristalheldere, koude water zag er wel schoon uit, maar je kon nooit weten...

Niemand had die nacht geslapen, dus bleven ze na het ontbijt een uurtje rusten. De matrozen vielen meteen in slaap; ze hadden geleerd te slapen op elk ogenblik en elke plaats waar dat maar mogelijk was. Christian geeuwde, maar bleef wakker, evenals Kolbe en Kunz. Deels omdat ze bang waren dat de jongen zou weglopen, deels uit angst overvallen te worden.

Na enige tijd braken ze weer op, borgen de bagage in de motorsloep en tuften verder de rivier op. De zon scheen nu warm op hen neer en de inzittenden stroopten hun jassen af en rolden de hemdsmouwen op. Rotsachtige, beboste oevers gleden voorbij. Het was meest loofhout. Ze passeerden nog een paar rivierschepen maar geleidelijk aan werd het verkeer op de rivier minder.

Dorpen zagen ze niet meer.

Het landschap werd woester, de rivier versmalde zich enigszins maar het water was zo helder dat ze elk rotsblok onder de oppervlakte konden zien en met gemak elke ondiepte konden vermijden. De mannen waren in een goede bui. Ze zongen Badense zeemansliedjes, vertelden elkaar grappen en amu-seerden zich best. Christian was tamelijk stil. Eindelijk wees hij op een smalle kreek en een grindstrandje.

'Een goede plek om te kamperen,' zei hij.

Ofschoon het nog middag was oordeelde Kolbe dat de jongen gelijk had. Ze moesten hun gebrek aan slaap nog inhalen en op dat strandje zou hij Christian gemakkelijk in het oog kunnen houden.

Tenten hadden ze niet bij zich, maar er was hout genoeg om een goed vuur gaande te houden, een maaltijd klaar te maken en de kilte van de avond te verdrijven. Ze rolden zich in hun dekens zodra het donker begon te worden en nadat Kolbe de wacht had verdeeld over de vier manschappen. Ofschoon ze allemaal moe waren duurde het een tijd eer professor Kunz de slaap kon vatten. In het donker lag hij te staren naar de heldere sterrenhemel en te luisteren naar de vele geluiden die uit het woud achter hen opstegen. Geritsel, gepiep, soms een kreet, en door dat alles heen het eindeloze getjirp van duizenden krekels. Werkelijk stil was het geen moment. En de grond was hard.

Morgen ben ik zo stijf als een plank, dacht hij ongerust. Wat een land, waar ze langs de rivier niet eens een behoorlijke herberg of hotel hebben!

Ze hadden bebladerde dunne takken uit het woud gehaald om er slaapplaat-sen van te maken, toch voelde hij elk uitsteekseltje in zijn rug priemen. Jaloers keek hij naar Christian, die niet ver van hem vandaan lag en rustig sliep.

De volgende ochtend brak aan met een regenbui. Ruim een uur lang kletter-den de regenstralen neer op de mannen, het kampvuur en de sloep, tot iedereen goed nat was, het vuur niet meer branden wilde en de mannen mopperend de boot inlaadden. Christian had er weinig last van, zijn cape was zo goed als waterdicht en hield hem aardig droog. De zware donkerblauwe jek-kers van de matrozen zogen het vocht echter gretig op.

Maar nauwelijks waren ze weer op weg of de regen hield op en de zon brak door. De rivier dampte, de oevers dampten, de bossen stoomden. Het was misschien pas vijf uur in de ochtend. Een roedel herten dat kwam drinken veroorzaakte een geweldige opwinding bij de Badeners. Hard knalden de geweren en een hinde zonk stervend op de knieën. Christian draaide zich woedend om. De overige herten waren in paniek teruggevlucht en tussen de bomen verdwenen. De hinde lag stuiptrekkend op de grindbank.

'Zijn jullie helemaal krankzinnig geworden,' schreeuwde Christian met over-slaande stem. 'Waar was dat nu voor nodig? Grote Moeder Aarde, als er een woudloper in de buurt is zijn jullie nog niet gelukkig. Op stropen staat een straf van minstens een rood stempel!'

De man aan het roer had de boot al naar de drinkplaats gestuurd. Twee matrozen sprongen er uit, waadden naar de kant om de dode hinde in de sloep te trekken.

Christian, wit van woede en afschuw sprong ook in het water.

'Jullie gaan maar zonder mij verder,' gilde hij de verbluftte Kolbe in het gezicht. 'Met misdadigers wens ik mij niet in te laten. Een hinde nog wel, om de-ze tijd van het jaar. Wat zijn jullie voor barbaren?'

'Mijn mannen hadden trek in een vers boutje,' riep Kolbe terug.

Rudi en Fritz hesen het dier in de sloep, het dolboord werd er bloederig van.

Christian was de grindbank opgerend en keek trillend van afschuw naar de bloedsporen.

'Merikanen kunnen niet erger zijn,' gromde hij voor zich heen: de gemeenste belediging die een Thuleen kon verzinnen. De Badeners waren niet onder de indruk van zijn razernij. Ze lachten erom. Kolbe ging rechtop in de sloep staan.

'Stel je niet aan, prins,' riep hij opgewekt. 'Het is maar een hert en straks zullen we ervan smullen. Wat komt een hinde meer of minder erop aan? Het stikt hier waarschijnlijk van die beesten. Kom in de boot, prins!'

Christian stampvoette.

'Ik eis dat jullie onmiddellijk terugkeren naar Gothab,' brulde hij. 'Dit is geen expeditie uit wetenschappelijke nieuwsgierigheid, dit is een strooppartij en daarvan wil ik geen deel uitmaken.'

Professor Kunz stond ook op en mat de afstand tot de grindbank. Omdat hij geen zin had natte voeten te krijgen legde hij de handen als een toeter om de mond.

'Wees verstandig, prins Christian en kom terug. Ik beloof u dat ik zal zorgen dat zoiets niet meer gebeurt.'

'Hoe?' vroeg de luitenant zacht en spottend. Kunz wist ook wel dat hij de manschappen niet zou kunnen verhinderen zich van vers vlees en vis te voorzien, maar dat kon hem niet schelen. Zijn eerste zorg was nu: Christian terug in de sloep te krijgen.

'U liegt. U liegt altijd,' gilde de jongen.

Opstandig schopte hij tegen de bebloede stenen. Hij was al half en half van plan terug te waden naar de boot, maar eerst wilde hij de kerels nog een tijdje laten smeken.

'Vooruit prins, we kunnen niet te veel tijd verliezen. Het zal niet weer gebeuren,' beloofde de luitenant.

Christian verroerde zich niet.

Pang! Een kogel sloeg vlak voor zijn voeten in het grint dat fel wegspatte. Verbaasd keek hij op en staarde in de loop van Kolbe's revolver.

'De volgende keer schiet ik raak, prins Christian.'

Aan Kolbe's vastberaden gezicht kon hij zien dat de luitenant het meende, toch zei hij niets en bleef staan. Wat hem was overkomen moest hij eerst verwerken.

Zo waren ze dus, de Badeners. Onmiddellijk in dreigementen en machtsvertoon vervallen wanneer ze meenden gedwarsboomd te worden. Overigens was hij behoorlijk geschrokken van de uitwerking die Badense wapens hadden. Wat een kracht zat er achter die projectielen!

En de kerels waren bereid ze te gebruiken, tegen dieren, zelfs tegen mensen.

Toen kreeg Christian een schitterende inval. Waar die vandaan kwam wist hij zelf niet, het had iets te maken met zijn doorgebroken inzicht in het karakter van de Badeners, of misschien was het Moeder Aarde zelf die het haar kind influisterde. In elk geval riep hij plotseling:

'Schiet maar! Dan kunnen jullie zonder mij op zoek gaan naar het goudland.'

Op slag was de ruzie over de dode hinde vergeten. Rudi, William en Fritz hadden het verstaan, Kunz en Kolbe natuurlijk ook. In de sloep klonken opgewonden kreten, toen wierpen twee van de manschappen hun geweren neer, sprongen overboord, waadden door het ondiepe water in Christians richting. Ze wierpen zich op hem en sleepten hem terug naar de sloep. Daar smeten ze hem neer voor Kolbe's voeten, klauterden er snel achteraan en duwden de sloep af met de kolven van hun geweren, Hans trok de motor aan en tjomp, tjomp, tjomp schoten ze de rivier weer op. Christian, onder de blauwe plekken en schrammen, krabbelde overeind en hoorde hun opgewonden stemmen.

'Goud, goud... we zijn op weg naar het goudland!'

Op slag waren ze allemaal door het dolle heen.

'Stommeling,' siste Kolbe de jongen toe, 'had je bek gehouden.'

Het geluid van de motor werd sterker, voor de boeg spatte het water hoog op.

Een geweldig ongeduld had zich van de Badeners meester gemaakt. Elk van hen zag het meest begeerde artikel in de Badense samenleving al voor zich: goud. Onvoorstelbare rijkdom. En wie er het eerst bij was zou het meeste krijgen. Hun ogen, groot en intens, vestigden zich op de jonge Thuleen. Ze zagen zijn schrammen niet, ze zagen alleen de gids die hen naar het goudland zou kunnen brengen. En bij God, hij zou het doen ook, al moesten ze hem de nagels van vingers en tenen uittrekken! Ze vlogen over het water, hoog spatten de druppels voor de boeg omhoog, glinsterend in het morgenlicht. De schroef geselde de golfjes en liet een spoor van verminkte vissen achter. Een van de mannen begon de dode hinde te villen.

'Kalm aan,' brulde luitenant Kolbe tegen de man die de motor bediende,

'straks stoten we lek!' De snelheid verminderde iets.

Inderdaad werd de rivier steeds breder, maar ook ondieper, terwijl de oevers meer het aanzien van ongerepte wildernis aannamen. Brede grindbanken, uitstekende rotspunten, drijvende boomstammen dwongen hen zoveel mogelijk het midden van de rivier aan te houden. Links en rechts: wouden en nog eens wouden, opklimmend tegen de heuvels. Mensen zagen ze niet, maar ze voelden als het ware hoe die wouden wemelden van sidderend leven. De weinige overgebleven bossen in West-Europa waren dood, dat wil zeggen: bestonden alleen nog maar uit bomen en struiken. Weinig vogels, helemaal geen wild meer. Je mocht al blij zijn als je daar een eekhoorntje of een wezeltje zag.

Laat in de middag vonden ze een kreek met een zandstrandje. Daar legden ze aan, William sprokkelde hout, Rudi zette koffie, Hans sneed handig grote stukken vlees uit het gedode dier en begon ze te roosteren.

Christian was eerst van plan te weigeren van het hert te eten, maar zijn gezonde verstand overwon zijn walging. Het had geen enkele zin om met een bende woestelingen de wildernis in te trekken nadat je jezelf moedwillig had ver-

zwakt. En hij moest toegeven dat de hertebiefstuk, bestrooid met wat zout, overheerlijk smaakte: mals en sappig. Desondanks zei hij tegen de luitenant:

'Ik dacht dat jullie leeftocht hadden meegenomen.'

'Hebben we ook, maar geen vlees of vis. We dachten: dat vangen we onderweg wel.'

'Stropen is bij de Thulenen een misdrijf.'

'Bij ons ook,' grijnsde de luitenant, 'tenminste als je geen jachtvergunning hebt en die krijg je alleen als je een hoge pief bent. Jammer genoeg valt er bij ons niet veel meer te jagen. Hier wel, zo te zien. En wie zou ons kunnen be-trappen? We hebben de hele dag nog geen mens gezien.'

'Hogerop wonen mensen.'

'Goudzoekers?' vroeg William Hunter verlekkerd.

'O nee. De goudaders liggen veel verder, in het gebergte. Deze wildernis stelt nog niets voor, die houden we alleen in stand omdat ze mooi is. Echt woest wordt het land pas voorbij het Fjorelmeer, maar daar zijn we zeker nog honderd mijl vandaan.'

'Halen we dat met onze brandstof? vroeg Kunz ongerust. Kolbe knikte geruststellend.

'We hebben honderden liters bij ons. En als het nodig is kunnen we roeien.'

Kunz fronste geschrokken de wenkbrauwen. Hij had een bloedhekel aan roeien.

Ze pakten de bagage weer in en voeren de kreek uit, opnieuw de rivier op.

Soms ontmoetten ze een kanovaarder, die hun verbaasd aankeek. Naarmate de middag voortkroop weken de wouden terug van het water en maakten plaats voor boomgaarden, velden met koolplanten, grote weidegronden. Nu zagen ze ook weer mensen, en een enkel dorp.

Kort voor de duisternis inviel vonden ze opnieuw een geschikte kampplaats.

Terwijl de matrozen het kamp in orde brachten, de maaltijd bereidden van pannekoeken en de resten van het hert, zat Christian met zijn rug tegen een elzenbosje en luisterde naar de geluiden van de schemering.

Zijn moeder wist waarheen hij met de Badeners op weg was. Van de rivierschippers zou ze horen waar en wanneer de motorsloep was gezien. Ze zou er zeker voor zorgen dat ze precies op de hoogte bleef, maar waarschijnlijk zou ze Christian een tijdje zijn gang laten gaan, beseffend dat er geen betere methode was om de Badeners te leren kennen dan tijdens een tocht door de wildernis. En naar de wildernis zou hij hen brengen!

Er stond de heren nog wat te wachten!

Al was hij zelf nooit verder geweest dan het Fjorelmeer, hij wist wat daarna kwam: Kimora had het hem verteld aan de hand van getekende kaarten. En Rajo woonde er...

Snel duwde Christian de gedachte aan zijn vader weg. Het was alweer bijna drie jaar geleden dat hij hem in Holtak had gesproken. Hij wist niet eens of Rajo nog leefde.

Ze gingen weer vroeg slapen, maar in de nanacht begon het hard te regenen.

Op slecht weer had niemand gerekend (behalve Christian, die het Thuleense klimaat beter kende dan de Badeners) en het gemopper was niet van de lucht.

De dag brak grauw en druipend aan. Toch stroopte Christian zodra het licht begon te worden al zijn kleren af en nam uitgebreid een bad in de rivier. Hij was gewend aan zwemmen in koud water. De Badeners wasten zich om beurten zo goed en kwaad het ging zonder zeep, mopperend en klagend vanwege de kille regen. Professor Kunz maakte alleen zijn gezicht een beetje nat.

Toch was het niet koud. Er was bijna geen wind. Ze voeren verder in zuidoostelijke richting, passeerden dorpjes van op palen gebouwde huizen, paardenfokkerijen en smederijen. Dan was er opeens weer een woest stuk land, met dooreengesmeten rotsblokken en dichte wouden erachter. Geleidelijk werden de oevers weer hoger, naderden elkaar waardoor er stroomversnellingen ontstonden, maar de motorsloep had daar geen moeite mee.

Plotseling veranderde het landschap; het werd één grote wildernis. Aan beide

zijden van de rivier lag een chaos van rotsblokken in en naast het water, sommige rotsen huizenhoog, waartussen knisperig onkruid groeide, alsof hier lang geleden onder de druk van de ijskap een deel van een oeroud gebergte was bezweken en ingestort. Een harde zuidwesten wind was opgesto-ken, gierde over het gebied en maakte het water woelig. De hemel bleef bewolkt, al regende het nu niet meer. Boven de grauwe rotsformaties dreven ne-velslierten. 'Een spookland,' riep William Hunter.

Luitenant Kolbe liet de cognacfles rondgaan en iedereen nam een flinke slok tegen kouvatten, ook Christian. Hij hoestte ervan, maar al spoedig verspreidde een heerlijke warmte zich vanuit zijn maag door zijn hele lichaam. De rivier was breed genoeg om boven het water uitstekende rotsen te vermijden maar dat vereiste heel wat stuurmanskunst en Kolbe deed niets dan schreeuwen tegen Rudie, die het stuur hield.

'Wat een ellendig land,' liet de huiverende professor zich ontvallen.

Christian reageerde er niet op. Hij zag wat de Badeners ontging: hoe dit met rotsblokken en onkruid overdekte landschap wemelde van leven. Hij zei daar niets over; te goed herinnerde hij zich wat de wapens van de Badeners konden uitrichten. Urenlang voeren ze zigzag tussen de rotsblokken, keken naar de troosteloze woestenij om hen heen en lieten zich bij vlagen door wind en regen geselen. Christians waterdichte cape hield hem warm genoeg, maar de uniformen van de Badeners waren doorweekt.

'Stom om geen oliejassen mee te nemen,' klaagde William Hunter.

Kolbe haalde de schouders op. In Gothab had elke dag de zon geschenen.

'Hoe lang gaat dit door?' vroeg Kunz.

'Tot aan het Fjorelmeer,' antwoordde Christian opgewekt. 'Nog een kleine dertig mijlen.'

'Halen we dat voor het donker wordt?' Kamperen tussen een ingestort gebergte lokte de professor niet erg aan.

'Misschien.'

Ze haalden het niet, want het was niet mogelijk in deze woestenij snel te varen,

de rivier was te bochtig en te verraderlijk geworden.

De nacht was een verschrikking: nat, kil, roetdonker. De dekens waren klam, het vuur rookte meer dan het brandde. Professor Kunz was snotverkouden geworden, hoestte, nieste en voelde zich diep ongelukkig. De matrozen konden er beter tegen, evenals Kolbe. En zodra iemand echt begon te schelden, op het land, op het klimaat, lachte Christian hen uit.

'Laten we dan teruggaan,' stelde hij voor. En: 'Jullie denken toch niet dat een land groen kan blijven als het nooit regent?'

'Schijnt hier ooit de zon?' informeerde de luitenant, danig uit zijn humeur.

'Dikwijls genoeg en dan wordt het loeiheet.' Christian amuseerde zich kostelijk. Van de arrogantie van de Badeners was al niet veel meer over.

'Je had ons wel eens mogen waarschuwen dat het in jullie binnenland zulk hondeweer kon zijn,' gromde Kolbe.

'Niemand heeft me ernaar gevraagd.'

De luitenant keek hem vuil aan.

De nieuwe ochtend brak even grauw aan als de vorige. Neerslachtig laadden ze de sloep in en tuften verder, nog altijd door het verwoeste gebergte. Rudi had een paar konijntjes geschoten voor het middagmaal en zat ze te villen op de bodem van de boot. Christian zat voorin en waarschuwde voor rotsblokken.

De stroomversnellingen namen toe, de rivier werd nog breder en ondieper.

'Ik geloof niet meer dat we ooit bij een meer zullen komen,' klaagde Kunz met een rode neus en tranende ogen.

'O jawel.'

Ze legden aan bij een geweldige platte rots, verzamelden wat hout en brachten dat met behulp van de houtalcohol aan het branden. De konijntjes werden maar half gaar en smaakten naar gerookt vlees. Mismoedig gingen ze daarna verder.

Eindelijk waren ze erdoorheen. Het water werd kalm en voor ze het wisten

voeren ze een enorme watervlakte op waar ze al spoedig de ruige oevers uit het oog verloren.

'Het Fjorelmeer,' zei Christian, maar dat hadden de anderen ook al begrepen.

'Hemeltje, hoe groot is het wel?'

'Niemand heeft het ooit opgemeten.'

Kolbe keek om, de rotsen waren niet meer te zien. Voor hen uit: niets dan mist.

'Hoe vinden we de rivier terug? Je zei toch dat de Fjorelrivier dwars door het meer stroomt?'

'Gewoon rechtdoor varen naar de overkant.'

'Maar we kunnen de overkant niet zien!'

'Tja, het mist nogal.'

Kolbe begon plotseling te twijfelen. Waren ze zonder het te weten soms op zee terecht gekomen? Hij proefde van het water; nee, het was zoet. Dit moest inderdaad een meer zijn — of een binnenzee.

De mist omgaf hen. Soms zagen ze vlak voor de boeg een glinsterend visselijf opspringen, achter zich hoorden ze het plonzen en spatten.

De luitenant liet de lamp ontsteken, maar de dichte nevels kaatsten het licht terug. Ze moesten maar op het kompas vertrouwen om de plaats waar de Fjorelrivier zich aan de andere kant in het meer stortte te vinden. Maar waar was die plaats? Als ze maar iets konden zien...

'Dit wordt hachelijk,' hoorde Christian de professor mompelen. En inderdaad begon het geleidelijk steeds donkerder te worden. Het zag ernaar uit dat ze nat en koud en zonder warme maaltijd de nacht in de boot op het water zouden moeten doorbrengen. Geen aanlokkelijk vooruitzicht.

'Heeft niemand van jullie dan ooit schipbreuk geleden en in een open boot nachtenlang over de oceaan gezwalkt?' informeerde Christian vermaakt.

William Hunter had zoiets inderdaad wel eens beleefd en werd er niet graag aan herinnerd.

'Er wonen toch zeker mensen aan dit meer?' vroeg de professor huiverend.

'Duizenden,' antwoordde Christian opgewekt. Hij trok zijn cape dicht om zich heen, tuurde in de mistige schemering. 'De schapenfokkerijen van Isorq zijn beroemd in heel Thule.'

'Die vinden we nooit voor het helemaal donker wordt,' voorspelde William somber. Luitenant Kolbe keek boos naar Christian alsof het slechte weer zijn schuld was. De jongen trok zich er weinig van aan.

Al konden ze bijna niets zien, toch gaf Kolbe de mannen bevel op topsnel-heid voort te gaan, hopend dat ze niet in een kringetje voeren. Telkens raad-pleegde hij zijn zakkompas en liet de koers dan enigszins wijzigen.

'Niet zo snel!' gilde de jongen maar Kolbe luisterde niet. En toen gebeurde het onvermijdelijke. Zonder het te weten hadden ze de overzijde van het meer bereikt en plotseling voeren ze een brede rietkraag binnen waar de boot vastliep. Taaie stengels draaiden zich om de schroef, onder hen siste en kraakte het, de motor sloeg af. Kolbe vloekte zonder ophouden.

'Achteruit,' schreeuwde hij, maar ze konden nauwelijks zien wat ze deden.

Wanhopig trachtten ze met behulp van de roeiriemen los te komen uit de modder en het riet. Met lange messen hakten ze in de taaie stengels. Ze maakten de schroef vrij, duwden en duwden, terwijl de kille wind hen in een natte mantel hulde en het met de minuut donkerder werd.

Christian stak geen hand uit. Hij had gewaarschuwd en ze hadden niet geluis-terd, nu moesten ze maar zien hoe ze uit de moeilijkheden kwamen. De kou en de nattigheid deerden hem nauwelijks. Op inspectiereis met Hannah-Dottir had hij wel gekkere situaties meegemaakt.

Toen kort na hun vertrek uit Gothab de wind ging draaien had hij het al kunnen voorspellen: bij westenwind regent het in het binnenland. De wind, die vocht van zee meebracht streek over de kust, voerde de waterdamp dieper het land in, werd door steeds hoger wordende heuvels gedwongen te stijgen, waardoor de waterdamp afkoelde en als regen naar beneden kwam. Daarbij bleef het aan de

westkust droog en zonnig, zij het minder warm dan bij landwind. Dat hadden de Badeners toch ook kunnen weten, dacht hij. Technisch zijn ze zo knap. Of staan ze zo ver van de natuur af dat elke weersomslag hen verrast?

Eindelijk slaagden de mannen erin om de schroef van slierten, taaie wortels en waterplanten te ontdoen en nu probeerden ze de vastgelopen sloep uit de modder te wrikken. Christian luisterde naar hun stemmen, naar het snauwen van de luitenant. Hij verstond geen woord van het Badens maar het klonk zo sissend, zo grof! Thulenen spraken eigenlijk nooit op die toon tegen elkaar, zelfs niet in moeilijke omstandigheden.

Plotseling gaf William Hunter een schreeuw: 'Licht! Ik zie licht!

De wind had de mistflarden even uiteengeblazen. De man stond rechtop in de sloep, wees naar rechts: 'Daar! Dat moet een dorp of een stad zijn.'

Nu zagen de anderen het ook. Door nevel en regengordijn flikkerde iets, niet eens zo ver weg.

'Isorq,' zei Christian kalm.

'Zullen we erheen zwemmen? Nat zijn we toch al,' stelde de Brit voor, maar dat leek Kolbe geen goed idee. Zwemmen in een rietveld? Nee, eerst moesten ze de sloep vlot trekken en dan proberen voorzichtig bij het licht te komen.

Na veel tobben en wrikken lukte het hun. Het kostte moeite de motor weer aan de gang te krijgen en toen voeren ze eerst een eindje over open water en daarna in de richting waar William het licht had gezien.

Ditmaal hadden ze geluk. In het licht van de lamp doemde een houten steiger op die ver uitstak over de modder van de oever. Met een zucht van verlichting stuurden ze langszij, wierpen een touw uit, Fritz klom snel op het plankier, greep het touw en sloeg het om een dikke paal. Ze lagen stil. Op de steiger brandde fel een flambouw, tegen regen en vocht beschermd door een blikken afdakje.

Ook de anderen klauterden nu op de steiger en liepen achter elkaar over de planken, luitenant Kolbe voorop. Ze kwamen uit bij een brede houten trap, de treden waren bemodderd en glibberig.

Bovenaan de trap, op een soort dijk, stonden twee in schapevacht gehulde

figuren: een man en een vrouw. Kolbe greep Christian bij de arm en duwde hem naar voren.

'Praat met hen. Vraag waar we zijn en waar we vannacht kunnen slapen.'

Christian wendde zich tot de vrouw en legde haar uit dat de vreemdelingen met wie hij reisde afkomstig waren uit een ver land en dat het allen mannen waren onder bevel van een man omdat zulks in hun land de gewoonte was.

De vrouw schudde even misprijzend het hoofd en verklaarde toen dat de reizigers welkom waren.

'Maar jij bent geen vreemdeling,' zei ze.

'U hebt gelijk, ik ben Christian, een Thuleen. Ik ben met de vreemdelingen meegegaan als tolk en gids. Mijn moeder wilde dat.'

Ze liepen over de dijk en spoedig doemden de omtrekken op van een groot dorp dat veilig achter de dijk verscholen lag. In vele huizen brandde nog licht.

De vrouw bracht hen naar een reusachtige schuur en opende de deuren.

De schuur was ruim, droog en schoon. Een deel ervan lag vol balen stro, aan de wanden hing gereedschap. In het voorjaar werd hier de wol verzameld van de geschoren schapen, maar die was reeds verscheept en nu was er ruimte genoeg.

'Ik zal lantaarns en voedsel laten brengen,' zei de vrouw. 'Met hoeveel man bent u?'

'Zeven,' antwoordde Christian. Achter zich hoorde hij de professor niesen.

De vrouw knikte, zei over haar schouder iets tegen de begeleider, die snel in het donker verdween.

Huiverend kropen de Badeners tussen het stro. De vrouw verdween, maar kwam een poosje later met een knecht de schuur weer in, beladen met kaars-lantaarns, een stapel droge dekens, een grote kruik Thuleens bier en zeven houten nappen. Kolbe was al begonnen zijn natte uniform uit te trekken. De anderen volgden zijn voorbeeld en hulden zich dankbaar in de warme wollen dekens.

De knecht schonk het bier voor hen in.

'De pap komt zodra ze klaar is,' zei hij tegen Christian.

Het was een verademing buiten het bereik van de wind en de regen te zijn, opwekkend bier te drinken, warme wol om de verkleumde ledematen te voelen. William Hunter gromde tevreden en spreidde zijn natte ondergoed uit op de vloer.

De schuurdeur ging weer open en twee andere knechten brachten een reusachtige pan dampende pap binnen. Ze gaven elk van de gestrande reizigers een houten lepel, verzamelden de natte kleren en namen die mee.

'Wat gaan ze met onze kleren doen?' vroeg de luitenant ongerust.

'Ze zullen ze voor ons drogen,' antwoordde Christian verwonderd.

'We hebben niet eens een wacht achtergelaten bij de sloep,' herinnerde de professor zich.

'Dat hoeft toch niet. Geen mens zal er een hand naar uitsteken.'

'Dat zeg jij.'

'Geloof me maar,' verzekerde Christian hem.

'Als morgen blijkt dat onze sloep is leeggestolen, stellen we jou verantwoordelijk, reken daar maar op,' brieste Kolbe.

'Ga er dan zelf de wacht bij houden,' antwoordde Christian die genoeg kreeg van zoveel wantrouwen.

Kolbe keek wel uit en een van zijn matrozen sturen kon ook niet meer, want die liepen spiernaakt rond, alleen gekleed in een wollen deken.

Maar de pap dampte verleidelijk en ze vielen er met lege magen op aan. Het was een echt Thuleens gerecht, gekookt van geitemelk en gerstemeel, gezoet met wilde honing en op smaak gebracht met frambozen. Ze aten alles op, rolden zich toen in het stro en de dekens en niet lang daarna sliepen ze; droog en warm.

Vroeg in de ochtend kwam de vrouw weer met haar drie knechten. Ze bracht een stapel gerstekoeken, een kruik warme geitemelk, fruit en ook de kleren van de Badeners; keurig gedroogd, zij het nogal gekreukt.

Ze sprak een poosje met Christian.

'Haar naam is Inge,' vertelde hij later aan de Badeners, 'en ze is de bestuurster van Isorq, zo heet het hier. Ze heeft gisteravond wat in de pap gedaan waardoor verkoudheid niet kan doorzetten. Hoe voelt u zich nu, Kunz?'

'Stukken beter,' gaf de professor toe.

'Mooi. Als we de Fjorelrivier willen terugvinden moeten we het meer weer op, in noordelijke richting varen, niet te dicht langs de oever, want die is ondiep en modderig. Na een tijdje zullen we aan onze rechterhand de monding van de rivier zien. De regen is opgehouden, de mist trekt op, het belooft een mooie dag te worden. De wind is naar het oosten gedraaid, dat betekent hier altijd goed weer.'

'Goddank,' zuchtte Kolbe.

Ze pakten hun spullen bijeen, vouwden de dekens op en gingen naar buiten.

Op de dijk en de steiger had zich een nieuwsgierige menigte verzameld. Toen de vreemdelingen eraan kwamen, weken de Thulenen uiteen. Kolbe werd rood van kwaadheid toen hij zag dat vier mannen in de sloep bezig waren.

'Ze plunderen!' schreeuwde hij en greep naar zijn revolver.

Snel legde Christian een kalmerende hand op zijn arm.

'Nee Kolbe, ze hozen. Ziet u dat niet?'

'Hozen kunnen mijn mannen ook. Zeg tegen die kerels dat ze als de gesmeer-de bliksem uit mijn sloep komen. Hozen, het mocht wat. Ze doorsnuffelen de bagage.'

Christian maakte zich kwaad.

'Wat bent u voor een mens,' riep hij, 'Thulenen stelen niet. Ze geven ons een

droge plek om te slapen, drogen onze kleren, maken onze boot in orde en u verdenkt hen van gemene streken. Komt u dan uit zo'n slecht land dat u van ieder mens onmiddellijk iets gemeens denkt?'

'Ach, hou je mond, druiloor.'

Er was niets verdwenen uit de motorsloep. Ze voeren het meer weer op en de Thulenen op de dijk wuifden hen vriendelijk na.

'Onthoud één ding, Kolbe,' zei Christian streng. 'Thulenen — hoeveel het er ook mogen zijn — vormen één grote gemeenschap. Daarom helpen ze elkaar, waar en wanneer dan ook. U kunt hen niet erger beledigen dan door plompverloren aan te nemen dat ze u willen beroven of schade berokkenen. Zo zijn wij niet. Ons wordt van jongs af aan bijgebracht dat mensen elkaar nodig hebben en eendrachtig moeten samenwerken willen we ons staande kunnen houden in de woestenijen van dit land.'

'Jaja, iedereen in Thule is volmaakt,' gromde Kolbe hatelijk. 'Jullie voelen je wel ver boven ons Badeners verheven, niet?'

Christian kreeg een kleur.

'Jullie zijn alleen maar... anders,' stamelde hij.

'De hemel zij dank wel! Als ik altijd moest wonen in een land als dit zou ik knettergek worden.'

Nu het droog en helder was zagen ze meer dorpen langs de oevers liggen, er waren nu ook zeilboten op het meer.

Twee uur later vonden ze de ingang van de Fjorelrivier en konden ze hun reis stroomopwaarts voortzetten. Het laagland begon weer plaats te maken voor met hei overdekte heuvels, waar geweldige schaapskudden rondzwierven.

De rivier was echter nog goed bevaarbaar en ze tuften langs grote voorraad-schuren, tot de nok gevuld met balen wol. Zeilschepen lagen langs de steigers om de wol naar de kust te transporteren.

Inge zou intussen al een ijlbode te paard naar Gothab hebben gezonden om de Konega in te lichten over de route van de motorsloep. Christian had haar

gevraagd dat te doen. Maar daar wisten de Badeners niets van.

Nog twee volle dagen voeren ze stroomopwaarts langs kleine nederzettingen, toen hield de beschaving plotseling op. Ze voeren een diep ravijn binnen, en de motor zwoegde want hier stroomde het water bijzonder snel.

Christian zat voor in de sloep en voelde zich behaaglijk. Mooi was het hier.

Al stroomde het water in de kloof snel, het was zeer diep en ze schoten goed op. Na een tijdje weken de rotswanden uiteen en voeren ze weer langs zwaar beboste oevers. Kleine beken stortten zich klaterend in de rivier. Ze voeren tussen wouden, grindbanken en kleine eilanden.

Ze kampeerden die nacht weer gewoon langs het water op een grindstrandje.

William Hunter ging erop uit en kwam na een tijdje terug met drie wilde konijntjes en twee ruigpoothoenders. Christian had de schoten door het rivier-dal horen echoën en het was hem daarbij koud om het hart geworden. Maar Kolbe toonde zich verheugd over de jachtbuit en prees de Brit.

Langzamerhand werd de kronkelende rivier moeilijker bevaarbaar, zodat ze een paar maal vastliepen op grindbanken, door stroomversnellingen moesten manoeuvreren en steeds minder vorderingen maakten.

De mannen mopperden, maar werden toch onweerstaanbaar aangetrokken door het hemelhoge gebergte dat ze ver voor zich uit zagen oprijzen. Daar moest het goud te vinden zijn!

En zo kwamen ze, nog tamelijk onverwacht, voor een onneembare hindernis.

De grote waterval.

Ze hoorden het al van verre, een dof gedonder. De matrozen keken elkaar vragend aan; Christian herkende het geluid onmiddellijk. Hij keek naar de rivier, die dode takken, soms halve, gebroken boomstammen in hun richting dreef en eenmaal een dood dier.

'Voorzichtig, niet te snel,' zei hij tegen Kolbe.

'Nog meer stroomversnellingen?'

'Hoogteverschil.'

Ze rondden een bocht, nu werd het gedonder oorverdovend. En daar, recht voor hen, was de waterval, over de gehele breedte van de rivier, zeker tachtig armlengten hoog. Wit en schuimend, met een geraas dat horen en zien verging stortte het water neer, spatte hoog op, vormde regenbogen in het stralende zonlicht.

Kolbe vloekte en gaf een ruk aan het roer. De boot schuurde over de grind-bedding en lag toen stil.

'Dat wist je!' brulde de luitenant, terwijl hij Christian woedend aankeek.

De jongen haalde de schouders op.

Professor Kunz was rechtop gaan staan en keek met open mond naar het schitterende natuurwonder. Hij dronk de schoonheid ervan in. Hoe mooi toch was Thule. Hoeveel verrassingen verborg dit binnenland nog?

In gedachten zag hij de Badense ingenieurs hier reeds een elektrische centrale bouwen en natuurlijk ook hotels. Een hele stad!

Ook Christian keek er met verrukking naar. Het was niet de eerste waterval die hij te zien kreeg, maar altijd weer raakte hij onder de indruk van het neer-stortende water, het gedonder, de brute kracht, de regenboogmist die erboven hing.

'Wat sta jij nu te grijnzen,' schreeuwde Kolbe hem toe. 'Hoe moeten we hier overheen komen? Verzin iets!'

Christian verstond hem maar half.

'We kunnen beter teruggaan,' gilde hij boven het lawaai uit. Maar daar wilden de Badeners niets over horen.

Ze voeren een eindje terug, tot voorbij de bocht, zodat ze zich weer verstaanbaar konden maken. Daar sloegen ze hun kamp op en Kolbe stuurde William en Rudi er op uit om te onderzoeken of er een pad omhoog was langs de waterval waarover zonodig de sloep kon worden opgehesen. De mannen bleven lang weg en kwamen eindelijk, uitgeput en met gescheurde kleren terug.

'Niks gedaan, luitenant,' rapporteerde de Brit. 'Hoe we met zeven man die loodzware sloep tegen de oever omhoog moeten krijgen is mij een raadsel.

Daar heb je een flinke hijskraan voor nodig en die is hier niet. En daarboven is de rivier niets dan een heksenketel, vol rotsen, stroomversnellingen en ondiepten. Zelfs al zouden we de sloep omhoog kunnen dragen dan zijn we binnen een uur zo lek als een mandje.'

'Ik zei toch al dat we beter kunnen teruggaan,'hield Christian vol.

Kolbe keek hem vuil aan en draaide hem de rug toe.

'We zullen te voet verder gaan,' besliste hij. 'Met zeven man kunnen we heel wat bagage dragen.'

Professor Kunz verbleekte. Hij zag zichzelf al met zware pakken op de rug over die rotsen klauteren, de bergen in!

'Morgenochtend,' voegde Kolbe er aan toe. 'Vanavond gaan we vroeg slapen, dan is iedereen morgen fris en uitgerust.'

Kunz had er al dagen spijt van dat hij ooit aan deze tocht was begonnen.

Ze maakten vuur, William zette koffie (het was de laatste!), Rudi haalde een schepnet uit de sloep en probeerde daarin een paar vissen te vangen. Forellen, zalmen — de rivier wemelde ervan!

Christian had het opgegeven zich kwaad te maken over de jachtlust van de Badeners. Wat hij ook zei; ze lachten hem uit.

Al een paar dagen had hij bovendien het gevoel dat het kleine reisgezelschap in het oog werd gehouden, ook al zagen ze bijna nooit een mens.

Meestal was het Kolbe zelf die op jacht ging. De matrozen konden weliswaar goed met de wapens overweg, maar van wild besluipen zonder het te verschrikken wisten ze niets. Kolbe, als alle officieren in het Badense Rijk van goede familie, had in zijn eigen land wel aan jachtpartijen deelgenomen en wist er dus meer van. Het knallen van zijn geweer moest elke woudloper in de omgeving wel gealarmeerd hebben — waarom vertoonde zich er dan nooit één?

Ze laten ons onze gang gaan, dacht Christian, maar ze weten precies waar we zijn en wat we doen. Op de een of andere manier was dat een geruststellende gedachte. De Badeners kregen ruimschoots gelegenheid te tonen wie ze waren.

De volgende ochtend verdeelde luitenant Kolbe de uitgeladen bagage over de mannen. De sloep werd op de grindbank getrokken en afgedekt met takken en bladeren. Maar Christian weigerde iets anders te dragen dan zijn eigen reservekleren, zijn deken en een braadpan.

'Ik ben geen lastdier,' riep hij de luitenant toe. 'Ik ben een prins!'

Voor het eerst van zijn leven besloot hij gebruik te maken van zijn hoge afkomst. Geen Thuleense zou er van onder de indruk zijn geraakt, maar Kolbe was gewend te buigen voor hoger geplaatsten en hij vond het een logisch argument. Toen deed ook professor Kunz een beroep op zijn geleerdenstatus en zijn gebrek aan ervaring in de wildernis. De matrozen echter hadden niets in te brengen en zij kregen de zware munitiekisten en hun geweren te dragen, met daarbovenop nog hun dekens en de pakken levensmiddelen.

Zo zwoegden ze de helling op. De bodem was ongelijk, stenig en vol gaten, wat het klimmen bemoeilijkte. Het was William Hunter die het eerst begon te protesteren.

'Waarom moeten wij die zware kisten omhoog sjouwen? U heeft toch gehoord wat de jongen zei: van Thulenen hebben we niks te vrezen, die vallen geen reizigers aan.'

'Weet jij hoeveel wilde dieren in deze woestenij rondstruinen?' snauwde Kolbe terug. Ontzet staarde William zijn officier aan.

'Wilde dieren?' vroeg hij schril.

'Wolven, beren, de hemel moge weten wat nog meer. Wil je levend verscheurd worden?'

'Getverderrie,' vloekte de matroos, 'dit is toch geen werk voor een eerlijk zeeman?'

'Je bent marinier of niet,' siste Kolbe. Zijn hand vloog naar de kolf van zijn revolver. 'Wil je aan het muiten slaan?'

Maar Hunter had er schoon genoeg van. Hij liet de kist met handgranaten van zijn schouders glijden en omklemde de loop van zijn geweer.

'Schiet me maar neer, luitenant,' zei hij woest, 'en daarna leef je geen twee minuten meer. Mijn vrienden laten hun kameraad niet zomaar uit de wereld knallen.'

'Ik zal je thuis voor de krijgsraad brengen,' brulde Kolbe.

'En wanneer komen we thuis, huh? Kómen we ooit nog wel thuis?'

Christian hield zich wijselijk buiten de ruzie. Laat ze elkaar maar vermoorden, dacht hij. Daarna schrok hij zelf van die gedachte. Wat gebeurde er met hem? Dit waren ménsen!

'Heren, heren,' riep Kunz bezwerend, 'zo komen we toch nergens. Luitenant Kolbe, die jongens hebben gelijk, het is zinloos om die kisten met munitie en handgranaten de berg op te sjouwen. Als we alleen onze wapens meenemen plus elk een gordel vol patronen hebben we genoeg om de wilde dieren op een afstand te houden en ons eventueel te verdedigen. Het is zomer, om deze tijd van het jaar zijn dieren niet kwaadaardig.'

'Wilt u onze munitie dan gewoon achterlaten?' schreeuwde Kolbe, 'ik denk er niet over.'

'We kunnen het spul begraven,' stelde Kunz voor.

Kolbe dacht na. Het was duidelijk dat de manschappen geen voet meer wilden verzetten en het idee van de professor was zo gek nog niet. Zelfs al zou een Thuleen de sloep vinden, dan zou hij toch niet weten hoe hij met de motor moest omgaan. Maar de munitie en handgranaten moest hij in geen geval opmerken.

'Nou goed. We gaan terug en begraven de kisten aan de rand van de helling,'

zei hij. Dus gleden ze weer naar beneden, de matrozen groeven een diep gat, wikkelden de kisten in zeildoek en lieten ze zakken. Vooraf hadden ze hun patroongordels gevuld met kogels, ook de zakken van hun uniform hadden ze vol gestopt. Zelfs de professor hielp met graven en daarna het gat dicht-gooien. Kolbe plaatste er een van takken gemaakt merkteken op, zodat ze de spullen gemakkelijk zouden kunnen terugvinden.

Christian had zijn deken en cape opgerold en op zijn rug gebonden, zodat hij de handen vrij had. De matrozen moesten nog steeds hun geweer dragen, plus de pakken levensmiddelen. Ze mopperden, maar sloegen niet opnieuw aan het muiten. Hun verlangen om het goudland te bereiken was te sterk.

Eenmaal boven de waterval gekomen bleven ze de rivier volgen, die breed en woest over haar steenbedding en rotsblokken tuimelde, schuimend van haast. Dieper en dieper trokken de mannen het gebergte in. Het U-vormige dal van de Fjorelrivier was lang geleden uitgesleten door een reusachtige gletsjer, die zich na het ontdooien van Groenland had teruggetrokken tot aan de hellingen van de Fjorelberg, bijna vijfduizend armlengten hoog. In het dal had het smeltwater zich willekeurig een weg naar zee gezocht, maar een achthonderd jaar oude rivier heeft nog niet de tijd gehad haar bedding diep uit te slijten, vandaar dat ze zo grillig, ondiep en breed was en bijna het hele dal vulde. Daarbij kwamen de honderden kleine waterlopen en beekjes die van de hellingen stroomden en hun water bij de rivier voegden. Dit was het land van de otters, bevers, wasbeertjes en dikwijls grotere roofdieren.

Ongerepte, bijna onbetreden wildernis. Het domein van woudlopers en een enkele zalmvisser, van houthakkers en kolenbranders. En verder, veel verder, in het hart van het gebergte: het domein van de mijnwerkers.

Christian had zijn reisgenoten bedrogen. Ze wilden naar het 'goudland' en daartoe hadden ze gemeend het zuidelijk gedeelte van Thule te moeten binnendringen, want de goudmijnen van het Fjorelgebergte lagen immers oostelijk van Gothab? De Thulenen zelf gebruikten een andere weg. Die zeilden eenvoudig naar de stad Kulus aan de oostkust, vanwaar een goede, brede weg liep tot diep in het Fjorelgebergte. Iets wat Christian wel wist, maar waarover hij met geen woord had gerept.

Luitenant Kolbe echter was niet dom. Nadat ze dagenlang te voet door het rivierdal hadden gesjouwd, dikwijls tot hun heupen toe wadend door het koude water, keek hij woedend naar Christian.

'Zeg eens, je houdt ons toch niet voor de gek, hè? Waarom woont hier niemand? Waarom is er nergens een weg, zelfs geen behoorlijk ezelpad te bekennen? Hoe vervoeren jullie het gedolven goud eigenlijk naar Gothab? Niet langs deze rivier, we zijn al dagenlang geen mens meer tegengekomen.' Christian haalde de schouders op, een gebaar dat een gewoonte begon te worden.

'Dat moet u mij niet vragen. Goud interesseert me niet. Het enige wat ik weet is, dat het goud waarmee we handel drijven afkomstig is uit het Fjorelgebergte en dat is waar we nu zijn. Maar het is breed en hoog — de hoogste toppen liggen onder eeuwige sneeuw, dat smelt 's zomers aan de onderkant en daar komt al dit water vandaan. Alles wat ik weet is, dat het goud met muilezels wordt vervoerd. Met hele karavanen tegelijk. Er is nogal veel van, ziet u.'

Die woorden waren voldoende om alle ontberingen, moeilijkheden en natte voeten te doen vergeten. Christian zag de hebzucht in hun ogen springen.

'Trouwens, Thulenen zijn over het algemeen geen geestdriftige mijnwerkers,'

voegde hij eraan toe. 'Gelukkig liggen de goudaders tamelijk dicht onder de oppervlakte. Waarom stellen jullie er eigenlijk zoveel belang in? Het is toch maar metaal: erg zacht en vreselijk zwaar. Het kan niet roesten, dat is waar, maar wij vinden het niet eens mooi. Ik heb nooit begrepen waarom de Kanadenen het zo graag van ons kopen. Ik heb gehoord dat ze er siervoorwerpen van maken — maar wat moet je daarmee? Beeldjes kun je ook uit hout snijden of uit steen hakken. Gouden ringen en armbanden zijn alleen maar lastig en belemmeren je in je bewegingen.'

Kunz en Kolbe wisselden een blik. Knettergek is die jongen, betekende dat.

Kent niet eens de waarde van het goud, vindt het zelfs lelijk! Om het bezit van goud waren de gruwelijkste misdaden gepleegd, de vernietigendste oorlogen gevoerd, de grootste dwaasheden begaan. Om het bezit van goud hebben mensen elkaar gevild, gefolterd, vergiftigd, verraden. Goud betekende macht, rijkdom, onvoorstelbare luxe, duizend mooie vrouwen, een leven als een prins. En de achterlijke Thulenen gaven er niet om! Ze groeven er slechts naar om er bij de Kanadenen graan en zijde voor te kopen. Ha, daar zouden de Badeners dan eens gauw een eind aan maken. 'Wij hebben Thule ontdekt, nu is het van ons. O jongens, wat zullen we er van profiteren!' mompelden ze voor zich heen.

Christian zweeg, staarde in het kampvuur en voelde wat er in zijn reisgenoten omging. Griezelig vond hij het. Het was niet het metaal zelf dat hun wilde hebzucht opwekte, maar datgene wat ervoor gekocht kon worden: macht over andere mensen. De Konega echter beweerde dat mannen niet met macht konden omgaan. Was dat zo? Zou goud in de handen van Kunz of Kolbe onvermijdelijk tot machtsmisbruik leiden? Hij begon het bijna te geloven.

Ze aten die avond elandenvlees: een jong dier dat door Kolbe was neergeschoten. 'Dat beest liep niet eens voor me weg,' verklaarde de luitenant trots, terwijl hij grote brokken vlees boven het vuur ronddraaide.

Nee, dacht Christian verdrietig. De in het wild levende dieren van Thule hebben nooit eerder te maken gehad met mensen die jacht op hen maakten. Ze zijn niet schuw genoeg om te vluchten als een tweevoeter hen nadert. Ze worden er alleen maar nieuwsgierig van...

Hun levensmiddelen raakten op, dat was waar. Maar in het woud waren genoeg eetbare wortels, knollen en vruchten te vinden. Die zoeken en verzamelen vonden de Badeners echter te veel moeite. Het was gemakkelijker een jong dier dood te schieten dat nooit had geleerd voor mensen op zijn hoede te zijn.

William Hunter droomde hardop:

'Als ik terug ben in het Britse Rijk, krom gebogen onder Thuleense rijkdommen, begin ik een eigen zaakje in scheepsbenodigdheden. Rentenieren is niks voor mij, ik ben pas achtentwintig. Maar, o boy, wat zal ik het goed krijgen. Ik trouw met een mooie vrouw en kan me dan ook een hele sleep dure vriendinnetjes veroorloven en ik koop een motorjacht en ga 's zomers de zee op om te vissen!'

Ook de andere mariniers bleken vol toekomstplannen te zitten. Hans wilde een kroeg kopen, Fritz droomde van een landhuis aan een meeroever, Rudi fantaseerde over een eigen rederij. Al hun dromen draaiden om geld verdienen, veel drinken, lekker eten en vrouwen, vrouwen, vrouwen. Het goud van Thule moest dat alles binnen hun bereik brengen.

Christian voelde hun trillende verwachting. Zijn geest ving beelden op die hij nauwelijks begreep maar die iets te maken hadden met zwelgen, zich uitle-ven, met hoge gebouwen, stalen gevaarten, zoemende motoren en knallende geweren. Het kwam hem voor alsof hij de ongerepte wildernis om zich heen zag veranderen, teruggedrongen worden, langzaam zag sterven.

Hij schudde zich, keek rond. Nee, het woud stond stil en roerloos in de schemering om hem heen. De rivier zong en klaterde. De bijna volle maan verrees en wierp een zacht schijnsel over het dal. Ver weg in het woud steeg een gehuil op, dat meteen werd overgenomen door andere kelen. Kunz verbleekte.

'Wat... wat was dat?'

'Wolven,' zei Christian onverschillig.

'Zitten hier... zitten hier wolven?' Kunz rilde ofschoon het geen koude avond was en het vuur een behaaglijke warmte verspreidde. Rudi begon zacht te vloeken.

'Nou en?' mompelde Christian. 'Ze zullen ons niets doen. Het is zomer, ze komen niets tekort.'

'Ze zullen ons aan stukken scheuren als we slapen,' bibberde Fritz. Zijn handen omklemden angstig het geweer.

Christian schudde het hoofd, zijn minachting voor de mannen nam toe.

Niets, niets begrepen ze van de wildernis, van de natuur, van het dierenleven.

'Blijf dan maar wakker,' zei hij met enig leedvermaak, 'ik ga slapen.'

Hij rolde zich in zijn deken en sloot de ogen.

16 Romance in Gothab

Kapitein Semmel wist nog altijd niet wat hij met de situatie aan moest. Het wachten op de luitenant, de professor en de vier mariniers duurde lang.

Daarom riep hij zijn knorrige bemanning bij elkaar.

'Luister mannen. Ik vrees dat we hier nog een paar weken in de fjord moeten blijven liggen en ik ben niet van plan me nog langer te laten ringeloren door een stel verwaande tantes. Jullie mogen de stad in — nee, stil nou — jullie mogen de stad in op één voorwaarde: nooit meer dan tien man tegelijk. En geen vechtpartijen met de ingezetenen. Veel te beleven valt er hier niet voor een rechtgeaard zeeman en de meisjes zien ons nog steeds niet staan, maar tegenover wie zich behoorlijk gedraagt staan de Thulenen niet vijandig. Onze Marken worden in de winkels als gangbare munt aangenomen, dus laat ik geen klachten krijgen over diefstal. Vergeet niet dat het Groot Badense Rijk door de Thulenen beoordeeld zal worden naar jullie gedrag. Bootsman Herlitz zal een rooster opstellen voor de verlofgangers. Verlof geldt van tien uur 's ochtends tot tien uur 's avonds. Na die tijd is iedereen weer present. Begrepen?'

Daarmee voorkwam Semmel dat zijn bemanning te lastig werd en verder hoopte hij er het beste van.

Nu waren niet alle Badeners van het gehalte van luitenant Kolbe. Zelfs op een schip als de BADENFELDER, half expeditieschip, half oorlogsschip kon men aardige mensen aantreffen. Eén daarvan was de jonge matroos derde klasse Erich Winkelstein, een wat verlegen jongen die door zijn maats gruwelijk werd gepest maar die er als eerste in slaagde het wantrouwen van de Thulenen tegenover de passagierende mariniers te doorbreken. Hij kreeg een meisje!

Juist omdat het Erich aan moed ontbrak jonge meisjes die hij in Gothab tegenkwam aan te spreken of na te fluiten en hij vooral zijn heil zocht in de vele parken, trok hij de aandacht van een jonge weefster. Het was aan het begin van de tweede zomermaand. De dagen waren lang en heet, de avonden zwoel en de nachten heerlijk. De scholen waren gesloten en de hele stad was het terrein van spelende kinderen. Ze bevolkten de speelplaatsen in de parken, ploeterden schreeuwend en lachend rond in de badvijvers, of maakten met hun familie uitstapjes in roeiboten en kleine zeiljachten op de fjord.

Erich Winkelstein stond, de handen op de rug, naar naakte kindertjes te kijken die in een van de vijvers rondspartelden toen er opeens een meisje van een jaar of zeventien naast hem opdook. Eerst keek ook zij naar het spelende grut, toen wendde ze zich tot Erich. Ze sprak hem aan in gebroken Kanadeens. 'Geen zin om erbij te springen, zeeman?'

Erich bloosde, zoals altijd wanneer hij met het vrouwelijk geslacht te maken kreeg.

'Het... het is wel erg warm vandaag,' stamelde hij in het Brits waarvan hij op de BADENFELDER, waar ook Britse zeelui dienden, al een aardig mondje had opgestoken.

'O wat leuk, we kunnen elkaar verstaan!' juichte het meisje. 'Hoe heet je?'

Erich stelde zich voor. Zij bleek Nanora te heten.

'Ik weet een fijn plekje om te zwemmen waar het niet zo druk is,' zei ze. 'Ga je mee?'

Erich verstond het maar half. Het meisje pakte zijn hand en trok hem achter zich aan. Ze liepen een hele tijd, tot buiten de stad en ze bracht hem bij een kleine inham van de fjord, waar inderdaad geen mens te zien was.

'Dit is mijn plekje,' legde ze uit. 'Altijd als ik mijn vrije dag heb ga ik hierheen.

Kom, kleed je uit. Je kunt toch zwemmen?'

De jonge matroos knikte en verschoot van kleur toen Nanora zonder omslag haar kleren uittrok en van de rotsen het water indook als een Najade.

'Kom dan,' riep ze toen ze weer boven kwam met op het water zwevende lange haren. 'Het is heerlijk.'

'Ik... ik heb geen zwembroek bij me.'

Maar na de lange wandeling door de stad snakte hij naar verkoeling. Wegkruipend in de bosjes trok hij zijn uniform uit; zijn onderbroek hield hij aan.

Even later zwommen ze zij aan zij in het heldere water. Nanora hield van

stoeien, maar Erich durfde haar natte, blote lijfje nauwelijks aan te raken.

Hij schrok toen een grote zilveren vis hem naderde en hem speels een duwtje gaf. Nanora lachte hardop en hield even een wedstrijd met de vis die zij natuurlijk verloor.

'Nieuwsgierige dieren,' zei ze. 'Hij kwam vast kijken of je iets te eten voor hem had.'

Ze klauterden weer op de rotsen. Nanora wrong haar lange haar uit, trok haar korte broek en witte bloes weer aan. De bloes plakte tegen haar nog vochtige rug. Ook Erich verschool zich weer in de bosjes om zich aan te kleden.

'Wat hebben jullie toch veel aan,' zei Nanora met een misprijzende blik op de witte uniform. 'Ik heb gehoord dat het in jullie land 's zomers nog warmer moet zijn dan in Thule. Waarom dan zoveel kleren?'

'Dat is voorschrift,' stamelde Erich verlegen.

'Wat bedoel je met voorschrift. Iedereen trekt toch altijd aan wat ze het lek-kerste vindt? Mogen jullie dat niet?'

Hij kende niet genoeg Brits om haar uit te leggen hoe de ingewikkelde kle-dingvoorschriften van de Badense zeemacht in elkaar zaten. Daarom lachte hij maar eens vriendelijk tegen haar.

'Ik heb er honger van gekregen,' kondigde het meisje aan.

'Laten we iets eetbaars kopen in de stad,' stelde Erich blozend voor. 'Ik... eh...

ik heb geld.'

'Ja, dat is een goed idee. Weet je Erich, dat je een hele knappe jongen bent? Je hebt een aardig gezicht en een heel goed figuur.'

Zoiets had nog nooit iemand tegen hem gezegd en het bracht hem nogal van zijn stuk. Nanora greep hem weer bij de hand en trok hem mee. In een van de winkelstraten hielden ze stil voor een bakkerij. Nanora wees een paar vruch-tengebakjes aan.

'Die zijn erg lekker.'

Dat waren ze ook, ontdekte Erich toen hij er voor een halve Mark vier gekregen had. Alleen de koek die de bodem ervan uitmaakte was erg hard. Nanora had er geen moeite mee. Erich bewonderde haar prachtige sterke gebit, terwijl hij zelf moeizaam kauwde.

'Dat smaakt, hé?' zei Nanora genietend. 'Je bent erg lief, Erich.'

'Ik... ik vind jou ook lief, Nanora,' stootte hij uit.

'Fijn, dan kunnen we vrienden worden.'

'Meen je dat?'

'Jazeker. Ik vind jou aardig en jij vindt mij aardig. Dat is toch voldoende?

Kom, ik zal je iets laten zien.'

Ze nam hem nu mee naar de heuvel achter Gothab naar het tempeltje van Moeder Aarde. Een tijdje zaten ze zwijgend naast elkaar op een bank, bewonderden het uitzicht, genoten van de rust om hen heen. Erich, plotseling niet verlegen meer, begon te vertellen over zijn moeder, over zijn vader die niet meer kon werken omdat hij stoflongen had, over zijn vele broers en zusters en het leven thuis. Nanora luisterde stil. Ze leunde een beetje tegen hem aan en Erich was een paar uur innig gelukkig.

Geleidelijk aan verloor hij zijn bevangenheid. Ze was zo lief, die kleine Nanora!

'Over vijf dagen heb ik weer een vrije dag,' zei het meisje, 'kom jij dan ook weer? We kunnen afspreken elkaar hier te ontmoeten.'

'O graag!'

Met de armen om elkaars schouders daalden ze af naar de stad. De zon stond al laag. Beneden op de kade namen ze afscheid van elkaar. Nanora aarzelde geen enkel moment, ze sloeg haar armen om zijn hals en drukte haar wang tegen de zijne.

'Tot over vijf dagen dan,' zei ze vrolijk en huppelde weg. Twee andere matrozen

die juist uit een bierhuis kwamen, hadden het gezien.

'Kijk nou es,' riep de oudste verbaasd, 'Erich Winkelstein heeft een meisje weten te versieren. Hoe heeft-ie dát voor elkaar gekregen?'

Van dat moment af was matroos derde klasse Winkelstein de held van de BADENFELDER. Zijn kameraden wilden weten hoe het hem was gelukt een Thuleens meisje zover te krijgen dat ze zich met een Badener wilde inlaten. Wat had hij haar beloofd? Wat had het hem gekost? Had hij haar wijsgemaakt dat zijn vader een baron was, drie fabrieken bezat en zes rijpaarden had? Hoe kon hij trouwens met haar praten? Erich werd er verlegen onder.

'Ze kwam gewoon naar me toe,' zei hij zacht, maar dat geloofde niemand.

Zelfs bootsman Herlitz was onder de indruk, al liet hij dat niet merken.

'Die jongen zit thuis bij zijn moeder onder de plak, daarom kan hij zo goed overweg met die bazige meiden hier,' was zijn verklaring. Erich liet hem praten en keek vol verlangen uit naar de volgende vrije dag van Nanora.

Het leek hem alsof er aan die vijf dagen nooit een einde kwam. Eindelijk, op de ochtend van de zesde dag liet hij zich al vroeg naar de wal brengen. De weg door de stad legde hij op een drafje af. Toen hij hijgend van de lange klim het tempeltje bereikte, zat Nanora daar al op hem te wachten. Blij greep ze zijn hand en legde die tegen haar wang.

'Ik was zo bang dat je niet zou komen! Kijk, ik heb een mand meegebracht. Alles zit erin: eieren en gerstekoeken, een kruik bier en vruchten. Nu kunnen we de hele dag fijn buiten blijven. Zie je dat bos daar? Dat is zo prachtig... daar gaan we heen.'

'Laat mij die mand voor je dragen,' zei Erich hoffelijk.

'Welnee, zo zwaar is die niet. Houd je van vogels, Erich?'

'Jawel.'

'Mooi. In dat bos huizen slechtvalken. Ik heb een paar weken geleden hun nest ontdekt. De jongen zijn nu wel uitgekomen. Als we heel stil zijn en wachten tot de ouders zijn uitgevlogen om voedsel te halen kunnen we voorzichtig in het

nest kijken om te zien hoever de jongen al zijn gegroeid. En...'

Ze babbelde; onbevangen, gezellig, vriendelijk. Erich vond haar allerliefst en wist dat het weer een zalige dag zou worden. Wat zeurden de andere matrozen toch over: in Gothab valt niks te beleven?

Erich Winkelsteins vriendschap met een Thuleense maakte de weg vrij voor een aantal andere opvarenden van de BADENFELDER. Nanora had haar vriendinnen op de weverij geestdriftig verteld over de jonge zeeman die zo aardig was, zo'n lief gezicht had, zoveel om zijn moeder gaf en zich uitstekend wist te gedragen. Het was helemaal niet waar dat de Badeners voortdurend aan je zaten te friemelen, dat ze opdringerig en brutaal waren en dachten dat alle meisjes maar moesten doen wat *zij* leuk vonden. Erich was in elk geval heel anders: bescheiden, voorzichtig. Hij liet het initiatief aan zijn vriendin, precies zoals het hoorde, en wachtte rustig af tot het tijd werd voor meer intieme liefkozingen. Echt, Badeners vielen toch wel mee als je hen beter leerde kennen...

De vriendinnen vertelden het verder en al gauw wist elk meisje in Gothab dat de door de straten slenterende matrozen zo kwaad nog niet waren en het als een eer beschouwden wanneer een meisje tegen hen lachte of zich ver-waardigde hen aan te spreken. De meeste van die zeelui spraken naast hun moedertaal ook een paar woorden Kanadeens en met enige moeite kon je wel een gesprek met hen voeren. De misverstanden die ontstonden door verkeerd uitgesproken en maar halfbegrepen woorden waren juist zo komisch.

Intussen deden de opvarenden van de BADENFELDER hun best om het voorbeeld van Erich Winkelstein te volgen. Als ze aan wal waren vielen ze de vrouwen niet meer lastig maar wachtten en paradeerden, in de hoop dat er iemand naar hen toe zou komen, hetgeen ook menigmaal gebeurde. Niet altijd volgde op zo'n kennismaking een hechte vriendschap, maar in de weken dat kapitein Semmel wachtte op de terugkeer van de motorsloep kon je regelmatig jongens in het uniform van de Badense zeemacht hand in hand zien lopen met een Thuleense, terwijl ze kauwend op harde gerstekoeken, samen een bierhuis binnengingen of naar een van de vele kreken buiten de stad gingen om te zwemmen, in de zon te liggen, gesprekken vol misverstanden te voeren.

Voor kapitein Semmel was het een hele geruststelling dat hij niet langer bewusteloos geschoten bemanningsleden kreeg afgeleverd. Hij was zelfs niet erg

verbaasd toen de havenmeesteres van Gothab hem op een dag met een bezoek vereerde.

'De Konega is met een aantal leden van de hofhouding voor onbestemde tijd vertrokken,' deelde de dame hem mee. 'Zij heeft mij opgedragen u mede te delen dat de levering van levensmiddelen en gerookt vlees zal doorgaan, zoveel als u nodig hebt voor uw manschappen, mits uw mannen zich niet langer vergrijpen aan het dierenleven in de fjord. Zodra zij weer wilde eenden, alken of een steur vangen houdt de toevoer van voedsel op.'

'Ik heb mijn jongens al te verstaan gegeven dat ze op andere wijze hun vrije tijd moeten benutten,' antwoordde de kapitein. In stilte vervloekte hij het mens. Ze was dik, lang niet jong meer en zelfs niet mooi. Haar strenge gezicht en zelfbewuste houding stonden hem tegen.

'Is er verder nog iets waarmee ik u kan helpen?' vroeg ze afgemeten.

'Ja,' riep Semmel gretig. 'Ik vraag me af of in Thule een haven is waar ik steenkool kan innemen.'

'Steenkool?'

'Onze bunkers zijn half leeg. Of... eh... weet u niet wat steenkool is?'

'Natuurlijk wel. En er zijn mijnen in Thule, verder noordelijk. Wij gebruiken steenkool voor de hoogovens en glasfabricage.'

'Nou, kijk eens aan! Hoe ver zou ik noordwaarts moeten varen om kolen te kunnen innemen?'

'Zeshonderd mijlen. Thuleense mijlen — weet u hoeveel dat is?'

'Ja.'

'Maar waarmee wilt u die kolen betalen?'

'In dit land nemen ze toch onze munt aan?'

'De munten ja. Zo hier en daar, in de bierhuizen en kleine winkels. En dan alleen als het munten van koper of zilver betreft.'

'Geen papiergeld?'

'Wat is dat?'

Semmel haalde zijn portefeuille te voorschijn, opende hem en toonde de havenmeesteres een biljet van honderd Mark. Het was een ingewikkeld bedrukt stuk papier en toen hij zag hoe ze ernaar keek, wist hij al dat het geen enkele betekenis voor haar had.

'Gegarandeerd door de Badense Centrale Bank,' zei hij wanhopig. 'Het is honderd zilveren Marken waard.'

'Zo'n vodje papier? Dat moet een illusie zijn.'

'Het is geen illusie. De Centrale Bank heeft in zijn kluizen genoeg goud liggen om zo nodig de tegenwaarde van dit biljet uit te betalen. Kijk maar, het staat erop, bekrachtigd door de handtekening van onze geëerbiedigde Egon. Bij ons is dit een wettig betaalmiddel.'

'Jullie betalen elkaar met gekleurde papiertjes?' vroeg de havenmeesteres ongelovig.

Die stomme wijven snappen niks van geldhandel, dacht Semmel nijdig.

Hij probeerde het nog eens.

'De Bank is geen bank om op te zitten, het is een groot hoog gebouw waar de kluizen vol liggen met dit... dit geld en waar...' O, hij kón het haar niet duidelijk maken. Ze schaterde.

'Een bank zo groot als een huis?' hikte ze vrolijk. Hij kon haar wel slaan.

'Waarmee zou ik anders voor steenkool kunnen betalen,' riep hij uit. 'U denkt toch niet dat ik een ruim vol Markstukken aan boord heb? Dat is maar wisselgeld. Badeners betalen altijd met bankbiljetten, ja, met dit.'

De havenmeesteres keek rond.

'Misschien bezit u iets waarvoor de Thulenen steenkool willen leveren,' zei ze behulpzaam. 'Zijde of katoen of...'

'Hoor eens, dit is een oor... een expeditieschip, en dat steekt niet van wal volgeladen met balen zijde.'

'De Thulenen kopen dat graag, voor feestkledij.'

Ze beende rond over het dek, bleef staan bij het voorste boordkanon.

'Die dingen misschien,' zei ze. 'De donderdingen... ze zijn van zwaar staal.

Staal kunnen we in Thule altijd gebruiken.'

'Mijn boordkanonnen! Nee mevrouw, zet dat maar uit uw dolle hoofd. Ten eerste staan ze vastgelast, ten tweede kan ik mijn schip niet ontmantelen voor een handjevol steenkool! Wat denkt u wel?'

Ze glimlachte hem vriendelijk toe.

'Het zou toch geen slechte ruil zijn?' meende ze. 'Aan ijzer en staal hebben we nog steeds gebrek. In onze bergen zit wel ijzererts, maar we hebben te weinig mannen die bereid zijn in mijnen of hoogovens te werken. En geef ze eens ongelijk! Het is zwaar en gevaarlijk werk en zeer onaangenaam. Daarom voeren we staal in uit Baffinland. Uw kanonnen zouden we kunnen omsmelten en dan kunnen onze smeden er hoefijzers, ploegscharen en ander gereedschap van maken.'

Kanonnen omsmeden tot ploegscharen, dacht Semmel onbehaaglijk. Dat is echt iets voor die gekke Thulenen. Plotseling echter sloeg zijn stemming om.

Als de Thulenen er zo over dachten, hoefde hij niet langer bang te zijn voor verborgen schiettuig in de rotsen langs de fjord.

'Ik... eh... ik zal er over nadenken,' beloofde hij. De havenmeesteres knikte en vertrok. Natuurlijk roeide ze zelf.

Ze hebben geen vuurwapens, geen kustbatterijen, we zijn veilig! dacht Semmel opgetogen. En de poging van die dame om mijn schip van haar kanonnen te beroven was wel érg doorzichtig. Daar trapt Semmeltje niet in! Tevreden met zichzelf ging hij naar zijn hut en schonk zich een glas rum in. Maar na de eerste slok verdween zijn vrolijkheid weer. Wat had dat mens ook weer gezegd? De Konega was voor onbepaalde tijd vertrokken! Waarheen, waarom?

Wat voerde die tante nu weer in haar schild om het de Badeners moeilijk te maken?

17 Moord in de wildernis

Eenmaal meende Kolbe een man op een paard te zien, hoog op een bergkam.

Maar eer hij de anderen kon waarschuwen was de verschijning verdwenen.

Hadden zijn ogen hem bedrogen?

De Fjorelriver, waar ze nog altijd langs trokken, was langzamerhand veranderd in een woeste bergbeek, schuimend, wit van wildheid. Overal staken scherpe rotspunten uit de bedding en vormde de rivier brullende stroomversnellingen, donderende watervallen, draaikolken, diepe kolkgaten. Wie in het water terechtkwam zou onherroepelijk worden meegesleurd en te pletter slaan. Helaas overkwam dat Fritz.

Met het schepnet balancerend op een rots trachtte de matroos een paar forellen voor het avondeten te verschalken. Plotseling schoot zijn voet uit — de steen was nat en glibberig — hij schreeuwde, trachtte zich aan een overhangende tak boven het water vast te grijpen, maar hij greep mis en plonsde in de kolkende stroom. Zijn kameraden schoten toe, maar ze konden hem niet bereiken en de ongelukkige Fritz verdween in de golven en uit het gezicht. Verslagen zaten ze die avond om het kampvuur. De koffie, de suiker en het meel waren op. Ze hadden nog een kleine zak zout, een halve zak bonen — en nu waren ze het schepnet ook nog kwijt.

'Eén man verloren, hoeveel zullen er nog volgen?' vroeg William Hunter opstandig. 'Ik begrijp bij God niet wat we hier doen, in deze helse wildernis.

Waarom keren we niet terug naar Gothab? Hier zullen we allemaal omkomen!'

Zijn mooie witte uniform was een grauw vod geworden, de zolen van zijn schoenen waren doorgelopen, zijn handen zaten vol bloedkorsten en hij had een baard van bijna drie weken. In zijn ogen gloeide een onheilig vuur. De anderen waren er niet veel beter aan toe.

'We moeten er nu bijna zijn,' meende luitenant Kolbe.

'Waar?' gromde William.

'In het goudland.'

'Ik geloof niet meer in dat goudland... Die jongen heeft ons maar wat wijsgemaakt.'

'Jullie kijken ook niet,' antwoordde Christian rustig. Hij stond op, liep naar een smalle kreek en knielde neer. Hij woelde een tijdje met zijn handen in het natte grind, kwam toen terug en opende zijn hand. Op de handpalm glinsterde iets: een korrel goud, niet groter dan een speldeknop.

'Door het water meegevoerd uit de bergen hogerop,' zei hij.

Schreeuwend sprongen de mariniers op en renden naar de plaats waar de jongen had zitten graven. Als gekken woelden ze de grond om, ze gebruikten er ook hun messen bij. Het was Rudi die een tweede goudkorreltje vond, nog kleiner dan dat van Christian. Maar het was onmiskenbaar goud.

Dus toch...!

Ze vergaten de dood van hun kameraad, praatten opgewonden door elkaar.

'Als dit in het Badense Rijk bekend wordt is de stormloop niet meer tegen te houden,' grijnsde Rudi. 'Dan komen ze er met duizenden tegelijk op af. Ik wed dat je uit de rivier zelf al tonnen goud kunt wassen!'

Goud was in hun ogen zo kostbaar en begerenswaard dat het hun niet meer verbaasde dat het zo moeilijk te bereiken was. Alleen professor Kunz had zijn twijfels.

'Hoe breed is dit eiland eigenlijk?' mompelde hij. 'Op de oude kaarten die ik thuis heb bestudeerd was juist het zuidelijk deel van Groen... van Thule het smalst. Ik durf er iets onder te verwedden dat achter dit gebergte de oceaan ligt.'

'Nee,' zei Christian. 'Achter het Fjorelgebergte ligt nog een heel gebied: het Kulusgewest.'

'Als het goud hier langs de rivier voor het oprapen ligt,' meende Hans koorts-achtig opgewonden, 'kunnen de goudaders niet ver meer weg zijn.'

'Dat zei ik toch,' bromde Kolbe, boos omdat hij niets had gevonden en zijn

ondergeschikten wel.

Christian was de tel kwijtgeraakt van de dagen — of waren het al weken — die zij nu onderweg waren. Aan de stand van de zon te zien moest het al in het begin van de tweede zomermaand zijn. Zelfs zijn stevige laarzen dreigden het op te geven en zijn kleren hingen, net als die van zijn reisgenoten, aan flarden.

Gelukkig hield het weer zich goed. Eenmaal werden ze overvallen door een geweldig onweer dat zich boven de bergen en wouden ontlaadde en waarte-gen zij onder overhangende rotsen beschutting moesten zoeken. De wolk-breuk die met het noodweer gepaard ging deed de rivier stijgen en ze moesten tegen de hellingen opklauteren om niet door het brullende water verrast te worden. William Hunter hinkte, hij had gevoelig zijn been gestoten en zijn scheenbeen was dik en blauw. Hans klaagde over duizeligheid en oververmoeidheid, Rudi had zijn hemd moeten gebruiken om zijn hand te verbinden; hij had de huid opengehaald aan een gemene doornstruik. Professor Kunz was er het slechtst aan toe: dikwijls wankelde hij van vermoeidheid en zelfs zijn eigen deken dragen was hem te veel. 's Nachts werden ze geplaagd door myriaden muggen en andere insekten, die opstegen uit de vele stilstaan-de poelen in het dal. Zelfs de rook van het vuur kon de beesten niet verdrijven. Christian was de enige die er weinig last van had, want hij wreef zich elke avond in met het sap van de Stinkende Bosanemoon. Omdat hij de Badeners niet kon vergeven dat ze zo verbeten jacht maakten op alles wat zich in het bos bewoog, hield hij dit geheim voor zichzelf. Laat ze maar lijden, dacht hij wraakzuchtig. Ze verdienen niet beter.

Eindelijk kreeg hij toch medelijden met professor Kunz, die onder de rode bulten zat waaronder zijn ingevallen gezicht er grauw en vervallen begon uit te zien. Toen wees hij zijn lotgenoten hoe ze het plantje konden vinden en wat ze ermee moesten doen.

'En dat vertel je ons nou pas,'gromde Kolbe gebelgd, 'nadat die rotmuggen ons bijna levend hebben verslonden!'

Christian haalde de schouders op.

Twee dagen later overkwam hun weer een ongeluk. Hopend dicht genoeg bij te kunnen komen om een berggeit te schieten was Hans boven de rivier tussen de rotsen aan het klimmen, toen hij opeens zijn houvast verloor en zeker twaalf armlengten naar beneden stortte. Hij kwam met zijn hoofd op een puntige steen

terecht en bleef bewegingloos liggen.

Christian had het gezien en snelde toe. Hij knielde neer bij de marinier en onderzocht hem. Ook Kolbe kwam aanrennen.

'Is hij dood?'

Christian schudde het hoofd. Waarom was de man met zo'n smak gevallen, terwijl de helling die hij had willen beklimmen niet eens erg steil was? Uitputting?

Voorzichtig gleden zijn handen door de bebloede haardos, en voelden de breuk.

'Ai, dit is ernstig,' zei hij zacht. En hij dacht: Lieve Moeder Aarde, wat heb je nu gedaan? Die man kan niet vervoerd worden, hij heeft een schedelbreuk.

En hier blijven liggen kan evenmin.

William Hunter bracht een paar dekens waarmee ze de gewonde toedekten.

Rudi bouwde met trillende vingers een vuurtje.

'Hoe lang duurt het eer hij weer bijkomt?' wilde Kolbe weten.

'Ik weet het niet,' antwoordde Christian bedroefd. 'Hij kan wel weken buiten bewustzijn blijven. Dit is erger dan een zware hersenschudding.'

'Weken?' schreeuwde de luitenant ontzet.

Christian keek op, naar de rivier, het dal. Hoe ver nog tot de eerstvolgende menselijke nederzetting?

'Het beste lijkt me dat jullie hier blijven en dat ik alleen verder ga om hulp te halen,' zei hij. Kolbe lachte honend.

'Dat zou je wel willen, huh? En er dan meteen vandoor gaan. Nee jongetje, jij blijft bij ons. Ik zal William er wel op uitsturen.'

'Maar de mensen in Fjorelberg spreken geen Kanadeens,' riep Christian.

'Hoe ver is het nog naar dat mijnstadje waarover je het had?'

'Ik schat nog twee, drie dagen lopen.'

'Dan moeten we Hans maar dragen.'

'Dat zou zijn dood betekenen!'

'Weet je zeker dat hij er zo ernstig aan toe is?'

'Ja. Ik studeer al drie jaar voor sjamana,' antwoordde Christian fier. 'Ik weet waarover ik praat.'

'Wat is een sjamana?'

'Een soort arts,' zei Kunz.

'Een prins die voor arts studeert? Je beleeft hier ook van alles!'

Met afkeer keek de luitenant neer op de bewusteloze Hans. Christian slaagde erin met een stuk van zijn hemd en haastig bijeengezochte kruiden het bloeden te stelpen. Meer kon hij niet doen. Hans was een knokige jongen, zwaar gebouwd. Als ze hem, een dood gewicht, dagenlang zouden moeten dragen kwamen ze niet ver, bedacht Kolbe.

Christian was opgestaan en keek radeloos rond. Ze stonden op een steenpla-teau. Achter hem bruiste de rivier, voor hem lag de steenhelling, schaars begroeid en vol rotsen. Wat lag er achter die bergkam? Nog meer woud, nog meer bergen — of een woudlopershut?

Hij legde de handen om de mond en stiet een loeiende kreet uit. 'Aouoouw.'

'Waar is dat voor?' informeerde de luitenant wantrouwig.

'Een waarschuwing, een roep om hulp... voor als er woudlopers in de buurt zijn,' legde Christian uit. Hij schreeuwde nog eens en nog eens. Maar hoe lang ze ook wachtten: een uur, twee uur — niemand verscheen.

Heb ik me dan vergist? dacht de jongen. Ik dacht toch heus dat we in het oog werden gehouden — al dagenlang.

Luitenant Kolbe duwde hem opzij.

'Houd maar op met dat misbaar,' zei hij ruw. 'Het is nog niet eens middag. We kunnen hier niet blijven, we moeten verder. William, jij draagt Hans een poosje, later zal Rudi het van je overnemen.'

'Niet doen,' riep Christian. 'Dat overleeft hij niet.'

'Onzin. Hij heeft een flinke dreun op zijn kop gehad, maar mariniers zijn taai, die kunnen tegen een stootje.'

Met vereende krachten tilden de Badeners de ongelukkige Hans op de rug van William en daarna ploeterden ze verder, steeds in zuidoostelijke richting.

Een half uur later moest de Brit de zware last van zijn schouders laten glijden.

'Dit is niet te doen,' hijgde hij. 'Die kerel weegt als lood en ik héb al kapotte voeten. We moeten kamp maken.'

'We gaan door.'

Hans leefde nog, maar was nog altijd bewusteloos. In coma leek het wel.

'Geef hem een slok cognac, dan komt hij wel bij,' raadde Rudi aan.

'Nee, nee, dan stikt hij, hij kan niet slikken,' protesteerde Christian.

'Verroest, we kunnen niet opgescheept blijven zitten met een halfdooie zeeman,' tierde Kolbe. Hij wees naar de lucht. 'We krijgen straks nog slecht weer ook.' Boven de bergkammen begonnen zwarte onweerswolken zich samen te pakken. Hans' diepe hoofdwond was weer gaan bloeden. Woedend keek de luitenant op de man neer. Toen, woest:

'Loop door, jullie. Vooruit, opschieten. Loop door, probeer achter die bocht daar een soort schuilplaats te vinden eer het gaat regenen. Toe dan!'

William Hunter vertrouwde het niet.

'En u dan?' vroeg hij.

'Ik... eh... ik verzin wel iets... Schiet op, verdwijn jullie.'

Kunz was de eerste die gehoorzaamde. Het terrein was redelijk begaanbaar en

hij zette zelfs een soort sukkeldrafje in, alsof hij voor de bui losbrak 'binnen' wilde zijn. Binnen waar? Rudi en William Hunter pakten hun geweren op en liepen hem na, telkens omkijkend. Christian zat geknield naast de gewonde.

'Jij ook, maak dat je wegkomt,' snauwde Kolbe.

'Het gaat straks regenen, we moeten die arme jongen ergens neerleggen waar hij droog kan blijven,' zei Christian bezorgd. 'Achter die bocht zal wel een hol of een overstekende rots te vinden zijn en...'

'Je hebt me toch gehoord, niet? Laat mij maar voor Hans zorgen.'

'U weet niets van...'

'Hij gaat dood, nietwaar? Als we hem hier laten, en ook als we hem meedragen... hij haalt het niet.'

'Ik ben bang dat...'

'Juist.' Kolbe trok zijn revolver en schoot Hans door het hoofd. Toen tilde hij de dode man op, sleepte hem naar de oever en kantelde het lichaam in de rivier. Christian was niet in staat zich te bewegen. Hij geloofde niet wat hij had gezien; toch was hij er getuige van geweest.

Kolbe hield hem de nog rokende loop van de revolver onder de neus.

'Je hebt gezien wat zo'n wapen kan doen, huh? Zorg dan dat je je mond hierover houdt. Geen woord tegen de anderen of ik schiet jou ook een kogel in je hersens. Begrepen?'

'Nee,' antwoordde Christian rillend. 'Wat u daar deed was moord.'

'De kerel was niet meer te redden, dat zei je zelf.'

'Dat zei u, niet ik.'

'Je sprak me niet tegen. Vooruit, laten we maken dat we een warm, droog plekje vinden. Ik zal God op mijn blote knietjes danken als we eindelijk uit deze vervloekte wildernis te voorschijn komen en weer eens mensen zien.'

Christian keek om. Het lijk van Hans was al een eind afgedreven, botsend tegen rotsblokken, ronddraaiend in de kolken. Eens, langgeleden, toen hij nog een kind was, had hij gedacht dat zijn vader Rajo zo om het leven moest zijn gekomen, zijn lijk meegevoerd door een woeste bergrivier. Hij herinnerde zich zijn verdriet daarover. En nu was het Hans...

Christian merkte niet dat hij huilde terwijl hij voor Kolbe uit liep. Hans betekende niets voor hem; het was zo maar een Badener geweest, een van de vele: ruw, bezeten van gouddorst, meedogenloos tegenover dieren. Hoe dan ook: hij was een mens. En je vermoordde niet zomaar een mens omdat hij gewond was, niet lopen kon, een blok aan je been vormde.

Mama wist het, ze voelde het, dacht hij. Waarom geloofde ik haar niet?

Ze rondden de bocht, zagen voor zich uit een breed grindstrand en hogerop tegen de helling een soort uitholling in de rotsen waar de anderen reeds een beschutte plek hadden gezocht. Gevolgd door Kolbe klom hij ernaar toe.

'Waar is Hans?' vroeg William Hunter onmiddellijk.

'Dood.'

'Zomaar ineens?'

Kolbe knikte afgemeten.

'Je liegt het, rotzak,' brulde William, plotseling woedend. 'We hebben een schot gehoord!'

'Ik schoot op een wasbeer en miste hem,' verklaarde Kolbe koud.

Geloofden ze hem? Tussen de bergtoppen weerlichtte het, de donder rolde door het dal, net als het schot zoëven honderdvoudig weerkaatst door de bergwanden. William keek broedend naar de officier.

'Waar is hij nou?' wilde hij weten.

'Wie?'

'Hans natuurlijk.'

'Ik heb hem begraven.'

'In je eentje — in vijf minuten tijd?'

'Er lagen daar stenen genoeg. De jongen heeft me geholpen.'

'Ik geloof je niet,' hield William vol. 'Je zult hem wel in de rivier gegooid hebben. Was hij echt dood?'

'Ja,' zei Christian luid. 'Een kogel in je hoofd overleef je niet.'

'Dus toch!' William stond recht overeind, zijn ogen vlamden.

'Jij wou mij voor de krijgsraad dagen, hé? Nou, je gaat je gang maar, dan doe ik een boekje over jou open, vuile moordenaar! Wie is er straks aan de beurt?

De jongen? Rudi? Of ik?'

'Houd je gemak,' snauwde Kolbe. Hij was niet bang, want hij hield zijn revolver schietklaar en de geweren lagen achter in het hol om ze droog te houden.

'Het ging er juist om jullie leven te redden. We kunnen ons niet veroorloven dagenlang een zwaar gewonde man mee te sjouwen. We moeten ook aan onszelf denken, anders gaan we er allemaal aan. Christian zegt dat we nu vrij dicht bij de bewoonde wereld moeten zijn — nog twee, drie dagen hoogstens.'

Een knetterende donderslag onderbrak hem. 'Fritz en Hans waren onvoorzichtig, ze hebben hun dood aan zichzelf te danken.'

'Hans niet. Jij schoot hem dood, smerige leugenaar!'

'Ik moest wel, hij was toch niet meer te redden. De jongen studeert voor arts en zei het ook.'

'Dat zei ik niet,' protesteerde Christian.

'Wel waar, je liet in elk geval zoiets doorschemeren. En nu wil ik er niets meer over horen. Als straks die bui voorbij is gaan we verder en...'

'Ik heb honger,' zei Rudi.

'We hebben nog gekookte bonen over van het ontbijt,' riep professor Kunz haastig. Daarmee was het onderwerp Hans van de baan. Ze hadden hun hart gelucht en dat was dat. Christian begreep er niets van.

Mismoedig kauwden ze op de halfgare bonen, keken naar de zwarte lucht, telden de donderslagen, luisterden naar het suizen van de regen. Vuur hadden ze niet. Ze wikkelden hun dekens los en sloegen die om zich heen. De wind gierde om het hol en joeg soms natte vlagen in hun gezicht.

'Wat een afschuwelijk rotland,' gromde Kolbe.

Maar een uur later was het onweer overgedreven en brak de zon weer door.

De bossen stoomden, de rivier brulde verheugd over de nieuwe toevloed van water, de modder stroomde langs het hol. Spoedig hield dat ook op.

'We kunnen nog zeker tien kilometer afleggen eer het donker wordt,' riep Kolbe. 'Vooruit jongens! We gaan verder.'

Kunz kwam steunend en met krakende gewrichten overeind. Hij wankelde en sloot even de ogen.

'Hans klaagde al dagen over duizeligheid,' zei hij opeens. 'We hadden hem niet achter die berggeit moeten aansturen.'

'Hij had beter moeten uitkijken waar hij zijn voeten neerzette,' meende Kolbe en daarmee was de schuld van de moord afgewenteld op het slachtoffer.

Het dal was hier erg breed en redelijk goed begaanbaar, althans voor een wildernis als deze. Kolbe liep achteraan omdat hij William Hunter niet vertrouwde. Kunz strompelde op zere voeten voor hen uit. Na vijf Thuleense mijlen gaf hij het op.

'Het spijt me, luitenant, ik kan niet meer, ik móet rusten,' zei hij zwakjes. Hij liet zich op een zandig plekje tussen twee rotsblokken neervallen en steunde het hoofd in de handen. Erg magere handen, zag Christian. Zonder toestemming te vragen ging de jongen hout sprokkelen, dode takken die overal voor het grijpen lagen.

Rudi, de scherpschutter, greep plotseling zijn geweer en knalde. Niet ver van hen

af viel een dode eend op de stenen.

'Nu kunnen we soep koken — eindelijk weer eens iets warms in onze donder,'

juichte hij en hij ging snel zijn jachtbuit ophalen.

Eendesoep met bonen. Het smaakte niet eens zo gek, vond Christian.

Tijdens hun tocht hadden ze zich allemaal aangewend Brits te spreken, omdat William Hunter het Badens slecht kon volgen. Rudi wilde nog wel eens in zijn moedertaal vervallen maar werd dan snel tot de orde geroepen. Kolbe en de professor spraken de vreemde taal zo vloeiend dat ze al lang niet meer merkten dat het een vréémde taal voor hen was.

Zodra de soep op was rolde Christian zich in zijn deken en maakte aanstalten te gaan slapen. Rondom het vuurtje gingen de gesprekken nog enige tijd door. Ik wou dat ze hun mond hielden, dacht hij moe.

'Hoe stel je je dat eigenlijk voor, luitenant, met die goudaders,' hoorde hij de professor plotseling zeggen. 'De Thulenen delven het metaal zelf. We kunnen ze moeilijk allemaal doodslaan om ons hun vondsten toe te eigenen.'

'Als we eenmaal weten waar het zit,' zei Kolbe, 'gaan we terug en dwingen we de Konega die goudmijnen aan ons af te staan.'

'Hoe wou jij die dame dwingen? Ze is toch niet gek... dat doet ze nooit.'

'O jawel. U vergeet dat we haar bloedeigen zoon in handen hebben. Zijn leven zal haar alles waard zijn.'

'Wees dan maar zuinig op de jongen.'

'Ben ik toch! Soms erger ik me kapot aan die eigenwijze knaap en zou ik hem het liefst in de rivier smijten of in een afgrond duwen. In plaats daarvan leg ik hem in de watten. Is u dat nog niet opgevallen?'

'Kletskoek,' gromde William Hunter. 'Zonder die jongen, die veel meer van de wildernis begrijpt dan wij, waren we allang omgekomen. Hij weet precies welke wortels eetbaar zijn, welke bessen niet giftig zijn en aan welke tekenen je een begaanbaar stuk kunt herkennen op honderd meter afstand. Hij heeft menigmaal

een warm droog plekje voor ons weten te vinden om ons kamp op te slaan en hij heeft ons een paar dagen geleden nog op tijd gewaarschuwd toen die steenlawine dreigde. Anders hadden we al die brokken mooi op ons kop gekregen.'

'Je hebt gelijk. En om de jongen terug te krijgen zal de Konega al onze eisen inwilligen.'

'Als we deze tocht overleven tenminste,' zei William eigenzinnig.

'O, we redden ons wel.'

Christian hield zich slapende. Zo zien ze me dus, dacht hij, als een pakketje dat je kunt inruilen tegen het goud van Fjorelberg. Wat een minachting hebben deze kerels voor mensen, terwijl ze toch zo met zichzelf zijn ingenomen.

Het is niet logisch...

Achter hem ritselde het in de struiken. De mannen om het vuur letten er niet op. Christian hoorde het, maar in het donker ritselde er zo veel...

De volgende dag weigerde professor Kunz op te staan. Hij voelde zich koort-sig en ellendig en hield vol dat hij geen stap zou kunnen doen zonder om te vallen. 'Een dag maar,' zei hij, bijna smekend. 'Eén dag rust...'

'Geen gek idee,' vond William Hunter, 'dan kunnen we meteen proberen nog wat goud uit de oever te peuren.' Rudi viel hem geestdriftig bij.

'Vooruit dan maar,' zuchtte Kolbe. 'Dan ga ik op jacht. We moeten zien dat we iets te eten krijgen. Gisteravond hebben we de laatste bonen opgegeten.'

'Ik zal knollen zoeken,' stelde Christian voor.

'Niks daarvan, jij blijft hier en houdt het vuur brandende. Rudi, zorg dat die jongen er niet vandoor gaat.'

'Maar we wilden juist...' begon de matroos.

'Je doet wat ik zeg. Als je naar goud wilt vissen doe je dat maar om de beurt met William. Verlies de jongen niet uit het oog.'

'Goed luitenant.'

Tot zijn wilde vreugde vond William Hunter een uur later inderdaad een goudkorrel, daarna loste hij Rudi af, die Christian had bewaakt. Professor Kunz sliep. Rudi vond niets en raakte daardoor in een afschuwelijk humeur.

Hij knapte pas op toen na een paar uur luitenant Kolbe terugkeerde met een jonge steenbok op zijn nek. Het dier had hem zijn laatste vijf geweerkogels gekost, maar daarover zweeg hij zorgvuldig. De matrozen hoefden niet te weten dat zijn munitie uitgeput was. Daarom droeg hij zijn geweer alsof het geladen was. Ook revolverkogels had hij niet meer, de laatste had hij verspeeld aan een konijntje — hij had gemist. Zijn hand was niet meer zo vast als aan het begin van de tocht. De vermoeidheid begon ook hem parten te spelen.

Zouden Rudi en William nog patronen hebben? Hun gordels waren leeg, Rudi had de zijne zelfs verloren, maar misschien hadden ze nog wat in hun zakken. Kolbe nam zich voor hun zakken voorzichtig na te zoeken als ze sliepen — want de jongens mochten niet weten dat hij zelf niets meer had. Zodra William zou merken dat de officier niet meer tegen hem op kon...

'Alsjeblieft,' zei hij triomfantelijk terwijl hij zijn jachtbuit voor Christians voeten wierp. 'Villen en braden!'

'Doe het zelf,' antwoordde de jongen en hij draaide Kolbe de rug toe. Ik ga al net zo snauwen en grommen als de Badeners, dacht hij ongelukkig.

'Doe wat ik zeg, hoerenjong!'

Christian begreep het scheldwoord niet, maar het bevel liet hij van zich afglij-den. Hij wist nu hoe waardevol hij voor de Badeners was — levend!

Kolbe stootte hem met de kolf van zijn geweer in de rug.

'Hé zeg, ben je doof?'

'Ja,' zei Christian en liep naar de rivier om wat te gaan drinken. William Hunter was daar nog bezig om in de modder en tussen het grind te wroeten, op zoek naar goud, naar nog meer goud, naar niets dan goud.

Achter zich hoorde hij Kolbe vloeken maar de luitenant kwam hem niet

achterna.

Christian kwam pas weer terug bij het kampvuur toen Kolbe op zijn fluitje blies ten teken dat het eten klaar was. De officier deelde de gloeiend hete, half gare porties uit. Ook professor Kunz was onder zijn deken uitgekropen. Plotseling liet de geleerde het stuk vlees uit zijn handen vallen en wees naar de tegenoverliggende oever van de klaterende rivier.

'Een beer,' kraakte hij hees.

Nu zagen ze het allemaal. Een kleine vijftig meter hogerop was een kolossaal grijsbruin dier uit de struiken gekomen. Hij had de mannen nog niet gezien, want beren zijn slecht van gezicht en de wind dreef de geuren van het vuur en het vlees de andere kant uit.

Kolbe sprong op en greep naar zijn geweer, vergetend dat het niet geladen was. Ook de anderen krabbelden haastig overeind en grepen hun wapens.

Christian zag de dreigende geweerlopen omhoog komen.

'Niet schieten,' krijste hij angstig. Hij greep Kolbe bij de arm en drukte die neer. 'Niet schieten!'

'Bemoei je er niet mee, druiloor,' schreeuwde Kolbe en schopte hem tegen zijn benen.

Even waren ze hun dromen over het goud vergeten. Nu waren ze jagers die zichzelf al met een heuse berehuid zagen thuiskomen.

Christian hing weer aan Kolbes arm.

'Niet doen, niet doen. Je mag in Thule geen beren doden.'

Woedend schudde de luitenant de jongen af.

'In Thule mag nooit iets,' grauwde hij.

De beer was het water genaderd, scheen nu toch iets gehoord te hebben en tuurde bijziend in hun richting. Om beter de lucht te kunnen opsnuiven richtte hij zich op en stak zijn snuit in de lucht. Het was een prachtig dier, zeker vier

armlengten hoog.

Christian schreeuwde, hij bleef schreeuwen in de hoop dat het dier bang zou worden en zou terugkeren naar de veiligheid van het struikgewas. Kolbe sloeg hem zo hard op de mond dat zijn tanden rammelden.

'Kop dicht, dwaas.'

Maar er heerste een misverstand. Rudi verwachtte dat luitenant Kolbe het eerst zou schieten, die eer kwam hem als officier toe. En dat kón Kolbe niet.

Dus gebeurde er even niets...

Daarna gebeurde er van alles tegelijk.

William Hunter slaakte iets als een zucht en zonk langzaam door zijn knieën.

Rudi keek verbaasd opzij, viel toen ook om. De luitenant volgde hun voorbeeld en nu was de beer vergeten.

'Wat...' begon professor Kunz, toen zuchtte hij en rolde om.

De vier Badeners lagen vredig slapend uitgestrekt langs de rivieroever. Alleen Christian stond nog overeind en lachte breed. De beer, die nu toch onraad had bespeurd, verdween weer in het struikgewas.

Christian wist niet wie de verdovingspijlen had afgeschoten, maar hij haastte zich de geweren en revolvers te verzamelen en in de rivier te gooien. Toen keerde hij zich om en zwaaide met de armen. Van onder de bomen vandaan kwamen vier mensen. Een ervan was een vrouw, gekleed in een overall van herteleer; achter haar stonden drie ruige, baardige mannen in schapeleren vesten en geiteleren broeken: woudlopers.

Tante Hannah!' juichte Christian en stortte zich in haar armen. Na zoveel weken in niets dan mannengezelschap was het heerlijk weer de geur van een vrouw op te snuiven, een zachte hand op zijn schedel te voelen, een warme stem te horen en geknuffeld te worden. Wat had hij dat gemist!

'Mijn lieve Christian.'

Hij lachte en huilde tegelijk. Alle spanningen van de afgelopen weken vielen van hem af.

'Hoe is het met mama?'

'Uitstekend.'

'Hebt u haar gezien, iets van haar gehoord? Was ze niet vreselijk ongerust?

Hoe hebben jullie mij gevonden?'

'De Konega is in Kulus. Ze wist dat je de Badeners mee zou nemen naar het Fjorelgewest, daarom scheepte ze zich in en liet zich naar Kulus brengen.

Daar was ik ook en ik heb een aantal woudlopers bijeengehaald om naar je te gaan zoeken. We volgen jullie al dagen... Christian, je bloedt! Hebben die lui je zo hard geslagen?'

'Dat is mijn lip maar... Ik voelde dat er woudlopers in de buurt waren die ons in het oog hielden, tante Hannah, maar waarom grijpen jullie nu pas in?

Waarom niet een paar dagen eerder, toen Hans gewond raakte en...'

'Die arme jongen kon toch niet meer gered worden. Je zei het zelf.'

Christian maakte zich los van zijn tante en deed een stap terug.

'Ik zei dat hij niet zomaar vervoerd kon worden. Met iemand die een schedelbreuk heeft rondsjouwen is fataal, dat zei ik. Ik heb nooit beweerd dat de man niet in leven kon blijven. Met een goede verpleging...'

'Zelfs dan was hij er niet bovenop gekomen, jongen.'

'Daar weet u niets van, u hebt hem niet onderzocht, ik wel! En ik wist bijna zeker dat hij een kans zou hebben als...'

Met iets van ontzetting staarde hij zijn tante aan.

'U was er, u hield ons in het oog, u zag het allemaal gebeuren en u deed niets!

U liet ons tobben. Waarom?'

Droevig schudde Hannah-Dottir het hoofd.

'We hebben menig keer op het punt gestaan in te grijpen, Christian. Maar wat de leider van jullie trektocht deed: die arme jongen zomaar door het hoofd schieten, daarop had niemand van ons gerekend. Wie verwacht zoiets van een mens? Ra... Erik stond op het punt de man neer te schieten toen hij jou bedreigde, maar ik weerhield hem Je liep geen werkelijk gevaar, en dat wist jij ook wel.' Ze zuchtte. 'Eerlijk gezegd waren we van plan jullie nog veel langer te laten sjouwen en tobben, maar toen ze op die beer mikten...'

'Toen kwamen jullie in actie. Die beer moest gered worden, Hans kwam er minder op aan!' zei Christian woedend.

'Ik zeg je toch, die moord hadden we niet verwacht.'

'Maar de man was ernstig gewond! Ik schreeuwde om hulp, ik vóelde dat er mensen in de buurt waren en ons gadesloegen — maar niemand kwam.'

'Eerst moesten we weten hoe Badeners zich bij grote moeilijkheden gedragen. Je weet toch: niets is zo onthullend wat betreft menselijk gedrag als een ernstige crisis. Dan pas tonen mensen hun ware aard en...'

Christian wendde zich af, diep teleurgesteld in zijn tante.

Hij liep van haar weg, keek neer op de Badeners die door de woudlopers naast het kampvuurtje op een rij waren gelegd. Als die kerels over een paar uur wakker worden zullen ze wel verbaasd zijn, dacht hij. Buiten gevecht gesteld en ontwapend door Thulenen die elke vorm van geweld afwijzen en door de vreemdelingen als week en onnozel worden gezien.

Hannah-Dottir kwam achter hem staan. Zacht zei ze:

'Je hebt gelijk, Christian. We hadden de moord op de arme matroos moeten voorkomen. Het... het spijt me.'

Haar berouw was echt, voelde hij.

'Was mama niet boos op me, omdat ik zomaar met de Badeners was meegegaan?' vroeg hij, plotseling weer een kind.

'Natuurlijk niet. Ze had je immers opdracht gegeven de Badeners te bestuderen? Dat vertelde ze mij tenminste. Dit was jouw manier om dat te doen, dat begreep ze heel goed. Ze wilde alleen niet dat jou iets overkwam, daarom zeilde ze naar Kulus om je vandaar te laten opsporen.'

Een van de woudlopers kwam aanlopen met dekens en dekte er de vier bewustelozen mee toe. Hij was een forse man, met een volle zwarte baard en...

'Papa?' fluisterde Christian twijfelend. De man keek op. Hun ogen ontmoetten elkaar.

'Fijn je weer te zien, Christian. Je bent lang geworden.'

Rajo legde een hand op de schouder van zijn zoon. Christian moest het even verwerken.

Hoe lang stonden ze zo, zwijgend, elkaar aankijkend? De jongen slikte een paar maal, zei toen zacht: 'Hebt u mama ook gezien?'

Rajo schudde het hoofd.

'Wilde u niet?'

'Ik weet niet of zij wilde,' antwoordde Rajo, bijna even zacht. Hij wendde zich tot Hannah-Dottir.

'Wat doen we met die kerels?'

'We wachten tot ze weer zijn bijgekomen en dan nemen we ze mee naar Kulus. Daar laden we ze in het schip en varen ermee naar Gothab.'

Alsof ze over balen wol sprak... Hannah-Dottir moest Christians stemming hebben aangevoeld, want ze vervolgde:

'Ze zijn slecht. We hebben gezien hoe ze op jacht gingen. Zodra ze een hert, of zelfs maar een eekhoorn zagen, begonnen ze erop te schieten... alleen omdat het dier bewoog.'

'Nee,' zei Christian, 'ze moesten wel. We hadden algauw niets meer te eten.'

Overigens begreep hij de verbittering van zijn tante wel. De wildernis was haar zo lief. Haar hart ging meer uit naar dieren dan naar mensen. Dat had hij altijd vermoed, nu wist hij het zeker. Wie in Thule een wild dier belaagde was in Hannah-Dottirs ogen een onmens.

Ze waren om het vuur gaan zitten, Christian tegenover zijn vader. Rajo was hem vreemd geworden, merkte hij. Niet omdat hij een baard droeg en gekleed ging als een woudloper. Het was gewoon te lang geleden dat ze een vertrouwelijk gesprek hadden gevoerd. Eigenlijk waren al zijn herinneringen aan Rajo kinderherinneringen. Nu was Christian een man — bijna. En dan nog wel een man die een meisje liefhad. Rajo was iets uit het verleden. Verbaasd kwam hij tot de ontdekking dat hij eigenlijk meer gaf om zijn oom Anouk dan om zijn bloedeigen vader.

Toch was hij blij Rajo terug te zien: zo fors, zo mannelijk, zo gezond. Hij voelde hoe een stroom van liefde, tederheid en vreugde van de woudloper naar hem uitging. Rajo was trots op zijn zoon.

Hij nam een stuk van het gebraden vlees op en rook eraan.

'Dat was eens een steenbok,' zei Christian bitter. 'Hij daar...' met zijn voet wees hij naar de slapende luitenant, 'heeft dat dier vanochtend gedood. Daarom gooide ik zodra jullie kwamen opdagen al hun wapens in de rivier, zodat ze er nooit meer onschuldige jonge dieren mee kunnen vermoorden.'

Rajo knikte, zette zijn tanden in het vlees en begon te eten.

'Het arme dier is toch niet meer te redden,' zei hij tussen twee happen door,

'en het zou jammer zijn om goed vlees te verspillen.'

De beide andere woudlopers grinnikten en begonnen ook te kluiven. Hannah-Dottir versmaadde de jachtbuit. Ofschoon Christian nog steeds boos op haar was, was hij toch blij weer een vrouw in zijn nabijheid te hebben; een vrouw die leiding gaf en maatregelen trof.

Ze wees naar de bergkam.

'Daaroverheen en dan nog een paar mijlen door het woud, daar staat een woudlopershut. Ik stel voor dat jij en Erik erheen gaan. Jullie zullen er paarden

vinden. Hoe eerder je in Kulus aankomt, Christian, hoe beter. Je moeder wacht op je. Einar, Miut en ik blijven hier tot die kerels weer bij bewustzijn komen en dan brengen we hen ook naar de stad.'

'Ik weet niet of Kunz wel kan rijden. Hij is er slecht aan toe.' Christian wees op de slapende geleerde. 'De wildernis van Thule heeft hem gekraakt.'

'Ik zorg wel voor hem,' verzekerde Hannah-Dottir de jongen.

'Goed dan.' Christian stond op, Rajo volgde zijn voorbeeld. Even keken ze elkaar aan en weer voelde de jongen hoe er een stroom van genegenheid naar hem uitging. Hij werd er warm van.

Ze namen afscheid van Hannah-Dottir, Einar en Miut. Christian wierp nog een laatste blik op de slapende Badeners. En hij schaamde zich diep omdat plotseling de gedachte bij hem opkwam: Ik wou dat ze niet meer wakker werden.

Hij schrok er zelf van. Werd hij nu al net zo fanatiek als zijn tante?

18 Vader en zoon

Ze werkten zich door een wirwar van struiken en rotsblokken heen tot ze hoger op de helling in het naaldbos kwamen. Het verende tapijt van afgevallen naalden verborg de oneffenheden van de bodem en dat liep prettig. Christian liep achter zijn vader aan tot ze het hoogste punt hadden bereikt. Vandaar was het niet moeilijk meer. Al spoedig vonden ze een soort pad dat naar een inzinking in het terrein leidde en daar stond op een ruime open plek een grote blokhut met een stal erachter.

Pati, de woudloper die hier woonde, kwam naar buiten en zadelde Rajo's zwarte hengst Sleipnir en een mooie merrie voor Christian. Bij de put achter de blokhut vulden ze hun veldflessen en toen konden ze vertrekken.

'Is het nog ver naar Kulus?' vroeg de jongen.

'Ruim zestig mijlen.'

'Dan waren we toch al verder in het Fjorelgebergte doorgedrongen dan ik dacht.'

Ze reden in oostelijke richting. Het was fijn weer in het zadel te zitten in plaats van zelf op doorgesleten laarzen over grof grind, steenblokken, dode takken en dik mos waarin je voeten wegzakten te moeten lopen.

Een pad of weg was er niet, maar in het naaldbos stonden de bomen ver genoeg uiteen om erdoor te kunnen rijden. Eenmaal moesten ze over een klaterende beek springen. Daarna ging het weer bergopwaarts. Rajo wist hier goed de weg en vermeed de gevaarlijkste plaatsen. Eindelijk bereikten ze een soort bergweide, waar wilde geiten graasden die mekkerend voor de paarden op de loop gingen.

'Achter de volgende top komen we op de weg naar Kulus,' kondigde Rajo aan.

Ze kwamen een herder tegen, die beleefd groette. Toen ze boven waren zagen ze diep in het dal een dorp liggen aan een klein bergmeer.

'Het grappige is,' zei Rajo, 'dat jullie de laatste dagen vrij dicht langs bewoond gebied zijn getrokken. Maar jullie hadden gelijk dat jullie steeds de rivier bleven

volgen, want dat sloot verdwalen uit. De tijd dat we jullie moesten tegenhouden was nu toch wel aangebroken, want nog iets hogerop buigt de rivier naar het noorden, wordt dan steeds wilder, tot aan zijn oorsprong onder aan de Fjorelgletsjer. Terwijl hier ten zuiden van de rivier de mensen wonen in de vruchtbare dalen. Wie bij de rivier blijft zoals jullie dat deden krijgt echter het gevoel dat heel Midden-Thule één grote wildernis is, die door mensen nog ontdekt moet worden. Lang geleden al is besloten dat de Fjorelrivier met haar watervallen, stroomversnellingen, ruige oevers en wildstand moest blijven zoals ze was: onberoerd door mensenhanden. Een heel enkele keer kun je er een bergbewoner aantreffen, die een paar forellen komt verschalken want geiten- en schapenfokkers willen wel eens iets anders eten dan vlees en knollen. Of je vindt er iemand die op zoek is naar het zeldzame Petermans-kruid, waarmee je bepaalde oogziekten kunt genezen en dat op uitgezochte vochtige plekjes langs de rivieroever groeit. Maar in de regel kan iemand die de Fjorelrivier volgt dagenlang geen mens ontmoeten en zich alleen op de wereld wanen, terwijl hij drie uren gaans in zuidelijke richting al de eerste nederzettingen kan aantreffen en de eerste tamme kudden kan zien grazen.'

Christian knikte.

'Eigenlijk wist ik dat wel,' bekende hij, 'ik wist ook dat van Kulus uit een goede weg loopt tot diep in Fjorelberg en naar de goudmijnen. De Badeners wisten het niet, die dachten dat alles hier woestenij was. Ze snapten al niet hoe we ons goud in Gothab kregen...'

'Ja, van Kulus uit is de beschaving diep het land ingedrongen maar dat is juist de reden waarom de Fjorelrivier en de naaste omgeving ervan ongemoeid moest worden gelaten. Zoals je hebt gezien leven daar nog beren, wasberen, otters, bunzings, hermelijnen, wezels, vossen, veel roofvogels en alle soorten klein wild. Verder herten, elanden, lynxen en de wilde boskat. Waar de rivier naar het noorden afbuigt wringt ze zich door ravijnen die zo smal en steil zijn dat mensen geen plaats meer hebben om hun voet neer te zetten. Daar zouden jullie dus toch zijn vastgelopen.'

'Waar woont u, papa?'

'Het hele gewest is mijn werkterrein, maar waar ik woon zal ik je vandaag nog laten zien. Eer het donker wordt kunnen we er zijn.'

'Woont u er helemaal alleen?'

'Nee, ik deel mijn blokhut met nog twee woudlopers, maar die zijn op inspectiereis, kamperen in de wildernis en komen over een dag of wat pas terug.'

'Hoe komen jullie aan eten, aan gereedschap, aan alles?'

Ze daalden nu af in de richting van het dorp aan het meer.

'We krijgen alles wat we nodig hebben van de bergbewoners: vlees, knollen en groente, ook wel meel. Ons brood bakken we zelf. Gereedschappen, verdovingspijlen en kleren kunnen we per wagen uit Kulus laten komen. Kulus is een flinke stad met veel werkplaatsen.'

'Dat weet ik, ik ben er wel eens geweest, maar dan per schip. Wat ik nu niet begrijp: wat deed u drie jaar geleden in Holtak? Ik zou verwachten dat woudlopers uit het Fjorelgewest voor bestellingen of om rapport uit te brengen naar Kulus gaan.'

'Doen we ook, want dat is de dichtstbijzijnde grote stad. Ik reisde toentertijd naar Holtak om een nieuwe assistent op te halen. Het was puur toeval dat we elkaar daar ontmoetten. Of nee, eigenlijk was het dat niet. Ik wist immers dat omstreeks die tijd van het jaar de Konega met haar gevolg in Holtak zou aankomen _ dus jij ook. Daarom zorgde ik dat ik er toen ook was. Om, als de gelegenheid zich voordeed, op een afstandje naar je te kunnen kijken. Ik... ik verlangde zo naar je.'

'Maar u schrok toen ik u aansprak!' Elk detail van die ontmoeting stond in Christians hersens gebrand.

'Ja. Ik had niet verwacht dat je mij zou herkennen. En eerlijk gezegd had ik je ook niet gezien.'

'Heeft u toen in Holtak ook naar mama gekeken _ van een afstand?' vroeg Christian aarzelend.

Rajo antwoordde niet, hij wees naar het dorp.

'Daar begint de weg naar Kulus.'

Laat die middag bogen ze van de hoofdweg af en kwamen een uurtje later bij de

blokhut waar Rajo zijn hoofdkwartier had. Er was inderdaad niemand, ook de stal was leeg. Rajo verzorgde de dieren, terwijl Christian vuur maakte in het ouderwetse houtfornuis. In de ijzeren voorraadkist vond hij gedroogd vlees, gezouten vis, harde gerstekoeken, gedroogde groente. Hij begon meteen een maaltijd te bereiden en toen zijn vader even later binnenkwam was het woonvertrek doortrokken van etensgeuren.

'Dat heb je snel gedaan!'

'De laatste jaren,' vertelde Christian, 'ging ik elk voorjaar met Hannah-Dottir op inspectiereis. Soms ging Anouk ook mee. Hij leerde me koken, een schuil-hut maken van bebladerde takken, een vuurtje stoken van weinig hout dat toch de hele nacht bleef branden. Hannah-Dottir leerde me spoorzoeken, de tekens van de vogels verstaan, geneeskrachtige kruiden herkennen. Als je Anouk in zo'n kamp in de wildernis bezig zag, zou je niet zeggen dat hij van huis uit een zeeman was.'

'Jouw oom Anouk is een veelzijdig man, die zich in alle omstandigheden snel kan aanpassen,' knikte Rajo.

Al hadden ze ruim zes uur samen gereisd, Christian was zijn bevangenheid nog niet geheel kwijtgeraakt. Zwijgend zaten ze tegenover elkaar aan de ruw-houten tafel, aten van blikken borden, dronken er kruidenthee bij.

Toen ze verzadigd waren leunde de woudloper achterover en draaide de olielamp lager.

'Vertel me eens wat meer over die vreemdelingen, Christian. Wanneer zijn ze precies gekomen en hoe werden ze door je moeder ontvangen?'

Christian somde alles op wat hij van de Badeners wist. Vooral wijdde hij uit over zijn pogingen om het bewijs te kunnen leveren dat de vreemdelingen het goed met Thule meenden.

'Maar na wat ik van hen heb ondervonden,' eindigde hij zijn relaas, 'denk ik toch dat mama gelijk heeft. Ze zijn niet alleen anders dan wij... ze... Zoals ze over Thule praten lijkt het of ze ons land al als hun eigendom beschouwen.

Als deze mensen terugkeren naar het Badense Rijk, en daar verslag over ons uitbrengen, krijgen we de hele vloot voor de kust. Ik zou alleen niet weten hoe

we zoiets moeten verhinderen.'

'Je moeder vindt er wel iets op,' meende Rajo luchtig.

Tobber Christian was daar niet zo zeker van...

Hij keek rond in de schemerig verlichte woonruimte. Voor het venster hingen spinnewebben. Op de planken langs de muur was het een rommeltje van dozen, potten, flessen, gereedschap, stukken hout. Langs de wanden twee slaapbanken met stapels dekens. Geen greintje gezelligheid! Geen vaas met bloemen, geen geborduurd wandkleed om iets fleurigs aan de hut te geven.

Zijn vader leefde hier al meer dan vijf jaren, met niets dan mannen om hem heen.

'U leeft zonder vrouw,' constateerde hij.

Rajo antwoordde niet.

'De Badeners _ die verachten vrouwen!' vervolgde Christian. 'Ze beschouwen hun vrouwen en dochters als een soort veredelde huisdieren, waarvan je het meeste plezier hebt als je ze behoorlijk behandelt. Voor oudere vrouwen die hun jeugd en schoonheid hebben ingeruild voor wijsheid hebben ze geen goed woord over. Kunz vertelde me dat hij een dochter heeft van een jaar of elf, maar hij is gescheiden en het kind ziet hij maar één keer in het jaar. Hij geeft er niet veel om, geloof ik. Een zoon had in mijn voetsporen kunnen treden, zegt hij dan, maar een dochter... Hij hoopt dat ze later met een officier zal trouwen, dat zou ook goed voor Kunz zijn. Officieren zijn heel belangrijk voor de Badeners. Vreemd hè?'

Hij keek in het baardige gezicht van zijn vader dat hem opeens weer bekend en vertrouwd voorkwam.

'Ik was wel onder de indruk van de vreemdelingen,' bekende hij, 'dat wil zeggen: in het begin. Maar tijdens onze tocht door de wildernis begon ik te veranderen. Ik ergerde me soms zo aan hen dat ik de gruwelijkste dingen dacht, dingen waaraan een Thuleen niet eens zou mógen denken. Ik hoopte dat Kolbe zijn nek zou breken...' Hij rilde.

Tot zijn verwondering zag hij zijn vader glimlachen.

'Ik moet u nog iets vertellen, papa, iets waarover ik niet met mama of Hannah-Dottir kan praten. Net als u ben ik een paar keer in opstand gekomen. De gedachte dat ik niets ben dan een fokstier die de nieuwe Konega moet produceren stond me zo tegen... Terwijl ik niet eens de goede eigenschappen voor een Konegavader bezit. Weet u, toen we vanmorgen het kamp verlieten en ik die kerels bewusteloos op een rijtje zag liggen dacht ik: ik hoop dat ze nooit meer wakker worden. Dat is toch iets afschuwelijks om te denken?'

'Wat jij probeert te zeggen is, dat je de haat hebt leren kennen.'

'Ja,' fluisterde Christian ongelukkig.

'...en dat is een rotgevoel, het doet pijn, nietwaar? Liefde verwarmt, maakt dat je hart te groot wordt voor je borst. Maar haat! Dat is precies het tegenoverge-stelde, het wurgt je.'

'Ja, ja!'

'Een dier dat een prooi slaat, haat die prooi niet, het wil alleen zijn honger stillen. Een mens die een ander mens verwondt, moedwillig, geeft toe aan zijn haat. Ik ken het gevoel, Christian en ik weet hoe ellendig je je erbij voelt. Haat doet pijn. Maar troost je, zoon. De mens die zich nog nooit zo heeft geërgerd aan een medemens dat zijn handen beginnen te jeuken moet nog geboren worden. Moeder Aarde zij dank leren wij al vroeg de haatgevoelens te herkennen en ze in toom te houden of er een andere uitweg voor te zoeken, in werk, in spel of in eenzaamheid. Wij hebben geleerd degenen aan wie we ons ergeren te ontwijken. Maar jij kon gedurende jullie zwerftocht Kolbe of Kunz niet ontwijken, je was dag en nacht bij hen, je zag hen voortdurend dingen doen en hoorde hen dingen zeggen die dwars ingingen tegen alles wat jij als Thuleen hoog houdt. Daarmee kon je geen kant op en zo werd jouw haat geboren. Maar geloof me, die haat ebt wel weer weg als je je niet meer met hen bemoeit.'

'Was het maar zo eenvoudig,' zuchtte Christian. 'De Badeners bemoeien zich met óns.'

'Ja. Maar jij moet je geen zorgen maken over je zogenaamde slechte eigenschappen. Natuurlijk heb je die! Geen mens is volmaakt, zelfs geen Konega.

Aan je verstand mankeert niet veel. Je hebt een goed hart en je houd even veel

van mensen als van dieren en van Moeder Aarde. Welke eigenschappen zou een Konegavader nog meer moeten hebben?'

'Ik zou niet zo opstandig moeten zijn,' zei Christian.

'Ach kind...'

'Kind?'

'Ik weet dat je bijna een man bent, maar je bent mijn kind. Luister. Op jouw leeftijd is opstandigheid geen slechte eigenschap, maar wordt geboren uit twijfels. Waarom zou je niet van tijd tot tijd twijfelen aan allerlei zaken? Geloof me, jouw moeder kent je door en door en als zij ooit zou denken dat jij ongeschikt bent om de vader van de volgende Konega te worden, zal ze geen moment aarzelen om jouw kinderen van de opvolging uit te sluiten en de regeringsmacht door te geven aan de kleine Berthe-Dottir. Want jouw moeder leeft maar voor één ding: voor een gezond, welvarend en mooi Thule. Al het andere is bij haar daaraan ondergeschikt. Maar heeft ze ooit gezegd dat jij geen goede Konegavader zou zijn?'

'Nee. Dat komt omdat ze niet weet dat... omdat ze niet alles weet.'

'Er is maar weinig wat een Konega ontgaat, mijn jongen.'

'Hier weet ze beslist niets van. Ik wil geen Dottirmeisje trouwen.'

'Waarom niet?'

Christian zweeg verward en Rajo begon te lachen.

'Ik begrijp het: je bent verliefd!'

'Ja. En zij houdt van mij. Dat vertelde ze me en ik voelde dat het waar was.

Maar ze is geen Dottir.'

'Als er iets is wat een Konega kan respecteren is het wel de liefde.'

'Niet in dit geval,' zei Christian zacht.

'Wat is het voor een meisje? Als je zoveel van haar houdt moet ze iets bijzonders

zijn.'

Christian leefde meteen op.

'Dat is ze zeker! Ze is een paar jaar ouder dan ik en doet dienst als leerling-kapitein op een vrachtvaarder. Ze is buitengewoon intelligent, heel dapper en...'

'Mooi?'

'Juist niet. Ze heeft Inuïtbloed, denk ik. Ze is wel erg doortastend.'

'Het klinkt veelbelovend. Hoe heet ze?'

'Thura. Haar moeder is dood, haar vader is visser en werkt 's zomers op een scheepswerf. Hij woont in Vastman. Maar Thura is verhuisd naar Gothab omdat haar schip daar de thuishaven heeft.'

'O, je hebt haar in Vastman ontmoet?'

'Ja en later in Fredriksborg, waar ze zeevaart studeerde. Ik studeer er ook, voor sjamana. Iedereen denkt dat we gewoon vrienden zijn.'

'Terwijl jullie stiekem vrijen?'

Christian kreeg een kleur.

'Ze wil zelfs niet dat ik haar liefkoos, omdat ik de Konegazoon ben en het nooit iets mag worden tussen ons. Maar ik wil niemand anders.'

'Kent je moeder het meisje?'

'Mama weet van het bestaan van Thura niet af.'

'Hoho, vergis je niet, jongen. Moeders voelen het meteen wanneer hun kinderen verliefd zijn.'

'Ze heeft nooit iets gezegd of gevraagd.'

'Ook een Konega kan de liefde respecteren _ juist de Konega. Denk je nu heus dat jouw moeder zich niet bewust zou zijn van het bestaan van Thura of van jouw gevoelens voor het meisje? Kom nou! Ze weet daar al lang alles van.'

'Denkt u?'

'Ja. En ze wacht af. Wat trouwens het verstandigste is wat ze kan doen. Misschien verdwijnt jouw verliefdheid vanzelf, of gebeurt er iets wat er een einde aan maakt. Dan is het probleem meteen opgelost.'

'Nooit,' riep Christian heftig. 'Ik zal mijn hele leven van Thura blijven houden.'

'Hoe weet je dat? Je bent nog jong.'

'Papa, ik ken mezelf wel een béétje! Ik weet dat ik dikwijls onredelijk en opstandig ben, en andere keren veel te gevoelig. Ik heb de haat leren kennen, ben van mezelf geschrokken. O, ik zit boordevol slechte eigenschappen.

Maar er is één goede eigenschap waarvan ik weet dat ik die bezit: trouw. Van het moment af dat ik mijn keuze maakte stond die voorgoed vast. Het is Thura of niemand. Kunt u dat begrijpen?'

Rajo knikte.

'Dat heb ik van mijn moeder,' ging Christian fier door, 'zoals zij trouw is aan u, aan Thule, aan haar werk, zo zal ik tot mijn laatste ademtocht trouw blijven aan Thura. Ze is het waard. En al was ze het niet waard... Papa, u weet toch ook wel dat u mama onnoemelijk veel verdriet heeft gedaan, maar ze houdt nog even veel van u als vroeger en ze zou u nooit ontrouw kunnen worden. Dat zit niet ín ons. Eens gekozen, altijd gekozen.'

Rajo zweeg nog steeds.

'U verliet haar omdat u zichzelf niet waardig vond een Konega-echtgenoot te zijn. Maar dat was een vergissing. U bent niet slecht, niet minderwaardig! U

was opstandig, maar dat ben ik ook. U hebt een keer iets verschrikkelijks gedaan _ en daarvoor hebt u geboet. U hebt zes jaren boetedoening achter de rug __ dat moet toch genoeg zijn.'

Stilte.

'Papa,' zei Christian, half smekend, 'kom terug bij ons. Mama heeft u nodig.'

'Je wilt dat ik uit de dood opsta en...'

'O nee. Mama heeft altijd geweten dat u niet dood was! Hannah-Dottir vertelde ons over uw verdwijning een onmogelijk verhaal, en mama geloofde het niet. Ze wist dat u... dat u leefde en vrijwillig was weggegaan. Daarom wachtte ze _ en ze blijft wachten. Ze zei: hij zal terugkomen als hij weet dat ik hem nodig heb. En ze heeft u nodig, papa, nu de Badeners zijn gekomen.'

Rajo staarde voor zich uit. 'Ik weet niet,' zei hij eindelijk.

Christian voelde zijn onzekerheid, met diep daaronder iets van wanhoop.

Dat verbaasde hem. Zijn vader was bang. Die grote stoere kerel, met zijn donkere baard, zijn door de wildernis geharde lichaam, zijn scherpe blik en feilloze gehoor, was bang. Voor wie? Toch niet voor Armina-Dottir?

'En ik,' fluisterde de jongen. 'Ik heb u zéker nodig!'

'Jij?'

'Ja! Waarom was u zogenaamd een onwaardige echtgenoot? U was opstandig.

U nam er geen genoegen mee dat u van elk regeringsoverleg was uitgesloten, dat u goed moest vinden wat de vrouwen goed vonden en slecht moest noemen wat zij slecht vonden. U voelde zich onderdrukt en opgesloten. U kon uzelf niet zijn. Dat alles heeft u me zelf verteld, jaren geleden in Holtak.'

Rajo knikte.

'Ik voel het precies zo, papa. Ik houd van een gewoon meisje maar die belachelijke wetten van ons verbieden mij met haar te trouwen. Vanwege de opvolging! Ik moet me tussen de rododendrons verstoppen om te horen wat er in de Vrouwenraad gebeurt _ en dat is onwaardig. Ik hoor er gewoon bij te zitten en mee te praten. Ik wil niet dat over mijn leven beslist wordt achter mijn rug om, over mijn hoofd heen, zonder dat ik de kans krijg me tegen zo'n beslissing te verzetten. Maar het gaat niet alleen om mij, of om mij en Thura, het gaat om het land zelf. De helft van onze bevolking bestaat uit mannen en daar zitten genoeg knappe koppen onder die kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van Thule. De Badeners hebben het ons weer eens doen beseffen: technisch zijn we een achterlijk land. We staan helemaal stil. Mama zegt: het is goed zoals het nu gaat,

waarom dan veranderingen? Maar ik geloof dat er in Thule nog heel wat verbeterd kan worden, zonder dat we de aarde of de natuur geweld aandoen. Om te beginnen moet de Vrouwenraad uit de verstarring verlost worden, mannen moeten het recht krijgen mee te praten, mee te beslissen. Dat wil zeggen: de wetten moeten veranderd worden. En om dat te bereiken, papa, heb ik u nodig. Daarvoor moet u terugkomen.'

Rajo schudde het hoofd.

'Denk je heus, jongen, dat wij met zijn tweeën opgewassen zijn tegen een stuk of dertig vastbesloten vrouwen, met je moeder aan het hoofd?'

'U durft niet!'

'Christian, ik heb het geprobeerd __ heel lang zelfs, maar noch je moeder, noch iemand anders heeft ooit naar me willen luisteren.'

'En daarom ging u weg, daarom ontsnapte u naar de wildernis. Maar dat was het probleem ontlopen!'

'Ja.'

'Ik zweer u, papa, ik loop niet weg. Ik trek me niet terug om mezelf te verliezen in een andere wereld. Ik ga vechten. Voor mijzelf, voor alle mannen en jongens in Thule, voor onze vrijheid.'

'Iedere Thuleen is een vrije Thuleen.'

'Dat is waar. Maar de zachtzinnige onderdrukking, zoals u dat noemde, blijft bestaan.'

'Het is geen onderdrukking. Het is alleen maar...'

Christian luisterde niet, hij ratelde gewoon door.

'Het komt doordat de Thuleense vrouwen hun mannen niet helemaal voor vol aanzien. Ze zijn bang dat wij mannen hun hun macht zullen ontnemen.

Dat is niet wat ik wil. Wat het bestuur betreft doen de vrouwen het heel goed, denk ik. Beter dan de Badeners in hun eigen land, want daar worden mensen

werkelijk onderdrukt. Ik wil alleen dat de wetten soepeler worden, dat mannen met verstand en verantwoordelijkheidsgevoel mogen meehelpen allerlei problemen op te lossen. Dat is toch niet te veel gevraagd?'

'Zeker niet.'

'En daarvoor heb ik u nodig. Wij zijn niet zomaar een paar mannen. U bent de Konega-echtgenoot, ik ben de Konegazoon. Wij kunnen invloedrijk worden als we dat echt willen.'

'Misschien heb je gelijk.'

'Dus u komt terug bij ons? Heus papa, we hébben u nodig. Mama om af te rekenen met de Badeners. Ik, om hervormingen te kunnen doordrukken.'

'En te kunnen trouwen met een meisje waarop je verliefd bent geworden.

Goed jongen, je krijgt je zin. Maar laten we dan nu gaan slapen. Morgenochtend komt de zon om vijf uur op, dan wil ik meteen vertrekken.'

Slapen, dromen van Thura. De nachtmerrie van ruim drie weken niets dan bloeddorstige Badeners om hem heen vergeten! Christian wilde dat hij het kon. Maar de herinneringen aan landschappen van ongelooflijke pracht en schoonheid, waardoorheen mensen trokken die er niet hoorden, bleven door zijn hoofd spoken.

Het was mooi weer toen Christian en Rajo bij het eerste morgenkrieken de paarden zadelden en verder naar het oosten reden. Soms verbeeldde de jongen zich dat hij de zoute lucht van de oceaan al kon proeven. Naarmate zij de kust naderden kreeg het landschap een bewoonder aanzien. Zij passeerden haverakkers, paardenfokkerijen, daarna kwamen de eerste boomgaarden, tarwevelden en grote dorpen, gebed tussen de heuvels. Ze kwamen langs beekjes, blauwe meren, door ahornwouden. Het gebergte lag al ver achter hen en rondom hen lag lieflijk heuvelland, vol vogelgetjilp en zonneschijn.

De paarden werden moe en daarom stegen ze af en leidden de dieren aan de teugel de laatste heuvel op. En toen zagen ze het: daar in de diepte, aan een brede baai die werd afgesloten door een met wouden begroeid schiereiland, lag de stad Kulus. Evenals Gothab en Holtak wijd uitgebouwd, met ruime door bomen omzoomde straten, grote parken en badvijvers. In de haven duidde een

woud van masten aan dat ook dit een welvarende havenstad was.

Van hier vertrokken de schepen die op Yselân voeren. Door het schiereiland was de baai beschermd tegen de winterstormen van de oceaan. Het kon nog zo spoken op zee, in de Kulusbaai was elk schip veilig.

Te voet de paarden met zich meevoerend daalden Christian en zijn vader af naar de stad. De zoute zeewind speelde om hun hoofden. Christian keek naar de schepen in de haven: op een daarvan wachtte zijn moeder op hem. Grote Moeder Aarde, wat verlangde hij naar haar! 'Zullen we weer opstijgen, papa?'

'Nee. Sleipnir is de jongste niet meer en hij heeft een lange tocht achter de rug. Jouw merrie is ook bijna aan het einde van haar krachten. We komen er wel voor het donker wordt.'

Ze passeerden de eerste, tegen de heuvels gebouwde huizen van Kulus. Mensen die in hun tuinen aan het werk waren keken nieuwsgierig op. Vooral naar de jongen met zijn haveloze kleren en grondig versleten laarzen. Rajo daarentegen werd eerbiedig gegroet, zoals het een woudloper toekwam.

Het leek wel alsof Rajo ertegen opzag bij de haven te komen eer de dag was verstreken. Schijnbaar uit bezorgdheid voor zijn paard ging hij steeds langzamer lopen. Christian begreep het. Voor het eerst na zes jaren zou zijn vader oog in oog komen te staan met de Konega. Hoe zou zij daarop reageren?

Eindelijk __ het schemerde al _ bereikten ze het havenkwartier. Rajo gaf de zorg voor de beide paarden over aan de havenmeesteres, die snel een paar knechten riep en bevel gaf de dieren te drenken, af te wrijven en haver te geven. Toen greep Rajo zijn zoon bij de hand en trok hem mee naar een fraai zeilschip dat met gereefde zeilen lag te wachten. Het was de ZEEAREND.

Christian vergat meteen alles om zich heen. Hij stormde de loopplank op, luid roepend: 'Mama, Thura!'

Armina-Dottir stond op het achterdek met een leerling-kapitein te praten. Ze keerde zich om, breidde lachend de armen uit. Maar Christian zag alleen het meisje.

'Christian!'

Was het de Konega of Thura die dat zei? Hij voelde zich vastgehouden, geknuffeld. De wereld draaide om hem heen. Nee, het was Armina-Dottir die haar zoon uitbundig begroette en duidelijk liet merken hoe blij ze was hem na al die weken weer veilig terug te zien. Thura was een paar passen achteruit gegaan en stond stil naar hen te kijken. Ook blij, maar zonder zich op te dringen.

Nu keek de Konega over de schouder van de jongen naar de lange woudloper, die met de hoed in de hand het tafereeltje aanzag. Christian voelde hoe zijn moeder aarzelde, hij voelde haar aanvankelijke ongeloof. Herkende zij haar man _ of niet?

Plotseling duwde Armina-Dottir haar zoon van zich af, stak de handen uit, naderde de man en greep zijn armen.

'Rajo...'

Alleen zijn naam, zacht uitgesproken, bijna vragend. Daarna, als het ware tastend: 'Je bent teruggekomen.'

Rajo knikte stom, hij kon niets zeggen.

'Voorgoed?' vroeg Armina-Dottir zacht.

'Ja, als... als...' wrong hij eruit.

'Ik ben blij, zo blij,' fluisterde de Konega. 'Ik heb je nodig, Rajo.'

Ze rekte zich uit tot ze op de tenen stond en legde haar wang tegen de zijne.

Het ging zo natuurlijk in zijn werk alsof er voor Armina-Dottir geen twijfel kon bestaan. Toch voelde Christian hoe ze inwendig werd verscheurd door onzekerheid. Zes jaar geleden was Rajo uit haar leven verdwenen, zonder een woord van afscheid. Nu was hij er weer. Maar kun je zes jaren gewoon over-slaan? Geen woord van verwijt kwam over haar lippen; ze accepteerde Rajo's terugkomst, maar hoe veranderd waren zij beiden in die zes jaar?

De kapitein van de ZEEAREND verscheen aan dek, en nam hen mee naar haar kajuit. Thura was weggerend. In de kajuit brandde reeds de olielamp en toen moest Christian vertellen wat hem de laatste weken was overkomen. De kapitein intussen liep weer weg en stuurde de scheepskok met schalen knollen, groente

en fruit naar binnen.

Armina-Dottir deed geen moeite om te verbergen hoe gelukkig ze was haar gezin weer verenigd te zien. Zelfs Christians relaas over de gruwelen van de Badeners kon haar vreugde niet temperen. Met glanzende ogen keek zij naar Rajo, die zich duidelijk nog niet op zijn gemak voelde en haar ogen nauwelijks durfde ontmoeten. Christian sprong op.

'Ik laat jullie een uurtje alleen,' zei hij. Armina-Dottir, dankbaar voor zijn kies-heid, glimlachte warm tegen hem.

Christian hoopte Thura nog aan dek te vinden. Ze stond inderdaad bij de grote mast op hem te wachten. Hij nam haar hand in de zijne en zwijgend keken ze een poosje naar de lichtjes van de stad.

'Heb je het erg moeilijk gehad?' vroeg het meisje eindelijk.

'Nogal. Ik vertel het je later wel eens. Nu ben ik te moe.'

'Wie is de woudloper?'

'Mijn vader Rajo.'

'Je vader? Die is toch al jaren dood!'

'Nee...'

'Maar hoe..?'

'Niet doorvragen, Thura.'

Ze was niet gewend zich door een jongen te laten vertellen wat ze wel of niet moest doen. Dus vroeg ze dringend:

'Hoe kan dat nou? Ik wist niet beter of je vader is vele jaren geleden omgekomen in de wildernis. En nu komt hij zomaar opduiken?'

Christian zweeg.

'O, nou ja... als je er niet over wilt praten... Moeder Aarde nog aan toe, dat moet voor de Konega een schok zijn geweest om opeens haar doodgewaande man

terug te zien!'

'Ze wist wel dat hij niet dood was.'

'...en hield het geheim,' vulde Thura snel van begrip aan.

Toen Christian weer niet antwoordde trok ze de schouders naar achteren.

'Goed, goed, ik zal me er verder niet mee bemoeien. Je hebt gelijk, het is jouw familie, niet de mijne.'

Hij proefde haar bitterheid en kreeg medelijden.

'Ach Thura...'

Zo onoverbrugbaar was de afstand die hen scheidde! De tranen sprongen Christian in de ogen. Rajo, aan wie hij het geheim van zijn hart had toevertrouwd, had geen enkel bezwaar gemaakt tegen de liefde van zijn zoon voor een gewoon meisje. Waarom eigenlijk niet? Omdat die liefde inging tegen de vrouwenwetten van Thule?

Thura legde haar hoofd tegen zijn schouder. Stil stonden ze bij elkaar onder de mast, vervuld van onuitgesproken gedachten. Hier in het donker kon niemand hen zien, ook niet de dekknecht die rondliep, of de mannen die bezig waren de paarden aan boord te brengen.

Eindelijk zei Christian: 'Hoe kwam mama erbij gebruik te maken van de ZEEAREND om naar Kulus te varen?'

'Die nacht, toen jij in de sloep van de Badeners stapte en de fjord met hen opvoer, kon ik niet slapen en ik stond aan dek. Het was erg donker, maar ik herkende je aan je loop, aan... alles. Ik begreep er niets van en daarom ging ik die ochtend vroeg naar het paleis om te vertellen wat ik had gezien. Het leek op een ontvoering en toch ook weer niet, maar ik vond het niets voor jou om zo geheimzinnig te doen. Toen besloot je moeder om naar Kulus te reizen, want ze wist al dat je met de Badeners dwars door Zuid-Thule zou trekken en ze wilde je in Kulus opvangen. Het enige schip dat juist leeg langs de kade lag was de ZEEAREND, dus scheepte ze zich daarop in. Ik geloof dat ze zich ongerust over je maakte.'

'Heb je... heb je haar iets verteld over ons?'

'Natuurlijk niet. Wat moet ik haar vertellen? Dat ik van haar enige zoon houd en weet hoe hopeloos dat is?'

'Je stond met mama te praten toen wij aan boord kwamen.'

'Dat zegt niets, ik heb tijdens de reis wel vaker met haar gepraat. Ze vroeg me naar mijn moeder, naar mijn opleiding. Ze sprak ook dikwijls met de andere leerlingen, heel gewoon.'

Zou Armina-Dottir werkelijk niets vermoeden? Christian betwijfelde het.

'We zijn hier al tien dagen, wachtend op jou,' vervolgde Thura. 'Toen we in Kulus aankwamen was hier Hannah-Dottir die op inspectiereis was en zij ging er meteen op uit om de woudlopers van Fjorelberg te alarmeren en jou te gaan zoeken bij de rivier. Misschien zoekt ze nog wel, terwijl je al gevonden bent.'

'Nee, ze was erbij... ze komt morgen of over een paar dagen met de Badeners.

Ze moest hen laten neerschieten om een beer te redden en mij te kunnen bevrijden. Want ik was weliswaar vrijwillig meegegaan, maar de vreemdelingen waren niet van plan mij los te laten, ze wilden me inruilen voor een goudmijn of zoiets. Ik was hun gegijzelde, zeiden ze. Ze bewaakten me.'

'Wat raar!'

'Badeners zijn... anders dan Thulenen.'

'Ja, dat is duidelijk. Maar hoe kun je een mens inruilen tegen een mijn?'

Ruilhandel, heel gewoon in Thule, kon ze begrijpen. Maar een mens was geen stukgoed, geen scheepslading. Verbaasd schudde ze het hoofd.

Weer was het een tijdje stil tussen hen. Christian worstelde nog steeds met het griezelige feit dat Hannah-Dottir wel was opgekomen voor een onschuldige beer, maar niet voor de arme Hans toen die zwaar gewond op de rotsen lag, ondanks Christians alarmgeroep. Jullie Thulenen zijn allemaal volmaakt, hè, had Kolbe gezegd. Christian had het ontkend, hij wist nu dat de luitenant gelijk had gehad. Thulenen waren allesbehalve volmaakt, ze konden diep haten.

Christian drukte zijn voorhoofd tegen de onderkant van de grote mast en zuchtte.

'Wat moeten we doen, Thura,' fluisterde hij, half wanhopig. 'Ik wil je niet opgeven. Nooit.'

Hij voelde haar hand in zijn nek.

'Ik weet het niet,' fluisterde Thura, al net zo verdrietig. 'Ik ben toch niemand?

Ik kan de Thuleense wetten niet veranderen.'

Huilde ze nu ook? Haar stem klonk zo geknepen.

'Ga naar beneden, Christian, ga slapen. Je bent moe. Mensen die te moe zijn kunnen niet helder denken. Ik... morgen zien we elkaar weer.'

'Ja.'

Hij zag ertegen op zijn verheugde moeder onder ogen te komen, terwijl hij zelf zo ongelukkig was.

19 De samenzwering

Professor Kunz begreep weinig van de situatie. Waren de Badeners nu de gevangenen van de Thulenen of juist door hen gered? Toen hij uit zijn bewusteloosheid ontwaakte was het eerste wat hij zag een van top tot teen in het leer geklede vrouw — en zo'n mooie vrouw had hij nog niet eerder gezien! Ze noemde zich Hannah-Dottir, ze nam de bijgekomen mannen mee naar een blokhut, een eind naar het zuiden, waar ze de nacht doorbrachten, de Badeners onder voortdurende bewaking van de woudlopers. De volgende ochtend bleken er paarden voor hen klaar te staan, gezadeld en wel.

Erg goede ruiters waren de Badeners niet, al was het een verrukking dat ze niet langer hoefden te lopen op doorgesleten schoenen en kapotte voeten.

Kunz kreeg al spoedig spierpijn en telkens moest hij Hannah-Dottir verzoeken een tijdje te mogen rusten. Overigens zorgden zij en de woudlopers goed voor de vreemdelingen. Ze behandelde Kunz' gemartelde voeten, 's avonds masseerde ze zijn pijnlijke rug. Ze brouwde kruidenthee voor hem die zijn opstandige maag tot rust bracht, kortom: ze verzorgde hem alsof hij een pa-tiënt was en zij de arts. Ze inspecteerde zelfs zijn gebit en schudde het hoofd.

'Dat ziet er niet mooi uit, Kunz,' prevelde ze. 'Hoe komt u aan zulke slechte tanden?'

Ze begreep dat hij het gewone taaie voedsel van de Thulenen moeilijk kon wegkrijgen en maakte daarom krachtige bouillon en stevige pap voor hem.

Zodat Kunz, ondanks zijn zadelpijn, langzaamaan zijn krachten voelde terugkeren.

Ze deden drie dagen over de rit naar Kulus. Tegen Kolbe was Hannah-Dottir echter tamelijk kortaf.

Toen ze de havenstad eindelijk bereikten, tot grote opluchting van de professor die blij was de zee weer te zien, kwam William Hunter in opstand.

'Hoor eens, dame, u kunt me wat! Ik ben niet van plan terug te gaan naar Gothab en de BADENFELDER. Z O lollig is het niet om als Brits matroos dienst te

doen op een Badens schip. En in de afgelopen weken heb ik het een paar keer goed aan de stok gekregen met de luitenant en je kunt er donder op zeggen dat hij mij, eenmaal terug op ons schip, het leven behoorlijk zuur zal maken.

Deze stad ziet er mooi uit, er is een flinke haven en ik denk dat er voor een rechtgeaard zeeman wel werk te vinden zal zijn. Kan ik hier niet blijven? Voor mijn part word ik Thuleen.'

'Denkt u werkelijk, Hunter, dat u zich in een Thuleense stad thuis zult voelen?' vroeg Hannah-Dottir.

'Het is altijd te proberen, nietwaar? Ik heb thuis geen vrouw of kinderen die op me zitten te wachten. Ik ben maar een gesjochte jongen die uit pure armoe dienst nam op de Badense vloot. Voor de rest kunnen die verwaande Badeners me gestolen worden. Het is een arrogant volk en de luitenant is wel een van de ergste. Een vuile moordenaar is-ie en anders niks.'

'U bent niet gewend in een land te wonen waar vrouwen het voor het zeggen hebben, Hunter.'

'Nou en? Het kan mij niks schelen wie de lakens uitdeelt. Bij ons zitten de mannen op de hoge posten, dat is waar, maar ze zijn zo corrupt als wat. In de gezinnen is het toch meestal moeder-de-vrouw die de baas is, geloof dat maar.

Als u mijn moeder gekend had... Dat was me er eentje! Mijn vader was als de dood voor haar, dat kan ik u wel vertellen. En wie weet kom ik in Kulus als ik werk gevonden heb wel een aardig grietje tegen dat niet haar neus voor me optrekt en dan mag ze gerust de baas over me spelen als ze dat leuk vindt.

Hoofdzaak is dat ik me niet meer hoef te laten commanderen door een schurk als de luitenant. Jullie hebben een mooi land met mooie steden, het lijkt me helemaal niet gek om hier te blijven wonen.'

'Als het uw oprechte wens is in Thule te blijven kan ik u dat niet verbieden, Hunter,' antwoordde Hannah-Dottir. 'U bent een vrij mens en verantwoordelijk voor uw eigen beslissingen. Meld u maar aan bij de havenmeesteres van Kulus. Als zij geen werk en onderdak voor u weet, kunt u altijd nog naar de stadsbestuurster gaan, die helpt u wel.'

'Mooi, dat is dan geregeld.'

William Hunter zag er tevreden uit. Grijnzend keek hij naar Kolbes rug. De luitenant reed voor hen uit.

'Maar,' vervolgde Hannah-Dottir, 'zodra u zich bij de havenmeesteres hebt aangemeld, zal er van u verwacht worden dat u zich aan onze wetten houdt en onze taal leert. Wij leven hier anders dan de mensen in het Badense Rijk.'

'Ja, daar ben ik ook al achter gekomen. Ik ben niet stom, mevrouw, ik kan me goed aanpassen.'

Intussen hadden ze de haven bereikt. Knechts namen de paarden in ontvangst en brachten ze naar een stal. Hannah-Dottir wees William het kantoor van de havenmeesteres en daarna nam ze de professor, de luitenant en matroos Rudi mee aan boord van de ZEEAREND. Kolbe was verbaasd dat William Hunter niet met hen meeging. Op de loopplank draaide hij zich om en zag hoe de Brit wegliep.

'Hé, waar gaat die naar toe?' vroeg hij streng.

'Hunter heeft de wens te kennen gegeven in Thule te blijven. Kulus bevalt hem.'

'Ja, maar dat gaat zo maar niet! Dat is desertie!'

'Doorlopen,' gebood Hannah-Dottir.

'Hebt u hem overgehaald om te drossen?' vroeg de luitenant op hoge toon.

'Nee. En wilt u doorlopen?'

'Zeg eens dame, wat krijgen we nou? Die matroos doet dienst op de BADENFELDER en hij staat onder mijn bevel. Daar kan hij zich niet zomaar aan ont-trekken! Daarvoor komt-ie voor de krijgsraad en die weet wel raad met...'

'Kolbe, ik heb u gezegd door te lopen.'

'Verhip mens, wie denk je wel dat je bent? Ik...' Hij zweeg want hij staarde recht in de loop van haar verdovingspistool.

'Loop door,' zei Hannah-Dottir ijzig.

'Ik teken protest aan!'

Woedend stampte hij de loopplank op en keek rond.

'Een zeilschip,' riep hij minachtend. 'Moeten we daarmee naar Gothab terugvaren? Laten we dan bidden om mooi weer.'

'Houd je gemak, Kolbe,' riep professor Kunz.

'Die vervloekte wijven hier ook,' gromde Kolbe in zijn baard van drie weken.

Maar hij kalmeerde toch enigszins.

De Badeners werden ondergebracht in hetzelfde verblijf als de bemanning van de ZEEAREND, uitgezonderd de professor die een hut moest delen met Christian. Hij ontdekte plotseling dat hij blij was de jongen weer te zien.

Kolbe was razend omdat hij, als officier, geen aparte hut kreeg, maar hoe hij ook tekeer ging, er veranderde niets. Hij was een man en voor Thuleense begrippen dus niets beter dan een gewoon bemanningslid.

Nu de Badeners aan boord waren besloot de Konega geen tijd meer te verliezen. Meteen de volgende ochtend vroeg voer de ZEEAREND de Kulusbaai uit en zette koers naar het zuiden. Kolbe had van de gelegenheid gebruik gemaakt een bad te nemen en zich glad te scheren. Zelfs zijn gehavende uniform had hij enigszins weten op te knappen. Zo kwam hij aan dek: trots als een pauw, zich bewust van zijn knappe verschijning. Armina-Dottir, haar zuster, Christian, professor Kunz en een baardige woudloper zaten met de kapitein onder de zonnetent gezamenlijk te ontbijten. Thura stond op het verhoogde achterdek naast de roerganger en bepaalde de koers. De Thulenen zagen eruit of ze met vakantie waren. Kolbe glimlachte charmant tegen de mooie Hannah-Dottir; zonder baard voelde hij zich weer de onweerstaanbare zeeofficier die alle vrouwen om zijn pink kon winden.

'Goede morgen, dames. Mag ik zo vrij zijn...?'

Hij wilde bij hen gaan zitten, maar de vrouwelijke kapitein schudde streng het hoofd.

'U kunt uw ontbijt bij de kok gaan halen en beneden opeten, Kolbe.'

'Mevrouw! Ik ben officier!'

'Niet op dit schip.'

De vernedering was compleet. Vloekend verdween de luitenant.

'Ik vraag me af,' zei de professor voorzichtig, 'of het verstandig is een man als Kolbe op deze wijze te behandelen.'

'Kolbe,' antwoordde de Konega koeltjes, 'heeft herhaalde malen de Thuleense wetten overtreden. Hij heeft zich schuldig gemaakt aan stroperij en aan moord op een medemens. Wij kunnen hem niet met een stempel straffen zoals met een Thuleen zou gebeuren, maar we kunnen hem wel behandelen alsof hij het strafstempel draagt. En dat doen we ook.'

'En ik dan?'

'Hebt u zonder reden onschuldige dieren gedood? Een mens vermoord?'

'Nou nee...'

'Hebt u Christian geslagen?'

'Ook niet. Ik... ik heb uw zoon wel bedreigd.'

'Dat is me bekend en dat was heel dom van u, want het was onnodig. Toch heeft Christian een goed woordje voor u gedaan en mij verteld dat u handelde op bevel van de kapitein van de BADENFELDER.'

Luitenant Kolbe zon op wraak. Al was hij ondergebracht in het vooronder tussen de gewone matrozen van de ZEEAREND, hij hoefde niet hun werk te doen en kon zich vrij over het schip bewegen. Op de middag van de derde dag, toen ze de zuidpunt van Thule reeds naderden, zag hij dat Christian aan de reling stond te praten met een van de leerling-kapiteins en hij wist dat de professor zich in de hut had teruggetrokken voor zijn middagdutje. De geleerde was nog steeds bezig zich te herstellen van de ontberingen. Snel glipte Kolbe de trap af. De deur was niet op slot en Kolbe trad brutaalweg binnen.

Slaperig richtte Kunz zich op. Kolbe legde een vinger op de lippen.

'Ik moet u spreken,' zei hij zacht.

Kunz knikte zwijgend, stond op, trok zijn broek aan en ging op de rand van zijn kooi zitten.

'Het is een grof schandaal zoals die Thulenen een Badense officier durven behandelen,' siste Kolbe. 'Maar ik krijg die wijven nog wel. Rudi is bereid me te helpen. En u?'

'Wat wil je doen?'

'De enige wapens die aan boord zijn, zijn de pistooltjes van de vrouwen. We moeten vannacht de meisjes overvallen, hun verdovingsapparaatjes afpakken, daarmee de Konega en haar zuster uitschakelen en ons meester maken van dit schip.'

'En dan?'

'Dan varen we daarmee regelrecht naar het Badense Rijk, met de Konega en haar hele familie als gevangenen. Dan is Thule voor ons.'

Professor Kunz dacht na.

'Er is nog iemand met een wapen.'

'De kerel met die zwarte baard?'

'Ja, de woudloper. Weet je wie hij is?'

'Geen idee.'

'De man van de Konega.'

'Verroest, heeft zij een man? Ik dacht dat ze weduwe was of zoiets. En die kerel is gewapend?'

'Ja.'

'Hij slaapt in haar hut?'

'Allicht.'

'Nou dan, de hele koninklijke familie in één klap in onze handen, mooier kan toch niet.'

Professor Kunz trok een zuinig mondje.

'Ik weet niet of ik hieraan wel wil meedoen.'

'We zullen nooit meer zo'n prachtige kans krijgen. Denk eens aan de Egon, hij zal ons minstens in de adelstand verheffen en misschien maakt hij u gouverneur van Thule...'

Het was een verleidelijk voorstel.

'Die man van de Konega is een grote sterke vent,' zei Kunz, nog altijd vol twijfels. 'Als hij u te pakken krijgt eer u kans hebt gezien hem te verdoven bent u nog niet gelukkig.'

'Ach wat, hij is een Thuleen. Thulenen vechten niet.'

De professor wist niet goed wat hij van het plan moest denken, het leek hem nogal riskant.

'Het zal helemaal geen moeite kosten,' fluisterde Kolbe dringend. 'De afgelopen dagen heb ik goed mijn ogen opengehouden. Deze hut die u nu met de jongen deelt is eigenlijk de hut van de leerling-kapiteins. De Konega heeft de kapiteinshut gekregen en de kapitein deelt met de zus van de Konega de kleine kajuit waar anders de handelaarster wordt ondergebracht, maar die is nu niet aan boord. Dit is een vrachtschip, en dus is het enigszins behelpen nu de voltallige koninklijke familie aan boord is. De drie leerling-kapiteins slapen in hangmatten in een van de voorraadkamers, 's Nachts lossen ze elkaar af.

Als we zo'n meisje in het begin van de nacht overvallen terwijl ze op het hoge achterdek staat en we haar haar pistool ontnemen, zal het niet moeilijk zijn de twee anderen, die dan slapen, ook te pakken. Dan hebben we drie verdovingspistolen en kunnen daarmee én de Konega én die woudloper en de andere vrouwen uitschakelen.'

'Hm.'

'...en dat levert ons dan nog meer wapens op. Intussen kunt u hier die jongen in

bedwang houden. U hoeft niet te vechten, hoor. U zet gewoon die knaap een mes op de keel en u zorgt dat hij zich nergens mee kan bemoeien.'

Professor Kunz zuchtte.

'Ik heb niet eens meer een mes. Als die Thulenen iemand ontwapenen, doen ze het grondig.'

'Lieve God, u kunt die jongen toch ook wel met uw blote handen de baas!

Dreig hem wat mij betreft met een stuk hout. Hoofdzaak is dat hij ons niet voor de voeten loopt.'

'En... eh... wanneer wilde je dat dan doen?'

'Liefst deze nacht nog. Wat vindt u er van?'

'Dan moet het maar... stil, er komt iemand.'

Achter Kolbes rug ging de deur open en Christian kwam binnen. Hij zag de luitenant en de professor met elkaar in gesprek, dat nu plotseling afbrak.

Christian voelde de spanning die er in de kleine ruimte hing en hij merkte op dat Kunz snel zijn ogen afwendde. Die zitten iets te bekonkelen, dacht hij.

'Kunz,' zei hij zonder Kolbe te groeten, 'mama en Hannah-Dottir laten vragen of u aan dek wilt komen. Gisteren heeft u hun uitgelegd hoe het kredietsys-teem in het Badense Rijk werkt en daarna heeft mama er met mijn tante over gepraat maar ze hebben het niet helemaal begrepen, zeggen ze en ze willen er nog iets meer over horen.'

'Ik kom.'

En zich tot Kolbe wendend legde de professor uit:

'In Thule hebben ze nog nooit gehoord van bankiers, internationale handels-kredieten of een effectenbeurs. Ze kennen zelfs geen bankbiljetten. Alles hier wordt gekocht en betaald met zilveren munten of met andere goederen. Primitiever kan het niet. Daarom heb ik geprobeerd hun ons betalingssysteem uit te leggen, maar kennelijk snappen ze er niets van.'

'Vrouwen kunnen niet rekenen,' antwoordde Kolbe minachtend. Hij knikte Christian toe en ging weg. Terwijl de professor zijn jasje aantrok, vroeg Christian: 'Wat kwam Kolbe hier doen?'

'Gewoon een praatje maken,' zei Kunz met afgewend gezicht. Hij voelde zich niet op zijn gemak. Christian had hem nooit kwaad gedaan, het zelfs altijd voor hem opgenomen en nu stond hij op het punt de jongen en zijn familie te verraden. Zelfs die wondermooie vrouw, Hannah-Dottir, die hem zo snel over zijn inzinking heen had geholpen zou het slachtoffer worden van Kolbes plannen. Kunz had er een vieze smaak van in zijn mond gekregen. Het kostte hem steeds meer moeite in Thulenen vijanden te zien die overwonnen moesten worden.

'Voelt u zich niet goed?' vroeg Christian en greep naar de pols van de professor. 'Hé, uw hart bonst! Kwam Kolbe u beledigen?'

'Welnee prins... er is niets aan de hand.' Snel maakte de professor dat hij weg kwam.

Hij zweet, hij is zenuwachtig — wat heeft Kolbe hem verteld? dacht Christian.

Hij ging op zoek naar Thura, die op dit moment geen dienst had. Hij vond haar in de buurt van de stuurhut en nam haar terzijde. Aarzelend vertelde hij haar hoe hij Kunz en Kolbe had aangetroffen.

'Ze zaten te smoezen, hielden plotseling op toen ik binnenkwam en ik kreeg een raar gevoel, alsof... alsof... ik weet het niet.'

Thura keek hem opmerkzaam aan.

'Kolbe is razend omdat hij bij de gewone matrozen is ondergebracht,' zei ze rustig.

'Ja, maar hij keek helemaal niet boos, eerder sluw en met zichzelf ingenomen.

Ik vraag me af of ik niet veel te wantrouwig ben geworden. Maar ik heb zoveel nare dingen met die lui beleefd, en als ze zulke samenzweerderige gezichten trekken betekent dat iets.'

Thura lachte hem zonnig toe.

'Weet je, Christian, ik krijg steeds meer waardering voor je. Je bent veranderd de laatste tijd. Nee, niet helemaal, je bent nog steeds de aardige, zachtzinnige jongen waar ik zoveel van hou. Maar je bent iets van je... je wereldvreemdheid kwijt geraakt, je hebt je argeloosheid verloren. Daar ben ik blij om.'

Christian grinnikte.

'Dat is allemaal goed en wel,' zei hij, 'maar ik zou toch willen weten wat die twee zaten uit te broeden. Ze zijn iets van plan, dat voelde ik zodra ik hen kwam storen. Ik mag dan maar een jongen zijn, maar aan mijn intuïtie mankeert niet veel.'

'Geen wonder! Een afstammeling van de Konega's.'

De wind speelde door hun haren, de zon scheen warm op hen neer, boven hun hoofden klapperden de zeilen. Ver weg, aan stuurboord konden ze de ge-kartelde kustlijn zien, een vage blauwachtige streep. Christian genoot er van hier naast Thura te staan, uit te kijken over de oceaan, het boegwater te horen opspatten, de zoute wind te ruiken, terwijl aan bakboord een school dolfijnen dartelde.

'Je moeder schijnt die Kunz wel te vertrouwen,' merkte Thura op. Christian schudde het hoofd.

'Ze hoort hem alleen maar uit, vertrouwen heeft ze hem nooit gedaan. Kunz is geen schurk zoals Kolbe, maar als het erop aankomt zal hij toch altijd de zijde van de Badeners kiezen.'

'Dat is logisch. Maar wat kan ons gebeuren? Ze zijn nog maar met zijn drieën en bovendien ongewapend.'

'Je hebt gelijk. Ik maak me weer eens zorgen voor niets.'

Thura lachte zacht.

'Je bent de liefste tobber van de hele wereld,' zei ze warm.

Op volle zee werd 's nachts doorgevaren tenzij er storm dreigde en het veiliger was voor schip en bemanning om een toevlucht te zoeken in een beschutte baai. Herta, een leerling-kapitein als Thura, had de eerste wacht met de taak het schip op de juiste koers te houden. Om twee uur zou ze worden afgelost door Laíssa,

die tegen de ochtend zou worden vervangen door Thura.

Het was een rustige nacht met een prachtige sterrenhemel. De wind was, nadat de zon was ondergegaan, krachtiger geworden en Herta keek ingespannen naar de lichtjes op de verre kust die aangaven waar de kleine eilanden lagen die vermeden moesten worden.

Kapitein Morti was er niet helemaal gerust op. Herta had nog weinig ervaring

— dit was pas haar tweede reis — en het was de vraag of ze alle lichtbakens van de Thuleense oostkust onmiddellijk zou herkennen. Eigenlijk had kapitein Morti meer vertrouwen in Thura, die als kind dikwijls met haar vader was uit-gevaren en de oostkust goed kende. Daarom besloot de vrouw niet meteen naar bed te gaan maar eerst een kijkje te gaan nemen in de stuurhut op het verhoogde achterdek, bij Herta en de roerganger. Juist toen ze de hut wilde uitglippen richtte Hannah-Dottir zich op. 'Ga je naar boven?'

'Even mijn leerling controleren. Ze is nog zo jong en maar net afgestudeerd,'

verklaarde de kapitein. 'Met de Konega aan boord mogen we geen enkel risico nemen.'

'Ik ga mee,' zei Hannah-Dottir, 'ik kan toch niet slapen.'

Stil liepen ze samen de trap op en bleven staan in de schaduw van de grote mast. De kapitein mat met haar ogen de afstand tot de verre kustlichten.

'Herta ligt goed op koers,' zei ze voldaan en gerustgesteld.

Ze konden de donkere schim van het meisje zien, van achteren enigszins verlicht door de boordlantaarns aan de achtersteven. Opeens dook een nieuwe figuur naast Herta op.

'Dat is Thura,' fluisterde de kapitein verbaasd. 'Vreemd toch, dat we vanavond geen van allen kunnen slapen. Alsof er iets dreigt... Toch is er geen storm op komst.'

'Nee, geen storm,' zei een diepe stem achter hen. Ze hadden Rajo niet horen aankomen en schrokken even. 'Armina-Dottir heeft me naar boven gestuurd om te kijken of alles veilig is,' zei hij.

'De Konega voelde het ook?' fluisterde de kapitein.

Ze stonden in de diepe schaduw van de grote mast en keken stil naar de twee leerling-kapiteins op het achterdek. Waarom had Thura zich bij Herta gevoegd? Ze hoorde om deze tijd te slapen...

'Stil,' siste Hannah-Dottir opeens, ofschoon niemand iets zei. Het deurtje boven aan de trap die naar de hutten leidde, was geruisloos opengegaan. Twee mannen glipten het dek op. Ze bleven even staan, kennelijk om hun ogen aan de duisternis te laten wennen. Daarna kwamen ze voorzichtig weer in beweging. Zo onhoorbaar mogelijk slopen ze in de richting van de stuurhut. De drie die zich onder de grote mast verscholen hielden zagen ze niet.

Thura en Herta stonden duidelijk afgetekend tegen het licht van de lantaarns en schenen zich van geen gevaar bewust. Of wel?

'Er beweegt iets,' fluisterde Thura haar vriendin in. Herta tuurde naar het roetdonkere dek. Beiden luisterden ingespannen.

Geluiden waren er altijd, ook 's nachts: het slissen van het water, het klapperen van de zeilen, het zachte suizen van de zeewind, de plons van een vis en soms het gemompel van de twee matrozen die nachtdienst hadden op het voordek. De beide meisjes voelden meer dan dat zij het hoorden dat iemand hen naderde: steels, voorzichtig...

De scheepskat streek opeens spinnend langs Herta's benen.

'O, het is de kat maar,' zei ze opgelucht en ze bukte zich om het dier over de rug te strelen.

De kat spitste de oren, stond stokstijf en staarde naar het dek.

Hoorde hij een muis rondscharrelen?

Plotseling gebeurde het. Zware voetstappen vlogen het trapje op, twee schimmen doken op, er ging dreiging van uit en Thura aarzelde geen moment. Eer Herta zich met een kreet van schrik had kunnen oprichten had Thura haar pistool getrokken en afgedrukt. Een van de aanvallers uitte een gesmoorde kreet, wankelde, de andere greep het meisje bij de pols en trachtte haar het verdovingspistool te ontwringen, maar op dat moment schoot ook Herta.

Nog meer rennende voetstappen. Hannah-Dottir, de kapitein en Rajo storm-den het trapje op en keken naar de twee Badeners die onbeweeglijk op het achterdek lagen. De roerganger kwam nieuwsgierig naderbij maar de kapitein stuurde hem terug.

Rajo boog zich over de bewusteloze mannen, trok de pijltjes uit hun schouders en keek grijnzend op.

'Goed gedaan, meisjes.'

'Ze probeerden ons te overvallen,' stamelde Thura terwijl ze haar pijnlijke pols wreef. Herta, erg geschrokken, keek rond.

'Wie zijn dat?'

'De Badeners,' antwoordde Rajo.

'Maar waarom vielen ze ons aan?'

'Het was hen om mijn pistool te doen,' mompelde Thura. De matrozen van het voordek kwamen nu ook aanlopen. Rajo gaf hun bevel de twee bewusteloze mannen naar het lege ruim te brengen en hen aan handen en voeten gebonden op stro te leggen.

'Christian had dus gelijk — ze waren iets van plan,' prevelde Thura en toen gilde ze: 'Christian!' Ze sprong het trapje af, rende over het dek, naar de trap. Ra-jo stormde haar na. Thura had zo'n haast dat ze bijna de trap afrolde. Ze barstte Christians hut binnen. Bleef toen doodstil staan.

De olielamp aan het plafond brandde. Kunz lag op de grond, op zijn rug, zijn ogen puilden uit en zijn mond hapte naar adem alsof hij een pas gevangen vis was. Christian zat schrijlings op zijn buik, hield de polsen van de man vast en drukte die stevig tegen de grond. Hij keek om toen achter hem de deur open-vloog.

'Ik begrijp het niet,' zei hij, bijna verdrietig. 'Hij probeerde me te overvallen toen hij dacht dat ik sliep.'

Hij stond op en trok de professor aan één arm omhoog. 'Zomaar opeens kwam hij op me af, met een kussen in zijn handen en dat drukte hij op mijn gezicht.

Ik... ik moest hem wel vloeren...'

'De man had toch kunnen weten dat een jongen van bijna zeventien zich niet zomaar laat smoren,' lachte Thura opgelucht. 'Jij bent zeker twee keer zo sterk als hij.'

'Ik bedoelde er niets mee,' stamelde Kunz in het Brits.

'Bind hem en leg hem bij de anderen,' gebood Rajo woedend. 'Alles goed met je, Christian?'

'Ja... ik... ik heb gevochten, papa, werkelijk gevochten!' stamelde de jongen verbijsterd. Hij keek verwonderd neer op zijn armen en handen, die bijna buiten zijn wil om een mens hadden overmeesterd.

Armina-Dottir, gekleed in een lang nachthemd, verscheen in het gangetje en gluurde over Rajo's schouder.

'Christian, je bent niet gewond?'

Hij schudde het hoofd, nog steeds verbaasd over zichzelf. Toen Rajo een touw nam om professor Kunz te boeien en bij de twee anderen in het ruim te brengen, hief de Konega een hand op.

'Niet doen, Rajo. Ik wil met de man praten.'

Ze lieten haar door. Kunz was op de rand van zijn kooi neergezegen.

'Wat waren jullie van plan?' vroeg Armina-Dottir streng.

'Niets hoogheid, helemaal niets. De jongen had een nachtmerrie en viel me plotseling aan. Hij droomde blijkbaar dat ik hem...'

'Lieg niet!'

'Ik bezweer u...'

'Kunz! Wanneer zult u ophouden de Thulenen te onderschatten?'

Ja, dacht de professor, ze heeft gelijk. Ik ga er steeds van uit dat ze dom zijn, niets merken van wat er om hen heen gebeurt omdat ze zo primitief zijn. Maar ze

hebben andere capaciteiten...

'Vergeef me, Konega. Het was luitenant Kolbe die een overval op u en uw schip beraamde. Hij dwong me mee te doen.'

'Van dwang heb ik niets gemerkt,' viel Christian hem verontwaardigd in de re-de. Vreemde mensen toch, die Badeners. Ze beraamden vuile streken maar als ze werden ontmaskerd gaven ze onmiddellijk iemand anders de schuld.

'Kolbe wilde het schip in handen krijgen, met ons allemaal aan boord?' vroeg de Konega gebelgd.

'U zou dan in de gelegenheid gesteld worden kennis te maken met onze geëerbiedigde Egon en het Groot Badense Rijk,' zei Kunz lamlendig.

'Onvrijwillig!'

'Nu ja...'

'Hij liegt nog steeds,' constateerde Thura onverbiddelijk. 'Hij zou ons allemaal hebben verdoofd en overboord gezet.'

'Nee, nee, dat zou ik nooit hebben toegestaan,' riep de man geschrokken.

Armina-Dottir bekeek hem met onverholen minachting.

'O nee? En wat had u er tegen kunnen beginnen als Kolbe dat van plan was geweest?'

Niets, dacht hij ongelukkig. Tegen Kolbe kon ik nooit op.

'U moet het hem vergeven, edele Konega. Kolbe meende alleen zijn plicht te doen tegenover zijn vaderland. Een Badense officier...'

'Ik moet! Op wiens bevel?' Armina-Dottirs ogen fonkelden. 'Omdat ú het wilt?'

'Dat was maar bij wijze van spreken, hoogheid. Ik bedoelde...'

'O, wat bent u toch dom!'

Ze wendde zich af.

'Breng hem naar het ruim, Rajo. En laat die schurken bewaken.'

Professor Kunz boog het hoofd en liet zich zonder verdere protesten weglei-den.

Het diepst had hem de beschuldiging van domheid getroffen. Hij, professor doctor Wilhelm Kunz, hoogleraar aan de Badense Universiteit, met twintig jaar studie en boekenwijsheid in zijn hoofd, werd dom genoemd. En dan nog wel door een Thuleense die niets van techniek, vooruitgang of kredietsyste-men wilde weten. Het vernederende ervan was, dat ze gelijk had. Hij was dom geweest, voortdurend had hij de Thulenen onderschat. Hij had niet willen begrijpen dat de afkeer van wat in Badense begrippen 'technische vooruitgang' heette, in werkelijkheid was gebaseerd op slimheid, inzicht, zuivere intuïtie.

Wat hadden de Badeners van hun rijk gemaakt? Een roofstaat, die alleen in volle omvang kon blijven bestaan zolang een leger van een half miljoen man de bevolking van veertig miljoen zielen onderdrukte, zolang de ene opstand na de andere met geweld kon worden neergeslagen, zolang de buurlanden doodsbang waren voor de Badense tanks en kanonnen, zolang de gevange-nissen propvol zaten met ongelukkigen die het gewaagd hadden kritiek te uiten op de grote Egon, zolang geld macht betekende en de bevolking door middel van kredieten, armoede en gebrek aan scholing onder de duim kon worden gehouden. En daarbij verarmde het land voortdurend. Van de kaal gekapte heuvels spoelde de vruchtbare aarde weg. De vervuilde lucht boven de steden deed de arbeiders ziek worden en vroegtijdig sterven. Geboorte-beperking was streng verboden want om de arbeidersbevolking op peil te houden — en voldoende soldaten te kweken — was het nodig dat er zonder onderbreking kinderen werden geboren. De schrale, door droogte geteister-de grond maakte het noodzakelijk dat de Badeners telkens hun gebied uit-breidden, wat dan weer een nieuwe veroveringsoorlog betekende, met nog meer ellende, verwoesting en onbetaalbare rekeningen...

Wat hadden de Thulenen van hun land gemaakt?

Een paradijs. Primitief maar leefbaar. Ze hadden de natuur ontzien, het be-volkingsaantal laag gehouden zodat er voor iedereen genoeg was. Ze hadden weten te ontkomen aan de tirannie van de cijfers, aan de dwang van het getal.

In plaats daarvan hadden ze hun gevoel, en hun menselijkheid ontwikkeld.

Ze hadden niet getracht de natuur aan hun wensen te onderwerpen maar zich bij

de grond waarop ze leefden aangepast. Ze hadden hun nederigheid tegenover de natuurkrachten weten te bewaren. En hij, de Badense geleerde, had het niet begrepen. Hij had gedroomd van grote hotels aan de kust, van graafmachines in het binnenland om de bodemschatten te winnen, van horden toeristen die het land vervuild en vernietigd zouden hebben. De Badeners, eenmaal meesters in Thule, zouden binnen twee generaties het eiland verknoeid, vervuild, vernield hebben. Dat wist hij nu. De Konega had het van begin af aan begrepen.

Nu zat hij opgesloten in het ruim van een vrachtvaarder, boven op de ballast-lading en naast hem lagen vredig slapend Kolbe en de onderdanige Rudi.

Kolbe haatte de Thulenen omdat hij niets van hen begreep. Rudi dacht niet na, deed stomweg wat hem werd opgedragen zoals dat werd verwacht van een Badense marinier. Maar hij, Kunz, had zijn hersens moeten gebruiken in plaats van zich te laten verblinden door vooroordelen en hebzucht.

Kunz zuchtte, schaamde zich en vond zichzelf een stommeling.

Deel IV DE STRIJD OM

DE BADENFELDER

20 De deserteurs

'Roeiboot langszij!' schalde de stem van de Badense dekwacht. Kapitein Semmel snelde toe en keek over de reling.

'Het is Kolbe, met de professor,' riep hij blij, 'laat onmiddellijk de scheepstrap neer.'

Enkele ogenblikken later stapten drie mannen in lompen gekleed aan boord van de BADENFELDER. Kolbe, met een baard van vijf dagen, professor Kunz, mager, bleek en neerslachtig en Rudi met een echte baard en een schichtige oogopslag.

'Grote genade, wat zien jullie eruit,' schreeuwde de kapitein. 'Waar is de motorsloep, waar zijn de anderen? Wat is er in Godsnaam gebeurd?'

'Te veel om in drie woorden te vertellen, kapitein,' gromde Kolbe en streek langs zijn stoppels.

'Kom mee naar mijn hut. Rudi, jij kunt naar beneden gaan, neem een bad en laat je een nieuwe uniform geven. Luitenant, het komt me voor dat jullie door de hel zijn gegaan.'

'Zo kunt u het wel noemen, kapitein. Die vervloekte Thulenen...'

'Ik wil ook eerst een bad,' zei Kunz mat.

'Goed, goed. Ik zie dat jullie het moeilijk hebben gehad. En ik mis drie mariniers. Waar...?'

'Ze zijn dood, kapitein. Omgekomen in de wildernis. Behalve William Hunter, die is gedrost.'

Semmel vloekte hartgrondig.

'Nou, knappen jullie je eerst maar op. Daarna verwacht ik jullie in mijn hut.'

Een uur later zaten luitenant Kolbe en professor Kunz met een glas rum in de hand in de kapiteinshut en brachten verslag uit van hun reis door het binnenland.

Het was vooral Kolbe die het woord deed. De professor zat ineengedo-ken in de fauteuil, nam voorzichtige slokjes van zijn borrel en staarde verdrietig naar zijn voeten.

Kolbe vertelde hoe ze de motorsloep en een deel van de bagage hadden moeten achterlaten, hoe ze twee matrozen verloren (dat hij Hans toen die zwaar gewond in coma lag zelf had doodgeschoten verzweeg hij en de professor viel hem niet in de rede) en hoe ze daarna 'gered' werden door Thuleense woudlopers die hen naar de stad Kulus brachten en vandaar per schip naar Gothab terugbrachten. Over zijn mislukte poging om het Thuleense schip in handen te krijgen zweeg hij ook en weer sprak de professor hem niet tegen.

'Dus als ik het goed begrijp,' gromde de kapitein, 'is dat hele Thule één grote wildernis.'

'Nee,' zei Kunz, alsof hij ontwaakte uit een soort halfslaap. 'Dat is het niet. De jongen heeft ons bedrogen en de onherbergzaamheid ingelokt. Ik heb geprobeerd een kaart te tekenen van het gebied waar we door heen getrokken zijn, maar die kaart en al mijn aantekeningen zijn me weer ontnomen.'

'De brutaliteit!'

Kunz haalde de schouders op. Het kon hem allemaal niets meer schelen.

'Maar toch mag ik wel aannemen dat u intussen genoeg gegevens verzameld hebt om uw rapport te voltooien zodat we eindelijk naar huis kunnen gaan?'

vroeg Semmel.

'Ja graag,' riep Kolbe. 'Ik vind dit maar een griezelig land met griezelige mensen. Ze kunnen geen gedachten lezen, toch weten ze altijd precies wat je doet of wat je van plan bent. Thulenen zijn te achterlijk voor woorden, maar voor-uitzien, gissen wat je plannen zijn en dan tegenmaatregelen nemen, daarin zijn ze meesters.'

'Meesteressen,' mompelde Kunz.

'Mannen om de tuin leiden is iets waarin elke vrouw goed is,' meende de kapitein. 'Maar al met al hebben jullie het goudland niet kunnen vinden. Nou, ik wel! Terwijl jullie weg waren ben ik ook eens een kijkje in de stad gaan nemen

en wat zie ik daar: een winkel vol vazen waarover een goudglans ligt en die het mooiste zijn wat ik ooit heb gezien. Ik op onderzoek uit. Na een poosje zeuren en vragen kom ik er achter dat die vazen gemaakt worden in het binnenland, in een gewest dat Holtak schijnt te heten en daar bakken ze die vazen van goudhoudende klei. Nou vraag ik jullie! Wie heeft er ooit gehoord van goudhoudende klei? Die moet dan zijn aangevoerd door een rivier die in het gebergte ontspringt. Als jullie niet zo dom waren geweest je de verkeerde rivier te laten opsturen, maar gewoon de Kadmandjir waren gevolgd waren jullie vanzelf in het Holtakgewest gekomen, waar het goud voor het opschep-pen ligt. Maar nee. Jullie stommelingen verspelen mijn motorsloep en een paar van mijn beste matrozen omdat jullie je door een knaap in de luren hebben laten leggen.'

Semmel was oprecht kwaad en hij keek zijn eerste luitenant donker aan.

'Ik heb nog meer ontdekt,' vervolgde hij met stemverheffing. 'In dit land, ergens in het noorden, maken ze tapijten, geweven of geknoopt van pure wol in duizenden tinten, het ene nog mooier dan het andere. In het Badense Rijk zouden die zeker tienduizend mark per stuk opbrengen. Luitenant, dit land is rijker dan iemand van ons ook maar durfde vermoeden! Die stomme Thulenen weten er alleen geen gebruik van te maken. Ze zijn tevreden met een huis, een handvol harde koeken en een stuk taai vlees. Hoe eerder onze ge-eerbiedigde Egon van de mogelijkheden van dit land op de hoogte wordt gebracht, hoe beter. Volgens meester Huding hebben we net genoeg kolen om de reis te kunnen maken, mits we onze bunkervoorraad aanvullen met veel hout. Nou, hout hebben ze hier genoeg. Ik ben al een paar dagen bezig onze watervoorraad aan te vullen, wat niet zo eenvoudig is, want over een behoorlijke waterleiding beschikken ze hier ook niet. Ik stel voor dat we over twee dagen vertrekken, zodra we voldoende hout hebben ingenomen.'

'Niets liever dan dat,' antwoordde Kolbe opgelucht.

Professor Kunz maakte zwakjes bezwaar.

'Mijn rapport is nog niet af. En... eh... ik zou wel iets meer te weten willen komen over dat Holtakgewest.'

'Dat komt later wel,' besliste Semmel. 'Ik vind dat we voorlopig genoeg gezien en gehoord hebben. Dit land schreeuwt erom bezet en gekoloniseerd te worden. Ik twijfel er niet aan of alle officieren van de BADENFELDER zullen het

Grootkruis van Verdienste krijgen zodra we worden erkend als de ontdek-kers van Thule. Heren, laten we daarop nog eens drinken.'

Diezelfde middag verscheen in Gothab een extra nieuwsbulletin:

'Armina-Dottir, Konega van Thule, laat bekendmaken dat haar doodgewaande echtgenoot Rajo werd opgespoord in de wildernis van het Fjorelgebergte en zich vrijwillig opnieuw bij haar gezin heeft gevoegd. Armina-Dottir laat weten zeer verheugd te zijn over de terugkeer van haar man.

Verder maakt Armina-Dottir bekend dat de in de stad Gothab verschenen vreemdelingen, ook wel genoemd De Badeners, een poging hebben gedaan haar met haar hele gezin te ontvoeren. Doortastend optreden heeft deze boze plannen verijdeld. De Konega en haar familie zijn intussen veilig in de hoofdstad aangekomen.

Bewezen is hiermede dat De Badeners voortkomen uit een cultuur die is ge-worteld in hebzucht en gewelddadigheid. De oorzaak van deze mentaliteit moet gezocht worden in het feit dat het Groot Badense Rijk, gelegen in een werelddeel dat Europa heet, uitsluitend door mannen wordt bestuurd. Om die reden heeft Armina-Dottir verklaard niets te voelen voor nauwere betrekkingen met de inwoners van dit Badense Rijk. De verschillen in opvatting, wereldbeschouwing en cultuur zijn te groot om overbrugd te kunnen worden. De Badeners vormen een gevaar voor het land Thule en de Konega zal daarom binnenkort passende maatregelen nemen om dit gevaar te bezweren.

Geschreven in opdracht van Armina-Dottir, Konega van Thule op de zeven-tiende dag van de tweede zomermaand in het jaar 612 S.H.'

Grote pakken met dit bulletin werden in alle vertrekkende zeilschepen geladen om naar de verste uithoeken van Thule te worden verzonden. Koeriers op taaie kleine paarden reden ermee naar dorpen en steden in het binnenland. De nuchtere stijl van de boodschap en de verzekering dat de Konega maatregelen zou nemen hadden tot gevolg dat de Thulenen die het lazen zich niet bezorgd maakten. Hun vertrouwen in hun staatshoofd was onbegrensd.

De enigen die zich — vele dagen later — even achter de oren krabden bij het lezen van het bulletin waren de mannen die in de kolen- en goudmijnen van Midden-Thule zwoegden. Vele van hen waren getekend met een strafstempel. Wat hun betrof mochten de Badeners in de mijnen komen werken.

De volgende ochtend meldde zich in de galerij van het paleis een zeer verdrietig meisje. Ze hield het nieuwsbulletin in de hand en de inkt was gevlekt door haar tranen. Met dringende stem vroeg ze de Konega te spreken en toen die bezet bleek smeekte ze om bij Christian te worden toegelaten. Zodra deze hoorde dat een jong meisje, Nanora geheten, hem wilde spreken dacht hij:

'Misschien brengt ze een boodschap van Thura.'

Hij legde zijn boek neer en liep naar de voorgalerij. Daar stond Nanora tegen een pilaar te huilen.

'Dag,' zei Christian. 'Wat kan ik voor je doen?'

'Bent u Christian, de zoon van Armina-Dottir? O, wilt u me helpen?'

'Kom mee,' zei de jongen en hij nam het meisje mee naar zijn kamer. Nanora droogde haar tranen, hief het blad papier dat ze in de hand hield omhoog en zuchtte schokkend.

'Dit... dit bulletin,' begon ze haperend.

'Ja?'

'Het is niet waar!'

'Wat is niet waar?'

'De Badeners zijn niet gemeen. Ze vechten niet en vermoorden geen mensen.

Ik... ik ken een van de matrozen en hij is een lieve jongen. Hij... ik...'

Nadenkend bekeek Christian het snikkende kind. Ja, een kind nog. Veel ouder dan hijzelf kon ze niet zijn.

'Vertel me meer,' zei hij zacht.

Nanora vertelde over matroos derde klasse Erich Winkelstein, hoe ze eerst zijn knappe gezicht had opgemerkt, daarna zijn goede figuur en hoe ze hem had aangesproken, half uit nieuwsgierigheid, half omdat hij haar zo goed beviel. En o, hij was zo meegevallen! Nooit eiste hij iets van haar dat zij niet wilde. Nooit

maakte hij ruzie of probeerde de baas over haar te spelen. Ze pasten goed bij elkaar en hun vriendschap was echte liefde geworden. Ze was zo gelukkig geweest — tot gisteren, toen ze het bulletin las en ontdekte dat alle Badeners schurken werden genoemd, terwijl haar Erich juist zo aardig en zacht was.

Christian knikte langzaam. Hij moest opeens denken aan de Brit William Hunter: een rauwe kerel, doordrenkt van mannelijk zelfbewustzijn en toch niet onsympathiek. Troostend legde hij een hand op Nanora's schouder.

'Ik weet het, meisje. Niet alle Badeners zijn ellendelingen. Ze zijn met minstens vijftig man en overal waar je vijftig mensen bij elkaar zet zitten er goeden en slechten onder. Jij hebt één van de goeden ontmoet, misschien wel de aardigste van allemaal. Dat is toch geen reden om zo verdrietig te zijn?'

'Ja maar,' riep Nanora vertwijfeld, 'het schip van de Badeners staat op het punt om te vertrekken! Erich heeft het me verteld. De bemanning mag al niet meer aan land komen. Plotseling zijn alle verloven ingetrokken. Maar Erich wilde me nog één keer zien om afscheid te nemen en vannacht is hij stiekem overboord geklommen en naar de haven gezwommen. Hij kwam helemaal uitgeput bij ons huis aan en vertelde ons dat de BADENFELDER spoedig naar haar eigen land teruggaat. Toen heb ik hem gezegd dat hij bij ons moest blijven. Ik wil mijn Erich niet verliezen! Hij bleef, maar hij staat doodsangsten uit want hij is bang dat zijn ouders in Baden last krijgen als hij van het schip de-serteert. Zo noemde hij dat: deserteren. Ik versta dat woord niet al begrijp ik wel zo'n beetje wat hij ermee bedoelt. Vindt u dat niet vreemd, dat zijn ouders gestraft kunnen worden omdat *hij* is weggelopen? Dat kan toch niet. Die mensen weten van niets en hebben geen kwaad gedaan.'

'Waar is die Erich nu?'

'Nog steeds in ons huis. Papa heeft aangeboden hem terug te roeien naar de B A D E N F E L D E R , maar mama zei: "Nee, de jongen blijft hier. Nanora heeft hem verkozen en dat is voor mij voldoende." Dat was lief van mama maar nu is Erich helemaal in paniek. Hij zegt: als de kapitein naar hem laat zoeken en hem vindt dan zal hij doodgeschoten worden omdat hij zonder toestemming het schip heeft verlaten. Zoiets kan toch helemaal niet?'

'Bij de Badeners kan alles,' zei Christian bitter.

'Daar! Nu zegt u het ook al: de vreemdelingen deugen niet. Maar Erich is een

goede jongen en toch ook een Badener. O Christian, wat moeten we doen?

Kunt u ons helpen, kan de Konega ons helpen? Erich en ik — we houden echt van elkaar en hij is wanhopig. Hij wil niet weg en hij kan niet blijven...'

Christian, hoezeer hij met het meisje meevoelde, werd door iets anders beziggehouden.

'Weet je zeker dat de BADENFELDER elk ogenblik kan vertrekken?'

'Erich zegt het, en het blijkt uit alles. De verloven van de bemanning zijn ingetrokken, de pompen werken op volle kracht om water in te nemen, alles aan boord wordt nagekeken en opgepoetst en de bootsman is erg vrolijk; hij verlangt naar huis, zegt Erich.'

Christian dacht snel na. 'Ben jij het enige meisje in Gothab dat verliefd werd op een Badense matroos?'

'O nee, er zijn er meer. Ik zei toch al, er zijn bijzonder aardige jongens bij. Of die meisjes ook met een Badener willen trouwen weet ik niet. Ik wel. Ik wil mijn Erich niet verliezen. Ik zou zo vreselijk ongelukkig zijn.'

'Werk je of ga je nog naar school?' vroeg Christian zacht.

'Ik werk op de Roneweverij, al meer dan een jaar.'

Een heel gewoon meisje uit het volk, dacht hij, maar ze heeft een hart vol liefde en het diepe verlangen zich met de man van haar keuze te verenigen. Wat dat betreft zijn alle mensen gelijk: Konega of volkskind... O Thura...

'Luister,' zei hij snel, 'jij blijft even hier, ik ga naar de Konega. Zij moet hiervan op de hoogte gesteld worden. Ze zal boos zijn omdat ik haar kom storen, maar het is belangrijk wat je me vertelde.'

Hoopvol keek Nanora hem aan. Blauwe ogen, blond haar — een kind van Moeder Aarde. Christian glimlachte tegen haar en stond op.

'Het kan een poosje duren, dus word niet ongeduldig. Blijf je hier op me wachten?'

'O ja, ja...'

'Tot straks dan.'

Hij rende door de gangen naar de achterzijde van het paleis waar Armina-Dottir haar werkvertrekken had. De Konega was niet alleen. Bij haar waren Hannah-Dottir, Faruna, de stadsbestuurster van Gothab, Halda, de vertegenwoordigster van het gewest en Hartrud, de havenmeesteres.

Armina-Dottir keek fronsend op toen Christian de werkkamer binnenviel.

'We zijn in bespreking!'

'Mama, groot nieuws! De BADENFELDER staat op het punt te vertrekken. De Badeners willen terug naar huis.' Hijgend vertelde hij over Nanora.

'Dat moeten we voorkomen,' zei de Konega onmiddellijk. Hannah-Dottir verbleekte, Faruna, Hartrud en Halda staarden de Konega ontzet aan.

'We moeten dat schip tegenhouden,' vervolgde Armina-Dottir zonder te letten op hun ontsteltenis. 'Ik wil niet dat één Badener die in Thule is geweest nog ooit in zijn thuisland arriveert. Want als dat gebeurt krijgen we hier binnen enkele weken de hele Badense vloot voor de deur en is het met Thule gedaan. Kijk niet zo verschrikt, zusters, ik weet wat ik zeg. We moeten de fjord afsluiten zodat de BADENFELDER de zee niet kan bereiken.'

Christian schudde het hoofd.

'Dat kan niet, mama. Het schip is uitgerust met kanonnen, daarmee kunnen ze elke versperring kapot schieten. Ik ben er aan boord geweest en heb ze gezien. Die kanonnen zijn nog honderdmaal gevaarlijker dan de handwapens die ze hebben. Ze kunnen er heel Gothab mee vernielen.'

'Toch zal ik hen tegenhouden,' zei Armina-Dottir beslist. 'In het Groot Badense Rijk mogen ze niets over ons te horen krijgen.'

'Al die mensen hier houden?' fluisterde de havenmeesteres. 'Hoe wreed...'

'Vele van die mannen zullen vrouwen en kinderen hebben,' vulde Halda aan.

'Ik weet het, ik weet het,' viel de Konega ongeduldig in. 'Denken jullie dat ik zoiets voor mijn plezier doe? Het ís wreed en gemeen. Die mensen kunnen het niet helpen dat ze dienst doen op een schip dat ons toevallig heeft ontdekt. Maar terwille van Thule moet ik de BADENFELDER tegenhouden en vernietigen.'

'Hoe?' vroeg Hannah-Dottir.

'Het schip is van staal gebouwd, met onze werktuigen kunnen we daarin geen gaten maken,' zei Hartrud.

'Thura!' riep Christian.

'Wat?'

'Thura weet het. Ze was erbij toen ik de BADENFELDER bezocht en er overal mocht rondkijken. Later zei ze tegen me dat ze wist wat de zwakke plek van het schip was. O mama, ze is zo slim, ze heeft zoveel inzicht. Zij kan u helpen een goed plan te ontwerpen.'

'Een leerling-kapitein?'

'Thura is het slimste meisje dat ik ooit heb ontmoet,' zei Christian trots.

'Ik weet dat je van dat kind onder de indruk bent,' antwoordde zijn moeder nuchter, 'maar of zij ons werkelijk zal kunnen helpen moet nog blijken.'

'We kunnen dwars over de fjord heen een versperring van schepen leggen,'

meende Hartrud.

'Dat zal niets uitrichten,' riep Christian, 'de kapitein van de BADENFELDER zal die versperring uit elkaar laten schieten. Mama, tante Hannah, jullie vergeten steeds maar die kanonnen. Of de kapitein laat zijn vuurmonden op de stad richten en verwoest honderden huizen met mensen en dieren. Hun vernietigingsmogelijkheden zijn zo groot, ze hebben zo veel wapens en... en... ik weet dat Badeners nooit aarzelen om van die wapens gebruik te maken.'

Armina-Dottir klemde haar handen ineen.

'Ik besef dat het moeilijk zal zijn en ons heel wat zal kosten,' sprak ze ernstig.

'Toch moet het. Geloof me zusters, iets als ons nu overkomt is al eens eerder gebeurd. Vele eeuwen voor de Grote Ramp ontdekten de Europeanen nieuw, onbekend land, waar volkeren woonden met een andere cultuur en een andere levenswijze. De Europeanen vernietigden die volkeren, namen hun het land af en maakten er een tranendal van! Kijk niet zo ongelovig, Christian, het is geen zinloze overlevering waarvan ik spreek.'

'Dus u wist van... van het bestaan van Europa? En van het Groot Badense Rijk?' stamelde de jongen.

'Nee. Het Badense Rijk bestond niet in de tijd waarvan ik spreek. Europa wel, als werelddeel. Het was verdeeld in vele kleine staten en de mensen uit één van die landen ontdekten wat zij De Nieuwe Wereld noemden. Een wereld die zij binnen twee generaties totaal vernietigden. Dat zal ook het lot van Thule worden als het bericht over ons bestaan doordringt tot de Europeanen. Daarom moeten wij de Badeners beletten naar huis te gaan, hoezeer dat ook in strijd moge zijn met onze dierbaarste principes.'

Ze sprong op, haar ogen schitterden.

'Aan het werk, zusters! Er moet snel georganiseerd worden. Christian, jij waarschuwt je vader en Anouk en vraagt hun hier te komen. Stel het meisje dat je boodschap kwam brengen gerust en kom dan ook weer hier. Nee, ga die Thura halen.'

Opgewonden rende Christian het werkvertrek uit, deed wat hem was opgedragen en haalde toen een paard uit de stallen.

Als het nog maar niet te laat was...

Ofschoon de ZEEAREND nog in de haven lag — ze zou over twee dagen uitvaren — was Thura niet aan boord. Ze had haar vrije dag. Maar waar ze heen gegaan was wist de kapitein niet.

Christian dacht na. Waar zou hij haar kunnen vinden?

'Ik denk,' zei Herta, de leerling-kapitein, 'dat ze naar de tempel is gegaan. Ze zag er uit alsof ze het nodig had een poosje alleen te zijn. Ik zou haar maar niet storen.'

Christian verspilde verder geen tijd, sprong weer in het zadel en draafde naar de tempelheuvel. En daar was Thura! Ze stond in gedachten verzonken voor de bloemensteen in zwijgend gesprek met Moeder Aarde. Er waren nog twee mensen die stil op een van de banken zaten en zich lieten vollopen met rust, stilte en schoonheid.

Christian ging naast het meisje staan, greep haar bij de hand en voelde haar schouder tegen de zijne. Hij staarde naar de halfuitgewiste letters die in de steen gebeiteld waren en opnieuw viel hem de geheimzinnigheid ervan op.

Waarom een inscriptie in juist deze steen?

DE KINDEREN VAN MOEDER AARDE ZULLEN THULE BEWA-

REN.

Allicht, dacht hij verstoord. Wij zijn allemaal haar kinderen en we willen niets liever dan de ongereptheid en welvaart van Thule vasthouden. Daaraan hoeft niemand ons te herinneren.

Thura begon plotseling te spreken:

'Ik vraag me steeds maar af wat die woorden betekenen.'

'Precies wat er staat,' meende Christian. 'Thura, liefste, ik moet je iets vertellen. Laten we gaan zitten.'

Met de armen om elkaar heen liepen ze een eindje verder, gingen zitten in het gras, met uitzicht op de stad. Christian wees naar de grauwe romp van de BADENFELDER, ver weg in de fjord.

'Ze willen vertrekken, heel spoedig. Misschien vandaag al. Mama wil dat vertrek verhinderen. Ik heb haar verteld dat jij de zwakke plek van dat schip kent. De moeilijkheid is echter: we weten niet wanneer ze zullen wegvaren.

Het kan elk ogenblik zijn en...'

'Niet vandaag,' zei Thura kalm, 'want de vuren branden nog niet.'

'De vuren?'

'De BADENFELDER is een stoomschip, daarom hebben ze zoveel water en brandstof nodig. Huding heeft me dat toen allemaal uitgelegd. Als ze willen gaan varen moeten ze eerst urenlang de vuren stoken om het water in de ketels tot kookpunt te brengen. Pas als de druk in de ketels hoog genoeg is, kunnen ze vertrekken. Ze moeten heel zuinig zijn met hun brandstof, omdat de bunkers al halfleeg zijn. Vanochtend vroeg zijn tien Badeners in sloepen naar de andere kant van de fjord gegaan om daar bomen om te hakken, zonder on-ze toestemming. Nu zijn ze al uren bezig grote houtblokken naar hun schip te brengen — blijkbaar om hun geslonken kolenvoorraad aan te vullen. Met hout kun je die vuren natuurlijk ook stoken, het brandt alleen sneller op en dus heb je er veel van nodig. Daarom geloof ik niet dat ze vandaag weggaan —

op zijn vroegst morgenochtend. Zodra je rook uit die schoorsteenpijp ziet komen kun je er zeker van zijn dat ze een paar uur later zullen uitvaren.'

'Zie je wel, jij weet veel van dat schip. Je moet mijn moeder helpen een plan te maken om hen tegen te houden.'

Thura glimlachte een beetje beverig. Durfde ze niet?

'Mama wil een blokkade over de fjord heen leggen zodat het schip de zee niet kan bereiken. Ik heb haar gezegd dat het zinloos is, want de BADENFELDER

kan binnen een uur die blokkade aan flarden schieten. Maar mama...'

'Stil,' zei Thura. 'Ik moet even nadenken.'

Christian wachtte ongeduldig, met het gevoel dat de tijd drong.

'Juist,' zei Thura daarna opeens. 'Ik geloof dat ik het heb. Ik weet nu wat het opschrift op de steen betekent.'

' ? '

'De kinderen! Natuurlijk de kinderen. Badeners houden toch ook van kinderen, niet?'

'Dat wel, maar...'

Thura sprong op en sjorde aan zijn arm.

'Kom mee. Ik heb wel zes ideeën om die kerels tegen te houden. Snel, naar je moeder. Zal ze naar me willen luisteren?'

'Ze *moet* naar je luisteren!'

Christian floot zijn merrie, hielp het meisje in het zadel en sprong er zelf achterop. Zo snel het dier hen dragen wilde keerden ze terug naar het paleis.

Aan boord van de BADENFELDER ging kapitein Semmel te keer als tien duivels.

'Vier man verdwenen?' schreeuwde hij razend, 'en dat vertel je me nu pas?'

'Ik dacht dat ze uit zichzelf wel zouden terugkomen, kapitein,' sidderde de bootsman. 'Het zijn allemaal jongens die aan de wal een vriendinnetje hebben en toen u gisteren plotseling de verloven introk kwam dat nogal onverwachts voor die mannen. Het ziet ernaar uit dat ze vannacht naar de wal zijn gezwommen om naar die meisjes toe te gaan — ik denk om afscheid te nemen.

Maar geen van de vier is tot nu toe teruggekomen. Zal ik hen laten opsporen?'

'Geen tijd,' snauwde de kapitein. 'Als we morgenochtend willen vertrekken hebben we elke man nodig voor het innemen van hout en water. Vervloekt, wat voor aantrekkelijks heeft dit land dat mijn manschappen beginnen te deserteren? Een land dat door stomme wijven wordt geregeerd, nota bene! En daarin duiken die dwazen onder omdat ze niet terugwillen naar het Badense Rijk.'

'Dit is wel een mooi land, kapitein.'

'Maar zo achterlijk als de kont van een varken!'

'Terwijl ze hier niet eens varkens hebben,' zei de bootsman in een lamme poging om met een grapje de woede van zijn kapitein te bezweren. Het grapje viel verkeerd: Semmel brieste.

'Roeiboot aan bakboord!' riep de dekwacht. Semmel liet de bootsman staan en gaf bevel de scheepstrap uit te zetten, daarna boog hij zich hoopvol over de reling. Naast hem verscheen luitenant Kolbe en ook professor Kunz kwam aanlopen.

Maar het waren niet de vier spijbelaars. Het was een witte Thuleense roeiboot en er zaten twee mensen in. Anouk en — zag hij het goed? — een kind.

Daar is die ellendige sportheld weer, dacht Kunz. De man van de mooiste vrouw van Thule, met zijn dochtertje. Wat moeten ze nou weer?

Even later stonden de twee bezoekers op het dek. Luitenant Kolbe keek vertederd neer op het kind. Wat een schatje! Ze leek op haar moeder: dezelfde lange goudkleurige krullen, grote diepblauwe ogen, een fijn, regelmatig gezichtje. Later zou ze zeker zo mooi worden als Hannah-Dottir. Zo'n verrukkelijk poppetje moest je kunnen meenemen naar huis om het de Egon cadeau te doen als speelkameraadje voor zijn zoontje, dacht hij.

'Goedendag kapitein,' zei Anouk met zijn gewone opgewektheid. 'Maakt u het goed?'

' O geweldig,' gromde Semmel. 'Waaraan heeft de B A D E N F E L D E R de eer van uw bezoek te danken?'

De ironie droop uit zijn stem. Anouk liet zich er niet door van zijn stuk brengen.

'Uw mannen zijn weer eens bezig onze wetten te overtreden,' zei hij vrolijk.

'Ze hakken een stuk helling kaal aan de andere kant van de fjord, recht tegenover de stad. Dat mag natuurlijk niet, zeker niet als ze niet meteen nieuwe jonge boompjes planten.'

'Dat hout hebben we nodig,' antwoordde Semmel onwillig.

'Dan had u er toch om kunnen vragen?' zei Anouk vriendelijk 'U kent onze bereidwilligheid om te helpen.'

'Ik vraag niks meer, ik neem,' snauwde Semmel, nog altijd vreselijk uit zijn humeur vanwege de deserteurs. 'Is dat alles wat u me te zeggen heeft?'

'Nee. De Konega laat vragen of het waar is dat u spoedig gaat vertrekken en of u haar wilt zeggen wanneer dat dan zal zijn.'

'Zo gauw we er klaar voor zijn.'

'Mooi. En wanneer is dat?'

'Heel gauw.'

Kleine Berthe stond naar de professor te kijken, maar die lette niet op het kind. Hij zag alleen Anouk.

Waarom heb ik eigenlijk zo'n hekel aan die vent, dacht Kunz. Hij is altijd vriendelijk tegen me geweest en toch kan ik hem niet uitstaan.

'Kijk,' zei de jonge man, nog altijd zeer opgewekt, 'ik ben zelf ook jarenlang zeeman geweest en daarom moet ik u waarschuwen. Op welk moment u wilt vertrekken is natuurlijk uw zaak, maar het zou verstandig zijn dat wél op klaarlichte dag te doen. Zoals u ook bij daglicht de fjord binnenkwam. Er zitten namelijk een paar gemene ondiepten in de Sundrefjord, verzonken rotseilandjes bijvoorbeeld. Onze schippers kennen de verraderlijke plekken. U

kent ze niet en als u in het donker wegvaart zou de BADENFELDER wel eens flinke schade kunnen oplopen of zelfs lek stoten. En u weet: wij zijn technisch niet zo ver gevorderd dat we uw schip zouden kunnen repareren.'

'Ik stel uw bezorgdheid op prijs,' antwoordde Semmel stijfjes, 'maar ze is overbodig. We vertrekken morgenochtend vroeg.'

'We willen u ook wel een loods ter beschikking stellen,' vervolgde Anouk. 'In Gothab zijn zeevrouwen genoeg die precies weten hoe een tamelijk lomp schip met een flinke diepgang de gevaarlijke plekken kan vermijden.'

'Een vrouw zeker!'

'Allicht,' knikte Anouk stralend. Zijn eeuwige opgewektheid schraapte over Kunz' zenuwen. Die vent staat ons voor de gek te houden, dacht hij woedend.

'Sedert wanneer is de Konega zo bezorgd voor ons welzijn?' vroeg hij hatelijk.

Anouk knikte de professor vriendelijk toe.

'U weet toch dat Thulenen voor ieders welzijn bezorgd zijn?'

'Ik heb er niet veel van gemerkt dat de Thulenen ons mochten,' zei Kunz zuur.

O, hoe haatte hij die prachtige jonge vent met zijn brede schouders, knappe smoelwerk en eeuwige glimlach!

'Hoor eens,' bromde Semmel, 'ik ben zonder loods de fjord binnengekomen en ik zal er ook zonder loods weer uitgaan. Ik moet geen vrouwen aan boord.

Die brengen alleen maar ongeluk.'

'Zoals u wilt.'

'Was dat alles?' vroeg Semmel ongemakkelijk.

'Jawel kapitein. Behalve dan dat ik u namens de Konega een behouden thuisvaart toewens.'

'Dank u.'

Anouk schonk hun allemaal nog eens een stralende glimlach en nam zijn dochtertje bij de hand.

'Kom Berthe. Neem maar afscheid van Kunz, want je zult hem niet meer zien.'

Gehoorzaam knikte het kind de professor toe. Ofschoon het gesprek in het Kanadeens was gevoerd scheen ze het wel min of meer verstaan te hebben.

Sedert een jaar kreeg ze daarin les van Kimora.

'Dag,' zei ze zacht.

Ze daalden samen de scheepstrap af, namen plaats in het witte bootje. Anouk wuifde nog een keer, greep de riemen en stootte af. Met krachtige slagen roeide hij naar de haven.

Semmel, Kunz en Kolbe keken hen na.

Domme, sentimentele Thulenen, dacht de kapitein, met hun gezeur over dierenbescherming en geen bomen omhakken omdat de groene blaadjes zo mooi zijn. En geen vis vangen, dan doe je die arme beesten pijn. Kinderen zijn het... allemaal. En knettergek.

Over een week ben ik thuis, dacht hij, plotseling opgemonterd. En over een jaar

is er geen Konega van Thule meer. Dan is dit reusachtige groene eiland, het grootste ter wereld, een deel van het Groot Badense Rijk.

Rijk... ja, we zullen er allemaal rijk van worden!

Hij grijnsde van oor tot oor.

21 Het vertrek

Professor Kunz was naar zijn hut gegaan en keek naar de vele, dichtbeschreven bladen papier die op zijn bureautje lagen. Zijn rapport over Thule voor de Egon.

Morgen zou hij Thule achter zich laten en terugvaren naar het Badense Rijk.

Terug naar het dorre Europa, het stuivende zand, de droge vlakten, terug naar de omgewoelde heuvels, de armetierige akkers en het magere vee. Terug naar een beschaving die niemand gelukkig maakte. O, hij zou het groene Thule missen, de frisse regenbuien, de zingende wouden, de miljoenen vogels en het heldere water. Kon hij nog maar één keer in het stralende zonlicht naar het witte tempeltje klimmen, vanwaar je zo'n schitterend uitzicht had op de fonkelende fjord, op het golvende landschap achter de stad, op de verre bergen met hun glinsterende sneeuwdek! Woedend schoof hij de papieren van zich af.

'Dit is toch te gek,' prevelde hij tegen zichzelf. 'Ik heb nu al heimwee naar Thule!'

Ik keer terug met een rapport dat een sensatie zal veroorzaken, dacht hij. Ik zal door onze geëerbiedigde Egon in hoogsteigen persoon worden ontvangen en worden volgehangen met medailles en ordetekenen. De admiraal zal mij de hand drukken en mij feliciteren met mijn ontdekking van Thule. In heel het Badense Rijk zal mijn naam een begrip worden; miljonairs zullen erom vechten om mij te gast te krijgen. De wereld ligt voor mij open! Verhip, waarom kan ik dan wel janken van ellende? Ik ga naar huis! Ja, maar naar een huis waar niemand op mij wacht, naar jaloerse collega's en onnozele studenten. Nee! Als de Egon mij een beloning aanbiedt zal ik hem vragen mij gouverneur van Thule te maken. Die laatste gedachte maakte hem weer een beetje blij. De toekomst zag er rooskleurig uit.

Het duurde echter lang die avond eer hij in slaap kon komen en toen hij eindelijk sliep kreeg hij een wonderlijke droom. Hij droomde dat hij op een bruine hengst naast Hannah-Dottir reed, dwars door golvend groen heuvelland en dat ze hem uitdaagde tot een wedren. Meteen gaf ze haar witte paard de sporen en hij galoppeerde achter haar aan zonder dat hij haar kon inhalen.

Haar lange blonde haar woei los over haar rug, haar paard scheen vleugels te

hebben gekregen en inderdaad: eensklaps verhief het dier zich van de grond en verdween in de blauwe hemel, Kunz verdrietig, eenzaam en machteloos achterlatend. En toen was daar ook opeens Anouk (Kunz zat niet meer op een paard maar stond bij een bruisende rivier) en Anouk lachte zijn zonnige lach. 'Neem nog een perzik, Kunz,' riep hij. De kleine Berthe-Dottir danste op zijn schouders en riep: 'Poes, poes, kom dan,' terwijl luitenant Kolbe midden in de rivier lag en worstelde met de sterke stroom. Maar Anouk bleef lachen en vroeg:

'Wilt u koffie of thee bij uw ontbijt?'

Met een schok ontwaakte de professor. Naast zijn kooi stond de hofmeester, die hem er timide op attent maakte dat het buiten al ochtend was. Daarna herhaalde hij zijn vraag: 'Wilt u koffie of thee bij uw ontbijt?'

'Koffie,' gromde Kunz, beschaamd over zijn droom. Een half uur later verscheen hij gekleed en geschoren aan dek. Gothab leek nog te slapen, het witte tempeltje op de heuvel gloeide rozig op in het eerste licht, op de kade roerde zich nog niets. Kunz wreef zijn ogen nog eens uit en staarde niet zonder verbazing naar de haven, die opvallend leeg leek. Kapitein Semmel stond op de brug, met Kolbe naast hem en gaf zijn bevelen aan de machinekamer. Uit de pijp van de BADENFELDER steek dikke zwarte rook op. Het schip lag al twee uur op stoom.

Kunz greep naar zijn verrekijker om voor de laatste maal de stad van dichtbij te zien. De stilte op de kade, de leegte van de haven bevreemdden hem. Waar was iedereen? Waarom stonden er geen mensen op de steigers om de BADENFELDER te zien vertrekken? Thulenen stonden gewoonlijk vroeg op, maar nu schenen ze allemaal nog te slapen. Toch niet. Op de kronkelwegen achter de stad reden een stuk of wat zwaar beladen wagens, op weg naar het binnenland. Maar ofschoon er genoeg wind was, zoals elke ochtend, stonden alle molens stil. Het leek wel zondag — en Kunz wist dat Thulenen niet aan zondagsrust deden.

Vreemd, heel vreemd.

Professor Kunz liet zijn kijker zakken en liep naar het voordek, waar de bootsman zijn bevelen stond te geven aan de matrozen. Ratelend werden de ankers opgehaald, de schroef geselde het water van de Sundrefjord.

'Halve kracht vooruit,' seinde kapitein Semmel met de telegraaf.

Langzaam kwam de BADENFELDER in beweging, zorgvuldig het midden van de fjord aanhoudend. Kunz voelde het schip onder zijn voeten trillen. Opgewonden keek hij naar de bocht...

Het schip draaide bij, begon de bocht te ronden.

Plotseling viel zijn mond open.

Een halve mijl voorbij de bocht lag midden in de fjord een eilandje. Hij herinnerde zich dat van ruim een maand geleden. Maar nu lag links van het eiland, rijdend voor hun ankers een hele rij schepen, flank aan flank. Vrachtvaarders, rivierschepen, zelfs kleine plezierjachten lagen daar, met gereefde zeilen, een lange rij deinende masten en boegsprieten.

Aan de rechterzijde van het eilandje was niets dan een smalle strook open water. Kapitein Semmel had het natuurlijk ook gezien en hij brulde: 'Stop, stop!

Volle kracht achteruit!'

Even later lag de BADENFELDER stil.

Kunz rende naar de brug, waar de kapitein stond te tieren, met een stomverbaasde Kolbe naast hem.

'Vervloekt, ze hebben de uitgang gebarricadeerd!'

'Dat moet dan in de loop van de nacht gebeurd zijn,' mompelde de professor en hij herinnerde zich de plotseling zo lege haven.

'Willen ze niet dat wij vertrekken?' vroeg Kolbe zich hardop af.

'Daar lijkt het veel op. De smerige huichelaars! Wensen ons een behouden thuisvaart en zorgen er daarna voor dat we de zee niet kunnen bereiken. Je zou ze stuk voor stuk de nek moeten omdraaien.'

'Aan de andere kant van het eiland ligt geen blokkade,' wees Kolbe.

'Ze denken zeker dat ik zo stom zal zijn daarlangs te varen. Je kunt er donder op zeggen dat we dan onherroepelijk aan de grond lopen.'

'Zou het?' vroeg Kolbe twijfelend. 'Waarom zouden de Thulenen ons de terugkeer naar het Badense Rijk willen verhinderen?'

'Om te zorgen dat mijn rapport de Egon nooit bereikt,' antwoordde de professor grimmig.

'Wat doen we nu?' wilde Kolbe weten.

'Doorvaren,' gromde Semmel. 'Met onze stalen boeg als een mes door de versperring heenrammen.' Zijn hand ging al naar de hendel van de telegraaf.

Kunz tuurde weer door zijn kijker en schrok.

'Nee kapitein, wacht! Kijkt u zelf eens.'

'Wat is er? Hebben ze soms kanonnen?' vroeg Semmel ongerust en bracht de kijker naar zijn ogen. Toen vloekte hij nog luider.

Op elk zeilschip van de barricade dansten kinderen. Ze sprongen en zwaaiden en lachten alsof ze een uitstapje maakten. Vrouwen zag hij ook, die met de kinderen spelletjes deden, een kring vormden, waarschijnlijk liedjes zongen.

'Kinderen,' mompelde hij verbluft, 'en vrouwen. Verroest, ik had het kunnen weten. Wie het met Thulenen aan de stok krijgt moet tegen vrouwen vechten.

O vervloekt!'

'Dat meisje dat gisteren met Anouk aan boord kwam is er ook bij,' rapporteerde Kolbe, die nu ook van zijn verrekijker gebruik maakte.

Professor Kunz hapte even naar adem. De kleine Berthe-Dottir! Die werd, ofschoon ze misschien was voorbestemd de troonopvolgster te worden, zomaar blootgesteld aan de woede van kapitein Semmel en de kanonnen van de BADENFELDER! En met haar honderden andere kinderen. Waren de Thulenen nu helemaal krankzinig geworden?

Radeloos tuurden de drie mannen op de brug naar de versperring. Tientallen prachtige schepen lagen daar, met slanke boeg, verhoogde achterstevens en gebeeldhouwde versieringen. Zonde om ze tot brandhout te schieten.

Toch zou Semmel daartoe het bevel hebben gegeven als niet...

Eerste machinist Huding, verbaasd over de vreemde bevelen die hij had gekregen, kwam naar de brug klimmen.

'Wat is er aan de hand? Kunnen we niet...' begon hij en toen viel hij stil. De stroom in de fjord dreef de stilliggende BADENFELDER heel langzaam dichter naar de blokkade toe. Zelfs zonder verrekijker konden ze nu duidelijk de dansende en zingende wezentjes zien, die zich allemaal kostelijk schenen te amuseren.

'Misschien,' zei Kolbe hoopvol, 'is dit een Thuleens feest, een plechtigheid waarvan wij niets begrijpen. Misschien is die vrije vaargeul wel goed bevaarbaar en kunnen we daardoor gewoon naar zee opstomen.'

'Goed, zet een sloep uit met luitenant Parzel en vier man en zeg hem, die doorgang te onderzoeken. Ik moet weten hoe diep het daar is en of er geen rotsen onder water zitten waarop we lek kunnen stoten,' commandeerde Semmel.

'Aye, aye, kapitein.'

Kolbe verliet haastig de brug.

'Denkt u,' vroeg de professor, 'dat de Konega weet wat er hier gebeurt?'

'Beslist.'

'Maar gisteren nog stuurde ze Anouk met het aanbod ons een loods mee te geven.'

'Wel wetend dat we dat aanbod zouden afslaan,' gromde de kapitein.

Zou het? dacht Kunz. Begrijpt de Konega zoveel van ons dat ze precies weet hoe we reageren op allerlei situaties _ terwijl we in haar ogen toch heel vreemde, onlogische wezens moeten zijn?

Ze zagen de sloep met vier matrozen en tweede luitenant Parzel het eilandje naderen. De boot verdween achter een uitstekend stuk rots.

'Die vaargeul is breed genoeg voor de BADENFELDER,' meende kapitein

Semmel. 'Als hij nu ook diep genoeg is...'

'En als dat niet het geval blijkt te zijn?' vroeg Kunz.

'Dan... dan... verroest, ik kan toch niet op vrouwen en spelende kinderen laten schieten! Donder en bliksem, zoiets kan niemand van mij verwachten.'

Hij schudde zijn vuist in de richting van de blokkade.

'Jongetjes, meisjes... kijk nou toch, ze wemelen over de dekken. Dat rotwijf van een Konega rekent er gewoon op dat wij niet tegen kinderen zullen vechten. O, ik wou dat ik haar in mijn handen had, wat zou ik knijpen! Wat moeten we nou in zo'n situatie? Waar blijft Parzel nou toch! Zo lang hoeft het niet te duren om een vaargeul te onderzoeken...'

Hij raasde, tierde, machteloos met de armen om zich heen zwaaiend. Professor Kunz zei niets. Hij dacht aan zijn rapport over Thule, beneden in zijn hut.

Het rapport dat hem roem, rijkdom en geluk moest brengen.

Ze wachtten op de terugkeer van luitenant Parzel. Een uur, twee uur... De zon steeg hoger, brandde op het dek van de BADENFELDER. Wat was er met de luitenant gebeurd?

Door zijn kijker bestudeerde Semmel ongeduldig het eilandje. Liepen daar mensen rond? Nee, niets bewoog zich. Hij stuurde Huding terug naar de machinekamer en liet konstabel Kantwerk bij zich komen: de man die verantwoordelijk was voor de dekkanonnen.

'Zie je die versperring van zeker twintig zeilschepen, konstabel? Denkt u die binnen een half uur aan flarden te kunnen schieten?'

De kalme onderofficier trok een laatdunkend gezicht.

'Als het moet binnen een kwartier, kapitein.'

'Maar heb je gezien dat op elk van die schepen tientallen kinderen aan het spelen zijn? Hier, gebruik mijn kijker maar.'

'Kinderen?' stamelde de man onthutst. Hij bracht de kijker naar zijn ogen, slikte,

slikte nog eens.

'U hebt gelijk, kapitein. Vrouwen en kinderen... en geen man te bekennen.'

Hij gaf de kijker terug en ging in de houding staan. 'Maar als u mijn kanonniers bevel geeft te richten en te vuren dan doen ze dat, kapitein, zonder te vragen wie er getroffen zal worden.'

'Ja drommels, dat weet ik. De bevelen zullen ze wel uitvoeren. Maar wie moet dat bevel geven? Wie draagt hier de verantwoordelijkheid? Wie moet zeggen: schiet die zeilschepen aan barrels, met kinderen en al? Ik! Denk je dat ik daarna ooit nog een nacht zal kunnen slapen?'

'Maar kapitein, in de oorlogen waaraan u heeft deelgenomen vielen ook slachtoffers onder vrouwen en kinderen.'

'Toen was het oorlog, dan is zoiets onvermijdelijk. Nu is het vrede en dan kan het niet.' Hij wendde zich woedend om toen hij professor Kunz een vreemd onderdrukt geluid hoorde maken.

'Lacht u daar om?' vroeg hij schor.

Kunz schudde het hoofd.

'Dit kan ik geen vrede noemen,' mompelde de konstabel bijna dromerig. 'De Thulenen willen ons verhinderen uit te varen, dat is een vijandelijke daad.

Die kan hen op een oorlogsverklaring te staan komen.'

'Zeker, ondertekend door de Egon. En waar is de Egon? Die zit in een van zijn paleizen in Badenburg en weet van niks.' Weer keek de kapitein met vertrokken gezicht naar Kunz. 'U schijnt deze ellendige toestand nogal lollig te vinden!'

Kunz zweeg. Hij begreep niets meer van zichzelf. Eigenlijk zou hij even kwaad moeten zijn als de kapitein, want in Badenburg wachtten hem de eerbewijzen, de felicitaties en de roem. Maar daarvoor moest hij de hoofdstad eerst bereikt hebben en zoals het er nu uitzag waren ze nog lang niet van de Thulenen af. Toch vermaakte de situatie hem. Hij dacht aan de Konega, die als een spin in haar web bezig was de Badeners te slim af te zijn. Ze hield hen gevangen in dat web, ze zaten vastgekleefd en op elk dreigement, op elk ultimatum of poging tot

doorbraak zou ze een antwoord weten. Kunz had intussen geleerd de Konega niet meer te onderschatten.

Luitenant Kolbe kwam aanrennen.

'Het ziet er naar uit dat de Thulenen luitenant Parzel en zijn mannen gevangen hebben genomen. Ze komen maar niet terug,' zei hij ongerust.

'Zal ik nog een boot sturen? Die doorgang...'

'Die doorgang is een val,' snauwde Semmel. 'Ik ga er niet nog meer mensen aan wagen en ik denk er niet over mijn schip te verspelen in zo'n verraderlijke geul. Waarom hebben ze maar de helft van de fjord afgesloten? Waarom laten ze die andere vaargeul zo verleidelijk voor onze ogen glinsteren? Omdat ze wéten dat we daarin aan de grond zullen lopen. Ik ben toch niet gek, ik kan wel raden hoe die lui denken.'

'Misschien vergissen we ons en is wat wij voor een blokkade houden toch gewoon een soort feest,' begon Kolbe weer. Semmel keek zijn officier vernietigend aan.

'Bent u nu zo dom of doet u maar alsof?' grauwde hij. 'Gedurende de anderhalve maand dat we hier zijn geweest wisten de Thuleense dames altijd precies wat we van plan waren. Als je het mij vraagt kunnen die griezels gedachten lezen en hebben ze ook begrepen dat als wij eenmaal in het Badense Rijk terug zijn, het gauw afgelopen zal zijn met hun heerschappij. Nee, óf we schieten ons een doorgang en laten daarbij honderd onschuldige bloedjes van kinderen de lucht in vliegen óf...'

'Of wat?' vroeg Kolbe beledigd.

'Stil, laat me denken...'

Peinzend bekeek Semmel van de brug af de fjord. De open vaargeul glinsterde inderdaad zeer verleidelijk, té verleidelijk. Nee, dat durfde hij niet aan. Hij draaide zich om. De stad Gothab was door de bocht met de hoge rotswanden aan het gezicht onttrokken. Een mooie, grote stad, die zich niet kon verdedigen _ maar wél de hoofdstad van de Thulenen, het centrum van de Konega-macht.

Hij ramde tegen de telegraaf.

'Halve kracht achteruit!'

Hij gaf de roerganger bevel heel voorzichtig, terwijl ze achteruit voeren, om de bocht heen te sturen. Ruim een half uur later lag de BADENFELDER op bijna dezelfde plek waar ze die ochtend het anker hadden gelicht in de fjord, op gelijke hoogte met de haven.

Om niet af te drijven met de stromingen was Semmel genoodzaakt opnieuw het anker te laten uitgooien.

Van de thuisreis, zo hoopvol begonnen die ochtend, was niets terecht gekomen, behalve dan dat hij luitenant Parzel en vier matrozen was kwijtgeraakt.

22 Het ultimatum

Briesend beende kapitein Semmel over het dek, belangstellend gadegesla-gen door konstabel Kantwerk. Opeens bleef de kapitein voor hem staan.

'Ziet u daar die stad, konstabel? Welnu, ik ga een ultimatum naar de Konega sturen. Laat uw mannen zich klaarmaken om, zodra ik de tijd gekomen acht, het hele centrum plat te schieten. Begrepen?'

'Ja kapitein.'

'Kwartsfink!' brulde Semmel. De derde luitenant verscheen. Hij was een slanke, aristocratische jongeman, die er in zijn witte uniform uitzag als een plaatje.

'Laat nog een sloep uitzetten. Ik ga u met een ultimatum voor de Konega naar de wal sturen. Spreekt u goed Brits?'

'Dat gaat wel, kapitein.'

'Mooi. En ga beslist niet ongewapend. Laat u niet verrassen door een of ander verdovingspijltje. Begrepen?'

'Mij krijgen ze niet, kapitein.'

Semmel knikte, snelde naar zijn kajuit en stelde in het Brits de volgende boodschap op:

'Waarde Konega. Indien de blokkade van de fjord niet voor drie uur vanmiddag is opgeruimd, zal ik mij genoodzaakt zien uw hoofdstad met mijn boordkanonnen te vernietigen.

Kapitein Carl Semmel, gezagvoerder van

d e B A D E N F E L D E R '

Ziezo, dacht hij voldaan, dat zal de dame schrik aanjagen. En ze kan nooit de hele stad laten ontruimen in de paar uur die ik haar heb gegeven. Het is al bijna twaalf uur.

Hij verzegelde de envelop en gaf de brief aan luitenant Kwartsfink.

'U neemt twee roeiers mee, die blijven in de haven liggen en de sloep bewaken terwijl u in uw eentje naar het paleis rent. U weet de weg in de stad? Houd uw revolver schietklaar want de kans bestaat dat men zal trachten u gevangen te nemen. De twee matrozen die u hebben geroeid moeten bij de sloep wachten met de geweren in de hand. Ik voel er niets voor nog meer mensen te verliezen. Kan ik op u rekenen?' Kwartsfink, erg vereerd met zijn opdracht, salueerde, klapte zijn hakken tegen elkaar en voelde zich al bijna een held.

Tegen de professor vertelde Semmel, niet zonder trots, wat hij had uitgedacht.

'Het is een kwestie van oorlogsrecht,' legde hij uit. 'Ik kan het tegenover de Badense admiraliteit niet verantwoorden om een beschieting te beginnen zonder dat ik eerst een ultimatum heb gesteld. Anders zal de vernietiging van Gothab worden uitgelegd als een onrechtmatige daad. De blokkade in de fjord is een vijandige daad van de Thulenen, maar het antwoord daarop kan niet zonder meer geweld zijn. Eerst moeten ze de kans krijgen het verkeerde van hun handelwijze in te zien.'

'U wilde niet op vrouwen en kinderen schieten. Wonen die dan niet ook in de stad?' vroeg Kunz huiverend.

'Natuurlijk! Maar die kun je van hier niet zien! Op die versperring waren ze zo afschuwelijk duidelijk.'

Kunz schudde het hoofd.

'U maakt een fout, kapitein. En u onderschat de slimheid van de Thulenen.

Ze hèbben de fjord niet afgesloten, ze hebben een flinke vaargeul opengelaten.'

'Dat kan een val zijn.'

'Ja, maar dat weten we niet zeker. Achteraf zullen ze altijd kunnen beweren dat u zonder enige reden meende te zijn opgesloten in de Sundrefjord en dat het bombardement op de stad volstrekt overbodig was. En dan hangt u!'

Donker staarde Semmel de professor aan.

'U praat alsof u iets van die stomme Thulenen begrijpt.'

'Ik heb ruim vijf weken in hun midden verkeerd, kapitein en me voortdurend verbaasd over hun vreemde logica en zonderlinge gedachtenkronkels. Maar één ding is me goed duidelijk geworden: deze mensen zijn niet dom. En hun Konega is de slimste van alle. Die kan lang vooruit denken en alles wat wij zullen verzinnen om uit te breken heeft zij al lang voorzien. Geloof me maar. Ik betwijfel daarom of ze erg zal schrikken van uw ultimatum.'

'Als u een staatshoofd was en uw onbeschermde hoofdstad werd bedreigd met vernietiging, zoudt u dan niet bang worden?'

'Armina-Dottir lijkt me geen vrouw die gauw bang wordt. Ze minacht ons.'

'Nou, dat is dan wederzijds.'

'En daarmee,' knikte Kunz, 'maken wij de fout.'

Luitenant Kwartsfink liet zich in een reddingssloep naar de lege haven roeien, zeer op zijn hoede. Hij wist dat verdovingspijltjes alleen van korte afstand konden worden afgeschoten en hij was vastbesloten elke vrouw die hem met een pistooltje durfde naderen onmiddellijk te doden. Thuis wachtte een meisje op hem, de jongste dochter van een rijke zakenman en hij verlangde naar haar.

Even later liep hij door de stad — nee, hij sloop. Het was heel stil op straat. De meeste winkels leken gesloten. Soms passeerde hem een door paarden getrokken wagen, hoog opgeladen met hij wist niet wat. De voerlui die naast de paarden liepen groetten hem vriendelijk en van vijandigheid merkte de luitenant niets. Toch verwachtte hij elk ogenblik een aanval. Vreemd was het om te beseffen dat die aanval altijd van een vrouw zou komen, nooit van de mannen in de stad: die bezaten geen verdovingspistolen.

De rust in de stad bevreemdde hem. Zaten alle mensen op dit ogenblik aan de maaltijd? Hij zag niemand in zijn tuintje werken, geen kinderen spelen. Bij de ingang van een van de vele parken stond een ordebewaarster. Aan haar gordel zag hij het pistool. Maar toen ze hem zag, wendde ze zich af en ging het doodstille park in. Hij hield haar zorgvuldig in het oog, maar ze lette niet op hem en liep in de richting van de badvijver. Snel sloeg Kwartsfink een zijstraat in en verhaastte zijn pas. Hij keek nog een paar maal om, maar de straat bleef leeg, niemand volgde hem of trachtte hem te besluipen. Een beetje buiten adem

bereikte hij een half uur later de toegangshekken van het paleispark.

Op de BADENFELDER wachtte kapitein Semmel onrustig op de terugkomst van zijn jongste officier. Luitenant Kolbe bleef hem uit de weg. Zelfs professor Kunz liep hem zonder een woord voorbij. Konstabel Kantwerk intussen deed zijn werk. Hij liet de kanonniers tientallen zware granaten uit het wapenruim aan dek brengen en opstapelen. Over het griezelige van die arbeid dacht hij niet na. Als marinier had hij al lang geleden afgeleerd zelf te denken, dat deden zijn meerderen wel voor hem. Hij voerde slechts bevelen uit en voelde zich daar goed bij.

Wie zich niet goed voelde was kapitein Semmel. Hij ging naar zijn kajuit, liet zich achter zijn bureau vallen en steunde het hoofd in de handen. Kon hij laten schieten op een open groene stad, waar duizenden mensen rustig aan het werk waren, kinderen op straat speelden of in vijvers rondploeterden, vertrouwend op de wijsheid van hun Konega? Ja, als het moest, dan moest het.

Maar een prettig vooruitzicht was het niet. Hij voelde zich ellendig.

Het was al tegen half twee toen luitenant Kwartsfink terugkwam. Met een hart vol hoop liep kapitein Semmel hem tegemoet.

'En?' vroeg hij gretig.

'Het spijt me, kapitein, maar ik heb de Konega zelf niet te spreken gekregen.

Ik kwam niet verder dan de voorgalerij van het paleis. Daar werd ik opgevangen door een vrouwmens dat me op hoge toon vroeg wat ik kwam doen. Ik eiste toegelaten te worden tot de Konega. Toen keek ze me raar aan en zei:

"Die is er niet".'

'Wat deed je toen?'

'Natuurlijk wilde ik weten waar ik haar dan kon vinden. De vrouw zei: "wacht even" en liep weg. Daarna kwam er een man, Anouk, en vroeg me wat ik wilde. Ik zei: "Ik heb een boodschap van kapitein Semmel voor de Konega." Hij begon te lachen en zei: "Wat jammer is dat nou, de Konega is vanmorgen vroeg met haar hele familie vertrokken." Ik wilde weten waarheen dan, maar hij haalde de schouders op. "Geef mij je boodschap maar," zei hij, "dan zorg ik wel dat de

Konega de brief krijgt." Ik probeerde hem aan het verstand te peu-teren dat het heel dringend was, maar hij stond te knikken en te grinniken en verzekerde mij dat de Konega binnen een half uur op de hoogte zou zijn van de inhoud van uw brief. Dus ze kan niet ver weg zitten, dacht ik toen. Maar zeggen waar ze op dit moment is wilde hij beslist niet. Ik... ik heb hem uw ultimatum toen maar overhandigd.'

'Stommeling,' brulde Semmel, 'je had dat ultimatum persoonlijk aan de Konega moeten geven. Nu kan ze achteraf altijd beweren dat ze het niet, of te laat ontvangen heeft!'

Kwartsfink kromp ineen.

'Die Anouk, dat is toch een soort familielid van de dame? En ik geloof dat hij de waarheid sprak, ze is écht niet meer in het paleis. Alles was er zo stil, ik heb alleen die ene vrouw en Anouk gezien, verder niemand. En toen ik... toen ik het paleispark uit was, kwamen ze me allebei te paard voorbij draven: de man Anouk en die juffrouw.'

Semmel keek op zijn horloge.

'Kwart voor twee... Nou ja, laten we maar hopen dat die Anouk zoveel verstand heeft dat hij mijn ultimatum inderdaad aan de Konega heeft overgebracht. Ingerukt!'

Kwartsfink maakte dat hij weg kwam.

'Dus ze is ervandoor gegaan,' gromde Semmel in zijn baard. 'Ze weet wat mijn kanonnen kunnen uitrichten als ik mijn geduld verlies en dus heeft ze met haar gezin vast de benen genomen en laat ze de arme Gothabers in de steek.

Fraaie dame, hoor! Zoiets zou onze Egon nooit doen.'

Dat was natuurlijk niet waar, maar hij trachtte zichzelf te overtuigen. Tot het laatst toe zou hij proberen de Thulenen eigenschappen toe te schrijven die ze niet bezaten. Al was het alleen maar om zijn geweten te sussen.

Het vervelende was, dat hij van deze plaats in de fjord af niet kon zien of de versperring van zeilschepen werd weggehaald of niet. En hij had ook geen zin om met de BADENFELDER als een soort veerbootje de fjord op en neer te

varen, de bocht om, weer terug... Dus stuurde hij er Kwartsfink andermaal op uit.

'Ga met de sloep in de bocht liggen, en houd die blokkade in het oog. Als je ziet dat die wordt opgebroken laat je me dat onmiddellijk weten. Gebruik vlaggeseinen. Blijft de blokkade liggen dan kom je klokslag drie uur terug aan boord. Begrepen? Houd je geweer in aanslag, dat moeten de mariniers die de sloep roeien ook doen en laat niemand je naderen. Schiet op alles en iedereen die te dicht bij je komt.'

'Jawel kapitein.'

Door zijn kijker bestudeerde Semmel de stad. De haven lag nog steeds verlaten en maakte een doodse indruk, de straten leken leeg. De zon scheen op de gevels van de pakhuizen, maar verder leken die gebouwen te slapen, met alle luiken dicht. De molens stonden stil...

Professor Kunz dook naast hem op.

'Is het u ook opgevallen, kapitein, dat het zo stil is in Gothab? Het lijkt wel een dode stad.'

'Hm.'

'Wat denkt u? Zou de stad al ontruimd zijn?'

'Hoe kan dat nou! Met een beetje geluk heeft de Konega pas op dit ogenblik mijn ultimatum in handen.'

'Maar je ziet niemand zwemmen of roeien, niemand in de straten, op de kaden...'

Semmel staarde de professor aan.

'Wilt u zeggen dat de Konega gedurende de afgelopen nacht de stad al heeft laten ontruimen? Vijftigduizend mensen of meer?'

'Waarom niet?'

'Onmogelijk. Zoiets vereist een organisatie waar je koud van wordt! En hoe kon ze weten dat ik met een bombardement zou gaan dreigen?'

'Ik heb u al eerder gezegd, kapitein: u onderschat de dame. Ze kan ver vooruit denken. Het is helemaal niet onmogelijk dat ze uw reactie op de blokkade heeft voorzien en vast haar maatregelen heeft genomen. De Thulenen doen wel wat zij beveelt, die twijfelen niet aan haar wijsheid, of zoals ze het zelf noemen: aan haar intuïtie.'

'Maar waar zijn al die mensen dan gebleven?'

'Ik denk dat ze gedurende de nacht zijn weggetrokken naar de heuvels achter de stad.'

'Of ze zitten tussen de rotsen boven de fjord zwaar bewapend te wachten tot wij een uitbraakpoging doen,' mompelde Semmel mismoedig.

'Dat geloof ik niet Thulenen houden niet van geweld.'

'En vertel me dan eens professor, hoe kon de Konega weten dat ik niet op de schepen met kinderen zou laten schieten?'

Kunz glimlachte hooghartig.

'Hoe weet ze zoveel? Ik denk dat de dame uit elk brokje informatie, elke toevallige ontmoeting, opmerking, elk woord dat we ons lieten ontvallen een compleet overzicht heeft gekregen van wat we zijn, wat we doen, wat we willen. Waarom is ze bezig ons tegen te houden? Omdat onze beschaving de dames niet bevalt en ze hier nooit meer een Badener wensen te zien. De Konega en haar gezin verdwijnen uit het paleis, maar ze laat haar zwager Anouk achter om iemand van ons te woord te staan als we komen protesteren tegen de blokkade. Ze begreep ook dat als er iemand met een boodschap van de BA-D E N F E L D E R zou komen, dat dat een officier zou zijn. Niet Kolbe, die heeft het te veel bij haar verbruid. Dus een van de andere luitenants. Welnu, Parzel heeft ze al in handen, want die is kennelijk bij dat eilandje opgevangen, in slaap geschoten en uitgeschakeld. Bleef over Kwartsfink. Kwartsfink kende Anouk, die heeft hij tijdens een verlofdag wel eens ontmoet en Anouk had hem de stad laten zien en op bier getrakteerd. En onze derde luitenant is een aardige jongen, maar erg verwaand. Als hij naar het paleis kwam terwijl de Konega al was vertrokken, zou hij uw boodschap nooit aan een vrouw hebben overhandigd. Maar door Anouk, een man met een hoge positie aan het hof, liet hij zich het ultimatum wel ontfutselen. Ziet u het patroon? De Konega is ons altijd één stap voor. En dat alles heeft ze uitgedacht en geregeld binnen een halve dag. Wie zegt nu nog dat

vrouwen niet kunnen organiseren?'

'U praat alsof u bewondering hebt voor... voor dat mens.'

Eigenlijk wel,' moest de professor toegeven. 'Maar wij zijn toch ook niet op ons achterhoofd gevallen. Als u het mij vraagt staart u zich te veel blind op uitbreken door middel van geweld. Er zijn toch ook andere methoden? Die schepen daar achter de bocht zitten vol spelende, dansende kinderen, daar kunnen wij niet op schieten. Maar hoe lang kunnen de Thulenen hun kinderen daar bezig houden? Hooguit een paar dagen. Dan begint het grut zich te vervelen, wil naar huis, gaat jengelen, doet niet meer mee... Kortom: het is een kwestie van tijd. Deze strategie kunnen de Thulenen niet lang volhouden.

En met hun stad is het net zo. Die schijnen ze massaal verlaten te hebben uit angst voor een bombardement. De verwachting dat u daarmee zou gaan dreigen is uitgekomen. Maar als er nu niets gebeurt? Als we hier rustig op stroom blijven liggen en afwachten — wat mij betreft een week of tien dagen? Dan willen de mensen terug naar hun huis, hun molens, hun werk. Dan geloven ze niet meer dat wij onze bedreigingen zullen waar maken en...'

'U vergeet dat ik mijn ultimatum al heb verstuurd,' antwoordde Semmel kortaf. 'En als er niets gebeurt, geef ik om precies drie uur het bevel: vuren. Al was het maar om te laten zien dat ik het meen.'

Kunz schudde het hoofd.

Als u dat doet, kapitein, verliezen we het laatste beetje respect dat de Thulenen voor ons hebben.'

'Wat kan mij dat schelen! Ik heb ze de tijd gegeven tot drie uur vanmiddag en als ze koppig blijven moeten ze het zelf maar weten, dan gaat hun hoofdstad eraan. Basta!' Demonstratief keek hij op zijn horloge.

'Half drie,' zei hij grimmig. 'Geloof me, prof, de Thulenen zullen het hun Konega niet in dank afnemen als ze door haar onverstand hun hoofdstad verliezen. Wie weet komen ze wel in opstand.'

Het was mannenlogica waarnaar hij stond te luisteren, besefte Kunz. Gebaseerd op dreiging, op geweld — maar ook op illusies. Doe wat ik zeg, of anders...

Maar een Thuleen zou nooit doen wat een Badener beval. Zoveel had de professor er intussen wel van begrepen.

Een beetje droevig keek hij naar de mooie stad die daar doodstil lag te bakken in de middagzon. Het was bijna windstil. De parken praalden met hun kleurige overdaad aan groen en bloemen, de vele vijvers fonkelden als zilver, de huizen, meest witgekalkt, lagen vredig weggedoken in hun tuinen, in de brede lanen bewoog zich niets. Straks zouden de kanonnen van de BADENFELDER beginnen te donderen, zou die prachtige stad veranderen in een chaos van opspattend puin, vlammen en rook. Stof zou de lucht erboven verduis-teren, de bomen zouden afknappen, de straten zouden worden omgewoeld, molens zouden verwoest worden — en dat alles omdat kapitein Semmel zijn thuisvaart had moeten onderbreken toen die nog maar nauwelijks was begonnen.

'Jammer van die mooie stad,' zuchtte hij hardop.

Kwart voor drie. Nog altijd roerde zich niets in de stad, behalve dat de talloze vogels over de daken zwierden, een hond snuffelend over de kade liep, een kat door een dakgoot sloop. En luitenant Kwartsfink dobberde in zijn sloep nog altijd in de bocht van de fjord, bespiedde door zijn kijker de blokkade, waar kennelijk ook nog niets was veranderd. Zou Armina-Dottir het werkelijk op een bombardement laten aankomen?

Tien voor drie.

Luitenant Kolbe kwam aanrennen.

'Een roeiboot,' schreeuwde hij, 'komt hierheen!'

Semmel, Kunz en Kolbe snelden naar de voorplecht en zagen om de bocht van de fjord, op veilige afstand van Kwartfinks sloep een kleine roeiboot naderen. Aan de riemen zat één meisje.

'Laat de trap zakken,' brulde Semmel.

Het bootje kwam snel naderbij en plotseling herkenden de mannen de inzittende. Het was Thura.

'Alweer die meid,' gromde Semmel.

Even later kwam ze aan boord: vlug, levendig en met een warme glimlach.

Aan haar gordel bengelde een verdovingspistooltje, verder droeg ze niets dan een kniebroek en een witte bloes. Ze was zelfs blootvoets. Haar haar hing in een lange donkere vlecht op haar rug, de wat schuinstaande zwarte ogen schitterden. 'Goedemiddag, kapitein,' zei ze vrolijk in het Kanadeens. 'Ik heb een boodschap voor u.'

Professor Kunz zuchtte opgelucht. Net op tijd, dacht hij.

Semmel strekte zwijgend de hand uit maar Thura schudde het hoofd.

'Het is een mondelinge boodschap, ik heb hem uit het hoofd geleerd.'

Ze lachte hartelijk alsof ze een goede mop had verteld.

'Wordt de blokkade opgeheven?' vroeg Semmel agressief. Hij keek nog eens op zijn horloge. 'Het is vijf minuten voor drie.'

'Voor twee uur,' verbeterde Thura onverstoorbaar.

'Met jullie tijdrekening heb ik niets te maken, ik leef bij mijn klok,' grauwde de kapitein. 'Over vier minuten is mijn ultimatum verlopen en begint de beschieting.'

'Werkelijk?' Thura scheen het niet te willen geloven. 'Waarom?' vroeg ze toen op een toon alsof het haar hevig interesseerde.

'Waarom vraag je? Mijn mannen snakken naar huis en jullie blokkeren de uitgang naar de zee. Met schepen vol kinderen nog wel.'

'Blokkeren? Hoe komt u daar bij? Dit is ons land en wij hebben het recht on-ze schepen daar te ankeren waar wij wensen. Bovendien hebben we een flinke vaargeul voor de BADENFELDER opengelaten.'

'Jullie willen mij te graag in die vaargeul lokken,' gromde Semmel. 'Vertel wat je te zeggen hebt en hou me niet langer van mijn werk.'

'Uw werk is varen, dacht ik, en niet een weerloze stad beschieten. Welnu, de Konega van Thule laat u zeggen dat het haar beter lijkt dat u allen in Thule blijft.

Na alles wat u en uw vrienden haar over het Badense Rijk hebben verteld is ze tot de slotsom gekomen dat in dat dorre, vieze land van u, waar fabrieken en schepen rook uitbraken en waar de mensen niet aardig voor elkaar zijn omdat hun hebzucht hoogtij viert, niemand gelukkig kan zijn. Daarom biedt ze u en al uw bemanningsleden voor de rest van uw leven de Thuleense gastvrijheid aan.'

Met open mond staarde de kapitein het meisje aan.

'Zijn jullie nou helemaal van de mieren gebeten? Hier blijven voor de rest van ons leven? We denken er niet over! Wij zijn Badeners, en we gaan naar huis.'

'Hoe?' vroeg Thura liefjes.

'Met dit schip. Vandaag nog.'

Ze schudde andermaal het hoofd.

'Wie geeft jouw Konega het recht om over ons leven te beslissen?' vroeg Kunz scherp.

'Moeder Aarde,' antwoordde Thura ogenblikkelijk.

'Jullie kunnen de pot op met je Moeder Aarde,' tierde Semmel. 'Konstabel, doe je plicht, je kent je orders.'

Het was vier minuten over drie volgens de Badense horloges. Onbeweeglijk keek Thura toe hoe de konstabel zijn kanonniers een sein gaf. De monden van de kanonnen kwamen enigszins omhoog, toen brandden ze los. De steen-wanden van de fjord leken te golven. De granaten sloegen in achter de pakhuizen, veroorzaakten een vuurzee en een dikke zwarte rookwolk die in de stille middaglucht omhoog kolkte. De echo rolde over het water, bleef rollen om dan pas langzaam weg te sterven. Daartussen door klonken de dreunen van de ontploffingen. Het was gruwelijk.

Thura zei niets. Bleek en verbijsterd staarde ze naar de branden, de rook, half verdoofd door het lawaai.

'Zie je,' gromde Semmel toen de echo was weggeëbd. 'Zo doen we dat.'

Thura trok opeens de verrekijker uit professor Kunz' handen en tuurde er door

naar de stad.

'U heeft een school verwoest,' zei ze verontwaardigd.

'Ik vernietig al jullie scholen als jullie ons niet laten gaan,' barstte Semmel los,

'en jullie hele stad met het paleis er bij. Vertel dat maar aan je Konega, waar die zich ook moge schuilhouden.'

Opnieuw braakten de kanonnen de dodelijke granaten uit. Het tweede salvo deed een paar pakhuizen instorten, terwijl andere granaten het plaveisel van een mooie brede laan omwoelden. Thura begon te beven. Ze plaatste zich recht voor de kapitein.

'Semmel,' zei ze dringend, 'geef het op. U kunt niet winnen van onze Konega.

Deze beschieting is zinloos. U komt niet meer weg uit Thule. Wij willen vrij blijven, onontdekt als u het zo wilt noemen. Met uw Egon of hoe hij heet willen we niets te maken hebben. De Konega eist uw overgave. U en uw mannen zullen in de Thuleense leefgemeenschap worden opgenomen. U kunt onze taal leren, onze gewoonten aannemen, Thuleen worden en ik verzeker u: het leven in ons land is plezierig en vol verrassingen. U zult er geen spijt van krijgen.'

Broedend keek Semmel naar het meisje dat daar voor hem stond. Ze leek nog zo jong, zo onervaren maar ze sprak met een kalmte en een gezag die hem verbijsterden. Maar meer nog trof hem de inhoud van haar woorden. De Konega was werkelijk van plan de Badeners hun leven lang gevangen te houden!

Hij gaf konstabel Kantwerk bevel nog een salvo op de stad af te vuren. Voor de derde maal spoten de kanonnen vuur en verderf, vlogen muren en straat-keien de lucht in, stortten huizen in, woedde de vuurzee door een paar lanen.

Thura ging er met de rug naar toe staan; ze kon het niet meer aanzien.

'Wie ben jij eigenlijk?' vroeg Semmel toen de echo was weggestorven en hij zich weer verstaanbaar kon maken. 'Een onecht kind van de Konega?'

'Ik ben de bruid van haar zoon,' antwoordde Thura fier. Dat sloeg de kapitein met stomheid, ook Kunz was verrast.

Grote Moeder Aarde, wat zeg ik daar? dacht Thura verschrikt. Dat had ik helemaal niet willen zeggen!

Maar het had indruk gemaakt op de Badeners. Kolbes ogen lichtten op. Hadden ze hier nu toch, onverwacht, een kostbare gegijzelde in handen?

'Wat hebben jullie met luitenant Parzel en zijn vier roeiers gedaan?' vroeg Semmel streng. Dat bracht Thura weer tot haar positieven.

'Ze slapen,' antwoordde ze bedaard.

'Neergeschoten dus. Door Thulenen die elke vorm van geweld verafschuwen. Mooi is dat,' riep Kolbe schamper.

Op dat moment keerde luitenant Kwartsfink terug aan boord. Hij had natuurlijk de beschieting gezien en kon niet anders doen dan melden dat de blokkade van zeilschepen nog steeds intact was.

'Denkt jouw Konega werkelijk dat ik er ooit toe te brengen zal zijn mijn schip op te geven?' vroeg Semmel woedend. 'Kom nou...'

'O nee,' antwoordde Thura. 'Armina-Dottir kent de liefde van gezagvoerders voor de hun toevertrouwde schepen. Als een Konega iets begrijpt is het wel trouw. Daarom heeft ze medelijden met u, omdat ze genoodzaakt is u voor zo'n onmenselijke beslissing te zetten. Wat niet wegneemt, dat ze vastbesloten is de BADENFELDER te vernietigen en de opvarenden in Thule op te nemen. Ze doet dat echter met bloedend hart, dat kan ik u verzekeren.'

'Hoe wil die vrouw ons dwingen? Met geweld? Laat me niet lachen.'

'Er bestaan andere middelen dan bruut geweld, kapitein.'

'O ja? Welke dan?'

'Dat zult u nog wel ervaren.'

'Meid, doe niet zo vervloekt geheimzinnig. Moet ik nog een paar salvo's op de stad loslaten? De Konega heeft medelijden met me! Nou, ze kan beter medelijden hebben met haar onderdanen die morgen geen hoofdstad meer zullen bezitten.'

'Dan bouwen we een nieuwe,' zei Thura kalm. 'Uw wapenvoorraad is niet onuitputtelijk. U kunt Gothab plat schieten, onze schepen tot zinken brengen, onze scheepswerven vernietigen, misschien zelfs mensen en kinderen doden. Maar eens raakt uw munitie op en dan is het onze beurt.'

Was dat brutale kind dan door niets van haar stuk te brengen? In plaats van te sidderen voor de Badense vuurkracht toonde ze geen spoor van angst, ofschoon ze in haar eentje tegenover een groot aantal geharde marinemannen stond. Waar haalde ze dat zelfvertrouwen vandaan?

Luitenant Kolbe deed een pas naar voren en stootte de kapitein zachtjes aan.

'Hoorde u wat ze zei?' vroeg hij in het Badens. 'Ze is de aanstaande schoon-dochter van de Konega. We moeten haar aan boord houden, ze is een kostbaar onderhandelingsobject.'

'Zover had ik zelf ook al gedacht, dwaas,' gromde Semmel.

Hij wendde zich weer tot het meisje.

'Waar je de brutaliteit vandaan haalt om me hier, op mijn eigen schip de les te komen lezen, jongedame, weet ik niet. Maar voorlopig blijf je hier. Ten eerste zul je ons zeggen waar de Konega zich bevindt en wat voor plannen ze heeft uitgebroed. En verder ga je ons precies vertellen hoe diep de doorgang naar zee is, daarachter de bocht, rechts van het eilandje.'

'Ik vertel u niets meer dan wat mijn Konega me heeft opgedragen.'

'Dat zullen we nog wel eens zien. Luitenant Kolbe, bent u bereid deze jongedame aan het spreken te krijgen? Het doet er niet toe hoe. U hoeft niet al te zachtzinnig met haar om te springen.'

Kunz deed verschrikt een stap terug en riep: 'Dat kunt u niet menen, kapitein!'

'Het zal me een waar genoegen zijn om een paar inlichtingen uit dit meisje te trekken,' grijnsde Kolbe. Hij vond haar weinig aantrekkelijk. Te plomp, haar ronde gezichtje met de schuinstaande zwarte ogen beviel hem niet. Wat de Konegazoon in die kattekop zag, was hem een raadsel.

'Kapitein!' zei Kunz dringend, 'u kunt dit kind niet laten martelen. Ze is zo te

zien nog geen twintig. Denk aan het oorlogsrecht!'

'We zullen haar wel eens laten piepen,' zei Kolbe wraakzuchtig. Hij verlangde er naar het meisje te pijnigen, haar te horen gillen. Dat zou zijn geschonden zelfvertrouwen weer wat kunnen opvijzelen. Hij was nog niet vergeten dat zij het was geweest die hem neerschoot toen hij zich meester trachtte te maken van de ZEEAREND. Dit was de dag van de afrekening!

'Ik moet mijn inlichtingen hebben,' snauwde de kapitein, 'en zij kan ons die verstrekken.'

'Maar ze zal ons niets vertellen. Ziet u het dan niet? Dat meisje is bikkelhard.

De Konega weet ook wel wie zij stuurt,' riep Kunz.

Ze spraken Brits, opdat ze het kon verstaan en bang zou worden.

'Luitenant Kolbe, neem dat kind mee naar beneden en zorg dat ze doorslaat.'

'Graag kapitein.'

Reeds stak Kolbe zijn hand uit om haar bij de arm te pakken. Op hetzelfde ogenblik voelde hij de prik van de verdovingspijl, de wereld draaide om hem heen en hij zonk door de knieën. Voordat hij het bewustzijn verloor zag hij in een flits ook kapitein Semmel ineenzakken, Thura op de reling van de BADENFELDER balanceren en toen was ze verdwenen. Hij verzonk in zwarte duisternis.

Het was zo bliksemsnel in zijn werk gegaan dat Kunz geen tijd had gehad om in te grijpen. Verbijsterd keek hij neer op de roerloze lichamen van de twee machtigste mannen aan boord. Konstabel Kantwerk kwam aanrennen, evenals een paar matrozen en twee van de kanonniers. Kantwerk keek over de reling. Van Thura was niets te zien, misschien zwom ze onder water. Maar Kwartsfink rende naar het voorschip, greep het geweer van de dekwacht, tuurde in het water en hief toen het wapen op. De knal van het schot deed de professor ineenkrimpen. Hij hoorde de triomfantelijke uitroep van de man:

'Raak!'

Onder aan de scheepstrap dobberde nog altijd de kleine roeiboot. Leeg. Ar-me

meid, dacht Kunz. Zou ze werkelijk met de Konegazoon verloofd zijn geweest? Ze was toch geen Dottir! Nee, ze zal wel gebluft hebben. Dat was dan voor het laatst in haar leven.

De scheepsarts was gewaarschuwd en boog zich bezorgd over de bewusteloze kapitein en zijn eerste officier. Kunz stond er een beetje hulpeloos bij. Wat een stommelingen zijn we geweest, dacht hij. Waarom hebben we dat kind, toen ze aan boord kwam, niet meteen ontwapend? Maar in de hitte van het gesprek had niemand meer aan Thura's verdovingspistool gedacht. Ze moesten er nog steeds aan wennen dat de vrouwen van Thule weerbaar waren.

De arts liet de bewusteloze mannen naar de ziekenboeg brengen. Door zijn kijker zocht de professor het water af, tot luitenant Kwartsfink aan zijn mouw trok.

'Wat nu, professor? Zal ik nog meer salvo's op de stad laten afvuren? De dokter zegt dat de kap'tein en de luit'nant wel een uur of zes buiten westen zullen blijven. Wie voert nu het bevel?'

Ja wie? Parzel was verdwenen, de kapitein en zijn eerste officier waren uitgeschakeld — alleen Kwartsfink zelf was nog over.

De jongeman besefte dat zelf ook, maar hij wilde het bevestigd horen door de vertegenwoordiger van de regering: professor Kunz.

'Doorgaan met de beschieting heeft geen enkele zin,' zei de professor snel.

'Het lijkt me echter nogal voor de hand liggen dat u voorlopig het bevel over het schip op u neemt.'

Kwartsfink knikte blij en klom naar de brug. Hij voelde zich geweldig!

Ook konstabel Kantwerk wendde zich tot de professor.

'Ik begin een heel raar gevoel te krijgen,' zei de man. 'Zijn we echt wel opgewassen tegen die wijven hier? Ik begin te vrezen dat we de een na de ander zullen worden uitgeschakeld.'

'Thulenen zijn niet gewelddadig.'

'Nou, dat heb ik gezien!'

'Dat was noodweer, konstabel. Luitenant Kolbe had opdracht gekregen het meisje te folteren.'

'Nee toch!'

'U stond te ver af om te horen wat er werd gezegd, maar ik verzeker u, dat het waar is.'

'Geen wonder dat dat kind er dan zo rap vandoor ging.'

'Helaas heeft ze het met haar leven moeten bekopen.'

'Heeft de luitenant haar werkelijk geraakt?'

'Hij zei het. En hij is een verdraaid goede schutter.'

Waarom neem ik het op voor het meisje? dacht Kunz intussen. Omdat ze een beetje op mijn dochter lijkt? Maar Ilse zou zich in een soortgelijke situatie heel anders hebben gedragen. Ze zou hebben gejammerd, gehuild, gesmeekt en ze zou doodsbang zijn geweest. Misschien voeden we onze dochters verkeerd op. We houden ze klein en zwak, we zien hen niet voor vol aan omdat het maar meisjes zijn, net goed genoeg om zo voordelig mogelijk uit te huwe-lijken. Als we het in de toekomst eens anders deden? De meisjes niet alleen onze bescherming boden maar vooral hun zelfvertrouwen ontwikkelden, zouden ze dan worden zoals de Thuleense vrouwen: doortastend, moedig, gedreven door gezond verstand?

Hij moest opeens denken aan het rapport dat hij had geschreven voor de Egon en dat droop van Badens chauvinisme. De Thuleense samenleving had hij daarin voortdurend vergeleken met die van het Groot Badense Rijk en el-ke afwijking had hij zo negatief mogelijk voorgesteld. Dat had hem verhinderd om in te zien dat de Thuleense beschaving, ondanks het ontbreken van luxe en techniek, toch boven die van zijn eigen land stond. Hij had alleen oog gehad voor wat ontbrak, niet voor wat er was. Nee, dat was niet helemaal waar. De schoonheid, wildheid en ongereptheid van het land hadden diepe indruk op hem gemaakt, daarvan was hij gaan houden. Maar dat stond niet in zijn rapport. Dat stond alleen in zijn hart gegrift. Hij keek naar de brandende gebouwen, de dikke rookwolken die boven Gothab dreven. En geen mens aanwezig om te blussen, om te redden wat er nog

te redden viel!

Hij scheurde zich los van de gruwelijke aanblik en ging naar beneden, naar de hut die dienst deed als ziekenboeg. Daar stond de scheepsarts met een bezorgd gezicht neer te kijken op de twee verdoofde mannen.

Artsen stonden in het Groot Badense Rijk niet hoog aangeschreven. 'Slagers'

werden ze genoemd, omdat ze vooral werden opgeleid om wonden die het gevolg waren van oorlogshandelingen te behandelen. Ze waren uitstekende chirurgen, ze konden kogels en scherven verwijderen uit menselijk vlees, ledematen amputeren en handig verbinden, maar een eenvoudige verkoudheid genezen konden ze niet. Artsen in het leger of bij de marine konden zelfs geen officier worden en stonden in rang niet hoger dan een konstabel of een sergeant.

'Hoe is het met hen?' vroeg Kunz. De arts haalde mismoedig de schouders op.

'Met de kapitein gaat het wel goed, zo te zien. Zijn hartslag is iets verlang-zaamd, maar dat is niets verontrustends. Hij zal over een uur of wat wel gewoon wakker worden. Maar de luitenant...'

'Wat mankeert hem dan?'

'Zijn pols deugt niet en hij schijnt ademhalingsmoeilijkheden te hebben.'

Kolbe lag er inderdaad doodsbleek bij, zijn adem schuurde door zijn keel.

Matroos Rudi, die had geholpen de bewustelozen naar de ziekenboeg te brengen en juist op het punt stond de hut te verlaten, draaide zich op de drempel om.

'Dit is al de derde keer dat hij zo'n verdovingslading in zijn lichaam kreeg,'

merkte hij op.

'De derde keer?'

'Ja. Eerst in de wildernis, weet u nog, professor. Toon die mooie dame met haar woudlopers ons kwamen overvallen. En later nog eens, op het schip dat we probeerden over te nemen. En nu weer een keer. Zou het wel goed zijn voor een mens om telkens zo'n lading van dat verdovingsgif in zijn bloed te krijgen?'

'Te veel is nooit goed,' prevelde de arts ongelukkig.

'Kunt u er niets aan doen? Een soort tegengif inspuiten?' drong Kunz aan.

'Ik zou niet weten welk.'

'U moet toch *iets* voor die arme kerel kunnen doen?' hield Kunz vol.

De professor was niet erg gesteld op luitenant Kolbe, maar het betrof hier een Badense officier, en officieren waren in zijn land halve godheden. Voor een officier sloofde iedereen zich uit.

'Ik... ik zal mijn best doen,' stamelde de arts.

Kunz verliet de ziekenboeg en keerde terug naar het dek. De scheepstrap bengelde nog altijd langs de romp van het schip en daaraan vastgemaakt lag de kleine roeiboot van Thura. Ze zou hem nooit meer nodig hebben.

'Bootsman, ik heb een matroos nodig die me naar de wal roeit,' zei de professor kort. 'Wie van hen kunt u een uurtje missen?'

'Rudi?'

'Dat is goed.'

'Maar wat wilt u aan wal doen, professor? Dat lijkt me levensgevaarlijk. De stad brandt en er is geen levende ziel te bekennen.'

'Onzin. De Thulenen zullen mij geen kwaad doen. Zo zijn ze niet.'

'Nou...' mompelde de man, kijkend naar de vette rookwolken, 'het lijkt me dat ze behoorlijk kwaad op ons zullen zijn. Bovendien kan ik niet zomaar een sloep uitzetten zonder officieel bevel.'

'Niet nodig, bootsman. Daar beneden ligt een roeiboot, die zal ik gebruiken.'

'Nu ja, u moet het zelf weten, hoor. Het lijkt me nogal gewaagd wat u van plan bent.'

Rudi durfde niet te weigeren de geleerde naar de haven te roeien. Leuk vond hij het niet. En nauwelijks had hij de professor op een van de steigers afgezet of hij

roeide zo snel hij kon terug naar de BADENFELDER.

Daar stond Kunz dan: moederziel alleen op de kade, tegenover een fel brandend pakhuis. Rook en hitte sloegen hem tegemoet. Vurige graankorrels vlogen door de lucht, het dak van het gebouw stortte krakend en vonkensproei-end in. Kunz deinsde terug, begon te rennen, straat in, straat uit. Puin en vuur versperden hem soms de weg, dan moest hij een omweg maken. Intussen vlogen duizend gedachten door zijn hoofd. Hij moest de Konega vinden, proberen een eind te maken aan die zinloze vernieling, deze krankzinnige situatie.

23 Storm

Vier mijl ten westen van Gothab, een eind voorbij de bocht in de Sundrefjord, lagen de grote scheepswerven van Quuq. Evenals bij de hoofdstad weken de hoge klippen en heuvels hier een eind terug, zodat er een groot plateau was ontstaan met ruimte voor werkplaatsen, hellingen, huisjes van werf-arbeiders en een stille kreek waar kolossale boomstammen lagen uit te logen.

Het was hier dat de Konega haar voorlopige hoofdkwartier had gevestigd.

Enkele jaren eerder was de werf voor een groot deel verwoest door een felle brand, daarom waren alle gebouwen nieuw en stevig. Gothab zelf was door de bocht niet te zien, wel kon men van de werfkade een goed oog houden op de blokkade van zeilschepen, het Sundre-eilandje en de daarnaast gelegen open vaargeul.

Al had de Konega het gezicht op Gothab verloren, het gedonder van de Badense kanonnen en het gedreun van de ontploffingen hadden haar duidelijk gemaakt dat kapitein Semmel geen loze bedreiging had bedoeld met zijn ultimatum. Niet lang daarna zag ze dikke rookwolken boven de fjord en de heuvels drijven en ze besefte dat er in de stad flink wat schade moest zijn aangericht. Maar bevel geven de branden te gaan blussen deed ze niet. Vernielde gebouwen waren te vervangen, dode mensen niet. Ze was blij dat ze de voorzorg had genomen de hoofdstad te laten ontruimen, eer ze de regelrechte confrontatie met de Badeners was aangegaan. Het was een geweldige organisatie geweest die zij in een halve avond en een hele nacht uit de grond had moeten stampen toen duidelijk werd dat de BADENFELDER inderdaad die ochtend zou vertrekken, vooral omdat de evacuatie in alle stilte moest geschieden, zodat de dekwachten op het Badense schip geen argwaan kregen.

Anouk en de havenmeesteres hadden de plaats voor de fjordblokkade uitgezocht en ervoor gezorgd dat de schepen zij aan zij kwamen te liggen tussen het eiland en een uitstekende rotspunt enkele honderden armlengten voorbij de scheepswerf. Daar kon geen muis meer door. Ze rekenden erop dat kapitein Semmel de opengebleven vaargeul niet zou durven benutten zonder voorafgaand onderzoek, daarom hadden ze mannen geposteerd op het eiland om elke Badener die zich bij dat open water waagde uit te schakelen. Gevangenen maken was geen Thuleense gewoonte, maar nu de Konega eenmaal was begonnen met de

wetten te overtreden, moest ze er wel mee doorgaan en zelfs enkele betrouwbare Thuleense mannen bewapenen: zoals Anouk, en de man van de havenmeesteres, de man van de stadsbestuurster, Christian, en een paar mannen van de ordebewaarsters.

Ongeveer een honderdtal Gothabse gezinnen was ondergebracht in de werf-gebouwen, maar het merendeel van de hoofdstadbewoners was weggetrokken naar het heuvelland achter de stad, buiten bereik van de Badense kanonnen. Het was vooral Rajo geweest die deze volksverhuizing gedurende de nacht in goede banen had geleid, daarin bijgestaan door een groep havenarbeiders, alle voormannen uit Gothab en twintig ordebewaaksters. In een land dat door vrouwen wordt geregeerd en waar de natuur de mensen voortdurend voor verrassingen zet liggen goed doordachte plannen om rampen op te vangen altijd klaar. Wat te doen bij dreigende overstroming, of bij een brand die de ganse stad in de as dreigde te leggen? De Gothabers wisten wat zij in zo'n geval moesten doen, wiens bevelen ze dan dienden op te volgen, waarheen de vluchtroutes leidden. Daardoor was de ontruiming van de stad ordelijk en snel verlopen. De ontploffingen van die middag, de dikke rookwolken die over de fjord dreven bewezen, dat de voorzorgsmaatregelen van de Konega niet zinloos waren geweest.

Op hetzelfde moment dat professor Kunz zich naar de lege haven liet roeien om op zoek te gaan naar het Thuleense staatshoofd, stond de Konega met haar man en zoon op de helling bij de werf van Quuq en keek naar de met kinderen gevulde zeilschepen. Daarna keek ze naar de lucht. Die was nog steeds blauw, maar ging in de richting van de zee over in een vage loodkleur.

Ze snoof diep en hield het hoofd schuin.

'Storm op komst,' zei ze plotseling. 'Rajo, roep een aantal mannen bij elkaar en haal alle vrouwen en kinderen van de versperring af.'

'Bent u er zeker van?' vroeg Christian, terwijl zijn vader reeds wegliep. 'Ik bedoel: de Badeners zullen niet op de kinderen schieten, maar zodra ze merken dat de blokkade door de vrouwen en kinderen verlaten is...'

'Ruik maar, Christian. De wind is gedraaid en smaakt zout. Er is slecht weer op komst en daaraan kan ik die kinderen niet blootstellen.'

De kapitein van de ZEEAREND kwam aanrennen.

'Konega,' riep ze al van verre, 'hebt u de lucht gezien? Ik ben bang dat we...'

'Een flinke storm krijgen, ja,' knikte Armina-Dottir.

'De kinderen op de schepen...'

'Die worden op dit ogenblik al in veiligheid gebracht. Stuur er matrozen heen om de stormankers uit te werpen. Als het niet te hard gaat waaien houden ze het wel. En anders gaat het ons schepen kosten.'

'Kunnen we ze niet beter helemaal weghalen en in een beschutte baai onder brengen?' vroeg de kapitein, bezorgd voor haar ZEEAREND.

'Nee, de versperring moet gehandhaafd blijven. We gaan in geen geval de weg voor de BADENFELDER vrij maken.'

'Maar...'

'Zuster, ik heb gezegd: we houden de Badeners hier, wat het ons ook moge kosten.'

'Als het een echte zomerstorm wordt, gaat het ons dertig schepen kosten,' prevelde de kapitein ongelukkig.

Het kwam vaker voor aan de westkust van Thule dat gedurende de zomer, na een lange periode van mooi warm weer, de wind plotseling draaide naar het noordwesten, regenvlagen van zee meebracht en ontaardde in een storm. De Thulenen waren erop voorbereid, voelden het als het ware aankomen zonder dat ze eerst een barometer hoefden te raadplegen, die ze trouwens niet bezaten.

'Waar is Thura? Is ze al terug?' vroeg Christian ongerust. Hij had er eerder die middag heftig bezwaar tegen gemaakt dat zijn moeder het meisje naar de BA-D E N F E L D E R had gezonden. Maar noch de Konega, noch Thura zelf had zich iets van zijn protesten aangetrokken. Christian berekende dat ze al lang terug had moeten zijn. Er zou haar toch niets zijn overkomen? De kapitein van de Z E E A R E N D schudde het hoofd.

'Ik heb haar nog niet gezien.' Daarna snelde ze weg om te gaan helpen met het in veiligheid brengen van de kinderen.

'Mama...'

'Ik begrijp dat je je zorgen maakt, Christian. Maar Thura redt zich wel. Ze is een meisje dat uitstekend voor zichzelf kan opkomen.'

'Jawel, maar de Badeners...'

'Christian, wat begrijp jij toch weinig van die mensen. Zij minachten vrouwen en tegelijkertijd vereren zij hen. Juist omdat ze van mening zijn dat vrouwen en meisjes zielige zwakke wezens zijn die in bescherming moeten worden genomen, hebben ze het idee ontwikkeld dat vechten tegen vrouwen oneervol is, iets wat alleen een bruut zou doen.'

'Het wemelt op de BADENFELDER van bruten,' antwoordde Christian onwillig.

'Jongen, je overdrijft.'

'Nee, ik overdrijf niet! Ik ken die lui beter dan u, mama. Ze zijn hier nu ruim een maand en in die tijd hebben ze verleerd u en de andere Thuleense vrouwen als hulpeloze wezens te zien. Ze hebben te vaak ondervonden dat jullie dat *niet* zijn. Ze zien geen vrouwen meer in jullie, maar tegenstanders. En met tegenstanders maken ze weinig omslag, die vernietigen ze.'

Armina-Dottir antwoordde niet. Ze onderdrukte een geeuw en probeerde haar vermoeidheid niet te voelen. Ze was al zesendertig uur in touw, met slechts twee uur slaap — te weinig om helder te blijven denken. Ook Christian was doodmoe, maar zijn angst om Thura hield hem goed wakker.

'Mama! Heeft u juist Thura naar kapitein Semmel gestuurd in de hoop dat haar iets zou overkomen op dat schip? Heeft u geraden, gezien, wat ik voor haar voel en wilde u zich daarom van haar ontdoen?

'Christian, hoe kom je op dat idee!'

'Is het niet zo?' drong hij aan. Armina-Dottir schudde het hoofd.

'Nee, en je kunt me geloven want ik heb tegen jou nooit gelogen. Thura is me zeer lief. Natuurlijk kun je niet met haar trouwen want ze is geen Dottir. Maar ze is heel intelligent, moedig en vindingrijk — ik stel haar hulp op hoge prijs.

Zij was het die me het denkbeeld aan de hand deed om de blokkade met kinderen en jonge vrouwen te bemannen en daarbij een risico te nemen dat ik uit mezelf nooit zou hebben aangedurfd. Toen jullie vannacht de stad ont-ruimden was ze onvermoeibaar en sprak iedereen moed in. Ze is een goede organisator en eens zal ze het ver brengen, misschien wel tot stadsbestuurster of havenmeesteres. Ik kan me niet veroorloven waardevolle mensen onnodig in gevaar te brengen, ik heb hen te hard nodig. Maar zij was de enige die het aandurfde om als mijn boodschapper naar de BADENFELDER te gaan en de kapitein daar te vertellen dat hij van zijn vertrek moest afzien.'

'Waarom is ze dan niet teruggekomen?' schreeuwde Christian.

'Dat weet ik niet, zoon. Waarom ga je je vader niet helpen? Hoe eerder die kinderen van de schepen zijn gehaald, hoe beter. Kijk eens naar de lucht. In het westen wordt het almaar donkerder.'

'U probeert van onderwerp te veranderen. Goed, ik zal gaan, maar als er iets met Thura is gebeurd dan... dan vergeef ik het u nooit, mama!'

'Lieve jongen, sedert gisteren moet ik het ene onvergeeflijke besluit na het andere nemen. Dacht je dat me dat geen moeite kostte, dat het mijn hart niet verscheurt? Moeder Aarde geve me de kracht om ermee door te gaan, want het is iets verschrikkelijks om genoodzaakt te zijn mensen ongelukkig te maken. Op het ogenblik doe ik niet anders, bij elk woord dat ik spreek, bij elk bevel dat ik geef. Maar ik moet, Christian, ik moet! Thules voortbestaan staat op het spel. Kind toch, waarom help je me niet, waarom blijf je je tegen me verzetten?'

Het klonk als een noodkreet maar Christian was zo ongerust over Thura's uitblijven dat Armina-Dottirs zielenood niet tot hem doordrong. Hij keek haar kwaad aan en stormde weg, zijn moeder rillend achterlatend.

In een lange rij kwamen de kinderen, geholpen door de volwassenen van de blokkadeschepen. Ze werden ondergebracht in een grote loods. Hun moeders keken opgelucht, hun vaders vrolijk. Geen wonder. Wie wist hoeveel Thulenen van het leven hielden moest onmiddellijk inzien wat het de mensen had gekost om hun kinderen op de blokkade te zetten, met de kans dat de Badeners er op zouden schieten. Toch hadden ze, op verzoek van hun Konega, het risico genomen. Hielden ze dan zoveel van hun land? Hoe was Armina-Dottir erin geslaagd die mensen over te halen hun kinderen aan levensgevaar bloot te

stellen?

Nadat alle kinderen veilig in de loods waren aangekomen, waar ze door hun eigen ouders en een aantal onderwijzeressen gezellig werden beziggehouden of te slapen werden gelegd, liep Christian onrustig over het werfterrein. De zon verdween achter wolkennevels, de wind was vochtig en klam geworden, maar de temperatuur scheen eerder te stijgen dan te dalen en het was benau-wend warm.

Waar was Thura?

Hij liep tot aan de rand van het water, tuurde naar de bocht in de fjord. Kon hij er maar omheen kijken en zien wat op de BADENFELDER gebeurde.

Armina-Dottir had wachtposten op hoge punten gezet om het schip in het oog te houden. Zodra het weer in beweging kwam zou men het haar berichten en moest ze razendsnel iets doen om te verhinderen dat het door de blokkade heen zou rammen.

Het valse licht, weerkaatst door de fjord deed hem pijn aan de ogen.

Waar was Thura?

'O grote Moeder Aarde,' prevelde de jongen wanhopig, 'laat haar toch niets overkomen zijn!'

De eerste regendruppels spatten op zijn schouders uiteen, toch kon hij er niet toe komen naar binnen te gaan, een paar uur rust te nemen. Wat was er met Thura gebeurd?

Laat in de middag bereikte professor Kunz, na vele gedwongen omwegen, het paleis van de Konega. Het toegangshek tot het park was dicht, zelfs afgesloten; daarachter roerde zich niets. Evenals de stad leek het paleis van alle levende wezens verlaten.

Kunz zuchtte moe. De stank van de rook was in zijn kleren en haren blijven hangen en hij had dorst. Kwam hij maar iemand tegen! Maar heel Gothab was uitgestorven.

'Waar zitten ze toch,' riep hij tegen niemand. Zelden in zijn leven had hij zich zo alleen gevoeld.

Grote genade, dacht hij verbijsterd, hoe heeft de Konega dat voor elkaar gekregen, om in één nacht en één ochtend vijftigduizend mensen en misschien veertigduizend dieren weg te laten gaan, in veiligheid te brengen! Hij herinnerde zich de bespannen wagens die hij in de vroege ochtend nog door de brede straten had zien rijden, blijkbaar de laatste burgers die de veiligheid van de heuvels gingen opzoeken. En hij, domoor, had het niet begrepen.

Nooit had hij iets van de slimme Thulenen begrepen tot aan dit ogenblik, nu het te laat was.

Wat deed een Thuleen die zich radeloos, eenzaam en ellendig voelde? Die ging naar een tempeltje voor Moeder Aarde om met zichzelf in het reine te komen. Van de paleisheuvel af was dat niet ver — en je had er een goed uitzicht naar alle zijden. Wellicht vond hij er iemand die hem kon vertellen waar hij de Konega kon vinden.

Hij liep om het afgesloten paleispark heen en begon de volgende heuvel te beklimmen. Eindelijk, helemaal buiten adem, met steken in zijn zij bereikte hij het tempeltje. Tot zijn grote teleurstelling was hier ook niemand.

Hijgend liet hij zich op een van de banken vallen en staarde naar het marmeren gebouwtje, naar de vazen met bloemen. De bloemen waren niet vers meer, ze lieten hun kopjes hangen. Stonden ze droog? Hijzelf stond ook droog, zijn tong plakte aan zijn verhemelte. Nu zou hij wat over hebben voor een kroes van het schuimende Thuleense bier!

Plotseling herinnerde hij zich dat de vazen altijd werden gevuld met water uit een bron niet ver hier vandaan. Hij liep erheen, zonk op de knieën en dronk dorstig. Het was dezelfde bron die het water in de paleisvijver voortdurend ververste.

Nadat hij zijn dorst had gelest begon hij op de heuvelhelling verse wilde bloemen te plukken. Waarom hij dat deed wist hij zelf niet, maar de aanblik van vazen met verlepte bloemen was hem te pijnlijk. Hij was enige tijd bezig de vazen met schoon water te vullen, de verse bloemen te rangschikken en bij dat alles kwam hij inderdaad enigszins tot rust. De oude bloemen zomaar weggooien kon hij niet over zijn hart verkrijgen; hij begroef ze, zodat ze tot voedsel konden dienen voor nieuw gewas, zoals hij wist dat de Thulenen ook deden. Had hij zich thuis, in het Badense Rijk ooit met bloemen bezig gehouden? Natuurlijk niet, dat

was vrouwenwerk. Nu ontdekte hij dat hij het plezierig vond de steen onder het koepeltje met eerbewijzen aan de zomer te versieren. Toen hij klaar was deed hij enige passen achterwaarts en bewonderde zijn werk.

'Ziezo, Moeder Aarde, nu heb je weer mooie bloemen op je steen,' prevelde hij.

Moeder Aarde! Hoeveel warmte en liefde bevatte dat begrip! Er ging iets troostends van uit, je verbondenheid met de natuur te beseffen, te weten dat je deel uitmaakte van het grote geheel, dicht bij de romp van de Al-Moeder.

Het gaf een heel ander gevoel dan de priesters van het Groot Badense Rijk wisten op te wekken. Die predikten naastenliefde, vergeving en vrede, en in één adem zegenden ze de dodelijke Badense wapens, zwaaiden met wierook wanneer een nieuw oorlogsschip te water werd gelaten, stonden vierkant achter de Egon wanneer die troepen uitstuurde op nieuwe veroveringen. Ze dreigden de arme gelovigen met hel en verdoemenis wanneer de mensen durfden wijzen op al die tegenstrijdigheden. In het Badense Rijk was godsdienst een onderdrukkingsmiddel. Kon je de verering voor Moeder Aarde ook een godsdienst noemen? Nauwelijks. De Thulenen hadden geen priesters of voorgangers, ze beleefden hun verbondenheid met de natuur elk op eigen wijze, zonder voorschriften, zonder starre ceremoniën of theatrale gebaren. Ze bouwden slechts hier en daar een tempeltje, om uiting te geven aan hun dankbaarheid voor al het goede dat Moeder Aarde hun schonk.

Kunz keek neer op de onleesbare inscriptie waarvan Christian hem de betekenis had verteld: DE KINDEREN VAN MOEDER AARDE ZULLEN

THULE BEWAREN.

En opeens werd professor doctor Wilhelm Kunz overvallen door een brandend verlangen om weer kind te zijn. Wat had hij met al zijn studie en geleerdheid bereikt? Een mislukt huwelijk. Een dochtertje dat elk jaar meer moeite had vertrouwelijk met hem te praten.

Nooit had hij zich de tijd gegund om op een plek als deze stil te zitten, de milde rust van de late namiddag over zich heen te laten komen, de balans van zijn leven op te maken. Zijn ontembare eerzucht had hem voortgedreven — en waar had die hem gebracht?

'Die heeft me *hier* gebracht,' riep hij plotseling, dolblij. 'In Thule, in het paradijs!

O, ik wil hier nooit meer weg, ik wil Thuleen worden. Ik wil ook een kind van Moeder Aarde zijn.'

Half lachend, half schreiend wierp hij zich op de grond, groef met zijn vingers in de rulle aarde, kuste het gras, wentelde zich, probeerde de aarde te omhelzen, erin weg te kruipen.

Plotseling spatten er regendruppels op zijn hoofd. Kunz vloog overeind en keek verwilderd rond. Het licht had een loodkleur gekregen, uit zee kwamen dikke zwarte wolken opzetten. De rookwolken die nog altijd uit de stad opstegen werden uiteengerukt en de vlammen laaiden hoger op. Ver weg rommelde de donder.

We krijgen onweer, dacht hij geschrokken. En... ik moet nog iets doen, ik moet de Konega vinden!

Waar? Hij keek naar het heuvelland achter het tempeltje. Daar zag hij mensen over de hellende weilanden hollen en paarden vangen om ze in de stal te brengen. De wind wakkerde de brand in de stad aan, hij zag hoe een hele laan vlam vatte. De jagende zwarte wolken kwamen met angstwekkende snelheid naderbij.

Moest hij het heuvelland ingaan om Armina-Dottir te zoeken? Nee, de Konega, verantwoordelijk voor het welzijn van Thule, zou zich zeker niet ver van de Sundrefjord en haar hoofdstad verwijderd hebben. Waarschijnlijk bevond ze zich ergens in de omgeving van de blokkade. O, dat hij niet eerder op dat idee was gekomen! Natuurlijk zou ze daar zijn.

Met schrik dacht hij aan de honderden kinderen die in de vroege ochtend op de zeilschepen hadden gedanst en gezongen. Waren die nu ook door het noodweer overvallen? Als er maar geen ongelukken gebeurden!

De regen kwam nu in stromen neer en Kunz was daar in zekere zin dankbaar voor; het zou de brand in Gothab beperken, misschien zelfs blussen.

Vlug begon hij de heuvel af te dalen in westelijke richting. Daar liep evenwij-dig aan de fjord een soort weg. De hemel scheen in brand te staan, de ene blik-semflits volgde de andere op, de donder kraakte onophoudelijk, weerkaatst door de fjordwanden. Temidden van dat geweld lag de BADENFELDER, nog altijd op stoom.

Woeste rukwinden gooiden de professor bijna om, binnen enkele minuten was hij tot op zijn huid doorweekt. Hij hijgde, moest bukken voor een losge-rukte, rondvliegende tak. Om zijn oren bruiste de storm en hij moest er recht tegenin. Daardoor kwam hij moeilijk vooruit, terwijl het water in zijn schoenen sopte en het lawaai van onweer, neergutsende regen en bulderende wind hem verdoofde.

Hoe lang kon dit aanhouden? Een half uur, de hele avond? Hij wist het niet.

Daar waar hoge rotswanden de bocht in de fjord aangaven week de weg af naar het oosten en begon weer te stijgen. Moeizaam ploeterde de professor verder, snakkend naar warmte, beschutting, geborgenheid. De weg was ongelijk, met karresporen en putten die zich met water hadden gevuld en het lopen tot een kwelling maakten. De modder zoog zich vast aan zijn schoenzo-len. Hier en daar zag hij, door het regengordijn heen, huizen staan maar hij wilde er niet aankloppen, ondanks zijn nood. Hij moest de Konega spreken!

Er moest een einde komen aan de ruzie tussen Thulenen en Badeners.

Nu boog de door bomen omzoomde weg weer terug in de richting van de fjord. Soms struikelde hij over losse stenen, hij waadde door modderplassen, de wind kreeg weer vat op hem en wierp hem om. Op handen en voeten kroop hij een eindje verder, toch met iets van jubel in zijn hart. Moeder Aarde geselde hem. Moeder Aarde had alle krachten die haar ten dienste stonden op hem losgelaten. Om hem te verhinderen de Konega te bereiken? Maar hij zou, hij moest doorzetten! De mannen op de BADENFELDER verlangden naar huis. En als er iemand was die met de Konega kon onderhandelen en misschien met haar tot een vergelijk zou kunnen komen was hij het wel: professor Kunz.

De weg liep nu hoog boven de fjord. Al kon de zon nog niet zijn ondergegaan, het was erg donker, behalve dat de felle bliksems voortdurend de omgeving in een pijnlijk wit licht zetten. Eindelijk kreeg hij de zeilschepen in het oog, die romp aan romp de blokkade vormden. Mijn God, wat gingen ze te keer!

Hij verbeelddde zich dat hij het kraken van hun rompen kon horen, het kreunen van hun ankers, het zwiepen van hun masten. Ze werden tegen elkaar gesmeten; een kleiner zeiljacht was al losgeslagen en werd tegen de rotsen van het eilandje versplinterd. Bevonden zich nog mensen op de barricade?

Hij kon het niet goed zien.

Nu daalde de weg weer en worstelend tegen de wind in dwong Kunz zijn benen om voort te gaan, steeds maar voort. Straks blaast de storm me regelrecht het water in, dacht hij. Telkens als die angst door hem heenschoot liet hij zich op handen en voeten vallen en kroop. Maar hij bleef voortgaan. En de regen bleef maar op hem neerhameren; hij begon het koud te krijgen. Waarom moest ik, stommeling, ook zoveel tijd verspillen in de stad en op de tempelheuvel, dacht hij boos. Ik had toch kunnen raden dat ik daar Armina-Dottir niet zou vinden?

Maar hij kende het antwoord. Heel vroeg in de ochtend, toen de BADENFELDER in beweging kwam, had hij aan dek staan kijken naar het tempeltje dat rozig opgloeide in de aanbrekende dag. Hij herinnerde zich hoe hij toen, met heel zijn hart, ernaar had verlangd nog een keer op die heuvel te kunnen staan, uitziend over het prachtige land. Het was daarom dat deze middag zijn voeten hem naar de tempel hadden gebracht, instinctief gehoorzamend aan zijn diepste verlangen.

Hij was nu bijna op de hoogte gekomen van de blokkade en nu kon hij, tussen de donderslagen door, werkelijk het kreunen, bonken en kraken van de houten schepen horen. Als deze storm lang aanhield zou er niet veel van overblijven, dacht hij. Arme Thulenen, ze waren zo trots geweest op hun mooie handelsvloot! Turend door duisternis en regen meende hij plotseling ver voor zich uit een lichtschijnsel te zien. Even maar, toen was het weer weg. Hij kneep de ogen dicht toen de bliksem hem weer verblindde. God, wat was hij moe! En waar was nu de Konega?

Opeens meende hij een klagende stem te horen. Verwonderd opende hij de ogen en keek rond. Wie was, behalve een gekke professor, met dit weer nog buiten?

Opnieuw die stem, heel zwak. Of verbeeldde hij het zich maar? Hij zag een groot rotsblok, terzijde van de weg: lichtgrijze steen en daartegen aan, in de luwte van de rots meende hij iets te zien bewegen, iets donkers. Hij kroop er heen en zag toen dat het een meisje was dat hem had geroepen.

'Help me... ik kan niet meer.'

Nu herkende hij haar: het was Thura. Bleekjes, met halfgesloten ogen leunde ze tegen de grote steen die haar enige beschutting tegen de storm bood. Haar linkerarm hing als een ding dat niet meer bij haar hoorde langs haar zij, de korte mouw van haar bloesje was roze. Bloed droop op de grond, vermengde zich met

modder. Dus Kwartsfink had haar inderdaad geraakt toen ze wegzwom van de BADENFELDER. Maar taai als geen ander had ze, ondanks een on-bruikbare arm, de wal weten te bereiken en zich een paar mijl weten voort te slepen tot de storm en bloedverlies haar hadden geveld.

'Denk je dat je kunt lopen?' vroeg Kunz ontsteld. Hij wist dat hij niet de kracht zou hebben haar te dragen.

Ze schudde moeizaam het hoofd.

'Waar kan ik hulp halen?'

Hij moest, met al het lawaai van de storm om hem heen zijn oor dicht bij haar mond brengen om het zachte antwoord te kunnen verstaan.

'Een kwart mijl verder... de werf,' ving hij op.

Dus nog maar een paar honderd meter! Daar, waar hij gemeend had licht te zien.

'Wacht hier,' schreeuwde hij overbodig en hij begon weer tegen het geweld van wind en regen in te worstelen. Niet lang daarna zag hij in de grauwe schemering een aantal grote gebouwen opdoemen. Uit een van de loodsen straalde licht.

Hij strompelde erheen, vond een brede deur, bonsde er op uit alle macht.

'Help, help!'

Krakend spleet de bliksem een boom, niet ver van de plek waar hij tegen de deur leunde. De donder scheurde op hetzelfde ogenblik de lucht uiteen. Zijn stem verdronk in dat geweld. Bevend zochten zijn handen naar een klink, een deurknop.

'Help dan toch!'

De ene helft van de dubbele deur week plotseling en hij struikelde een warme, goed verlichte ruimte binnen.

'Snel,' gilde hij, maar het klonk als een zucht. 'Thura... een eindje terug. Zwaar gewond.' Toen rolde hij om.

Sterke handen hieven hem op, brachten hem bij een schouw waaronder een soort smidsvuur brandde.

'Wat zei hij?' vroeg Rajo. 'Kijk nou eens, het is een Badener!'

De vrouw die de deur had geopend schudde het hoofd.

'Ik verstond hem niet. Hij zei iets, maar ik ken hun taal niet.'

'Niemand van ons kent hun taal,' zei Hannah-Dottir, terwijl ze zich over de uitgeputte professor boog. Zacht tikte ze met een vlakke hand tegen zijn gezicht.

'Kunz, Kunz,' riep ze luid.

'Thura,' fluisterde de uitgeputte man, 'een kwart mijl terug... gewond...'

Rajo had het verstaan. Zonder een woord te verspillen snelde hij naar buiten.

Hannah-Dottir begon de professor van zijn kletsnatte kleren te ontdoen. Hij wilde haar dat verhinderen. Uitgekleed worden door de mooiste vrouw van Thule vond hij, preuts als hij was, iets verschrikkelijks. Maar hij miste de kracht om zich te verzetten. Intussen riep de vrouw om doeken, warme dekens, kruidenthee. Kunz werd drooggewreven, ruw maar zorgvuldig, in warme dekens gerold. Iemand goot hem de hete vloeistof in. Hij liet maar met zich doen. Het was heerlijk om verzorgd te worden door zachte vrouwenhan-den.

Knikkebollend, met zijn rug tegen een muur zat hij bij te komen, toen even later Rajo terugkwam met een halfdood meisje in zijn armen. Hannah-Dottir liet de professor in de steek en begon Thura uit te kleden en te onderzoeken.

'Ze heeft een geweerkogel in haar arm,' zei Kunz moeilijk. Zijn kaken waren nog steeds verstijfd.

Maar geleidelijk rilde hij niet meer zo. Hij begon weer warm te worden en dat maakte hem slaperig. Vaag hoorde hij Hannah-Dottir bevelen geven, andere stemmen roezemoesden om hem heen. Juist toen hij in slaap zou vallen herinnerde hij zich met een schok het doel van zijn verschrikkelijke tocht door de regen.

Hij dwong zich de ogen te openen en rechtop te gaan zitten. Nu ontdekte hij dat

hij zich in een grote loods bevond, aan het einde waarvan een fel vuur brandde onder een grote schouw. Een smidsvuur. Thura had over een werf gesproken. Dan moesten hier, in normale tijden, de metalen onderdelen voor de zeilschepen gemaakt worden. Nu echter waren gereedschappen en mate-rialen opzij geschoven, op de grond lagen rijen strobedden, boven het vuur was een ijzeren rooster aangebracht waarop grote kookpannen stonden te dampen. Hij zag kinderen — velen ervan sliepen — vrouwen, mannen. Hannah-Dottir was nog steeds met de gewonde Thura bezig, haar gezicht stond ernstig. Ofschoon de regen op het dak trommelde, de donderslagen het gebouw soms deden trillen, de wind om de hoeken van de loods bulderde maakten de mensen in de loods een kalme indruk. Velen sliepen, anderen zaten rustig bijeen te praten.

Een man naderde hem en hurkte naast hem neer: Anouk.

'Weet u hoe Thura gewond raakte?' vroeg hij. 'Wie heeft op haar geschoten?

U toch niet!'

Kunz vertelde het hem terwijl een vrouw hem een kom warme soep aanreikte, die hij dankbaar aanvaardde.

'Ik heb me daarna aan land laten zetten omdat ik de Konega wil spreken,' eindigde Kunz zijn relaas. 'Er moet een einde komen aan deze waanzinnige toestand.'

Anouk knikte en stond op. Hij liep weg om even later met een broek, een hemd, touwsandalen en een waterdichte cape terug te komen.

'Trek dit aan, Kunz,' zei hij, 'dan zal ik u bij de Konega brengen.'

Schuw wierp de professor een blik op Hannah-Dottir, die echter niet op hem lette, dus waagde hij het zijn deken te laten vallen en snel de Thuleense kleren aan te trekken, die hem te groot waren. Een eindje verder zaten twee vrouwen nieuwsgierig naar hem te kijken en dat vond hij onaangenaam. Hij schaamde zich voor zijn smalle schouders, zijn buikje en spillebenen, terwijl naast hem die jonge halfgod Anouk stond: een standbeeld van een man. Die vrouwen zouden wel denken: Nou, Badeners zijn ook moeders mooisten niet!

'Waar is ze — de Konega bedoel ik?'

'Kom maar mee.'

Ook Anouk sloeg een cape om. Op wankele benen volgde de professor hem.

Toen Anouk de deur opende rukte de wind die bijna uit zijn handen. De professor glipte naar buiten, drukte zich met de rug tegen de muur, bang dat hij omver geblazen zou worden. Met enige moeite wist Anouk de deur weer dicht te krijgen en greep Kunz' arm.

'Hierheen.'

Het werfterrein lag bezaaid met brokstukken: afgewaaide dakpannen, stukken hout, afgebroken takken. Anouk hield de professor stevig vast en trok hem mee naar een andere loods waarvan de luiken waren gesloten, ofschoon er wel enig licht door kierde. De regen striemde hun in het gezicht, de wind rukte aan hun kleren, het was nu aardedonker en alleen de bliksems verlicht-ten de chaos.

De tweede loods leek enigszins op de eerste. Ook hier brandde een vuur, maar er waren weinig bedden, wel tafels en stoelen en er waren maar een stuk of dertig mensen. Armina-Dottir zat aan een van de tafels en sprak met een drietal vrouwen. Kunz herkende de havenmeesteres, de stadsbestuurster en de mooie Rama. Alle vier keken ze verbaasd naar hem op.

Kunz, wankelend van vermoeidheid, probeerde een buiging te maken en de hakken tegen elkaar te klappen maar met doorweekte touwsandalen gaat dat niet zo goed. Christian kwam aanlopen en keek al even verwonderd naar de professor.

'Komt u van de BADENFELDER?' vroeg de jongen haastig. Hij greep Kunz bij de arm.

'Thura!' riep hij wild. 'Hebt u Thura daar gezien?'

Anouk antwoordde voor hem.

'In de andere loods, neef. Ze is gewond. De professor heeft haar gevonden en hulp voor haar gehaald. Hannah-Dottir is met haar bezig.'

Christian uitte een gesmoorde kreet en stormde weg zonder zich de tijd te gunnen een cape om te slaan.

Anouk pakte een tweetal krukken en duwde de professor op een ervan neer.

'Kunz heeft je iets te zeggen, Armina.'

De Konega antwoordde niet maar keek de professor vol belangstelling aan.

'Ik heb me aan land laten brengen omdat ik u wilde spreken, hoogheid,' begon de man zwakjes. 'U... eh... u hebt verhinderd dat de BADENFELDER vanochtend kon uitvaren. In de ogen van kapitein Semmel was dat een vijandelijke daad. Daarom heeft hij uw blokkade beantwoord met een beschieting van uw hoofdstad.'

'Dat alles is me bekend, Kunz,' antwoordde Armina-Dottir ijzig.

'Ja maar, wat u nog niet weet is, dat uw koerierster, Thura, kapitein Semmel en eerste luitenant Kolbe heeft neergeschoten met haar verdovingspistool en daarna over de reling is gedoken. Luitenant Kwartsfink pakte een geweer en schoot op haar. Hij raakte haar ook. Ze ligt nu in de andere loods, erg ver-zwakt door bloedverlies en...' Hij moest even ophouden om adem te halen.

De wereld draaide om hem heen.

'Waarom maakte Thura gebruik van haar pistool terwijl ze wist dat ik zoiets in hoge mate zou afkeuren?' vroeg de Konega. 'Haar enige opdracht was mijn boodschap over te brengen.'

'Ik geloof dat het meisje zich bedreigd voelde,' stamelde Kunz.

'Werd zij bedreigd?' Je kon de Konega niet veel wijsmaken.

Kunz ontdekte plotseling dat hij zijn landgenoten toch niet kon afvallen.

'Kapitein Semmel was erg kwaad vanwege de blokkade,' zei hij ontwijkend.

'Allicht was hij kwaad. Maar wèrd mijn koerierster bedreigd?'

'Dat scheen zij te denken.'

'Kunz, draai er niet omheen! Wat gebeurde er precies?'

'Kapitein Semmel wilde enige inlichtingen van haar krijgen — en die weigerde

zij te geven.'

'Ze hoefde alleen maar mijn boodschap over te brengen.'

'Ja, maar de kapitein wilde méér weten.'

'Ik begrijp het al,' zei Armina-Dottir bitter maar nog altijd ijzig kalm. 'Uw kapitein bedreigde haar, zoals Badeners altijd beginnen met dreigen. En toen kon zij niet anders doen dan zich verdedigen.'

Kunz boog het hoofd. 'Het spijt me,' zei hij zacht.

'Was dit alles wat u mij te melden had?'

Professor Kunz haalde diep adem en kreeg weer moed.

'Nee Konega. Het is dit: U verhindert de BADENFELDER naar huis terug te keren. Maar er zijn daar bijna vijftig mannen aan boord die verlangen naar hun ouders, vrouwen en kinderen. En u wilt hen voorgoed hier houden! Dat is wreed. Ik kan me niet voorstellen dat een Thuleens volk tot zulk een wreedheid in staat is.'

'Wilt u dat ik alle Badense wandaden ga opnoemen, Kunz? U kent ze net zo goed als ik. En toch durft u *mij* van wreedheid te beschuldigen?'

De professor rilde. Maar hij was nog niet klaar.

'U... u nam het besluit ons allen hier te houden terwijl ik weet dat de Vrouwenraad tijdens de warmste maanden van het jaar ontbonden is. U handelt geheel buiten hen om. Ik weet niet of het hier ook zo heet, maar die Vrouwenraad is zoiets als een democratisch gekozen parlement, dat controle dient uit te oefenen op uw handelingen. En u heeft die vrouwen gewoon genegeerd. U

gaat op eigen gezag te werk. Dat is... dat is... zoiets kan niet!'

'U wilt mij mijn beroep leren?' Armina-Dottir was nu heel boos, zag hij.

'U mag niet handelen zoals u doet zonder de Vrouwenraad daarin te kennen.

Uw eigenmachtig optreden is tegen de wet — tegen alle wetten.'

'Sedert wanneer stoort een Badener zich aan onze wetten?'

'Het gaat niet om mij of om wat ik vind,' betoogde de professor, 'het gaat om u en om Thule zelf!' Tot zijn verbazing zag hij opeens tranen in haar ogen staan en hij vervolgde heftig: 'Ik had zo'n bewondering voor het Thuleense systeem, voor uw wetgeving, voor... voor... alles. En dat hebt u door u als een dictator, als een Egon te gedragen, in de modder getrapt.'

'Nee,' zei Rama plotseling, luid en duidelijk. 'U vergist zich, Kunz. Wij van de Vrouwenraad hebben onze Konega gemachtigd alle maatregelen te nemen die zij goed acht.'

'De Vrouwenraad heeft zichzelf buiten spel gezet?' vroeg de professor ongelovig.

'Ja.'

'En u bent het eens met wat uw Konega gedaan heeft?'

'Jazeker.'

'Maar dan is de geweldloosheid van de Thulenen niets dan een mooie schijn!'

riep hij gekweld.

Armina-Dottir stond op van haar kruk en keek op de geleerde neer.

'Ik heb besloten,' zei ze waardig, 'dat het Groot Badense Rijk niets te weten mag komen over ons bestaan. En zeg niet, dat u niet begrijpt waarom ik dat besluit heb moeten nemen, want zo dom bent u niet. Thule moet blijven zoals het is. Om dat te bereiken zal ik het desnoods tegen tachtig van uw oorlogsschepen opnemen. U en de andere Badeners gaan hier nooit meer weg. En al-le andere Badeners die hier ooit landen zullen hetzelfde lot ondergaan. Ik weet dat dat wreed is. Maar ik heb jullie niet geroepen.'

'De BADENFELDER zal doorbreken,' voorspelde Kunz, plotseling woedend. 'U

kunt een gepantserd oorlogsschip niet tegenhouden met een paar verdovingspistooltjes! Morgenochtend als de storm is gaan liggen zal kapitein

Semmel uitvaren, of u dat nu goedvindt of niet.'

'Nee Kunz. Moeder Aarde zal ons bijstaan.'

Haar koppigheid maakte hem wild.

'Uw Moeder Aarde is niets, niemand... Het is de grond waarop u staat, maar ze heeft geen wil, geen verstand; ze kan niets voor u doen. Moeder Aarde is slechts een idee, een fictie — en volstrekt machteloos.'

De vrouwen om hen heen waren ontzet over zoveel heiligschennis, alleen Anouk begon zacht te lachen.

'Arme Kunz, u hebt er nog steeds niets van begrepen.'

'Dat heb ik wèl!' brieste de professor. 'Luister hoe de storm om deze loods raast. Wat doet die storm? Jullie blokkade vernielen! Is dat de hulp die jullie krijgen van Moeder Aarde? De natuur zelf heeft zich tegen jullie gekeerd.'

'Dat lijkt maar zo,' antwoordde Anouk, onverstoorbaar opgewekt.

O clown, bemoei je er niet mee, dacht professor Kunz boos. Hij was zijn ontroering van die middag op de tempelheuvel vergeten; hij vocht nu om het behoud van de BADENFELDER.

'Edele Konega,' smeekte hij, 'luister alstublieft naar mij. Er moet een einde komen aan deze toestand. Dit begint uit de hand te lopen. Ik heb mij aan land laten zetten omdat ik hoopte dat u toch nog voor rede vatbaar zou zijn. Kapitein Semmel slaapt nu, maar als hij ontwaakt, wat gaat hij dan doen? Het bombardement voortzetten, vrees ik, die prachtige stad met de grond gelijk maken, uw blokkade aan flarden schieten, misschien zelfs mensen doden!

Dit wordt oorlog, Konega! U kunt niet weten wat dat is: oorlog. Ik weet het.

Het is iets vreselijks. Bespaar uw land die ellende, de verwoesting, de verwildering, de... de... gruwel.'

'Neen.'

'Hoe kunt u zo koppig zijn? U sleept heel Thule naar de ondergang.'

'Nee Kunz, ik ben juist bezig Thule van de ondergang te redden. Maar voor wie pleit u eigenlijk? Voor de Badeners of voor de Thulenen?'

'Voor beide! Onze landen kunnen vrienden worden.'

'Gelooft u dat zelf?'

Wij hebben het ontdekt, dus is het van ons, had kapitein Semmel gezegd. En ook nog: dit land schreeuwt erom gekoloniseerd te worden. Wanhopig keek Kunz naar de Konega.

'Het is denkbaar,' zei ze koeltjes, 'dat de Badeners onze vrienden willen worden, zoals de inwoners van Kanada en Yselân onze vrienden zijn. Maar ik zeg u: *wij* wensen dat niet. Wij willen niets met het Badense Rijk te maken hebben en hier nooit meer een andere Badener zien.'

'U wilt dat niet.'

'Dat is juist. En ik ben Thule.'

'U bent maar één mens.'

'Fout,' viel Anouk in. 'De Konega is wel een mens, maar tegelijk is zij Thule en van Thule.'

Het was hopeloos. Armina-Dottir luisterde niet langer naar hem. Ze wendde zich zonder verder een woord van hem af en liep naar de andere kant van de loods.

Tot Kunz' verbazing zag hij opeens dat haar gezicht nat was van tranen; haar schouders schokten. Twee vrouwen kwamen op haar toe, begonnen haar te troosten. Wat een vreemde mensen toch, die Thulenen!

'Kom mee, we gaan terug naar de andere loods,' zei Anouk, tamelijk kortaf voor zijn doen. 'Hier storen we alleen maar. Ik dacht dat u Armina-Dottir écht iets te zeggen had.'

'Ik...'

Maar Anouk had gelijk; Kunz was uitgepraat. Hij voelde hoe de vermoeidheid toesloeg, zijn knieën knikten toen hij de cape omsloeg.

Terug in de eerste loods legde hij zich neer op een strobed, trok een deken over zich heen en sliep ogenblikkelijk in.

24 Amok

Langzaam ontwaakte kapitein Semmel. Het eerste waarvan hij zich bewust werd was zijn hoofdpijn. Daarna voelde hij zijn stijve arm. Verder was hij een beetje misselijk en hij had dorst.

De scheepsarts zat op een stoel naast zijn bed te slapen.

Het duurde even eer de kapitein besefte waar hij was. Hij lag op zijn rug in een van de bedden van de ziekenboeg. Naast hem, in het andere bed, lag iemand die reutelend adem haalde. Semmels bed deinde, merkte hij, en hij was met riemen vastgebonden. Langs de scheepswand bruiste water en een ogenblik kreeg hij de sensatie dat ze voeren en op weg waren naar huis.

Hij bewoog zich en kreunde. De scheepsarts opende de ogen en sprong op.

'Hoe gaat het, kapitein?'

'Dorst.'

De dokter maakte de riemen los en Semmel ging rechtop zitten. Nu pas voelde hij hoe het schip lag te rollen. Dorstig dronk hij uit het glas water dat de dokter hem aanreikte.

Zijn misselijkheid verdween maar zijn arm bleef pijn doen.

'Wat is er gebeurd? Waarom lig ik hier?'

'U werd neergeschoten met een Thuleens verdovingspistool.'

' O . '

'Het stormt flink, kapitein, daarom moest ik u vastbinden in uw kooi.'

'Ik voel het. Liggen we nog altijd in de fjord?'

'Natuurlijk.'

'Hoe laat is het?'

'Even na middernacht.'

De reutelende ademhaling in het bed naast het zijne stokte even, ging toen weer door. Voorzichtig wendde Semmel het hoofd om.

'Wie is dat?'

'Luitenant Kolbe. Hij werd net als u verdoofd, maar het is hem slecht beko-men. Ik maak me nogal ongerust over hem.'

'Was het dat meisje? Hebben jullie haar?'

'Luitenant Kwartsfink heeft op haar geschoten toen ze overboord was gesprongen en wegzwom van het schip. Hij beweert dat hij haar heeft geraakt en haar zag zinken. Ze zal wel dood zijn.'

'Mooi. Die rotmeid verdient niet beter. Een brutaal kreng was het. Wie heeft nu de leiding?'

'Luitenant Kwartsfink heeft zijn best gedaan u zolang te vervangen, kapitein.

En... eh... hij doet het vrij goed.'

'Help me opstaan. Ik moet naar de brug.'

'U kunt beter nog een half uurtje blijven liggen. U zult wel duizelig zijn en...'

'Verroest man, het stormt! Hoor het maar eens tekeer gaan. Ik moet weten hoe het schip eraan toe is. Geef me mijn uniform en roep de hofmeester.'

Semmel slaagde er niet in zich zonder hulp aan te kleden. Hij vloekte en wreef over zijn stijve arm. Zonder ophouden stelde hij vragen en keek toen weer naar Kolbe.

'Komt hij niet bij?'

'Ik weet het niet, kapitein,' zei de dokter ongelukkig. 'Een van de matrozen beweert dat dit al de derde keer is dat hij zo'n verdovingspijltje in zijn lichaam gekregen heeft. Met telkens maar een paar dagen tussenpoos. Dat... dat heeft hem geen goed gedaan.'

'Kun je hem niet een soort tegengif geven?'

'Als ik maar wist welk.'

'Verhip, ben jij de dokter of ik?'

'Ik doe wat ik kan, kapitein.'

'Ja, ja... Hofmeester, help me naar de brug.'

De hofmeester trok zijn gezagvoerder een lange oliejas aan, zette hem een zuidwester op. Het schip rolde, stampte, kreunde. De storm scheen op haar hevigst te zijn.

Op de beschutte brug vond Semmel zijn derde officier: Kwartsfink, die van vermoeidheid stond te tollen op zijn benen. Het opgezweepte water van de Sundrefjord spatte uiteen tegen de romp van de BADENFELDER, sproeide over het dek, de wind loeide in de schoorsteenpijp.

Kwartsfink had bevel gegeven de vuren brandende te houden. Mocht de BADENFELDER van zijn stormankers worden geslagen, dan stond er genoeg druk op de ketels om het schip bestuurbaar te houden en met de kop in de wind het geweld te weerstaan.

'Hoe staat het met de blokkade?' vroeg Semmel.

'Als u het mij vraagt is daar niet veel meer van over, kapitein. We hebben nogal wat wrakhout voorbij zien drijven tijdens het onweer. Eenmaal zelfs een halve mast. Nu is het te donker om nog iets te zien en het onweer is weggetrokken. De bliksem sloeg in op het voordek en brandde er een gat in. Het brand-je daaronder hebben we snel kunnen blussen en het gat hebben we afgedekt met zeildoek. Gevaar is er niet meer, al was het wel even spannend. God, wat een noodweer was het! Maar het heeft wel de brand in de stad geblust.'

Semmel grijnsde, ondanks zijn hoofdpijn.

'Mooi. Morgenochtend kunnen we dus uitvaren. Dan zal de wind zijn gaan liggen.' Het was de ervaren oude zeerot die sprak.

'Ja kapitein,' zei Kwartsfink hoopvol,

'...en dan gaan we naar huis.'

'Heel graag, kapitein. Maar hoe moet dat dan met luitenant Parzel, en met de professor?'

'Wat bedoel je?'

'U weet toch dat luitenant Parzel...'

'Ja, ja, die is met vier man gevangen genomen door de Thulenen. Niks aan te doen. Ze worden later wel bevrijd, want reken erop dat we hier terugkomen!'

'Moeten we de professor dan ook achterlaten?'

'Ik begrijp je niet.'

'Nadat u bewusteloos was geworden is professor Kunz aan land gegaan.'

'Wat!'

'Hij wilde met de Konega praten, zei hij.'

'De idioot. Met dat mens valt toch niks te beginnen. Wat wou hij dan gaan doen?'

'Dat... dat weet ik niet precies, kapitein. Hij mompelde zoiets van: aan deze toestand moet een einde komen — hij stond hardop te denken, geloof ik.'

'En dat allemaal achter mijn rug om! Stapelgek is-ie. De Thulenen zullen hem niet meer loslaten.' Hij keek woedend naar Kwartsfink, die stond te geeuwen.

'Nou, ga maar naar bed, luitenant, ik neem de wacht wel over. Zorg dat ik morgenochtend om zes uur — nee, om vijf uur wordt afgelost.'

'Weet u zeker dat u zich goed genoeg voelt, kapitein?'

'Me dunkt, ik heb lang genoeg geslapen.'

Kwartsfink, blij dat hij een paar uur kon gaan rusten, salueerde en verliet de brug.

Bezorgd tuurde kapitein Semmel naar het donkere land. De professor verdwenen

— dat moest er nog bij komen. Misschien lag zijn rapport nog in zijn hut, maar hoe kon Semmel met goed fatsoen in Badenburg terugkeren zonder de officiële vertegenwoordiger van de Badense regering aan boord? En hoe moest hij het verlies van twaalf bemanningsleden verklaren? De Egon zou willen weten wat er was gebeurd in dat verre Thule, hoe het mogelijk was dat de BADENFELDER zich letterlijk een uitweg had moeten schieten uit een land dat prat ging op geweldloosheid en vredelievendheid. Semmel wist niet wat er in het rapport van de professor stond, maar als daarin werd uitgeweid over de braafheid en sentimentaliteit van de Thulenen zou elk verhaal waarmee hij, Semmel thuiskwam niet worden geloofd. Dan zou hij het nog moeilijk krijgen... En dat alles had hij te danken aan die koppige Konega die de Badeners niet vertrouwde en hun allerlei moeilijkheden in de weg legde. Nu ja, van een vrouw kon je redeloos gedrag verwachten, maar intussen zat hij met de gebakken peren. De professor verdwenen, Parzel verdwenen, Kolbe doodziek... Nu waren er nog maar twee man: hijzelf en Kwartsfink, die de BA-D E N F E L D E R naar huis konden varen. Eigenlijk was dat te weinig...

Kapitein Semmel was zielsdankbaar toen de hofmeester hem een mok gloei-ende, sterke koffie kwam brengen met een scheut rum erin, en bovendien een bord vol sandwiches. Het brood was droog en hard, maar de ham was smakelijk en met behulp van de koffie kon hij het wel wegspoelen. Honger had hij, razende honger.

'Hoe is het met luitenant Kolbe?' vroeg hij kauwend.

'Nog steeds hetzelfde, kapitein.'

'Wie heeft de wacht?' De hofmeester noemde een aantal namen op. De helft van de bemanning was op bevel van Kwartsfink wakker gebleven om te kunnen ingrijpen wanneer de storm een streek probeerde uit te halen met het schip.

'Goeie jongen, die luitenant Kwartsfink,' zei Semmel waarderend. 'Hij is nog erg jong, maar hij verstaat zijn vak. In elk geval hoeven we niet bang te zijn dat de Thulenen vannacht iets proberen te doen. Ga ook maar naar bed, hofmeester. Ik kan er nu weer tegen.'

Hij reikte de man het lege bord en de mok aan. Maar nauwelijks was de hofmeester vertrokken of kapitein Semmel voelde zich weer eenzaam en ter-neergeslagen. Als hij maar wist wat de professor voor plan had gehad...

Een uur later sloeg luitenant Kolbe de ogen op. Zijn hoofd bonkte, hij had een brandende dorst en hij voelde zich ellendig. En nog iets; hij was razend.

Had hij gedroomd?

De riemen waarmee hij in zijn bed was vastgebonden knelden hem. Hij begon te schreeuwen, hees en bijna onverstaanbaar.

'Vervloekte Thulenen, ik roei jullie allemaal uit. Mij gevangen houden, hè?

Niemand kan Kolbe gevangen houden. Maak me los, maak me los!'

Iemand kwam haastig aangesneld en voldeed aan dat bevel. Kolbe, met een soort waas voor zijn ogen, kon niet zien wie hem bevrijdde, maar het moest een Thuleen zijn. Door een plotselinge beweging van het schip viel hij bijna uit het bed, hij kon zich nog juist vastgrijpen aan een arm; een snijdende pijn trok door zijn schouder. Dat maakte hem nog woester.

Zonder zich te bedenken wierp hij zich op degene die bij zijn bed stond. De scheepsarts, niet bedacht op zo'n aanval, viel op de grond en sleurde de luitenant mee.

In Kolbes versufte brein overheerste één enkel gevoel: haat jegens de Thulenen. Hij had de scheepsarts bij de keel vast, bonkte zijn hoofd tegen de vloer tot de man niet meer bewoog. Toen krabbelde hij overeind, tastte rond. Hij begon weer iets te zien. Over het voeteneinde van het bed hing zijn uniform met zijn koppelriem. Wild rukte hij de revolver uit de holster en keek rond.

Nog meer aanvallers? Aan de op de vloer liggende gestalte schonk hij geen aandacht. Die was uitgeschakeld.

De Thulenen hadden hem verdoofd, ontvoerd, hielden hem gevangen maar die stommelingen wisten niet wie Kolbe was; die liet zich niet gevangen houden! Wankelend verliet hij de ziekenboeg en zocht zich een weg door de nauwe gang tot hij op een trap stuitte, nog altijd met de revolver in zijn handen.

'Ik zal uit jullie onderaardse gewelven ontsnappen,' gromde hij, terwijl hij op handen en voeten de trap begon te beklimmen. Hij moest zich telkens vast-klemmen, want zijn benen dreigden onder hem weg te klappen en die trap schudde en zwaaide maar. Alles en iedereen was tegen hem, maar hij zou ze

krijgen!

Eenmaal op het dek sloegen koude harde druppels hem in het gezicht en hij kreeg een duw. De storm was enigszins geluwd maar Kolbe wist niets van het noodweer dat de afgelopen uren had gewoed. De wind die aan zijn pyjama rukte en de regen die op zijn hoofd kletterde, verrasten hem volkomen. Wat een rotstreek van die Thulenen, hem in het pikkedonker duwen en met water gooien! De lafaards!

Een donkere schim dook voor hem op.

'Maar luitenant, wat doet u...'

Kolbe raakte de matroos met de kolf van zijn revolver tegen de kin en de man tuimelde om.

'Ik zal jullie, ik zal jullie,' schreeuwde de luitenant en liep wankelend over het dek. Weer een trap. Instinctief begon hij te klimmen, bijna uitglijdend op de natte ijzeren treden. Drijfnat kwam hij boven en herkende de brug. Ook daar was iemand.

Ha, die vervloekte Thulenen hadden het schip dus ingenomen. Maar dat zou hun niet lukken, daar ging luitenant Kolbe een stokje voor steken.

Zijn ogen zagen bij het licht in de stuurhut niet wat ze zagen. Zijn brein tover-de hem visioenen voor. De schommelende lamp onthulde een gestalte in lange rokken: de Konega. Dikker dan hij zich herinnerde. Het kon hem niet schelen, alle Thulenen die hem voor de voeten liepen moesten eraan geloven.

Hij hoorde iemand zijn naam roepen — maar nee, hij liet zich niet afleiden.

Hij kwam afrekenen!

Hij hief de revolver op en schoot.

Op hetzelfde ogenblik voelde hij hoe iemand hem op de rug sprong. Kolbe verzette zich met de kracht van een krankzinnige, wat hij ook was. Nog meer lijven stortten zich over hem heen, iemand wrong het wapen uit zijn handen, hij kreeg slagen en stompen en hij vloekte luidkeels.

Toen de gillende stem van een matroos: 'Grote genade, hij heeft de kapitein neergeschoten! De dokter, vlug, de dokter!'

Het is niet gemakkelijk om iemand die volslagen buiten zinnen is te overmeesteren. Ofschoon Kolbe wankel op zijn benen stond, nauwelijks besefte wat hij deed, ontwikkelde hij een kracht die niemand voor mogelijk had gehouden. De kreet van de matroos deed de handen die de luitenant in bedwang trachtten te houden één ogenblik verslappen. Verschrikte gezichten keken op. Kolbe voelde de druk verminderen, hij schopte en sloeg blind om zich heen, wist zich los te werken, rolde de trap af, maar op het dek aangekomen sprong hij meteen weer op. Hij rende vooruit, tot bij de reling. Een seconde later was hij eroverheen. De toegeschoten bemanningsleden hoorden nog juist de plons waarmee hij in het opgezweepte water van de fjord verdween.

'Man overboord!' schreeuwde iemand automatisch. Maar op dat moment kwam de hofmeester met een ontsteld gezicht aanrennen.

'De dokter ligt zwaar gewond op de grond in de ziekenboeg. Wat moeten we doen?'

Daardoor vergaten ze luitenant Kolbe.

In de stuurhut nam luitenant Kwartsfink, maar half aangekleed, de leiding.

Hij ontdeed de kapitein van zijn oliejas en uniformjasje en onderzocht hem.

'Hij leeft nog. We moeten hem ogenblikkelijk naar de ziekenboeg brengen, maar voorzichtig.'

'Luitenant Kolbe is overboord gesprongen en ligt in het water,' rapporteerde de bootsman, ook maar half gekleed en rillend van de kou. 'We hebben een reddingsboei naar hem uitgegooid maar het is zo aardedonker, we kunnen niets zien.'

'Laat hem verzuipen,' schreeuwde Kwartsfink de verbouwereerde man toe,

'hij heeft de kapitein willen vermoorden.'

'Hij was gek,' zei iemand anders, 'echt helemaal krankzinnig, hij wist beslist niet wat hij deed.' Hij wreef over zijn pijnlijke kin. 'Hij sloeg me neer, zomaar...'

Met vereende krachten droegen ze de kapitein benedendeks, naar de ziekenboeg en vonden daar inderdaad nog een zwaar gewonde: de scheepsarts.

Beide mannen werden op bed gelegd. Kwartsfink ontkleedde de kapitein verder en staarde ontzet neer op het gapende gat in diens maag. Intussen be-moeiden twee mariniers zich met de scheepsarts, die nog altijd buiten bewustzijn was. Zijn hals vertoonde blauwe plekken en in zijn achterhoofd had hij een gapende wond.

'Die arme kerel is half gewurgd.'

Kwartsfink trachtte het bloeden van Semmels wond te stelpen.

'Dat overleeft hij nooit,' prevelde hij mismoedig voor zich heen.

Een van de mariniers trok hem voorzichtig aan de mouw. Het was Rudi.

'De Thulenen hebben goeie dokters,' waagde hij het te zeggen.

De Thulenen om hulp vragen? Kwartsfink aarzelde. Zouden de Thulenen bereid zijn hulp te bieden op een schip dat hun hoofdstad had gebombar-deerd en gedeeltelijk verwoest?

'De kapitein zal doodgaan als hij niet wordt geopereerd,' hield Rudi vol. 'We *moeten* hulp halen, luitenant.'

'Met deze storm? In deze duisternis, terwijl de fjord één kolkende massa golven is? Onmogelijk!'

Hij keek bedroefd neer op het doodsbleke gelaat van kapitein Semmel, op diens gesloten ogen, op het verband dat hij had aangelegd en waar het bloed doorheen sijpelde. En achter hem, in het andere bed, lag de enige man die in deze situatie iets had kunnen doen, met een ingedrukt strottehoofd en een kapotgebeukte schedel. Somber schudde hij het hoofd.

'Ze hebben gewonnen, Rudi,' zei hij verdrietig.

'Wie?'

Hij gaf geen antwoord. Moe viel hij op de stoel neer en steunde het hoofd in de

handen.

Zo viel hij in slaap: toonbeeld van een verslagene.

25 Patstelling

De dag brak grauw en troosteloos aan. De storm was uitgeraasd, de regen hield op, maar grijze wolken joegen langs de hemel en het bleef kil. Armina-Dottir had die nacht slechts enkele uren geslapen, de nacht daarvoor helemaal niet. Toch liep ze al weer rond, met blauwe kringen onder de ogen en een bleek gezicht. Rajo was bij haar en samen gingen ze naar de uitkijkpost om te zien wat er van de scheepsversperring was overgebleven. Ze waadden door de modder, versplinterd glas kraakte onder hun voeten. Het werfterrein bood een trieste aanblik.

Ze beklommen hand in hand de platte, uitstekende rots en keken neer op wat eens Gothabs trots en glorie was geweest: de vrachtschepen die de thuisvaart van de BADENFELDER hadden verhinderd. Drie van de schepen lagen half onder water, van de kleinere boten was niets meer terug te vinden. De fjord lag vol wrakhout. Niet één schip was onbeschadigd. Doordat ze door de razende windstoten voortdurend tegen elkaar waren gesmeten waren masten afgebroken, relingen versplinterd, gaten in de rompen geslagen.

Armina-Dottir zuchtte moe. Ze keek bijna angstig naar de bocht in de fjord, alsof daar elk ogenblik de grauwe boeg van de BADENFELDER kon opdoemen, op weg om zich door de onbeschermde versperring heen te rammen. Rajo legde zijn arm om haar schouders.

'We moeten die blokkade zo snel mogelijk weer in orde maken,' zei hij.

'Ik wil de kinderen er niet meer op hebben,' antwoordde Armina-Dottir zacht.

'Dat zal ook niet nodig zijn. Ik laat al die schepen met dikke kabels met elkaar verbinden, ook die welke op het punt staan te zinken. Laat het maar aan mij over.'

Zijn stem klonk zo zelfbewust dat het de Konega warm om het hart werd.

Maar...

'Jij wilt de leiding nemen?' vroeg ze.

'Ja. Ik nam ook de leiding bij de ontruiming van de stad twee nachten geleden en het ging uitstekend, nietwaar? Je moet wat aan me durven overlaten, Armina!'

Ze was te moe om te protesteren en ze wist dat ze hem er een plezier mee deed. Hij was bij haar terug gekomen om haar te helpen, niet om blindelings bevelen in ontvangst te nemen. Glimlachend knikte ze hem toe.

Achter hen op de weg klonk hoefgetrappel en snel daalden ze van de rots af.

Het was een koerierster die kwam melden dat de BADENFELDER goed de stormnacht was doorgekomen en nog altijd voor anker lag, recht tegenover de stad.

'Vreemd,' mompelde Rajo. 'Je zou denken dat ze juist deze ochtend een poging zouden doen om uit te breken.'

'Je vergeet Kunz, Rajo. Zonder hem kunnen ze niet vertrekken en hij bevindt zich nog altijd bij ons. Hij wordt bewaakt zonder dat hij het weet. En van de plaats af waar het schip ligt kan de kapitein niet zien hoe het met onze blokkade is gesteld.'

'Nee, maar hij kan wel raden wat de storm vannacht met onze schepen heeft gedaan. Hoe dan ook ik ga een groot aantal mannen bij elkaar roepen om ze aan het werk te zetten.'

Rajo liep vlug terug naar het werfterrein terwijl Armina-Dottir zich tot de wachtende koerierster wendde.

'Er is toch nog niemand in de stad teruggekeerd?'

'Nee Konega.'

'Goed. Dan kunnen de kanonnen van de BADENFELDER alleen maar lege gebouwen in brand schieten en daar komen we wel overheen. Ik ga terug naar de loods. Zorg dat ik het meteen te horen krijg als het schip in beweging komt.'

De koerierster knikte, sprong op haar paard en draafde weg.

Een uur later bereikte het bericht de Konega dat de BADENFELDER een sloep had uitgezet met vier man, die in de richting van de haven roeiden. Onmiddellijk

stuurde ze er een aantal bereden ordebewaarsters op af. En weer een uur later stonden de vier mariniers voor haar, in de loods waarin ze haar hoofdkwartier had gevestigd. Het was Rudi die het woord deed, in het Brits.

'Vannacht,' zei de matroos moeilijk, 'is op de BADENFELDER een ongeluk gebeurd en onze kapitein is daarbij zwaar gewond geraakt, evenals onze scheepsarts. Wij komen vragen of u een arts, ik bedoel een sjamana voor ons hebt om onze gewonden... om de kapitein...'

'Wat voor ongeluk?' Armina-Dottir nam nooit genoegen met vaagheden.

'Wel, ziet u... Luitenant Kolbe, die gisteren door uw koerierster was neergeschoten, kwam vannacht bij uit zijn verdoving en hij... hij was in de war. Goed inde war, mag ik wel zeggen. Hij... nou ja, hij had de kolder in de kop gekregen en ging in het wilde weg aan het schieten...'

'Kolbe heeft de kapitein van de BADENFELDER neergeschoten?'

'Eh... ja... zo mag u het wel noemen. Hij was natuurlijk gek, stapelgek en...'

'Roep Hannah-Dottir, snel!' riep de Konega over haar schouder. Een van de vrouwen in de loods rende weg.

'Dus jullie zijn al begonnen elkaar te vermoorden,' mompelde Armina-Dottir verwonderd. Ze schudde het hoofd. 'Wat hebben jullie gedaan met Kolbe?'

'Niets hoogheid. In zijn waanzin sprong hij overboord, vannacht toen het nog zo stormde. Ik ben bang dat hij verdronken is.'

Hannah-Dottir kwam binnen en kreeg het verhaal te horen. Ze snoof minachtend maar zei niet veel. In feite stelde ze dezelfde vragen als haar zuster even eerder.

'We moeten hulp sturen,' meende Armina-Dottir. 'Twee zwaar gewonde mensen kunnen we niet aan hun lot overlaten.'

'Hoe zwaar zijn ze gewond?' vroeg Hannah-Dottir praktisch. Rudi vertelde het haar.

'Hm. Dan is er niet veel hoop meer voor de kapitein.'

'Is er in de andere loods nog een sjamana die misschien...' begon de Konega.

'Die is er,' knikte Hannah-Dottir, 'maar je denkt toch niet dat ik die naar de B A D E N F E L D E R stuur? Zelfs al zou ze het leven van de kapitein kunnen redden, wie garandeert ons dan dat haar niets zal overkomen? Je hebt gezien wat er met Thura gebeurde, de Badeners schoten op haar! Ze is nu bij kennis maar nog heel zwak. Nee, daar mogen we Birgit niet aan wagen.'

'Maar dame!' riep Rudi wanhopig. 'Luitenant Kwartsfink, die nu de leiding heeft, is een man van eer! Het zou niet in zijn hoofd opkomen een vrouw kwaad te doen.'

'Nee? Mensen die een open stad beschieten met ontploffende projectielen zijn tot alles in staat.'

'Ik bezweer het u, dame. Uw dokteres zal volkomen veilig zijn.'

'Hannah,' zei de Konega streng, 'het is onze plicht te helpen. Laat Birgit hier komen. Als zij bereid is met deze vier mannen mee te gaan naar de BADENFELDER, dan moeten we niet proberen haar tegen te houden.'

Birgit kwam, hoorde wat er aan de hand was en verklaarde zich bereid. Ze vertrok met haar tas en de matrozen. Hannah-Dottir zweeg verbeten.

'Ik was even bang dat je jezelf zou aanbieden,' zei Armina-Dottir. 'Dat zou ik niet hebben toegestaan.'

'Ik?' riep haar zuster uit. 'Nooit van zijn leven! Ik haat die smerige stropers. Ze hebben geprobeerd Christian te gijzelen. Ze hebben op Thura geschoten, het dapperste Thuleense meisje dat ik ooit heb ontmoet en de enige die gisteren de moed had jouw boodschap aan de kapitein van de BADENFELDER over te brengen! En nu zou ik medelijden met hen moeten hebben omdat ze elkaar naar het leven staan? Ze gaan hun gang maar.'

'Hoe komt het,' vroeg de Konega zich hardop af, 'dat de komst van de Badeners het slechtste in ons naar boven heeft gebracht?'

Hannah-Dottir liep kwaad weg en gaf geen antwoord.

Professor Kunz, zich niet bewust van het feit dat hij streng in het oog werd

gehouden, zwierf over het werfterrein. Daar waren mannen en vrouwen bezig de rommel op te ruimen, kinderen speelden in de modderplassen. Toen hij verder wandelde kwam hij vanzelf bij de in de fjord uitstekende rotsmassa.

Hij klom erop en stond plotseling op een plek vanwaar hij een goed uitzicht had op de blokkade van Thuleense schepen. Hij schrok. De versperring lag er nog, maar wat zagen die schepen er uit! Er klauterden mannen overheen met planken en gereedschappen die probeerden de ergste gaten te dichten, terwijl anderen in roeiboten bezig waren wrakhout op te vissen en naar de versperring te brengen.

Onwillekeurig stond Kunz te rekenen. Als je bedacht wat deze puinhoop voor de Thulenen moest betekenen en je daarbij ook de schade aan de stad Gothab telde, moest je wel tot de conclusie komen dat de inwoners van dit land geen enkele reden hadden om de Badeners als vrienden te beschouwen.

Na dit alles zouden ze nooit kunnen geloven in 'vriendschappelijke betrekkingen met het Groot Badense Rijk'. De opvarenden van de BADENFELDER

hadden de zaak verknald. Letterlijk!

Bedroefd draaide hij zich om en stond oog in oog met Armina-Dottir. Ze zei niets, keek hem alleen maar aan. Ondanks het feit dat haar groene japon scheuren en moddervlekken vertoonde, dat uit haar lange vlechten haarpie-ken staken en haar met zilverdraad bewerkte gordel dof was geworden, bewonderde hij haar rechte gestalte, het fijnbesneden gezicht met het hoge voorhoofd. Ze was en bleef toch een prachtige vrouw. Niet half zo mooi als haar zuster Hannah-Dottir, maar er ging een natuurlijke autoriteit van haar uit. Eindelijk begon ze te spreken.

'Uw mensen, Kunz, hebben ons veel verdriet berokkend.'

Het was niet eens een verwijt, ze constateerde slechts het feit. De professor kon niet anders doen dan knikken.

'Maar ik twijfel er niet aan,' vervolgde ze rustig, 'of ze zullen ons helpen de schade te herstellen.'

Ze nam dus plompverloren aan dat de Badeners erin zouden toestemmen Thulenen te worden? Kunz vond dat nogal voorbarig van haar.

'U vergist zich, hoogheid. U kunt geen Badens oorlogsschip tegenhouden.'

'We hebben haar gisteren tegengehouden.'

'Dat was de verrassing. Maar hebt u gezien wat onze kanonnen in uw hoofdstad hebben aangericht?'

'Mijn koeriersters hebben rapport uitgebracht. Het moet heel erg zijn.'

Hij was vergeten hoe goed ze altijd van alles op de hoogte was.

Het zal nog erger worden, hoogheid, wanneer u blijft proberen de BADENFELDER in de fjord vast te houden.' Ik sta alweer te dreigen, dacht hij verschrikt. Is het dan werkelijk een gewoonte van ons?

Armina-Dottir liet zich niet imponeren.

'Kapotte huizen kunnen worden herbouwd. Een verwoeste school kan herrijzen. Verbrande bomen kunnen worden vervangen door stekjes en over veertig jaar zijn ze weer hoog en mooi. Wat jullie vernielen is vervangbaar.

Maar bij het bombardement werd niet één mens gedood of gewond.'

Het klonk alsof ze er trots op was — en dat mocht ook wel. Dank zij haar vooruitziende blik had ze weten te voorkomen dat er onder de Thulenen slachtoffers vielen.

'Toch,' ging ze verder, 'blijven de Badeners mij voor verrassingen zetten. Nu zij ons niet kunnen verdelgen zijn ze begonnen elkaar te vermoorden. Ik moet bekennen dat ik dat niet goed begrijp.'

'Wat bedoelt u?'

Ze vertelde de professor over het drama dat zich in de afgelopen nacht op de B A D E N F E L D E R had afgespeeld. Kunz besefte meteen wat dat betekende. Op het oorlogsschip bevond zich nu nog maar één bevelvoerend officier die de navigatie kon doen, in plaats van de voorgeschreven vier. Onder die omstandigheden proberen de thuisreis te aanvaarden was zelfmoord. De BADENFELDER zou niet kunnen wegkomen.

Vreemd, dacht hij, het is zo'n vrolijk, aardig volk hier in Thule. Leven en laten leven is hun leus. Ze willen niets en niemand kwaad doen en toch... wat een ellende hebben ze op de BADENFELDER teweeg gebracht!

'Ik heb een van onze mensen, een sjamana, naar uw geschip gestuurd. Ze zal zien wat ze kan doen.'

'Dat is heel vriendelijk van u.'

'Dat is het niet,' bekende Armina-Dottir eerlijk. 'Ik voel mij schuldig. Het was *mijn* koerierster die gisterenmiddag Kolbe neerschoot en het was de derde maal dat hij zo'n verdovingslading in zijn lichaam kreeg. Mijn zuster zegt dat zoiets nooit goed is voor een mens; te veel van het verdovingsgif kan de hersenen aantasten!'

Ze meent het, dacht de professor verwonderd, ze voelt zich wérkelijk schuldig aan deze hele tragedie, ondanks alles wat *wij* de Thulenen hebben aangedaan!

Plotseling zag hij haar ogen groot worden. Met de vloed en de westenwind mee kwam een prachtig zeilschip de fjord binnenvaren, koers zettend naar Gothab. De opvarenden daarvan konden nog niets weten van de blokkade en van het bombardement. Kunz had zich omgedraaid en staarde naar het na-derende schip.

Toen gebeurde er voor zijn ogen iets wonderlijks. Hij zag hoe de zeilen werden gereefd tot alleen de topzeilen nog de wind vingen en het schip langzaam voortdreven. Eer het het eilandje had bereikt veranderde het handig van richting en voer door het open stuk water dat de vorige dag in kapitein Semmels ogen een gemene val had geleken. Maar dit schip liep niet aan de grond.

Het zeilde voorzichtig door de doorgang, rondde de bocht en verdween uit het gezicht.

'Dat is de ZEEKOET, terugkerend uit Baffinland,' zei de Konega kalm. Kunz hoorde echter een onderdrukte trilling in haar stem.

'Maar,' riep Kunz, 'zal het de haven van Gothab invaren?'

'Zeker. Gothab is haar thuishaven.'

'Verwacht u nog meer terugkerende schepen?'

'Vanmiddag zou de WITTE DOLFIJN moeten binnenlopen, als ze tenminste niet door de storm vannacht werd opgehouden of beschadigd.'

'De ZEEKOET zag er gaaf genoeg uit.'

'Gelukkig wel. Overigens werd ze gisteravond al verwacht. Ik vermoed dat de Z E E K O E T vannacht haar toevlucht heeft gezocht bij Paardeneiland om de storm af te wachten. Paardeneiland heeft aan de oostzijde een goed beschutte baai.'

'Die voor de WITTE DOLFIJN niet bijtijds te bereiken was?'

'Juist.'

'Oef, dan zal de WITTE DOLFIJN op open zee de volle laag hebben gekregen!'

'Onze schepen zijn degelijk gebouwd, Kunz. En het is waar: soms verliezen we een schip, en daarmee een goede kapitein, jonge leerling-kapiteins en een dappere bemanning. Dan is er rouw in Thule. Maar meestal worden de opvarenden van een schip dat vergaat door onze vrienden gered.'

'Vrienden?'

'Bruinvissen en dolfijnen. Mensen die op wrakhout op zee ronddrijven worden door die dieren voortgeduwd naar de dichtstbijzijnde kust. Er is zelfs een geval bekend van vier overlevenden op een vlot die drie dagen op open zee doorbrachten, terwijl vier bruinviswijfjes hen voortduwden en ook nog voorzagen van vis, zodat de mensen niet van honger omkwamen. Ze moesten de vis rauw eten, maar het hield hen in leven.'

'Het klinkt als een sprookje, hoogheid,' zei Kunz beleefd. 'Bruinvissen die mensen redden...'

Eigenlijk geloofde hij geen woord van het verhaal.

De Konega hoorde het ongeloof in zijn stem, maar reageerde er niet op.

'Het is een groot voordeel wanneer mensen en dieren als vrienden met elkaar omgaan. De een helpt de ander. Wij zijn goed voor dieren, dus zijn zij op hun beurt goed voor ons.'

Kunz begon zich weer onbehaaglijk te voelen. Die vrouw slaagde er altijd in hem een soort schuldgevoel bij te brengen.

De hemel boven de fjord was nu geheel opengebroken. Slechts wat witte wolken die snel oplosten herinnerden aan het noodweer van die nacht. De zon scheen weer warm op de rotsen. Het water in de fjord was nog woelig, het schuimde en glinsterde. Meeuwen zwierden erboven, watervogels dobberden op het oppervlak. Over de gehavende blokkade kropen mensen en tim-merden, teerden, schaafden... Het leek bijna vrede.

Maar voor Gothab lag, nog altijd grauw en dreigend, de BADENFELDER.

Kunz wilde zich weer tot de Konega wenden, maar ze was al verdwenen.

Geeuwend kwam luitenant Kwartsfink aan dek. Hij had een paar uur geslapen — eindelijk! — en voelde zich een stuk opgeknapt.

'Hoe staan de zaken in de ziekenboeg, bootsman?'

'Die juffrouw Birgit is nog steeds bezig, luitenant. De hofmeester helpt haar, verder laat ze niemand toe. Het schijnt een doortastende dame te zijn, als u het mij vraagt.'

'Dat zijn het hier allemaal. Ik...' En toen zweeg hij verbluft. Sprakeloos wees hij in de richting van de bocht. Daar kwam statig en langzaam een groot zeilschip in zicht, dat voorzichtig door de fjord voer en koers zette naar de haven van Gothab. Ze konden mensen op de voorplecht zien staan, die op hun beurt naar de BADENFELDER wezen.

'Verroest,' fluisterde de bootsman, 'die is door de versperring gekomen.'

Kwartsfink was naar de reling gesneld en keek hoe het zeilschip langzaam draaide en tussen de pieren van de havenmonding schoof. Even later lag het tegen de verlaten kade en werden de trossen vastgemaakt.

Kwartsfink liet de bootsman een verrekijker halen en keek wat er gebeurde.

Een ruiter kwam in volle vaart de kade opstuiven en steeg af bij het juist afgemeerde schip. Daar werd een loopplank uitgelegd, twee mensen kwamen de ruiter tegemoet en ze spraken met elkaar. Alle drie waren vrouwen, want ze

droegen elk een gordel met verdovingspistool. De kapitein en haar leerling —

want die zouden het wel zijn — gingen terug aan boord, de ruiter keerde terug naar haar paard en reed weg.

'Die is komen vertellen waarom de stad verlaten is,' mompelde Kwartsfink voor zich uit.

Hij dacht na. Moest hij dat zeilschip door zijn eigen bemanning laten veroveren? Maar het werd duidelijk niet verlaten en er waren gewapende vrouwen aanwezig die zich hun schip niet zomaar zouden laten ontnemen. Dan werd het óf een bloedbad, óf Kwartsfink zou weer opgescheept zitten met een aantal bewusteloos geschoten bemanningsleden.

Maar het was een flink schip dat zojuist was binnengelopen. De ruimen moesten vol zijn, want het lag diep in het water en het kwam uit de richting van de zee. Dat betekende dat de blokkade was opgeheven — of dat de open vaargeul die zo door kapitein Semmel was gewantrouwd toch breed en diep genoeg was om een groot schip door te laten.

Kwartsfink sprak zijn gedachten hardop uit tegen de bootsman.

'Als dat waar is, luitenant, zouden wij er dus ook door kunnen,' meende deze.

Kwartsfink keek zuinig. Naar huis varen met maar één bevelvoerend officier aan boord? Hij was een energieke jongeman en hij kon tegen een stootje, maar een week lang, vierentwintig uur per dag in touw zijn — dat kon niemand. Maar toch...

Stel dat hij kans zag de BADENFELDER buitengaats te krijgen of zelfs helemaal naar huis te varen. Stel dat hij de geduchte Egon het rapport van professor Kunz ter hand kon stellen dat nog altijd in diens kajuit lag. Wie zou dan de eer van de ontdekking van Thule kunnen opeisen? Hij, Kwartsfink, jongste telg uit een aristocratische familie. Hij zou kunnen zeggen dat het de Thulenen waren die kapitein Semmel zo zwaar hadden gewond, die de professor, Parzel en een aantal bemanningsleden gevangen hielden en luitenant Kolbe hadden vermoord. Wie zou aan zijn woorden durven twijfelen? En onmiddellijk zou de hele Badense oorlogsvloot uitvaren om de Thulenen te straffen en het land in bezit te nemen. Kwartsfink zou als beloning voor zijn helden-daden zeker tot gouverneur van het Nieuwe Land worden benoemd, een schitterende

gelegenheid om zich te verrijken en onbeperkte macht uit te oefenen. Duizelig van opwinding keek de jonge luitenant plotseling in een toekomst die bijna te mooi was om werkelijkheid te worden.

Kapitein Semmel zou wel sterven, meende hij. Niemand kon met zo'n wond lang blijven leven, wat die Thuleense dame ook mocht proberen.

De bootsman, die naast hem stond, keek hem scherp aan en scheen te raden wat er in zijn officier omging.

'Misschien zouden we er in slagen de fjord uit te komen,' zei de man peinzend, 'maar dan? U kunt het schip niet alléén thuis brengen, luitenant.'

Met gebalde vuist sloeg Kwartsfink op de reling.

'Met luitenant Parzel erbij zou het misschien mogelijk zijn.'

'Maar die is in handen van de Thulenen!'

'Dan eisen we hem terug.'

'Eisen?'

'Je vergeet dat we op het ogenblik een Thuleense aan boord van de BADENFELDER hebben.'

'U wilt die juffrouw, die beneden bezig is met de kapitein, inruilen voor luitenant Parzel? Hé, dat is nog niet zo gek bedacht!'

De BADENFELDER lag nog altijd op stoom en Kwartsfink ging eens praten met eerste machinist Huding over de mogelijkheid meteen te vertrekken.

Om brandstof te sparen was de druk op de ketels op dit moment erg laag, maar die zou binnen een uur kunnen worden opgevoerd, verklaarde de meester.

De chef-stoker bevestigde dit.

'Doe het dan,' besliste Kwartsfink. 'Ik heb een plan om uit deze vervloekte val te komen.'

Eenmaal buitengaats, dacht hij, stuur ik iemand naar de Konega met de

mededeling dat als ze haar vrouwelijke dokter wil terughebben ze daarvoor de door haar gevangen gehouden bemanningsleden zal moeten teruggeven.

Het visioen van een triomfantelijke intocht in het Badense Rijk liet hem niet meer los.

Eenmaal terug aan dek zag hij daar Birgit. Ze stond aan de voet van de brug en huilde.

'Wat is er?' vroeg de luitenant ontsteld.

'Ik heb hem niet kunnen redden,' snikte ze. 'De hoofdwond was te diep en zijn keel...'

'Hoofdwond? U hebt de kapitein voor een hoofdwond behandeld?' Kwartsfink schreeuwde het uit. 'Bent u gek geworden? De kogel zit in zijn maag!'

Met grote betraande ogen keek Birgit hem aan.

'Ik bedoel de man die u dokter noemt. Hij is dood.'

'O, de scheepsarts! Nou ja... dat is toch maar een nietsnut aan boord. Hoe is het met de kapitein?'

Birgit veegde over haar verdrietige gezicht.

'En hij was nog jong,' fluisterde ze. 'Zo'n verspilling, zo'n zinloze verspilling...

U kunt zijn lichaam naar de wal laten brengen, zodat we hem kunnen begraven.'

Kwartsfink verloor zijn geduld. Wat kon hem die stomme dokter schelen!

Hij greep de vrouw bij de schouders en schudde haar.

'De kapitein!' loeide hij, 'hoe is het met de kapitein?'

'Die is er ook heel slecht aan toe. Ik heb de kogel verwijderd en de wond gesloten maar... Hij heeft zoveel bloed verloren en ik ben bang dat zijn hart het elk ogenblik kan opgeven.'

'Dus Semmel gaat ook dood,' liet de derde luitenant zich ontvallen. Het klonk

bijna hoopvol.

Ze keek hem ontzet aan.

'Als u wilt,' bood Kwartsfink aan, 'kunt u een paar uur gaan rusten. Ik kan de kajuit van de scheepsarts voor u in orde laten maken.'

'O nee, ik blijf bij de kapitein. Ik was alleen boven gekomen om u de dood van die arme jongeman te melden. Was hij een goede dokter?'

'Gaat wel.'

De overleden scheepsarts was een man geweest van arme ouders, die met een beurs voor dokter had mogen studeren, wat automatisch inhield dat hij zijn kennis de rest van zijn leven in dienst moest stellen van leger of vloot. Kwartsfink had hem altijd met enige minachting behandeld. Zijn dood, veroorzaakt door Kolbe, liet hem koud.

Birgit voelde de onverschilligheid van de officier en schudde verdrietig het hoofd.

'Het doet me altijd zoveel pijn om een patiënt te verliezen, vooral als die nog zo jong is. Deze man had nog veertig jaren lang gelukkig kunnen zijn,' fluisterde ze.

O, dus dat bedoelde ze met 'verspilling'? Kwartsfink snoof.

'Tja, waar gehakt wordt vallen spaanders, mevrouw.' Dat begreep ze kennelijk niet, maar hij had geen zin het haar uit te leggen.

Birgit haalde een paar maal diep adem en ging toen weer naar beneden, terug naar haar patiënt, voor wie geen redding meer mogelijk was.

26 Schipbreuk

Christian wilde niets liever dan bij Thura blijven zitten, haar verplegen, zacht met haar fluisteren. Maar zijn moeder liet hem roepen met de mededeling dat ze hem nodig had.

Het werfterrein maakte reeds een opgeruimde indruk. Modder en water-plassen droogden snel op, de rommel was weggehaald. Christian liep naar de waterkant, waar zijn moeder was, die Rajo en Anouk bevelen gaf. Toen zij Christian in het oog kreeg klaarde haar gezicht op. Snel bracht ze haar zoon op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen.

'De wachtpost heeft gemeld dat de BADENFELDER blijkbaar wordt gereedge-bracht om nogmaals te trachten uit de Sundrefjord weg te komen. De vuren worden opgestookt en er is veel beweging op het dek. Toch is Birgit nog niet teruggekomen.'

'Maar ze kunnen niet proberen uit te varen,' riep Christian. 'Hun kapitein is ernstig gewond, Kolbes lijk is vanmorgen aangespoeld, die andere assistent-kapitein, Parzel, wordt door ons in het achterland vastgehouden en nu is er nog maar één officier die op zijn benen kan staan. Dat is toch veel te weinig om zo'n groot lomp schip over de oceaan te brengen?'

'Mensen met gezond verstand zouden zoiets ook nooit wagen,' gaf de Konega toe, 'maar dat is nu juist wat de Badeners missen. Ze zijn ondernemend op het roekeloze af. En vanmorgen liep de ZEEKOET binnen, dat moeten ze op de BA-D E N F E L D E R ook gezien hebben.'

'U bedoelt dat de Badeners toch zullen proberen uit te breken?'

'Die kans is er. Daarom moet jij je vader en Anouk gaan helpen. Rajo heeft een goed plan.'

Op de scheepsblokkade wemelde het nog altijd van mannen die trachtten de gehavende versperring zo sterk mogelijk te maken. Rajo en Anouk waren bezig een paar roeiboten vol te laden met gereedschappen.

'We gaan naar het Sundre-eiland,' verklaarde Christians vader. 'De open vaargeul

moet vernauwd worden. Ga maar mee, zoon, dan kun je helpen.'

Even later roeiden ze, achter de blokkade om, naar het eilandje dat midden in de fjord lag. Het was een rotsachtig stuk grond, begroeid met wilde bomen, struikgewas en bloemen. Niemand woonde er, daarvoor was het te klein en te woest. Ze gingen er aan land en liepen naar het stuk open water.

'Kijk,' wees Rajo. 'Gisterenochtend durfde Semmel het niet aan om zijn schip hier door te sturen, bang als hij was om aan de grond te lopen. Met zeer zorgvuldig sturen had hij er wel doorheen kunnen komen, maar dat kon hij niet weten. Toen de BADENFELDER ruim een maand geleden naar Gothab voer maakte Semmel gebruik van de bredere vaargeul die wij nu hebben afgesloten. Al is de kapitein nu zwaar gewond en niet in staat beslissingen te nemen, toch kunnen we er niet zeker van zijn dat zijn plaatsvervanger even voorzichtig is. Die kan wel denken: Wat de ZEEKOET kon, kan de BADENFELDER ook.

Dus moeten wij ervoor zorgen dat het niet kan. We gaan grote rotsen in de vaargeul schuiven.'

'Maar dan wordt die vaargeul ook voor Thuleense schepen onbruikbaar,'

riep Christian.

'Dat moeten we ervoor over hebben. Aanpakken jongen!'

Met mankracht, bijlen, handboren en koevoeten gingen ze de rotsbodem te lijf. Nog twee roeiboten vol sterke mannen landden op het eiland om te komen helpen.

Grote brokken rots die door de inwerking van water, wind en erosie reeds scheuren vertoonden, werden losgewrikt en in het water gekanteld, dat hoog opspatte. Het was zeer zwaar werk en het vorderde uiterst langzaam.

'Waarom gebruiken we eigenlijk geen springladingen?' vroeg Christian toen hij even uitrustte en het zweet van zijn voorhoofd wiste. Rajo staarde hem aan, Anouk begon een wilde rondedans.

'Hij heeft gelijk, hij heeft gelijk, we kunnen het halve eiland opblazen!'

'Nee,' besliste Rajo, 'maar wel die rots daar,' hij wees op een geweldig brok steen

dat als een soort miniatuurkaap het begin van het eiland vormde. 'Als we dat in het water kunnen laten plompen loopt de BADENFELDER er onvermijdelijk op vast. Christian, jongen, jij bent je gewicht in zilver waard, in elk geval zijn je hersens het.'

Snel roeide iemand naar de werf en keerde even later terug met een vaatje buskruit. De anderen hadden intussen rondom de steenmassa gaten ge-boord en lonten aangelegd. De mannen werkten snel en handig. Rajo, met zijn ervaring opgedaan in het mijngewest, gaf aanwijzingen. Daarna zochten ze allemaal dekking aan de andere kant van het eilandje en Rajo stak de lonten aan.

Vijf minuten later deed een hevige explosie het ganse eiland dreunen.

Christian, plat tegen de grond gedrukt in een soort greppel, voelde de grond onder hem trillen. Kleine steentjes, gruis en stof regenden op hem neer. Toen hij eindelijk durfde opkijken was het grote steenblok verdwenen in de vaargeul. Het opgestuwde water kwam weer tot rust.

Veel meer kunnen we er niet aan doen,' meende Rajo. Ze laadden hun gereedschappen weer in de boten en voeren terug naar de werf van Quuq.

Christian ging eerst bij Thura kijken, die rustig ademend lag te slapen. Zelfs de dreun van de ontploffing had haar niet wakker kunnen maken.

Iemand tikte Christian op de schouder en toen hij omkeek zag hij professor Kunz.

'Wat was dat voor een explosie?'

'O, niets bijzonders. We hebben een stuk rots laten springen.'

'Waarvoor in 's hemelsnaam?'

Christian antwoordde niet en liep weg. Kunz zuchtte. Hij begreep niet waarmee de Thulenen het deze dag zo druk hadden. Het was toch duidelijk dat er geen sprake van was dat de BADENFELDER nog zou kunnen uitvaren. Waarom werd er dan zo hard gewerkt aan de blokkade, kwamen er voortdurend koeriersters te paard het terrein oprijden met berichten voor de Konega? Kunz voelde zich buitengesloten. En als hij aan iemand vroeg: 'Is er al iets bekend over de toestand van kapitein Semmel,' kreeg hij onveranderlijk ten antwoord:

'We weten het niet. Birgit is nog niet terug.'

Ik zou wel eens willen weten waarmee de Konega nu bezig is, dacht hij. Hij liep naar de deur en stak het werfterrein over. Maar in de tweede loods, het hoofdkwartier van Armina-Dottir, was niemand. Daarom liep hij in de richting van de uitkijkpost op de platte rots en daar waren ze allemaal: de Konega, starend naar de bocht in de fjord, naast haar Rajo, Hannah-Dottir, Christian en Anouk. Weer kwam een ruiter het terrein opstormen, leidde haar paard naar de rots, sprong op de grond en riep naar de Konega. Kunz kon niet verstaan wat er werd gezegd, maar hij zag Armina-Dottir knikken, een paar bevelen geven, waarna Rajo en Anouk wegsnelden. Ze riepen iets, nog meer mannen kwamen aanrennen en sprongen in gereedliggende roeiboten, echter zonder af te stoten. Ze zaten rustig aan de riemen en leken op iets te wachten.

Toen zag hij het. Eerst de rookpluim, daarna de hoge voorsteven van de BADENFELDER, die langzaam om de bocht kroop...

'Wat was dat?' riep Kwartsfink, toen de dreun van een ontploffing hem bereikte. De bootsman haalde de schouders op.

'Daar ging iets de lucht in.'

'Het geluid kwam uit de richting van de blokkade.'

'Ik denk,' zei de bootsman, 'dat de Thulenen een beetje onvoorzichtig zijn geweest met hun vuurwerk. Misschien staat de vuurwerkfabriek daar wel en is die de lucht ingegaan.'

'Hoe dan ook, we gaan,' besliste luitenant Kwartsfink. 'Zet je matrozen aan het werk, bootsman. We gaan naar huis!'

Hij klom naar de brug en bediende de telegraaf. Luitenant Kwartsfink voelde zich geweldig. De kaapstanders kreunden, ratelend kwamen de ankers omhoog. De pijp braakte zwarte rookwolken uit. Even kwam hij in de verleiding de scheepsfluit te bedienen maar zag er toch van af. Het zou van weinig verstand getuigen de onzichtbare Thulenen of de dokteres in de ziekenboeg me-de te delen dat de BADENFELDER weer op het punt stond in beweging te komen. Kwartsfink wilde de vijand verrassen.

Want zover was hij al gekomen: de Thulenen waren zijn vijanden. Lastposten

waren het, die probeerden hem te verhinderen bulkend rijk en zeer machtig te worden.

'Langzaam vooruit!'

Meester Huding, de machinist, zou wel gehoorzamen, al vond hij het in zijn hart misschien waanzin wat ze gingen doen. Langzaam, uiterst langzaam kwam de BADENFELDER van haar plaats. Eerst een stukje recht vooruit, dan —

uiterst voorzichtig — door de ronding van de bocht. De fjord was hier gelukkig zeer breed en in het midden zeer diep...

Zonder moeilijkheden kwamen ze de bocht door. En daar, recht voor hen uit lag de gehavende blokkade, tegen het eilandje aan met daar weer naast de glinsterende open vaargeul. Dezelfde vaargeul waar die ochtend het Thuleense schip door was gevaren, een schip dat zeker even breed en diep was als de BADENFELDER. Welnu, wat die Thuleen kon, kon Kwartsfink ook!

'Langzaam!' mompelde hij en verschoof de hendel van de telegraaf. Er stond te veel druk op de ketels. Stoom ontsnapte krijsend door de veiligheidsklep-pen. In stilte vervloekte Kwartsfink die herrie. Op dat ogenblik verscheen, ontdaan en verschrikt, de Thuleense aan dek. Ze keek op naar de brug, maakte een beweging om de trap te beklimmen.

'Ga weg,' snauwde Kwartsfink haar toe, 'ik heb het nu te druk.'

Een matroos greep haar bij de arm en trok haar opzij. Ze zei iets tegen de man, die daarna een beweging van schrik maakte. Kwartsfink hoefde niet te horen waar het over ging, hij begreep het zo ook wel. Kapitein Semmel was dood.

Tijd om zich met dat feit bezig te houden had hij niet. Hij moest de BADENFELDER recht voor de smalle vaargeul zien te krijgen, zorgen dat de kielwand niet te dicht langs de scherpe rotsen schoof. De geul was net breed genoeg maar het vereiste wel stuurmanskunst. Gelukkig stond zijn beste roerganger naast hem.

'Voorzichtig... één streek naar stuurboord... nog een halve streek, stop! Nu twee streken bakboord...'

Na enig manoeuvreren kwam de BADENFELDER recht voor de geul te liggen

en stoomde langzaam door. Het lukt, het lukt! juichte Kwartsfink inwendig.

Tot het uiterste gespannen keek hij voor zich uit. 'Kalm aan nou, roerganger.

Hou 'em zo die gaat!'

De schroef geselde het fjordwater, Kwartsfink tuurde, bediende de telegraaf, schreeuwde naar de roerganger. Hij was nu bijna op dezelfde hoogte als het eilandje links van hem, de hoge fjordoever rechts van hem, langzaam, langzaam... Het ging goed, ja het ging goed! Meter voor meter schoof het lompe schip voorwaarts, nog een klein stukje... Daar, recht voor hen lag het brede open water van de fjord, lag de uitgang naar zee. Nog een paar meter-Door de BADENFELDER voer een schok, het gekrijs van scheurend metaal drong tot hem door. 'Twee streken bakboord,' gilde Kwartsfink en de roerganger draaide als een gek aan het stuurwiel, waarbij de luitenant hem hielp.

'Halve kracht vooruit,' seinde hij naar de machinekamer hopend met een overvloed aan kracht het schip weer vrij te krijgen. Ja, de BADENFELDER kwam los, hij voelde het onder zijn voeten. Maar de hoge fjordwand aan zijn rechterzijde kwam te dichtbij. 'Drie streken stuurboord, snel.'

Maar wat hij toen hoorde sloeg al zijn wilde hoop de bodem in. De schroef kwam in aanraking met het geweldige rotsblok dat reeds een flinke scheur in de kiel onder de waterlijn had gemaakt — de schroef verboog, brak af, het roer vernield.

'Volle kracht achteruit,' gilde Kwartsfink die niet durfde geloven wat hij achter zich had gehoord. Maar de BADENFELDER lag stil en reeds kwamen uit de ruimen en over de trappen mannen stromen, met zwarte gezichten en wanhopige gebaren.

'We maken water.'

'De schroef is kapot!'

'Het roer zit vast,' jammerde de roerganger.

Ook meester Huding kwam aan dek, hij zag doodsbleek.

'Luitenant, we moeten maken dat we wegkomen. Als dat water bij de vuren

komt...' schreeuwde hij Kwartsfink toe.

Nee, het kon niet waar zijn dat de BADENFELDER toch aan de grond was gelopen, dat de kiel was opengescheurd, dat roer en schroef het hadden begeven.

Dat andere schip was erdoor gekomen. Wat de Thulenen konden, daar zou een Badener falen? Onbeweeglijk, niet in staat te geloven wat hij zag, moest Kwartsfink toezien hoe zijn bemanningsleden de een na de ander overboord sprongen. Rondom de BADENFELDER wemelde het plotseling van kleine roeiboten, die snel de drenkelingen oppikten. Ook Birgit klom over de reling, liet zich in het water plonzen. De BADENFELDER begon te zinken-Waar kwamen al die roeibootjes zo snel vandaan? Het leek wel alsof ze hadden verwacht dat de BADENFELDER averij zou oplopen.

'We... we zinken, kapi... luitenant,' stamelde de roerganger bleekjes. Kwartsfink draaide zich naar de man om. Nu pas drongen de woorden van machinist Huding tot hem door. 'Als dat water bij de vuren komt...'

Dan kon, door de plotselinge stoomontwikkeling, het hele schip openscheu-ren. En als er vuur bij het wapenruim kwam...

Kwartsfink, hoe moedig ook, voelde er niets voor op een stalen bom te blijven staan. Hij gaf de roerganger een wenk en snelde de trap af, naar de reling.

Daar keek hij neer op een roeiboot die als het ware op hem lag te wachten.

Met een zucht sprong hij overboord.

In de grote loods op het werfterrein werden de Badeners van droge kleren voorzien — Thuleense kleren! — en kregen zij warme soep voorgeschoteld.

De natte uniformen werden naar buiten gegooid om later op de dag te worden verbrand.

De strijd om de BADENFELDER was gestreden. Met een kapot roer, een afgebroken schroef en een groot gat in zijn kiel lag het grauwe monster halfgezonken ingeklemd tussen de hoge fjordwand en het rotseilandje; een lamge-slagen reus. Toen er geen gevaar voor ontploffingen meer bestond waren Thulenen er aan boord geklauterd, afgedaald in de onder water staande kajuiten en hadden de lichamen van kapitein Semmel en de scheepsarts geborgen.

Nog vele jaren zou het wrak de nauwe doorgang versperren, steeds roestiger wordend; een lelijke herinnering aan de gruwelijkste dagen in het leven van Armina-Dottir. Daaraan moest professor Kunz denken toen hij op de nu verlaten uitkijkpost naar de BADENFELDER stond te staren.

Hij dacht ook aan zijn rapport over Thule, zestig dichtbeschreven bladzijden, die door zijn vroegere kajuit dreven en langzaam onleesbaar werden. Diep in zijn hart groeide de overtuiging dat het zo toch maar het beste was. De gebeurtenissen van de laatste twee dagen hadden hem bevrijd van een eindeloze tweestrijd tussen zijn trouw aan het Badense Rijk en zijn liefde voor de prachtige wereld van de Thulenen. Nu viel er niets meer te kiezen. Voortaan zou hij wonen in dit land met de ongerepte natuur, de rijke dierenwereld, de gevarieerde plantengroei en vriendelijke mensen. Niet langer zou hij worden opgejaagd door zijn ontembare eerzucht — hij kon gewoon mens worden tussen andere mensen. Hij zou zijn dochtertje niet meer zien, maar hij zag het kind toch al zo weinig en ze zou haar vader zelfs niet missen.

Hier kon hij een nieuw leven beginnen: rustiger, plezieriger, vooral vrediger.

Hij zou de taal moeten leren, erin moeten berusten dat hij als man geen macht meer bezat, tegelijk zouden de Thulenen hem respecteren voor wat hij was: een man met hersens.

Eens had hij zichzelf een andere toekomst voorspeld, met meer glorie, eerbewijzen en vooral met meer schone schijn. Maar wat hem nu te wachten stond stootte hem niet af.

Deel V VECHTEN VOOR

DE LIEFDE

27 De opstandigen

De strijd om de BADENFELDER was voorbij en de Thulenen konden terugkeren tot de gewone gang van zaken, leek het. Maar er was iets veranderd.

Die verandering werd niet in de eerste plaats veroorzaakt door het feit, dat een kleine vijftig Badeners moesten leren zich aan te passen aan de Thuleense levenswijze, iets wat niet zonder moeilijkheden, opstandigheid en protesten verliep. De Thulenen konden zich goed verplaatsen in het verdriet van de Badense bemanning, daarom toonden ze begrip en medeleven en deden ze hun best de ontwortelden op te vangen.

In de fjord, naast het Sundre-eiland, lag het halfgezonken wrak van de BA-D E N F E L D E R en begon al te roesten. Op de scheepswerf van Quuq werd hard gewerkt aan het herstel van de handelsvloot. Bijna elke dag scheen de zon en de Thulenen deden opgewekt wat er gedaan moest worden, maar onder al die vrolijkheid stroomde een smalle beek van ernst, bezinning, misschien zelfs van angst.

Ook in het paleis van de Konega ging alles weer gewoon — en toch ook weer niet. Er waren spanningen voelbaar. Armina-Dottir bewoog zich rustig, met de haar eigen kalme waardigheid en tegelijk leek het alsof ze op iets wachtte.

Alsof ze begreep dat zich binnenkort iets zou openbaren dat nog niet eerder was voorgekomen. Had dat alles iets te maken met Rajo's terugkeer?

Rajo had zich in de spannende dagen tijdens de strijd tegen de BADENFELDER

van zijn beste kant laten zien. De jaren die hij in de wildernis had doorgebracht hadden hun sporen bij hem nagelaten. Verdwenen was zijn oude, bijna zorgeloze vrolijkheid die Christian zich van zijn vader herinnerde. Daarvoor in de plaats was een vastbesloten ernst gekomen, een zelfbewuste houding. De Konega behandelde haar man met meer respect en tegelijk vertrou-welijkheid dan Christian haar ooit vroeger had zien doen. Al gingen zijn ouders harmonieus met elkaar om, de jongen voelde dat ook hier onderhuidse spanningen heersten. Misschien moesten Armina-Dottir en Rajo weer aan elkaar wennen. Ook voor Christian was het een wonderlijk idee plotseling weer een vader te hebben, met wie hij zeiltochtjes en paarderitjes kon maken.

Omdat ook de ZEEAREND in de stormnacht flink was beschadigd en voorlopig niet kon uitvaren kon Christian geregeld haar leerling-kapitein Thura ontmoeten. Door de goede zorgen van Hannah-Dottir was het meisje snel hersteld van haar verwonding. Ze verbleef, zolang de ZEEAREND voor repara-tie op de werf van Quuq lag, in het grote zeevrouwenhuis dat niet ver van de tempelheuvel lag en waar zieke of werkloze zeevrouwen hun intrek konden nemen tot ze gereed waren opnieuw uit te varen. Christian begreep dat zijn moeder op de hoogte moest zijn van het feit dat haar zoon regelmatig af-spraakjes maakte met het meisje, met haar ging zeilen in de fjord of wandelen tussen de heuvels, maar ze zei er niets over. Ze wachtte af. Waarop wachtte zij?

Op een avond, tijdens de maaltijd zei Armina-Dottir opeens:

'Gisteren is de afgevaardigde uit Kalmarbjerg, Titana, in Gothab aangekomen. Over twee dagen zal daarom de eerste voltallige vergadering van de Vrouwenraad kunnen plaatsvinden. Ze zijn allemaal weer terug in de hoofdstad. Ik zal dan verslag moeten uitbrengen over wat er deze zomer is gebeurd.'

Waarom vertelt ze dat? dacht Christian. Hannah-Dottir begon zacht te lachen.

'Dat is zó veel, daar heb je dagen voor nodig! Leer mij de afgevaardigden kennen. Die willen altijd alles precies weten.'

'Kila heeft het allemaal op schrift gezet,' antwoordde de Konega. 'Dat stuk krijgen de afgevaardigden eerst te lezen. Daarna kunnen ze altijd nog met vragen komen.'

Rajo hief het hoofd op.

'Dat stuk zou ik eerst wel eens willen inzien,' zei hij.

'Waarom?'

'Ik wil weten of mijn rol tijdens de evacuatie van Gothab, en later bij het vernietigen van de BADENFELDER niet te veel is verdonkeremaand.'

Verbluft staarde Armina-Dottir haar man aan.

'Waarom zou Kila dat doen?' vroeg ze.

'Omdat ze een vrouw is.'

'Dat is toch onzin!'

'Zeker niet. Ik wil dat er duidelijk in staat hoe ik bij de vele operaties deze zomer de leiding heb genomen, samen met mijn zoon Christian. En dat ik terugkwam uit Fjorelberg omdat ik hier nodig was bij de strijd tegen de Badeners.'

Goed zo, papa! dacht Christian opgewonden.

'Juist,' riep hij. 'En wat er ook in hoort te staan, is hoe de leerling-kapitein Thura degene was die zich het moedigst heeft gedragen, hoe zij als enige naar de BADENFELDER durfde gaan om uw boodschap over te brengen en hoe het aan haar te danken was, dat het op dat schip zo'n puinhoop werd.'

Anouk grinnikte hoorbaar.

'Straks verlang je nog dat jij dat verslag mag schrijven.'

'Dat zou niet eens zo gek zijn,' meende Christian. 'Ik ben er van begin af aan bij geweest. Wekenlang ben ik met die ellendige Badeners door de wildernis getrokken, ik heb hen door en door leren kennen.'

Armina-Dottir glimlachte even, alsof iets haar kostelijk amuseerde.

'Hoor ik wantrouwen?' vroeg ze.

'Nee mama, u vertrouw ik volkomen. Maar Kila niet. Zij zal in haar verslag voor de Vrouwenraad hoog opgeven over uw wijsheid en inzicht, maar aan ons, aan papa en mij, zal ze hooguit een paar regeltjes wijden. Dat vinden wij te weinig.'

'Ik hoor het al,' lachte Armina-Dottir. 'Jullie mannen willen als helden ge-vierd worden.'

'We willen dat ons recht wordt gedaan,' zei Rajo koppig. 'En laten we vooral Anouk niet vergeten, wiens slimheid door de Badeners voortdurend werd onderschat.'

'Nou, nou,' mompelde Anouk bescheiden.

'Toch is het zo,' viel Christian in. 'Kunz noemde u een keer, achter uw rug, een

"schijnheilige donder". Wat dat precies betekende wist ik niet, maar ik kon wel raden wat hij bedoelde. U maakte de Badeners onzeker en juist die onzekerheid droeg ertoe bij dat wij hen voortdurend voor verrassingen konden zetten.'

'Dus als ik het goed begrijp,' zei Armina-Dottir vrolijk, 'hebben jullie mannen de Badeners verslagen — niet wij.'

'Precies!' schreeuwde Christian, 'en dat is iets wat de Vrouwenraad moet weten.'

'Waarom?' vroeg Armina-Dottir opnieuw.

'Omdat wij mannen hier in Thule altijd worden beschouwd als aardige mensen, maar dan wel mensen aan wie je weinig kunt overlaten. Nee mama, laat me even uitpraten. We vinden het niet erg dat het de vrouwen zijn die de zaken regelen, want ze doen het goed. Maar wat we niet willen — nu niet meer —

is dat we overal buiten worden gehouden, zelfs bij de belangrijkste beslissingen die ons mannen ook aangaan.'

'Die woorden heb ik vaker gehoord,' merkte de Konega droogjes op.

'Ja en we zullen ze blijven herhalen, net zolang tot er iets verandert.'

'Christian, je bent nog maar een kind.'

'Helemaal niet! Vorige week werd ik zeventien. Over drie jaar ben ik een volwassen burger. En ik ben al bijna een sjamana. U mag me dus geen kind meer noemen.'

'Jongeman dan. Maar in elk geval veel te jong om in staatszaken mee te kunnen praten.'

'Ik ben niet te jong,' zei Rajo.

En ik ben nooit ergens te jong voor — dat zijn uw eigen woorden,' viel Christian zijn vader bij. En toen, omdat ze nu toch bezig waren hun hart te luchten en hij wist dat Rajo hem zou helpen — en wie weet, Anouk ook — barstte hij los: 'U weet wat ik voor Thura voel, mama. Maar een wet, die niet door mij of door

welke Konegazoon dan ook werd opgesteld, verbiedt me dat meisje tot mijn vrouw te kiezen. En tegen die misstand zal ik mijn leven lang blijven vechten. Ik wil Thura en niemand anders. En ik wil over mijn eigen leven kunnen beschikken.'

'Het is niet juist dat wij altijd moeten buigen voor het vrouwelijk gezag,' vulde Rajo aan.

'Wat willen jullie dan?' vroeg Armina-Dottir ongerust, 'dat wij onze mannen macht geven?'

'Inspraak en medezeggenschap zijn iets anders dan macht uitoefenen,' zei Ra-jo. 'Christian heeft gelijk. Jullie beslissen altijd maar over onze hoofden heen en dat is onrechtvaardig. Het wordt hoog tijd dat daarin verandering komt.

En jij, Armina, bent degene die zo'n verandering kan doordrijven.'

'Ja mama, u kunt ons helpen!'

Nu legde Armina-Dottir boos haar vork neer.

'Nee,' zei ze hard, 'dit is oneerlijk. Jullie maken misbruik van het feit dat jullie bij de Konega aan tafel zitten. Jullie proberen mij te bewerken, wetend hoeveel ik van jullie houd en hoe moeilijk het mij valt jullie iets te weigeren. Wat jullie hier doen is precies datgene wat jullie de Vrouwenraad verwijten: achter de rug van de afgevaardigden om iets van mij gedaan krijgen, waarover alleen door een Konega in samenspraak met de Vrouwenraad beslist mag worden. Daarom wil ik er nu geen woord meer over horen.'

Ze schoof haar stoel naar achteren, stond op en liep de eetzaal uit.

'Daar! Nu hebben jullie haar kwaad gemaakt,' riep Hannah-Dottir.

Ook zij stond op en rende haar zuster na. Maar over de tafel heen keken Rajo, Christian en Anouk elkaar aan. Rajo knipoogde.

'Geen betere wegwijzer dan een Konega,' zei hij.

Want alle drie hadden ze aan een half woord genoeg en nu wisten ze wat hun te doen stond.

De eerste vergadering van de voltallige Vrouwenraad die herfst begon heel gewoon. Alle afgevaardigden hadden het rapport over de Badeners gelezen en het was precies zoals Hannah-Dottir had voorspeld: de vrouwen wilden méér weten. Maar nauwelijks brandden de vragen los of de deur van de vergaderzaal vloog open en vier onuitgenodigde gasten kwamen binnen. Voorop: Christian, hand in hand met Thura. Daarachter Rajo en Anouk. Hannah-Dottir, die deze eerste vergadering nog bijwoonde eer ze naar Fredriksborg zou vertrekken, gaapte van verbazing.

'Anouk! Wat kom jij hier doen?'

Haar stem verdronk in het tumult dat was ontstaan. Stoelen werden verscho-ven, de vrouwen mompelden verwonderd of verontwaardigd, bekers kletter-den om en boven alles uit klonk de stem van de Konega:

'Christian, wat heeft dat te betekenen?'

'Wij vieren hebben u en de Vrouwenraad iets te zeggen.'

'Iets van staatsbelang?'

'Nou en of!' baste Rajo. Verbeeldde Christian het zich of zag hij een vrolijke glinstering in zijn moeders ogen?

De Konega hief beide handen op.

'Zusters,' zei ze luid, 'ik vind dat we moeten aanhoren wat deze mensen te zeggen hebben.'

'Maar dat is wel zeer ongewoon,' riep Titana. 'Mannen die onuitgenodigd on-ze vergadering bijwonen.'

'Dan hadden jullie ons maar wél moeten uitnodigen,' meende Rajo.

Armina-Dottir wierp water op het vuur.

'Titana, deze hele zomer is ongewoon geweest. Dit kan er nog wel bij Kila, we komen drie stoelen tekort.'

Kila schoot de gang op en liet een jongen een drietal stoelen brengen.

Eindelijk zaten ze allemaal om de lange tafel. Enkele vrouwen keken donker, andere wantrouwig. Ze begrepen er niet veel van en het verbaasde hen dat de Konega de binnendringers niet vierkant buiten de deur had gezet.

'Ziezo, nu kunnen we de vergadering voortzetten,' zei Armina-Dottir rustig.

'Titana, jij stond op het punt om iets te vragen?'

'Ja, ja, maar...' De afgevaardigde van Kalmarbjerg keek even schuin naar de drie mannen, die zwaar en zwijgend naast Thura zaten, schraapte toen de keel en mompelde:

'Toen ik uw rapport las, Konega, vroeg ik me af hoe u zich voelde toen u inzag dat u ten koste van wat ook moest verhinderen dat het Badense Rijk van ons bestaan te horen kreeg.'

'Ellendiger dan ik me ooit eerder heb gevoeld,' bekende Armina-Dottir, die al voelde in welke richting Titana de ondervraging wilde sturen. 'En zonder de steun en aanmoediging van Rajo en Anouk, zonder de hulp van Christian en vooral van het meisje Thura dat nu bij ons aan tafel zit, had ik het niet kunnen volbrengen.' Ze glimlachte in de richting van de mannen. 'Zoals jullie in het rapport hebben kunnen lezen heeft vooral Rajo zich een uitstekend organisator getoond, gaf Thura blijk van bijzondere moed en was het vooral Christian die mij kon vertellen hoe de Badeners zouden reageren op de blokkade.'

De indringers knikten heftig, terwijl Christian zijn borst voelde zwellen. Ma-ma stond aan hun kant! Ze hadden haar dus goed begrepen toen ze twee avonden geleden zogenaamd boos van tafel liep en protesteerde tegen het feit dat zijn vader en hij een beroep hadden gedaan op haar rechtvaardig-heidsgevoel. Dat mocht niet buiten de Vrouwenraad om. Goed, hadden ze toen gedacht, dan doen we het m de vergadering van de Raad. Aan zijn moeders gezicht kon hij zien dat dit precies was waarop ze had gehoopt.

Titana echter liet zich niet zo gemakkelijk afleiden van wat ze te zeggen had.

'Het is niet onze gewoonte de Konega verwijten te maken,' vervolgde ze,

'maar ik vind dat u toch een onverantwoord risico nam door honderden kinderen aan de kanonnen van de Badeners bloot te stellen. Stel, dat die kapitein bevel had gegeven te schieten?'

'Nee, daarvoor kenden we Semmel te goed en ook Kunz zou dat nooit hebben toegestaan. We wisten dat de kapitein nooit bevel zou geven op zichtbare spelende kinderen te schieten. Ook voor Badeners zijn kinderen belangrijke wezens die behoed en beschermd moeten worden. Dat is juist de vreemde tegenspraak bij die mensen. Ze houden van kinderen, zijn er zuinig op, maar mensenlevens betekenen niet veel voor hen. Die verspillen ze.'

'Toch,' hield Titana koppig vol, 'begrijp ik niet goed hoe u op zo'n idee kon komen. Het is niets voor een Konega om kinderen gevaar te laten lopen.'

'Ik was het die met dat idee kwam,' zei Thura opeens luid. 'In het begin wilde de Konega er niets van horen. Maar we moesten *iets* doen om de Badeners te verrassen, hen in verwarring te brengen en te voorkomen dat ze meedogenloos door de versperring heen zouden rammen. De aanblik van al die kinderen bracht hen van hun stuk — daar wisten ze niet goed raad mee. Bovendien wist ik dat het goed zou aflopen, want op de steen op de tempelheuvel staat geschreven: D E KINDEREN VAN MOEDER AARDE ZULLEN THULE BEWAREN. En dat hebben ze ook gedaan, die dappere kleine Thulenen.'

'Thura is leerling-kapitein en een bijzonder slim meisje,' viel de Konega in.

'Zij had het schip van de Badeners geïnspecteerd en wist dat de meest kwets-bare plek van het schip de achtersteven was, waar schroef en roer zaten. Dank zij die kennis konden we de BADENFELDER lamleggen.'

Nu kwam Vera overeind.

'Toch Konega,' zei ze streng, 'voel ik mij genoodzaakt op iets te wijzen. Wat hier in de zomer is gebeurd, gebeurde zonder ons medeweten en als we het hadden geweten, zouden we er zeker niet mee hebben ingestemd. U hebt enkele zeer merkwaardige, om niet te zeggen gevaarlijke bevelen gegeven. U

had zelfs de wreedheid om te beslissen dat geen van de Badense mannen ooit naar huis zou mogen terugkeren. Verder blijkt uit het rapport dat het hier in Gothab de afgelopen zomer nogal gewelddadig is toegegaan. De verwoestin-gen in de stad hebben we allemaal gezien en daarvan zijn we erg geschrokken.

Maar was het nodig? Zou onderhandelen, trachten tot overeenstemming te komen met de Badeners niet hetzelfde effect hebben gehad als deze... deze gewelddadige actie?'

'Onderhandelen met leugenaars?' vroeg de Konega minachtend. 'Die Kunz en de kapitein van de BADENFELDER zouden ons de mooiste zaken hebben beloofd zonder er iets van te menen. Hier, mijn zoon Christian kan u vertellen wat hun werkelijke drijfveren waren.'

'Hebzucht,' zei Christian zonder aarzelen. 'Ze droomden er hardop van zich meester te maken van onze mijnen, onze kudden en spinnerijen. Ze wilden onze tapijten en Holtakvazen hebben. Ze wilden dit land inlijven, onderwerpen aan hun Egon en ons als slaven voor hen laten werken. Dat wilden ze en niets anders. En dat heeft mama met onze hulp weten te voorkomen.'

'Wat niet wegneemt dat het aan Thulenen verboden is mensen kwaad te doen,' zei Vera.

'En ik heb mensen kwaad moeten doen,' viel de Konega haar scherp in de re-de.

'Ja Konega, dat bedoel ik.'

Maar nu stond ook Armina-Dottir recht overeind en keek de afgevaardigde aan.

'Je vergeet één ding, Vera! De Vrouwenraad had mij de volmacht gegeven om te handelen zoals ik goed vond. Daarna gingen jullie elk naar jullie eigen gewest en stond ik er alleen voor. Alleen Rama en Katuna bleven in Gothab om mij te helpen. De rest van jullie — jij ook Vera — vertrok. Met in jullie achterhoofd de gedachte: zoek het maar uit.'

Vera was bleek geworden.

'Het is gewoonte dat wij in de eerste zomermaand naar onze eigen gewesten vertrekken.'

'Ja, en van onze gewoonten afwijken doen we niet graag. Zelfs als heel Thule wordt bedreigd door een invasie van vijanden mag er niets veranderen. Dan gaan de leden van de Vrouwenraad rustig weg en laten hun Konega achter om met de vijand af te rekenen en achteraf verwijten ze haar dat ze daarbij grote risico's nam en zich liet bijstaan door haar echtgenoot, zoon en zwager — dus door mannen.'

Die woorden kwamen hard aan. Vera liet zich afgebluft weer op haar stoel vallen, Rama zat stilletjes te lachen, Katuna keek ernstig. Maar Armina-Dottir

was nog niet uitgesproken.

'Ik,' zei ze, 'moest beslissingen nemen die mijn hart verscheurden. En ik héb ze genomen. Vraag me niet wat het heeft gekost. Ik hoorde mijn hoofdstad in elkaar storten, ik wist dat er branden woedden die niemand kon gaan blussen. Ik zag de storm de Gothabse handelsvloot vernielen zonder dat ik iets kon doen om de schepen te redden, want de blokkade moest blijven bestaan, hoe dan ook. Ik moest het Sundre-eilandje, dat zo schilderachtig en groen in de fjord ligt, half laten vernietigen en een goede vaargeul onbruikbaar laten maken. Ik moest mensen die naar huis verlangden de terugweg versperren en hun verdriet en verwijten aanhoren. Maar daarbij ging geen enkel Thuleens mensenleven verloren en was er slechts één gewonde: Thura. Moeder Aarde zij dank is ze nu bijna geheel hersteld.'

'De Badeners verloren mensen,' merkte een van de afgevaardigden op.

'Zeker, maar niet door onze schuld.'

Nu wendde de Konega zich tot de vier buitenstaanders.

'Jullie zijn niet voor niets deze zaal binnengedrongen,' zei ze vriendelijk.

'Christian en Rajo hebben ons iets te zeggen van staatsbelang. Wat dat is kan ik wel raden, maar ik wil dat ze het zelf naar voren brengen. Christian, ga je gang.' Een Konegazoon was nu eenmaal belangrijker dan een Konega-echtgenoot.

Christian en Thura stonden tegelijkertijd op. Hand in hand keken ze in de afwachtende gezichten.

'Het is dit,' zei Christian en zijn stem trilde even. 'Thura en ik houden van elkaar, al heel lang. Daarom weiger ik ooit een Dottir te trouwen. Ik wil dat Thura mijn vrouw wordt en dat zij de toekomstige Konegamoeder zal zijn. Ik weet dat dit tegen de wet is, daarom eis ik van de Konega en van de Vrouwenraad dat die wet gewijzigd wordt.'

'Hij eist?' zoemde het langs de tafel.

'Dat moet in jullie oren wel hondsbrutaal klinken,' vervolgde Christian, 'maar ik heb Thura trouw beloofd en ik houd me aan mijn woord.'

'En als we de opvolgingswet niet willen wijzigen?' vroeg Katuna.

'In dat geval,' zei Christian vastbesloten, 'trouw ik toch met haar en vertrek.

Hoe de opvolging dan geregeld moet worden beslissen jullie maar.'

Eer de protesten konden losbarsten viel de Konega in: 'Goed zo, Christian!'

Die bijval deed iedereen verbaasd verstommen.

Christian voelde de hand van zijn vader op zijn onderarm. 'Volhouden jongen,' fluisterde Rajo. Thura kneep opgewonden in zijn hand.

'Je wilt afstand doen van al je rechten, terwille van een meisje?' vroeg Rama verbijsterd.

'Nee,' sprak de Konega snel, 'dat zal niet nodig zijn. Ik heb er niets op tegen dat Christian de stem van zijn hart volgt en een gewoon meisje trouwt. Ik heb er ook geen bezwaar tegen dat de dochter van een gewoon meisje de nieuwe Konega wordt. Zeker niet als dat meisje Thura heet en is zoals ze is.'

'Maar...' begonnen er een paar.

De Konega liet hen niet uitspreken.

'Moet ik jullie er op wijzen dat de belangrijkste eigenschap van een Konega altijd is geweest: trouw? Trouw aan haar land, aan haar gezin, aan het welzijn van het volk, maar zij dient ook trouw te blijven aan zichzelf. Christian, nazaat van een hele reeks Konega's, bezit die eigenschap in hoge mate. Wie kan hem dan kwalijk nemen dat hij trouw blijft aan zijn liefde en daarvoor alles over heeft?'

'Hoe weten wij dat Thura de geschikte eigenschappen bezit om Konegamoeder te worden?' wilde Halda weten.

'Dat weet ik,' antwoordde Armina-Dottir rustig.

'Moed is prachtig,' meende de afgevaardigdge van Fjorelberg, 'maar niet voldoende. Een Konegamoeder moet...'

'Niemand hoeft mij te vertellen wat de taak en plichten zijn van een Konegamoeder,' viel Armina-Dottir in, niet van plan naar tegenwerpingen te luisteren. 'Thura heb ik deze zomer goed leren kennen en ik weet dat zij allerlei eigenschappen mist die mijn zoon wel bezit, zoals zijn grote gevoeligheid, zijn oneindige mededogen, zijn voorzichtigheid. Maar zij bezit wat hij mist: een zekere meedogenloosheid, organisatietalent, de moed om iets te doen waarvoor iedereen terugdeinst. En dat, zusters, zullen in de toekomst eigenschappen zijn die een nieuwe Konega hard nodig heeft, wil zij in staat zijn Thule voor de Thulenen te bewaren.

Nee stil, laat mij uitpraten. Eens, heel lang geleden, toen het grootste gedeelte van ons land schuilging onder sneeuw en ijs, woonde temidden van een ander ras langs deze kusten een volk dat zich de Inuït noemde. In hun taal betekende die naam "mensen". Het was een volk van jagers en vissers, want er groeide bijna niets op hun grond, daarvoor was het klimaat te koud, waren de zomers te kort en de rotsbodem was te hard. Ze moesten jagen om zich in bontvellen te kunnen kleden, vissen om in leven te blijven. Alles wat ze nodig hadden maakten ze van de skeletten en huiden van door hen gedode dieren.

Maar ze waren geen barbaren, hun saamhorigheidsgevoel was sterk ontwikkeld en de noodzaak onophoudelijk te doden veroorzaakte schuldgevoelens waarvan ze nooit loskwamen. Zij waren meedogenloos uit bittere noodzaak.

Vele van deze Inuït overleefden de Grote Ramp. Omdat zij beter bestand waren tegen ontberingen slaagden ze er ook in de koude donkere jaren die volgden op de Grote Ramp te doorstaan. Toen in de daaropvolgende eeuwen het ijs zich van Thule begon terug te trekken en er zachte, vruchtbare gronden vrijkwamen, terwijl het klimaat merkbaar verbeterde, ontdekten de Inuït tot hun vreugde dat het niet langer nodig was jacht te maken op pelsdieren, rendieren en robben, maar dat de aarde zelf hen kon voeden. Daardoor verloren ze veel van hun schuldgevoelens jegens de natuur, maar niet geheel en al.

Wie het meisje Thura goed bekijkt zal beseffen dat in haar aderen meer Inuïtbloed stroomt dan iets anders. Zij is een kind van dat oeroude volk, waarvan Kila in haar bibliotheek nog afbeeldingen bewaart. Thura is een nazaat van het volk dat eens het gruwelijke klimaat van het onder ijs bedolven Thule moest trotseren, dat vol liefde tegenover de natuur stond en er toch rotshard mee moest omgaan. Iets van die hardheid zit Thura nog steeds in het bloed en dat is wat ons land nodig heeft. Niemand in het Badense Rijk weet wat er met de

BADENFELDER en haar bemanning is gebeurd. Maar wij weten van Kunz dat de Badeners oude landkaarten bezitten die dateren uit de tijd van voor de Grote Ramp, waarop ook Thule staat afgebeeld, zij het onder een andere naam. Dus weten de Badense machthebbers dat Thule bestaat en het kan niet uitblijven of over enige tijd worden ze weer zo nieuwsgierig dat ze opnieuw een schip zullen uitrusten om ons te gaan ontdekken. Dan zal weder-om een Konega met de hulp van al haar vrienden en vriendinnen moeten zorgen dat dit Badense schip nooit kan terugkeren. Wij willen niet ontdekt worden door Europeanen! Dus: ikzelf of mijn opvolgster zal in de toekomst een zekere hardheid moeten bezitten om maatregelen te nemen zoals ik die de afgelopen zomer heb moeten nemen en die door jullie onverantwoordelijk en wreed werden genoemd.

Ik weet niet wanneer wij weer Badense ontdekkingsreizigers kunnen verwachten, maar als ze komen moeten we zorgen klaar te staan om hen ogenblikkelijk uit te schakelen. Thura zal dat kunnen, haar dochters zullen het kunnen, dank zij die harde trek in hun karakter, dank zij het vermogen van de Inuïtafstammelingen om het verschrikkelijk noodzakelijke te stellen boven het medelijden.'

Armina-Dottirs woorden maakten indruk, zag Christian. Hij liep om de tafel heen, Thura met zich meetrekkend en stelde zich op naast zijn moeder.

'Mama heeft gelijk,' zei hij duidelijk. 'En er is nog iets. Jullie zullen de mannen meer ruimte moeten geven om zich weerbaar te kunnen opstellen. We konden de Badeners te slim af zijn omdat zij er niet op hadden gerekend dat ze tegenover vrouwenmacht zouden komen te staan. Dat maakte hen verward en onzeker. Niettemin is het een feit dat er mannen nodig waren om te voorkomen dat er ongelukken gebeurden. Daarbij denk ik aan de nacht dat we Gothab moesten ontruimen en hoe mijn vader daarbij de leiding nam. En ik denk aan mijn oom Anouk, die samen met de havenmeesteres in diezelfde nacht de blokkade van de fjord organiseerde. En wij, de mannen waren het, die ervoor zorgden dat de opengebleven vaargeul met grote scherpe rotsblokken werd volgeplempt, zodat de BADENFELDER erop lek stootte. Met alleen vrouwen aan uw zijde had u de Badeners nooit kunnen tegenhouden, mama.'

'Dat is waar,' bevestigde Armina-Dottir.

'In die spannende dagen,' vervolgde Christian met vuur, 'werkten vrouwen en mannen eendrachtig samen, ook de kinderen hielpen mee en alle verschillen

schenen weggevallen. Waarom kan het niet altijd zo blijven? Waarom moeten de mannen nu weer worden teruggeduwd in een ondergeschikte positie, zelfs nadat ze bewezen hebben dat geen moeite en opoffering hun te veel was om Thule te redden?'

'Omdat, Christian,' zei Katuna ernstig, 'mannen veel te impulsief, agressief en zelfzuchtig zijn om hun ooit werkelijke macht toe te vertrouwen. Ik geef toe: mannen durven meer, ze zijn ondernemend. Maar te goed weten wij hoe ergens, diep in hun aard, het verlangen naar machtsuitoefening sluimert, wat bij hen altijd ontaardt in machtsmisbruik.'

'Dat is niet waar,' riep Christian boos. 'U zegt dat alleen omdat u vierkant tegen elke vernieuwing of verandering bent. Dat heb ik al lang gedacht, nu zie ik het weer bevestigd.'

'Christian heeft gelijk,' klonk van de andere kant van de tafel de zware stem van Rajo. 'Jullie denken niet genoeg na, afgevaardigden! Wat is er, al vele jaren, aan de gang in het mijngewest? Geen enkel deel van Thule is zo moeilijk te besturen; altijd zijn er moeilijkheden, problemen, ongelukken. De bewoners morren, er komen te weinig werkkrachten om die gevaarlijke en zware arbeid daar te doen. Omdat het mannenwerk is, dat moed, technisch inzicht en kracht vereist, terwijl mannen er toch een ondergeschikte plaats innemen.

Dat leidt tot conflicten. Ik ben er geweest, ik ken de mensen daar, ik heb hun klachten en noden aangehoord. Dat alleen al is een reden waarom de Thuleense regering zou moeten worden aangevuld met enkele verstandige mannen. Die zullen beter in staat zijn de telkens opduikende ontevredenheid in dat hachelijke district te hanteren. Waarom denken jullie dat ik indertijd mijn gezin en gemakkelijke leventje in de steek liet, en mij terugtrok in het binnenland? Omdat ook ik als een man wilde leven. Toen ik probeerde een beetje macht naar mij toe te trekken, in de jaren voor mijn verdwijning, stuitte ik voortdurend op een muur van onbegrip en onwil. Toch wist ik precies waarom ik invloed nastreefde. Niet voor eigen voordeel, nog minder om er misbruik van te maken. Maar ik dacht aan het mijngewest, aan de moerasge-westen, aan de vele andere delen van Thule waar de vrouwelijke zachtzinnig-heid tekort schiet. Met behulp van stoommachines zouden we een aantal van de moerassen kunnen droogleggen — maar willen jullie dat? O nee, stoommachines maken lawaai en stinken, dus werden ze verboden, want jullie zijn zo zuinig op de wilde natuur dat jullie liever mensen laten sterven aan moe-raskoorts, en de runderkudden liever laten

teisteren door steekvliegen, dan iets aan die ongezonde plaatsen te doen. Als er gekozen moet worden, kiezen jullie altijd voor behoud van het bestaande, ook al gaat dat ten koste van de mensen en dieren. En dat is dom.'

Leden van de Vrouwenraad dom noemen was wel het ergste wat je de afgevaardigden kon aandoen. Met afschuw keken ze naar Rajo. Zo verontwaardigd waren ze, dat het op het gevoel voor humor van de Konega werkte. Armina-Dottir begon te lachen.

'Het werd tijd, zusters,' zei ze vrolijk, 'dat er iemand kwam die onze zelfgenoegzaamheid doorprikte. Dank je, Rajo.'

'U bent het met hem eens, Konega?' vroeg Titana verbijsterd.

Gedeeltelijk. Het is waar dat onze ontwikkeling al eeuwen stilstaat en stilstand betekent achteruitgang. Ik voorzie in de naaste toekomst ernstige moeilijkheden, niet alleen in het mijngewest maar ook in de andere gewesten. Ons wegennet is te primitief. Als straks onze goudaders zijn uitgeput, waarmee moeten we dan onze invoer betalen? Thule is groot, de bodem zit vol grond-stoffen maar die kunnen we er nauwelijks uithalen door gebrek aan werkkrachten, technische kennis en vaardigheden. Op dit ogenblik logeert in het paleis een aantal Badeners, zoals Kunz, die als een bezetene bezig is Thuleens te leren en zodra hij dat voldoende beheerst zal hij naar Thulestad gaan om daar les te gaan geven aan de universiteit, want hij weet meer van de wereld dan welke Thuleen ook. Nog iemand anders woont tijdelijk bij ons, Huding, die alles afweet van stoommachines, en bovendien een aardige man is. Dan is er nog een zekere Parzel, die op het ogenblik onze havenmeesteres assisteert en beloofd heeft nieuwe zeekaarten voor ons te tekenen, hij kent een goed systeem om ondiepten te meten. Want zusters, wij verafschuwden de Badense mentaliteit, maar niet alle Badeners zijn slechte mensen en ze zijn knap —

wij kunnen zeker nog het een en ander van hen leren.'

Armina!' riep Hannah-Dottir verschrikt. 'Wil je werkelijk dit land gaan over-dekken met die afschuwelijke stoommachines?'

'Natuurlijk niet! Maar machines kunnen ons helpen betere wegen te bouwen, veiliger mijnen te krijgen, betere werktuigen te maken. Denk niet, Hannah, dat ik de pracht en luister van de Thuleense natuur wil aantasten, want dan zou ik een slechte Konega zijn. Maar het is waar dat ons heerlijke land een paar ongezonde

streken bezit, dat de verbindingen met verafgelegen gewesten te slecht zijn, zodat het weken duurt eer wij in de hoofdstad bericht krijgen van een of andere moeilijkheid daar. Er kan veel, heel veel verbeterd worden, ten behoeve van mens en dier. Ik heb er niet het minste bezwaar tegen wanneer mannen ons daarbij helpen. Daarom zou ik ervoor willen plei-ten dat in het vervolg elke Konegazoon én Konega-echtgenoot toegang en stemrecht krijgt in de vergaderingen van de Vrouwenraad, waarbij hun aantal echter nooit meer dan vijf mag worden. Vijf mannen en zesentwintig vrouwen — dan zijn de mannen nog altijd in de minderheid en hebben geen werkelijke macht, maar wij kunnen profiteren van hun inzichten, logische argu-menten en pleidooien. Die mannen in onze Raad zullen optreden zoals wij dat niet gewend zijn: fel, eigenzinnig, dwars, maar ook moedig. Dat hebben we nodig om niet in behoudzucht en zelfgenoegzaamheid te verzinken.'

'Als we dat voorstel aannemen,' zei Hannah-Dottir scherp, 'betekent het: Rajo en Christian opnemen in de regering, terwijl Anouk erbuiten blijft.'

'Heel goed, heel goed,' riep Anouk haastig. 'Zoiets is toch niets voor mij.' Hij grinnikte en knipoogde naar Hannah-Dottir.

'Konega, uw voorstel is zo ongewoon dat we daar eerst diep over moeten nadenken,' sprak Katuna waardig. Rondom de tafel werd heftig geknikt.

'Dat begrijp ik,' zei Armina-Dottir. 'Nu wil ik nog eens terugkomen op datgene wat Christian ons voorlegde. Hij wenst dat we de opvolgingswet zodanig veranderen dat hij kan trouwen met wie hij maar wil, in dit geval het meisje Thura, en dat dit ook geldt voor alle Konegazonen na hem. Ik heb jullie uit-eengezet waarom ik zijn keuze een zeer goede keuze acht. Ik hoop daarom dat jullie hiermee zullen instemmen.'

'Dat is dan voorstel nummer twee,' riep Vera, 'en ook daarover willen we eerst diepgaand nadenken, Konega.'

'Nee,' antwoordde Thura ofschoon haar niets werd gevraagd. 'Ik wil dat dit nu beslist wordt. Christian en ik leven al jaren in onzekerheid. Of liever: hij. Ik hield mezelf steeds voor dat hij onbereikbaar voor mij was, dat ik tegen deze liefde moest vechten, maar iets dat sterker was dan mijn wil trok mij telkens weer naar hem toe. En een verboden liefde is iets verschrikkelijks, het holt je helemaal uit. Christian hield vol dat hij niet zou rusten eer hij erin was geslaagd

de wet veranderd te krijgen — op den duur begon ik hem te geloven.

Maar nu wil ik het weten. Nu wil ik weten of er een mogelijkheid bestaat dat we ooit samen... dat we...'

De emotie verstikte haar even. Toen hief ze het hoofd op, haar ogen gleden langs de doodstille aanwezigen en ze zei helder:

'Als jullie "nee" zeggen, ga ik weg. Weg uit Thule, weg uit een land waar gevoel overheerst, maar waar de wet toch boven dat gevoel is geplaatst. Want dan kan ik hier niet meer leven. De Konega heeft mij hard genoemd, en ik kan zeer hard zijn, ook voor mijzelf. Misschien houd ik juist daarom zoveel van Christian: hij is mijn tegendeel, hij is zachtmoedig, hij straalt warmte uit. Bij al mijn hardheid voel ik me bij hem geborgen, veilig, zeker... Toch kan ik me jullie aarzeling indenken. Als ik een dochter krijg, zal dat de dochter van een gewoon meisje uit het volk zijn, geen Dottir. En ze zal, meer nog dan een afstammelinge van Sigrid Helgadottir, een afstammelinge zijn van dat oeroude volk, de Inuït. Dus van ménsen! Daarvoor schrikken jullie terug, want dit is iets nieuws, iets vreemds. Maar van zo'n nieuwe Konega kan een kracht uitgaan die dit land in de toekomst nodig zal hebben. Ik pleit niet voor mijzelf. Als zeevarende vrouw was ik niet ongelukkig. Ik houd van de zee, van de wind en de golven, van gevaar en van klapperende zeilen boven mijn hoofd. Maar meer nog houd ik van Christian, van dit land, van dit volk van blijmoedige mensen. Toch, als onze liefde een verboden liefde moet blijven ga ik weg, want ik wil het Christian niet aandoen in Gothab te blijven waar hij mij kan zien en verscheurd zal worden door verdriet. Evenmin wil ik mij verlagen tot een achterbakse liefdesverhouding met een Konegazoon die een Dottir moest trouwen terwille van het staatsbelang. Daarvoor vind ik én mijzelf, én Christian te goed.'

Het leek of ze groeide tijdens deze toespraak waarin ze haar diepste gevoelens blootlegde. Plotseling leek ze bijna even lang als de Konega, die recht en onbeweeglijk naast haar stond en wier ogen glinsterden. Van tranen? Van vreugde?

Katuna, de oudste en meest gewaardeerde van de afgevaardigden schraapte de keel. Zacht maar goed hoorbaar zei ze:

'Een ijzeren wet die een eerlijk gevoel in de weg staat kan nooit een goede wet zijn.'

Titana opende de mond alsof ze nog wilde tegenstribbelen, Kila zat ineengedoken met haar pen over een stuk papier te krassen zonder te beseffen wat ze deed. Rama, jong, mooi en gelukkig getrouwd, blijde moeder van een tweeling, hief het hoofd op.

'Ik ben ervóór de wet te veranderen,' zei ze luid. Ze glimlachte tegen Thura en Christian. 'En ik zal jullie zeggen waarom ik ervoor ben. Onze Christian mag voor Thule niet verloren gaan. Hij is waardevol, erg waardevol. Ik ken hem goed en ik hoop dat ooit mijn eigen kinderen zullen worden zoals hij is. Maar ik vrees dat als we de vereniging van deze twee mensenkinderen proberen te verhinderen, niet alleen Thura zal weggaan, maar dat we ook hem zullen verliezen. Als Thura naar Kanada vertrekt zal hij haar volgen. Dat zou in mijn ogen een ramp voor ons land betekenen. Thule heeft deze twee mensen nodig! Onze Konega heeft het voorspeld: eens, misschien over tien of vijf jaar, misschien zelfs eerder zullen hier weer Badeners komen, dan moeten we weerbaar zijn. Ik ben bereid aan de opbouw van die weerbaarheid mee te werken en ik hoop dat jullie, de afgevaardigden, daartoe eveneens bereid zijn. Dat houdt in — en daarin moet ik onze Konega gelijk geven — dat ook onze mannen worden ingeschakeld. De beide voorstellen die de Konega vandaag op tafel heeft gelegd, sluiten op elkaar aan. Het zijn revolutionaire voorstellen, maar ze getuigen van wijsheid, en bezorgdheid voor de toekomst.

Daarom zal ik vóór de beide voorstellen stemmen en ik vraag u, zusters, om hetzelfde te doen.'

'Op één voorwaarde,' zei Katuna. 'Christian is zeventien jaar oud. Hij lijkt veel ouder maar dat is een gevolg van zijn afstamming. Toch zal hij pas als volwassen worden beschouwd wanneer hij de twintigjarige leeftijd heeft bereikt. Iemand van twintig wordt geacht zelf verantwoordelijk te zijn voor zijn daden en beslissingen. Wanneer Christian over drie jaar niet van gedachten is veranderd — en dat verwacht ik niet — zal ik zijn huwelijk met het meisje Thura van harte toejuichen.'

Zowel Thura als Christian knikten stralend. Ze begrepen beiden dat Katuna's voorstel een uitweg bood, een middel om de aarzeling van de andere afgevaardigden te overwinnen.

'Verder,' vervolgde Katuna, 'ligt daar het voorstel van de Konega om ook mannen in de Raad op te nemen, vooral de mannen die de Konega nastaan.

Ook dat lijkt me een gezónd voorstel. Een Konega trouwt niet met de eerste de beste. Haar zonen worden opgevoed tot wijze, eerlijke mensen. De echtgenoten van Konegadochters zullen zeker waardevolle mensen zijn. Waarom dan voor deze mannen de weg naar medezeggenschap afsluiten? Laat hen meepraten, meebeslissen. Vele moeilijkheden in de toekomst zullen daardoor ondervangen worden.'

Ze wendde zich eensklaps regelrecht tot Christian.

'Je ziet, jongen, dat ik lang niet zo star en behoudzuchtig ben als jij denkt.'

Daarna keek ze streng de tafel rond: een wijze oude vrouw met groot gezag.

Niemand waagde het haar tegen te spreken.

'Daar sluit ik mij bij aan,' riep Rama.

'En ik,' klonk het uit Vera's mond, zacht maar eerlijk.

'Ik ook... ik ook...' knikten, riepen, murmelden de anderen.

Armina-Dottir draaide zich stralend om naar Thura, die nog altijd naast haar stond.

'Welkom dochter,' zei ze warm. Ze legde de palm van haar hand tegen de wang van het meisje.

Later die middag wandelden Christian en Thura hand in hand naar de tempelheuvel. Stil, dicht tegen elkaar aan, stonden ze een poosje uit te kijken over het golvende landschap, dat reeds herfstkleuren begon aan te nemen.

'Mooi toch, hè?' fluisterde Christian. Zijn hart was vol dankbaarheid.

Thura zuchtte blij.

'Ik vond je moeder zo lief vanmorgen,' fluisterde ze. 'Zoals zij het onvoorwaardelijk voor ons opnam... En dan je vader. Hij was zo flink, zo mannelijk.

Christian, wat zijn jouw ouders prachtige mensen.'

'Mama weet hoe je onder liefde kan lijden,' antwoordde de jongen. 'Die pijn

wilde ze mij besparen. En jou ook.'

'Ja.'

Daarna zeiden ze een hele tijd niets meer. Achter hen begon de zon te dalen, wierp bloedrode stralen over de stoppelvelden, de verkleurende bomen —

en over twee verliefde gelukkige kinderen van Moeder Aarde.

EINDE